

**GAZİANTEP
ÜNİVERSİTESİ
GÖÇ ENSTİTÜSÜ**

SEMPOZYUM ÖZET KİTAPÇIĞI

ULUSLARARASI

**II. GÖÇ ÇALIŞMALARI
SEMPOZYUMU 2023**

14-16 ARALIK 2023

GAÜN MAVERA KONGRE VE SANAT MERKEZİ

SEMPOZYUM ONURSAL BAŞKANI

- Prof. Dr. Arif ÖZAYDIN (Gaziantep Üniversitesi Rektörü)

SEMPOZYUM BAŞKANI

- Prof. Dr. Zeynel ÖZLÜ (Gaziantep Üniversitesi)

SEMPOZYUM BAŞKAN YARDIMCILARI

- Doç. Dr. Derya SİLİBOLATLAZ-BAYKARA (Gaziantep Üniversitesi)
- Prof. Dr. Yücel KARADAŞ (Gaziantep Üniversitesi)
- Doç. Dr. Emrullah AKCAN (Gaziantep Üniversitesi)

SEMPOZYUM ONUR KURULU

- Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP – 29. TBMM Başkanı
- Kemal ÇEBER – Gaziantep Valisi
- Fatma ŞAHİN – Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı
- Prof. Dr. Arif BİLGİN – Yükseköğretim Kurulu Yürütme Kurulu Üyesi
- Prof. Dr. Uğur ÜNAL – Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanı
- Prof. Dr. Yüksel ÖZGEN – Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı
- Tümgeneral Halil ŞEN – Gaziantep İl Jandarma Komutanı
- Abdullah EREN – Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı
- Atilla TOROS – Göç İdaresi Başkanı
- Prof. Dr. Hasan USLU – Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörü
- Mehmet Sait KILIÇ – Oğuzeli Belediye Başkanı
- Necati BİNİCİ – Türkiye Kent Konseyleri Birliği Başkan Vekili

SEMPOZYUM BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Abdurrahman UZUNASLAN – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Abdul Aziz BARGHOUTH – Malezya İslam Üniversitesi, Malezya
- Prof. Dr. Abidin TEMİZER–Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. AminaŞiljak JESENKOVIĆ–Saraybosna Üniversitesi, Bosna–Hersek
- Prof. Dr. Ayşe BALAT – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Bünyamin BEZCİ– Sakarya Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. DragiGeorgiev – Kiril Metodi Üniversitesi – Kuzey Makedonya
- Prof. Dr. Eyüp TANRIVERDİ, Diyarbakır Dicle Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Fuat GÜLLÜPİNAR –Anadolu Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Halil İbrahim YAKAR–Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Kire SHARLAMANOVA – Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Prof. Dr. Lütfi SUNAR– Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM–Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Prof. Dr. Metin AKSOY– Gümüşhane Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Muhammed DERRADJ – Cezayir Üniversitesi, Cezayir
- Prof. Dr. Mustafa SARIBIYIK, Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Müzeyyen Aytül KASAPOÇLU – Başkent Üniversitesi, Türkiye

- Prof. Dr. Orhan KOÇAK- İstanbul Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Özkan YILDIZ - Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Pablo PUMARES - Almeria Üniversitesi, İspanya
- Prof. Dr. RedzepŠkrijelj - Novi Pazar Devlet Üniversitesi, Sırbistan
- Prof. Dr. Seydi Vakkas Toprak - Adıyaman Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Shener Bilalli - Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Prof. Dr. Şevket ÖKTEN - Harran Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Tim RAPHAEL - Rutgers Üniversitesi, Amerika Birleşik Devletleri
- Prof. Dr. Tuba BÜYÜKBEŞE - Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Yakup BULUT - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Yücel KARADAŞ - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Zeynel ÖZLÜ - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Feridun Bilgin - Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Mehmet Emin SÖNMEZ - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Cavit QASIMOV, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Esra SİVEREKLİ - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Nuri YAVUZ - Artvin Çorum Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ali ÖZKAN- Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Åsmund AAMAAS - Sørøst-Norge Üniversitesi, Norveç
- Doç. Dr. Derya SİLİBOLATLAZ BAYKARA- Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Dimitar V. ATANASSOV, Bulgaristan Bilimler Akademisi, Bulgaristan
- Doç. Dr. Emrullah AKCAN, Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hakan GÜLERCE- Harran Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hasan BELLO, Apbanoloji Araştırmaları Akdemisi, Arnavutluk
- Doç. Dr. İbrahim ERDOÇDU- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Marijan PREMOVİ, Montenegro Üniversitesi, Karadağ
- Doç. Dr. Sıtkı KARADENİZ - Mardin Artuklu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. İbrahim EFE- Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Zeynep Banu DALAMAN - İstanbul Topkapı Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hüseyin Şeyhanlıoğlu - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Yunus Emre TANSÜ - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Nalan IŞIK - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Soner Akın - Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Cafer ÇARKIT - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Atik ASLAN- Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Salam AI KUNTAR - Rutgers Üniversitesi, Amerika Birleşik Devletleri
- Dr. Öğr. Üyesi Saniye TEZE - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Seyhan M. İBRAHİMİ - Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Dr. Öğrt. Üyesi İto HIROAKİ- TeikyoUniversity, Japonya
- Dr. Öğr. Üyesi RECEP ŞEHİTOÇLU - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye

- Dr. Öğr. Üyesi Bayram BOZKURT – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Fahri KARAMAN – Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Dr. İbrahim ALTAN – Kızılay Akademi, Türkiye
- Dr. Jemal GHADOUR – Nouakchott Üniversitesi, Moritanya
- Dr. JoanaFonsecaFrança AZEVEDO–Lizbon Üniversitesi ISCTE, Portekiz
- Dr. Mohammed ALİ – Etiyopya Kamu Hizmeti Üniversitesi, Etiyopya
- Dr. Muhammet Musa Budak – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Safet BANDZOVİC – Saraybosna Üniversitesi, Bosna–Hersek
- Dr. Üzeyir Serdar SERDAROÇLU – Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Dr. Ercan KILINÇ – Şahinbey Belediyesi
- Dr. Bekir Halhallı – Sened Derneği

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU

- Prof. Dr. Zeynel ÖZLÜ
- Doç. Dr. Derya SİLİBOLATLAZ BAYKARA
- Prof. Dr. Yücel KARADAŞ
- Doç. Dr. Emrullah AKCAN
- Doç. Dr. Ali ÖZKAN
- Dr. Öğr. Üyesi Atik ASLAN
- Dr. Öğr. Üyesi Orhun Burak SÖZEN
- Dr. Öğr. Üyesi Saniye TEZE
- Dr. Abdullah KARA
- Dr. Hasan SEVER
- Öğr. Gör. Hatice Kübra CANPOLAT
- Arş. Gör. İbrahim ÖZHAZAR
- Ersun ŞEN
- Mehmet Ali EMİNOÇLU

KATKILARINDAN DOLAYI ÇALIŞMA ARKADAŞLARIMIZA TEŞEKKÜR EDERİZ.

1. Tuğba DIŞBUDAK	9. Yüstra DİKER	17. Pelin KESKİN
2. Yusuf SOLAK	10. İrem ERDOÇAN	18. Ayşe Fatma GÜLERİM
3. Sena ÖZCANLI	11. Oruç ÖZDEMİR	19. Merve ŞAHİN
4. Canan Şeyma DEMİR	12. Nurbanu TINAS	20. Nisa NurSEMİ
5. Berfin BEKTAŞ	13. Mahmut KIRÇIL	21. Muhammed MAMUD
6. İman BAHERİRAD	14. Ülkü KÖK	22. Ömer Faruk İLGİ
7. Resul KARADUMAN	15. Fatma İLHAN	
8. Hale Nur ALTAN	16. Mehmet UğurİZİROÇLU	

İÇİNDEKİLER

SURİYE GÜVENLİ BÖLGE'DE GELİŞTİRİLEN SOSYAL HİZMET MODELLERİ: CERABLUS ÖRNEĞİ	13
CENEVRE SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDA "GERİ GÖNDERİLMEME (NON-REFOULEMENT) HAKKI"	16
19.YÜZYIL OSMANLI DEVLETİ'NDE GÖÇ VE KADIN	19
1930'LU YILLARDA ALMANYA GÖÇMENİ FELSEFE HOCALARININ TÜRK DÜŞÜNCE DÜNYASINA ETKİLERİ	22
GÖÇMEN SÖYLEMİNE YÖNELİK DEZENFORMASYONLA MÜCADELEDE DEZENFORMASYON YASASININ ROLÜ	26
SEVKLERİN VE İSKÂNLARIN YAPILDIĞI İSTASYON BİR LİVÂ: URFA (1916- 1918)	29
BİR ŞEHRİN KÜLTÜREL İNŞASI: EMİR TİMUR DÖNEMİNDE SEMERKAND'A GÖÇ ETTİRİLEN SANAT VE ZANAAT ZÜMRESİ	34
DEPREM SONRASI MÜLTECİLERİN İŞGÜCÜ PROFİLİ VE DEĞİŞİMİ	37
DÜNYADAN TÜRKİYE'YE AKADEMİK GÖÇ: GÖÇMEN AKADEMİSYENLERİN YAŞADIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM YOLLARI	40
TÜRKİYE'DEKİ SURİYELİ GÖÇMENLERİN SOSYAL ADALET VE UYUM ARAŞTIRMASI	43
GAZİANTEP'TE İKİ HALEPLİ MUHACİR: MUSTAFA MÜSLİM VE ABDULLAH MUHAMMED SALKİNÎ	46
GELENEKSEL TIP UYGULAMALARININ GÖÇÜNDE SOSYAL MEDYANIN ROLÜ: ARAP TIBBİ ÖRNEĞİ	50
TOPLUMSAL DEĞİŞİM FAKTÖRLERİ İÇERİSİNDE GÖÇ VE GÖÇ EYLEMİNE BAĞLI OLARAK BİREYLERDE MADDE KULLANIMI VE BAĞIMLILIĞI	54
SALGIN HASTALIK DÖNEMLERİNDE KARADENİZ LİMAN KENTLERİNE GÖÇ EDEN MUHACİRLERE YÖNELİK GENEL SIHHÎ TEDBİRLER (19. YÜZYIL SONU-20. YÜZYIL BAŞLARI)	57
MUHAFAZAKÂR PARTİLERİN 2023 GENEL SEÇİMLERİ SÜRECİNDE GÖÇE YÖNELİK TUTUMLARI	61
GÖÇ OLGUSUNUN SALGIN HASTALIKLARIN ORTAYA ÇIKIŞINDAKİ ROLÜ	63
GÖÇ VE KÜLTÜR ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İLİŞKİSELLİK BAĞLAMINDA TETKİKİ: KÜLTÜR OKU	65

DOĞAL AFET SONRASI ZORUNLU GÖÇ	68
GÖÇ VE MÜLTECİLİK KONULU RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARINDA KARAKTERLER: YERLİ VE ÇEVİRİ ESERLERE YÖNELİK KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ	71
SOSYAL UYUM SÜRECİNDE KÜLTÜRLERARASI İLETİŞİM ENGELLERİ: YERLİLER VE SURİYELİ SİĞİNMACILARIN SOSYAL UYUM TUTUMLARI ^{6,7}	75
İKLİM GÖÇÜNE SOSYOLOJİK VE PSİKOLOJİK BİR BAKIŞ	79
CEMİL EKBER ŞİİRLERİNDE GÖÇ KONUSU	84
FARKLI STATÜLERDE DIŞTAN NÜFUS ALAN SEÇİLİ ÜLKELER İLE TÜRKİYE’NİN DİL POLİTİKALARI BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	88
YERSİZ-YURTSUZ RAP: TÜRK-ALMAN RAP MÜZİĞİNDE GÖÇ VE YERİNDEN EDİLMİŞLİK	91
YAPAY ZEKA VE GÖÇ GÖRSELLERİ ÜZERİNE ESTETİK BİR ANALİZ	93
KÜRT MUHACİR VE MÜLTECİLER ÖZELİNDE OSMANLI DEVLETİ’NİN GÖÇ POLİTİKASINDA YAŞANAN DEĞİŞİMLER (1876-1918)	97
MİSYONER ÖRGÜTLERİNİN GÖÇLERİ ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA KULLANMASI	99
SURİYELİ EBEVEYNLERİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİME BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ	102
TÜRKİYE’DEKİ KALKINMA PLANLARINDA “GÖÇ” OLGUSU	106
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI’NDA GÖÇLER NEDENİYLE OLUŞAN BAZI TÜRKÜLER VE AĞITLAR	110
MÜTAREKE İSTANBULU’NDA BULAŞICI VE ZÜHREVÎ HASTALIKLAR	112
TÜRKİYE’DE GÖÇMEN VE MÜLTECİ SAĞLIĞI ALANINDA YAPILAN TIPTA UZMANLIK TEZLERİNİN BİLİMSEL MAKALE OLARAK YAYINLANMA DURUMU	114
GÖÇ VE KOZMOPOLİTİZM: KÜRESEL BAĞLAMDA ÇEŞİTLİLİK VE TOPLUMSAL İZLEKLER	118
TÜRKİYE’DE GÖÇMENLERİN TANINMA SİYASETİ VE KİMLİK İNŞASI: BİR KURAMSAL ANALİZ	122
GÖÇ TEMALİ MODERN SURİYE ROMANINDA TOPLUMSAL UYUM SORUNU	126
SURİYELİLERİN SOSYAL MEDYADA TEMSİLİ: ŞUBAT 2020’DE GEÇİŞ SERBESTİSİ SÜRECİNDE TWİTTER GÖNDERİLERİNİN ANALİZİ	129

ULUSLARARASI KORUMA KAVRAMI, TANINMA USULÜ VE UYGULAMADA YAŞANAN PROBLEMLER	133
KUDÜS'E YAHUDİ GÖÇÜ VE ŞERİF MEHMED RAUF PAŞA'NIN GÖÇ YÖNETİM POLİTİKALARI (1877-1889)	135
ARAP BAHARININ SURİYE'DEKİ ETKİSİ: TOTALİTARİZM VE GÖÇ İLİŞKİSİ	139
KÜRESEL İKLİM KRİZİNİN ORTAYA ÇIKARDIĞI İKLİM GÖÇÜ VE İKLİM GÖÇMENLERİ ÜZERİNE TEORİK BİR İNCELEME	143
DOĞAL AFETLERE BAĞLI YERİNDEN EDİLME VE GÖÇ YÖNETİŞİMİ: ABD, ÇİN VE TÜRKİYE ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA	145
GÖÇ TEMALİ RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARINDA BİR DUYGU OLARAK: ÖZLEM	149
GÖÇMEN ÇOCUK OLMANIN GÖRÜNMEYEN YÜZÜ: ÇOCUK TERCÜMANLAR	152
SURİYE GÜVENLİ BÖLGE'DE TÜRKÇE ÖĞRENİYORUM "ÇÜNKÜ"	154
BİRİNCİ KARABAĞ SAVAŞI SONRASI TÜRKLERİN ZORUNLU GÖÇÜ	157
GÖÇ VE KARDEŞLİK -MEKKE'DEN MEDİNE'YE GÖÇÜN (HİCRET) ARDINDAN GELEN "MUÂHÂT" UYGULAMASI	160
İKLİM MÜLTECİLİĞİ VE HUKUKİ SORUMLULUK:- IOANE TEİTIOTA V. NEW ZEALAND ÖRNEĞİ	165
SOSYAL UYUM SÜRECİNDE KÜLTÜRLERARASI İLETİŞİM ENGELLERİ: YERLİLER VE SURİYELİ SİĞİNMACILARIN SOSYAL UYUM TUTUMLARI ^{15,16}	169
SURİYELİ SİĞİNMACILARIN BULAŞICI HASTALIKLAR AÇISINDAN RİSK DEĞERLENDİRMESİ	173
TARİH ÖĞRETMENLERİ DERSLERDE FİMLERİN KULLANILMASI HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYOR? "TÜRKİYE'DE GÖÇLER VE TÜRK TOPLUMUNA ETKİLERİ" KONUSU ÖRNEĞİ	175
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNİN SURİYELİ ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN EĞİTİMLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA	177
İLKOKULDAKİ GÖÇMEN ÖĞRENCİLERİNİN OKUL VE SINIF ORTAMINA KÜLTÜREL ENTEGRASYONU	179
İLKOKULDAKİ GİZLİ TEHLİKE: GÖÇMEN ÖĞRENCİLERE YÖNELİK "STEREOTİP TEHDİDİ"	181
YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN SOSYAL ADALET ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER	

AÇISINDAN İNCELENMESİ	183
TARİH DERSLERİNDE TARİHİ KİŞİLİKLER ÜZERİNDEN GÖÇ OLAYI ÖĞRETİMİ	187
OSMANLI DEVLETİ'NE SİĞINAN MACAR VE LEH DEVRİMCİLERİN DİN DEĞİŞTİRMESİ KONUSU: İHTİDANIN SAMİMİYETİ ÖTESİNDE BİR TARTIŞMA	189
MİLLÎ MÜCADELE'DE GÜNEY CEPHESİNDE NÜFUS HAREKETLERİ (1918- 1922)	193
MÜBADELEYE TABİ TUTULAN KAPADOKYALI RUMLARIN GÖÇ YOLUNDA YAŞADIKLARI ZORLUKLAR	195
KONAR GÖÇERLERİN ADIYAMAN VE ÇEVRESİNDEKİ OLUMSUZ FAALİYETLERİNE DAİR BİR DEĞERLENDİRME: 17. YÜZYILIN SONLARI	199
TÜRKİYE'NİN ULUSLARARASI İŞGÜCÜ POLİTİKASINDAKİ ZORLUKLAR VE FIRSATLAR: ÇALIŞMA İZİNLERİ ÖRNEĞİ (2014-2021)	202
GEÇİCİ KORUMA STATÜ SAHİBİ SURİYELİLERİN GEÇİCİ KORUMA KAYITLARI VE KİMLİK HANELERİNDEKİ HATALARIN DÜZELTİLMESİ	205
GÖÇ ÜZERİNE DÜŞÜNMEK: POLİTİK FELSEFEDE BİR SINIR KAVRAM OLARAK GÖÇMEN	210
BULGARİSTAN'DAN TÜRKİYE 'YE GÖÇLER VE MUHACİRLERİN ANADOLU'NUN DOĞUSU VE GÜNEYİNE İSKÂNI (1950-1951)	212
FİLİSTİN BASININDA YAHUDİ GÖÇLERİNE ('ALİYA) YÖNELİK TEPKİLER (1908-1914) ⁶⁵	214
TÜRKİYE'DE RUMELİ MUHACİRLERİNİN " <i>KONYA/KARAMAN KÖKLÜ OLMA</i> " SÖYLEMİNE DAİR TARİHİ BİR ANALİZ	218
GÖÇ MİRASI: HUGUENOTLAR VE DİNİ BASKILARA KARŞI DÜNYA ÇAPINDAKİ ETKİLERİ	221
ZORUNLU BİR GÖÇ ÖRNEĞİ: 1849'DA MACAR VE LEH MÜLTECİLERİN OSMANLI DEVLETİ'NE SİĞİNMALARI VE BUNUN OSMANLI'YA YANSIMALARI	225
GÖÇ OLGUSUNUN KENT HAYATINA YANSIMALARI: GAZİANTEP ÖRNEĞİ	229
AK-KOYUNLU VE KARA-KOYUNLU TÜRKMENLERİNİN ANADOLUYA GÖÇLERİ VE GERİDE BIRAKTIKLARI KÜLTÜREL İZLER	232
GÖÇÜN İNSAN PSİKOLOJİSİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: UYUM, STRES VE DAYANIKLILIK	234
TÜRKİYE'DE BULUNAN DOĞU TÜRKİSTANLI GÖÇMENLERİN PSİKOSOSYAL UYUMUNUN İNCELENMESİ	237

GÖÇMEN ÇOCUK VE YETİŞKİNLERDE DİL EDİNİM SORUNLARININ EĞİTİM VE SAĞLIK SİSTEMİNE YANSIMALARI	241
MÜLTECİLER VE AFET BİLİNCİ: İSLAHİYE ÖRNEĞİ REFUGEES AND DISASTER AWARENESS: THE ISLAHIYE EXAMPLE	244
YUNAN İLHÂKİ ÖNCESİ BALKAN COĞRAFYASINDA FAALİYET GÖSTEREN SELANİK İNAS RÜŞTİYESİNİN İMTİHAN CETVELLERİ TEMELİNDE AKADEMİK BAŞARI PROFİLİ ÜZERİNE BİR İNCELEME (1909-1910)	246
LOZAN MÜBADELESİ KAPSAMINDA KONYA	248
KELTLERİN KÜÇÜK ASYA COĞRAFYASINA GÖÇÜ VE HAYDUTLUK FAALİYETLERİ	250
HZ. ALİ DÖNEMİ İÇ ÇATIŞMALARININ GÖÇE ETKİSİ	254
MEKANIN KAYBI KELAMIN KAYBINA NEDEN OLUR: GÖÇ VE MEKANIN DEĞİŞİMİ	257
ÇAĞDAŞ EDEBİYATIMIZDA KUDÜS ŞİİRLERİNDE GÖÇ	262
ÇALIŞMA REJİMİ BAĞLAMINDA SURİYELİLERDE AİLE VE AKRABALIK DİNAMİKLERİ	265
SINIRLARI AŞAN HİKÂYELER: GÖÇ ODAKLI ÇOCUK KİTAPLARINDA PROBLEM ÇÖZME BİÇİMLERİ	269
HOLLANDA'DAKİ İKTİDAR MÜCADELESİNDE GÖÇ SÖYLEMİ İNŞAASI: PVV (ÖZGÜRLÜK PARTİSİ) ÖRNEĞİ	273
CONSTRUCTION OF IMMIGRATION DISCOURSE IN THE POWER STRUGGLE IN THE NETHERLANDS: THE CASE OF PVV (FREEDOM PARTY)	274
İBN HALDUN'A GÖRE BEDAVETTEN HADARETE GÖÇ VE DİN	275
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN BİR SONUCU OLARAK İKLİM GÖÇÜ	278
TÜRKİYE'DE SURİYELİ İNTİHARLARI	280
TÜRKİYE'DE İÇ GÖÇ NEDENLERİNİN ENTROPİ YÖNTEMİYLE AĞIRLIKLANDIRILMASI 2018:2022 DÖNEMİ	283
EĞİTİM VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNİN GÖÇTEKİ ANLAMI VE ÖNEMİ	287
ÖĞRETMEN ADAYLARININ SİĞİNMACILARA YÖNELİK GÖRÜŞ VE TUTUMLARI (NİZİP EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)	291

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA GÜVENLİK AMAÇLI UYGULAMAYA KOYULAN GÖÇ POLİTİKALARI (ERMENİ, ARAP VE YAHUDİ ZORUNLU GÖÇLERİ)	294
DEZAVANTAJLI BİR SOSYAL GRUP OLARAK GÖÇMENLER: HATAY'DAKİ KONTEYNER KENTLERDE YAŞAYAN SURİYELİLERİN KESİŞİMSELLİK KURAMI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ	297
HAYALLER NASIL ACILARA DÖNÜŞÜR? YUNANİSTAN'DAKİ PAKİSTANLI DÜZENSİZ GÖÇMENLERİN ANLATILARININ ANALİZİ	301
AFET VE GÖÇ İLİŞKİSİ: AFET SONRASI İNSAN HAREKETLİLİĞİNİN BETİMSSEL BİR DEĞERLENDİRMESİ	303
GÖÇÜN BİR YANSIMASI OLARAK MEKÂNSAL AYRIŞMA: PAZARCİK ÖRNEĞİ	307
SÜREKLİLİK VE KOPUŞ BAĞLAMINDA SİİRT'E (İÇ) GÖÇ'ÜN GÜNDELİK HAYAT İLİŞKİLERİNE YANSIMASI*	310
TOPLUMLARARASI İLİŞKİLER BAĞLAMINDA SURİYELİ SİĞİNMACILARIN ŞANLIURFA'DA SOSYO-EKONOMİK ETKİLERİ ⁷⁴	314
ÇALIŞMA HAYATINDAKİ SURİYELİ ÇOCUKLARIN YAŞADIĞI PROBLEMLERİN ANALİZİ: ŞANLIURFA ÖRNEĞİ	317
ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK BAĞLAMINDA TÜRKİYE'NİN SİĞİNMACI ÖĞRENCİLERE YÖNELİK EĞİTİM POLİTİKALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	319
GÖÇ VE EĞİTİM ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	321
GÖÇ YÖNETİŞİMİ VE AKTÖRLERİ: GAZİANTEP İLİ ÖRNEĞİ	325
TÜRKİYE'DE SURİYELİ GÖÇMEN YAZININA ELEŞTİREL BİR BAKIŞ: GÖÇMEN UYUMU VE İLİŞKİ AĞLARI PERSPEKTİFİNDEN BİR TARTIŞMA	329
GÖÇ VE KADIN KONUSUNDA SOSYAL BİLİMLER ALANINDA YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	333
ÇOKLU YÖNTEMSSEL BİR YAKLAŞIMLA GÖÇ DENEYİMİNİ ANLAMAK: GAZİANTEPLİ YERLİLER VE SURİYELİ GÖÇMENLERİN BİRLİKTE YAŞAM DENEYİMİ	337
6 ŞUBAT DEPREMİ SONRASINDA OKUL ÖNCESİ KURUMLARINDA İÇ GÖÇ VE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK	341
6 ŞUBAT KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ SONRASINDA GAZİANTEP'TE İÇ GÖÇ VE PSİKOLOJİK YARDIM SÜRECİ ATÖLYE ÇALIŞMASI	344

6 ŞUBAT DEPREMLERİNDE GÖÇ VE GÖÇ EDENLERDE KÖK DEĞERLER	347
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖÇMEN ÇOCUKLARLA İLGİLİ GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ: PİLOT ÇALIŞMA	350
GEÇİCİLİKTEN KALICILIĞA, MİSAFİRDEN HUZURBOZUCUYA: SURİYELİLERİN KONUMLARI VE YERLİ HALKIN ALGILARINDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER	352
TARİHSEL BİR GÖNÜLLÜ GERİ DÖNÜŞ ÖRNEĞİ: YAHUDİLERİN BABİL SÜRGÜNÜNDEN KUDÜS'E GÖNÜLLÜ GERİ DÖNÜŞLERİ	356
MİSAFİRLİKTE KALICILIĞA: BİR ETNİK GETTOLAŞMA HİKÂYESİ OLARAK ÖNDER MAHALLESİ	361
KENTLERİN YENİ ÖTEKİLERİ: GÖÇMENLER	365
ULUS-ÖTESİ EVLİLİK GÖÇÜNÜN KIRSAL YAŞAMDAKİ ROLÜ: TÜRKİYE'DEKİ FASLI KADINLAR ARAŞTIRMASI ⁸⁰	369
ULUSLARARASI ÖRGÜTLERİN GÖÇ POLİTİKALARI VE GÖÇÜ ÖNLEMEDEKİ ROLÜ: SURİYELİ KİTLESEL GÖÇÜ İNCELEMESİ	374
GÖÇ OLGUSUNUN ETKİLERİNİN AZALTILMASINA DAİR HZ. PEYGAMBER'İN UYGULADIĞI MUÂHÂT/KARDEŞLEŞTİRME PROJESİ	377
SURİYELİLERİN GERİ DÖNÜŞ DENEYİMLERİ: ZORLUKLAR VE BEKLENTİLER	380
İSLAM HUKUKU BAĞLAMINDA İLTİCA VE MÜLTECİ HAKLARI	383
TÜMDENGELİMSSEL BİR OKUMA: DÜNYA GÖÇ RAPORU (2022) VE TÜRKİYE	387
GÖÇ VE ÇOK KÜLTÜRLÜLÜĞÜN İMKÂNI	389
GÖÇ VE SANATIN BİRLİKTE YAŞADIĞI BİR TOPLUMDA SAVAŞ VE SAVAŞIN ETKİLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	392
CROSSING BOUNDARIES: ARNOLD'S JOURNEY IN EDWIDGE DANTICAT'S 'WITHOUT INSPECTION'	396
HUKUKİ BELİRLİLİK VE GÜVENLİK İLKELERİ BAKIMINDAN SİĞİNMA/KORUMA MEVZUATI VE UYGULAMALARI	398
PIKTES KAPSAMINDA YABANCI UYUKLU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK AÇILAN DESTEKLEME KURSLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME	401

ÖZEL OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÖĞRETMENLERİNİN GÖÇMEN ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	403
BALKANLARDA MİLLİYETÇİLİK; KATLIAM, GÖÇ VE AHALİ-İ İSLAMİYENİN SİVİL İNİSİYATİFİNE DAİR ÖRNEKLER (OSMANLI SON DÖNEMİ)	406
SURİYELİ GÖÇMEN KADINLAR ÖRNEĞİ ÜZERİNDEN GÖÇ VE KÜLTÜR	410
BİR SOSYAL UYUM ÖRNEĞİ: 12. YÜZYIL SURİYE’SİNDE GÖÇMEN HAÇLILAR VE YERLİ MÜSLÜMANLAR ARASINDA SOSYAL UYUM	412
AFŞAR AŞİRETİ’NİN AYINTAB VE MARAŞ BÖLGESİNE İSKÂN EMİRLERİ	413

SURİYE GÜVENLİ BÖLGE'DE GELİŞTİRİLEN SOSYAL HİZMET MODELLERİ: CERABLUS ÖRNEĞİ

Hasan SEVER¹

Mehmet BEK²

¹*Dr., Suriye Görev Gücü Cerablus Koordinatörü Gaziantep/Türkiye, ORCID: 0000-0002-8946-0411, e-posta: hasanseverpdr@hotmail.com*

²*Vali Yardımcısı, Gaziantep Valiliği, Cerablus İnsani Yardım Koordinasyon Başkanlığı, Gaziantep/Türkiye, e-posta: mehmetbek.90@hotmail.com*

ÖZET

Suriye’de çıkan iç savaş sonucunda 2011 yılı itibari ile Suriye’den milyonlarca insanın zorunlu göç ettiği ve yerinden edildiği bilinmektedir. 2012 yılı öncesinde Suriye’ye bağlı Cerablus bölgesinin toplam nüfusu ortalama 30.000 iken, bugün Cerablus Yerel Meclis kayıtlarına göre Cerablus bölgesini toplam nüfusu yaklaşık 290 bindir. Bu durumda yaklaşık 260 bin Suriyeli kadın, erkek, çocuk ve yaşlının yerinden edilerek Suriye’nin çeşitli bölgelerinden Türkiye’ye sınır olan Cerablus bölgesine yerleştiği söylenebilir. Zorunlu göçün insanlar üzerinde, sosyal, ekonomik, fizyolojik, psikolojik çok yönlü olumsuz etkileri olabilmektedir. Bu çalışmanın amacı; zorunlu göç ile yerinden edilen ve Cerablus’a yerleşen göçmenlere yönelik gerçekleştirilen sosyal hizmet modellerini ortaya koymak ve bu sosyal hizmetlerin yerel bölgede yaşayan göçmenlere işlevselliğini irdelemektir. Çalışmanın bulgularına Gaziantep Valiliği İnsani Yardım Koordinasyon Başkanlığı’na bağlı Cerablus Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğünde çalışanların yaptığı faaliyetler incelenerek ve yerel halkın anlatıları dikkate alınarak ulaşılmıştır. Türkiye Suriye sınırında olan Cerablus bölgesi 2012 yılında Özgür Suriye Ordusu tarafından Suriye Rejiminden kurtarılmış ancak, bölgenin tamamı IŞİD tarafından işgal edilmiştir. 2016-2017 yıllarında Fırat Kalkanı Harekâtı kapsamında Türk Silahlı Kuvvetleri ve müttefik Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) grupları tarafından işgalden kurtarılmıştır. Ağustos 2016 tarihinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin başlattığı Fırat Kalkanı Harekâtı ile güvenliğe kavuşturulan ve güvenli bölge olarak adlandırılan Cerablus’ta; Gaziantep Valiliği tarafından Cerablus İnsani Yardım Koordinasyon Merkezi Başkanlığı oluşturulmuştur. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hazırlanan eylem planı çerçevesinde 2018 yılında Cerablus Sosyal Hizmet Merkezi açılarak hizmet vermeye başlanmıştır. Bu doğrultuda sosyal inceleme ekipleri kurulmuş ve düzenli aile sosyal incelemeleri yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Cerablus Sosyal Hizmet Merkezi’nden

elde edilen veriler göre Cerablus bölgesinde Dul ve Yetim, engelli ve yoksul olmak üzere toplamda yaklaşık 18. 000 dezavantajlı aile bulunmaktadır. Suriye güvenli bölgede yürütülen sosyal hizmetlerin temel sorumluluk alanlarından biri de yaşlıları, kadınları ve çocukları korumaya yönelik sosyal hizmet faaliyetleridir. Bölge halkına ilk zamanlar çeşitli Sivil Toplum Kuruluşları aracılığıyla aynı ve nakdi gibi çeşitli yardımlar yapılmıştır. Ancak daha sonra bu yardımların yanı sıra bölgenin yerel dinamikleri dikkate alınarak sosyal hizmetler de dahil edilmiştir. Bu alanda en belirgin üç ayrı hizmet modelinin koruyucu aile, evde bakım ve kadınlara meslek edindirme faaliyetleri olduğu açığa çıkarılmıştır. Çalışmanın bulguları; Cerablus bölgesinde yürütülen çalışmaların sadece sosyal yardımlar kapsamında değil sosyal hizmetler alanında da bir ilerleme gösterdiğini, bölgede koruyucu aile uygulaması ile “boşanma”, “çok eşlilik” ve “kimsesiz çocuklar” sorununa; evde bakım uygulaması ile “yaşlı /engelli bakımı” sorununa; meslek edindirme faaliyetleri ile de “yardıma bağımlılık” sorununa pratik bir çözüm olanağı sunduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Zorunlu göç, Güvenli bölge, Sosyal hizmetler, Cerablus

SOCIAL SERVICE MODELS DEVELOPED IN THE SYRIAN SAFE ZONE: THE CASE OF JARABLUS

Abstract

It is well known that as a result of the civil war in Syria, millions of people have been forced to migrate and have been displaced from Syria since 2011. While before 2012, the total population of the Jarablus region in Syria was about 30,000, today the total population of the Jarablus region is 290 thousand according to the records of the Jarablus Municipal Council. In this case, it can be said that about 260 thousand Syrian women, men, children and elderly people were displaced from different regions of Syria and settled in the Jarablus region, which is located on the border with Turkey. Forced migration can have many negative effects on people: socially, economically, physiologically and psychologically. The aim of this study is to show the models of social services for the immigrants displaced by forced migration and settled in Jarablus and to examine the functionality of these social services for the immigrants living in the region. The results of the study were obtained by examining the activities of the staff of the Directorate of Cerablus Social Service Center, which is affiliated to the Directorate of Humanitarian Aid Coordination of Gaziantep Governorate, and by considering the narratives of the local people. The Jarablus region on the Turkish-Syrian border was

liberated from the Syrian regime by the Free Syrian Army in 2012, but the entire region was occupied by ISIS. It was liberated from occupation by Turkish forces and allied Free Syrian Army groups in 2016-2017 as part of Operation Euphrates Shield. In Jarabulus, which was secured and designated as a safe zone as part of Operation Euphrates Shield launched by the Turkish Armed Forces in August 2016, the Cerablus Humanitarian Aid Coordination Center was chaired by the Governor of Gaziantep. As part of the action plan prepared by the Ministry of Family and Social works, Jarablus Social Service Center was opened and started its services in 2018. In this context, social investigation teams have been established and regular social investigations of families have been and are being carried out. According to the Jarablus Social Service Center, there are about 18 thousand disadvantaged families in the Jarabulus region, including widows, orphans, disabled and poor people. One of the most important areas of activity of the social services in the Syrian security zone are activities to protect the elderly, women and children. Originally, people in the region were supported by various non-governmental organizations with in-kind and cash assistance. Later, however, this aid was supplemented by social services, taking into account the local dynamics of the region. It has been shown that the three most distinctive service models in this area are foster care, home-based care and vocational training activities for women. Results of the study: Findings of the study; The work carried out in the Jarablus region shows progress not only in the scope of social aid but also in the field of social services. Foster family practice in the region; to the problems of "divorce", "polygamy" and "orphan children"; Home care practice addresses the problem of "elderly/disabled care"; The application of vocational training activities has revealed that it offers a practical solution to the problem of "dependency on aid".

Keywords: Forced migration, Safe zone, Social services, Jarablus

CENEVRE SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDA "GERİ GÖNDERİLMEME (NON-REFOULEMENT) HAKKI"

Av. Mehmet Serkan ERGÜN¹

¹*Türkiye Barolar Birliği Gaziantep Hukuk Kliniği*
Sorumlu Avukatı e-posta m.serkan.ergun@barobirlik.org.tr

ÖZET

İçinde bulunduğumuz yüzyılda, insanların en çok zulüm tehditini bertaraf etmek için güvenli topraklara göç ettiği artık bilinen bir gerçektir. Bu kişilerin sıfatları sığınmacı, mülteci ya da göçmen ne şekilde nitelendirilirse nitelendirilsin, milyonlarca insan ait olduğu coğrafyayı terk ederek, yer değiştirmektedir. Bu yalnız bir nüfus hareketi değil, “Yeniden var olma yeniden hayata tutunma” iradesinin ortaya konmasıdır. 2.Dünya Savaşı sonrası ortaya çıkan ve milyonlarca kişiyi ilgilendiren bu nüfus hareketleri, 1951 tarihli Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’nin (1951 Cenevre Sözleşmesi) vucud bulmasına zemin hazırlamış ve bunun sonucunda da 2.Dünya savaşı sonrası göç ve mülteci hareketleri uluslararası platformlarda en önemli bir uluslararası sorun olarak masaya yatırılmıştır. İkinci Dünya Savaşı’nın tüm Avrupa coğrafyasına yayılmasıyla ortaya çıkan göç ve mülteci hareketleri beraberinde ağır insan hakları ihlallerini ortaya çıkarmış ve Birinci Dünya Savaşıyla kıyaslanmayacak oranla yıkıma sebebiyet vermiştir. Bütün bu dinamikler 1950 yılında kurulan ve günümüzde de sığınmacı mültecilere yönelik faaliyetlerini sürdüren UNHCR (BMMYK)’nın da temelini oluşturmuştur. 1951 yılında 26 ülkenin yanı sıra çeşitli sivil toplum kuruluşları ve uluslararası kuruluşların da gözlemci statüsü ile iştirakiyle Cenevre’de gerçekleşen konferansın sonunda “1951 Cenevre Sözleşmesi” kabul edildi. 28 Temmuz 1951’de imzalanan Sözleşme 22 Nisan 1954 tarihinde yürürlüğe girdi. 1951 Cenevre Sözleşmesi, genel olarak mülteci statüsünü, haklarını ve ülkelerin sorumluluklarını çok uluslu bir akdedilişle tanımladı. Sözleşme “Menşe ülkelerini terk etmek zorunda kalan insanlar için koruma mekanizmalarını” düzenlemektedir. Sözleşmenin mülteci tanımı, 1951 öncesi gerçekleşen ve Avrupa’da meydana gelmiş olaylar nedeniyle ülkesini terk etmiş kişileri kapsamakla birlikte “zaman” ve “yer” bakımından iki kısıtlama öngörüyordu. Zaman ve yer sınırlaması, 1951 sonrası Avrupa dışında zulüm gören ve bu zulüm nedeniyle ülkesini terk etmek zoruna kalmış insanları doğrudan kapsam dışı bırakıyor, dolayısıyla uluslararası toplumun gereksinmelerine cevap vermekten uzak kalıyordu. Bu sebeple sözleşmeye (1951 Cenevre Sözleşmesi’ne) taraf olma şartı olmadan, ülkelerin doğrudan katılabilecekleri bir ek protokol hazırlandı. (1967 Protokolü) Uluslararası Korumaya erişmek için başka bir ülkeye

giriş yapan mültecilerin, terk etmek zorunda kaldıkları ülkeye geri gönderilmeme (Non-refoulement) hakkı da (geri gönderme yasağı) Cenevre Sözleşmesinin 33'üncü maddesinde hükme bağlanmıştır. Bu madde, henüz mülteci statüsüne sahip olmayan kimseleri de bu hak kapsamında korumaktadır. “Geri gönderilmeme (Non-refoulement) “hakkıyla birlikte, 1951 Cenevre Sözleşmesi'nin can alıcı noktasını oluşturan “Sığınma arayan kişiye uluslararası koruma sağlamak” ve “Korumanın ulusal koruma sağlanana kadar devam etmesi” anlayışı açıkça ortaya konmuştur. BMMYK'da bu süreçten sonra, geri göndermeme hakkını bir uluslararası teamül kuralı olarak tanımlayacaktır. 1967 Ek Protokol ile son şeklini alan ,1951 tarihli Cenevre Sözleşmesi'ne göre mülteci; din, tabiiyet, ırk, belli bir sosyal gruba mensubiyet ve siyasi düşünce nedeniyle uğrayacağı zulümden haklı sebeplerle ülkesinin dışında bulunan ve ülkesine dönemeyen kişileri tanımlamaktadır. Görüleceği üzere 1951 Cenevre Sözleşmesindeki mülteci tanımı ve 33'ncü maddedeki “Geri Göndermeme ilkesi “temel kriter olarak kabul ettiği zulüm tehdidi için bu beş sebebi aramaktadır. Ancak bu beş sebebin dışında ve yaşadıkları coğrafyada da insanlar zulme uğrayabilmektedir. Bu sebeple Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere İnsan Hakları Hukukuna ilişkin mahkeme kararları da “Geri Göndermeme ilkesinin” geniş yorumlanması ve bu beş ilkenin dışındaki unsurları da ilkenin kapsamına dahil ettirilmesi sonucunu doğurmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cenevre Sözleşmesi, Geri Gönderilmeme Hakkı, 1967 Protokolü, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

"RIGHT OF NON-REFOULEMENT" UNDER THE GENEVA CONVENTION

Abstract

It is a known fact that in the current century, people mostly migrate to safe lands to eliminate the threat of persecution. Regardless of whether these people are described as asylum seekers, refugees or immigrants, millions of people are leaving the geography they belong to and moving. This is not just a population movement, but the manifestation of the will to "re-exist and hold on to life again". These population movements, which occurred after World War II and concerned millions of people, paved the way for the 1951 United Nations Convention Relating to the Legal Status of Refugees (1951 Geneva Convention), and as a result, post-World War II migration and refugee movements were discussed on international platforms. It has been discussed as a most important international problem. Migration and refugee movements that emerged as the Second World War spread to the entire European geography revealed serious human rights violations and caused destruction at a rate incomparable to the First World War. All these dynamics formed the basis of UNHCR (UNHCR), which was

founded in 1950 and continues its activities for asylum-seeking refugees today. The "1951 Geneva Convention" was accepted at the end of the conference held in Geneva in 1951, with the participation of 26 countries, as well as various non-governmental organizations and international organizations with observer status. The Convention, signed on 28 July 1951, entered into force on 22 April 1954. The 1951 Geneva Convention generally defined refugee status, rights and responsibilities of countries in a multinational agreement. The Convention regulates "protection mechanisms for people forced to leave their country of origin". The refugee definition of the Convention included people who left their country due to events that took place in Europe before 1951, but also envisaged two restrictions in terms of "time" and "place". The time and place limitation directly excluded people who were persecuted outside Europe after 1951 and had to leave their country due to this persecution, thus remaining far from meeting the needs of the international community. For this reason, an additional protocol was prepared in which countries could directly participate without the requirement of being a party to the convention (1951 Geneva Convention). (1967 Protocol) The right of refugees who enter another country to access International Protection to not be sent back to the country they had to leave (non-refoulement) is also stipulated in Article 33 of the Geneva Convention. This article also protects people who do not yet have refugee status within the scope of this right. Along with the right to "non-refoulement", the understanding of "providing international protection to the person seeking asylum" and "continuing the protection until national protection is provided", which constitute the crucial point of the 1951 Geneva Convention, has been clearly stated. After this process, UNHCR will define the right of non-refoulement as an international customary rule. According to the 1951 Geneva Convention, which was finalized with the 1967 Additional Protocol, a refugee; It defines people who are outside their country for justified reasons and cannot return to their country due to persecution due to religion, nationality, race, membership of a certain social group and political opinion. As can be seen, the definition of refugee in the 1951 Geneva Convention and the "principle of non-refoulement" in Article 33 look for these five reasons for the threat of persecution, which it accepts as the basic criterion. However, apart from these five reasons, people can also be oppressed in the geography they live in. For this reason, court decisions regarding Human Rights Law, especially the European Convention on Human Rights, result in a broad interpretation of the "Non-Refoulement Principle" and the inclusion of elements other than these five principles within the scope of the principle.

Key Words: Geneva Convention, Right of Non-Refoulement, 1967 Protocol, European Convention on Human Rights

19.YÜZYIL OSMANLI DEVLETİ'NDE GÖÇ VE KADIN

Funda ÖZTÜRK¹

¹ Dr., ORCID: 0000-0001-9176-4572, e-posta: fndozturk87@gmail.com

ÖZET

Savaş, salgın ve afet gibi olaylar göçü tetikleyen nedenlerdir. 18. yüzyılın sonu ve 19. yüzyıl başından itibaren Osmanlı Devleti'nin yaşamış olduğu toprak kayıpları Rumeli, Kafkasya ve diğer bölgelerden Anadolu'ya göçe sebep olmuştur. Göçün yarattığı olumsuzluklardan ise en çok çocuk, kadın ve yaşlıların etkilendiği söylenebilir. Bu süreçte merkezi hükümet ulaşım, iskân, maddi ve hukuki yardım gibi pek çok hususta muhacirlere destek olurken vakıflarda çeşitli hususlarda yardım çalışmaları yürütmektedir. Özellikle vakıf hastaneleri sağlık sorunlarında önemli rol üstlenmişlerdir. Vakıf hastanelerinin sorumlulukları ise geçici de olsa kadın istihdamına olanak sağlamıştır. Kadınlar bu süreç içerisinde barınma, ekonomi, hukuki pek çok husustaki sorunlarla mücadele etmeye çalışmışlardır. Bu çalışma ile muhacir kadınların yaşadığı sorunlarla bu sorunlara hem merkezi hükümetin hem de vakıfların yaklaşımı ele alınarak göçün kadın üzerindeki etkisi anlatılmıştır. Göç olgusu ekonomik, hukuki ve sosyo-kültürel yapı hatta inanç üzerinde etkili bir kavramdır. Şüphesiz ki göç en çok kadın ve çocuklar üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır. Keza birçok çocuk ve kadın kimsesiz kalarak vatanlarını bırakmak zorunda kalmaktadır. Bu nedenle göçün muhacir kadınlar üzerindeki etkisi anlatılarak göçmen kadınların hayatlarındaki değişimin anlaşılması amaçlanmıştır. Bu çalışma ile Evkaf Defterlerinden [EV. d...] hastaneye gelmiş olan kadınlara sağlanan olanaklar hakkında bilgiler edinilmiştir. Yine muhacir kadınların, kadın istihdamına etkileri bu belgeler doğrultusunda ele alınarak açıklanmıştır. Çalışmanın diğer noktası ise muhacir kadınlara yardım eden vakıfların -Bezmiâlem Valide Sultan Gureba Hastanesi gibi- sağladığı olanaklardır. Hastanenin kuruluşu, oluşumu ve önemi gibi hususlar için Asaf Ataseven'in "Gureba Hastanesi" ile Kenan Göçer'in "Sosyo-ekonomik yönleri ile Bezm-i Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesi" adlı doktora tezi ve "Bezmiâlem Valide Sultan ve Gureba Hastanesi Vakfıyesi" adlı çalışmalarından faydalanılmıştır. Ayrıca kadınların yaşadığı diğer problemler örneğin köle olmaları gibi konularda arşiv belgelerinden faydalanılarak örneklendirilmiştir. Bu çalışma ile 1860-1866 yılları arasındaki 79 adet Evkaf Defteri, muhacir kadınlara sunulan sağlık hizmetleri kapsamında incelenmiştir. Bezmiâlem Valide Atik Vakfı'nın muhacir kadınlara desteği de yine bu defterler doğrultusunda değerlendirilmiştir. 19. yüzyılda Anadolu topraklarına göç eden kadınların göç ve iskân sonrasında yaşadığı problemler ve çözümleri de arşiv belgeleri doğrultusunda ifade edilmiştir.

19. yüzyılın ataerkil toplumunda yetişmiş bir kadın için zorunlu göç başlı başına bir sorundur. Bu nedenle kadınlar, göç sırasında ve sonrasında sadece maddi zorluklarla değil, sosyal, hukuki ve güvenlik gibi pek çok problemle de mücadele etmişlerdir. Bu zorlukların aşılmasında merkezi hükümetin desteği büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmanın neticesinde merkezi hükümetin kadınlara maaş ve yevmiye verme, asayiş sorunlarına karşı çeşitli düzenlemeler yaparak kadınları koruma altına alma gibi pek çok desteği görülmüştür. Vakıfların ise sağlık problemlerinde kadınların yanında yer aldığı ve tayinat ile yaşamlarını kolaylaştırmaya çalıştığı anlaşılmıştır. Kitlemel göç olumlu olumsuz pek çok netice doğurmaktadır. Göçten sadece göç eden toplum değil göç alan toplumda etkilenmektedir. Bu etkinin her iki taraf içinde olumlu ve olumsuz pek çok sonuçları söz konusudur. Tüm bu hususlar göçün hem iki taraflı olduğunu hem de çok boyuta sahip olduğunu göstermektedir. Her şeye rağmen 19. yüzyılda Anadolu'ya göç eden kadınlar zamanla burayı yurt edinmiş ve bu yüzyıl sonrasında da Anadolu göçmen kadınların anavatanı olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, 19. Yüzyıl, Göç, Kadın, Yardım.

MIGRATION AND WOMEN IN THE 19th CENTURY OTTOMAN EMPIRE

Abstract

Events such as war, epidemic and disaster are the reasons that trigger migration. The territorial losses experienced by the Ottoman Empire since the end of the 18th century and the beginning of the 19th century caused migration to Anatolia from Rumelia, the Caucasus and other regions. It can be said that children, women and the elderly are most affected by the negativities caused by migration. In this process, while the central government provides supports the immigrants on many issues such as transportation, settlement, financial and legal assistance, foundations also carry out aid work on various issues. Especially foundation hospitals have played an important role in solving health problems. The responsibilities of foundation hospitals, on the other hand, have enabled women's employment, albeit temporarily. In this process, women tried to struggle with many housing, economy and legal problems. With this study, the problems faced by immigrant women and the approach of both the central government and foundations to these problems are discussed and the impact of migration on women is explained. The phenomenon of migration is an effective concept on economic, legal, socio-cultural structure and even belief. Undoubtedly, migration has the most negative impact on women and children. Likewise, many children and women are orphaned and forced to leave their homeland. For this reason, it is aimed to understand the change in the lives of immigrant women by explaining the effect of migration on immigrant women. With

this study, from the Foundatin Books [EV. d...] information was obtained about the opportunities provided to women who coming to the hospital. Again, the effects of immigrant women on women's employment are explained in line with these documents. The other point of the study is the opportunities provided by foundations -such as Bezmiâlem Valide Sultan Gureba Hospital- that help immigrant women. For issues such as the establishment, formation and importance of the hospital, Asaf Ataseven's "Gureba Hospital" (hospital of poor people) and Kenan Göçer's doctoral thesis "The Poor Hospital of Bezm-i Alem Valide Sultan Foundation with its socio-economic aspects" and the author's "Bezmiâlem Valide Sultan and Gureba Hospital Foundation" work named were used. In addition, other problems experienced by women, such as being slaves, are exemplified by using archival documents. With this study, 79 Foundation Books between 1860-1866 were examined within the scope of health services provided to immigrant women. The support of provided by Bezmiâlem Valide Atik Foundation to immigrant women was also evaluated in line with these notebooks. The problems and solutions experienced by women who migrated to Anatolian lands in the 19th century after migration and settlement are also expressed in line with archive documents. For a woman who grew up in the patriarchal society of the 19th century, forced migration is a problem itself. For this reason, women have struggled not only with financial difficulties but also with many problems such as social, legal and security during and after migration. The support of the central government is of great importance in overcoming these challenges. As a result of this study, the central government supported women in issues such as giving them salaries and daily wages, and protecting women by making vaious regulations against public order problems. It has been understood that foundations support women in their health problems and try to make their lives easier with supplies. Mass migration creates many positive and negative consequences. Not only the migrating society but also the receiving society is affected by migration. This effect has many positive and negative consequences for both parties. All these issues show that migration is both bilateral and multidimensional. Despite everything, women who immigrated to Anatolia in the 19th century made this place their home over time, and after this century, Anatolia became the homeland of immigrant women.

Keywords: Ottoman Empire, 19th Century, Migration, Women, Aid.

1930'LU YILLARDA ALMANYA GÖÇMENİ FELSEFE HOCALARININ TÜRK DÜŞÜNCE DÜNYASINA ETKİLERİ

Sever IŞIK¹

¹ Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü, ORCID: 0000-0002-8401-2353, e-posta: severquista@gmail.com.

ÖZET

Osmanlı devletinin son dönemleri ve Cumhuriyet döneminde Türk-Alman akademik ilişkilerinin seyrine bağlı olarak birçok Alman hoca İstanbul Üniversitesi'nde görev yapmıştır. Alman göçmeni hocalar felsefe bölümünün yeniden yapılandırılmasında da önemli rol oynamışlardır. Üniversite reformu öncesi sadece Günther Jacoby felsefe bölümünde görev yaparken özellikle 1933 üniversite reformu sonrası İstanbul Üniversitesi'nde çok sayıda yabancı hoca istihdam edilmiştir. Reformla birlikte görevine son verilen birçok eski darülfünun felsefe hocasının yerine Almanya'dan gelen/getirilen Hans Reichenbach, E.von Aster, Walter Kranz, Joachim Ritter, Heinz Heimsoeth, Bruno Baron von Freytag Löringhof gibi birçok hoca da İstanbul üniversitesi felsefe bölümünde istihdam edilmiştir. Bu yabancı hocalar özellikle 1933-1950 yılları arası felsefe bölümünde etkin rol oynamışlardır. Hem Orhan Saadettin gibi Almanya'da eğitim görmüş (Mazhar Şevket İbşiroğlu, Takıyettin Mengüşoğlu, Macit Gökberk) kişiler hem de Almayandan gelen hocaların yetiştirdikleri (Nermi Uygur, Bedia Akarsu, Kamran Birand) öğrenciler Alman felsefi düşüncesinin üniversite uzun yıllar etkili olmasında önemli rol oynamışlardır. Bu hocalar Fransız tarzı üniversite sitemine karşı Alman tarzı bir üniversite ve eğitim anlayışını yerleştirmeye çalışmışlardır. Üniversitede görev yapan hocalar içinde en etkili olan kişi Hans Reichenbach ve felsefe tarihçisi E.von Aster gibi kişiler olmuştur. Alman hocalar genel olarak akademide yönetime intibak sağlamış seküler bir felsefenin gelişmesini ve kurumsallaşmasına katkı sunmuşlardır. Bu hocalar aracılığıyla Alman düşünce dünyasının farklı felsefi eğilimleri, ekolleri İstanbul Üniversitesi'ne taşınmış ve temsil edilmiştir. Bu düşünce farklı düşünce paradigmalarının en önemlileri mantıksal pozitivizm, felsefi antropoloji, fenomenoloji, varoluşçu felsefe, yeni ontoloji olmuştur. Özellikle felsefe bölümü tarafından yapılan yayınlardan takip edilebileceği gibi 1945 ve sonrası ontoloji, felsefi antropoloji ve hermeneutik ve Heidegger'in düşüncesi felsefi çalışmalara egemen olmuştur. Bunda 1950 sonrası İstanbul üniversitesine gelen hocaların N. Hartmann'ın çevresinden olması çok etkili olmuştur. Bu dönemde üniversiteye gelen Joachim Ritter, Heinz Heimsoeth, Bruno Baron

von Freytag Löringhof gibi hocalar İstanbul üniversitesinde görev yapan ikinci kuşak hocaların felsefi formasyonuna büyük katkı sağlamışlardır. 1950 sonrası dönemde Erich Rothacker, Arnold Gehlen ve Hermann Wein gibi isimler de İstanbul üniversitesinde konferans vermişlerdir. Alman filozofların ve hocaların etkisi seçilen çalışma konularında da görülebilir. Genel olarak Alman düşünce dünyası içinde önemli yeri olan kişiler, kavramlar, eğilimler ve sorunlar çalışma konusu olarak seçilmiştir. Alman hocalar Almanya'daki üniversiteler ile akademik etkileşimi tetiklemiştir. Alman hocalar üniversitede felsefi eğitim ve düşüncenin, öğretim programları ve yöntemlerinin, bilimsel araştırma ve zihniyetin gelişimi üzerinde önemli rol oynamışlar; Alman felsefi düşünce geleneğinin Türkiye'de tanınmasına büyük katkı sunmuşlardır. Bu hocalar aynı zamanda Türk düşünce dünyasında etkileri uzun yıllar devam edecek olan öğrencilerin felsefi eğilim ve eğitimleri üzerinde önemli rol oynamışlardır. Türk felsefe dünyasında felsefe tarihi yazımı dahi uzun yıllar bu etki altında kalmıştır. Felsefe tarihi yazımına Batı merkezci pozitivist bir anlayış egemen olmuştur. Söz konusu dönemde bu hocaların felsefe bölümünde etkili olmasında eski hocaların görevine son verilmesi, felsefe bölümünde Fransız geleneğinden yetişen hocanın (Şekip Tunç hariç) kalmaması, yeni yönetiminin üniversiteyi yenileme arzusu, iktisadi, sosyal ve psikolojik koşullar etkili olmuştur. Alman düşünce geleneği içinde yetişmiş meslekten felsefeci olan bu hocalar aracılığıyla üniversitenin akademinin düzeyinin yükseltilmesi amaçlanmıştır. Ancak bugün dahi istenilen amaçlara ulaşıp ulaşılamadığı husus bir tartışma konusudur. Bazı tanık ve araştırmacılar bu hocaların varlığını büyük ölçüde olumlayıp ve onaylarken bazı yerli hocalar bu hocaların üniversitedeki varlığını eleştirmiş, onların bir güç odağı olarak ortaya çıkmalarından şikâyetçi olmuş, çalışma birliğini bozduklarını iddia etmişlerdir. Tüm tartışmalar bir yana açık olan şey şudur ki; Alman hocalar felsefe bölümünün yeni devletin ilgileri doğrultusunda yeniden yapılandırılmasında önemli rol oynamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Göç, Bilim, Alman Hocalar, İstanbul Üniversitesi

THE INFLUENCE OF GERMAN IMMIGRANT PHILOSOPHERS ON THE TURKISH WORLD OF THOUGHT IN THE 1930'S

Abstract

Depending on the course of Turkish-German academic relations during the last transitions of the Ottoman Empire and the Republican period, many German professors worked at Istanbul University. German immigrant professors also played an important role in the restructuring of

the philosophy department. While only Günther Jacoby worked in the philosophy department before the university reform, many foreign professors were employed at Istanbul University, especially after the 1933 university reform. Many former professors of philosophy at Darülfünun who were dismissed with the reform, such as Hans Reichenbach, E.von Aster, Walter Kranz, Joachim Ritter, Heinz Heimsoeth, Bruno Baron von Freytag Löringhof, who came from Germany, were employed in the philosophy department of Istanbul University. These foreign professors played an active role in the philosophy department, especially between 1933 and 1950. Both persons educated in Germany, such as Orhan Saadettin and students (Mazhar Şevket İbşiroğlu, Takıyettin Mengüşoğlu, Macit Gökberk) trained by German teachers (Nermi Uygur, Bedia Akarsu, Kamran Birand) played an important role in the influence of German philosophical thought in the university for many years. These professors tried to establish a German-style university and education approach against the French-style university system. The most influential among the professors working at the university were persons such as Hans Reichenbach and the historian of philosophy E.von Aster. German professors generally contributed to the development and institutionalization of a secular philosophy that adapted to the management in the academy. Through these professors, different philosophical tendencies and schools of the German world of thought were brought to Istanbul University and represented. The most important of these different thought paradigms are logical positivism, philosophical anthropology, phenomenology, existential philosophy and new ontology. As can be followed especially from the publications made by the philosophy department, ontology, philosophical anthropology, hermeneutics and Heidegger's thought dominated philosophical studies after 1945. The fact that the professors who came to Istanbul University after 1950 were from N. Hartmann's circle was very effective in this. Professors such as Joachim Ritter, Heinz Heimsoeth, and Bruno Baron von Freytag Löringhof, who came to the university during this period, made a great contribution to the philosophical formation of the second generation teachers working at Istanbul University. In the post-1950 period, names such as Erich Rothacker, Arnold Gehlen and Hermann Wein also gave lectures at Istanbul University. The influence of German philosophers and teachers can also be seen in the chosen subjects of study. In general concepts, trends and problems that have an important place in the German world of thought were chosen as the subject of study. German professors triggered academic interaction with universities in Germany. German professors played an important role in the development of philosophical education and thought, teaching programs and methods, scientific research and mentality at the university; They made a great contribution to the recognition of the German

philosophical thought tradition in Turkey. These professors also played an important role in the philosophical tendencies and education of the students, whose influence on the Turkish thought world will continue for many years. Even the writing of the history of philosophy in the Turkish philosophy world has been under this influence for many years. A Western-centered positivist approach has dominated the writing of the history of philosophy. In the said period, the influence of these professors in the philosophy department was influenced by the dismissal of the old professors, the absence of any professors trained in the French tradition in the philosophy department (except Şekip Tunç), the new administration's desire to renew the university, and economic, social and psychological conditions. It was aimed to raise the level of the university's academy through these professors, who are professional philosophers trained in the German tradition of thought. However, even today, it is a matter of debate whether the desired goals have been achieved or not. While some witnesses and researchers largely affirmed and confirmed the existence of these professors, some local professors criticized the presence of these professors at the university, complained about their emergence as a center of power, and claimed that they disrupted the working unity. All debates aside, what is clear is that; German professors played an important role in restructuring the philosophy department in line with the interests of the new state.

Keywords: Philosophy, Migration, Science, German Professors, Istanbul University

GÖÇMEN SÖYLEMİNE YÖNELİK DEZENFORMASYONLA MÜCADELEDE DEZENFORMASYON YASASININ ROLÜ

Alaaddin ŞIRKAT¹

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Freelance Haber Prodüktörü, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü, Göç Çalışmalar ABD, ORCID: 0009-0008-5323-427X, e-posta: alaashurkat@gmail.com

ÖZET

Türkiye, son yıllarda göçmen akımına maruz kalırken, bu durumun beraberinde getirdiği olumsuz göçmen söylemi giderek artmıştır. Göçmenlere yönelik bu olumsuz söylem, genellikle ekonomik ve sosyal sorunlara sebep oldukları, işsizlik, suç ve toplumsal huzursuzluk yarattıkları şeklindeki iddiaları içermektedir. Ancak, bu iddiaların çoğu gerçeğe dayanmamaktadır. Türkiye'de 18 Ekim 2022 tarihinde yürürlüğe giren "Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun," dezenformasyon suçunu tanımlayarak suç işleyenlere 1 ila 3 yıl arasında hapis cezası öngörmüştür. Bu yasanın göçmen söylemi üzerindeki etkileri henüz net bir şekilde değerlendirilememiş olsa da, göçmenlerle ilgili yanlış bilgi ve iddiaların yayılmasını zorlaştırdığı ve bu sayede göçmen söyleminin azaldığı söylenebilir. Araştırmanın amacı, Türkiye'de dezenformasyon yasasının göçmen söylemini nasıl etkilediğini belirlemektir. Bu kapsamda, dezenformasyon yasasının göçmenlerle ilgili yanlış bilgi ve iddiaların yayılmasını nasıl etkilediği, göçmen söyleminin azalmasına ve etkisinin azalmasına katkı sağlayıp sağlamadığı ve yasanın göçmen söylemini tamamen ortadan kaldırması için yeterli olup olmadığı sorularına cevap aranmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış, Literatür taraması yapılarak konuyla ilgili yayınlanmış makaleler, Türkiye Cumhuriyeti Resmi Gazetesi, Uluslararası Göç Örgütü ve İnternet Medyası'nın web siteleri gibi çeşitli veri kaynakları incelenmiştir. Sosyal medya platformlarındaki incelemeler de araştırmaya dahil edilmiştir. Sonuç olarak, dezenformasyon yasası göçmen söyleminin azalmasına katkı sağlamış, ancak tamamen ortadan kaldırmak için yeterli olmamıştır. Çalışma, göçmen söyleminin iyileştirilmesi için öneriler sunarak, göçmenlik politikalarının şeffaf ve adil bir şekilde uygulanması, göçmen haklarının korunması ve toplumsal entegrasyonlarının kolaylaştırılması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bulgular, dezenformasyon yasasının Türkiye'de göçmen söylemini olumlu yönde etkilediğini, ancak daha fazla çaba gerektiğini göstermektedir. Önerilen çalışmaların uygulanması,

Türkiye'deki göçmen söyleminin iyileşmesine ve toplumsal entegrasyonun güçlenmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dezenformasyon, Göç haberciliği, Medya, Göçmenler.

THE ROLE OF DISINFORMATION LAWS IN COMBATING DISINFORMATION TARGETING MIGRATION DISCOURSE

Abstract

While Turkey has been experiencing an influx of migrants in recent years, the associated negative discourse surrounding migration has been on the rise. The unfavorable rhetoric towards migrants often includes claims that they contribute to economic and social problems, causing issues such as unemployment, crime, and social unrest. However, many of these claims lack factual basis. The "Law Amending Certain Laws with the Press Law," which came into effect on October 18, 2022, in Turkey, defines disinformation as a crime and stipulates a prison sentence of 1 to 3 years for offenders. Although the impact of this law on migration discourse has not been conclusively assessed, it can be argued that it has made it more difficult for misinformation and false claims about migrants to spread, consequently reducing negative migration discourse. The aim of this research is to determine how the disinformation law in Turkey has affected migration discourse. Within this scope, the study explores how the law has influenced the spread of false information and claims about migrants, whether it has contributed to the decrease in migration discourse and its impact, and whether the law is sufficient to completely eliminate negative migration discourse. The research employs a qualitative research method, conducting a literature review and examining various data sources such as published articles, the Official Gazette of the Republic of Turkey, the International Organization for Migration, and websites of online media. Analysis of social media platforms is also included in the research. As a result, it is found that the disinformation law has contributed to the reduction of migration discourse, but it has not been entirely effective in eliminating it. The study proposes recommendations for improving migration discourse, emphasizing the need for transparent and fair implementation of migration policies, protection of migrant rights, and facilitation of social integration. These findings indicate that while the disinformation law has positively influenced migration discourse in Turkey, further efforts are required. Implementing the proposed measures will

contribute to the improvement of migration discourse and the strengthening of social integration in Turkey.

Keywords: Disinformation, Migration Journalism, Media, Migrants.

SEVKLERİN VE İSKÂNLARIN YAPILDIĞI İSTASYON BİR LİVÂ: URFA (1916-1918)

¹Abdullah EKİNCİ ²Rahime TÜRKMEN

¹ Prof. Dr, Harran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, aeINCI@harran.edu.tr,
ORCID: 0000-0002-4767-2002.

² Dr. Öğrencisi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı,
rturkmen0606@gmail.com, ORCID: 0009-0000-0719-3325.

ÖZET

Bu çalışmada; Erzurum, Bitlis, Muş ve Van yörelerinden, Urfa ve çevresine gelen mülteciler üzerinden dönem değerlendirilmesi yapılmıştır. 1916'da gelen mültecilere yönelik uygulanan idarî, sosyal ve ekonomik etkiler ele alınmıştır. Söz konusu çalışmanın inceleme sınırlarını, Cumhurbaşkanlığı Osmanlı ve Cumhuriyet Arşivleri'ndeki vesikalar ile tetkik eserler oluşturmaktadır. I. Dünya Savaşı'nda Kafkas Cephesi'nde Ruslarla mücadele edildi. Yaşanan mücadelede Osmanlı Devleti yenilgi aldı. Yenilgi üzerine Erzurum, Bitlis, Muş ve Van yörelerinde bulunan ahali, Rusların ve Ermenilerin kıyımından kaçmak için göç etmeye başladı. Doğu ve güney bölgelerine iltica eden ahalinin göç ettiği yerlerden biri Urfa ve havalisiydi. Mülteciler Palu-Güzinhan-Ergani veya Siirt-Silvan üzerinden Diyarbakir Vilâyeti'ne gelmekteydi. Diyarbakir'de nüfus yoğunluğu yaşanmaya başlayınca Siverek ve Urfa'ya sevk edilmekteydi. Hükümet harp mıntıklarından gelecek olan Kürt mültecilerin, Arapların ve Kürtlerin bulunduğu mahallere iskân edilmemesini uygun görmekteydi. İltica eden ahalinin; reisleri, şeyhleri ve imamlarından ayrı olarak iskân edilmelerini istemekteydi. Aslında bu husus sığınmacılar arasındaki feodal yapıyı kırmaya yönelik uygulamalardan biriydi. Başta asayiş olmak üzere idarî ve sosyo-ekonomik problemlerin kaynağı olan geleneksel aşiret yapısını ortadan kaldırmaya çalışan İttihat ve Terakki yönetimi, Anadolu'daki farklı grupların entegrasyonunu gerçekleştirmek arzusundaydı. Bu nedenle Kürt mültecilerin aşiret hayatını devam ettiremeyecek şekilde sevk ve iskân edilmelerini kararlaştırmıştı. Urfa, Kürt mültecilerin Anadolu'ya sevk edilmeleri hususunda istasyon vazifesi üstlenmiştir. Diyarbakir'den Urfa'ya 3 Mayıs 1916'da başlayan Kürt mülteci sevkıyatı, 1 Ocak 1917'de 16.270 kişiye ulaşmıştır. Hükümet aralarında Urfa'nın da bulunduğu çeşitli vilâyet ve mutasarrıflıklara telgraf çekerek emvâl-ı metrûkede bulunan boş hanelerin mültecilere tahsis edilmesini istemiştir. Nakilleri yapılan Ermenilerden kalan 103.500 kuruş, Urfa dâhilindeki 25 karyeye muhacir ve mülteci yerleştirilmesi şartıyla, muhacirin tahsisatına verilmiştir. Urfa'da bulunan Kürt mültecilerin bir kısmı Ermenilerin

tehcir edilmesiyle boşalan Ermeni mahallesine yerleştirildi. Bir kısmı ise kırsal bölgelere iskân edildi. Kırsala iskân edilen zirâat ehli olan ailelere tohumluk zahire, ziraî araç-gereç ve hayvan yardımı yapılarak üretici konuma getirilmeye çalışıldı. Kent kökenli ve meslek erbabı olan sığınmacılar ise kendilerine uygun işleri yapabilmeleri için vilâyetlere ya da livâ merkezlerine iskân edildi. Zanâat ehli olanların kendi işlerini kurmaları teşvik edildi. Memur mültecilerin de devlet kurumlarında çalışmaları kararlaştırıldı. Urfa'ya gelen memurlar arasında harp öncesi Bitlis ve Van'da görev yapan polisler vardı. Bunlar muvakkaten livâda istihdam edilmişti. Mültecilere yardım hususunda devlet karar almaya devam etmekteydi. Ancak çoğu zaman alınan kararlar metin üzerinde kalmaktaydı. Ülke genelinde savaşın başlaması ve yaşanan kıtlık nedeniyle mültecilere gıda yardımı yapılamadı. Bu nedenle Urfa'daki, mülteciler sefil bir durumdaydı. Kıtlık ve hububat noksanlığı yüzünden yirmi beş kuruş olması gereken bir ekmek doksan kuruştan yukarı satıldığından açlıktan mülteciler hayatlarını kaybetmekteydi. Hayatta kalabilenler ise perişan durumda olup kesimhanelerdeki hayvan kaniyla, leşlerini yiyerek açlıkla mücadele etmekteydi. Ayrıca şehrin sokaklarında sabahın erken saatlerinden gece yarısına kadar dilenci kfilesi halinde dolaşp, kapıları çalıp ekmek dilenmekteydiler. Henüz iskân edilmeyenler ise han, külhan köşeleri ve cami avlularında açıkta bulunmaktaydı. Urfa sadece mültecilere gıda yardımı hususunda değil, belediyenin idaresizliği ve üzerine düşen görevi yerine getirmemesi nedeniyle de gündeme gelmeye başlamıştı. Mülteci cenazelerinin defin edilmelerine kayıtsızlık gösteren belediye yönetimi, cenazeleri orada burada bırakarak çürümeye mahkûm etmişti. Urfa'daki mültecilerin yoğunluğuna binaen asayiş problemleri de yaşanmaktaydı. Harran, Siverek ve Suruç'ta yaşanan olayları önlemek için mülteciler ya başka bir yere sevk edilmiş ya da sayıca sınırlı kolluk kuvvetlerinin desteğiyle olaylar engellenmeye çalışılmıştır. 1917'de Rusya'da yaşanan Bolşevik Devrimi sonrası, doğu cephesinde bulunan Rus işgal güçleri geri çekilmeye başlamasıyla, Türk ordusu şubat 1918'de Ermenilerden; Erzincan ve Trabzon'u, aynı yılın mart ayında Ardahan ve Erzurum'u, nisan ayında da Batum, Kars, Sarıkamış ve Van vilâyetlerini almıştı. İstila edilen bölgeleri Rusların boşaltmasıyla, Anadolu'nun çeşitli yerlerine dağılmış olan mültecilerin memleketlerine iade edilmeleri gündeme geldi. Aslında mültecilerin memleketlerine iadeleri hükümet için kolay olmayacaktı. Çünkü yaşanan savaştan dolayı devlet ekonomik sıkıntı içerisindeydi. Ayrıca mültecilerin memleketleri de savaşın getirdiği yıkım nedeniyle harap olmuştu. Ancak ele geçirilen yerlere mültecilerin bir an evvel iskân edilmesi gerekmektedir. Çünkü olası plisibit durumunda mültecilerin aleyhine karar alınabilirdi. Bu durumu önlemeye çalışan yönetim mültecilerin memleketlerine dönmelerini uygun gördü. 1918'den 1923'e kadar mültecilerin eve dönüş yolculuğu devam

etti. Sevkiyat öncesi Urfa'da 1916'da 40.000, 1917'de 50.000 mülteci bulunmaktaydı. Peyderpey başlayan mülteci yolculuğu 1918 yılında 24.513'e, 1920'de 6.507'e, 1923'de ise 789 kişiye geriledi.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Urfa, Göç, Sevk, İskân, Mülteci.

THE STATION WHERE REFERRALS AND SETTLEMENTS ARE MADE IS A LIVÂ: URFA (1916-1918)

Abstract

In this study; a period evaluation was made on the refugees who came to Urfa and its surroundings from Erzurum, Bitlis, Muş and Van regions. The administrative, social and economic effects on the refugees who arrived in 1916 are discussed. The limits of this study are the documents in the Ottoman and Republican Archives of the Presidency of the Republic and the analysed works. In World War I, the Russians were fought on the Caucasus Front. The Ottoman Empire was defeated in the struggle. Upon the defeat, the people in Erzurum, Bitlis, Muş and Van regions started to migrate to escape the massacres of Russians and Armenians. Urfa and its neighbourhood was one of the places where the people migrated to the eastern and southern regions. Refugees travelled to Diyarbakir via Palu-Güzinhan-Ergani or Siirt-Silvan. When the population density began to increase in Diyarbakir, they were transferred to Siverek and Urfa. The government considered it appropriate that Kurdish refugees from the war zones should not be settled in neighbourhoods where Arabs and Kurds were present. He wanted the refugees to be settled separately from their chiefs, sheikhs and imams. In fact, this was one of the practices aimed at breaking the feudal structure among the refugees. The Committee of Union and Progress administration, which was trying to eliminate the traditional tribal structure, which was the source of administrative and socio-economic problems, especially public order, wanted to realise the integration of different groups in Anatolia. For this reason, it was decided that Kurdish refugees would be transferred and settled in a way that they would not be able to continue their tribal life. Urfa served as a station for the transfer of Kurdish refugees to Anatolia. The transfer of Kurdish refugees from Diyarbakir to Urfa, which began on 3 May 1916, reached 16,270 people on 1 January 1917. The government sent telegrams to various provinces and mutasarrıflıks, including Urfa, asking them to allocate the empty houses in the estate to the refugees. Transports The remaining 103,500

kurus from the deportation of Armenians was allocated to the Muhajirin allocation on the condition that Muhajir and refugees would be settled in 25 towns within Urfa. Some of the Kurdish refugees in Urfa were settled in the Armenian neighbourhood that had been vacated after the deportation of Armenians. Others were settled in rural areas. The agricultural families settled in the countryside were provided with seed crops, agricultural equipment and livestock to help them become producers. Urban and professional refugees, on the other hand, were settled in provinces or livâ centres in order for them to be able to do suitable jobs. Those who were skilled in their trades were encouraged to establish their own businesses. It was also decided that civil servant refugees would work in state institutions. Among the civil servants who came to Urfa were policemen who had served in Bitlis and Van before the war. They were temporarily employed in the province. The state continued to take decisions to help refugees. However, most of the time the decisions remained on the text. Food aid could not be provided to the refugees due to the outbreak of the war and the famine in the country. Therefore, the refugees in Urfa were in a miserable situation. Due to the famine and lack of grain, a loaf of bread that should have been sold for twenty-five piastres was sold for more than ninety piastres, and refugees were losing their lives due to starvation. Those who survived were miserable and struggled with hunger by eating the blood and carcasses of animals in the slaughterhouses. In addition, they wandered the streets of the city from early morning until midnight as a begging caravan, knocking on doors and begging for bread. Those who had not yet been settled were found in the open in the corners of inns, ashtrays and mosque courtyards. Urfa became a centre of attention not only for food aid to refugees, but also for the municipality's lack of administration and failure to fulfil its duties. The municipal administration was indifferent to the burial of refugee corpses and left them here and there, condemning them to rot. Due to the high number of refugees in Urfa, there were also public order problems. In order to prevent incidents in Harran, Siverek and Suruç, refugees were either transferred to another place or incidents were tried to be prevented with the support of the limited number of law enforcement officers. After the Bolshevik Revolution in Russia in 1917, when the Russian occupation forces on the eastern front began to withdraw, the Turkish army captured Erzincan and Trabzon from the Armenians in February 1918, Ardahan and Erzurum in March of the same year, and Batum, Kars, Sarıkamış and Van provinces in April. With the evacuation of the occupied regions by the Russians, the return of the refugees scattered in various parts of Anatolia to their homelands came to the agenda. In fact, the return of the refugees to their hometowns was not going to be easy for the government. Because the

state was in economic distress due to the war. In addition, the hometowns of the refugees had been devastated due to the destruction caused by the war. However, the refugees had to be settled in the captured places as soon as possible. Because in case of a possible plebiscite, a decision could be taken against the refugees. Trying to prevent this situation, the administration deemed it appropriate for the refugees to return to their homelands. From 1918 to 1923, the journey of the refugees back home continued. There were 40,000 refugees in Urfa in 1916 and 50,000 in 1917. The refugee journey, which started gradually, decreased to 24,513 in 1918, 6,507 in 1920 and 789 in 1923.

Keywords: Ottoman Empire, Urfa, Migration, Relocation, Resettlement, Refugee.

BİR ŐEHİRİN KÜLTÜREL İNŞASI: EMİR TİMUR DÖNEMİNDE SEMERKAND'A GÖÇ ETTİRİLEN SANAT VE ZANAAT ZÜMRESİ

Kazım PAYDAŐ¹, Fatih BOSTANCI²

¹ *Prof. Dr, Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Şanlıurfa/Türkiye ORCID: 0000-0002-9683-9016, e-posta: kazimpaydas@yahoo.com*

² *Doktora Öğrencisi, Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Şanlıurfa/Türkiye ORCID: 0000-0003-3432-0320, e-posta: bostanci.fatih@gmail.com*

ÖZET

Semer kand Şehrinin KeŐ kasabasında dünyaya gelen Emir Timur, otuz yılı aşkın hükümdarlığında Hindistan'dan Anadolu'nun batısına kadar pek çok seferler gerçekleştirmiş bir hükümdardı. Bir devletin sadece askerî seferlerle sürdürülemeyeceğini, siyasî kudretin yanında ekonomik ve kültürel zenginliğin de gerekliği olacağını bilecek kadar ileri görüşlüydü. Bu bakımdan kendisine ait coğrafyada hüküm sürdüğü tarihler boyunca çeşitli yönlerden devletin ihyasına çalışmıŐtı. Emir Timur'un Şehir inşası, köprü, kervansaray, çarŐı/pazar, cami ve medrese gibi halkın yararına yaptığı çeşitli eserleri mevcuttur. Bunların yanında başkenti Őahsına münhasır bir imaja sahipti. Özellikle doğudan batıya yaptığı seferlerin sonucunda hem görevlendirdiği askerlerin hem de kendisinin bizzat müşahede ettiği önemli Şehirlerin zenginliklerini başkentinde görmek istemesi, onun bitmek bilmeyen imar, kültür ve ekonomik çalışmalarına katkı sundu. Bu minvalde Emir Timur'un kültürel alanda yaptığı faaliyetler aŐađıda zikredilecektir. Bu çalışmada Emir Timur döneminde Semer kand'a göç ettirilip, iskân ettirilen sanat ve zanaat zümresinin faaliyetleri, Şehre yerleşme süreçleri ve Őehrın kültürel hayata katkıları hakkında bilgi verilmesi amaçlanmaktadır. Emir Timur'un Harez m, İnan, DeŐ-i Kıpçak, Hindistan, Anadolu ve Şam seferlerinin ardından Semer kand Őehrine getirilen sanat ve zanaat zümresinin göç ve iskânları hakkında tafsilatlı bilgi bulunmadığından, bu konuya dair bir çalış ma yapılması gerekli görülmüştür. Bu süreçte sanat ve zanaat zümresinin göç esnasında yaşadıkları sorunlar, Semer kand Őehrinde iskân ettirilmeleriyle birlikte meydana gelen sorunlar açıklanacaktır. Bu bakımdan kaynakların verdiği bilgiler karşılaştırmalı olarak aktarılacaktır. Bu bağlamda Emir Timur'un, hâkimiyeti ele geçirmesinin ardından Semer kand Őehrini başkent yaptı. Siyasî kariyerinin önemli merkezi haline gelen Semer kand Şehrinin zenginleşerek Türkistan coğrafyasında adından söz ettirmesi için ticarî ve kültürel faaliyetlerinin olması elzemdi. Bu durumu iyi bilen Emir Timur 1405 yılındaki vefatına kadar süren seferleri boyunca çeşitli bölgelerden sanat ve zanaat zümresine

mensup kişilerini bünyesine alarak başkentine göç ettirdi. Bu göç ve iskân neticesinde Semerkand şehri dönemin siyasî, ticarî ve kültürel bir şehri haline geldi. Emir Timur başkentinde gördükleri eksikleri mütalaa ederek, her zümreden esnafa ülkesinde yer verdi. Şehrin kültürel açıdan kalkınması adına Deşt-i Kıpçak'tan kürkçüler, seramikçiler, Hindistan'dan taş ustaları, çini ustaları, İran ve Şam'dan ok, yay, kılıç ve zırh ustaları, özellikle Anadolu'dan top döküm ustaları gibi zanaat zümresini başkentinde topladı. Diğer taraftan Bağdad ve Şiraz şehirlerinden şair, kâtip, cilt kaplama ve süsleme konusunda mahir sanatçıları da aileleriyle birlikte Semerkand'da iskân ettirdi.

Anahtar Kelimeler: Timurlu Devleti, Emir Timur, Kültür, Sanat, Zanaat, Göç ve İskân.

THE CULTURAL CONSTRUCTION OF A CITY: THE ARTS AND CRAFTS COMMUNITY MIGRATING TO SAMARKAND DURING THE REIGN OF AMIR TIMUR

Abstract

Born in the town of Kash in Samarkand, Emir Timur was a ruler who made many expeditions from India to the west of Anatolia during his more than thirty-year reign. He was far-sighted enough to realize that a state could not be sustained by military campaigns alone, and that economic and cultural wealth was a necessity in addition to political power. In this respect, throughout his reign, he worked for the revitalization of his state in various aspects. Emir Timur built various works for the benefit of the people such as city building, bridges, caravanserais, bazaars, mosques and madrasas. In addition, his capital city had a unique appearance. Especially as a result of his campaigns from east to west, both the soldiers he assigned and the people he personally observed wanted to see the riches of the important cities in his capital, which contributed to his endless reconstruction, cultural and economic works. In this respect, Emir Timur's activities in the cultural field will be discussed below. This study aims to provide information about the activities of the arts and crafts people who were migrated and settled in Samarkand during the reign of Emir Timur, their settlement process in the city and their contribution to the cultural life of the city. Since there is no detailed information on the migration and settlement of the arts and crafts community brought to Samarkand following the campaigns of Emir Timur in Khwarezm, Iran, Dasht-i Kipchak, India, Anatolia and Damascus, it was deemed necessary to conduct a study on this subject. In this process, the problems experienced by the arts and crafts during their migration and the

problems that arose after their settlement in Samarkand will be explained. In this respect, the information provided by the sources will be presented comparatively. Emir Timur made Samarkand his capital after he seized the sovereignty. It was essential for Samarkand, which became the important center of his political career, to have commercial and cultural activities in order for the city to prosper and make a name for itself in Turkestan geography. Knowing this situation well, during his campaigns that lasted until his death in 1405, Amir Timur took people from various regions belonging to the arts and crafts and migrated them to his capital. As a result of this migration and settlement, Samarkand became a political, commercial and cultural city of the period. Amir Timur considered the deficiencies he saw in his capital and gave a place to craftsmen of all classes in his country. For the cultural development of the city, he gathered craftsmen such as furriers and ceramicists from Dasht-i Kipchak, stonemasons and tile masters from India, arrow, bow, sword and armor masters from Iran and Damascus, and especially cannon foundry masters from Anatolia. On the other hand, he settled poets, scribes, and artists skilled in bookbinding and ornamentation from Bagdad and Shiraz in Samarkand together with their families.

Keywords: Timurid State, Amir Timur, Culture, Art, Craft, Migration and Settlement.

DEPREM SONRASI MÜLTECİLERİN İŞGÜCÜ PROFİLİ VE DEĞİŞİMİ

Canan Şeyma DEMİR¹

¹*Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi Göç Enstitüsü, Göç Çalışmaları ABD, ORCID: [0000-0001-8593-0634](https://orcid.org/0000-0001-8593-0634), e-posta: cananseymademir@gmail.com*

ÖZET

6 Şubat 2023 yılında meydana gelen 7,8 şiddetindeki deprem ile başlayıp sonrasında 7,5 büyüklüğünde ikinci bir depremin meydana gelmesiyle birçok yerleşim biriminde ciddi yıkımlar yaşanmıştır. Bu deprem yaklaşık 50 bin 783 insanı etkilemiş olup işçi sayısının %23,6 civarında, iş yeri sayısının ise %30,2 civarında azalmasına sebep olmuştur. 2023 TÜİK verilerine göre deprem bölgesi hem işgücüne katılım oranının düşük olduğu hem de işsizlik oranının yüksek olduğu alan olarak görülmektedir. Depremden etkilenen insanlar arasında ise 7.000'den fazla geçici koruma altındaki Suriyeliler oluşturmuştur. İller bazında Suriyelilerin sayısına bakıldığında 1,7 milyondan fazla kişi depremin yaşandığı 11 ilde ikamet etmektedir. Çalışmanın sınırlandığı Hatay'da 357 bin 551 Suriyeli yaşamaktadır. Depremin şiddeti ve alandaki nüfus oranının yüksek düzeyde olması; bölgedeki işgücünün, istihdamın ve sosyal hayata uyumun işgücü piyasası üzerindeki etkilerini gözlemlemek açısından önemlidir. Alanda mevcut iş yerleri önemli ölçüde hasar almış ve işgücü kaybı yaşanmıştır. Bu durum deprem sonrası işgücü talebinde değişikliklere sebep olmuştur. 2011 yılında yaşanan Suriye iç savaşı ile göç etmek zorunda kalan Suriyeli sığınmacıların işgücü piyasasındaki yeri; bireyler nitelikli de olsa önemli ölçüde düşük vasıflı sektörlerde istihdam edilmek olmuştur. 6 Şubat 2023 depremi ile birlikte ikinci kez göçmen konumuna düşen Suriyeli sığınmacıların; yüksek vasıflı sektörde çalışanlarının da düşük vasıflı sektörlerle doğru hareket etmek zorunda kaldığı görülmektedir. Depremin neden olduğu işgücü kaybı ve değişimi; deprem sonrası işgücü arzının kısıtlı olması durumu, bölgedeki durumu anlayabilmek açısından önemlidir. Özellikle nitelikli kişilerin düşük vasıflı pozisyonlar olan tarım, imalat ve inşaat faaliyetlerine yöneldiğinin tespitinin yanı sıra niteliksiz kişilerin de düşük vasıflı pozisyonlar arası geçişinin tespiti çalışmanın temel amacıdır. Bu bağlamda Hatay'da kurulan konteyner ve çadırkentte kalan Suriyeli sığınmacılar çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırmada 8 erkek ve 4 kadın ile derinlemesine görüşmeler yapılmış, elde edilen veriler nitel veri programlarından

biri olan MAXQDA programı yoluyla analiz edilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgular neticesinde deprem sonrası Suriyeli mültecilerin işgücü piyasasındaki varlığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda deprem öncesi ve sonrası Suriyeli sığınmacıların işgücü değişimi ortaya konulmuştur. Bu bağlamda Suriyelilerin işgücü profilleri yüksek vasıflı veya düşük vasıflı çalışanlarda özellikle tarım sektörüne doğru bir yönelme olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma sonunda tespit edilen duruma yönelik işgücü piyasasındaki dengesizliklerin önüne geçebilmek adına gerekli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Göç, 6 Şubat Depremi, İşgücü profili, Göç ekonomisi

LABOR FORCE PROFILE AND CHANGE OF REFUGEES AFTER THE EARTHQUAKE

Abstract

Starting with the 7.8 magnitude earthquake that occurred on February 6, 2023, and then a second earthquake of 7.5 magnitude occurred, serious destruction occurred in many settlements. This earthquake affected approximately 50 thousand 783 people and caused the number of workers to decrease by around 23.6% and the number of workplaces by around 30.2%. According to 2023 TÜİK data, the earthquake region is seen as an area where both the labor force participation rate is low and the unemployment rate is high. Among the people affected by the earthquake, there were more than 7,000 Syrians under temporary protection. Considering the number of Syrians by province, more than 1.7 million people reside in 11 provinces where the earthquake occurred. 357 thousand 551 Syrians live in Hatay, where the study is limited. The severity of the earthquake and the high population rate in the area; It is important to observe the effects of labor force, employment and adaptation to social life in the region on the labor market. Existing workplaces in the area suffered significant damage and workforce loss occurred. This situation caused changes in labor demand after the earthquake. The place of Syrian refugees in the labor market who had to migrate due to the Syrian civil war in 2011; Even though individuals are qualified, there has been a significant increase in employment in low-skilled sectors. Syrian refugees who became immigrants for the second time after the earthquake of February 6, 2023; It is seen that workers in the high-skilled sector are also forced to move towards low-skilled sectors. Labor force loss and change caused by the earthquake; The limited labor supply after the earthquake is important in understanding

the situation in the region. The main purpose of the study is to determine that especially qualified people turn to low-skilled positions in agriculture, manufacturing and construction activities, as well as to determine the transition of unqualified people between low-skilled positions. In this context, Syrian refugees staying in the container and tent city established in Hatay constitute the population of the study. In the research, in-depth interviews were conducted with 8 men and 4 women, and the data obtained were analyzed through the MAXQDA program, one of the qualitative data programs. As a result of the findings of the study, the presence of Syrian refugees in the labor market after the earthquake was determined. At the same time, the workforce change of Syrian refugees before and after the earthquake was revealed. In this context, it has been concluded that there is a trend towards the agricultural sector, especially in the workforce profiles of Syrians, whether they are high-skilled or low-skilled workers. Necessary suggestions were made for the situation identified at the end of the study in order to prevent imbalances in the labor market.

Keywords: Migration, February 6 Earthquake, Labor force profile, Immigration and economy

DÜNYADAN TÜRKİYE'YE AKADEMİK GÖÇ: GÖÇMEN AKADEMİSYENLERİN YAŞADIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM YOLLARI

Ülkü KÖK¹, Emrullah AKCAN²

¹*Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü, Göç Çalışmaları, ORCID: 0009-0002-0416-569X, e-posta: ulkukok9@gmail.com*

²*Doç. Dr. Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, ORCID ID: 0000-0002-5492-4159, e-posta: emrullahakcan@gmail.com*

ÖZET

Tarih boyunca kendi isteğimiz veya isteğimiz dışında gerçekleşen birçok göç olayına şahitlik etmişizdir. Gerçekleşen bu göç olayları kişilerin yeni yerleşim alanlarında yeni hayatlar kurmasını zorunlu kılmaktadır. Göç olayı göç eden toplumun tarihi, kültürel durumu ve yaşam standartlarında değişiklikler meydana getirmektedir. Göç; savaş, ekonomi, işsizlik, salgın hastalıklar, doğal afetler, eğitim ve benzeri birçok sebeplerden dolayı insan topluluklarının hayatlarının tamamını veya bir kısmını geçirmek üzere yaşadıkları yerden ayrılarak başka bir yaşam alanına yaptıkları coğrafi yer değiştirme hareketidir. İnsanlık tarihiyle beraber başlayan bu yer değiştirmelerle taşınan maddi ve manevi öğelerle farklı kültürlerden birey ve grupların belli bir kültürel etkileşime girmesi ve karşılıklı etkileşim sonucunda her ikisinin de değişmesi sonucunda kültürleşmeler meydana gelir. Tekerleğin icadından matbaanın bulunmasına kadar, salgın hastalıklardan bu hastalıkların tedavisinin bulunmasına kadar geçen süre insanlık tarihine göç ile taşınmıştır. Göçlerin savaş, ekonomik sorunlar, sürgün, işsizlik, salgın hastalıklar, eğitim, doğal afetler vb. birçok nedenleri vardır. Göç etme süreciyle birlikte insanlar kendi kültürlerini, örf ve adetlerini de beraberlerinde götürüp hem göç ettikleri bölgeleri etkilemiş hem de o bölgenin gelenek ve göreneklerinden, örf ve adetlerinden etkilenerek geçen zaman diliminde asimile olmaya başlamışlardır. Göçmenlerin göç ettikleri yerlere uyum sağlamak yerine kendi ülkelerindeki tavır ve davranışlarını ya da kalıplaşmış yaşam şekillerini göç ettiklerini unutarak devam ettirmek istemeleri kültürel çatışmaları beraberinde getirmektedir. Yeme alışkanlıklarından giyinmeye, komşuluk ilişkilerinden geziye, konuşma tarzından davranış biçimlerine kadar ortaya birçok farklılıklar çıkmaktadır. Bu çalışmada Gaziantep Üniversitesi'nde bulunan göçmen akademisyenlerin yaşamış oldukları memnuniyet ve sıkıntıları tam anlamıyla ortaya çıkarmak adına nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yapılmıştır. Görüşme sonrasında elde

edilen veriler yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla toplanmıştır. Araştırma çalışma grubunu Gaziantep Üniversitesi'nde görev yapmakta olan 13 göçmen akademisyen oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucunda göçmen akademisyenlerin karşılaştıkları sorunların başında dil problemleri, sosyalleşme süreçleri gelmektedir. Çözüm olarak dil kursları, sosyal aktivitelerin artırılması ön görülmüştür. Akademisyenlerin mesleklerine adanmışlıklarının yüksek olduğu, bu mesleğin kendilerine uygun olduğunu düşündüklerini, öğrenmeyi ve öğretmeyi sevdiklerinden bu mesleğe devam etmek istedikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, kültür, kültürel çatışma

ACADEMIC MIGRATION FROM THE WORLD TO TURKIYE: PROBLEMS AND SOLUTIONS FOR MIGRANT ACADEMICS

Abstract

Throughout history, we have witnessed many migration events that took place voluntarily or involuntarily. These migration events make it compulsory for people to establish new lives in new settlements. Migration brings about changes in the history, cultural status and living standards of the migrating society. Migration is the geographical relocation movement of human communities to another living area by leaving the place where they live to spend all or part of their lives due to war, economy, unemployment, epidemics, natural disasters, education and many similar reasons. Acculturation occurs when individuals and groups from different cultures enter into a certain cultural interaction with the material and spiritual elements carried with these relocations that started with the history of humanity, and both change as a result of mutual interaction. From the invention of the wheel to the invention of the printing press, from epidemics to the discovery of the treatment of these diseases, the history of humanity has been carried by migration. There are many reasons for migration such as war, economic problems, exile, unemployment, epidemics, education, natural disasters, etc. With the process of migration, people took their own cultures, customs and traditions with them and both affected the regions they migrated to and started to assimilate in the passing time period by being affected by the traditions, customs and traditions of that region. Instead of adapting to the places they migrate to, migrants want to continue their attitudes and behaviors or stereotyped ways of life in their home countries, forgetting that they have migrated, which brings cultural conflicts. Many differences arise from eating habits to

dressings, from neighborhood relations to travel, from speaking style to behavior patterns. In this study, content analysis, one of the qualitative research methods, was used to fully reveal the satisfaction and problems experienced by immigrant academics at Gaziantep University. The data obtained after the interview were collected with semi-structured interview forms. The research study group consists of 13 immigrant academics working at Gaziantep University. As a result of the research, language problems and socialization processes are the main problems faced by immigrant academics. As a solution, language courses and increasing social activities were suggested. It was determined that the academics' dedication to their profession is high, they think that this profession is suitable for them, and they want to continue this profession because they like learning and teaching.

Keywords: Migration, culture, cultural conflict.

TÜRKİYE'DEKİ SURIYELİ GÖÇMENLERİN SOSYAL ADALET VE UYUM ARAŞTIRMASI

Ahmad Munzer MARDINI¹, Bayram BOZKURT²

¹ *Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü, Gaziantep/Türkiye, ORCID: 0000-0002-5673-5087, e-posta: ahmadmonzer.mar@gmail.com*

² *Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, Gaziantep/Türkiye, ORCID:0000-0002-9184-0878, e-posta: bayrambozkurt@gantep.edu.tr*

ÖZET

Bu çalışma, Suriyeli göçmenlerin yoğun nüfusu göz önünde bulundurulduğunda, Türkiye'de yaşayan Suriyeli göçmenlerin algılarına göre sosyal adalet ve sosyal uyum arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Araştırma, göçmenlerin yeni bir sosyal ve kültürel ortama uyum süreçlerini ve sosyal adalet konularıyla olan deneyimlerini aydınlatmayı amaçlamaktadır. Suriyeli göçmenlerin Türkiye'deki önemli varlığına rağmen, bu bireylerin sosyal uyumlarını sosyal adalet algıları ve deneyimleriyle nasıl yönettiklerini inceleyen kapsamlı araştırmalar sınırlıdır. Bu çalışma, Suriyeli göçmen deneyimine ilişkin ampirik veriler ve içgörüler sağlayarak bu boşluğu doldurmayı hedeflemektedir. 340 Suriyeli göçmenden oluşan bir örneklem grubuna sosyal adalet ve sosyal uyumu konularında hazır ölçekler uygulanmıştır. Bu örneklem, çeşitli yaş gruplarını (15 ila 50 yaş üzeri) ve cinsiyetleri (110 kadın, 227 erkek ve 3 cinsiyetini açıklamak istemeyen) kapsamaktadır. Ölçekler, sosyal uyuma odaklanan 24 madde ve sosyal adalet üzerine 32 madde olmak üzere toplam 56 maddelik bir havuzdan oluşmaktadır. Bu maddeler, psikolojik, sosyal, ekonomik ve mesleki uyumun yanı sıra gelir dağılımı, fırsat erişimi, hizmet dağılımı ve hak ve görevlerde eşitlik gibi sosyal adalet boyutlarını kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Veri analizi, tanımlayıcı analiz için aritmetik ortalama ve standart sapma, ilişkileri incelemek için Pearson korelasyonu ve yapısal eşitlik modellemesini içermektedir. Suriyeli göçmenler arasında belirli bir psikolojik uyum ve sosyal entegrasyon düzeyi ortaya çıkarmıştır. Ancak ekonomik ve mesleki boyutlar daha fazla zorluk sunmuş, yanıtlar genellikle tarafsızlık veya hafif anlaşmazlık yönünde eğilim göstermiştir. Bu, ekonomik istikrar ve mesleki entegrasyona ulaşmada engeller olduğunu gösterebilir. Çoğu Suriyeli göçmen, fırsat ve hizmetlere erişimde adaletle ilgili memnuniyetsizlik ifade etmiş, ancak ortalama puanlar genellikle tarafsız civarında seyretmiş, deneyimlerin ve algıların bir spektrumunu göstermiştir. Veriler, sosyal adaletin sosyal uyumu önemli ölçüde etkilediğini ortaya koymuştur. Suriyeli göçmenlerin adalet, fırsat erişimi ve hizmet dağılımı algıları, Türkiye'deki genel sosyal uyumlarını güçlü bir şekilde etkilemektedir. Sosyal uyumun ve

sosyal adaletin çeşitli boyutları arasındaki korelasyonlar orta ile güçlü düzeyleri arasında değişmektedir. Bu araştırma, Türkiye'deki Suriyeli göçmenlerin deneyimlerine ışık tutabilir, sosyal uyum ve sosyal adaletin iç içe geçmişliğini vurgulayabilir. Bulgular, etkili entegrasyon politikalarının yalnızca ekonomik ihtiyaçları değil, aynı zamanda göçmen yaşamının sosyal, psikolojik ve mesleki yönlerini de kapsamı gerektiğini önermektedir. Politika yapıcılar, STK'lar ve sosyal hizmet uzmanları, müdahaleler ve stratejiler tasarlarlarken bu çok yönlü korelasyonları göz önünde bulundurmalıdır. Çalışma, Suriyeli göçmenlerin karşılaştığı karmaşıklıkları anlamaya katkıda bulunmayı ve kapsamlı ve etkili entegrasyon politikaları geliştirmek için bir temel sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli Göçmenler, Sosyal Uyum, Sosyal Adalet, Göç

EXPLORING SOCIAL JUSTICE AND ADJUSTMENT AMONG SYRIAN IMMIGRANTS IN TÜRKİYE

Abstract

This study investigates the interrelationship between social adjustment and social justice among Syrian immigrants in Türkiye, a critical issue in light of Türkiye's large Syrian refugee population. The research aims to illuminate the complexities of these immigrants' experiences in adapting to a new social and cultural environment while navigating issues of social justice. Despite the significant presence of Syrian immigrants in Türkiye, there is limited comprehensive research exploring how these individuals manage their social adjustment in tandem with their perceptions and experiences of social justice. This study tries to fill this gap by providing empirical data and insights into the Syrian immigrant experience. A designed survey was administered to a diverse sample of 340 Syrian immigrants, encompassing various age groups (15 to over 50 years) and genders (110 females, 227 males, and 3 preferring not to disclose their gender). The survey comprised a 56-item questionnaire, divided into 24 items focusing on social adjustment and 32 on social justice. These items were designed to capture the multifaceted nature of the immigrant experience, including psychological, social, economic, and professional aspects of social adjustment, as well as dimensions of social justice such as income distribution, opportunity access, service distribution, and equality in rights and duties. Data analysis involved arithmetic mean and standard deviation for descriptive analysis, and Pearson's correlation and structural equation modeling for exploring relationships. The study uncovered a relative degree of psychological adjustment and social integration among Syrian immigrants, indicating some success in these areas. However, the

economic and professional dimensions presented more challenges, with responses trending towards neutrality or slight disagreement. This might suggest hurdles in achieving economic stability and professional integration. On the aspect of social justice, the findings were complex. The majority of Syrian immigrants expressed dissatisfaction with fairness and access to opportunities and services, though the average scores hovered around neutral, indicating a spectrum of experiences and perceptions. The data revealed that social justice is a significant predictor of social adjustment. Syrian immigrants' perceptions of fairness, opportunity access, and service distribution strongly influenced their overall social adjustment in Türkiye. The correlations between various dimensions of social adjustment and social justice varied from moderate to strong, highlighting the intricate relationship these aspects play in the lives of Syrian immigrants. This research might offer insights into the experiences of Syrian immigrants in Türkiye, emphasizing the interconnectedness of social adjustment and social justice. The findings suggest that effective integration policies must encompass not only economic needs but also the social, psychological, and professional aspects of immigrant life. Policymakers, NGOs, and social workers should consider these multifaceted correlations when designing interventions and strategies. The study tries to contribute knowledge to the field, offering an understanding of the complexities faced by Syrian immigrants and providing a foundation for developing comprehensive and effective integration policies.

Keywords: Syrian Immigrants, Social Adjustment, Social Justice, Migration

GAZİANTEP'TE İKİ HALEPLİ MUHACİR: MUSTAFA MÜSLİM VE ABDULLAH MUHAMMED SALKİNİ

Mehmet DEMİR¹, İbrahim SALKIN²

¹ *Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, ORCID:0000-0001-5808-7522, e-posta: mdemir6358@gmail.com*

² *Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, ORCID:0000-0002-7869-6285, e-posta: isalkini@hotmail.com*

ÖZET

Hicret veya göç insanlık tarihinde çeşitli vesilelerle her an gündeme gelebilen konulardan biridir. Haliyle göç pek çok âlimin de hayatında yüz yüze geldiği problemlerden biri sayılabilir. İçinde bulunulan toplumlarda ve mekânlarda özellikle can ve mal emniyetinin kalmadığı durumlarda zulüm gören insanların zararı kendilerinden savma güçlerinin olmayışı karşısında oralardan göç etmeleri onlar için bir çıkış yolu olarak kabul edilebilir. Bilindiği gibi insanların yaşanamayan ortamları bırakıp hayatlarını rahat sürdürebilecekleri yerlere gitmeleri kadar doğal bir şey olamaz. İnsanlık tarihi boyunca bu göç olayı gerçeğinin sürekli meydana geldiği, dolayısıyla günümüzde de devam ettiği bilinen bir husustur. Nitekim bu konuda Kur'an'da Hz. İbrahim'in, Hz. Musa'nın, Hz. Peygamber'in vd. hicret ettiklerinin örneklerini görmek mümkündür. Peygamberlerin mirasçısı olan âlimlerin de birçoğunun işkence gördüğü, zorluklarla mücadele ettiği ve nihayet hicrete mecbur kaldığı bilinmektedir. Bu anlamda hicret bir kaçış değil hayatta zulme, haksızlığa, batıla karşı mücadele etmenin ve hakkı, adaleti ayakta tutmanın başka bir boyutunu ortaya koymuş olabilir. Binaenaleyh belki her hicret veya göç yeniden bir diriliş yeni bir hayat anlamını ifade eder. Suriye'de yaşanan zulümden öte adı konulmamış malum hadiseler masum insanların ve bunlarla beraber özellikle pek çok âlimin vatanlarını terk etmesine sebep olduğu inkâr edilemeyen bir hakikattir. Bu insanların kendi ev ve barklarını, vatanlarını hatta önemli bir kısmı sadece canlarını kurtarmak adına her şeyini bırakarak dünyanın birçok ülkesine hicret ettiği, buralarda yaşamaya mecbur kaldığı müşahede edilebilmektedir. Hicret etmek zorunda kalan bu insanların hicret ettikleri ülkelerden biri ve belki en başta geleni Türkiye'dir. Türkiye ile Suriye'nin birbirine sınır olması ve her iki ülkede birbirine yakın ve uzak akraba olanların sayısının çok bulunması milyonlarca Suriyelinin Türkiye'de ikamet etmesinin sebepleri arasında gösterilebilir. Bunun yanı sıra uluslararası arenada Türkiye'nin Suriye'den göç eden Suriyelileri İslam tarihindeki Medinelî ensar ve Mekkeli muhacirler olayı çerçevesinde telakki ederek Suriyeli göçmenlere ensarın muhacirlere yaptığı muameleyi göstermesi hem insani bir

sorumluluk hem dini bir görev olarak kabul edilebilir. Bu bağlamda Türkiye'ye sığınan Suriyeliler ülkelerine sınır olan en başta Gaziantep, Hatay, Şanlıurfa, Kilis, Mardin illeri olmak üzere birçok şehirde yerleşmiş vaziyette bulunmaktadır. Suriyeli göçmenlerin yaşadıkları bu ve benzeri şehirlerde, hayat tarzlarında her ne kadar farklılıklar söz konusu ise de toplumlar arasındaki din ve inanç birliği ve kültür benzerliği, ortak bir maziye sahip olma gerçeği gibi hususlar dolayısıyla birbirinden farklı gibi görünen bu toplumların birlik ve beraberlik içinde bulunmasını temin etmiş olabilir. Suriye'den Türkiye'ye göç eden insanlar arasında âlimlerin bulunduğu haliyle söz konusu olacaktır. Suriye'nin çeşitli şehirlerinden hicret edip Türkiye'ye sığınmış bulunan bu âlimlerin bir kısmı Türkiye'nin İstanbul, Bursa, Ankara, Adana, Yalova, Mersin gibi şehirlerinde yerleşirken bazıları da Gaziantep ilimizde ikamet etmiş bulunmaktadır. Dolayısıyla bu bildiride ilgi alanları Kur'an tefsiri hakkında faaliyetlerde bulunmak olan "Gaziantep'te İki Halepli Muhacir: Mustafa Müslim ve Abdullah Muhammed Salkinî" ile ilgili olarak bilgi verilecektir. Önce Mustafa Müslim'in biyografisi sonra Abdullah Muhammed Salkinî'nin biyografisi ele alınacaktır. Her iki müfessir sosyal hayatta yaptıkları çalışmaları ve telif ettikleri eserleri eşliğinde tanıtılmaya çalışılacaktır. Bu çerçevede Gaziantep'te yürüttükleri tedrisat faaliyetleri ile eğitim ve öğretime katkı sağladıkları görülmüştür. Bu meyanda uluslararası bir niteliğe sahip olarak Gaziantep'te kurulan al-Zahra Üniversitesinde çalışmalarda buldukları, bu üniversite vasıtasıyla Türkiye'de bulunan yabancı öğrencilerin bilhassa Suriye'den göç eden Suriyeli gençlerin yükseköğrenimlerini tamamlamaları ve bunu gerçekleştirmeleri hususunda gösterdikleri çabaları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Göç, Vatan, Türkiye, Âlim.

TWO ALEPPO MUHAJIRS IN GAZIANTEP: MUSTAFA MUSLİM AND ABDULLAH MUHAMMAD SALKINI

Abstract

Migration or migration is one of the issues that can come to the fore at any time in the history of humanity. As a matter of fact, immigration can be considered as one of the problems that many scholars face in their lives. In the societies and places where they live, especially in cases where there is no safety of life and property, it can be accepted as a way out for people who are persecuted to migrate from there in the face of their inability to ward off harm. As it is known, it is not natural for people to leave uninhabitable environments and go to places

where they can live their lives comfortably. It is a well-known fact that throughout the history of humanity, this fact of migration has occurred constantly, and therefore continues today. As a matter of fact, in the Qur'an, Hz. Ibrahim, Mr. Moses, St. Prophet etc. It is possible to see examples of those who migrated. It is known that many of the scholars, who are the heirs of the prophets, were tortured, struggled with difficulties and finally had to migrate. In this sense, the emigration may not have been an escape, but may have revealed another dimension of fighting against oppression, injustice, falsehood and maintaining right and justice in life. Therefore, perhaps every migration or migration means a resurrection, a new life. It is an undeniable truth that the unnamed events in Syria, other than the persecution, caused innocent people and especially many scholars to leave their homeland. It can be observed that these people migrated to many countries of the world and were forced to live there, leaving everything to save their own homes, their homeland, even their lives. One of the countries to which these people, who had to emigrate, migrated, and perhaps the foremost, is Turkey. The border between Turkey and Syria and the high number of close and distant relatives in both countries can be cited among the reasons why millions of Syrians reside in Turkey. In addition, in the international arena, it can be accepted as both a humanitarian responsibility and a religious duty for Turkey to consider the Syrians immigrating from Syria within the framework of the event of the Ansar from Medina and the immigrants from Mecca in the Islamic history, and to show the Syrian immigrants the treatment that the Ansar did to the immigrants. In this context, Syrians who took refuge in Turkey are settled in many cities bordering their country, primarily in the provinces of Gaziantep, Hatay, Şanlıurfa, Kilis, and Mardin. Although there are differences in life styles in this and similar cities where Syrian immigrants live, it has ensured that these societies, which seem different from each other due to issues such as the unity of religion and belief, cultural similarity, and the fact of having a common past, exist in unity and solidarity. it could be. It will be the case as there are scholars among the people who migrated from Syria to Turkey. Some of these scholars, who migrated from various cities of Syria and took refuge in Turkey, settled in Turkey's cities such as Istanbul, Bursa, Ankara, Adana, Yalova, Mersin, while some of them resided in Gaziantep. Therefore, in this paper, information will be given about "Two Immigrants from Aleppo in Gaziantep: Mustafa Muslim and Abdullah Muhammed Salkini", whose area of interest is to carry out activities on the interpretation of the Qur'an. First, the biography of Mustafa Muslim, then the biography of Abdullah Muhammed Salkî will be discussed. Both commentators will be introduced with their works in social life and their copyrighted works. In this context, it was seen that they contributed to education and training with the educational

activities they carried out in Gaziantep. In this respect, it has been determined that they work at al-Zahra University, which was established in Gaziantep with an international quality, and the efforts of foreign students in Turkey through this university, especially Syrian youth who migrated from Syria, to complete their higher education and to achieve this.

Keywords: Tafsir, Migration, Homeland, Turkey, Scholar.

GELENEKSEL TIP UYGULAMALARININ GÖÇÜNDE SOSYAL MEDYANIN ROLÜ: ARAP TIBBİ ÖRNEĞİ

Revşan ŞEN¹, Nazlı AKBAŞ²

¹Öğretim Görevlisi, Gaziantep Üniversitesi, Medya ve İletişim Uygulama ve Araştırma Merkezi, ORCID: 000-0002-0189-1031, e-posta: revsansen@gantep.edu.tr

²Doktor Araştırma Görevlisi, Gaziantep Üniversitesi, İletişim Fakültesi, ORCID: 0000-0001-9765-9474, e-posta: nazakbas@gmail.com

ÖZET

Kültürün gündelik hayatta oynadığı rolü nedenleri ve sonuçlarıyla kapsamlı biçimde ele alan kültürel antropolojinin bir uzmanlık dalı olarak medikal antropoloji toplumların sağlık sistemlerini geleneksel ve modern uygulamalarıyla ele alıp bu uygulamaları kültürel bağlamlarıyla birlikte incelemektedir. Medikal antropolojinin araştırma konuları arasında “halk hekimliği” olarak da tanımlanan geleneksel tıp çalışmaları vardır. Gelişmiş ve gelişmekte olan toplumlarda geleneksel tıp modern sağlık sistemleri içerisindeki uygulamalara tamamlayıcı ve alternatif olarak konumlanmaktadır. Sosyo-kültürel etkenlerin hastalıkların tespiti, tedavisi ve onlardan korunma yolları üzerinde önemli etkilerinin olduğunu gösteren araştırmalar, köklü bir geçmişe sahip olan ve geleneksel tıp uygulamaları içerisinde değerlendirilen bu uygulamaların nasıl ortaya çıktığı, ne tür sonuçlar yarattığı ve nasıl yayıldığı gibi konular üzerinden incelenmektedir. Bu çalışma ise Suriyeli göçmenlerin “Arap tıbbı” olarak tanımladıkları ve kuşaktan kuşağa aktardıkları geleneksel tıp uygulamalarını ana vatanlarından ev sahibi ülkeye taşıması sürecindeki medyanın rolüne odaklanmaktadır. Arap tıbbı olarak tanımlanan olgu temelde önemli tarihsel süreçlerin etkisi sonucunda ortaya çıkmıştır. Yunancada kaleme alınan bilimsel ve felsefi metinlerin Arapça diline tercüme edildiği ve metinler doğrultusunda hastanelerin ve tıp okullarının açıldığı, böylece Müslümanların tıp biliminde önemli bir aşamaya eriştiği milattan sonraki sekizinci yüzyıl bu önemli dönemlerden birisini oluşturmaktadır. Bir sonraki kritik dönem ise on ikinci yüzyıl itibariyle Arapça tıp metinlerinin Avrupalı bilim insanları tarafından Latinceye çevrildiği dönemdir. Bu çeviriler arasındaki en önemli eserden biri ise İbn-i Sina'nın “Tıbbın Kanunu” olarak da çevrilen kitabıdır. Bu kitabın on altıncı yüzyılın sonlarına kadar Avrupa'da tıp öğretiminde önemli bir yerinin olduğu kabul edilmektedir. İbn-i Sina'nın da savunduğu gibi Arap tıbbının önemli tedavi yolları arasında bitkiler bulunmaktadır. Bu nedenle çeşitli bitkilerin yetişmekte olduğu bölgeler bu tedaviler için önemli olanaklar sunmaktadır. Çevresinde Türkiye, Ürdün, Lübnan ve Irak gibi ülkeler olan Suriye de, Arap tıbbı olarak

tanımlanan ve farklı milletlerden olsalar da Arapça eserler ortaya koymaları nedeniyle yöntemleri Arap tıbbi yöntemleri içerisinde değerlendirilen bilim insanlarının bu eserlerinden yararlanmakta ve bitki çeşitliliği nedeniyle de Arap tıbbının yaygın olduğu ülkelerden biri olarak değerlendirilmektedir. Nitekim Suriye’de 131 familyaya ait 3500’den fazla bitki türü bulunduğu tespit edilmiştir. Bu bitkilerin önemli bir kısmı çevre ülkeler tarafından da bilinmekte ve tedavi amacıyla kullanılmaktadır. Bu tedaviler hem Gaziantep’te de benzer tedavi yöntemlerinin kullanılması hem de Suriye’den göç eden katılımcıların belirli araçlar yoluyla geleneksel tıp uygulamalarının uygulanabilir olmasına yol açmıştır. Buradan hareketle çalışmada Suriye’den Gaziantep’e göç eden toplamda sekiz katılımcı ile yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Yaşları 20 ila 40 yaşları arasında değişen katılımcıların geleneksel bitkisel tedavi yollarını kimlerden öğrendikleri üzerine yoğunlaşan sorular medya platformlarının bu yöntemlerin kuşaklar arası aktarımında önemli bir rol üstlendiğini göstermektedir. Görüşmede ortaya çıkan ilk bulgular katılımcıların bitkisel tedavi, kemik kırığı tedavisi ve doğuma yardımcı olma gibi konuların hastane ve sağlık kuruluşları dışında tedavi edilme girişimlerini Arap Tıbbı içinde değerlendirdiklerine yöneliktir. Bununla birlikte cildin parlak ve sağlıklı görünmesine, saçların hızlı uzamasına ve bedensel zayıflamaya da önem veren katılımcılar, bu amaçla da bitkisel şifa yollarına başvurdukları görülmüştür. Bu tür şifa uygulamalarının ise yaygın biçimde kullanılan sosyal medya platformları olan Facebook ve Youtube’da yer alan belirli kanallar aracılığıyla yayıldığı bulgularına ulaşılmıştır. Tüm paylaşımların Arapça yapıldığı bu platform ve kanallar Suriye’de kullanılan geleneksel tıp uygulamalarının Gaziantep’e göç eden Suriyeli göçmenler tarafından bilinmesine ve uygulanmasına yol açmaktadır. Bununla birlikte özellikle sosyal medya platformları içerisindeki yorum kısımlarındaki paylaşımlar da katılımcıların geleneksel şifa yöntemleri ile alakalı deneyimlere erişmeleri noktasında önemli yollar sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Göç, Medikal Antropoloji, Etnotıp, Arap Tıbbı, Sosyal Medya

THE ROLE OF SOCIAL MEDIA IN THE MIGRATION OF TRADITIONAL MEDICAL PRACTICES: THE CASE OF ARAB MEDICINE

Abstract

Medical anthropology, as a speciality branch of cultural anthropology, which comprehensively deals with the role of culture in daily life with its causes and consequences, examines the health systems of societies with their traditional and modern practices and examines these practices together with their cultural contexts. Among the research subjects of

medical anthropology are traditional medicine studies, also defined as "ethno medicine". In developed and developing societies, ethno medicine is positioned as a complementary and alternative medicine (CAM) to practices within modern health systems. Research showing that socio-cultural factors have significant effects on the detection, treatment and prevention of diseases is examined on issues such as how these practices, which have a deep-rooted history and are considered within traditional medical practices, emerged, what kind of results they create and how they spread. This study focuses on the role of the media in the process of Syrian immigrants carrying traditional medical practices, which they define as "Arabic medicine" and have passed down from generation to generation, from their homeland to the host country. Studies showing that socio-cultural factors have significant effects on the detection, treatment and prevention of diseases are analysed through issues such as how these practices, which have a long history and are considered within traditional medicine practices, emerged, what kind of results they create and how they spread. The aim of this study, which focuses on the question of how such practices spread, is to examine the role of the media in the process of transferring traditional medicine practices, which are practiced in Syria and defined as "Arab medicine" among the people, from generation to generation. The phenomenon defined as Arabic medicine basically emerged as a result of the influence of important historical processes. The eighth century A.D., when scientific and philosophical texts written in Greek were translated into Arabic and hospitals and medical schools were opened in line with the texts, thus Muslims reached an important stage in medical science, constitutes one of these important periods. The next critical period is the twelfth century, when Arabic medical texts were translated into Latin by European scientists. One of the most important works among these translations is Ibn Sina's book, also translated as "The Law of Medicine". It is accepted that this book had an important place in the teaching of medicine in Europe until the end of the sixteenth century. As advocated by Ibn Sina, plants are among the important treatment methods of Arabic medicine. For this reason, the regions where various plants grow offer important opportunities for these treatments. Syria, which is surrounded by countries such as Turkey, Jordan, Lebanon and Iraq, also benefits from the works of scientists who are defined as Arabic medicine and who produce works in Arabic, although they are from different nationalities, and is considered as one of the countries where Arabic medicine is widespread due to its plant diversity. As a matter of fact, more than 3500 plant species belonging to 131 families have been found in Syria. A significant number of these plants are also known by neighbouring countries and used for treatment purposes. These treatments have led to both the use of similar treatment methods in Gaziantep and the application of these

traditional medicine practices in Gaziantep through certain means by participants migrating from Syria. From this point of view, semi-structured interviews were conducted with a total of eight participants who migrated from Syria to Gaziantep. The questions, which focused on who the participants, aged between 20 and 40, learnt such traditional herbal remedies from, show that media platforms play an important role in the intergenerational transmission of these methods. The first findings of the interview indicate that the participants consider the attempts to treat issues such as herbal treatment, treatment of bone fractures and assisting childbirth outside hospitals and health institutions as part of Arab Medicine. In addition, it was observed that the participants, who also attach importance to the bright and healthy appearance of the skin, fast hair growth and physical weight loss, also resorted to herbal healing methods. It was found that such healing practices were spread through certain channels on Facebook and Youtube, which are widely used social media platforms. These platforms and channels, where all posts are made in Arabic, cause the traditional medicine practices used in Syria to be known and applied by Syrian immigrants who migrated to Gaziantep. However, especially the posts in the comment sections of social media platforms also provided important ways for the participants to access experiences related to traditional medicine practices.

Keywords: Migration, Medical Anthropology, Ethnomedicine, Arab medicine, Social Media

TOPLUMSAL DEĞİŞİM FAKTÖRLERİ İÇERİSİNDE GÖÇ VE GÖÇ EYLEMİNE BAĞLI OLARAK BİREYLERDE MADDE KULLANIMI VE BAĞIMLILIĞI

Ferhat Rojhat UÇAR¹

¹MS, Harran Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, ORCID: 0000-0003-1292-0253, e-posta: ucarfr@gmail.com

ÖZET

Genel bir literatürel irdelenmede göç olgusu ekonomik, siyasi, toplumsal veya bunların hepsini kapsayan sebeplerle bireylerin ya da toplulukların bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine taşınma süreci olarak değerlendirilmektedir. Bu taşınma eylemi ülke içinde olduğu gibi ülkeler arasında da meydana gelmektedir. Söz konusu bu durum ulusal düzeyde değişimlere sebebiyet verebildiği gibi küresel bir boyut da doğurabilmektedir. Aynı olgu beraberinde getirdiği gerçeklikler ile birçok alanı rezom bir düzeyde içine alarak genel bir planlama ağını da oluşturmaktadır. Böylelikle madde bağımlılığı da söz konusu perspektife dahil olan ve dünyada insan nüfusunun ve göç trafiğinin giderek artmasına paralel şekilde ciddiyetini arttıran bir problem olarak karşılanmaktadır. Bu çerçevede göç ve madde kullanımı olgusunun giderek tartışılan bir konu haline gelmesi özelde ülkemizde genelde ise dünyada üzerinde çalışılan çalışmaların ve bu doğrultuda da oluşturulan politikaların yaygınlaşmasına neden olmaktadır. Bu doğrultuda ülkemizde madde kullanımı ve bağımlılığı alanında yapılan çalışmalar incelendiğinde, bağımlılığın özellikle psikolojik ve tıbbi bir ihtiyaç açısından kullanımının izahları sıklıkla görülmektedir. Toplum içerisindeki birey üyesi olduğu yığının içerisinde kendisini tanımlarken bir ötekiye ihtiyaç duymaktadır. Böylelikle söz konusu birey adına öteki olarak atfedilen olgunun rolü ciddi bir önem kazanmaktadır. Dolayısıyla bağımlılık, bireye ve bireyin yaşamına hükmeden ve toplumsal bir etkileşim içerisinde bulunduğu diğer bireylere de yansımaktadır. Bu durum ise öncelikle bireysel, ardından ise toplumsal olarak irdelenebilen sosyal bir problem olarak gelişme göstermektedir. Bağımlılığın sebepleri ise çeşitli bilimsel kaynaklarda genetik, biyolojik, psikolojik ve sosyo-kültürel boyutta incelenmektedir. Bu çalışma ile birlikte göç eylemini gerçekleştiren bireylerin yeni yaşam yerlerinde ve yeni yaşam rutinlerinde bağımlılık davranışlarını geliştirmelerine sebep olan etmenler incelenmiştir. Bu çerçevede madde kullanan göçmenlerin içinde oldukları süreç ve madde kullanımı ile ilgili risk faktörlerinin ortaya konması, dolayısıyla göç ve bağımlılık arasındaki ilişkiye dikkat çekilmesi hedeflenmiştir. Bu perspektifle göç ve bağımlılık ilişkine istinaden geniş bir literatür analizi yapılmış, veri

kazanımının sağlanması açısından nitel analiz yöntemlerinden olan gözlem ve odak grup görüşmesi yapılmıştır. Elde edilen tüm niteliksel veriler saha çalışmaları ile elde edilmiştir. Kar topu örneklem metodu ile belirlenen Gaziantep ilinde yaşayan 4 ayrı madde kullanıcısı ile odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Böylelikle bulgulara dayalı olarak göçmenlere yönelik sosyal destek programlarının oluşturulması, tedavi süreçleri hakkında bilinçlendirmeleri ve söz konusu tedavi/tedavilere erişimlerinin önlerindeki engelleri kaldırmaya yönelik çalışmaların yapılması önerilmiştir. Bu doğrultuda madde bağımlısı bireyler açısından bağımlılığın ne ifade ettiği bireysel ve toplumsal ölçütler ile birlikte ortaya konulmuştur. Ayrıca çalışmada irdelenen konu ve kavramların geçmişten günümüze değişim ve dönüşüm perspektifleri ele alınmış ve elde edilen bulgular değerlendirilerek geniş bir perspektifte yorumlanarak sonuçlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Madde Bağımlılığı, Madde Kullanımı, Toplumsal Etki, Yeni Yaşam Alanları.

MIGRATION AMONG THE SOCIAL CHANGE FACTORS AND SUBSTANCE USE AND ADDICTION IN INDIVIDUALS DEPENDING ON THE ACT OF MIGRATION

Abstract

In a general literary analysis, the phenomenon of migration is evaluated as the process of individuals or communities moving from one settlement to another due to economic, political, social or all of these reasons. This moving action occurs both within the country and between countries. While this situation may cause changes at the national level, it may also have a global dimension. The same phenomenon, with the realities it brings with it, also creates a general planning network by encompassing many areas at a holistic level. Thus, substance addiction is also considered as a problem that is included in this perspective and that increases its seriousness in parallel with the increasing human population and migration traffic in the world. In this context, the phenomenon of immigration and substance use has become an increasingly discussed issue, causing the studies on and policies developed in this direction to become widespread, especially in our country and in the world in general. In this regard, when the studies conducted in the field of substance use and addiction in our country are examined, explanations of the use of addiction, especially in terms of a psychological and medical need, are frequently seen. The individual in society needs another while defining himself within the group of which he is a member. Thus, the role of the phenomenon

attributed to the individual in question as the other gains serious importance. Therefore, addiction also reflects on the individual and other individuals who dominate the individual's life and with whom he or she interacts socially. This situation develops as a social problem that can be examined first individually and then socially. The causes of addiction are examined in genetic, biological, psychological and socio-cultural dimensions in various scientific sources. In this study, the factors that cause individuals who migrate to develop addictive behaviors in their new living places and new life routines are examined. In this context, it is aimed to reveal the process that immigrants who use substances are in and the risk factors related to substance use, thus drawing attention to the relationship between migration and addiction. With this perspective, an extensive literature analysis was conducted regarding the relationship between migration and addiction, and observation and focus group interviews, which are qualitative analysis methods, were conducted to obtain data. All qualitative data obtained was obtained through field studies. A focus group interview was held with 4 different drug users living in Gaziantep, determined by the snowball sampling method. Thus, based on the findings, it is recommended to create social support programs for immigrants, to raise awareness about treatment processes, and to carry out studies to remove the obstacles to their access to the treatment(s) in question. In this regard, what addiction means for substance addicted individuals has been revealed together with individual and social criteria. In addition, the perspectives of change and transformation of the subjects and concepts examined in the study from past to present were discussed and the findings were evaluated and concluded by interpreting them in a broad perspective.

Keywords: Migration, Substance Abuse, Substance Use, Social Impact, New Living Spaces.

SALGIN HASTALIK DÖNEMLERİNDE KARADENİZ LİMAN KENTLERİNE GÖÇ EDEN MUHACİRLERE YÖNELİK GENEL SIHHİ TEDBİRLER (19. YÜZYIL SONU-20. YÜZYIL BAŞLARI)

Zeynel ÖZLÜ¹, İsmail Hakkı ÜZÜM²

¹ Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, ORCID ID: 0000-0003-2494-4815, e-posta: zeynelozlu@hotmail.com

² Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Programı, ORCID ID: 0000-0001-8809-6147, e-posta: ismailhakkuzum@gmail.com

ÖZET

İnsanlık tarihi ile başlayan göç, birey ya da toplumsal olarak gerçekleştirilen bir olgudur. Genel tanımı ile göç insanların mevcut buldukları yerden bir başka mekâna gitmesidir. Tarihi süreç içerisinde toplumlar birçok farklı nedenden dolayı göç etmiştir. Bunun içerisinde savaş ve ekonomik kaygılar, hastalık, sürgün, soykırım, macera, adil yaşam, depresyon, kuraklık, siyasi baskı, düşük ücret gibi hususlar göçün nedenleri arasında yer almaktadır. Göç, geçmişte devletler açısından önemli bir konu olduğu gibi günümüzde de sınırlarla çevrili ülkelerin buldukları coğrafi konumuna göre önem arz eden bir gündem maddesidir. Özellikle Türkiye'nin göç yolları üzerinde bulunması ya da Osmanlı Devleti'nin yaşadığı toprak kayıpları sonrasında Anadolu yoğun göçlerin yaşandığı bir yer olmuştur. Tarih boyunca toplumların ve devletlerin bir diğer önemli gündem maddesi ise salgın hastalıklar olmuştur. Esasında lokal halde bulunan bu tür hastalıklar insan veya hayvan yoluyla bulaşabilen tehlikeli bir hastalık türüdür. Veba, kolera, sıtma, çiçek, frengi covid-19 gibi bulaşıcı hastalıklar meydana çıktığında özellikle insan hareketinin yoğun olması neticesinde salgın haline gelmiştir. Bu tür hastalıklar toplumların hafızasında derin izler bırakmış, insanların uzun yıllar boyunca mücadele etmek zorunda kaldığı bir problem olmuş ve milyonlarca insanın tarihin farklı dönemlerinde salgın hastalıklardan dolayı yaşamını kaybetmesine neden olmuştur. Sağlık alanında kaydedilen gelişmelerden önce insanlar bu hastalıklara karşı mücadele noktasında oldukça geride kalmış ve süreç içerisinde hastalıklara karşı tıbbi tedavi yöntemleri geliştirmeye çalışmışlardır. Tarih boyunca salgın hastalıklara karşı çeşitli tedbirler alınmıştır. Modern tıp bilimi ve aşılardan yararlanılmasıyla salgın hastalıklar ile mücadele edilmeden önce ilkel yöntemler kullanılmıştır. Bu tedbirler içerisinde toplumdan uzaklaştırma, hastaya ait eşyaların yakılması, basit kimyasallar kullanma, geleneksel şifa arayışları, bedensel ve ruhsal tedavi gibi yöntemler uygulanmış ancak salgın hastalıklar yine de engellenememiştir.

Günümüzde de geçerli olan ve salgın hastalıklara karşı alınan en önemli tedbirlerden birisi ise hastalığa yakalanmamak olmuştur. Bunun için de kapsamlı tedbirler alma mecburiyeti doğmuştur. Yapılan bu çalışmada Osmanlı'nın son dönemlerinde özellikle salgın dönemlerinde Rusya'dan gelen muhacirlere yönelik alınan sıhhi tedbirlere yer verilmiştir. Bulaşıcı bir hastalığın salgın halini almasında insan hareketi temel neden olmuştur. Bu minvalde, Osmanlı Devleti, göçmenlerin yakalanmış oldukları hastalıkları tedavi etmeyi amaçlamış ve aynı zamanda hastalığın daha fazla yayılmasını engellemek istemiştir. Çalışmada, Salgın dönemlerinde Rusya'dan çıkıp Karadeniz üzerinden gelen muhacirler incelenmiştir. Söz konusu muhacirlerin Anadolu'ya geldiklerinde ilk uğrak yerleri olan Samsun, Sinop, Trabzon gibi liman kentlerinde muhacirlere yönelik hangi önlemler alındığı değerlendirilmiştir. Ayrıca Rusya'dan kaçan Musevi göçmenlerin İstanbul'a geldiği ve bunlar arasında meydana gelen hastalıkların yayılmaması için tedbirlere başvurulduğu incelenmiştir. Amaç: Çalışmada, bir insan hareketi olan göçün salgın hastalık dönemlerinde ne kadar tehlikeli olabileceğini tespit etmek ve Osmanlı Devleti'nin toplumsal sağlığı korumak için Rusya'dan gelen muhacirlere yönelik nasıl bir politika izlediği ve hangi sıhhi tedbirlere başvurduğu ortaya konulmak istenmiştir. Problem: Uzun yıllar boyunca mücadele edilmesi gereken bir problem olan salgın hastalıklar hem devlet hem de halkın birlikte çözmeye çalıştığı bir durumdur. Bu çalışmada yoğun göçler karşısında devletin önemli bir sorun karşısında ne gibi faaliyetlerde bulunduğu açıklanmıştır. Metot: Araştırma yöntem ve teknikleri dikkate alınarak, öncelikle arşiv taraması yapılmıştır. Elde edilen veriler tasniflenmiştir. Ardından arşiv belgeleri tüm detayları ile transkript edilmiştir. Diğer yandan ise literatür taraması yapılarak konu desteklenmiştir. Elde edilen tüm bulgular kronolojik olarak organize edilip, değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Göç, Karadeniz, Rusya, Muhacir, Salgın Hastalıklar, Sıhhi Tedbirler

**GENERAL SANITARY MEASURES FOR REFUGEES MIGRATING TO BLACK
SEA PORT CITIES DURING EPIDEMICS
(LATE 19th - EARLY 20th CENTURIES)**

Abstract

Migration, which started with the history of humanity, is a phenomenon realized individually or socially. With its general definition, migration is the movement of people from their

current location to another place. In the historical process, societies have migrated for many different reasons. This includes war and economic concerns, disease, exile, genocide, adventure, fair life, earthquake, drought, political pressure, low wages. Migration has been an important issue for states in the past, and it is also an important agenda item today, depending on the geographical location of the countries surrounded by borders. Especially after Turkey's location on migration routes or the territorial losses suffered by the Ottoman Empire, Anatolia has been a place of intense migration. Throughout history, epidemics have been another important agenda item for societies and states. Such diseases, which are essentially localized, are a dangerous type of disease that can be transmitted by humans or animals. When infectious diseases such as plague, cholera, malaria, smallpox, syphilis covid-19 occur, they become epidemics, especially as a result of intense human movement. Such diseases have left deep traces in the memory of societies, have been a problem that people have had to struggle with for many years, and have caused millions of people to lose their lives due to epidemics in different periods of history. Before the developments in the field of health, people were quite behind in the fight against these diseases and tried to develop medical treatment methods against diseases in the process. Throughout history, various measures have been taken against epidemics. Before modern medical science and vaccines were used to combat epidemics, primitive methods were used. Among these measures, methods such as removal from society, burning the patient's belongings, using simple chemicals, traditional healing searches, physical and mental treatment were applied, but epidemics could not be prevented. One of the most important measures taken against epidemics, which is still valid today, has been to avoid catching the disease. For this, comprehensive measures had to be taken. In this study, the sanitary measures taken for the refugees coming from Russia in the last periods of the Ottoman Empire, especially during the epidemic periods, are included. Human movement has been the main cause of an infectious disease becoming an epidemic. In this regard, the Ottoman Empire aimed to treat the diseases that the migrants had contracted and at the same time prevent the further spread of the disease. The study analyzes the emigrants who left Russia during the pandemic and arrived via the Black Sea. The measures taken in port cities such as Samsun, Sinop and Trabzon, which were the first ports of call for these muhajirs when they arrived in Anatolia, were evaluated. It is also analyzed that Jewish immigrants fleeing from Russia arrived in Istanbul and measures were taken to prevent the spread of diseases among them. Aim: This study aims to determine how dangerous migration, which is a movement of people, can be during periods of epidemics and to reveal what kind of policy the Ottoman Empire followed towards the refugees coming from Russia and what sanitary

measures it resorted to in order to protect public health. Problem: Epidemic diseases, a problem that needs to be fought for many years, is a situation that both the state and the people try to solve together. In this study, it is explained what kind of activities the state took in the face of an important problem in the face of intense migration and what kind of methods it developed to prevent the development of diseases in ports, which were one of the first ports of call of the disease. Method: Considering the research methods and techniques, first of all, an archive search was conducted. The data obtained were classified. Then, the subject was supported by a literature review. One of the most important measures taken against epidemics, which is still valid today, has been to avoid catching the disease. The findings were organized and evaluated chronologically.

Keywords: Ottoman Empire, Migration, Black Sea, Russia, Refugees, Epidemic Diseases, Sanitary Measures

MUHAFAZAKÂR PARTİLERİN 2023 GENEL SEÇİMLERİ SÜRECİNDE GÖÇE YÖNELİK TUTUMLARI

Osman ÜLKER¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, ORCID: 0000-0001-6938-1057, e-posta: osmanulker@kilis.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, 2023 genel seçimleri sırasında Türkiye'deki muhafazakâr siyasi partilerin göçe yönelik yaklaşımlarının dönüşen dinamiklerini ele almaktadır. Seçimler, ideolojik farklılıklarına rağmen partilerin, Cumhur İttifakı ve Millet İttifakı olmak üzere iki büyük ittifak etrafında bir araya geldiği benzersiz bir dönemi işaret etmektedir. Normalde ideoloji, parti politikaları ve siyasi düşünceler açısından bir araya gelmekte zorlanan bu partiler, seçim sürecinde siyasal ve ideolojik farklılıklarını bir kenara koyarak bu ittifaklar etrafında birleşebilmişlerdir. Bu farklılıklar Suriyeli göçmenlere karşı tutumları ve politika önerilerini de kapsamaktadır. İlk başta daha ılımlı bir tutum sergileyen, zaman zaman "Müslüman kardeşler," "zulümden kaçanlar", "muhacirlik" ve "ensarlık" gibi dini kavramlarla söylemi şekillendiren muhafazakâr partiler, 2023 genel seçimlerinde ideolojik olmaktan ziyade pragmatik siyasi konumlanmalara yönelmiş ve göçmen karşıtı partilerle aynı çatı altında birleşmiştir. Bu çalışmanın temel sorusu; göçmenler konusunda farklı görüşlere sahip olan partilerin 2023 genel seçimler sürecinde aynı ittifak altında toplanması onların göçmenlerle ilgili söylemlerini ve politikalarını nasıl etkilemiştir? Bu soru muhafazakâr partiler bağlamında cevaplanmaya çalışılacaktır. Bunun için iktidar partisi olan AK Parti haricinde, her iki ittifak içine dağılmış olan Saadet Partisi, Gelecek Partisi, Deva Partisi, Büyük Birlik Partisi ve Yeniden Refah Partisi incelenecektir. Ak Parti 23 yıldır iktidarda olması, Türkiye'nin en büyük partisi olması ve Cumhur İttifakı'nın adayının bu partiden belirlenmiş olması sebebiyle çalışmanın sınırlarını çok genişleteceğinden dışarıda tutulmasına karar verilmiştir. Araştırma için veriler, seçimlere üç ay kala siyasi partilerin Tweeter'daki söylemleri ile seçim programlarında göçmenlerle ilgili ön gördükleri politikaların karşılaştırılması ile elde edilecektir. Eleştirel söylem analizi kullanılarak yapılan çalışma, seçimlere yaklaşırken parti politikaları ile evrilen siyasi atmosfer arasındaki incelikli ilişkiyi ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: 2023 Genel Seçimleri, Suriye Göçü, Muhafazakâr Parti Dinamikleri, Türkiye'deki Göç Politikaları.

ATTITUDES OF CONSERVATIVE PARTIES TOWARDS MIGRATION DURING THE 2023 GENERAL ELECTIONS

Abstract

This study examines the evolving dynamics of conservative political parties in Turkey regarding their attitudes toward immigration during the 2023 general elections. The elections mark a unique period where, despite ideological differences, parties have come together around two major alliances, namely the People's Alliance (Cumhur İttifakı) and the Nation Alliance (Millet İttifakı). These parties, which normally struggle to unite based on ideology, party policies, and political thoughts, have set aside their political and ideological differences during the election process to unite under these alliances. These differences also encompass their attitudes and policy proposals toward Syrian refugees. Initially displaying a more moderate stance and occasionally shaping their discourse with religious concepts such as "Muslim brothers," "those fleeing persecution," "migration," and "assistance," conservative parties have shifted towards pragmatic political positions rather than ideological ones in the 2023 general elections. They have united under the same umbrella as anti-immigrant parties. The fundamental question of this study is how the convergence of parties with different views on immigrants under the same alliance during the 2023 general election process has influenced their discourse and policies regarding immigrants. This question will be addressed within the context of conservative parties. To answer this question, this study will examine Saadet Party, Future Party, DEVA Party, Grand Unity Party, and Welfare Party, all of which are distributed across both alliances, excluding the ruling party AK Party due to its long-standing rule, being the largest party in Turkey, and the fact that the candidate for the People's Alliance is determined from this party. Data for the research will be obtained by comparing the statements on Twitter by political parties three months before the elections with the policies they envisage for immigrants in their election programs. The study, conducted using critical discourse analysis, aims to reveal the intricate relationship between party policies and the evolving political atmosphere as the elections approach.

Keywords: The 2023 General Elections, Syrian Migration, Conservative Party Dynamics, and Migration Policies in Turkey.

GÖÇ OLGUSUNUN SALGIN HASTALIKLARIN ORTAYA ÇIKIŞINDAKİ ROLÜ

Murat YOLUN¹

¹Doç. Dr., Adıyaman Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, ORCID: 0000-0002-9881-0946, e-posta: muratyolun@icloud.com

ÖZET

Bulaşıcı hastalıkların ortaya çıkması çok farklı faktörlerin bir araya gelmesi neticesinde olabilmektedir. Bu faktörlerin en başında da göç gelmektedir. İnsanların yaşadıkları yerlerdeki siyasal, iktisadi ve toplumsal gelişmeler kitlesel hareketlenmeleri tetikleyerek pek çok kişinin yeni yaşam alanı bulmasına yol açmaktadır. Uluslararası Göç Örgütü'nün (International Organization For Migration) verilerine göre her yıl milyonlarca insan daha iyi yaşam bulma veya siyasal baskılardan kaçabilme gibi sebeplerden türü göç etmektedir. Ayrıca dünya nüfusunun yaklaşık %2'si doğduğu ülkenin dışında yaşamaktadır. İnsanlar göç ederken yanlarında sadece kendi kültürlerini değil aynı zamanda bulaşıcı hastalıklara yol açan bakterileri veya virüsleri de götürebilmektedir. Çok katmanlı ve girift bir olgu olarak göçlerin aynı zamanda çok derin biyolojik sonuçları bulunmaktadır. Bu yüzden de göçlerin salt toplumsal, siyasi ve ekonomik boyutuyla ele alınması bu olgunun topyekûn bir biçimde anlaşılmasında eksiklik doğuracaktır. Dünyada pek çok göçmenin, daha iyi yaşam standartlarına kavuşmak için gittiği yerde sanitasyon hizmetleri yetersiz kalabilmekte, iyi biçimde beslenememekte ve mülteci kampları gibi aşırı kalabalık mekanlarda barınabilmektedir. Bu koşullar tüberküloz gibi bulaşıcı hastalıkların ortaya çıkmasına veya yayılması için ideal imkânlar sunmaktadır. Bu yüzden de göç olgusunun kendisi hem salgın hastalıkların sebebi hem de sonucu olabilmektedir. Bu çalışmanın amacı göç ve salgın hastalıklar arasındaki tarihsel ilişkiyi irdelemektir.

Anahtar Kelimeler: Göç, salgın hastalıklar, epidemiyoloji, sağlık, pandemi,

THE ROLE OF MIGRATION IN THE EMERGENCE OF EPIDEMIC DISEASES

Abstract

The emergence of infectious diseases can result from the convergence of various factors. Migration is foremost among such factors. Political, economic, and social developments in the places where people live trigger mass movements, leading to many individuals finding new living spaces. According to data from the International Organization for Migration, millions

of people migrate annually for reasons such as seeking a better life or escaping political pressures. Additionally, approximately 2% of the world's population lives outside their country of birth. When people migrate, they may carry not only their cultures but also bacteria or viruses that can cause infectious diseases. Migration, as a complex and intricate phenomenon, has profound biological consequences. Therefore, addressing migration solely from its social, political, and economic dimensions would result in an incomplete understanding of this phenomenon as a whole. In the world, many migrants, seeking improved living standards, may encounter inadequate sanitation services, insufficient nutrition, and overcrowded conditions such as refugee camps. These conditions provide ideal opportunities for the emergence and spread of infectious diseases such as tuberculosis. Therefore, the phenomenon of migration itself can be both a cause and a consequence of epidemic diseases. The aim of this study is to examine the historical relationship between migration and epidemic diseases.

Keywords: Migration, epidemic disease, epidemiology, health, pandemic

GÖÇ VE KÜLTÜR ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İLİŞKİSELLİK BAĞLAMINDA TETKİKİ: KÜLTÜR OKU

Sinan DOĞAN¹, Nevin BÜYÜKKAYA²

¹*Uzman, Milli Eğitim Bakanlığı, ORCID:00000028242-0820, e-posta:s.sinan@hotmail.com,*
²*Doktora Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi, Türk Halk Bilimi, ORCID:0000-0001-8534-1549,*
e-posta: nvnbuyukkaya@gmail.com.

ÖZET

İnsan ve insana dair her şeyi etkileme potansiyeline sahip olan göç, tarihin her döneminde farklı yönleriyle ele alınması gereken bir süreçtir. Tarih boyunca çok önemli bir toplumsal olgu olan göç, toplumların sosyal, kültürel, ekonomik, politik biçimlenmelerini doğrudan etkileyen temel öğelerden birisi olarak kabul edilmektedir. Göç eden bireyler, göç sürecinin öncesi, sırası ve sonrasında farklı unsurlarla karşılaşmaktadırlar. Bu unsurlar, bireylerin üzerinde farklı etkiler yaratabilmektedir. Göçün bu anlamdaki “aktörü”, değişime bağlı olarak davranan, süreçleri başından sonuna kadar yaşayan, sonuçlarını tüm olumsuzluğu ile birlikte yıllarca göğüsleyen “insan”dır. İnsanlığın bu serüvenini takip etmek isteyen araştırmacılar, farklı göç tanımlarına değinerek göç sürecini açıklamayı amaçlamışlardır. Göçün ortak unsur olan yer değiştirme hareketi, toplumların demografik, kültürel, sosyo-ekonomik yapısını ve bunların gelişimini biçimlendiren dinamik bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Göç olgusuna, temelinde yatan nedenleri ve sonuçlarıyla beraber sosyo-kültürel bir değişim aracı olarak bakmak son derece doğru olacaktır. Tüm göç süreçlerinin temelinde bireyin davranışı yatmaktadır. Bir kültürden başka bir kültürde kendine yer bulan bireylerin, uyum sağlamakta karşılaştıkları güçlükler, sıkıntılar, bunalımlar ve gösterdikleri tepkiler ‘kültür şoku’ olarak ifade edilmektedir. Göç ve kültür arasında karşılıklı bir ilişkisellik vardır. Göçmenler kendi kültürel dokularını göç ettikleri yerleşim birimine taşımakta ve oranın kültüründen etkilenmektedir. Göç olayı zorlukların başında ise ‘kültür oku’ olgusu gelmektedir. Kültür oku, kişisel gelişimi daha yüksek bir farkındalık düzeyine doğru yönlendiren bir kültürlerarası öğrenme sürecidir. Bireyin öz kültürünü kaybetme bedeli ödmeden yeni bakış açıları ve değerler kazanmasını sağlayan bir süreçtir. Göç eden bireylerde, daha iyi koşullarda yaşama arzusu ve arayışı; mücadeleci, aktif, cesur gibi kişisel yeterlilikleri ortaya çıkartmaktadır. Bireylerde ortaya çıkan bilişsel kapasite, toplumsal rol üstlenebilme, iletişim becerisi, ülkelerin yaşadıkları durağanlığın aşılmasında, dinamik bir ekonomik alanın oluşumunda önemli işlevler görebilir. Toplumda iyi yönetilmiş göç politikaları ile uyum sorununu aşmış

göçmenlerin, ülkeye katma değer olarak değerlendirileceği de açıktır. Göç politikasının İyi yönetilmemesi durumunda, göçmen bireylerde yalnızlık, yabancılaşma, kendini değersiz görme, yakınlarının yokluğu sonucunda toplumsal barışa ve ekonomi duruma tehdit olacağıdır. Makalemiz toplumdaki göç politikalarının önemini ve göçmenlerin kişisel gelişim üzerinde etkisinin temellendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Toplum, göç, ilişkisellik, kültür, kültür oku

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN MIGRATION AND CULTURE IN THE CONTEXT OF RELATIONSHIP: READ CULTURE

Abstract

Migration, which has the potential to affect people and everything related to people, is a process that should be handled with different aspects in every period of history. Migration, which is a very important social phenomenon throughout history, is accepted as one of the basic elements that directly affect the social, cultural, economic and political formations of societies. Migrant individuals encounter different elements before, during and after the migration process. These factors can have different effects on individuals. The "actor" of migration in this sense is the "human" who acts in accordance with change, experiences the processes from the beginning to the end, and confronts the consequences with all its negativity for years. Researchers who want to follow this adventure of humanity aimed to explain the migration process by referring to different migration definitions. The movement of displacement, which is the common element of migration, emerges as a dynamic process that shapes the demographic, cultural, socio-economic structure of societies and their development. It would be very correct to look at the phenomenon of migration as a socio-cultural change tool, together with its underlying causes and consequences. The behavior of the individual is the basis of all migration processes. The difficulties, troubles, depressions and reactions of individuals who find a place for themselves in another culture from one culture to another are expressed as 'culture shock'. There is a reciprocal relationship between migration and culture. Immigrants carry their own cultural texture to the settlement they migrated to and are affected by the culture of that place. At the forefront of the difficulties in migration is the phenomenon of 'culture arrow'. The culture arrow is an intercultural learning process that directs personal development towards a higher level of awareness. It is a process that enables the individual to gain new perspectives and values without paying the price of losing their own culture. Desire and search for better living conditions in immigrants; It reveals personal

competencies such as combative, active, courageous. Cognitive capacity that emerges in individuals, taking on a social role, communication skills can play an important role in overcoming the stagnation experienced by countries and in the formation of a dynamic economic area. It is also clear that immigrants who have overcome the problem of compliance with well-managed immigration policies in the society will be considered as added value to the country. In case the immigration policy is not managed well, loneliness, alienation, self-worthlessness and absence of their relatives threaten social peace and economic situation among immigrants. will happen. Our article aims to base the importance of immigration policies in society and the effect of immigrants on personal development.

Keywords: Read society, migration, relationality, culture, culture

DOĞAL AFET SONRASI ZORUNLU GÖÇ

Merve ŞAHİN¹

*¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü, Göç Çalışmaları ABD,
ORCID: 0009-0009-0781-8888, e-posta: mrveeshinn@gmail.com*

ÖZET

Göç, tarih boyunca bireylerin yaşamlarını önemli ölçüde etkileyen bir olgu olarak varlığını sürdürmüştür. İyi yaşam koşullarına erişebilmek amacıyla, insanlar zorunlu veya gönüllü olarak başka bir şehre veya ülkeye yerleşme yoluna gitmektedirler. Zorunlu göç ise bireylerin yaşamlarında büyük değişikliklere yol açarak ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunlara neden olabilmektedir. Türkiye'deki doğal afetler, geçmişten bugüne birçok kişinin hayatında büyük yıkımlara sebep olmuş ve zorunlu göçe sebep olmuştur. Türkiye'de 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli 7.8 büyüklüğünde gerçekleşen deprem, birçok kişinin hayatını kaybetmesine ve büyük kayıplar yaşamasına sebep olmuştur. Deprem sonrasında yaşanan acı, korku, kaygı ve belirsizlikler, bireyleri bir çıkmaza sürükleyerek psikolojilerini önemli ölçüde etkilemiştir. Bu durumda, bireyler hayatlarını idame ettirebilmek ve daha sağlıklı yaşam koşullarına erişebilmek için zorunlu göç etmek zorunda kalmışlardır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki geçmiş depremler ile ilişkilendirilerek 6 Şubat depreminin bireyler üzerinde yarattığı zararları anlamak ve bu zararların en aza indirilmesi için hangi çözüm önerilerinin uygulanabileceğini ortaya koymaktır. Bu bağlamda, çalışmada AFAD İl Afet Risk Azaltma Plan Raporlarına atıfta bulunulmuştur. Çalışmada, deprem sonrası bireylerin yaşadığı sorunlar ve bu sorunların göçe olan etkisi teorik bir yaklaşımla ele alınmıştır. Ayrıca göç, zorunlu göç ve deprem kavramlarına değinilmiş bununla birlikte deprem sonrası gerçekleşen zorunlu göçlerin sonuçlarına yer verilmiştir. Yaşanan afetlerin şiddeti ile bireylerin yaşamlarındaki değişimler, sorunlar ve zorluklar arasında doğru orantılı bir ilişki vardır. Deprem yaratmış olduğu tüm sıkıntılar, göçle birlikte bitmemekte aksine bazı durumlarda çeşitli problemlere sebebiyet vermektedir. AFAD İl Afet Risk Azaltma Plan Raporlarına dayanarak, Türkiye'de bugüne kadar gerçekleşen depremlerin depremler yaşanmadan önce gerekli hazırlıklar, planlamalar ve tedbirlerin alınması gerektiğinin önemini göstermiştir. Bu bağlamda tedbirlerin, deprem sonrası oluşacak olan yeni sorun ve krizler açısından öneme sahip olduğu anlaşılmıştır. Bu açıdan, beklenmedik bir biçimde ortaya çıkan deprem gibi doğal afetlerin etkilerini en aza indirmek amacıyla bireylerin sorunlarına yönelik politikaların ve çözüm önerilerinin sunulması, doğal afet sonrası oluşan zorunlu göçlerin etkilerini azaltılması ve

bireylerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi açısından büyük öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Zorunlu Göç, Doğal Afet, 6 Şubat Depremi

FORCED MIGRATION AFTER NATURAL DISASTERS

Abstract

Migration has continued to exist as a phenomenon that significantly affects the lives of individuals throughout history. In order to reach good living conditions, people move to another city or country, either compulsorily or voluntarily. Forced migration can cause major changes in individuals' lives and cause economic, social and psychological problems. Natural disasters in Turkey have caused great destruction in the lives of many people from past to present and caused forced migration. The 7.8 magnitude earthquake that occurred in Turkey on February 6, 2023, centered in Kahramanmaraş, caused many people to lose their lives and suffer great losses. The pain, fear, anxiety and uncertainty experienced after the earthquake significantly affected the psychology of individuals by driving them into a dead end. In this case, individuals had to migrate in order to survive and access healthier living conditions. The aim of this study is to understand the damages caused by the February 6 earthquake on individuals by associating it with past earthquakes in Turkey and to reveal what solution suggestions can be applied to minimize these damages. In this context, reference was made to AFAD Provincial Disaster Risk Reduction Plan Reports in the study. In the study, the problems experienced by individuals after the earthquake and the impact of these problems on migration were discussed with a theoretical approach. In addition, the concepts of migration, forced migration and earthquake are mentioned, and the results of forced migrations after the earthquake are included. There is a directly proportional relationship between the severity of disasters and the changes, problems and difficulties in individuals' lives. All the problems caused by the earthquake do not end with migration; on the contrary, in some cases, they cause various problems. Based on AFAD Provincial Disaster Risk Reduction Plan Reports, the earthquakes that have occurred in Turkey so far have shown the importance of taking necessary preparations, planning and precautions before earthquakes occur. In this context, it has been understood that the measures are important in terms of new problems and crises that will occur after the earthquake. In this respect, presenting policies and solution suggestions for individuals' problems in order to minimize the effects of natural disasters such as unexpected earthquakes is of great importance in terms of reducing the effects of forced

migrations that occur after natural disasters and improving the living conditions of individuals.

Keywords: Forced Migration, Natural Disaster, 6 February Earthquake

GÖÇ VE MÜLTECİLİK KONULU RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARINDA KARAKTERLER: YERLİ VE ÇEVİRİ ESERLERE YÖNELİK KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ

Nil DANIŞMAZ¹

¹Arş. Gör., Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0001-6019-5880, e-posta: nilucz9063@gmail.com

ÖZET

Günümüzün en büyük küresel sorunlarından biri göç ve mülteciliktir. Tüm dünyayı etkileyen göç olayları ve beraberinde artan mülteci sayısı; toplumları ekonomik, sosyal ve siyasi bakımdan etkilemektedir. Ruhsal, fiziksel ve sosyal gelişimlerini henüz tamamlayamayan çocuklar, bu göç hareketlerinden en fazla etkilenen grubu oluşturmaktadır. Çocukların bu hareketlere uyum sağlayabilmesi ancak kapsayıcı bir eğitim anlayışıyla mümkündür. Oldukça hassas bir konu olan göç ve bundan doğan mültecilik için kapsayıcı uygulamaların artmasına ve karşılıklı uyumun sağlanmasına katkı sağlayabilecek araçlardan biri çocuk edebiyatıdır. Çocuk edebiyatının, anlatılması ve anlaşılması oldukça zor olan bu kavramları çocukların gözünden yansıtmakla birlikte, henüz gelişimini tamamlamamış zihinlerdeki soru işaretlerini gidererek bu kavramlar üzerindeki algıları da düzenlemeye yardımcı olacak eğitici bir kaynak olduğu düşünülmektedir. Bu konuya yönelik yazılmış nitelikli çocuk kitapları sayesinde, çocuklara göç süreci doğru bir şekilde ve onların kendi gerçeklikleri çerçevesinde anlatılabilmekte, kültürel duyarlılık artırılmakta, ön yargılar kırılıp yerine empati duygusu gelişmekte ve bu sayede farklılıklara saygı duyulması sağlanmaktadır. Göç ve mültecilik konularının ele alındığı kitapların temel amacı bu konuları masalsi bir biçimde anlatarak düşsel bir dünya ile sunmak değil, çocuğun kitaptaki karakterlerle özdeşleşmesini sağlayarak hem karşısındakinin hem de kendi duygu ve düşüncelerini anlamlandırabilmesidir. Burada altı çizilmesi gereken husus karakterlerdir. Özdeşim sürecinin etkili bir biçimde gerçekleşebilmesi için bu kitaplarda yer alan karakterlerin iyi geliştirilmiş olması gerekmektedir. Tüm bunlardan hareketle bu çalışmada göç ve mültecilik konulu resimli çocuk kitaplarındaki karakterlerin nasıl geliştirildiğini tespit etmek amaçlanmıştır. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması ile yürütülen çalışmada iç içe geçmiş tek durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın iç içe geçmiş durumlarını, karakterlerin açıklık-kapalılık ile devingenlik-durağanlık durumları, karakter geliştirme yolları ve karakter özellikleri oluşturmaktadır. Araştırmaya konu olan inceleme nesnelere; amaçlı örneklem stratejilerinden biri olan ölçüt örnekleme yoluyla seçilmiş, yerli ve yabancı yazarlarca kaleme alınmış, son 5 yılda

yayınlanmış, konusu doğrudan göç ve mültecilik olan 10 resimli çocuk kitabıdır. Bu kitaplar birer doküman olarak kabul edilmiş ve araştırmanın analiz süreci doküman incelemesi ile yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından karakter geliştirme yollarının ve karakter özelliklerinin esas alındığı bir form geliştirilmiş ve araştırmaya konu olan kitaplardaki tüm karakterler, özellikleri ve geliştirilme yolları doğrultusunda içerik analizine tabi tutularak bulgular bu form üzerine işaretlenmiştir. Veriler içerik analizi ile kategorilendirilmiş, betimsel analiz ile yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucunda incelenen karakterlerin daha çok insan karakterler olduğu ve konuşmalar yoluyla geliştirildikleri; eserlerde yer alan baş kişilerin daha çok açık ve devingen özellikler gösterirken, yan kişilerinse kapalı ve durağan özellikler gösterdikleri tespit edilmiştir. Yerli ve yabancı eserlerde baş kişi sayısı birbirine yakınken, yan kişi açısından yerli eserlerin daha zengin olduğu araştırmanın bulguları arasındadır. İncelenen eserlerde baş kişilerin daha çok çocuk karakterler; yan kişilerinse yetişkin, yaşlı ve hayvan karakterler olduğu görülmektedir. Cinsiyet açısından karakter sayıları arasında belirgin bir farklılığın söz konusu olmadığı, yerli eserlerde cinsiyetsiz karakterlerin bulunduğu da araştırmanın sonuçları arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Göç ve mültecilik, Çocuk edebiyatı, Resimli çocuk kitapları, Karakter özellikleri, Karakter geliştirme yolları

CHARACTERS IN CHILDREN'S ILLUSTRATED BOOKS THEMED MIGRATION AND REFUGEE: A COMPARATIVE ANALYSIS OF NATIVE AND TRANSLATED WORKS

Abstract

One of the biggest global problems of today is migration and refugee. Migration events affecting the whole world and the increasing number of refugees affect societies economically, socially and politically. Children who have not yet completed their psychological, physical and social development constitute the group most affected by these migration movements. Children's ability to adapt to these movements is only possible with an inclusive education approach. Children's literature is one of the tools that can contribute to increasing inclusive practices and ensuring mutual harmony for migration, which is a very sensitive issue, and the resulting refugee status. Children's literature reflects these concepts, which are very difficult to explain and understand, through the eyes of children and is thought to be an educational resource that will help regulate the perceptions on these concepts by eliminating the question marks in the minds that have not yet completed their development.

Thanks to qualified children's books written on this subject, the migration process can be explained to children accurately and within the framework of their own realities, cultural sensitivity is increased, prejudices are broken and a sense of empathy develops, thus ensuring respect for differences. The main purpose of the books that deal with migration and refugee issues is not to present these issues in a fairytale-like way and present them with an imaginary world, but to enable the child to identify with the characters in the book and to make sense of both the other person's feelings and thoughts. The point that needs to be underlined here is the characters. In order for the identification process to occur effectively, the characters in these books must be well developed. Based on all these, in this research, it is aimed to determine how the characters in children's picture books with the theme of migration and refugees are developed. In the research conducted with case study, one of the qualitative research designs, embedded single case design was used. The embedded situations of the research consist of the openness-closedness and dynamism-stasis of the characters, character development ways and character traits. The objects of the research are 10 illustrated children's books, which were selected through criterion sampling, one of the purposeful sampling strategies, written by native and foreign authors, published in the last 5 years, and whose subject is migration and refugee. These books were considered as documents and the analysis process of the research was carried out by document analysis. As a data collection tool in the research, a form based on character development ways and character traits was developed by the researcher, and all the characters in the books subject to the research were subjected to content analysis in line with their characteristics and ways of development, and the findings were marked on this form. The data were categorized by content analysis and interpreted by descriptive analysis. As a result of the research, it was found that the characters examined were mostly human characters and were developed through speech. It has been determined that the main persons in the works show more open and dynamic features, while the side persons show closed and static features. It has been determined that the main characters in the works show more open and dynamic features, while the side characters show closed and static features. While the number of main characters in native and foreign works is close to each other, it is among the findings of the research that native works are richer in terms of side characters. In the books examined, it is seen that the main characters are mostly child characters, while the side characters are adult, elderly and animal characters. It is also among the results of the research that there is no significant difference between the number of characters in terms of gender, and that there are genderless characters in native works.

Keywords: Migration and refugees, Children's literature, Children's illustrated books,

Character traits, Ways of character development.

SOSYAL UYUM SÜRECİNDE KÜLTÜRLERARASI İLETİŞİM ENGELLERİ: YERLİLER VE SURİYELİ SİĞINMACILARIN SOSYAL UYUM TUTUMLARI^{6,7}

Rabia EKŞİ¹, Emine ŞAHİN²,

¹Yüksek lisans mezunu, serbest araştırmacı, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü Göç Çalışmaları ABD, ORCID:0009-0003-5277-0058, e-posta:rabiaksi88@gmail.com

²Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, İletişim Fakültesi, ORCID:0000-0002-7269-0923, e-posta:eminesahin2001@gmail.com

ÖZET

Farklı kültürlerle sahip toplumları, göç gibi bir arada yaşamaya mecbur eden durumlar ortaya çıktığında toplumlararası çatışmaları önlemek için sosyal uyumu sağlamak elzemdir. Bunu gerçekleştirebilmek için uygulanacak en etkili yöntemin kültürler arasında iletişim zemini oluşturmak olduğu yapılan çalışmalarda ifade edilmiştir. Bu tezin amacı Suriye iç savaşıyla birlikte Türkiye'ye doğru başlayan göç süreci ve sonrasında Suriyeli sığınmacılar ile Türk yerlilerin sosyokültürel uyumunu engelleyen kültürlerarası iletişim unsurlarını ve kişisel faktörlerin etkisini ortaya koymaktır. Bu çalışmada; Türk yerliler ve geçici koruma altındaki Suriyeli sığınmacıların etnik merkezilik, kültürleşme tutumları, kültürlerarası iletişim kaygısı, sosyal statü algısının sosyokültürel uyuma etkisi incelenmiştir. Ayrıca bu değişkenlerin demografik özellikler, dil becerileri ve iletişim örüntüleri gibi çeşitli değişkenlere göre değişip değişmediği ve bu değişkenler arasındaki ilişki ortaya konmuştur. Suriyelilerin en yoğun yaşadığı beş il olan İstanbul, Gaziantep, Şanlıurfa, Hatay ve Adana illerinde, 2022 yılı Eylül ve Aralık aylarında, tabakalı rastlantısal örneklem tekniği ile yerliler ve Suriyeli sığınmacılardan oluşan her gruptan 390 kişi olmak üzere toplam 780 kişiye uygulanan yüz yüze anket tekniğiyle veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS ve AMOS programları aracılığıyla analiz edilmiştir. Böylece bulgular doğrultusunda araştırma soruları cevaplanmış, hipotezler sınanmıştır. Buna göre yerlilerin kültürlerarası iletişim kaygısı ya da kaygısızlığının, kültürleşme tutumları içinden ayrışmanın sosyokültürel uyum üzerinde pozitif, sosyal statü algısının negatif yönlü etkisi olduğu belirlenmiştir. Aynı zamanda

⁶ Bu çalışma Gaziantep Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında Yüksek Lisans Tezi Araştırma Projesi türünde “Sosyal Uyum Sürecinde Kültürlerarası İletişim Engelleri: Yerliler ve Suriyeli Sığınmacıların Sosyal Uyum Tutumları” adlı İF.YLT.22.01 Kod numaralı proje ile desteklenmiştir.

⁷ Bu çalışma Rabia Ekşi'nin Gaziantep Üniversitesi Göç Enstitüsü Göç Çalışmaları Anabilim Dalı'nda hazırladığı “Sosyal Uyum Sürecinde Kültürlerarası İletişim Engelleri: Yerliler Ve Suriyeli Sığınmacıların Sosyal Uyum Tutumları” konulu Yüksek Lisans Tezine dayanmaktadır.

yerlilerde kültürleşme tutumlarından ayrışmanın sosyokültürel uyumlarını pozitif yönde etkilediği belirlenmiştir. Suriyelilerde ise kültürlerarası iletişim kaygısı, kültürleşme tutumları içinde entegrasyon sosyokültürel uyumu pozitif yönde etkilemektedir. Bu çalışmaya göre yerlilerde ve Suriyeli sığınmacılarda etnik merkezilik grupların sosyokültürel uyum sağlama süreçlerini etkilememektedir. ANOVA testi sonuçlarına göre yerliler ve Suriyeli sığınmacılar sosyokültürel uyum, kültürlerarası iletişim kaygısı ve etnik merkezilikte farklı tutumlar göstermektedir. Suriyeli sığınmacılar kültürleşmenin dolayısıyla sosyal uyumun entegrasyonla yani kültürel bütünleşme ile ya da tam tersine tamamen bireyin kendi kültürüyle özdeşleşmesi ile sağlanacağını düşünürken, yerliler kültürleşmenin asimilasyonla sağlanabileceğini kabul etmektedir. Her üst kültür gibi yerliler de sığınmacıların kendi kültür özelliklerini göstermelerini beklemektedir. Bununla birlikte dil yeterliliği ve iletişim örüntüleri arttıkça sosyal uyum düzeyinin arttığı da elde edilen sonuçlardan biri olmuştur. Suriyelilerin Türkçedeki, Türklerin Arapçadaki yetkinlikleri sosyokültürel uyumu olumlu yönde etkilemektedir. Her iki grubun birbiriyle arkadaşlık kurması ve düzenli olarak görüşmesi entegrasyonu kolaylaştırmakta, sosyokültürel uyumu arttırmaktadır. Yerlilerde etnik merkezilik cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Din ise Suriyeli sığınmacılarda uyumu arttırmaktadır. Diğer demografik faktörlere göre de sosyokültürel uyum, kültürlerarası iletişim kaygısı, gruplararası ilişkilerin algılanış şekli ve kültürleşme tutumları incelenmiştir. Lisans ve lisansüstü eğitim sosyokültürel uyumu pozitif yönde etkilemektedir buna karşın orta öğretim ve altı eğitim düzeyinde etnik merkezci ve marjinalleşme tutumları yüksek çıkmıştır. Yaş sosyokültürel uyumu etkilemektedir. 50 yaş üstü yerliler entegrasyon tutumunu benimserken, 50 yaş üstü Suriyeli sığınmacılar asimilasyonu benimsemektedir. Evli olmak yerlilerde etnik merkezilik, bekarlarda kültürleşme tutumları değiştirmektedir. Türkiye vatandaşı olan Suriyeli sığınmacılar sosyokültürel uyum sağlamaya daha isteklidir. Suriyeli sığınmacıların %21, 8'i Türk vatandaşı iken %7, 9'u Türk vatandaşı olmayı düşünmemektedir. Son olarak bu çalışmada Türk yerliler ve geçici koruma kapsamındaki Suriyeli sığınmacıların etnik merkezilik, kültürleşme tutumları, kültürlerarası iletişim kaygısı ve sosyal statü algısının sosyokültürel uyuma etkisinin incelenmesi neticesinde ortaya çıkan bulgularla uyum konusunda iki toplumdaki farklı tutumlara işaret edilmiştir. Bu çalışma sosyal uyum konusunda iki toplumun farklı tutumlara sahip olduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Sosyokültürel uyum, etnikmerkezilik, kültürleşme, kültürlerarası iletişim kaygısı.

INTERCULTURAL COMMUNICATION BARRIERS IN THE SOCIAL ADAPTATION PROCESS: THE ATTITUDES SOCIAL ADAPTATION OF LOCALS AND SYRIAN REFUGEES^{8,9}

Abstract

When situations arise, such as migration, that force societies with different cultures to live together, it is essential to ensure social cohesion in order to prevent inter-communal conflicts. It has been stated in the studies that the most effective method to be applied to realize this is to create a communication ground between cultures. The aim of this thesis is to reveal the elements of intercultural communication and the impact of personal factors that prevent the sociocultural adaptation of Syrian refugees and Turkish natives during and after the migration process that started with the Syrian civil war to Türkiye. In this study, the effects of ethnocentrism, acculturation attitudes, intercultural communication anxiety, and social status perception on sociocultural adaptation of Turkish natives and Syrian asylum seekers under temporary protection living in Türkiye were examined. In addition, whether these variables vary according to various variables such as demographic characteristics, language skills and communication patterns and the relationship between these variables were revealed. The data were collected by face-to-face questionnaires administered to a total of 780 (390 natives and 390 Syrian refugees) people through stratified random sampling technique in September and December 2022 in Istanbul, Gaziantep, Şanlıurfa, Hatay and Adana, the five provinces with the highest concentration of Syrians. The data obtained were analyzed through SPSS and AMOS programs. Thus, research questions were answered and hypotheses were tested in line with the findings. Accordingly, it was determined that intercultural communication anxiety or lack of anxiety, segregation among acculturation attitudes had a positive effect on sociocultural adaptation, while social status perception had a negative effect. At the same time, it has been determined that separation from acculturation attitudes in natives positively affects their sociocultural adaptation. For Syrians, intercultural communication anxiety and integration within acculturation attitudes positively affect sociocultural adjustment. According to ANOVA test results, in natives and Syrian refugees has been determined different attitudes

⁸ This study was supported by the project titled "Intercultural Communication Barriers in the Social Adaptation Process: Social Adaptation Attitudes of Natives and Syrian Asylum Seekers" with the code number İF.YLT.22.01.

⁹ This study is based on Rabia Ekşi's Master's Thesis titled "Intercultural Communication Barriers in the Social Adaptation Process: Social Adaptation Attitudes of Natives and Syrian Asylum Seekers".

in sociocultural adaptation, intercultural communication anxiety and ethnocentrism. While Syrian asylum-seekers think that acculturation and thus social cohesion can be achieved through integration, i.e. cultural integration or, on the contrary, through identification with one's own culture, natives consider acculturation as equal to assimilation. Like every high culture, the locals expect the refugees to show their own cultural characteristics. In addition, one of the results was obtained that as language proficiency and communication patterns increased, the level of social adaptation increased. The competence of Syrians in Turkish and Turks in Arabic affects positively sociocultural cohesion. Ethnocentrism among natives varies by gender. Religion, on the other hand, increases harmony among Syrian refugees. According to other demographic factors, sociocultural adaptation, intercultural communication anxiety, perception of intergroup relations and acculturation attitudes were examined. Finally, the findings of this study, which examined the effects of ethnocentrism, acculturation attitudes, intercultural communication anxiety and social status perception on sociocultural adaptation of Turkish natives and Syrian asylum seekers under temporary protection, pointed out the different attitudes in both societies regarding adaptation. This study is important in terms of showing that the two societies have different attitudes towards social cohesion.

Keywords: Sociocultural adaptation, ethnocentrism, acculturation, intercultural communication apprehension.

İKLİM GÖÇÜNE SOSYOLOJİK VE PSİKOLOJİK BİR BAKIŞ

İnci AYDIN¹, İpek AYDIN²

¹*Yüksek Lisans Öğrencisi, Sosyolog, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü, Göç Çalışmaları, ORCID: 0009-0001-3856-427X, e-posta: inciaydn547@gmail.com*

²*Psikolog, Uluslararası Fırat Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, ORCID: 0009-005-3456-7421, e-posta: ipekcim.55@gmail.com*

ÖZET

İnsanlık tarihi kadar eskiye dayanan göç olgusu, bazen insanların hayat standartlarını yükseltmek amacıyla gerçekleşirken bazen de zorunlu olarak gerçekleşmektedir. Göç, toplumların düzenini, ekonomisini, siyasetini, demografisini, kültürünü ve daha birçok kurumunu etkileyen, değiştiren bir olaydır. Göç birçok sebepten dolayı yapıldığı ve birçok sonuca neden olması bakımından çok boyutludur. Göçün çok yönlü yapısı, çok boyutlu araştırmaları gerekli kılmaktadır. Göçe neden olan birçok etmen vardır. Bunlardan bazıları savaş, eğitim, doğal afet, sağlık, güvenlik ve iklim değişikliğidir. İklim değişikliği, ilk başlarda insanların ve doğanın iklim üzerindeki etkileri sonucu değişimini açıklamak için kullanılmıştır. 1980 öncesi sera gazlarının hava kirliliğine etkisi tam olarak bilinmezken ve iklim değişikliği terimi kullanılırken Sanayi Devrimi sonrası, 1980 itibariyle daha fazla fosil yakıt kullanımına ve sonucunda ise atmosferdeki sera gazı miktarında artışa sebep olmasıyla iklim değişikliği teriminin yerini iklim krizi kavramı almaya başlamıştır. İklim değişikliği kriz boyutuna ulaşmış, küresel etkileri olan, küresel problemler doğuran bir durum haline gelmiştir.

Şiddetini giderek arttıran iklim krizi insanların göçüne neden olan etmenler arasında ciddiyetini arttırmaktadır. İklim krizinin ortaya çıkmasında; ormanlık alanların yok edilmesi, fosil yakıt kullanımı, artan nüfus, küresel ısınma gibi etkenler beşeri iken, dünyanın yörüngesindeki ve güneş enerjisindeki değişimler, yerküredeki doğal yansıtıcılar ve volkanik patlamalar doğal etkenler arasında gösterilebilir. Bunu yanı sıra İklim Değişikliği Uluslararası Paneli (IPCC) raporunda, iklim değişikliğinde insan katkısının etkisinin % 95 düzeyinde olduğu ileri sürülmektedir. Aşırı sıcaklık, aşırı yağış, kuraklık, buzulların erimesi sonucudenediz seviyesinin yükselmesi, topraktaki minerallerin azalması sonucu toprak verimliliğinin düşmesi, gıda güvenliği problemi, türlerin yok olması, orman yangınları, ekonomik buhran, hava kirliliği, üretim ve tüketimin canlılar için olumsuz boyutlara gelmesi ise küresel bir kriz olan iklim krizinin sonuçları arasında gösterilebilir. İklim krizini insanlar üzerinde çok boyutlu etkilere sahiptir. Yapılan çalışmalar iklim krizinin kişileri toplumsal

olarak etkilemesinin yanında psikolojik yönden de olumsuz etkilediğini ortaya koymaktadır. Anksiyete bozuklukları, travma sonrası stres bozukluğu, depresyon, dikkatte zayıflama, uyku problemleri, sosyal içe çekilme, cinsel işlev bozukluğu, kişiler arası ilişkilerin bozulması, intihar düşüncesi örnek olarak verilebilir. İklim krizi sonucunda ortaya çıkan afetler bireylerin ruh sağlığına dolaylı veya doğrudan etki etmektedir ve birtakım psiko-sosyal sonuçlar doğurmaktadır. İklim krizini kişiler üzerindeki doğrudan etkileri aşırı hava olayları sonucunda oluşan travma olurken, dolaylı etkiler ise; iklim değişikliği sonucunda ortaya çıkan çevresel, ekonomik, sosyal olumsuz değişimler sebebiyle olmaktadır. Yapılan araştırmalar sıcaklığın artmasıyla, kişilerde saldırgan davranışların arttığını, kişilerin daha fazla şiddet eğilimi gösterdiğini ve intihar davranışlarına daha sık başvurduğunu ortaya koymuştur. Bunun yanında ruh sağlığını birden fazla faktör etkilemektedir (sosyal, ekonomik...). İklim değişikliği ise bu faktörleri etkilemektedir. Bunların yanında kişilerde daha önceden tanı konulan psikolojik bozukluklar, giderek artan iklim değişikliği etkisiyle daha da kötüleşebilmekte ve kişiyi daha fazla olumsuz etkileyebilmektedir. Aynı şekilde iklim krizi sonucunda hava kirliliğinin neden olduğu solunum yolu hastalıkları, enfeksiyonlar, önceden bireyde var olan kronik rahatsızlıkların şiddetinin giderek artması kişilerin psikolojik iyi oluşlarını olumsuz etkilemektedir. Tüm bunlar göz önüne alındığında iklim krizinin bireyler üzerindeki sosyo-psikolojik etkilerinden söz edilebilir. İklim krizini uzun süreli gerçekleşen ve zamana yayılan bir afet olarak görebiliriz. Küresel iklim değişimi afeti hayatımızı sosyal, psikolojik, siyasal ve ekonomik açıdan her yönüyle etkilediği için toplumsal problemlere yol açarak sosyolojik bakış açısını gerekli kılmaktadır. İklim değişikliği, toplumun üretim ve tüketim yapısını etkilemesi nedeniyle toplumun sosyo-ekonomik yapısını da etkilemektedir. İklim değişikliğinin sosyo-ekonomik etkileri; yoksulluk, iktisadi kalkınmanın sürdürülememesi, sağlık ve güvenlik şeklinde sıralanabilir. Kırsal yerleşim bölgelerinde ekonomik faaliyetlerinin azalması veya aile bireylerinin ekonomik ihtiyaçlarını karşılayamayacak düzeye inmesi ailelerin göç etmesini tetiklemektedir. İklim değişikliği hayatımızın her alanını etkilediği gibi artan sıcaklıklarla birlikte gelen su sıkıntısı, tarımsal faaliyetleri ve hayvancılık sektörünü de etkileyerek kırdan kente göçü hızlandırdığını söylemek mümkündür. Tüm insanları etkileyen iklim değişikliği her zaman olduğu gibi düşük gelirli ve dezavantajlı grupları daha fazla etkilemektedir. Eşitsizlik ve adaletsizlik ise bu şekilde daha fazla derinleşmektedir. Yaşam alanlarında oluşan tahribat, susuzluk veya aşırı yağış, sıcaklık veya aşırı soğuk, alt yapıyı, toprağı ve havayı kötü etkileyerek insanların yaşam alanlarını değiştirmektedir. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda iklim krizi, insanların yaşayabilecekleri daha iyi yerlere göç etmelerine neden olmakta ve bizi 'iklim

mülteciliği, iklim göçü ' kavramları ile karşı karşıya getirmektedir. İklim göçü, küresel ısınma ve iklim krizi sonucu ortaya çıkan, insan hayatını doğrudan ve dolaylı şekillerde etkileyen, yeni bir göç türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünya Bankasının (DB) yapmış olduğu bir çalışmada, 2050 yılına kadar, küresel ölçekte 216 milyon kişinin iklim göçüne maruz kalacağı tahmin edilmektedir. Bu çalışmanın amacı; iklim krizi ve sebep olduğu göçün sosyolojik ve psikolojik yansımalarını ortaya koymaktır. Çalışma, göç ve iklim krizinin detaylı tanımlanmasını, bunların etkileşiminden ortaya çıkan iklim mülteciliği (göçü) kavramının ele alınmasını, iklim mülteciliğinin kişiler üzerindeki sosyolojik ve psikolojik sorunların neler olabileceğine dair bulguların ortaya konmasını ve bu noktada çözüm önerilerinin sağlanmasıyla ilgili literatür tarama yoluyla toplanacak verilerden oluşacaktır.

Anahtar Kelimeler: İklim Krizi, Göç Sosyolojisi, İnsan Psikolojisi, Mülteci

A SOCIOLOGICAL AND PSYCHOLOGICAL PERSPECTIVE ON CLIMATE MIGRATION

Abstract

The phenomenon of migration, which is as old as the history of mankind, sometimes takes place in order to raise people's living standards, and sometimes it takes place compulsorily. Migration is an event that affects and changes the order, economy, politics, demography, culture and many other institutions of societies. Migration is multidimensional in the sense that it occurs for many reasons and causes many consequences. The multidimensional nature of migration necessitates multidimensional research. There are many factors that cause migration. Some of them are war, education, natural disasters, health, security and climate change. Climate change was initially used to explain the change in the climate as a result of the effects of humans and nature on the climate. Before 1980, while the effect of greenhouse gases on air pollution was not fully known and the term climate change was used, after the Industrial Revolution, the term climate change was replaced by the concept of climate crisis as of 1980, which led to the use of more fossil fuels and as a result, an increase in the amount of greenhouse gases in the atmosphere. Climate change has reached crisis proportions and has become a situation that has global effects and causes global problems. The climate crisis, which is gradually increasing its severity, increases its seriousness among the factors that cause people to migrate. While factors such as deforestation, fossil fuel use, increasing population and global warming are human factors in the emergence of the climate crisis, changes in the earth's orbit and solar energy, natural reflectors in the earth and volcanic

eruptions can be shown among natural factors. In addition, the International Panel on Climate Change (IPCC) report claims that the human contribution to climate change is 95%. Extreme temperature, excessive precipitation, drought, sea level rise as a result of melting glaciers, decrease in soil fertility as a result of the decrease in minerals in the soil, food security problem, extinction of species, forest fires, economic depression, air pollution, production and consumption becoming negative dimensions for living things can be shown among the results of the climate crisis, which is a global crisis. The climate crisis has multidimensional effects on people. Studies reveal that the climate crisis affects people psychologically as well as socially. Anxiety disorders, post-traumatic stress disorder, depression, poor attention, sleep problems, social withdrawal, sexual dysfunction, deterioration of interpersonal relationships, suicidal ideation can be given as examples. Disasters that occur as a result of the climate crisis have direct or indirect effects on the mental health of individuals and lead to a number of psycho-social consequences. While the direct effects of the climate crisis on individuals are the trauma caused by extreme weather events, the indirect effects are caused by the negative environmental, economic and social changes resulting from climate change. Studies have shown that with the increase in temperature, aggressive behaviors increase, people tend to be more violent and resort to suicidal behaviors more frequently. In addition, mental health is affected by multiple factors (social, economic...). Climate change affects these factors. In addition to these, previously diagnosed psychological disorders may worsen with the increasing climate change and affect the person more negatively. Likewise, as a result of the climate crisis, respiratory diseases caused by air pollution, infections, and the gradual increase in the severity of chronic diseases that previously existed in individuals negatively affect the psychological well-being of individuals. Considering all these, we can talk about the socio-psychological effects of the climate crisis on individuals. We can see the climate crisis as a long-term disaster that spreads over time. Since the global climate change disaster affects our lives in all aspects of social, psychological, political and economic aspects, it causes social problems and necessitates a sociological perspective. Climate change also affects the socio-economic structure of society as it affects the production and consumption structure of society. The socio-economic impacts of climate change can be listed as poverty, inability to sustain economic development, health and safety. The decrease in economic activities in rural settlements or the inability of family members to meet their economic needs triggers families to migrate. As climate change affects every aspect of our lives, it is possible to say that the water shortage that comes with increasing temperatures accelerates rural-urban migration by affecting agricultural activities and the livestock sector. As always, climate change, which

affects all people, affects low- income and disadvantaged groups more. Inequality and injustice deepen in this way. Destruction of living spaces, thirst or excessive rainfall, heat or extreme cold, infrastructure, soil and air are badly affected, changing people's living spaces. Considering all these, the climate crisis causes people to migrate to better places to live and brings us face to face with the concepts of 'climate refugeeism, climate migration'. Climate migration is a new type of migration that emerges as a result of global warming and climate crisis and affects human life in direct and indirect ways. In a study conducted by the World Bank (WB), it is estimated that 216 million people will be exposed to climate migration on a global scale by 2050. The aim of this study is to reveal the sociological and psychological reflections of the climate crisis and the migration it causes. The study will consist of a detailed definition of migration and climate crisis, the concept of climate refugeeism (migration) emerging from their interaction, the findings on the sociological and psychological problems of climate refugeeism on individuals, and the data to be collected through literature review to provide solutions at this point.

Keywords: Climate Crisis, Sociology of Migration, Human Psychology, Refugee

CEMİL EKBER ŞİİRLERİNDE GÖÇ KONUSU

İlgar İMAMVERDİYEV¹, Ali İMAMVERDİ²

¹ Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, Temel Bilimler Bölümü, ORCID 0000-0003-2294-6705, e-posta: ilgar.imamverdiyev@gantep.edu.tr

² Yüksek Lisans öğrencisi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Ortadoğu ve Göç araştırmaları Enstitüsü, Stajyer Avukat, ORCID:0000-0002-3724-1743, e-posta: imamverdi.ali.kafkas@gmail.com

ÖZET

İnsan âlemi var olduğu sürece birçok amansız savaşılar tanık olmuş, bu olaylar sonucunda şeytanî faşistler katliamlar yapmış bunun neticesinde çeşitli halklar ve farklı milletler yeryüzünden silinmiş, sayısız şehir ve köy yıkılıp harabeye dönmüş ve Sonuç olarak, insan ırkı bir ülkeden diğerine göç etmenin zorluğunu yaşamıştır. Ne yazık ki bu acı olaylar günümüzde de yaşanıyor. Masum evlatları anne ve babalarından, masum hayaların yok edildiği namusların çığnendiği trajedilerle doludur tarih sayfaları. Hayat haklarının hiçe sayılması ile birlikte bu trajedilerin doğurduğu kaçış yıllarca insanları yaşadıkları vatanından yurdundan etmiş, evlerin mülkünden olmuş bir çoğu da bu kaçış ve göç esnasında yaşanan zorlu şartlarda hayatını kaybetmelerine yol açmıştır. Çeşitli nedenlerle yüzünden adaletin dünyasına erken girmişler, hatta cesetleri dahi bulunamamıştır. Hatta insanın vucut butunluğu ya kısmen ya da tamamen yeryüzünden silinmiştir. Bugün "Arap Baharı" adı altında aynı zamanda "Felestin-İsrail Sorunu" nedeni ile yeniden baş gösteren göç yanlış politikaların neticesidir. Suriye'den, Afganistan'dan, Yemen'den, Filistin'den, Libya'dan, Irak'tan, Mısır'dan, Gazze'den gelen Müslümanlar evlerini terk ederek başta Türkiye'ye Avrupa ve dünyanın çeşitli ülkelerine göç etmiştir. Bu kapsamda 20.yy'ın başında Azerbaycan Türkleri'de bugünkü batı Azerbaycandan (Ermenistan'dan) Azerbaycan'a zorla sürülmüş ve soykırımların sonuncusu olarak 1990 da ise Karabağdan kovulması, yine bir toplu göçlere yol açmışlardır. Bütün bunlar sığ siyasetçilerin yanlış bakış açısının sonucu olmuştur. Göçler acı bir biçimde toplu mezarlıkların oluşmasına da neden olmuştur. Sovyet döneminde Ahıska Türkleri ve Kırım Tatarlarının zorla Sibiryaya toplu bir şekilde göç ettirilmesi insanlık dışı vahşet politikaların uygulandığının bir göstergesidir. Günümüzde yine Rusya ile Ukrayna savaşının başlaması yaşayan 9 milyondan fazla Ukrayna'lı sivil, diğer halkların umurunda olmayarak ülkelerini terk etmek ve mülteci olarak göç etmek zorunda bırakılmıştır. Elbette bu savaşlar sonucunda çeşitli filmler çekilmiş, birçok ülkede farklı hikâyelere konu olmuş , şairler şiirlerinde yer vermiş , heykeltıraşlar muhteşem heykellerle anlatmaya çalışmış, ünlü

ressamlar resimler tabolarıyla betimlemişlerdir. Göç konusuna şiirlerinde yer veren şairlerden biri de Azerbaycanlı bilim insanı Prof.Dr. Cemil İmamverdi oğlu Ekber'dir. Cemil Ekber, 15 Eylül 1928'de Gedebeş ilin, Miskinli bölgesi dünyaya gözlerini açmıştır. Ortaokulu Karabulak köyünde başlayan ve Gedebeş'de tamamlayan Cemil Ekber, yüksek öğrenimini 1944 yılında Gence Pedagoji Enstitüsünün "Tarih Fakültesi"ne başlayıp 1949'da mezun oldu. 1950 - 1951 yıllarında enstitü yönetiminin resmi kararına istinaden Azerbaycan Ziraat Enstitüsünün "Siyasi-İktisat Bölümü"nde asistan olarak çalışmıştır. (1952'den 1966'ya kadar baş öğretmen, 1966'dan 1976'ya kadar yedek doçent, profesör) adını "Siyasi-Ekonomi Bölümü"nde sürdürdü. 1964 yılında "Emek Verimliliğinin Artırılması" konulu bilimsel çalışmalarını başarıyla savunan ve "İktisadi Bilimler Doktoru" bilimsel unvanını alan Cemil Ekber, 1976 yılından ömrünün sonuna kadar bu eğitim kurumunda çalıştı. 1968-1969 ve 1976-1977 öğretim yıllarında Taşkent'te, 1981'de Kiev'de, 1987'de Minsk'te Cemil Ekber dört aylık "İhtisas Kurslarına" katıldı. Cemil Ekber, 12 Mart 2000'de 72 yaşında Gence'de vefat etmiştir. Yarım asırlık yaratıcı ruha sahip bir vatansever akademisyen şairin şiirsel mirasının farklı dönemlerini kapsayan çeşitli temalara sahip şiirlerde: Vatan, sevgi, aşk, insan faktörü, sosyo-politik, iyimser örnekler, bazen kınama , hatta hiciv, yerme, şikayet motifleri, haksızlığa başkaldırı, lirik-duygusal, karamsar çeşitli temalara sahip şiirsel inciler, Cemil Ekber'in hassas, kırılgan, kaygı dolu kalbinin ve fikir dünyasını somutlaştırmıştır. Yazdığı 3500'ü aşkın şiirini incelediğimizde Cemil Ekberin bu konudaki yaklaşımını görmekteyiz. "Cemil Ekber Şiirlerinde Göç Konusu" adlı makalede Cemil Ekber'in bu konuyu farklı açılardan ele alması, şair düşüncelerini okurları ile kendine has uslubu ile, diğer şairlerden farklı yaklaşımı, göç konusuna kendi bakış açısını tahlil etmekle metodunu, bulgularını ve sonuçlarını alt başlıklar halinde bu soruna ışık tutması incelenmiştir. Bu bakımdan da göç konusunu 50 den fazla farklı farklı redifle ("Göç Daha", "Kalmıştır", "Kalmasın", "Yahşılardan Kalmıştır", "Sadık- Kalmalıyız Cemiyete", "Batmıştır", "Elinden", "Şimdi mi Kötüdür?", "Şimdi de Kötüdür", "Kardeşim", "Kardeş", "Deyecem, Hangisinden Söyleyip Hangisini Diyeyim Diyorlar", "Diyorsun" "Anlamaz", "Civanlığın", "Hayat Hakikatleri 6" "Hani?", "Yerinde Döy, Değil", "Değilim" "Bilmem "Anlamışam", "Baş Bilenleri", "Haray", "Yazık Dünyam Düzelmeyorki, Düzelmiyor", "Elveda Ey Koca Dünya", "Gelmedik Bu Dünyaya", "Elebil Dünyanın Sonu Gelmiş", "Gazete", "Oldum", "Muhabbet Olmayınca", "Ne Bilmek Olur?", "Olmuştur", "Para Olan Yerde", "Böyle Devr-i Zaman Olmaz Ay Olmaz", "Olmaz", "Vatandaş Belâ O Değil Ki..." , " Var ", "Düştü", "Sarısu Kenti", "İnsan gibi Yaşa", "Muhabbetim", "Yaşlılıkta da", "Söz Dinlemez", "İnsanın Gününe, Güzârına Bak", "Bak" , "Bak-Bak", "Kabir Kazan, "Olmayaydı", "Yazmıyorsun", "Yürek Var", "Kalacak mısın?!",

Muallimim, "Bu", "Dağlar", Neyleyeyim?", "Vatandaşsız Vatan Yazık Neylesin?", "Telli Sazım", "Eyyamıdır", "İşit Meni", "Gömün Beni", "Değişmem Men", "Gitti", Gitibdir, Acep Nereye Gidiyoruz?", "Nereye Gidiyor?", "Gidersin", "Gayrete Gel, "Gelebilirmi?2, "Ey İnsanoğlu") göç ile ilgili yazdığı mecaz anlatımı da barındıran şiirleriyle kendi bakış açısını ortaya koymuş derdini gamını bu şiirlerin örneklerinde aktarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cemil Ekber, Şiir, Göç

THE SUBJECT OF MIGRATION IN CEMİL EKBER'S POEMS

Abstract

As long as the human world has existed, it has witnessed many brutal wars, as a result of these events, evil fascists committed massacres, as a result of which various peoples and different nations were wiped out from the face of the earth, countless cities and villages were destroyed and turned into ruins, and as a result, the human race experienced the difficulty of migrating from one country to another. Unfortunately, these painful events still occur today. The pages of history are full of tragedies where innocent children lost their mothers and fathers, innocent testicles were destroyed and honor was violated. The flight caused by these tragedies, together with the disregard for their right to life, has displaced people from their homeland where they lived for years, and many of them have lost their lives in the difficult conditions experienced during this flight and migration. For various reasons, they entered the world of justice early, and even their bodies could not be found. In fact, human physical integrity has been either partially or completely erased from the earth. Immigration, which has started again today under the name of "Arab Spring" and also due to the "Felestin-Israel Problem", is the result of wrong policies. Muslims from Syria, Afghanistan, Yemen, Palestine, Libya, Iraq, Egypt and Gaza left their homes and migrated to Turkey, Europe and various countries around the world. In this context, at the beginning of the 20th century, Azerbaijani Turks were forcibly deported from today's western Azerbaijan (Armenia) to Azerbaijan, and their expulsion from Karabakh in 1990, the last of the genocides, led to another mass migration. All of this has been the result of the wrong perspective of shallow politicians. Migrations have also painfully caused the formation of mass graves. The forced mass migration of Meskhetian Turks and Crimean Tatars to Siberia during the Soviet period is an indication of the implementation of inhumane brutal policies. Today, again, with the start of the war between Russia and Ukraine, more than 9 million Ukrainian civilians have left their country and become refugees, not caring about other peoples. were forced to emigrate. Of course, as a result of these wars, various films were shot, they became the subject of different stories in many countries, poets included them in

their poems, sculptors tried to explain them with magnificent sculptures, and famous painters depicted them with paintings. One of the poets who include the subject of migration in their poems is Azerbaijani scientist Prof.Dr. Cemil İmamverdi's son is Ekber. Cemil Ekber was born on September 15, 1928 in the Miskinli region of Gedebe province. Cemil Ekber, who started secondary school in Karabulak village and completed it in Gedebe, started his higher education at the "Faculty of History" of Ganja Pedagogical Institute in 1944 and graduated in 1949. In 1950 - 1951, he worked as an assistant in the "Political-Economy Department" of the Azerbaijan Agricultural Institute, based on the official decision of the institute management. (Head teacher from 1952 to 1966, substitute associate professor, professor from 1966 to 1976) continued his name at the "Department of Political-Economy". Cemil Ekber, who successfully defended his scientific studies on "Increasing Labor Productivity" in 1964 and received the scientific title of "Doctor of Economic Sciences", worked at this educational institution from 1976 until the end of his life. Cemil Akbar attended four-month "Specialization Courses" in Tashkent in the 1968-1969 and 1976-1977 academic years, in Kiev in 1981, and in Minsk in 1987. Cemil Ekber passed away in Ganja on March 12, 2000, at the age of 72. Poems with various themes covering different periods of the poetic heritage of a patriotic academician poet with half a century of creative spirit: Homeland, love, love, human factor, socio-political, optimistic examples, sometimes condemnation, even satire, complaint motifs, rebellion against injustice, lyrical -poetic pearls with various emotional, pessimistic themes embodied Cemil Ekber's sensitive, fragile, anxiety-filled heart and world of ideas. When we examine more than 3500 poems he wrote, we see Cemil Ekber's approach to this issue. In the presentation titled "The Subject of Immigration in Cemil Ekber's Poems", Cemil Ekber discusses this issue from different angles, shares his poet thoughts with his readers in his unique style, his different approach from other poets, analyzes his own perspective on the issue of migration, and presents his method, findings and results under subheadings. was examined to shed light on the problem. In this regard, we have discussed the issue of immigration with more than 50 different redifs he revealed his own point of view with his poems about migration, which also contain metaphorical expressions, and conveyed his troubles and sorrows in the examples of these poems.

Keywords: Cemil Ekber, Poetry, Migration

FARKLI STATÜLERDE DIŞTAN NÜFUS ALAN SEÇİLİ ÜLKELER İLE TÜRKİYE'NİN DİL POLİTİKALARI BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Merve UYSAL¹

¹Dr. Öğr. Üyesi., Uluslararası Final Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, İngilizce Öğretmenliği, Girne/Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, ORCID: 0000-0003-3430-0194, e-posta: merve.uyisal@final.edu.tr

ÖZET

İnsanlık tarihi kadar eski ve süreklilik gösteren bir olgu olan göç, devletler nezdinde hemen hemen her noktada dolaylı ya da doğrudan etkili olan etkin bir süreçtir. Göç olgusu temelde coğrafi bir yer değiştirme ve sosyal hareket olmasına rağmen bilhassa 21. yüzyılda toplulukların ekonomik yaşamından, kültürüne kadar her noktasına nüfuz etmiş durumdadır. Prekambriyen zamanlarda, insanlar yiyecek bulmak, güvenli bir bölge ve fiziksel tehditlerden korunmak gayesi ile yer değiştirirlerdi. Tarım devrimi ile de göçebe yaşam tarzından kurtulan topluluklar, kuraklık, mevcut doğal kaynakların azlığı ve artan nüfus başta olmak üzere kimi sebeplerden tekrar göç etmeye başlamışlardı. Çağdaş zamanlarda ise göç, Sanayi Devrimi'nin arkasından kara ve hava ulaşımının, ülkeler arasında gelişmişlik düzeylerinin ve sermayenin mekânsal değişikliğinin artması ile beraber nüfus hareketleri yoğunluk kazanmıştır. Bugün gelinen noktada, Dünya'daki bütün ülkeler 21.yüzyılın en büyük insani krizine ve bunun bir neticesi olan nüfus hareketliliğine şahitlik ederken gerek göç eden gerekse göç alan topluluklar açısından sosyokültürel, ekonomik ve psikolojik neticeler yoğun bir şekilde yaşanmaktadır. II. Dünya Savaşı'nın bitişinden bu yana süre gelen enternasyonal mecradaki değişiklikler daha fazla insanın evlerini terk etmelerine sebep olmuş; Türkiye ise kendi ülkelerindeki iç çatışma, kuraklık, yoksulluk, doğal afetler, zulüm ve diğer güvensizlik biçimlerinden kaçan çok sayıda kişiye ev sahipliği yapan, dünyanın en büyük mülteci/sığınmacı barındıran ülkeleri arasında birinci sıraya yerleşmiştir. Özellikle, 2000'li yıllardan itibaren, Türkiye'deki göç ve mülteciler konusu hem göçmenler hem de ev sahibi ülke için bir dizi ekonomik, politik ve sosyal sonuç doğurarak giderek daha karmaşık bir yöne evrilmiştir. Farklı bölgelerden ve ülkelere gelen insanlar istihdam, eğitim, sağlık veya yaşam standardıyla ilgili daha iyi fırsatların önlerine çıkacağını düşünerek Türkiye'ye göç etmiştir. Nitekim insan onuruna yakışır bir şekilde yaşamlarını devam ettirmek isteyen insanlar, temel hizmet ile desteklere erişim kabiliyetleri, yerel topluma uyum sağlayabilme ve iş bulma konusunda dil bariyeri ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Söz konusu zorluklar hem ülkede yaşayan yerel halk hem de göç eden bireyler için sorun teşkil etmektedir. Dolayısıyla

Türkiye’de mülteci ve sığınmacı statüsüne sahip olanları kapsayarak destekleyecek işlevsel dil politikalarının tasarlanması/geliştirilmesi kritik bir öneme sahiptir. Bu minvalde çalışmanın amacı, dil politikası konusunda iyi örnekler olarak kabul gören Avrupa’nın en çok göçmen nüfusuna sahip olan ülkeleri Almanya, Avusturya ve İsveç’in genel hatları ile araştırılması ve Türkiye’de izlenen dil politikasının değerlendirmesi ile ülkenin kendine özgü olan sığınmacı/mülteci nüfusu göz önünde bulundurularak katkısı olacağı öngörülen önerileri sunmaktır. Çalışma kapsamında, kalitatif araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi tekniği tercih edilerek, bahsedilen ülkelerin ulusal raporları ile uluslararası organizasyonların hazırladığı yayınlar incelenmiştir. Devletler oluşturdukları politikalar ile kendi ülke sınırları içerisinde bir kriz haline dönüşen göç sorununu en aza indirebilme veya çözebilme eğilimine sahip olmaktadır. Bu noktada, Türkiye ideoloji, etnik ve din ayrımı yapmaksızın izlediği açık kapı politikası nedeni ile kendinden tecrübeli ülkelere nazaran politika formüle etme hususunda daha hazırlıksız yakalanmıştır. Dünyada yaşanan tüm gelişmeler düşünüldüğünde, her geçen gün göçmen/sığınmacı/mülteci sayılarının Türkiye’de de artacağı öngörülebilir. Dolayısıyla göçmenlere ilişkin çok kültürlülüğü önemseyen ve onların hayatlarını daha kolay idame ettirebilmeleri için dil engelinin aşıldığı politikaların Türkiye’de oluşturulmasının elzem olduğu aşikârdır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası göç, Çok kültürlülük, Eğitim politikası, Dil politikası, Entegrasyon

EVALUATION of SELECTED COUNTRIES with FOREIGN POPULATIONS in DIFFERENT STATUSES and TÜRKİYE in the CONTEXT of LANGUAGE POLICIES

Abstract

Migration, a phenomenon as old and continuous as the history of mankind, is a process that is directly or indirectly effective at almost every aspect in the eyes of states. Although the phenomenon of migration fundamentally refers to geographical displacement and social movement, it has penetrated into every aspect of the communities, from their economic life to their culture, especially in the 21st century. In Precambrian times, people moved to find food, settle in a safe area, and protect themselves from physical threats. Communities abandoned nomadic lifestyle with the agricultural revolution, but they began to migrate again due to reasons such as drought, lack of available natural resources and increasing population. In modern times, population movements became denser due to the development of land and air transport after industrial revolution and the increase in the development level of countries as well as spatial change of capital. At this point today, all countries in the world are witnessing

the biggest humanitarian crisis of the 21st century and the population mobility that is a result of it, and sociocultural, economic and psychological consequences are intensely experienced for both migrating and host communities. Changes in the international environment since the end of World War II have caused more people to leave their homes, while Türkiye has become the largest refugee/asylum-hosting country in the world by hosting many people fleeing conflict, drought, poverty, natural disasters, and persecution and other forms of insecurity in their home countries. Especially since the 2000s, the issue of migration and refugees in Türkiye has evolved into an increasingly complex direction, creating a series of economic, political and social consequences for both immigrants and the host country. People from different regions and countries have immigrated to Türkiye, thinking that they will find better opportunities in employment, education, and health or higher living standards. In fact, people who want to live their lives in dignity face language barriers in their ability to access basic services and supports, to adapt to the local community, and to find employment. These difficulties pose problems for local people living in the host country and migrants alike. Therefore, it is of critical importance to design/develop functional language policies that will include and support people with refugee and asylum seeker status in Türkiye. In this context, the aim of the study is to examine in general terms Germany, Austria and Sweden, the countries with the largest immigrant populations in Europe, which are considered best examples of language policy, and to present recommendations that will contribute to the evaluation of the language policies followed in Türkiye considering the country's unique refugee/asylum population. Within the scope of the study, document analysis, which is a qualitative research method, was preferred, and the national reports and publications prepared by international organizations were examined. States are trying to minimize or solve the migration problem, which has become a crisis within their own country borders, with the policies they create. At this point, due to its open-door policy which does not allow ideological, ethnic or religious discrimination, Türkiye has been caught unprepared to formulate policies compared to more experienced countries. Considering all developments on a global scale, it can be predicted that the number of immigrants/asylum seekers/refugees will increase in Türkiye on a daily basis. Therefore, it is obvious that it is essential to develop policies in Türkiye that take multiculturalism into account and aim to help immigrants overcome the language barrier so that they can live their lives in more comfort.

Keywords: International migration, Multiculturalism, Education policy, Language policy, Integration

YERSİZ-YURTSUZ RAP: TÜRK-ALMAN RAP MÜZİĞİNDE GÖÇ VE YERİNDEN EDİLMİŞLİK

Muhammed Mücahid DALKILIÇ¹

¹*Arş. Gör. Dr., Kilis 7 Aralık Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, ORCID: 0000-0001-7116-8749, e-posta: muhammeddalkilic@kilis.edu.tr*

ÖZET

Bu çalışmada Türk-Alman rap müziğinin önde gelen sanatçılarından biri olan Killa Hakan adlı rap şarkıcısının eserlerindeki şarkı sözleri ve bu sanatçının yer aldığı belgesellerde sunulan anlatılar çerçevesinde yerinden edilme ve göç temalarına odaklanılmıştır. Çalışmada Almanya'nın göç tarihi ve Almanya'da bulunan Türk topluluklarının karşılaştığı zorlukların arka planında yer alan sosyo-politik-ekonomik temaları, şarkı sözlerinde gömülü olan ifadeleri ve hikâyeleri ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır. Bu araştırmada yöntem olarak niteliksel içerik analizi, teknik olarak ise tematik analiz tercih edilmiştir. Tematik analiz, bu çalışma kapsamında şarkı sözleri vasıtasıyla Türk-Alman diasporası içinde ikili kültürel kimlikler arasında gezinen bireylerin mücadelelerini, özlemlerini ve karmaşık duygularını tasvir eden çeşitli bir deneyim dokusunu ortaya koymaktadır. Belgesel röportajlar ise çalışmanın örneklemini oluşturan Killa Hakan adlı rap sanatçısının bakış açısına dair ek bağlam sağlayarak şarkı sözlerinde tasvir edilen sosyo-kültürel dinamiklerin anlaşılmasını zenginleştirmektedir. Bu çalışmada, şarkı sözlerinde geçen ifadelerden hareketle sanatçının anlatılarının Türk-Alman rap sahnesinde kültürel melezlik, ulus ötesi kimlikler, yerinden edilmişlik ve yersiz-yurtsuzlaşma üzerine yapılan tartışmalara nasıl katkıda bulunduğu ortaya koyulmuştur. Ayrıca çalışma; kimlik çatışmalarını, aidiyet arayışını ve entegrasyonun zorluklarını ifade eden bir araç olarak Türk-Alman rap müziğinin rolünün derinlemesine anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Yersiz-yurtsuz rap, Türk-Alman rap, Killa Hakan, Getto.

OUT OF PLACE RAP: MIGRATION AND DISPLACEMENT IN TURKISH-GERMAN RAP MUSIC

Abstract

In this study, the focus has been on the themes of displacement and migration as depicted in

the lyrics of Killa Hakan, one of the leading artists in Turkish-German rap music, and the narratives presented in documentaries featuring this artist. The research aims to uncover the socio-political-economic themes behind the history of migration in Germany and the challenges faced by Turkish communities there, as reflected in the lyrics' embedded expressions and stories. Qualitative content analysis was employed as the method, and thematic analysis was used as the technique in this research. Thematic analysis in this study reveals a diverse texture of experiences, depicting the struggles, longings, and complex emotions of individuals navigating between dual cultural identities within the Turkish-German diaspora through the lyrics. Documentary interviews provide additional context to the perspective of Killa Hakan, the rap artist forming the study's sample, thereby enhancing the understanding of the socio-cultural dynamics depicted in the lyrics. This study also reveals how the artist's narratives, derived from the lyrics, contribute to discussions on cultural hybridity, transnational identities, displacement, and statelessness in the Turkish-German rap scene. Furthermore, the study contributes to a deeper understanding of the role of Turkish-German rap music as a medium for expressing identity conflicts, the search for belonging, and the challenges of integration.

Keywords: Migration, Out of place rap, Turkish-German Rap, Killa Hakan, Ghetto.

YAPAY ZEKA VE GÖÇ GÖRSELLERİ ÜZERİNE ESTETİK BİR ANALİZ

Mustafa Cevat ATALAY¹

¹*Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Gaziantep, Türkiye, ORCID:0000-0002-7498-4722, e-posta: mcevata@gmail.com*

ÖZET

Sanat, hayal edip, üreten insanın kişisel duygularını, estetiğini ifade etmesi bakımından, insanlık üretiminin en özel alanlarından birisidir. Resim sanatı, teknik olarak maddi araçlarla oluşturulmuştur. Bilgisayarların teknolojisinin oluşması ve yaygınlaşması ile bilgisayarlar üzerinde, yazılımlar ve çeşitli donanımlar sayesinde resim üretilmektedir. Günümüzde resim yapan yapay zekâ uygulamaları sayesinde, kelimeler ile resim yapmak mümkün olmuştur. Bu gelişme, yapay zekanın sanat üretiminde yeni bir yol açacağını gösteren işaretlerden birisidir. Bu çalışma, günümüzde gittikçe yaygınlıkla deneyimlemeye başlanan yapay zekâ görsel üretimlerinin göç temasının uygulanması ve uygulamaların yorumlanmasına odaklanmıştır. Göç, insanlık tarihinde devamlı var olan bir olgudur. İnsanlar, çeşitli ekonomik, sosyal, politik ve çevresel etkenlerin etkisiyle farklı yerlere taşınmışlardır. Bu sürekli değişim, göçmenlerin karşılaştığı zorlukların ve deneyimlerinin sanat eserlerinde farklı biçimlerde ifade edilmesine sebep olmuştur. Günümüzde, yapay zekâ teknolojilerinin sanatta artan kullanımı, toplumsal konuların temsilini yeniden şekillendiriyor. Yapay zekâ, görsel sanatlar aracılığıyla karmaşık ve çok boyutlu göç hikayelerini anlatma potansiyeli ile ilgili bir araştırma konusu olabilir. Resim sanatına ait üretimler genellikle sanat kurumlarında incelenmekte iken küresel salgınla yapay zekanın sanatsal ifade yeteneklerini değerlendirmek gerekliliktir. Bu çalışma, yapay zekanın göç temalı görsel sanat eserleri oluşturma gücünü ve bu görselleri incelemek yapay zekanın derin öğrenmeye dair üretimlerini yorumlama gücü elde edebileceğimizi ortaya çıkartabilir. Çalışma, görsellere ait biçimsel ve içeriğin kompozisyon tasarım ilkeleri ve unsurları üzerinden incelemeyi hedeflemektedir. Sanat, bu tür insan hareketlerini belgelemiş ve yorumlamıştır. Yapay zekâ ile oluşturulan görsellerin önemi, göçün çok boyutlu doğasını görselleştirme yeteneği ile ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda, araştırma yöntemi olarak, yapay zekanın oluşturduğu göç temalı görsel sanatı analiz etmek için kompozisyon inceleme tekniklerini kullanarak insan figürleri, giysiler, mekanlar gibi görsel unsurları detaylı bir şekilde incelenmiştir. Göç temalı görsellerin analizi önemli bulgular olarak değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında beş adet görsel yapay zekâ tarafından istemler girilerek üretilmiştir. Bu üretimler üzerinde yapılan yorumlamalar sayesinde sonuca ulaşılmıştır. Çalışmanın sonuçları, yapay zekanın göç temalı görsel çalışmalar oluşturma

kapasitesine sahip olduğunu göstermektedir. Ancak, bu çalışmaların detay, bütünlük ve anlam derinliği açısından geliştirilmesi gerektiği de belirlenmiştir. Özellikle figür ve figürlere ait giysilerdeki çizim hataları, görüntünün estetiğini ve algısını olumsuz etkilemektedir. Renk paletindeki kontrast ve dramatik ışık kullanımının görsel etkiyi artırdığı ve izleyiciyi duygusal bir etkiyle yönlendirdiği düşünülebilir. Ancak, yapay zekanın göç temalı sanatsal çalışmalar oluşturma yeteneğinin daha fazla detay, bütünlük ve anlam derinliği için geliştirmeler gerektirdiği sonucuna varılmıştır. Sonuç olarak, bu çalışma, yapay zekanın göç temalı sanatsal çalışmalar oluşturma yeteneği hakkında önemli bulgular sunmaktadır. Ancak, bu alanda daha fazla gelişme ve iyileştirme gerektiği açıktır. Yapay zekâ üretimleri, sanatçının müdahale sınırlarını henüz genişletememiştir. Yaratıcılığı tartışılabilir niteliktedir. Çalışmaların orijinalite bakımından daha özgün hale getirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle yapay zekâ görsel üretimleri, mekanik ve istemlere ait sonuçlarda fazlaca abartılı sonuçlar ortaya koyabilmektedir. Yapay zekanın sanat-estetik değeri ve anlam derinliği konusunda ilerleme kaydedebilmesi için, insan sanatçıların yaratıcılığında ve duyarlılığından ilham alınmalı ve bu yönde çalışmalar yapılmalıdır. Böylece, sadece estetik açıdan değil, aynı zamanda izleyiciyi düşündürme potansiyelinde de bulunabilir. Yapay zekanın göç temalı görsel çalışmaları teknik olarak oluşturma konusunda iyi olduğu ancak bu görsellerin sanat-estetik değerinin şimdilik yüksek olmadığı sonucuna varılmıştır. Yapay zekâ görsel üretimleri gelecekte yaygın olarak sanatçı ve tasarımcılarca tercih edileceği düşünülmektedir. Sanatçılara yeni yollar ve imkanlar sunan yapay zekâ görsel uygulamaları, insana ait duygulanımın ve özgünlüğünden esinlenebilmesi halinde özgün eserler ortaya çıkabilir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Sanat, Göç, Estetik, Eleştiri

AN AESTHETIC ANALYSIS ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND MIGRATION IMAGES

Abstract

Art is one of the most special areas of human production in terms of expressing the personal feelings and aesthetics of people who dream and produce. The art of painting is technically created with material tools. With the emergence and widespread use of computer technology, pictures are produced on computers using software and various hardware. Today, thanks to

artificial intelligence applications that make pictures, it has become possible to paint with words. This development is one of the signs that artificial intelligence will open a new path in art production. This study focuses on the application of the migration theme of artificial intelligence visual productions, which are increasingly being experienced today, and the interpretation of the applications. Migration is a phenomenon that has always existed in human history. People have moved to different places under the influence of various economic, social, political and environmental factors. This constant change has caused the difficulties and experiences of immigrants to be expressed in different ways in works of art. Today, the increasing use of artificial intelligence technologies in art is reshaping the representation of social issues. Artificial intelligence could be a research topic regarding its potential to tell complex and multi-dimensional migration stories through visual arts. While the productions of painting are generally examined in art institutions, it is necessary to evaluate the artistic expression abilities of artificial intelligence due to the global epidemic. This study may reveal the power of artificial intelligence to create migration-themed visual artworks, and by examining these images, we can gain the power to interpret the deep learning productions of artificial intelligence. The study aims to examine the formal and content of the visuals through composition design principles and elements. Art has documented and interpreted such human actions. The importance of images created with artificial intelligence has emerged with the ability to visualize the multidimensional nature of migration. In this context, as a research method, visual elements such as human figures, clothes, and spaces were examined in detail by using composition analysis techniques to analyze migration-themed visual art created by artificial intelligence. The analysis of migration-themed visuals was evaluated as important findings. Within the scope of the study, five visuals were produced by artificial intelligence by entering prompts. The conclusion was reached thanks to the interpretations made on these productions. The results of the study show that artificial intelligence has the capacity to create migration-themed visual works. However, it has also been determined that these studies need to be improved in terms of detail, integrity and depth of meaning. Drawing errors, especially in the figures and their clothes, negatively affect the aesthetics and perception of the image. It can be thought that the use of contrast in the color palette and dramatic lighting increases the visual impact and directs the viewer with an emotional effect. However, it is concluded that the ability of artificial intelligence to create migration-themed artistic works requires improvements for greater detail, integrity and depth of meaning. In conclusion, this study provides important findings about the ability of artificial intelligence to create migration-themed artistic works. However, it is clear that further

development and improvement is required in this area. Artificial intelligence productions have not yet been able to expand the artist's limits of intervention. His creativity is questionable. Studies need to be made more original in terms of originality. For this reason, artificial intelligence visual productions can produce exaggerated results regarding mechanics and prompts. In order for artificial intelligence to make progress in terms of its artistic-aesthetic value and depth of meaning, it should be inspired by the creativity and sensitivity of human artists and work should be carried out in this direction. Thus, it can be found not only in terms of aesthetics, but also in the potential to make the viewer think. It has been concluded that artificial intelligence is technically good at creating migration-themed visual works, but the artistic-aesthetic value of these visuals is not high for now. It is thought that artificial intelligence visual productions will be widely preferred by artists and designers in the future. Artificial intelligence visual applications, which offer new ways and opportunities to artists, can create original works if they can be inspired by human emotions and originality.

Keywords: Artificial intelligence, art, immigration, aesthetics, criticism

KÜRT MUHACİR VE MÜLTECİLER ÖZELİNDE OSMANLI DEVLETİ'NİN GÖÇ POLİTİKASINDA YAŞANAN DEĞİŞİMLER (1876-1918)

Ozan Can AKPINAR¹

¹ *Dr. Arş. Gör., Bingöl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, ORCID: 0000-0003-4619-6398, e-posta: ozanakupinar10@gmail.com.*

ÖZET

Bu çalışmada II. Abdülhamid döneminden II. Meşrutiyet dönemine miras kalan Osmanlı Devlet'in göç politikası, Kürt muhacir ve mülteciler özelinde karşılaştırmalı bir şekilde değerlendirilmektedir. Buna göre II. Abdülhamid döneminde, yoğun bir Müslüman muhacir topluluğunun Osmanlı topraklarına göç etmesine Müslüman nüfusun artmasına yol açacağı için olumsuz bir nazarla bakılmadığı görülmektedir. Zira çoğunluğunu Kafkasya'dan gelenlerin oluşturduğu bu muhacirler; savaş, kıtlık, Kürt aşiretlerinin saldırıları veya ekonomik sıkıntılardan ötürü çareyi göç etmekte bulan Ermenilerin bıraktıkları topraklara iskân edilecekleri için doğuda daha güvenli bir bölge oluşturulabilecekti. Bu yaklaşım Meşrutiyet'in ilanından bir süre sonra devam etse de zaman içerisinde bazı değişiklikler yaşanmış, özellikle Türkçülük düşüncesinin bürokraside hâkim olması nedeniyle Müslüman muhacirlerin iskânında İslamî bakış açısının yerini daha çok milliyet eksenli bir anlayış almıştır. Öyle ki Birinci Dünya Savaşı'nda savaş mıntıklarından kaçmak zorunda kalan çok sayıda Kürt mülteci, milliyet ekseninde iskân edilmeye çalışılmıştır. Böyle bir politika izlenmesindeki temel amaç ise göçebe-yarı göçebe bir yaşam sürdüren Kürtlerin, Türklerin çoğunlukta olduğu Anadolu içlerine iskân edilerek yerleşik hayata geçmelerinin sağlanmasıydı. Zira bu sayede, vergi ve askerlik gibi birtakım mükellefiyetleri yerine getirecekleri planlanmış, kimliklerini, yaşam tarzlarını değiştirmeleriyle birlikte ise faydalı bir unsur olmaları hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhacir, Mülteci, Kürtler, II. Abdülhamid, II. Meşrutiyet, İttihat ve Terakki Cemiyeti.

CHANGES IN THE OTTOMAN EMPIRE'S MIGRATION POLICY IN THE CONTEXT OF KURDISH MUHAJIRS AND REFUGEES (1876-1918)

Abstract

The present study comparatively analyzed the migration policy of the Ottoman Empire

inherited from the reign of Abdülhamid II to the Second Constitutional Period, with a special focus on Kurdish muhajirs (migrants, coined from the Arabic word meaning "one who migrated from Mecca to Medina") and refugees. In this regard, it was observed that the arrival of a significantly large Muslim muhajir group to the Ottoman lands was not viewed negatively during the reign of Abdülhamid II, as it would lead to an increase in the Muslim population. The reason behind this was that these muhajirs, the majority of whom came from the Caucasus, would be settled in the lands left by Armenians who had migrated due to war, famine, attacks by Kurdish tribes, or economic difficulties, and thus a safer region could be created in the east. Although this approach was maintained for an extended period of time after the proclamation of the Constitutional Monarchy, certain changes occurred over time, and the Islamic perspective was replaced by a more nationalist-oriented understanding in the resettlement of Muslim muhajirs, especially as the Turkist idea became dominant in the bureaucracy. Thus, attempts were made to settle many Kurdish refugees fleeing from the war zones during the First World War on the axis of nationality. The main purpose of such a policy was to ensure that the Kurds, who led a nomadic or semi-nomadic life, were settled in Anatolia, where Turks were the majority. In this way, it was envisioned that they would fulfill certain obligations, such as taxation and military service, and that by changing their identities and lifestyles, could become a useful element.

Keywords: Migrant, Refugee, Kurds, Abdülhamid II, Constitutional Monarchy, CUP.

MİSYONER ÖRGÜTLERİNİN GÖÇLERİ ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA KULLANMASI

Mustafa ÇABUK¹

¹ *Doç. Dr, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü, Kahramanmaraş, ORCID: 0000-0001-5560-8193, e-posta: cabukm@yahoo.com*

ÖZET

Genel anlamda başka dinden olanları Hristiyanlığa döndürme anlamında kullanılan misyonerlik, özel anlamda ise bağlı bulunulan kiliseye döndürme anlamını içerir. Çünkü misyonerler için bir kişinin Gregoryen veya Ortodoks kilisesine mensup bir Hristiyan olması bir anlam ifade etmez. Misyonerlerin kilisesine bağlı olması gerekir. Diğer kiliseleri kâfir olarak görürler. Misyonerlik faaliyetleri özellikle de emperyalist güçler tarafından kendi yayılcı politikaları gereğince desteklenmişti. Bu bağlamda misyonerler, hedef kitlelerinin, arkalarında bulunan emperyalist güce göre Protestan kilisesine veyahut da Katolik kilisesine bağlı bir Hristiyan olmasını gerekli bulurlar. Bu amaçlar doğrultusunda tarihte özellikle de Protestan ve Katolik kilisesine üye kazandırmak için çok sayıda misyoner örgütü kurulmuştur. Bu örgütlerden Katolik kilisesi için çalışmalar yapanları Fransa desteklemiştir. Protestan kilisesi için faaliyet yürütenleri ise Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere desteklemiştir. Günümüzde de hala çok sayıda misyoner örgütü bu amaçlar doğrultusunda faaliyetlerini sürdürmektedir. Misyonerlikte amaç insanlara Hristiyanlığın tebliğ edilip duyurulması değildir. Misyonerlikte amaç insanların bir şekilde Hristiyanlaştırılmasıdır. Özellikle de misyonerlerin bağlı bulunduğu kiliseye bağlanmasıdır. Misyonerlik görünüşte dini amaçlarla ortaya çıkan ve yerine göre eğitim, dini faaliyetler, yardım ve sağlık faaliyetleri gibi gayet masum görünen argümanları kullanarak faaliyet göstermektedir. Bu görünen faaliyet alanları asıl faaliyetlerini gizlemek için izlenen yoldur. Misyoner örgütleri amaçlarına ulaşmak için her yolu mübah gören ve yerine göre gayri ahlaki unsurları dahi kullanmaktan çekinmeyen bir anlayışa sahiptirler. Misyonerler özellikle de savaşları, depremleri, salgın hastalıkları, kıtlıkları, göçleri, krizleri faaliyet alanlarını genişletmek ve amaçlarına ulaşmak için büyük bir fırsat olarak görürler. Misyonerlere göre her kriz bir fırsattır. Misyonerler ellerinde bulunan yardım malzemelerini de amaçlarına ulaşmak için istismar etmekten çekinmezler. Bu gibi yardım faaliyetlerini kendilerinin asıl ve gizli emel ve amaçlarını gizlemek için bir takiyye unsuru olarak kullanırlar. Bu gibi kriz dönemlerinde amaç zorda kalan ve yardıma ihtiyaç duyan insanlara yardım etmek değildir. Bu gibi kriz durumlarında amaç insanların içinde buldukları zor durumları kullanarak onları kendi amaçları doğrultusunda devşirmektir. Bu

araştırmanın amacı misyoner örgütlerinin faaliyetlerini inceleyerek tarihteki savaşlar, isyanlar ve bunların sonucu olarak ortaya çıkan göç hareketleri sırasında ve sonrasında mültecilere yönelik izledikleri politikaları bilim metodolojisi çerçevesinde sunmaktır. Bu amaçla özellikle de Protestan misyoner örgütlerinin faaliyetleri üzerine yoğunlaşılacaktır. Bu çalışmada kaynak tarama yöntemi kullanılacaktır. Bu bağlamda misyoner mektupları, misyonerlerin faaliyette buldukları bölgelerden merkezlerine gönderdikleri raporlar ve misyonerlik üzerine yapılan çalışmalar ele alınıp incelenecektir. Misyonerlerin temel yöntemlerinden olan, eğitim, sağlık, barınma gibi metotları nasıl kullandıkları, bu bağlamda kimsesiz çocukların nasıl devşirilip Hristiyanlaştırıldığı, kriz bölgelerinde faaliyete sokulan sağlık faaliyetleri sonucu insanların Hristiyanlaştırma faaliyetlerinde doktorluğun nasıl kullanıldığı üzerinde durulacaktır. Böylelikle misyonerlerin, göçler sırasındaki faaliyetleri, mültecilere yönelik uyguladıkları stratejileri ortaya konulacaktır. Bu tebliğde, Özellikle de kriz dönemlerinde misyoner faaliyetleri değerlendirilerek misyoner örgütlerinin savaşlar, isyanlar ve doğal afetler sonucu ortaya çıkan göçleri nasıl kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak için faaliyetler yürüttükleri, neleri amaçladıkları ve bu doğrultuda nasıl hareket ettikleri hakkında bilgiler sunulacak misyonerlik örgütlerinin göçlere ve mültecilere olan ilgi ve alakasının gerçek nedenleri ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Kaos, Yardım, Misyonerlik, Çıkar

MISSIONARY ORGANIZATIONS USE MIGRATIONS IN THEIR INTERESTS

Abstract

Missionary, which is used in general to mean converting people from another religion to Christianity, and in a specific sense, includes converting to the church they are affiliated with. For missionaries, it does not mean anything whether a person is a Christian belonging to the Gregorian or Orthodox Church. Missionaries must be committed to their church. They view other churches as heretical. Missionary activities were especially supported by the imperialist powers in accordance with their expansionist policies. In this context, missionaries find it necessary for their target audience to be a Christian affiliated with the Protestant church or the Catholic Church, depending on the imperialist power behind them. For these purposes, many missionary organizations were established throughout history, especially to recruit members to the Protestant and Catholic churches. France supported those of these organizations that worked for the Catholic Church. Those who carried out activities for the Protestant church were supported by the United States and England. Today, many missionary organizations still

continue their activities for these purposes. The aim of missionary work is not to convey Christianity to people. The aim of missionary work is to somehow Christianize people. In particular, it is the connection of missionaries to the church they belong to. Missionary activities operate by using seemingly innocent arguments such as education, religious activities, aid and health activities, which arise for seemingly religious purposes. These visible areas of activity are the way followed to hide their real activities. Missionary organizations have an understanding that sees all means as permissible to achieve their goals and does not hesitate to use even immoral elements when necessary. Missionaries especially see wars, earthquakes, epidemics, famines, migrations and crises as great opportunities to expand their fields of activity and achieve their goals. According to missionaries, every crisis is an opportunity. Missionaries do not hesitate to exploit the aid materials they have to achieve their goals. They use such aid activities as an element of taqiyyah to hide their real and secret aims and purposes. In such crisis periods, the aim is not to help people who are in trouble and need help. In such crisis situations, the aim is to use people's difficult situations to recruit them for their own purposes. The aim of this research is to examine the activities of missionary organizations in history and present the policies they followed towards refugees during and after wars, rebellions and the resulting migration movements within the framework of scientific methodology. For this purpose, the focus will be on the activities of Protestant missionary organizations. In this research, the source scanning method will be used. In this context, missionary letters, reports sent by missionaries to their centers from the regions where they operate, and missionary studies will be discussed and examined. It will focus on how missionaries use methods such as education, health and shelter, which are among the basic methods, how orphans are recruited and Christianized in this context, and how medicine is used in Christianization activities of people as a result of health activities launched in crisis areas. Thus, the activities of missionaries during migrations and the strategies they applied towards refugees will be revealed. In this paper, missionary activities will be evaluated, especially in times of crisis, and it will be revealed how missionary organizations use migrations resulting from wars, rebellions and natural disasters for their own interests. Information will be presented about what the missionaries aim to achieve by carrying out their activities and how they act in this direction. The real reasons for the interest and interest of missionary organizations in migration and refugees will be tried to be revealed.

Keywords: Migration, Chaos, Aid, Missionary, Interest

SURİYELİ EBEVEYNLERİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİME BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ

Merve ÖZTÜRK¹, Sevilay ŞAHİN², Zahir ATTAL³

*¹Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ORCID:0009-0001-9451-1551, e-posta:
merve.ozturk.9204@gmail.com*

*²Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0002-7140-821X, e-posta:
svlyshn@gmail.com*

*³Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ORCID: 0009-0009-1523-1438, e-posta:
attalzahir@gmail.com*

ÖZET

Suriye’de yaşanan savaş ve savaşın getirdiği olumsuz yaşam koşulları, hayatta kalma endişesi gibi nedenlerle birçok aile Türkiye’ye göç etmek zorunda kalmıştır. Aileleriyle birlikte farklı ülkelere göç eden çocuklar bu durumdan en çok etkilenen kesimi oluşturmaktadır. Pek çok açıdan risk altında bulunan Suriyeli çocukların kayıp nesillere neden olmaması ancak ihtiyaçlarının karşılanması ile mümkündür. Bu ihtiyaçların en önemlilerinden biri ise çocuğun eğitim hakkı kapsamında eğitim gereksinimidir. Türkiye’ye sığınan çocukların değişen kültür ve çocukların okul öncesi dönemden itibaren eğitim ortamına uyum sağlamaları için gerekli çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmanın amacı savaşın ve göçün en travmatik süreçlerine tanıklık etmiş okul öncesinde eğitim gören Suriyeli öğrenci velilerinin eğitim öğretim sürecinde yaşadıkları sorunları kendi bakış açılarıyla ortaya koymak ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirmektir. Bu amaç doğrultusunda göçmen öğrencilerin eğitim sürecinde yaşanan sorunlarını velilerinin bakış açısıyla değerlendirilmiş, yapılan analizlerle velilerin kaygı ve beklentileri belirlenmiş ve bunları ortadan kaldırılmak hedeflenmiştir. Suriyeli çocukların eğitiminde karşılaşılan sorunları ele alan birçok akademik araştırma yapılmış olmasına karşın, yapılan literatür taramasında örneklemelerinin okul yöneticileri ve bu çocukların eğitiminde rol alan eğitimciler ile sınırlı kaldığı görülmüştür. Eğitim, öğrenci-öğretmen-okul-veli işbirliğinde daha verimli sonuçlar elde edilecek bir olgudur. Göçmen çocukların eğitim sürecine okul yöneticileri ve öğretmene ek olarak velinin de dâhil olmasının eğitim kalitesini arttıracak düşünölmüş, bu nedenle Suriyeli velilerin okul öncesi eğitim üzerinden Türk eğitim sisteminden beklentilerini ve uygulanan eğitime bakış açıları ortaya çıkarılıp farkındalık yaratılabilecek bir çalışma sunulmak istenilmiştir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması yaklaşımı kullanılmıştır. Katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemlerinden "benzeşik(homojen) örnekleme" yöntemine göre oluşturulmuştur. Veriler toplanırken odak grup görüşmesi tekniğinden yararlanılmış, görüşmeler esnasında

araştırmacının kendisi tarafından hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formları uygulanırken daha geçerli ve güvenilir bilgiler elde etmek amacıyla velilerle Arapça iletişim sağlanmıştır. Elde edilen veriler nitel olarak betimsel analiz ve içerik analizi kullanılarak yorumlanmıştır. Yapılan görüşmelerde bütün katılımcıların birleştiği en önemli ortak noktanın ocukların Türkçe bilmemeleri nedeniyle ciddi sorunlar yaşamaları olmuştur. Suriyeli ğrencilerin dil problemi nedeniyle hem okula uyum hem de sosyal ilişkiler kurup yeni arkadaşlıklar edinme konusunda yetersiz oldukları sonucu ortaya çıkmıştır. Veliler yapılan görüşmelerde öğretmenler ve okul idaresi ile dil nedeniyle sağlıklı iletişim kuramadıklarını ve beklentilerini ifade edemediklerini ifade etmişlerdir. Göçmen veliler okul öncesi eğitimin çocuklarının Türkçe öğrenmesini olumlu yönde desteklediği ifade etmiş, aynı zamanda, Türkçe ğrenen çocuğun ev ortamında da öğrendiği kelimeleri ailesine öğretmeye çalıştığı veliler tarafından ifade edilmiştir. Öğretmen tarafından verilen ödevlerin Türkçe bilmemeleri nedeniyle veliler tarafından anlaşılamaması üzerine çocukların bazı ev etkinliklerini yapamadıkları saptanmıştır. Eğitim kademesinde göçmen ocukların Türkçe bilmemeleri nedeniyle sosyalleşememesi ve grubun dışında kalmasının çocukları psikolojik açıdan olumsuz etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Göçmen veli görüşmelerine göre ğrencilerin Türkçe bilmeden eğitim sürecinden tam ve sağlıklı bir Şekilde yararlanmalarının mümkün olmayacağı sonucu ortaya çıkmakla birlikte, göçmen ğrencilere Türkçe ğretim sürecine hazırlık sınıfları, ek ders, özel dil sınıfları, velilere ise destek kursları gibi uygulamaların yararlı ve işlevsel olabileceği öneri olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: G, Eğitim, Okul ncesi, Veli, İletişim

AN INVESTIGATION OF SYRIAN PARENTS' PERSPECTIVES ON PRESCHOOL EDUCATION

Abstract

The war in Syria and the negative living conditions brought about by the war have forced many families to migrate to Turkey due to reasons such as the fear of survival. Children who migrate to different countries with their families constitute the most affected segment of this situation. It is crucial to prevent Syrian children, who are at risk in many ways, from becoming a lost generation, and this can only be achieved by meeting their needs. One of the most important needs is the educational requirement within the scope of the child's right to education. Studies have been conducted to help children who have sought refuge in Turkey adapt to the changing culture and educational environment from the preschool period. The aim of this study is to highlight the problems experienced by Syrian student parents who have

undergone the most traumatic processes of war and migration during their preschool education and to develop solutions to these problems from their own perspectives. In line with this goal, the problems faced by immigrant students in the education process were evaluated from the perspective of their parents, and through the analysis, the anxieties and expectations of the parents were identified with the aim of addressing and eliminating them. Despite numerous academic studies addressing the problems in the education of Syrian children, the literature review revealed that the samples were limited to school administrators and educators involved in the education of these children. Education is an entity where more efficient results can be obtained through collaboration between students, teachers, schools, and parents. It is believed that the involvement of parents in addition to school administrators and teachers in the education process of immigrant children will enhance the quality of education. Therefore, this study aims to reveal the expectations of Syrian parents from the Turkish education system through preschool education and their perspectives on the implemented education, creating awareness. The study employed a qualitative research design with a case study approach. Participants were selected using the purposeful sampling method based on the "similar (homogeneous) sampling" method. Data were collected through focus group interviews, using a semi-structured interview form prepared by the researcher. During the application of the interview forms, communication with parents was conducted in Arabic to obtain more valid and reliable information. The obtained data were interpreted qualitatively using descriptive analysis and content analysis. In the interviews, the most important common point agreed upon by all participants was the serious problems children faced due to not knowing Turkish. It was found that Syrian students were inadequate in adapting to school and forming new friendships due to language problems, leading to difficulties in both academic and social aspects. Parents expressed in the interviews that they could not communicate effectively with teachers and school administration due to language barriers, and they were unable to express their expectations. Immigrant parents stated that preschool education positively supported their children in learning Turkish, and at the same time, children attempted to teach the words they learned in Turkish to their families at home. It was determined that parents were unable to understand some of the homework given by teachers due to not knowing Turkish, resulting in children being unable to complete certain home activities. Data were collected through focus group interviews, using a semi-structured interview form prepared by the researcher. During the application of the interview forms, communication with parents was conducted in Arabic to obtain more valid and reliable information. The obtained data were interpreted qualitatively using descriptive analysis and

content analysis. In the interviews, the most important common point agreed upon by all participants was the serious problems children faced due to not knowing Turkish. It was found that Syrian students were inadequate in adapting to school and forming new friendships due to language problems, leading to difficulties in both academic and social aspects. Parents expressed in the interviews that they could not communicate effectively with teachers and school administration due to language barriers, and they were unable to express their expectations. Immigrant parents stated that preschool education positively supported their children in learning Turkish, and at the same time, children attempted to teach the words they learned in Turkish to their families at home. It was determined that parents were unable to understand some of the homework given by teachers due to not knowing Turkish, resulting in children being unable to complete certain home activities.

Keywords: Migration, Education, Preschool, Parents, Communication

TÜRKİYE’DEKİ KALKINMA PLANLARINDA “GÖÇ” OLGUSU

Pınar ÜZMEZ¹

¹ Öğr. Gör., Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Çaycuma MYO, ORCID: 0000-0001-8833-4010, e-posta: pinar.uzmez@beun.edu.tr; Doktora Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler ABD, Göç Çalışmaları BD.

ÖZET

Kalkınma, aşamalı gelişmeye ve ilerlemeye işaret eden bir kavramdır. Kalkınmanın göç literatüründeki yeri incelendiğinde, II. Dünya Savaşı sonrasında yaygın olarak tartışılan ve çalışılan bir konu olduğu görülmektedir. Göç-kalkınma ilişkisine yönelik yapılmış çalışmalar, bu ilişkinin tek yönlü mü/karşılıklı mı olduğu, olumlu veya olumsuz iktisadi sonuçları; diğer taraftan göçün hedef ülkelerde yarattığı sosyo-kültürel etkileri üzerinedir. Bu çalışmalarda, göçün kalkınmayla olan ilişkisini olumlu veya olumsuz değerlendiren yaklaşımlar bulunmaktadır. Uluslararası göç hareketlerinde 2000’li yıllar itibarıyla yaşanan artış -ve özellikle düzensiz göçün kapsadığı alan ve hacim olarak artışı- göç-kalkınma ilişkisinde yeni yaklaşımları gerekli kılmıştır. Devletlerin uyguladığı sınır güvenlik politikalarına rağmen bir mücadele alanı olmayı sürdüren düzensiz göç, iyi yönetilmediği takdirde sonuçları itibarıyla kalkınmayı dolaylı olarak etkileme potansiyeline sahiptir. 2011 ve sonrasında Suriye’deki savaş, diğer Ortadoğu ve Arap ülkeleri ile Afrika ülkelerinde yaşanan sorunlar, Türkiye’nin göçte transit ülke konumundan hedef ülke haline gelmesi, 3.4 milyon ile en fazla “mülteci”ye ev sahipliği yapması, kalkınmayla doğrudan ya da dolaylı ilgili olan sorunları gündeme getirmiştir. Bu çalışmada, kalkınma planlarında göç (özelde düzensiz göç) olgusuna yaklaşım, Türkiye’de 1963 yılından itibaren yürürlüğe konulan on iki kalkınma planı üzerinden içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmektedir. Nitekim bir politika belgesi olarak kalkınma planı, devletin toplumsal, ekonomik, kültürel vd. öncelikli alanlarda belirlediği gelecek projeksiyonudur. “Göç” anahtar kelimesi üzerinden yapılan taramada, özellikle Birinci (1963-1967) ve İkinci (1968-1972) Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda nüfus ve ekonomiye etkisi kapsamında ülke içerisinde kırdan kente göç, mevsimlik göç, geçici göçe yer verilmiştir. Üçüncü (1973-1977) ve Dördüncü (1979-1983) Beş Yıllık Kalkınma Planlarında, iç göç, yüksek nitelikli iş gücünün yurt dışına göçü ile bir kavram olarak beyin göçüne değinilmiştir. Beşinci (1985-1989) ve Altıncı (1990-1994) Beş Yıllık Kalkınma Planları’nda ise yalnızca iç göçe ve yarattığı bölgeler arası dengesizlikler üzerinde durulmuştur. Göçün uluslararası bir sorun olarak ele alındığı Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda (1996-2000) iç göçün yanı sıra, yurt dışına göç, Türklerin topluma entegrasyonu, ırkçılık ve yabancı düşmanlığından

kaynaklanan sorunlar vurgulanmıştır. Daha önemlisi, Türkiye'nin bir önceki plan döneminde yalnızca göç veren değil, aynı zamanda göç alan bir ülke haline geldiği; sığınma ve “kaçak” işçi akımına maruz kaldığı fakat gelen kişilere ilişkin istatistiksel verilerin olmayışının iktisadi ve sosyal adımlar atmanın önüne geçtiği vurgulanmıştır. “Düzensiz göç” olarak ifade edilmese de bu kavram, kalkınma planlarına ilk kez girmiştir. Uzun Vadeli Strateji ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda (2001-2005) “sorunlu bir alan” olan göçe yer verilmemiştir. Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda (2007-2013) göçün terör, insan ticareti, yasa dışı göç ve iltica hareketleri ve organize suçlarla ilişkisinde hedeflenenin gerisinde kaldığına; göç yönetimi için bir teşkilat kurulmasına, sınırlarda barınma ve geri gönderme merkezlerinin kurulmasının gerekliliğine değinilmiştir. Bu planda, düzensiz göçe yönelik politika adımlarının genel çerçevesi sunulmuştur. Onuncu Kalkınma Planı'nda (2014-2018) göç alanında hukuki ve kurumsal düzenlemelerin eksikliğinin yanı sıra, bu alanda güvenilir bir veri sistemine duyulan ihtiyaca ve uluslararası koruma sağlanan kişilerin uyumunun destekleneceğine yer verilmiştir. Bütün bu kalkınma planlarından farklı olarak On Birinci Kalkınma Planı'nda (2019-2023) “Dış Göç” konusuna ayrı bir başlık açılmıştır. Bu başlıkta, düzensiz göç ifadesine yer verilerek, artan göç hareketliliğinin göç alan, veren, transit ülke ayrımını belirsizleştirdiği, kontrolsüz göçmen yoğunlaşmasının toplumda yarattığı sorunların çözüm gerektirdiği, düzensiz göçün önüne geçecek bir göç yönetiminin oluşturulacağı, uluslararası koruma ve geçici koruma sağlanan kişilerin sosyal uyumlarının arttırılmasına yönelik politikalar geliştirileceği gibi düzensiz göçe ilişkin genel bir çerçeve sunulmuştur. Son kabul edilen ve 2024-2028 yıllarını kapsayan On İkinci Kalkınma Planı, uluslararası göçe odaklanmaktadır. “Uluslararası göç” başlığı altında, etkin, şeffaf ve sürdürülebilir bir göç yönetiminin sağlanması, beyin göçünün önüne geçmek için adımlar atılması, kaynak ülkelerde istihdam oluşturmaya yönelik kalkınma işbirliği programları geliştirilmesi, uluslararası iş gücü göçünde kayıtlı istihdamın arttırılması, göç sağlığı hizmetlerinin kapsamının genişletilmesi, yabancıların sosyal, ekonomik ve kültürel hayata uyumlarının arttırılması, diğer taraftan da düzensiz göçün önlenmesi, sınır dışı etme işlemlerinin etkinliğinin arttırılması ve gönüllü, güvenli ve onurlu geri gönderme mekanizmalarının yaygınlaştırılması üzerinde durmaktadır. Tüm kalkınma planları incelendiğinde, kalkınmada önemli bir dinamik/değişken olan göç olgusuna yer verildiği ve öneminin arttığı; odaklanılan göç türlerinin konjonktürel olarak değiştiği, düzensiz göçün giderek daha fazla yer bulduğu ve buna ilişkin politikalar geliştirildiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Kalkınma, Düzensiz Göç, Kalkınma Planı

THE PHENOMENON OF "MIGRATION" IN DEVELOPMENT PLANS IN TURKEY

Abstract

The term "development" signifies a gradual process of growth and advancement. An exploration of the role of development in migration literature reveals that, post-World War II, it was a highly debated and extensively researched topic. Studies on the nexus between migration and development have focused on the sociocultural impacts of migration in destination countries, the one-way or reciprocal nature of this relationship, and its economic repercussions, whether positive or negative. Various perspectives assess the migration-development relationship either favorably or unfavorably. The surge in international migration movements since the 2000s, particularly the expansion of irregular migration in terms of both geographical scope and volume, has necessitated new perspectives on the relationship between migration and development. The period from 2011 onwards, marked by the Syrian War, crises in other Middle Eastern, Arab, and African countries, Turkey's transition from a transit to a destination country for migration, and its status as home to the largest number of "refugees" at 3.4 million, has brought forth issues directly or indirectly linked to development onto the agenda. This study uses a content analysis method to assess how development plans have addressed migration, particularly irregular migration, across the twelve development plans that Turkey has implemented since 1963. Development plans (DPs), serving as policy documents, project the state's future direction in various areas such as social, economic, and cultural priorities. The analysis of the term "migration" focused on the First (1963-1967) and Second (1968-1972) Five-Year DPs, addressing issues like rural-urban migration, seasonal migration, and temporary migration within the country, considering their impact on population and the economy. In the subsequent Third (1973-1977) and Fourth (1979-1983) Five-Year DPs, attention was drawn to internal migration, migration of highly qualified labor force abroad, and the concept of brain drain. The Fifth (1985-1989) and Sixth (1990-1994) Five-Year DPs highlighted only internal migration and the resulting interregional imbalances. The Seventh Five-Year DP (1996-2000) treated migration as an international problem, emphasizing not only internal migration but also issues arising from migration abroad, the integration of Turks into society, and challenges like racism and xenophobia. More importantly, it was pointed out that during the previous plan period, Turkey had become not only an emigrant country but also an immigrant country; that it was exposed to an influx of asylum seekers and "illegal" workers, but that the lack of statistical data on incoming people prevented taking economic and social steps. Though the term "irregular migration

was not used, this was the first time the idea was included into development plans. Migration was not listed as a "problematic area" in the Long-Term Strategy and the Eighth Five Year DP (2001–2005). In the Ninth DP (2007-2013), it is mentioned that migration has fallen short of the target in relation to terrorism, human trafficking, illegal migration and asylum movements and organized crime, and that it is necessary to establish an organization for migration management and to establish accommodation and repatriation centers at borders. In this plan, the general framework of policy steps for irregular migration is presented. In the Tenth DP (2014-2018), issues related to migration lacked legal and institutional arrangements. The plan highlighted the necessity for a reliable data system in migration and support for the integration of individuals under international protection. In contrast, the Eleventh DP (2019-2023) specifically addresses “External Migration”, incorporating irregular migration within its scope. The plan outlines a general framework, emphasizing that increased migration mobility will blur distinctions between receiving, sending, and transit countries. It also addresses challenges associated with uncontrolled concentrations of migrants and proposes the establishment of a migration management system to prevent irregular migration. Additionally, the plan aims to develop policies fostering social cohesion for individuals under international and temporary protection. The recently adopted Twelfth DP covering the years 2024-2028, under the heading of "international migration", emphasizes effective, transparent, and sustainable migration management. It addresses brain drain prevention, promotes development cooperation for in-country employment, boosts formal employment in international labor migration, widens migration health services, enhances foreigner adaptation to social, economic, and cultural life, curtails irregular migration, improves deportation procedures, and expands voluntary, safe, and dignified return mechanisms. Migration is recognized as a crucial factor in development plans, with a shift in focus over time and increased attention to irregular migration, leading to the development of specific policies.

Keywords: Migration, Development, Irregular Migration, Development Plan

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA GÖÇLER NEDENİYLE OLUŞAN BAZI TÜRKÜLER VE AĞITLAR

Zeynel ÖZLÜ¹, Oruç ÖZDEMİR²

¹Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, ORCID: 0000-0003-2499-4815, e-posta: zozlu@gantep.edu.tr.

² Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Göç Çalışmaları, ORCID:0000-0001-7560-3429, e-posta: ozdemiroruc7@gmail.com.

ÖZET

Toplumlarda meydana gelen savaş, göç vb. büyük çaplı olaylar, insanlar üzerinde çok etkili olmakta ve insan hayatını oldukça derinden etkilemektedir. Özellikle 1. Dünya Savaşı gibi dramatik olaylar ve bunun sonucunda yaşanan göç, milyonlarca insanı derinden etkilemiştir. İnsanlar bunun gibi olaylardan o kadar çok etkilenir ki yaşadıklarını ifade etmek için çeşitli yollar bulmaya çalışır. Bu yollardan bir tanesi de duyguların dile geliş biçimi olan türküler ve ağıtlardır. 1. Dünya Savaşı hem evrensel nitelikte olması hem de çoğu insanın askeri sebeplerle yurtlarını bırakıp göçe maruz kalması birçok türkü ve ağıtlara konu olmuştur. Bu türküler ve ağıtlar toplumların yaşadığı büyük olayları konu edindiği için toplumların önemli bir parçası haline gelip her dönem işlevselliğini korumuştur. Böylece üzerinden çok uzun zaman geçmesine rağmen, geçmişte yaşanan göçler ve bu göçün doğurduğu acılar, ortaya çıkan ağıt ve türküler aracılığıyla duygularda canlılığını korumuştur. Anadolu topraklarında vatani korumak için tüm yurttaki askere gönderilen çocuklar üzerine yazılan türküler ve ağıtlar Türk toplumunda ayrı bir yere sahiptir. Cepheye gönderilen yerler arasında özellikle Çanakkale ve Sarıkamış'ta görevlendirilen askerler için birçok ağıt türü eser dillendirilmiş veya kaleme alınmıştır. Bu eserler sayesinde insanlar Çanakkale ruhunu ve Sarıkamış'ta vefat eden binlerce askerin acısını, üzerinden çok uzun zaman geçmesine rağmen derinden yaşamıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç Ağıtları, Göç Türküleri, 1. Dünya Savaşı

SOME SONG AND LAMENTS CREATED DUE TO MIGRATIONS IN THE FIRST WORLD WAR

Abstract

Large scale events such as war, migration etc. have a great impact on people and affect human life deeply. Especially dramatic events such as the First World War and the resulting

migration deeply affected millions of people. People are so affected by events like this that they try to find various ways to express what they are experiencing. One of these ways is folk songs and laments, which are a ways of expressing emotions. The fact that Since First World War was universal and that most people left their homelands and migrated for military reason has been the subject of many folk songs and laments. Since these folk songs and laments are about the great events experienced by societies, they have become an important part of societies and have maintained their functionality in every period. Thus, although a long time has passed, the migrations of the past and the pain caused by this migration have remained alive in emotions through the resulting laments and folk songs. Folk songs and laments written about children who were sent to military service throughout the country to protect the homeland in Anatolia have a special place in Turkish society. Among the places sent to the front, many laments types of works were performed or written for the soldiers assigned to the fronts in Çanakkale and Sarıkamış. Thanks to these works, people have deeply experienced the spirit of Çanakkale and the pain of thousands of soldiers who died in Sarıkamış, even though a long time has passed.

Keywords: Migration Laments, Migration Folk Songs, 1st World War.

MÜTAREKE İSTANBULU'NDA BULAŞICI VE ZÜHREVÎ HASTALIKLAR

Resul KARADUMAN,¹ Orhun Burak SÖZEN²

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü, Göçmen ve Mülteci Sağlığı, Gaziantep, Türkiye, ORCID: 0009-0008-3184-4704, e-posta: resulkaraduman27@gmail.com

²Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Gaziantep, Türkiye, ORCID: 0000-0002-6507-556X, e-posta: obsozen@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, göçmen ve mülteci sağlığı bağlamında Mütareke İstanbul'unu inceleyerek döneme göç çalışmaları üst başlığından derinlikli ve yeni bir bakış açısı kazandırmaktır. İstanbul'un 30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekenamesinin imzalanmasından 4 Ekim 1923'te son İtilaf birliğinin İstanbul'u terk ettiği beş yıla yakın sürede düşman işgali altında kaldığı dönem, değişik göçmen ve mülteci grupları bünyesinde barındırmıştır. Mütareke İstanbul'unda Beyaz Ruslar gibi mülteci grupların etkisiyle yerleşen plaj, yeme içme ve eğlence kültürü Batılı yaşam tarzını kökleştirmiştir. Öte yandan, bu yabancı gruplar arasında ve onların etkisiyle İstanbullularda çeşitli ve tehlikeli bulaşıcı ve zührevî hastalıklar tehditkâr bir boyuta ulaşmıştır. Ancak korkulan ölçüde tifo salgını gibi kitlesel yıkım getiren salgın hastalıklar vuku bulmamıştır. Bu dönem göç çalışmaları bağlamında ve göçmen ve mülteci sağlığı düzleminde yeterince incelenmemiştir. Gerek işgal koşulları gerekse de Anadolu'da süren Millî Mücadelenin getirdiği fedakârlıklar, büyük ekonomik yıkım, devlet memurlarının maaşlarının ödenememesi, buna bağlı suç oranında ki artış diğer unsurlarla birleşince Mütareke İstanbul'u mutat hastalıklarından farklı bir toplum sağlığı portresi çizmiştir. Zührevî hastalıklara zemin hazırlayan fuhuş gerek göçmen ve mülteci gruplar gerekse de İstanbullular arasında hem ahlakî bir erozyon hem de zührevî hastalıklarda ciddi bir artış meydana getirmiştir. Bunu barındıran sosyal dokudaki olumsuz değişiklikler sadece göçmen ve mültecileri değil tüm İstanbulluları etkilemiştir. Şehir kıtlık, savaş, sefalet, hastalıklar gibi faktörlerle kaotik ve etik değerlerin yıprandığı, yer yer çöktüğü bir karaktere bürünmüştür. Bu çalışma yöntem olarak daha çok doküman analizine dayanmaktadır. Ayrıca buna koşut olarak iki yazarın arasındaki diyaloglar diyalojik bir özelliği de bürünmüştür. Bu çerçevede diyalojik yöntem de kullanılmıştır. Çalışmanın bulguları, dönemi sağlık/patoloji ve bulaşıcı ve zührevî hastalıklar bağlamında ayırt edici kılmaktadır. Türkiye'nin kaderi için Mütareke İstanbul'unda yaşananalar ne kadar olumsuzsa göçmen ve mülteci sağlığının panoraması da o kadar olumsuzdur. Ancak, kitlesel ölüme yol açacak düzeyde bir salgın

hastalık görülmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göçmen ve Mülteci Sağlığı, Mütareke İstanbul'u.

INFECTIOUS AND VENEREAL DISEASES IN ISTANBUL UNDER OCCUPATION

Abstract

The purpose of the proceeding is to shed light into Istanbul under occupation on the plane of immigrant and refugee health and under the umbrella term of migration studies. Interrogating Istanbul under occupation on the plane of health and refugee healthy under the title of migration studies. Both document analysis and dialogic method. Istanbul under occupation denotes a radical change in the health panorama in the city in that the conjuncture involving the war, local underground resistance, famine, poverty, prostitution resulted in boom in infectious and venereal diseases both in immigrants and refugees and Istanbulois though there were no deadly pandemics. Istanbul under occupation is a striking and distinctive period when regular and routine health panorama of Istanbul changed drastically.

Keywords: Migration, Immigrant and Refugee Health, İstanbul under occupation

TÜRKİYE’DE GÖÇMEN VE MÜLTECİ SAĞLIĞI ALANINDA YAPILAN TIPTA UZMANLIK TEZLERİNİN BİLİMSEL MAKALE OLARAK YAYINLANMA DURUMU

Kübra BARUT¹, Hamit Sırrı KETEN²

¹ *Dr., Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Gaziantep/Türkiye, ORCID:0009-0001-6007-826X, e-posta: kubrabarut1723@gmail.com*

² *Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Gaziantep/Türkiye, ORCID:0000-0003-3711-4397, e-posta: hsketen@hotmail.com*

ÖZET

Göçmenler yaşadıkları toplumdan farklı olarak dil yetersizlikleri, ekonomik imkansızlar ve bunların sonucunda doğan güç yaşam koşulları beslenme, barınma sağlık ve sosyal hizmetlere erişim problemleri gibi birçok dezavantaja sahip kendi örneklemini içinde değerlendirilmesi gereken toplumun savunmasız grupları arasındadır. Sistemlerin en zayıf halkaları kadar güçlü olduğu düşünüldüğünde herkes için sağlık hakkı ve evrensel sağlık güvencesi ilkesine uygun kapsayıcı sağlık sistemlerinin hayata geçirilmesi toplumların gelişimi ve refahı için önem arz etmektedir. Bu nedenle göçmen sağlığı aslında önemli bir halk sağlığı meselesidir. Türkiye jeopolitik konumu nedeniyle geçmişten günümüze göçmenler için bir geçiş ve varış ülkesi olmuştur. 2023 yılı itibariyle yaklaşık 3.5 milyona ulaşan mülteci nüfusu Türkiye’yi en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülke konumuna getirmiştir. Bu sebeple Türkiye’de toplum sağlığı açısından göçmen nüfusun sağlık verileri ayrıca bir önem arz etmektedir. Tez çalışmaları bilimselliğin ışığında gerçekleştirilen önemli kaynaklardır. Fakat günümüzde bilim verilerinin ortaya konması, birikimi ve herkes tarafından ulaşılabilir hale gelmesi bilimsel dergiler aracılığıyla olmaktadır. Bu çalışmada göçmen ve mülteci sağlığı açısından akademik veri yeterliliği konusuna dikkat çekmek amacıyla göçmen sağlığı alanında yapılan tıpta uzmanlık tezleri taranarak bu tezlerin bilimsel makale olarak yayınlanma durumunun belirlenmesi amaçlandı. Tanımlayıcı ve retrospektif bu çalışmada Yüksek Öğretim Kurulu’nun “Ulusal Tez Merkezi” sitesinden ‘göçmen’, ‘mülteci’, ‘sığınmacı’ ve ‘Suriyeli’ kelimeleri kullanılarak yapılan arama sonucunda tez başlıklarında bu kelimelerin kullanıldığı erişime açık tıpta uzmanlık tezleri incelendi. 2000-2023 yılları araştırmaya dahil edildi. 46 teze ulaşıldı. Bu uzmanlık tezlerinin bilimsel makale olarak yayınlanma durumu “Google Akademik” ve “PubMed” üzerinde tez başlığı ve tez yazar ismi kullanılarak belirlendi. Ayrıca yayın olan çalışmaların yayımlandığı dergilerin akademik dergi indekslerinin tespiti yapıldı. Çalışmada elde edilen bulgular yüzde ve frekans kullanılarak analiz edildi. 2000-2023 tarihleri

arasında ulaşılan 46 tıpta uzmanlık tezinin 11 farklı anabilim dalında gerçekleştirildiği belirlendi. Bu anabilim dallarında yapılan tezlerin 2'si yan dal uzmanlık teziydi. Tez çalışmalarının en fazla yapıldığı anabilim dalı 11 tez ile halk sağlığı olmakla birlikte onu 6'şar tez sayısı ile kadın hastalıkları ve doğum, aile hekimliği ve pediatri anabilim dalının izlediği belirlendi. Bu tezlerin 11'inin (%23.9) bilimsel makale olarak yayınlandığı belirlendi. Yayınlanan makale sayısında ise 3'er makale ile aile hekimliği ve psikiyatri anabilim dalları en fazla yayın yapan bölümlüler olarak dikkat çekmektedir. Tezlerin yayınlandığı dergilerin indeksleri araştırıldığında 3 tanesinin SCI Expanded, 1 tanesinin SSCI, 1 tanesinin ESCI, 4 tanesinin ULAKBİM TR, 1 tanesinin uluslar arası diğer indekslerde tarandığı ve 1 tanesinin de indekste taranmadığı tespit edildi. Bu tezlerin 8'inin 2019 yılında, 7'sinin 2017 yılında 5'inin 2020 yılında yazıldığı ve bu anahtar kelimelerle en çok tez çalışması yapılan yılların 2017-2020 arasında olduğu belirlendi. Dünyada özellikle son yıllarda göçmen ve mülteci hareketliliği artmıştır. Göçmen ve mültecilere verilen sağlık hizmetleri kişilerin sağlıklı bir yaşam sürdürmesi, adaptasyonu ve göç edilen toplumun sağlığının korunmasında büyük öneme sahiptir. Göçmen ve mülteci sağlığına yönelik yapılan bilimsel çalışmalar gerek durum tespiti gerekse oluşturulacak politikalara büyük katkı sağlayacaktır. Bir bilimsel çalışmanın makale olarak yayınlanması tez olarak yayınlanmasına göre okuyucu, bilimsel kuruluşlar ve sağlık politika oluşturucularına daha fazla yol gösterici olacaktır. Bu çalışmada Türkiye'de göçmen ve mülteci sağlığı alanında yapılan tıpta uzmanla tezlerinin az sayıda olduğu, bu tezlerin bilimsel makale olarak yayınlanma durumunun ise çok düşük düzeyde olduğu ortaya konuldu. Bu sebeple ülkemizde yapılan tıpta uzmanlık tezlerinde göçmen ve mülteci sağlığına yönelik çalışmaların artırılması ve bunların bilimsel makale olarak yayınlanmasına yönelik teşvik edici politikaların geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tez, Göçmen, Suriyeli, Sığınmacı, Mülteci

THE PUBLICATION STATUS OF SPECIALIZATION THESES IN THE FIELD OF MIGRANT AND REFUGEE HEALTH IN TURKEY AS SCIENTIFIC ARTICLES

Abstract

Migration is a complex and multi-faceted issue that affects societies in various ways. One of the vulnerable groups within society who face multiple disadvantages are immigrants. These disadvantages include language barriers, economic challenges, and resulting difficulties in accessing essential living conditions such as nutrition, housing, healthcare, and social services. Evaluation of immigrant communities should take into account these factors, as well

as other challenges specific to their own circumstances. Considering the strength of a system being as weak as its weakest link, the implementation of inclusive healthcare systems that adhere to the principles of the right to health and universal health coverage is crucial for societal development and well-being. Therefore, immigrant health is a significant public health concern. Due to its geopolitical location, Turkey has historically been a transit and destination country for migrants. As of 2023, the refugee population in Turkey has reached approximately 3.5 million, making it the country with the highest number of refugees. Consequently, health data pertaining to the immigrant population in Turkey holds particular importance from a public health perspective. Thesis studies are valuable sources conducted within the framework of scientific rigor. However, the dissemination and accessibility of scientific data today rely heavily on publication in scientific journals. This study aims to shed light on the adequacy of academic data regarding immigrant and refugee health by examining specializations theses in the field of immigrant health and determining the extent to which these theses have been published as scientific articles. In this descriptive and retrospective study, publicly accessible specialization theses related to immigrant, refugee, asylum seeker, and Syrian health were examined using the National Thesis Center, a database provided by the Council of Higher Education. The search utilized keywords such as "göçmen" (immigrant), "mülteci" (refugee), "sığınmacı" (asylum seeker), and "Suriyeli" (Syrian). The period between 2000 and 2023 was considered, and 46 theses were identified. The publication status of these specialization theses was determined by searching using the thesis titles and author names on platforms such as Google Scholar and PubMed. In addition, the academic journal indexes of the journals where the published studies were published were identified. The findings obtained in the study were analyzed using percentages and frequencies. It was determined that the 46 medical specialization theses obtained between 2000 and 2023 were conducted in 11 different departments. Out of these departments, 2 theses were sub-specialization theses. Public health was found to be the most common department with 11 theses, followed by obstetrics and gynecology, family medicine, and pediatrics departments with 6 theses each. Of these theses, 11 (23.9%) were identified as published scientific articles. When looking at the number of published articles, family medicine and psychiatry departments stood out with 3 articles each. When investigating the indexes of the journals where the theses were published, it was found that 3 of them were in SCI Expanded, 1 in SSCI, 1 in ESCI, 4 in ULAKBİM TR index, 1 in other international indexes, and 1 was not indexed. It was also found that 8 of these theses were written in 2019, 7 in 2017, and 5 in 2020. The years 2017-2020 were identified as the years with the highest number of thesis

studies conducted using these keywords. Migration and refugee movements have increased worldwide, especially in recent years. Healthcare services provided to migrants and refugees are of great importance for individuals to maintain a healthy life, adapt, and protect the health of the host communities. Scientific studies conducted on migrant and refugee health will greatly contribute to both situation assessment and the development of policies. Publishing a scientific study as an article provides more guidance to readers, scientific organizations, and health policy-makers compared to publishing it as a thesis. This study revealed that the number of medical specialization theses conducted in the field of migrant and refugee health in Turkey is low, and the publication rate of these theses as scientific articles is very low. Therefore, it is necessary to increase research on migrant and refugee health in medical specialization theses conducted in our country and develop incentivizing policies to encourage their publication as scientific articles.

Keywords: Thesis, Migrant, Syrian, Asylum seeker, Refugee

GÖÇ VE KOZMOPOLİTİZM: KÜRESEL BAĞLAMDA ÇEŞİTLİLİK VE TOPLUMSAL İZLEKLER

Soner AKIN¹

¹Doç.Dr., Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ORCID: 0000-0002-2403-8041, e-posta: sakin77@gmail.com

ÖZET

Araştırma, Immanuel Kant'ın "kozmpolitlik hakkı" ilkesi gibi temel teorik çerçeveleri ve filozoflar Emmanuel Levinas ve Jacques Derrida'nın etik ilişkilere dair teorilerini kullanarak, kozmpolitizmin tarihini ve teorik temellerini açıklamaktadır. Immanuel Kant'ın kozmpolitlik hakkı ilkesi, 18. yüzyılda Aydınlanma döneminde ortaya çıkmış bir düşünce sistemidir. Kant, "Evrensel Barış İçin Perpetual Peace: A Philosophical Sketch" adlı eserinde, kalıcı barışın temelini oluşturacak bir siyaset önermiştir. Bu öneri, kozmpolitlik ilkesi üzerine kuruludur. Kant'ın kozmpolitlik ilkesi, bireylerin, devletlerin ve toplulukların sadece belirli bir ulusa veya coğrafi bölgeye değil, tüm insanlığa ait bir evrensel topluluk üyeliği anlayışını vurgular. Kant, bu evrensel topluluk üyeliği fikrini, barışın ancak bireylerin birbirlerine saygı göstermeleri ve birbirlerine karşı adil olmaları durumunda mümkün olabileceği düşüncesinden türetir. Kozmpolitlik ilkesi, sadece kendi ulusal çıkarlarına odaklanan bir perspektifi reddeder ve tüm insanların eşit bir şekilde değerli olduğunu ileri sürer. Emmanuel Levinas ve Jacques Derrida gibi diğer filozoflar, kozmpolitizmin etik temellerini genişleterek, İkinci Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkan göçmenlik sorunları ve toplumsal ötekileştirmeye karşı duyarlılık geliştirmişlerdir. Levinas, "Öteki" kavramını vurgulayarak, yabancıya ve farklılıklara karşı sorumluluk duygusunu öne çıkarır. Misafirperverlik ve etik karşılama, Levinas'ın felsefesinde önemli bir yer tutar. Jacques Derrida ise "hasta misafir" kavramıyla, sığınmacılara ve göçmenlere karşı duyarlılık çağrısında bulunur. Derrida'ya göre, etik sorumluluk, "ev sahibi" ile "misafir" arasındaki ilişkide ortaya çıkar. Derrida, misafirperverlik ilkesinin ev sahibinin diğerini hoşgörülle karşılamasını değil, onun benzersizliğine ve farklılığına saygı göstermesini gerektirdiğini savunur. Bu teorik çerçeve, kozmpolitizmin evrimini anlamamıza ve felsefi temellerini değerlendirmemize yardımcı olur. Kant'ın evrensel topluluk üyeliği ilkesi, Levinas'ın "Öteki" ve Derrida'nın misafirperverlik kavramlarıyla birleşerek, kapsamlı bir kozmpolit perspektifi oluşturur. Bu perspektif, bireylerin, toplulukların ve devletlerin sadece kendi çıkarlarına değil, tüm insanlığa duyarlı bir şekilde yaklaşmalarını önerir. Bu, göçmenlikle ilgili sorunlara ve diğer toplumsal adaletsizliklere karşı etik bir yaklaşım sunar. Türkiye'deki göçmenler,

kozmpolitlik ilkesi çerçevesinde, evrensel topluluk üyeliğini vurgulayan bir perspektifle değerlendirilebilir. Bu anlayış, göçmenlerin sadece kendi ülkeleriyle değil, tüm insanlıkla bir bağ kurduğunu ve evrensel haklara sahip olduğunu öne sürer. Türkiye'nin göçmen politikaları, bu kozmpolit perspektifi dikkate alarak entegrasyon ve sosyal hizmet çabalarını şekillendirmeye çalışmaktadır. Türkiye'de en çok göç alan iller, İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Hatay ve Gaziantep gibi büyük şehirlerdir. Araştırma, nitel bir yöntem kullanılıp bu illerden rasgele örneklem alınarak, 160 katılımcı ile gerçekleştirilmiş ve demografik veriler, cinsiyet, yaş aralığı, eğitim durumu ve meslek gibi faktörler üzerinden katılımcı profillerini analiz etmiştir. Bu kapsamlı metodoloji, göç, küreselleşme ve göçmenlere yönelik bakış açılarını anlamaya yönelik derinlemesine bir analizi mümkün kılmaktadır. Göç konusundaki genel görüş, pozitif, nötr ve negatif olmak üzere üç kategoride değerlendirilmiştir. Bu bağlamda, katılımcıların çoğunluğunun göç konusunda olumsuz bir görüşe sahip olduğu gözlemlenmiştir. Göçmenlik deneyimi yaşayanlar arasında ise, duygusal deneyimler, sosyal etkileşim ve toplumsal deneyim gibi kategorilerde çeşitli etkiler saptanmıştır. Bu sonuçlar, göç ve kozmpolitizmin bireyler üzerindeki etkilerini anlamamıza olanak tanımaktadır. Kültürel çeşitliliğin önemi, farklı kültürlerle iletişim kurma becerisi ve toplumda kültürel çeşitliliğin desteklenip desteklenmediği konularındaki sorular, katılımcıların genel tutumunu yansıtmaktadır. Analiz, katılımcıların kültürel çeşitliliği önemsediklerini ancak farklı kültürlerle iletişimde zorlandıklarını göstermektedir. Bu noktada, kültürel çeşitliliğin toplum üzerindeki etkilerini anlamak ve değerlendirmek önemli bir adımdır. Kozmpolit bir toplum idealini değerlendirme analizinde, kozmpolit bir toplumun sosyal ve ekonomik avantajlarını düşünme, kültürler arası çatışmaların çözümü, ve göçmenlik politikalarının kozmpolit bir toplum ideali doğrultusunda nasıl şekillenmesi gerektiği gibi konular ele alınmıştır. Kozmpolit bir toplum ideali, bireyler arasında daha fazla anlayış, dayanışma ve küresel işbirliği sağlama potansiyeline sahiptir. Bu ideali değerlendirmek, sosyal ve ekonomik açıdan kapsamlı bir perspektif sunar. Araştırma sonuçları, katılımcıların genel olarak göç konusunda olumsuz bir bakış açısına sahip olduklarını, ancak kültürel çeşitliliği önemsediklerini göstermektedir. Bu bağlamda, kozmpolit bir toplum ideali doğrultusunda önerilen politika değişiklikleri ve toplumsal dönüşümler tartışılmıştır. Göç ve kozmpolitizm konularındaki bu derinlemesine analiz, gelecekteki araştırmalara rehberlik etmek amacıyla sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kozmpolitizm, Toplumsal İzlekler, Kültürel Çeşitlilik, Tolerans, Toplumsal Dönüşüm, Çeşitliliği Kutlama, Toplumsal İçerme.

MIGRATION AND COSMOPOLITANISM: DIVERSITY AND SOCIAL TRAJECTORIES IN A GLOBAL CONTEXT

Abstract

This research elucidates the history and theoretical foundations of cosmopolitanism by employing fundamental theoretical frameworks such as Immanuel Kant's "right to cosmopolitanism" principle and theories on ethical relationships by philosophers Emmanuel Levinas and Jacques Derrida. Immanuel Kant's principle of the right to cosmopolitanism emerged as a philosophical system during the Enlightenment period in the 18th century. In his work titled "Perpetual Peace: A Philosophical Sketch," Kant proposed a political strategy that would form the basis for lasting peace, grounded in the principle of cosmopolitanism. Kant's cosmopolitan principle emphasizes the understanding of universal community membership for individuals, states, and communities, transcending allegiance to a specific nation or geographical region. Kant derives the concept of universal community membership from the idea that peace can only be achievable if individuals show respect and fairness to each other. The cosmopolitan principle rejects a perspective focused solely on national interests and asserts that all individuals are equally valuable. Other philosophers, such as Emmanuel Levinas and Jacques Derrida, expanded the ethical foundations of cosmopolitanism by developing sensitivity towards post-World War II migration issues and societal marginalization. Levinas highlights the concept of the "Other," emphasizing a sense of responsibility towards strangers and differences. Hospitality and ethical reception play a significant role in Levinas's philosophy. Jacques Derrida, on the other hand, calls for sensitivity towards refugees and migrants through the concept of the "sick guest." According to Derrida, ethical responsibility arises in the relationship between the "host" and the "guest." Derrida argues that the principle of hospitality requires the host not merely to tolerate the Other but to respect their uniqueness and differences. This theoretical framework, combining Kant's principle of universal community membership with Levinas's "Other" and Derrida's concepts of hospitality, creates a comprehensive cosmopolitan perspective. This perspective suggests that individuals, communities, and states should approach not only their own interests but also humanity as a whole with sensitivity. This provides an ethical approach to issues related to migration and other societal injustices. Migrants in Turkey can be evaluated within the framework of the principle of cosmopolitanism. This perspective asserts that migrants establish a connection not only with their own countries but with all of humanity, claiming universal rights. Turkey's migration policies aim to shape integration and social service efforts by considering this cosmopolitan perspective. The cities that receive the most

migration in Turkey include Istanbul, Ankara, Izmir, Bursa, Hatay, and Gaziantep. The research was conducted using a qualitative method, with a random sample taken from these cities, involving 160 participants. Demographic data, including gender, age range, education level, and occupation, were analyzed to profile the participants. This comprehensive methodology allows for an in-depth analysis of perspectives on migration, globalization, and attitudes towards migrants. The general opinions on migration were categorized into positive, neutral, and negative, revealing that the majority of participants held a negative view on migration. Among those who had experienced migration, various effects were observed in categories such as emotional experiences, social interactions, and societal experiences. These results enable us to understand the impact of migration and cosmopolitanism on individuals. Questions about the importance of cultural diversity, the ability to communicate with different cultures, and whether cultural diversity is supported in society reflect the overall attitudes of the participants. The analysis indicates that participants value cultural diversity but struggle with communication with different cultures. Understanding and evaluating the effects of cultural diversity on society is crucial at this point. In the analysis of evaluating the ideal of a cosmopolitan society, topics such as considering the social and economic advantages of a cosmopolitan society, resolving intercultural conflicts, and shaping migration policies in line with the ideal of a cosmopolitan society were discussed. The ideal of a cosmopolitan society has the potential to foster greater understanding, solidarity, and global cooperation among individuals. Evaluating this ideal provides a comprehensive perspective from a social and economic standpoint. The research results show that participants generally have a negative view of migration but value cultural diversity. In this context, policy changes and societal transformations proposed in line with the ideal of a cosmopolitan society were discussed. This in-depth analysis of migration and cosmopolitanism aims to guide future research endeavors.

Keywords: Cosmopolitanism, Social Trajectories, Cultural Diversity, Tolerance, Social Transformation, Celebrating Diversity, Social Inclusion.

TÜRKİYE'DE GÖÇMENLERİN TANINMA SİYASETİ VE KİMLİK İNŞASI: BİR KURAMSAL ANALİZ

Soner AKIN¹

¹Doç.Dr., Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ORCID: 0000-0002-2403-8041, e-posta: sakin77@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye'deki göçmenlerin tanınma siyasetini ve kimlik inşasını ele alan bir kuramsal analizi sunmaktadır. Tanınma siyaseti, bireylerin ve grupların toplum içinde nasıl tanındığı ve bu tanınmanın kimlikleri üzerindeki etkileriyle ilgilidir. Tanınma siyaseti ülkeler için sadece sosyal adalet ve eşitlik açısından değil, aynı zamanda toplumsal istikrar, kültürel zenginlik ve ekonomik kalkınma açısından da kritik bir konudur. Charles Taylor'ın etkili olduğu bu kavram, modern dönemde bireysellik idealinin ortaya çıkmasıyla önem kazanmıştır. Çalışma, Türkiye'nin coğrafi konumu ve tarihi geçmişi nedeniyle ev sahipliği yaptığı göç dalgalarının sosyal ve politik yapısına etkilerini incelemektedir. Çalışma için nitel araştırma için toplamda 150 katılımcı yer almıştır. Katılımcılar, İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Antalya, Adana, Hatay ve Konya illerinde hukuk fakültesi/iktisat işletme fakültesi/sosyal bilimler ve kültür ve yabancı diller fakültesi'nde öğrenim gören rasgele seçilmiş siyaset bilimi öğrencilerinden ve mezunlarından oluşmaktadır. Katılımcıların cinsiyet dağılımı %50 kadın ve %50 erkek olarak eşit bir dağılıma sahiptir, bu da farklı cinsiyet perspektiflerinin çalışma sonuçlarına etkisinin daha geniş bir çerçevede değerlendirilebileceği anlamına gelir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu çoğunluk algısına sahiptir ve çoğunluk, çalışmanın genel popülasyonunu temsil eden bir grup öğrenciyi içerir. Bu, genç ve eğitim düzeyi yüksek bir katılımcı grubunu ifade eder ve bu demografik özelliklerin çalışma sonuçlarına nasıl yansıdığını anlamak açısından önemlidir. İlk olarak göçmen gruplarına dair tahmini algıları ve buna dair bilgiler açığa çıkarılıp sunulmuştur. Katılımcıların tahmini fikrine göre mevcut göçmenlerin ülkemizde %43'ü Suriyeli göçmenleri, %25'i Afgan göçmenleri ve %15'i Iraklı göçmenleri temsil etmektedir. Geri kalan %20'lik kısım ise diğer göçmen gruplarını içermektedir. Bu dağılım, çalışmanın farklı göçmen gruplarının perspektiflerini içerdiğini ve geniş bir göçmen deneyimini yansılamaya çalıştığını göstermektedir. Eğitim seviyelerine bakıldığında, katılımcıların büyük bir çoğunluğu ilkökul (%62) ve ortaokul (%21) seviyelerinde eğitim almıştır. Bu, göçmenler arasında eğitim düzeyindeki farklılıkları yansıtan bir özelliktir ve göçmenlerin eğitim seviyelerinin tanınma siyaseti ve kimlik inşası üzerindeki etkilerini anlamak açısından önemlidir. Göçmenlerin

durumuna dair algılara bakıldığında, katılımcıların %53'ü göçmenlerin geçici koruma altında olduğunu düşünmektedir. Bu, Türkiye'deki göçmenlerin büyük bir kısmının geçici koruma statüsü altında olduğu algısını yansıtmaktadır ve bu durumun göçmenlerin kimlik inşası üzerindeki etkilerini anlamak açısından önemlidir. Son olarak, katılımcıların farklı göçmen haklarına ve topluma entegrasyon için desteklere yönelik algıları da sunulmuştur. Bu bilgiler, çalışmanın temel bulgularını daha geniş bir demografik ve algısal bağlamda değerlendirmemize yardımcı olacaktır. Çalışmanın önemli bulgularından biri, Türkiye'deki göçmenlerin tanınma siyasetinin tarihsel, politik ve sosyal faktörlere bağlı olarak değişiklik gösterdiğidir. Örneğin, Suriyeli göçmenler geçici koruma statüsü altında tanınmış olsalar da, bu tanınmanın tam anlamıyla topluma entegrasyonlarını sağlamadığı görülmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu hukuki hakları önemli bulsa da, kültürel hakların önemi daha düşüktür. Bu durum, göçmenlerin kimlik inşası sürecinde hukuki hakların öne çıktığını, ancak kültürel hakların daha az vurgulandığını göstermektedir. Ayrıca, göçmenlerin geçici koruma altında olduğunu düşünen katılımcıların çoğunluğu, Suriyeli göçmenlerin statüsünü olumlu bulmaktadır. Ancak, bu durumun olumsuz bir bakış açısına sahip katılımcılar da bulunmaktadır. Katılımcılar arasında görüşlerin dağılım gösterdiği sorul arda, konunun karmaşıklığı ve farklı bakış açılarındaki çeşitliliğin altını çizmek önemlidir. Ancak, bazı konularda genel bir fikir birliği olduğu görülmektedir. Örneğin, tanınma siyasetinin eşitlikçi onur ve otantiklik idealleri ile güçlü bir bağlantısı olduğuna dair genel bir kabul bulunmaktadır. Bu çalışmanın sonuçları, Türkiye'deki göçmenlerin tanınma siyaseti ve kimlik inşası süreçlerini daha iyi anlamamıza ve etkili göç politikaları oluşturmamıza katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Tanınma Siyaseti, Kimlik İnşası, Toplumsal Bütünleşme, Kültürel Çeşitlilik, Marjinalleşme

RECOGNITION POLITICS AND IDENTITY CONSTRUCTION OF IMMIGRANTS IN TURKEY: A THEORETICAL ANALYSIS

Abstract

This study presents a theoretical analysis of the recognition politics and identity construction of immigrants in Turkey. Recognition politics is concerned with how individuals and groups are recognized within society and the effects of this recognition on their identities. Recognition politics is not only important for countries in terms of social justice and equality but also critical for societal stability, cultural richness, and economic development. This concept, influenced by Charles Taylor, has gained significance in the modern era with the

emergence of the ideal of individualism. The study examines the impact of migration waves hosted by Turkey due to its geographical location and historical background on the social and political structure. A total of 150 participants took part in the qualitative research for the study. Participants were randomly selected political science students and graduates from law faculties, faculties of economics and business administration, faculties of social sciences and culture, and faculties of foreign languages in Istanbul, Ankara, Izmir, Bursa, Antalya, Adana, Hatay, and Konya provinces. The gender distribution of participants is equally divided, with 50% female and 50% male, allowing for a broader evaluation of different gender perspectives on the study outcomes. The majority of participants hold a majority perception, representing a group of students that reflects the general population of the study. This signifies a young and highly educated participant group, and understanding how these demographic characteristics reflect on the study results is essential. Firstly, estimated perceptions and information about immigrant groups are revealed. According to participants' estimated perceptions, 43% of current immigrants in our country are believed to be Syrian immigrants, 25% Afghan immigrants, and 15% Iraqi immigrants. The remaining 20% include other immigrant groups. This distribution indicates that the study aims to encompass perspectives of different immigrant groups and reflect a broad range of immigrant experiences. Looking at education levels, the majority of participants received primary school education (62%) and middle school education (21%). This reflects a feature that portrays differences in education levels among immigrants and is crucial in understanding the effects of immigrants' education levels on recognition politics and identity construction. Regarding perceptions of immigrants' situations, 53% of participants think that immigrants are under temporary protection. This perception reflects the idea that a significant portion of immigrants in Turkey is under temporary protection status, and understanding the effects of this situation on immigrants' identity construction is important. Finally, participants' perceptions of different immigrant rights and support for integration into society are presented. This information will assist in evaluating the main findings of the study in a broader demographic and perceptual context. One of the significant findings of the study is that the recognition politics of immigrants in Turkey varies depending on historical, political, and social factors. For example, even though Syrian immigrants are recognized under temporary protection status, this recognition does not fully ensure their integration into society. The majority of participants value legal rights, while the importance of cultural rights is lower. This indicates that legal rights take precedence in the identity construction process of immigrants, while cultural rights are less emphasized. Additionally, the majority of participants who believe immigrants are under

temporary protection view the status of Syrian immigrants positively. However, there are participants with a negative perspective on this situation. In questions where opinions vary among participants, it is important to emphasize the complexity of the issue and the diversity of perspectives. However, there is a general consensus on some issues. For example, there is a general agreement that recognition politics has a strong connection with egalitarian honor and authenticity ideals. The results of this study may contribute to a better understanding of the recognition politics and identity construction processes of immigrants in Turkey and assist in forming effective migration policies.

Keywords: Recognition Politics, Identity Construction, Social Integration, Cultural Diversity, Marginalization

GÖÇ TEMALILI MODERN SURİYE ROMANINDA TOPLUMSAL UYUM SORUNU¹

Eyyüp TANRIVERDİ¹ Mesut DALBUDAK²

¹ Prof.Dr., Dicle Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Arap Dili ve Belagatı Anabilim Dalı, Diyarbakır/ Türkiye, ORCID: 0000-0002-5675-1474, eyyuptanriverdi@gmail.com

² Doktora öğrencisi, Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arap Dili ve Belagatı Anabilim Dalı, ORCID: 042-2931-0002-0000 X, mesutdalbudak@hotmail.com

المُلخَص

تبحث الدراسة إشكالية الاندماج الاجتماعي من خلال الأدب الروائي السوري المُتزامن مع حركة اللجوء، فقد سببت الحرب الدائرة رحها في سوريا موجات كبيرة من اللجوء إلى دول الجوار، منها تركيا. وعمل الأدب الروائي بقوة - أكثر من الآداب الأخرى - على نقل معاناة اللاجئين وظروف حياتهم، وكانت إشكالية الاندماج الاجتماعي أكثر أوجه المعاناة التي ذكرت في الروايات السورية. وترصد الدراسة عن قرب مدى زيادة اهتمام الأدب الروائي بحالة اللجوء التي نالت من عموم السوريين في بلدان الاغتراب. بلا ريب تُعدُّ الرواية أكثر الألوان الأدبية مواكبة لحالة اللجوء، والدليل على ذلك غزارة الإنتاج الروائي بشكل منقطع النظير خلال العقد الأخير في سوريا. وقد طغت تيمات اللجوء في الرواية على سائر التيمات التقليدية الأخرى، ومثل كلَّ السوريين نال اللجوء من الروائي نفسه، ويات شاهدا حيا على معاناته قبل مُعاناة غيره. ويهدف البحث إلى إبراز مواكبة الأدب الروائي لإشكالية الاندماج الاجتماعي، وقدرته على نقل الصورة الحقيقية لهواجس اللاجئين، ومحنهم التي تولدت بعد اللجوء القسري إلى بلدان لا تُشبه ثقافتهم ولا مجتمعهم، ويُسلط الضوء على حالة القلق والتشتت التي تزامنت مع كتابة رواية، هذه الرواية التي لم يتسع لها الوقت للاستقرار نتيجة حالة الروائي القلقة والمترددة التي يعيشها بنفسه تارة، ومع شخصيات روايته تارة أخرى، وإبراز النقطة النوعية التي سجَّلتها الرواية في تسليط الضوء على تيمات اللجوء في الأدب الروائي ومواضيعه. وينطلق البحث من إشكالية العلاقة المتبادلة والمؤثرة بين الأدب الروائي وبين مآسي الشعوب من حروب وكوارث يتبعانها هجرة ولجوء، وإشكالية قدرة الأدب الروائي على نقل صورة واقعية وحقيقية ودقيقة عن واقع مأساة اللجوء. وينتهج البحث طريقا وصفيا وتحليلا لمنهج الروائي في نقل الحالة الواقعية التي عاشها اللاجئ في بلدان الاغتراب، ومحاولة فهم اللجوء من نافذة الأدب الروائي؛ فقد جاءت الرواية التي رافقت حركة اللجوء كوثيقة اجتماعية نفسية شاهدة على حالة المعاناة الراهنة، حيث حاولت الرواية التي حملت تيمات اللجوء كشف الستار عن أوجاع وآلام اللاجئين. وانتقلت أحداث اللجوء إلى كون الرواية الغني بعوالم مُتخيلة. ويُستخلص من البحث قدرته على تأريخ زمن محدد يكون بداية نهوض الأدب الروائي السوري الخاص باللجوء ومواضيعه الجديدة، ويستخلص البحث نتائج مهمة تدل على قدرة الأدب الروائي المرن على مواكبة المجتمع وتحولاته الطارئة، ومثل غيرها من التيارات الواقعية التي نجحت إلى حد كبير في نقل صورة حقيقية ودقيقة عن الواقع، أبتت هذه الرواية الباب مفتوحا أمام تكهنات مستقبلية وغامضة وغير محددة الملامح في الحُلُول. وقد حاولت الرواية توثيق واقع اللجوء من خلال إبراز إشكالية الاندماج الاجتماعي توثيقا روائيا كمقدمة أولى للتوجه إلى فك عقدة اللجوء وتأثيراته على الذات السورية المغتربة، وبلا شك نجحت الرواية في نقل صورة الأنا السورية اللاجئة إلى الآخر من خلال الأدب الروائي، وأظهرت حالة التمزق والانكسار الكائنة في ذات اللاجئ وردة الفعل والتحدي المعاكس نتيجة رفض وإنكار اللجوء وتداعياته، ويُؤكِّد البحث على قدرة الشعوب اللاجئة في إنتاج أدب روائي يتكئ على مآسيها وكوارثها.

الكلمات المفتاحية: الهجرة، اللجوء، الرواية السورية، رواية اللجوء، الاندماج الاجتماعي.

¹ Bu çalışma, danışmanlığını Prof.Dr. Eyyüp TANRIVERDİ'nin yaptığı Mesut DALBUDAK'ın Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsünde sürdürdüğü "Modern Suriye Romanında Göç (2011 - 2022)" başlıklı doktora tezi kapsamında yapılmıştır.

THE PROBLEM OF SOCIAL INTEGRATION IN THE CONTEMPORARY SYRIAN REFUGEE NOVEL

Abstract

The study examines the problem of social integration through Syrian novel that coincides with the refugee movement, as the ongoing war in Syria has caused large waves of asylum to neighbouring countries, including Turkey. Novel literature worked powerfully - more than other literatures - to convey the suffering of refugees and their living conditions, and the problem of social integration was the most frequently mentioned aspect of suffering in Syrian novels. The study closely monitors the extent to which fictional literature has increased interest in the refugee situation that has befallen all Syrians in expatriate countries. The novel is considered the most literary genre that copes with the refugee situation, and evidence of this is the unprecedented abundance of novelist production during the last decade in Syria. The themes of asylum in the novel overshadowed all other traditional themes, and like all Syrians, it obtained asylum from the novelist himself, and became a living witness to his suffering before the suffering of others. The research aims to highlight the novel literature's keeping pace with the problem of social integration, and its ability to convey the true picture of refugees' concerns and distresses that resulted after forced asylum in countries that do not resemble their culture or society, and sheds light on the state of anxiety and dispersion that coincided with writing a novel, this novel that could not be expanded upon. It has time to stabilize as a result of the novelist's anxious and hesitant state, which he lives at times by himself, and with the characters of his novel at other times, and to highlight the qualitative shift that the novel recorded in shedding light on the themes of asylum in fictional literature and its themes. The research starts from the problem of the mutual and influential relationship between fictional literature and the tragedies of peoples, such as wars and disasters followed by migration and asylum, and the problem of the ability of fictional literature to convey a realistic, true, and accurate picture of the reality of the refugee tragedy. The research follows a descriptive method and analyzes the novelist's approach in conveying the realistic situation that the refugee experienced in the countries of exile, and attempts to understand asylum from the window of fictional literature. The novel that accompanied the asylum movement came as a social-psychological document bearing witness to the current state of suffering, as the novel that carried themes of asylum attempted to unveil the aches and pains of refugees. The events of Asylum moved into the novel's universe, which is rich in imaginary worlds. The research concludes with its ability to date a specific time that marked the beginning of the rise of Syrian fictional literature related to asylum and its new topics. The

research draws important results that indicate the ability of flexible fictional literature to keep pace with society and its emergency transformations, and like other realistic trends that have largely succeeded in conveying a true and accurate picture. Regarding reality, this novel kept the door open to future, ambiguous, and undefined speculation about solutions. The novel attempted to document the reality of asylum by highlighting the problem of social integration in a narrative form as a first introduction to unraveling the refugee complex and its effects on the expatriate Syrian self. Without a doubt, the novel succeeded in conveying the image of the Syrian refugee self to the other through fictional literature, and showed the state of rupture and brokenness existing in the refugee self and the opposite reaction and challenge as a result of the rejection and denial of asylum and its repercussions. The research confirms the ability of refugee peoples to produce fictional literature that relies on their tragedies and disasters.

Keywords: immigration, asylum, Syrian novel, asylum novel, social integration.

SURİYELİLERİN SOSYAL MEDYADA TEMSİLİ: ŞUBAT 2020’DE GEÇİŞ SERBESTİSİ SÜRECİNDE TWİTTER GÖNDERİLERİNİN ANALİZİ

Halide ÖZÜDOĞRU ERDOĞAN¹

¹Doç. Dr., Polis Akademisi Başkanlığı Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Suç Araştırmaları Ana Bilim Dalı, ORCID: 0000-0002-2378-9425, e-posta: nurhalide42@gmail.com

ÖZET

Suriye’deki iç savaştan kaçarak Türkiye’ye sığınan Suriyeliler, “açık kapı politikası” ve “geri göndermeme ilkesi” doğrultusunda Türkiye’de misafir edilmektedir. Türkiye, Suriye ile Avrupa arasında göçmenler açısından tampon bölge konumuna gelmiştir. 18 Mart 2016 tarihli AB-Türkiye Zirvesi’nde kararlaştırılan ve 2018’in sonuna kadar ödenmesi taahhüt edilen, fonun büyük bir kısmının ödenmemesi, Suriyeli sığınmacıların ekonomik yükünü de Türkiye’nin taşımasına sebep olmuştur. Bu süreçte, Suriyelilerin Avrupa Birliği ülkelerine geçmek amacıyla sınırlara yönelmesi sonucu; Yunanistan sınırında gerçekleşen çatışmalar meydana gelmiştir. Bu çalışmada, Twitter kullanıcılarının, Suriyelilerin Türkiye’den ayrılması, Suriyelilere yönelik hükümet politikası, Yunanistan ve Avrupa Birliği’nin mülteci politikasına ilişkin konularla ilgili attığı tweetler analiz edilmiştir. Bu bağlamda söylem analizi yöntemi çerçevesinde, tweetlerin içeriklerine odaklanılmış, söylemlerin temel öğeleri irdelenmeye çalışılmıştır. Python yazılım dili yardımıyla 8 hashtag ile 2357 özgün tweet ile veri kümesi elde edilmiştir. Veriler Maxqda programı yardımıyla kodlanarak söylem analizi yapılmıştır. Bu araştırma geçiş serbestisi sonrası Avrupa ülkelerine gitmek isteyen Suriyeliler hakkında twitter kullanıcılarının görüşleri ve tutumlarını, kullanıcıların AB ve Yunanistan’ın mülteci politikasına bakış açısını, Suriyelilere karşı geliştirilen nefret söyleminin altında yatan sebepleri, Türkiye’nin mülteci politikasına bakış açısını anlayabilmek ve derinlemesine bir analiz yapabilmek amacıyla twitter kullanıcılarının paylaştığı gönderilerin içeriği incelenerek Söylem Analizi Yöntemine tabi tutulmuştur. Bu noktada veri kümesindeki tweetler bağlamsal unsurlar göz önünde bulundurularak semantik çözümleme yapılmıştır. Söylem çözümlemesi mikro ve makro yapılar olmak üzere kurulmuştur. Bu çalışmada makro yapılar altında tematik çözümleme yapılarak twitter kullanıcılarının bilinçli olarak verdikleri mesajlar, seçtikleri sözcükler, konuşma biçimleri incelenmiştir. Araştırmanın temel bulgularında, twitter kullanıcılarının en fazla bahsettiği tema sınır kapılarının açılmasına destek teması olmuştur. Bu tema altında mültecilerin kara ve deniz yoluyla Avrupa’ya gitmesi, Türkiye’den ayrılması desteklenmiştir. Daha sonra ise Batının mülteci politikasına eleştiri teması ile

Yunanistan'ın mültecilere uyguladığı eylemlere karşı tepki içeren insanlık suçu-zorbalık teması gelmektedir. Bunun ardından Suriyelilere karşı kullanılan nefret ve aşağılama teması gelmektedir. Twitter mecrasını kullanan ve burada paylaşımlar yaparak kendisini ifade etmeye çalışan kullanıcılar, Suriyeli sığınmacıların içine düştükleri durumdan oldukça rahatsızdır. Özellikle Yunanistan'ın mültecilere karşı uyguladığı şiddet eylemleri olumsuz duygular olarak Twitter'da kendisini göstermiştir. Ulusal ve uluslararası kamuoyunda Yunanistan'ın mültecilere yönelik şiddet eylemleri gündem olmuş ve ülkenin itibarını zedelemiştir. Avrupa Birliği ülkelerinin bu noktada, her fırsatta demokrasi ve insan haklarından bahseden ülkeler olarak, Yunanistan'a verdikleri siyasi destek düşündürücüdür. Geleneksel nokta itibari ile Yunanistan'ın mültecilere uyguladığı kötülük, Avrupa Birliği'nin sınırlarını korumak için araçsal bir işleme dönüşmüştür. Yunanistan'ın insani yaklaşımdan uzak şiddete dayalı yaklaşımı nedeniyle ciddi sayıda eleştiri söylemleri üretilmiştir. Kullanıcılar şiddet olaylarına karşı üzüntü ve keder duyarken aynı zamanda Suriyelilerin Türkiye'den ayrılması amacıyla sınır kapılarında denetimin kaldırılmasını, hükümet politikası anlamında desteklemektedir. Öte yandan, nefret ve aşağılama söylemleri şeklinde ortaya çıkan duyguları biriktiren insanlar, sosyal medya platformları aracılığıyla bu ruh hallerini sıkça yansıtmaktadırlar. Toplumlar arası sorunların önlenmesi açısından, Twitter'da hayat bulan, bu duygular hakkında farkındalık önemlidir. Çünkü nefret araçsal bir duygu durumudur. Nefretin bir beklentisi vardır ve yöneltildiği kişi ya da grubun durumunun kötüleşmesi üzerine kurgulanmıştır. Suriyelilerin Türkiye'den ayrılarak Avrupa'ya göç etmesi konusunda nefret ve aşağılama temasında Twitter'da gündem olan söylemler, bütün Suriyelilerden nefret etme şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bu duygu insanlar içerisinde bastırılırsa ilerleyen zamanlarda şiddete yatkınlık olarak yüzeye çıkacaktır. Çünkü nefretin bir sonraki adımı şiddet ve çatışmadır. Dolayısıyla toplumlar arası sorunların çözülebilmesi için, Suriyelilere yönelik nefret duygusu hakkında farkındalık sahibi olunmalıdır. Bu çalışma açısından Twitter'da en fazla söylem oluşturulan konu, sınır kapılarının açılmasına destek teması altında toplanmıştır. Bu söylemleri oluşturan kişiler, ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan ülkenin yıprandığını ve artık göç konusuna bir şekilde çare bulunması gerektiğini sıkça dile getirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Suriyeliler, Eleştirel Söylem Analizi, Sınır Kapılarının Açılması, Twitter, Geciş Serbestisi

REPRESENTATION OF SYRIAN REFUGEES ON SOCIAL MEDIA: AN ANALYSIS OF TWITTER POSTS DURING THE TRANSITION LIBERALIZATION PROCESS IN FEBRUARY 2020

Abstract

Syrians fleeing the civil war in Syria are hosted in Turkey in line with the "open door policy" and the "principle of non-refoulement". Turkey has become a buffer zone between Syria and Europe for migrants. As a result of the 18 March 2016 EU-Turkey Summit, Turkey has borne the economic burden of Syrian asylum-seekers as a result of the non-payment of a large part of the fund, which was promised to be paid by the end of 2018. In this process, as a result of Syrians heading towards the borders to cross to European Union countries; clashes occurred on the Greek border. In this study, the tweets of Twitter users about the departure of Syrians from Turkey, the government policy towards Syrians, Greece and the refugee policy of the European Union were analyzed. In this context, within the framework of the discourse analysis method, we focused on the content of the tweets and tried to analyze the basic elements of the discourses. With the help of Python software language, a dataset of 2357 original tweets with 8 hashtags was obtained. The data was coded with the help of Maxqda program and discourse analysis was conducted. This research was subjected to the Discourse Analysis Method by examining the content of the posts shared by twitter users in order to understand the opinions and attitudes of twitter users about Syrians who want to go to European countries after the freedom of passage, the perspective of the users on the refugee policy of the EU and Greece, the reasons underlying the hate speech developed against Syrians, the perspective of Turkey's refugee policy and to make an in-depth analysis. At this point, the tweets in the dataset were analyzed semantically by taking contextual elements into consideration. Discourse analysis is based on micro and macro structures. In this study, thematic analysis was carried out under macro-structures and the messages that twitter users consciously give, the words they choose, and the way they speak were analyzed. In the main findings of the research, the theme most frequently mentioned by twitter users was the theme of support for the opening of border gates. Under this theme, refugees were supported to go to Europe by land and sea and to leave Turkey. This was followed by the theme of criticizing the refugee policy of the West and the theme of crimes against humanity-bullying, which includes reactions against Greece's actions against refugees. This is followed by the theme of hate and humiliation used against Syrians. Users who use the Twitter channel and try to express themselves by sharing posts here are very disturbed by the situation Syrian asylum-seekers are

in. Especially Greece's acts of violence against refugees have manifested itself on Twitter as negative emotions. Greece's acts of violence against refugees became an agenda in national and international public opinion and damaged the country's reputation. At this point, the political support given to Greece by the European Union countries, which talk about democracy and human rights at every opportunity, is thought-provoking. As of this point, Greece's evil treatment of refugees has turned into an instrumental procedure to protect the borders of the European Union. A significant number of critical discourses have been generated due to Greece's violent approach, which is far from a humanitarian approach. While users felt sadness and grief over the violent incidents, they also supported the removal of controls at the border gates to allow Syrians to leave Turkey in terms of government policy. On the other hand, people who accumulate emotions in the form of hate and insulting discourses frequently reflect these moods through social media platforms. Awareness of these emotions, which come to life on Twitter, is important for the prevention of inter-communal problems. Because hate is an instrumental emotional state. Hate has an expectation and is designed to worsen the situation of the person or group to whom it is directed. The discourses on Twitter under the theme of hatred and humiliation about Syrians leaving Turkey and migrating to Europe emerge in the form of hating all Syrians. If this feeling is suppressed within people, it will surface as a tendency to violence in the future. Because the next step of hatred is violence and conflict. Therefore, in order to solve inter-communal problems, awareness should be raised about the feeling of hatred towards Syrians. In terms of this study, the topic that generated the most discourse on Twitter was gathered under the theme of support for the opening of border gates. The people who created these discourses frequently stated that the country was worn out economically, socially and culturally and that there should be a solution to the issue of migration.

Keywords: Syrians, Critical Discourse Analysis, Opening of Border Gates, Twitter, Freedom of Crossing.

ULUSLARARASI KORUMA KAVRAMI, TANINMA USULÜ VE UYGULAMADA YAŞANAN PROBLEMLER

Rıdvan AKIN¹, Abdulhalim YILMAZ²

¹ *Araştırma Görevlisi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi-Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Anabilim Dalı, ORCID:0000-0001-8061-4085, rakin@fsm.edu.tr,*

² *Avukat, İstanbul Barosu, avukathalim@yandex.com*

ÖZET

Uluslararası koruma kavramı, Türk Hukuku bakımından yeni bir kavramdır. 2014 yılı itibariyle yürürlüğe giren 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, koruma rejimi bakımından “uluslararası koruma”yı temel almasına rağmen, tanımlar kısmında bu kavrama ilişkin herhangi bir tanımlamaya yer verilmemiştir. Kanunun 3/1-r maddesi uluslararası korumayı ifade ederken korumanın üç statüden- mülteci, şartlı mülteci ve ikincil koruma-oluşturduğunu zikretmiştir. Kanun mülteci, şartlı mülteci ve ikincil koruma statülerini sırasıyla 61, 62 ve 63. maddelerde tanımlamıştır. Uluslararası korumaya erişimin nasıl olacağını “Genel Usuller” başlığı altında Kanunun 65. maddesinde belirlenmiştir. Bu noktada her yabancıların uluslararası korumaya erişiminin mümkün olduğu, Valiliklerin başvuruyu kaydetmekle yükümlü olduğu açıkça kanuni düzenlemede öngörülmüştür. Kanundaki emredici hükme ve idarelerin bu noktada bağlı yetkisine rağmen sıklıkla yabancılarının uluslararası koruma başvurularının alınmaması konusunda keyfi uygulamalarla karşılaşmaktadır. Bu keyfi uygulamalar Anayasada yer alan dilekçe hakkının kullanılmasına aykırı olduğu gibi uluslararası korumaya erişim hakkına da aykırıdır. Uluslararası koruma statü usulünde ise mülakat tarihlerinin ve değerlendirme süreçlerin kanunda yer alan altı ay içinde sonuçlandırılması gerekir hükmüne rağmen çok uzun yıllar içerisinde statü kararının sonuca bağlanmaması bir başka problemlilik noktadır. Bu hususlardan mütevellit çalışmamızda öncelikle uluslararası koruma kavramı, mahkeme kararlarından hareketle uluslararası hukukta ve Türk hukukunda nasıl ele alındığı ifade edilecektir. Akabinde bir yabancı uluslararası koruma statüsünü elde etmek için hangi usuli aşamalardan geçtiği kanundaki düzenlemelerden hareketle aktarılacaktır. Son olarak uluslararası koruma statüsünün tanınmasında idarenin işlemleri ve eylemleri yoluyla yarattığı hukuka uygun olmayan uygulamalar belirtilerek çözüm önerileri ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Koruma, Koruma Statüleri, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, İdari Usul

THE CONCEPT OF INTERNATIONAL PROTECTION, RECOGNITION PROCEDURE AND PROBLEMS IN PRACTICE

Abstract

The concept of international protection is a new concept in Turkish Law. Law No. 6458 on Foreigners and International Protection, which entered into force in 2014, although it is based on "international protection" in terms of protection regime, there is no definition of this concept in the definitions section. Article 3/1-r of the Law defines international protection as consisting of three statuses - refugee, conditional refugee and subsidiary protection. The Law defines refugee, conditional refugee and subsidiary protection statuses in Articles 61, 62 and 63 respectively. The procedure for accessing international protection is set out in Article 65 of the Law under the heading "General Procedures". At this point, it is clearly stipulated in the legal regulation that every foreigner can access international protection and that the Governorates are obliged to register the application. Despite the mandatory provision in the law and the binding authority of the administrations at this point, arbitrary practices are frequently encountered in not receiving the international protection applications of foreigners. These arbitrary practices are contrary to the exercise of the right to petition enshrined in the Constitution as well as the right to access international protection. Another problematic point in the international protection status procedure is that the status decision is not finalised for many years despite the provision in the law that the interview dates and evaluation processes must be finalised within six months. Due to these issues, in our study, firstly, the concept of international protection and how it is handled in international law and Turkish law based on court decisions will be expressed. Subsequently, the procedural steps that a foreigner goes through in order to obtain international protection status will be explained based on the regulations in the law. Finally, unlawful practices created by the administrative procedures and actions in the recognition of international protection status will be indicated and solutions will be proposed.

Keywords: International Protection, Protection Status, Law on Foreigners and International Protection, Administrative Procedure

KUDÜS'E YAHUDİ GÖÇÜ VE ŞERİF MEHMED RAUF PAŞA'NIN GÖÇ YÖNETİM POLİTİKALARI (1877-1889)

Yakup KARATAŞ¹³, Rabia ELÇİ¹⁴

¹*Prof. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, <http://orcid.org/0000-0003-3356-0146>, e-posta: yakup198025@gmail.com.*

²*Doktorant, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, <https://orcid.org/0000-0003-0866-2220>, e-posta: rabia.rei9@gmail.com.*

ÖZET

Kudüs, tarih boyunca önemli bir dini merkez olmuş ve üç din için de kutsal şehir olarak kabul edilmiştir. Bu kutsiyeti nedeniyle bu coğrafyada yıllarca savaşlar, istilalar, güç mücadeleleri yaşanmıştır. Kudüs Müslümanlar için olduğu kadar Yahudiler için de büyük bir anlam ifade etmiştir. İnanca göre Kudüs, tanrı tarafından Yahudilere vaat edilmiştir. Kudüs'teki üstünlükleri sona erdiğinde şehri terk etmek zorunda kalan Yahudiler sürgünde yaşadıklarına inanarak bir gün Kudüs'e dönme arzularını her zaman canlı tutmuşlardır. Diaspora Yahudilerinin bu arzuları XIX. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren pek çok Avrupalı devlet tarafından desteklenmiş hatta yüzyılın son çeyreğinde siyasal bir akıma, Siyonizm diye bilinen bir çeşit milliyetçilik hareketine dönüşmüştür. 1858 yılında yayınlanan Arazi Kanunnamesi pratikte bazı bölgeler için birtakım problemleri de beraberinde getirmişti. Kanunname ile topraklar sahipleri adına işlenmiş ve tapu senetlerinin bu kayıtlar üzerine çıkarılması sistemleştirilmeye çalışılmıştı. Ancak bazı Filistinli çiftçiler arazi vergisi ödememek için topraklarını farklı ya da hayali isimler ile kaydettirmişlerdi. Yapılan bu hata pek çok karışıklığa sebep olmuştu. Bu anlaşmazlıkları fırsat bilen bazı varlıklı kesimler ise bu arazileri satın alarak daha yüksek fiyatlarla Yahudilere satmışlardı. İşte bu hamle ile bölge için tehlikeli bir geleceğin zemini hazırlanmıştı. 1879 yılında İngiliz Muhafazakâr Partisi eski milletvekili ve aynı zamanda seyyah olan Laurance Oliphant'ın faaliyete geçmesi sonucu bölgeye ciddi anlamda Yahudi göçü girişimleri başlamıştır. İngiltere'nin Ortadoğu politikasına hizmet edecek olan bu göç planına göre bölgenin bir kısmı para karşılığında Yahudi yerleşimine açılacaktı. Ayrıca o bölgeye özerklik verilerek Yahudilerin kendi dâhili yönetim birimlerini oluşturmalarına imkân tanınacaktı. Bu girişimler Theodore Herzl önderliğinde 1882 yılından itibaren organize göç hareketine evrilmiştir. 1882 yılında organize olarak gerçekleşen hareket, Rusya'da şiddetlenen Yahudi aleyhtarlığından birkaç ay sonra gerçekleşmiştir. Bunu 1890-1891 yıllarında ikinci ve 1900'lerin başında üçüncü büyük göç dalgası izlemiştir. Hükümet bu gidişatı tamamen durdurmak için çabalasa da artık bu güce sahip değildi, bunun yerine bu etkilerin kapsamını mümkün olan her şekilde sınırlamaya

çalışmıştır. Bu çerçevede bölgede 1877-1889 yılları arasında görev yapan Şerif Mehmed Rauf Paşa, Osmanlı Devleti'nin Yahudilerin Kudüs ve çevresine hareketten men edilmesine dönük emirlerinin tatbiki için yabancı konsoloslar ile görüşmeler gerçekleştirmiş ve ilk olarak yabancı devlet vatandaşı Yahudilerin Kudüs ve çevresinde bir aydan fazla ikametlerini yasaklamıştır. Ayrıca inançlarını ve mezheplerini gösteren pasaportlar taşımakla yükümlü tutulmuş ve ülkelerindeki Osmanlı Konsolosluğu'ndan tezkere almaları zorunlu kılınmıştır. Bu karar Kudüs'te konsolosluğu bulunan tüm ülkelerin sefaretlerine de tebliğ edilmiştir. Yahudi göçmenler, Osmanlı Devleti'nin uyguladığı tedbirler neticesinde birçok problemle karşı karşıya kalmıştır ancak buna rağmen Kudüs Mutasarrıflığındaki arazilerden büyük bir bölümünü ele geçirmede başarılı olmuş, rüşvet ve kanunlardaki boşluklardan yararlanma yoluyla devasa mülkiyetler edinmişlerdir. Dolayısıyla devam eden egemenlik mücadelesinin ve getirdiği sorunların sonuçlandırılması için tüm bu iddialara ve yönetim süreçlerine geniş bir perspektiften bakılarak analiz edilmesi gerekmektedir. Bu takdimin üç amacı vardır: İlk olarak 1877-1889 yılları arasında Kudüs Mutasarrıflığında 12 yıl boyunca görev yapmış olan Şerif Mehmed Rauf Paşa'nın idari politikalarının göç analizini yapmaktır. Ardından Osmanlı Hükümeti'nin söz konusu yıllarda Filistin'e Yahudi göçüyle ilgili tutumu tanımlanmaya çalışılmıştır. Son olarak ise resmi devlet yaklaşımları ve uygulamalar ışığında merkez-sancak iletişiminin uygulamaya yansımaları değerlendirilmiştir. Bahsedilen hususlar Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi ve Osmanlı Vilayet Salnamelerinden elde edilen veriler ışığında yorumlanmıştır. Neticede idari, mali ve askeri problemlerin yanı sıra dış etkenlerin de baskısı altında sürdürülebilir bir göç yönetimi sağlanamadığı anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Diaspora, Yahudi Göçü, Siyonizm, Şerif Mehmed Rauf Paşa

JEWISH MIGRATION TO JERUSALEM AND THE MIGRATION MANAGEMENT POLICIES OF SHERIF MEHMED RAUF PASHA (1877-1889)

Abstract

Jerusalem has been an important religious center throughout history and is considered a holy city for three major religions. Due to its sanctity, this region has witnessed wars, invasions, and power struggles for centuries. Jerusalem holds significant meaning not only for Muslims and Christians but also for Jews, who believe that it was promised to them by God. Even when their dominance in Jerusalem came to an end, Jews who were forced to leave the city maintained a strong desire to return, believing in their exile. The aspirations of the Diaspora Jews have been supported by several European states since the early 19th century, evolving into a political movement known as Zionism by the end of the century. The Land Code,

published in 1858, brought along practical problems for certain regions. The law aimed to systematize land ownership, with lands being cultivated on behalf of their owners, and land deeds being issued based on these records. However, some Palestinian farmers registered their lands under different or imaginary names to avoid paying land taxes, leading to confusion. Taking advantage of these disputes, some wealthy groups purchased these lands and sold them to Jews at higher prices, laying the groundwork for a potentially dangerous future for the region. In 1879, serious attempts at Jewish immigration to the region began as a result of the action of Laurance Oliphant, a former member of the British Conservative Party and also a traveller. According to this immigration plan, which would serve Britain's Middle East policy, a part of the region would be opened to Jewish settlement in exchange for money. In addition, autonomy would be given to that region, allowing the Jews to form their own internal administrative units. These initiatives evolved into an organized migration movement starting from 1882 under the leadership of Theodore Herzl. The movement, which took place in an organized manner in 1882, took place a few months after the anti-Semitism intensified in Russia. This was followed by the second wave of immigration in 1890-1891 and the third wave in the early 1900s. Although the government tried to stop this trend completely, it no longer had this power and instead tried to limit the scope of these effects in every possible way. In addition, those coming to the region were obliged to carry passports showing their beliefs and sects and were required to obtain a permit from the Ottoman Consulate in their country. This decision was also notified to the embassies of all countries with consulates in Jerusalem. Jewish immigrants faced many problems as a result of the measures implemented by the Ottoman Empire, but despite this, they were successful in seizing a large part of the lands in the Jerusalem Governorship and acquired huge properties through bribery and exploiting loopholes in the laws. Therefore, in order to conclude the ongoing struggle for sovereignty and the problems it brings, all these claims and management processes need to be analyzed from a broad perspective. In this context, Rauf Pasha, who served in the region between 1877 and 1889, held meetings with foreign consuls to implement the orders of the Ottoman Empire to prevent Jews from moving to Jerusalem and its surroundings, and firstly, he banned Jews who were foreign citizens from residing in Jerusalem and its surroundings for more than one month. This presentation has three purposes: first, to analyze the migration policies of Sherif Mehmed Rauf Pasha, who served in the Jerusalem Mutassariflik for 12 years between 1877 and 1889; second, to describe the Ottoman government's stance on Jewish migration to Palestine during these years; and finally, to evaluate the implications of central-district communication in the light of official state approaches and practices. The

issues mentioned have been interpreted based on data obtained from the Ottoman Archives and the Ottoman Provincial Yearbooks. Ultimately, it is understood that sustainable migration management could not be achieved under the pressure of administrative, financial, military problems, and external factors.

Keywords: Jerusalem, Diaspora, Jewish Migration, Zionism, Sherif Mehmed Rauf Pasha

ARAP BAHARININ SURIYE'DEKİ ETKİSİ: TOTALİTARİZM VE GÖÇ İLİŞKİSİ

Yunus Emre TANSÜ¹, Ahmet GÜLER², Sinan KORKMAZ³

¹*Doç. Dr. Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Orcid No: 0000-0002-6183-5302, ytansu@gmail.com*

²*Gaziantep Üniversitesi, Orcid No: 0000-0003-0410-7959, ahmetguler2746@gmail.com*

³*Gaziantep Üniversitesi, Orcid No: 0009-0002-9787-8663, sinankorkmaz53@windowslive.com*

ÖZET

Suriye olarak isimlendirilen bu bölge tarihsel olarak 1516 yılında Memluk Devletinin elinden alınarak Osmanlı Devleti'ne bağlanmıştır. Osmanlı Devleti bölgeyi topraklarına katmış ve uyum konusunda da sorun yaşamamıştır. Bu sorunu yaşamamasının sebebi ise bölgenin Müslüman nüfusa sahip özgün ağırlığından kaynaklanmaktadır. Müslümanların haricinde ise Süryani, Rum Ortodoks, Hristiyan, Ermeniler, Yahudiler, gibi gayri Müslimlerde yaşamaktadır. Osmanlı Devleti bu birlikteliği yüzyıllar boyunca güzel şekilde idare etmiştir. Bölgede farklı din ve etnik mezhep sahibi olan tebaa hoşgörü içinde yaşamıştır. Osmanlı'ya isyan eden Mısırlı İbrahim Paşa bölgenin demografik yapısının değiştirilip kaos halini almasına sebep olmuştur. 19.yy. da Mısır'dan binlerce kişiyi getirip yeni bir şehir inşa etmek istemiştir. Birinci Dünya savaşında ise Avusturya-Macaristan ve Almanya'nın yanında yer alan Osmanlı Devleti savaşı kaybederek Eş-Şam olarak dönem içinde ifade edilen Suriye'yi Fransızlara kaptırmıştır.1920 yılından 1946 yılına kadar Fransız mandasında kalan bölgede istikrar sağlanamamıştır. 1946 yılında ikinci Dünya savaşının akabinde Fransa'nın düşmesi ile Fransa bölgeden çekilmiştir. Bağımsızlığını ilan etmiş olsa da 1960'lı yıllara kadar istikrar sağlanamamıştır. Nazi mensuplarını da yanına alan Suriye, Siyonist Devleti olarak İsrail'in kurulmaması için harekete geçmiştir. Ancak başarılı olamadığı gibi Suriye'de darbeler devrini başlatmıştır. Mart 1949 yılında Albay Hüsnü Zaim tarafından darbeler dönemi Suriye siyasetinde yön verici olarak filizlenmeye başlamıştır. Demokrasinin kaldırılması ile Suriye tam anlamıyla baskıcı ve kaotik bir ortama doğru evrildi. 1 Şubat 1958 yılında Mısır ve Suriye birleşerek Birleşik Arap Cumhuriyetini kurmuştur. Ancak Baasçı subaylar gizli bir komite kurmuş ve 28 Eylül 1961'de askeri darbe gerçekleştirmiştir.. ilk iş olarak Mısır ile olan birliktelikten vazgeçilmiştir. Daha sonra Baas iktidarında savunma bakanı olan Hafız Esad darbeye başa geçmiştir. SSCB ile ilişkilerini geliştiren Hafız Esad, Müslüman kardeşler muhalefetini de on binlerce kişinin ölümü ile bastırmıştır. Türkiye ile su sorunu konusunda sıkıntılar yaşanmıştır. Hafız Esad bölücü terör örgütü pkk 'ya destek vererek Türkiye ile olan ilişkilerde gerginlik çıkarmıştır. Hafız Esad 10 Haziran 2000 yılında kalp krizi sonucu

hayatını kaybetmiştir. Ölümünün ardından oğlu Beşar Esad Suriye Devlet Başkanı olmuştur. Beşar Esad'ın mesleği göz doktorluğudur ve İngiltere'den dönerek Suriye'de başa geçmiştir. Arap coğrafyasında Tunus'ta başlayıp sonrasında 2011 yılında Suriye'ye sıçrayan Arap Baharı olarak tabir edilen protestolar yerini şiddete bırakmıştır. Amerika Birleşik Devletleri, Suriye muhalefeti, Avrupa Birliğinin başını çektiği devletler Esad'ın koltuğu bırakmasını istemişlerdir. Bu doğrultuda isyanları hareketlendirmiş ve silahlı evreye geçişinde muhalifler desteklenmiştir. Ordunun protestoculara tutumu sert ve kanlı şekilde olunca olaylar daha da tırmanmaya başlamıştır. Hizbullah gibi örgütlerin Esad yanlısı tavrı olayları sonrasında etnik ve dini mezhepsel boyuta taşımıştır. Arap Aleviliği olarak bilinen Nusayriler Suriye'de Sünni kesimin karşısında oldukça azdır. Esad dönemi Nusayriler ile eş güdümlü popülaritesi artmıştır. Nusayriler Suriye siyasetini ve devlet yönetimini şekillendirmiştir. Sünni kesim çoğunlukta olsa da etkinlik olarak Nusayri rejimle baş edememiş ve huzursuzluğu tetiklemiştir. Hizbullah ve Şii yapıların Sünni protestoculara karşı Esad yanında orduya dahil olması Sünni grupların da silahlanmasına sebep olmuş ve Suriye'de iç savaşa doğru ilerlemiştir. Milyonlarca insanın yerinden olmasına ve hayatını kaybetmesine sebep olmuştur. Suriye toprakları vekalet savaşlarının sahası haline getirilerek demografik değişimlere ve ticaret alanı haline gelmiştir. Türkiye de bu durumdan en çok etkilenen ülke olmuştur. Milyonlarca Suriyeli göç edip Türkiye'ye gelmiştir. Bu göç güvenlik ve nüfus politikasını etkilemiş ve Uluslararası sorun haline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Suriye, Göç, Totalitarizm, Arap Baharı

THE IMPACT OF THE ARAB SPRING IN SYRIA: THE RELATIONSHIP BETWEEN TOTALITARIANISM AND MIGRATION

Abstract

This region, which is called Syria, was historically taken from the Mamluk state in 1516 and connected to the Ottoman State. The Ottoman Empire added the region to its lands and did not experience any problems in terms of adaptation. The reason why it does not experience this problem is due to the unique weight of the region with a Muslim population. Apart from Muslims, non-Muslims such as Syrians, Greek Orthodox, Christians, Armenians and Jews live. The Ottoman Empire managed this union well for centuries. Subjects of different religions and ethnic sects in the region lived in tolerance. The Egyptian Ibrahim Pasha, who rebelled against the Ottoman Empire, caused the demographic structure of the region to change and become chaos. 19th century He also wanted to bring thousands of people from

Egypt and build a new city. In the First World War, the Ottoman Empire, which was on the side of Austria-Hungary and Germany, lost the war and lost Syria, which was expressed as Al-Sham during the period, to the French. In 1946, with the fall of France after the Second World War, France withdrew from the region. Although it declared its independence, stability could not be achieved until the 1960s. It took action to prevent the establishment of Israel as the Syrian Zionist State, which took the Nazi members with it. However, it was unsuccessful and started the period of coups in Syria. In March 1949, the period of coups began to sprout as a guide in Syrian politics by Colonel Hüsnü Zaim. With the abolition of democracy, Syria has evolved into a truly oppressive and chaotic environment. On February 1, 1958, Egypt and Syria united to form the United Arab Republic. However, the Baathist officers formed a secret committee and carried out a military coup on September 28, 1961. Hafiz Assad is among the pioneers of this coup. The first thing to do was to abandon the union with Egypt. Later, Hafez Assad, who was the defense minister in the Baath rule, came to power with the coup. Hafez Assad, who improved his relations with the USSR, suppressed the opposition of the Muslim brothers with the deaths of tens of thousands of people. There were problems with Turkey regarding the water problem. Hafez Assad supported the separatist terrorist organization PKK and created tension in relations with Turkey. Hafez Assad died on June 10, 2000 as a result of a heart attack. After his death, his son Bashar Assad became the President of Syria. Bashar Assad's profession is an ophthalmologist and he came to power in Syria after returning from England. The protests called the Arab Spring, which started in Tunisia in the Arab geography and then spread to Syria in 2011, left its place to violence. The United States of America, the Syrian opposition, and the states led by the European Union wanted Assad to leave his seat. In this direction, the rebellions were mobilized and the opposition was supported in the transition to the armed phase. The events started to escalate when the army's attitude towards the protesters was harsh and bloody. The pro-Assad attitude of organizations such as Hezbollah carried the ethnic and religious sectarian dimension after the events. Nusayris, known as Arab Alawism, are very few in Syria against the Sunni group. The popularity of the Assad period increased in coordination with the Nusayris. Nusayris shaped Syrian politics and state administration. Even though the Sunni section was in the majority, they could not cope with the Nusayri regime in terms of effectiveness and triggered the unrest. The inclusion of Hezbollah and Shiite structures in the army alongside Assad against the Sunni protesters caused the Sunni groups to take up arms and progressed towards a civil war in Syria. It has caused millions of people to be displaced

and lost their lives. The Syrian lands have been turned into the field of proxy wars and have been turned into a field of demographic changes and trade. Turkey has been the country most affected by this situation. Millions of Syrians have migrated to Turkey. This migration has affected the security and population policy and has become an international problem.

Keywords: Syria, Migration, Totalitarianism, Arab Spring.

KÜRESEL İKLİM KRİZİNİN ORTAYA ÇIKARDIĞI İKLİM GÖÇÜ VE İKLİM GÖÇMENLERİ ÜZERİNE TEORİK BİR İNCELEME

Ayşegül BULUT¹

¹Doktora Öğrencisi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Hatay/Türkiye, ORCID: 0000-0003-0189-3042, e-posta: aysegul6992@gmail.com

ÖZET

Son dönemlerde, insanlığın gündemini meşgul eden konulardan biri de küresel ısınma ve iklim değişikliğidir. Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin ürkütücü boyutlara ulaşması ve bir iklim krizine dönüşmesi, bir taraftan çevre, kaynaklar ve sürdürülebilirlik üzerinde baskı oluştururken, diğer taraftan çok sayıda insanın yaşadıkları alanları terk etmesine sebep olmaktadır. İklim göçü olarak nitelendirilen bu hareketlilik sürecinin temel aktörleri ise iklim göçmenleri olarak adlandırılmaktadır. İklim göçmenleri, iklim değişikliğinin neden olduğu olumsuz etkilerden korunmak ve daha iyi yaşam koşullarına sahip olmak umuduyla yaşadıkları alanları terk ederek başka bölgelere ya da ülkelere göç etmektedirler. İklim krizi ve buna bağlı olarak yaşanan göçler konusunda yapılan araştırmalar ve ortaya konan veriler incelendiğinde, söz konusu göçlerin gittikçe artış eğilimi göstereceği görülmektedir. Bu çalışmanın amacı; küresel iklim krizi ve bu krize bağlı olarak ortaya çıkan iklim göçü ve iklim göçmenleri ilişkisini anlamak ve ortaya koymaktır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemi olarak literatür taramasından faydalanılmıştır. Çalışma sonucunda, iklim krizi ile göç arasında yakın bir ilişki ve paralellik olduğu ve iklim göçünün göçmenlerin çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmasına neden olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Küresel Isınma ve İklim Değişikliği, Küresel İklim Krizi, Göç, İklim Göçü

A THEORETICAL EXAMINATION ON CLIMATE MIGRATION AND CLIMATE MIGRANTS ARISING FROM THE GLOBAL CLIMATE CRISIS

Abstract

Recently, one of the issues that has occupied the agenda of humanity is global warming and climate change. The negative effects of global warming and climate change reaching alarming levels and turning into a climate crisis, on the one hand, create pressure on the environment, resources and sustainability, and on the other hand, cause many people to leave the areas where they live. The main actors of this mobility process, which is described as climate

migration, are called climate migrants. Climate migrants leave the areas they live in and migrate to other regions or countries in the hope of being protected from the negative effects caused by climate change and having better living conditions. When the research and data on the climate crisis and related migrations are examined, it is seen that these migrations will tend to increase. The aim of this study is to understand and reveal the relationship between the global climate crisis and the resulting climate migration and climate migrants. In the study, the literature review was used as a qualitative research method. As a result of the study, it was revealed that there is a close relationship and parallelism between the climate crisis and migration and that climate migration causes migrants to face various problems.

Keywords: Global Warming and Climate Change, Global Climate Crisis, Migration, Climate Migration

DOĞAL AFETLERE BAĞLI YERİNDEN EDİLME VE GÖÇ YÖNETİŞİMİ: ABD, ÇİN VE TÜRKİYE ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA

Elif DURU¹

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ORCID:0009-0001-6218-5587, e-posta: edelifduru@gmail.com

ÖZET

Disiplinler arası çalışmalar ile kanıtlanan küresel iklim değişikliğine, deniz seviyelerindeki yükselmeye ve diğer birçok beşerî faktöre bağlı çevresel değişimler ya da doğal afetler günümüzde etkisini sıkça hissettirmeye başlamıştır. İnsan hareketliliklerini inceleyen uluslararası örgütler ise 2050 yılına kadar iklim ve çevresel değişim kaynaklı göçmenlerin sayısının 25 milyon ile 100 milyon arasında değişmesini beklemektedir ve bu sayının öngörülemeyen afetlere bağlı olarak artabileceğini de vurgulamaktadır. Bu iki senaryo birleştirildiğinde sel felaketlerinin dünya çapında artması, doğası gereği ani gerçekleşen bu afetlerin beklenmedik insan hareketliliklerine sebep olması da kabul edilebilir bir varsayım haline gelmektedir. Türkiye özelinde, 2022 yılı AFAD raporlarına göre sel/su baskınlarının ve sel sonrasında sıkça görülen heyelanların, ülkede en fazla gerçekleşen ikinci ve üçüncü doğa kaynaklı olaylar olarak görülmesi bu varsayımın Türkiye için de geçerli olabileceğini gösterir niteliktedir. Bu bilgiden hareketle, yaklaşan çevresel değişimleri ve aktörlerini tanımak, birey ve devlet bazında olası senaryoları tahmin edebilmek ve proaktif davranabilmek büyük önem taşımaktadır. Halihazırda hükümetler ve uluslararası örgütler afet sonrası yardımlara, uluslararası anlaşmalara ve afet bölgelerinin yeniden inşasına odaklanmaktadır ancak bu önlemler sürdürülebilirlik açısından yetersiz kalmaktadır. Türkiye de dahil olmak üzere ülkeler tarafından hazırlanan afet müdahale planlarında ise önleyici tedbirlerin eksikliği sıklıkla görülmektedir. Bu çalışmanın çıkış noktası, sel ve su baskını temelli doğal afetler ile gelen göç hareketliliklerinin ani ve zorunlu doğasını değiştirebilmenin proaktif göç yönetişimi ile mümkün olup olmadığı ve ülkelerin/bölgenin gelişmişlik düzeyine bağlı olarak göç yönetişim başarısının değişip değişmediği sorusuna cevap aramaktır. Bu kapsamda, ekolojik göç kavramının önemine 1980'lerden beri hâkim olan Çin'in, özellikle Sarı Irmak (Yellow River) havzasında yaşayan halkını tekrarlanan sel felaketlerinden ve bu felaketlerin sebep olduğu zorunlu yerinden edilmelerden korumak için uyguladığı başarılı politikalar ile ABD'nin Coyote Creek bölgesindeki sel felaketleri ve ilgili aktörlerin yetersiz afet ve göç yönetimi karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmanın sonucunda ise Türkiye'nin Karadeniz

bölgesinde son dört yılda yaşanan sel felaketlerine ve uygulanan planlara bakılarak Türkiye için doğal afetlere bağlı zorunlu yerinden edilmelere yönelik öneriler sunulmuştur. Çalışma, iklim göçü konusunda tartışılmalı hale gelen kriz ve göçmen tanımına, uluslararası hukukun gelişimine, iklim ya da çevre temelli göç ile çatışma ilişkisine ve göçe dair ulusal planlara da değinerek ülke örneklerini kapsayıcı bir literatür üzerinden incelemiştir. Bunu gerçekleştirirken ulusal/uluslararası kurumların sürece yönelik yasal, maddi ve insani katkıları da incelenmiş, sel felaketlerinden hareketle doğal afet, göç ve ilgili aktörlerin ilişkisine yönelik genel bir çerçeve çizilmiştir. Araştırma sonucunda bir ülkenin afetlere ve buna bağlı olarak gerçekleşen insan hareketliliklere verdiği yanıt ile gelişmişlik düzeyi arasında doğrudan bir bağlantı olmadığı, ülkelerin bu tür durumlara nasıl olumlu ve sürdürülebilir yanıt vereceği hususundaki belirleyici faktörlerin sadece teknoloji ve maddi kaynaklar değil süreç boyunca tüm aktörler ile kurulan açık iletişim ve bilgi yönetimi olduğu ortaya konulmuştur. Afet yönetimi ve iklim değişikliğine bağlı afetlerin önlenmesi özelinde mühendislik, jeoloji, tarih ve sosyoloji gibi alanların bir arada çalışmasının ve ortak planlama yürütmesinin ne kadar kritik önem taşıdığı vurgulanmıştır. Özellikle insan hareketliliklerine yönelik uygulamaların başarısındaki ana belirleyicilerin göç edebilecek toplumun iyi tanınması, göç hareketlerinin takip edilmesi ve buna yönelik önleyici tedbirler alınması olduğu kanısına ulaşılmıştır. Elbette ekonomik fonlama sürecin her aşamasında büyük önem taşımaktadır ancak bu fonların ne aşamada ve ne için kullanılacağı iyi planlanmadığı takdirde sürdürülebilirlik konusunda başarısız olabileceği de çalışmanın bulguları arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Doğal Afet, Zorunlu Göç, Göç Yönetimi, Türkiye, ABD, Çin

DISPLACEMENT AND MIGRATION GOVERNANCE IN THE CONTEXT OF NATURAL DISASTERS: A COMPARATIVE STUDY ON THE USA, CHINA, AND TÜRKİYE

Abstract

Environmental changes or natural disasters due to global climate change, sea level rise and many other anthropogenic factors, which have been proven by interdisciplinary studies, have started to make their impact felt frequently. International organizations studying human mobility expect the number of climate and environmental change related migrants to range between 25 million and 100 million by 2050 and emphasize that this number may increase due to unforeseen disasters. When these two scenarios are combined, it becomes an acceptable assumption that flood disasters will increase worldwide along with others and that

these disasters, which are sudden in nature, will cause unexpected human mobility. In the case of Türkiye, floods, and landslides, are the second and third most common natural events in the country, according to AFAD reports of 2022, which indicates that the assumption above may also be valid for Türkiye. Based on this information, it is of great importance to recognize the upcoming environmental changes and their actors, to be able to predict possible scenarios on individual and state level and to act proactively. Currently, governments and international organizations focus on post-disaster aids, international agreements, and reconstruction of disaster areas, but these measures are insufficient in terms of sustainability. The lack of preventive measures is frequently observed in the disaster response plans prepared by countries, including Türkiye. The starting point of this study is to seek an answer to the question of whether it is possible to change the sudden and forced nature of mobilizations caused by floods and inundation-based natural disasters through proactive migration governance; and whether the success of the migration governance changes depending on the level of development of countries. In this context, the successful policies implemented by China to protect its people living in the Yellow River region from repeated flood disasters and forced displacements caused by these disasters are compared with the inadequate disaster and migration management of the USA in the Coyote Creek region. As a result of this comparison, the flood disasters experienced in the Black Sea region of Türkiye in the last four years and the plans implemented during these disasters are analyzed, and recommendations for Türkiye regarding forced displacement due to natural disasters are presented. The study analyses the examples of three different countries through an inclusive literature, addressing the definition of crisis and migrant -which has become controversial in the field of climate migration-, the development of international law, the relationship between climate or environment-based migration and conflict, and different national plans on migration. While doing so, the legal, material, and humanitarian contributions of national/international institutions to the process were also analyzed, and a general framework was drawn for the relationship between natural disasters, migration and related actors based on flood disasters. One result of the research is that there is no direct link between a country's response to disasters and disaster related human mobilizations and its level of development. Additionally, it was revealed that the determining factors in how countries can respond positively and sustainably to such situations do not only depend on technology and material resources, but also on open communication and information management established with all actors throughout the process. It was emphasized how critical it is for fields such as engineering, geology, history, and sociology to work together and carry out collective planning in disaster

management and prevention of disasters due to climate change. It was concluded that the main determinants of the success of the applications for human mobility are to identify the group who may potentially migrate, to monitor the migration movements and to take preventive measures accordingly. Economic funding is indeed significant at every stage of the process. However, it is among the findings of the study that if funds are not well planned concerning what stage and what purpose they will be used, they may fail in terms of sustainability.

Keywords: Natural Disaster, Forced Migration, Migration Governance, Türkiye, USA, China

GÖÇ TEMALİ RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARINDA BİR DUYGU OLARAK: ÖZLEM

Elvan ÖZDEMİR¹

¹Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye. ORCID: 0000-0001-6887-3092, e-posta: elvanelaozdemir@gmail.com

ÖZET

Göç, insanlık tarihinden beri var olsa da 20.yy ve 21.yy’ da yaşanan savaşlar nedeniyle başlayan kitlesel göç hareketleri nedeniyle tüm toplumları ilgilendiren bir sorun haline gelmiştir. Savaş, siyasi, ekonomik nedenlerle yoğun yaşanan kitlesel göç hareketlerinden en çok etkilenenler ise kırılgan gruplara dahil olan çocuklardır. İnsan üzerinde birçok etkisi olan göç olgusunun özellikle çocuklar üzerindeki etkisi yetişkinlere kıyasla daha fazla ve hasar verici olabilmektedir. Çocukların göç süreci deneyimleri, göçe dair hissettikleri, göç edilen yerde yaşadıkları, toplumsal kabulleri ve okul hayatları en yoğun etkilenen alanlardır. Çocuk edebiyatı yazınları anlatması zor olan olgu ve olayları dilsel, anlatımsal ve kurgusal yönüyle anlatmada başvurulan kaynaklardır. Özellikle resimli çocuk kitapları hassas ve zor olan konuları her yaşta okuyucu veya dinleyiciye anlatmakta kendine önemli bir yer edinmiştir. Göç temalı resimli çocuk kitapları ise anlatılması zor olan bu konuyu karakterler ve hikayeler üzerinden duygusal ve bilişsel anlamda kavratma imkânını sunar. Göç ve mültecilik konusunu anlatabilmenin yanı sıra empati, vicdan, yardımseverlik gibi bir çok değeri okuyucu ve dinleyicide harekete geçirir. Göç temalı resimli çocuk kitaplarında kahramanın ve karakterlerin aktardığı birçok olay, durum ve duygu vardır. Aktarılan duygulardan biri de özlem duygusudur. Kahraman ve karakterler bu özlem duygusunu bazen sahip oldukları bir oyuncak, bazen bir eşya, bazen bir arkadaş, okul veya konfor deneyimleri üzerinden dile getirirler. Bu araştırmada göç temalı resimli çocuk kitaplarında özlem duygusunun aktarılma sıklığı ve şekilleri incelenmiştir. Araştırmada kullanılan göç temalı resimli çocuk kitapları amaçlı örnekleme yöntemine göre belirlenmiş ve örnekleme “Benim adım mülteci değil, Benim görünmez evim, Yolculuk, Bavulumdaki Kırık Fincan ve Evinden uzakta: mülteci” isimli 5 adet göç temalı resimli çocuk kitabı incelemeye alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmanın oluşturduğu “göç temalı resimli çocuk kitaplarında özlemin aktarım yolları”nın esas alındığı bir form geliştirilmiş ve içerik analizi kullanılmıştır. Toplanan veriler

betimsel analiz yoluyla yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucunda özlem duyulan çeşitli bulgulara rastlanılmış olmakla beraber en sık özelemlerin; yakın iletişim yaşanan bağlanma olgularının olduğu özelemler (arkadaş, komşu, aile bireyi), çocuğun konfor alanına ait nesnelere (eşyalar, oyuncaklar, çevresel özellikler), göç öncesi kurduğu hayallerde yer alan öğeler olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Çocuk edebiyatı, resimli çocuk kitapları, göç ve mültecilik.

AS A EMOTION IN MIGRATION-THEMED CHILDREN'S BOOKS: LONGING

Abstract

Although migration has existed since human history, it has become a problem that concerns all societies due to mass migration movements that started due to wars in the 20th and 21st centuries. Those most affected by mass migration movements due to war, political and economic reasons are children who belong to vulnerable groups. The phenomenon of migration, which has many effects on people, can have a more damaging effect, especially on children, compared to adults. Children's experiences of the migration process, their feelings about migration, their experiences in the place of migration, their social acceptance and school life are the most affected areas. Children's literature is one of the sources used to explain facts and events that are difficult to explain in linguistic, narrative and fictional aspects. Children's picture books, in particular, have gained an important place in explaining sensitive and difficult subjects to readers or listeners of all ages.

Illustrated children's books with the theme of migration offer the opportunity to understand this subject, which is difficult to explain, more accurately, emotionally and cognitively, through characters and stories. In addition to being able to explain the issue of immigration and refugee, it activates many values such as empathy, conscience and helpfulness in the reader and listener. In migration-themed children's picture books, there are many events, situations and emotions conveyed by the hero and characters. One of the emotions conveyed is the feeling of longing. Heroes and characters express this feeling of longing sometimes through a toy they own, sometimes through an object, sometimes through a friend, school or comfort experiences. In this research, the frequency and ways in which the feeling of longing is conveyed in migration-themed children's picture books were examined. The immigration-themed illustrated children's books used in the research were determined according to the purposeful sampling method and 5 books in the sample were examined. In the study, a form based on "way of transferring longing in children's picture books with the theme of migration"

was developed as a data collection tool and content analysis was used. The collected data were interpreted through descriptive analysis. As a result of the research, various findings about longing were encountered, but the most common attachments are longings (friend, neighbor, family member) and objects belonging to the child's comfort zone (belongings, toys, environmental issues). It was determined that these characteristics were the elements in his dreams before migration.

Keywords: Children's literature, children's picture books, migration and refugee.

GÖÇMEN ÇOCUK OLMANIN GÖRÜNMEYEN YÜZÜ: ÇOCUK TERCÜMANLAR

Elvan ÖZDEMİR¹

¹Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye. ORCID: 0000-0001-6887-3092, e- posta: elvanelaozdemir@gmail.com

ÖZET

Göçün insanlık tarihi kadar eski bir olgu olması nedeniyle bilinen tarih boyunca çeşitli göç hareketleriyle karşılaşırız. Göç edilen topraklarda yaşayan kültür ve dil, göç edenlerin öğrenme ve uyum sağlamada en zorlandığı konuların başında gelmektedir. Çocukların göç edilen ülkede dil eğitimi alması, okul ortamında kültür ve dil öğrenmesi, arkadaşlarıyla oyun ve iletişim esnasında akran öğrenmesi gerçekleştirmesiyle konuşma becerisinin daha hızlı gelişmesi gibi faktörlerle çocuklar dili yetişkinlerden daha kısa sürede ve etkin öğrenebilmektedir. Özellikle dil öğrenmeye karşı direnç gösteren veya dil bariyerini aşamayan, etkili iletişim gerçekleştiremeyecek olan yetişkinler, çeviriye ihtiyaç duydukları her alanda çocuklardan yardım almaktadır. Benzer şekilde okul idarecilerinin ve öğretmenlerin de bu çocuklardan çevirmen olarak yararlandığı bilinmektedir. Çevirmenlik rolü çocuklara iletişim konusuna göre fayda sağlayabildiği gibi pedagojik hasarlar da verebilmektedir. Aynı zamanda haklarının kısıtlanmasına neden olabilmekte ve dilde kendini yeterli görmesine neden olup dilde ilerleme ihtiyacını duymamasına da neden olabilmektedir. Bu araştırmada çocuk tercümanlardan en sık hangi konulardan destek alındığı ve çocuk tercümanların pedagojik durumları, çocuk hakları bakımından yerleri ve dil yeterliliği durumları incelenmiştir. Araştırmanın yöntemi karma yöntem, deseni ise odak grup görüşmesidir. Veri toplama aracı olarak bilgi formu ve araştırmacının geliştirdiği yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Örneklem kadın ve erkek ebeveynlerden, okul idarecisi ve öğretmenleri ile farklı gelişim dönemlerindeki çocuk tercümanlardan olmak üzere 14 kişiden oluşmaktadır. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda çocuklardan tercümanlık desteğini en sık kadın ebeveynlerin ve öğretmenlerin aldığı sonucuna ulaşılrken, çocukların haklarının kısıtlandığı durumların farkındalığında olmadığı, gelişim dönemlerine uygun olmayan unsurlarla karşılaşabildikleri ve dilde ilerleme durumlarına olan motivasyonlarının arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler : Göçmen çocuklar, çocuk hakları, iki dillilik, gelişim

psikolojisi,tercümanlık.

THE INVISIBLE FACE OF BEING A MIGRANT CHILD: CHILD INTERPRETERS

Abstract

Since migration is a phenomenon as old as human history, we encounter various migration movements throughout known history. The culture and language of the migrated lands are among the most difficult issues for immigrants to learn and adapt to. Children can learn the language in a shorter time and more effectively than adults due to factors such as receiving language education in the country of migration, learning culture and language in the school environment, and developing speaking skills faster as they engage in peer learning during games and communication with their friends. Especially adults who are resistant to language learning or who cannot overcome the language barrier and cannot communicate effectively, receive help from children in every field they need translation. Similarly, it is known that school administrators and teachers use these children as translators. The role of translator can provide benefits to children depending on the communication topic, but it can also cause pedagogical damage. At the same time, it may cause their rights to be restricted and may cause them to consider themselves competent in the language and not feel the need to progress in the language. In this research, the issues on which child interpreters receive support most frequently, their pedagogical situation, their place in terms of children's rights, and their language proficiency were examined. The method of the research is mixed method, and the design is survey and interview methods. The information form and interview forms developed by the researcher were used as data collection tools. The sample consists of male and female parents, school administrators and teachers, and child interpreters at different developmental stages. Descriptive analysis method was used to analyze the data. As a result of the research, it was concluded that female parents and teachers most frequently received translation support from children, while it was determined that children were not aware of the situations in which their rights were restricted, they could encounter elements that were not appropriate for their developmental period, and that there was a significant difference in their motivation for language progress.

Keywords: Immigrant children, children's rights, bilingualism, developmental psychology, translation.

SURİYE GÜVENLİ BÖLGE'DE TÜRKÇE ÖĞRENİYORUM “ÇÜNKÜ”

Bahar DOĞAN KAHTALI¹,

İrem TAY²

¹Doç.Dr., İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0001-6184-2306, e-posta:

bahar.dogan@inonu.edu.tr

²Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0002-7220-5326, e-posta:

irem.tay1998@gmail.com

ÖZET

21.yüzyılda milletler arası ilişkilerin artması, eğitim ve sağlık hizmetlerinin gelişmesi, ticari faaliyetlerin uluslararası boyutlara taşınması, kimi zaman gönüllü kimi zaman zorunlu olarak gerçekleştirilen göç faaliyetlerinin olması, bireyler arasındaki sosyal ve kültürel bağlar insanların yeni bir dil öğrenmesini tetiklemektedir. Yabancı dil öğrenimi ana dili edinimi gibi kendiliğinden gerçekleşmemekte, belli bir eğitim yoluyla ve kasıtlı olarak gerçekleştirilmektedir. Bu sebeple dil öğrenim sürecinin iyi bir şekilde planlanmasının, etkili ve doğru materyallerinin kullanılmasının, öğrenci ve öğretmenlerin birtakım sorumlulukları yerine getirmelerinin ve ihtiyaçların belirlenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Türkiye fiziki konumu sebebiyle de geçmişten günümüze kadar birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, transit geçiş ülkesi rolünü de üstlenmiştir. Ayrıca Anadolu, ticaret yollarının üzerinden geçtiği bir coğrafya olması sebebiyle de göç rotası üzerinde yer almıştır. Bu sebeple de hemen hemen her dönemde göç durumu ile karşılaşılacak bir coğrafya olmuştur. Yapılan çalışma kapsamında 2011 Suriye iç savaşının doğurduğu göç sorununa bir çözüm önerisi olarak ortaya atılan Suriye topraklarındaki Suriye Güvenli Bölge konu edinilmiştir. Bu doğrultuda yapılan çalışma, Suriye toprakları içerisinde yer alan ve Türkiye ile sınırı bulunan Suriye Güvenli Bölge Yunus Emre Enstitüsü'nde Türkçe öğrenen farklı demografik özelliklere sahip 15 öğrencinin Türkçeyi öğrenme sebepleri ve Türkçe öğrenme süreçlerini araştırmayı ve Türkçeyi öğrenirken daha farklı nelere yer verilebileceğine dair görüşleri almayı amaçlamıştır. Bu kapsamda nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik araştırma deseninden yararlanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Katılımcıların tamamı araştırmaya gönüllü olarak katılmıştır. Katılan öğrencilerin 11'i erkek, 4'ü kadındır. Katılan öğrencilerin ana dilleri Arapçadır. Öğrencilerin yaşları dikkate alındığında 19 yaşında 3, 21 yaşında 2, 24 yaşında 2, 20, 27, 28, 35, 42, 47, 48 ve 54 yaşlarında 1'er öğrencinin çalışmaya katkı sunduğu görülmüştür. Katılımcıların meslekleri ise çeşitlilik göstermektedir. Bu çeşitlilik kasıtlı olarak seçilmiştir. Çünkü farklı

demografik özelliklere sahip bireylerin sınır ötesinde Türkçeyi öğrenme sebeplerini daha detaylı incelemek amaçlanmıştır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilmiştir. Görüşmeden elde edilen veriler ise içerik analizi ile incelenmiş ardından tema ve alt temalara göre sınıflandırılmıştır. Katılımcıların Türkçe öğrenme sebeplerine bakıldığında Türkiye'ye göç etmek istemeleri, tersine göç gerçekleştiği için dili öğrenmeye ihtiyaç duymaları, eğitim hayatlarına katkı sağlayacağına inanmaları, etkileşim kurarak iletişim sağlamak istemeleri gibi sebeplerin öne çıktığı görülmüştür. Ayrıca Türkçe öğrenme süreçlerinde dil bilgisi, dil becerileri, dil düzeyleri, dizi ve filmler, harf-kelime ve cümleler gibi farklı dil öğrenim süreçlerinin de gerçekleştirildiği görülmüştür. Bununla birlikte dil öğrenim sürecinde çeşitli zorluklarla karşılaştıkları da tespit edilmiştir. Sonuç olarak Suriye Güvenli Bölge'de farklı özelliklere sahip bireylerin birçok sebeple Türkçe öğrenmeye ihtiyaç duyduğu görülürken Türkçe öğrenme sürecinde karşılaştıkları zorlukların da olduğu, Türkçeyi daha farklı öğretim yöntem ve teknikler ile öğrenmeye açık oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Suriye güvenli bölge, yabancılara Türkçe öğretimi, tersine göç.

I AM LEARNING TURKISH IN THE SYRIA SAFE ZONE “BECAUSE”

Abstract

In the 21st century, the increase in international relations, the development of education and health services, the transfer of commercial activities to international dimensions, migration activities that are sometimes voluntary and sometimes compulsory, and social and cultural ties between individuals trigger people to learn a new language. Foreign language learning does not occur spontaneously like the acquisition of a mother tongue, but is carried out deliberately and through a certain education. For this reason, it is thought that it is important to plan the language learning process well, use effective and correct materials, ensure that students and teachers fulfill certain responsibilities and determine their needs. Due to its physical location, Turkey has hosted many civilizations from past to present and has also undertaken the role of a transit country. In addition, Anatolia was on the migration route because it is a geography where trade routes pass through. For this reason, it has been a geography where migration has been encountered in almost every period. Within the scope of the study, the Syrian Safe Zone in Syrian territory, which was put forward as a solution to the migration problem caused by the 2011 Syrian civil war, was discussed. The study conducted in this direction aims to investigate the reasons for learning Turkish and the Turkish learning processes of 15 students

with different demographic characteristics who learn Turkish at the Syrian Safe Zone Yunus Emre Institute, which is located within Syrian territory and borders with Turkey, and to obtain opinions on what could be included differently while learning Turkish. intended. In this context, phenomenological research design, one of the qualitative research methods, was used. Criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods, was preferred in determining the study group. All participants participated in the research voluntarily. 11 of the participating students are male and 4 are female. The native language of the participating students is Arabic. Considering the ages of the students, it was seen that 3 students aged 19, 2 students aged 21, 2 students aged 24, and 1 student each aged 20, 27, 28, 35, 42, 47, 48 and 54 contributed to the study. The professions of the participants vary. This variety was chosen deliberately. Because it is aimed to examine in more detail the reasons why individuals with different demographic characteristics learn Turkish across borders. The data of the research was obtained through a semi-structured interview form. The data obtained from the interview was examined by content analysis and then classified according to themes and sub-themes. When the participants' reasons for learning Turkish are examined, it is seen that the reasons such as wanting to immigrate to Turkey, needing to learn the language because of reverse migration, believing that it will contribute to their educational life, and wanting to communicate by interacting come to the fore. In addition, it was observed that they learned the language from different themes such as grammar, language skills, language levels, TV series and movies, letters-words and sentences in their Turkish learning process. However, it has also been determined that they encounter various difficulties in the language learning process. As a result, while it is seen that individuals with different characteristics in the Syrian Safe Zone need to learn Turkish for many reasons, it has been determined that they also have difficulties in the process of learning Turkish and that they are open to learning Turkish with different teaching methods and techniques.

Keywords: Syria safe zone, teaching Turkish to foreigners, reverse migration.

BİRİNCİ KARABAĞ SAVAŞI SONRASI TÜRKLERİN ZORUNLU GÖÇÜ

Yunus Emre TANSÜ¹, Mehmet Gökhan ÖZÇUBUKÇU²

¹Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Gaziantep/Türkiye ORCID:0000-0002-6183-5306, e-posta: tansü@gantep.edu.tr

²Doktora Öğrencisi, Bakü Devlet Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-2632-9897 e-posta: mehmetgokhanozcubukcu@gmail.com

ÖZET

Göçler siyasal, toplumsal ve ekonomik gibi sebeplerden ötürü hem bireylerin hem de toplulukların yerleşik olarak ikamet ettiği coğrafyayı terk ederek bir başka yerleşim yeri veya değişik ülke sınırları içine gitme eylemidir. Sovyetler Birliğinin parçalamasından sonra bağımsızlıkları elde ülkelerden ikisi de Azerbaycan ve Ermenistan'dır. Azerbaycan Cumhuriyeti 18 Ekim 1991 tarihinde bağımsızlığı ilan etmiş ve kurulmuştur. Bağımsızlığın ilk dönemlerinde Ermenistan, Azerbaycan toprağına ait olan Karabağ topraklarını kendilerine bağlamak adına bölgede bir çatışmanın oluşmasına neden olmuştur. Karabağ bölgesinde uzun yıllar süren çatışmalar mecburi göç problemlerini de beraberinde getirmiştir. 1988 yılında başlayan sıcak çatışmalar 1995 tarihine kadar etmiş ve Ermenistan'ın Karabağ'ı işgal etmesi sonucunda bölgede yaşana 600 bin civarında Azerbaycan Türkü göç etmek zorunda bırakılmıştır. Karabağ'ın Hocalı, Şuşa, Hankendi, Zengilan, Cebrayıl, Ağdam, Kelbecer, Hocavend, Gubadlı, Fuzuli ve Laçın bölgelerinden zorunlu göçe maruz bırakılan Azerbaycan Türkü vatandaşları yerine bu şehirlere Ermenilerin göç ettirilmesi sonucunda bölgenin etnik yapısı değiştirilmiştir. Bölgede yaşanan yoğun zorunlu göç dalgası birçok problemleri de beraberinde getirmiştir. Azerbaycan Birinci Karabağ savaşında bu yana Ermenistan'a çok kez barış için çağrı yapmasına rağmen karşılık bulamamıştır. Karabağ'da yıllardır meydana gelen sorunların barış yoluyla çözümü için uluslararası kuruluşlar devreye girse de çözüm odaklı adımlar atılamamıştır. İkinci Karabağ savaşı sonucunda işgalden kurtarılan Azerbaycan topraklarına Türklerin tekrar göç etmesi bölgede yaşanan toplumsal sorunlara çözüm olurken aynı zamanda bölge yeniden yapılandırılmaya başlanmıştır. Bu çalışmada Karabağ'ın Ermeniler tarafından işgal edilmesi sonucunda bölgede yaşayan Türklerin zorla göç ettirilmesi ve etnik yapının nasıl değiştirildiği değerlendirilmektedir. Araştırmada Karabağ bölgesinde yaşanan zorunlu göçün getirmiş olduğu sorunlar ve Ermeniler tarafından etnik yapının değiştirilmesi sorunları ve bu konuda bu zamana kadar atılan adımlar incelenecektir. Azerbaycan-Ermenistan arasında meydana gelen Birinci Karabağ savaşı öncesi ve sonrasında

Karabağ bölgesinde meydana gelen sorunlar ve etnik yapının nasıl değişime uğradığı ortaya konmuştur. Daha önce yapılan çalışmalar göz önünde bulundurularak, kaynak kitaplara, bilimsel yayınlara ve istatistiksel verilere bakılarak çıkarılan bulgulardan bir değerlendirme yapılarak genel kurumsal bir çerçevede bu çalışma ele alınmıştır. Birinci Karabağ Savaşı sonunca Azerbaycan'ın topraklarını kaybetmesi ve bölgede yaşayan Türklerin zorunlu göçü ve sonrasında yaşanan problemlerin uzun yıllar boyunca çözüme kavuşmaması toplumsal ve ekonomik olayları beraberinde meydana getirmiştir. 2020 sonlarında meydana gelen ve Azerbaycan'ın zaferi ile sonuçlanan İkinci Karabağ savaşı ile bölge Ermeni işgallerinden kurtulmuştur. Göçmen durumunda yaşayan Azerbaycan Türkü insanların tekrar bölgeye göç edip yerleşmeye başlaması ile meydana gelen sorunlar için çözüm olanakları doğmuştur.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Karabağ, Birinci Karabağ Savaşı, Zorunlu Göç, Ermenistan

FORCED MIGRATION OF TURKS AFTER THE FIRST KARABAKH WAR

Abstract

Migration is the act of leaving the geography where both individuals and communities reside and moving to another settlement or the borders of a different country due to political, social and economic reasons. Two of the countries that gained independence after the disintegration of the Soviet Union are Azerbaijan and Armenia. The Republic of Azerbaijan declared independence and was established on October 18, 1991. In the early periods of independence, Armenia caused a conflict in the region in order to annex the Karabakh lands, which belonged to Azerbaijani territory, to themselves. Many years of conflict in the Karabakh region have brought about forced migration problems. The hot conflicts that started in 1988 continued until 1995, and as a result of Armenia's occupation of Karabakh, around 600 thousand Azerbaijani Turks in the region were forced to migrate. The ethnic structure of the region has been changed as a result of the displacement of Armenians to these cities instead of Azerbaijani Turkish citizens who were subjected to forced migration from Khojaly, Shusha, Khankendi, Zangilan, Jabrayil, Agdam, Kalbajar, Khojavend, Gubadli, Fuzuli and Lachin regions of Karabakh. The intense wave of forced migration in the region has brought with it many problems. Since the First Karabakh War, Azerbaijan has repeatedly appealed to Armenia for peace, but to no avail. Although international organizations have stepped in for the peaceful resolution of the problems that have been occurring in Karabakh for years, no solution-oriented steps have been taken. The re-migration of Turks to the Azerbaijani territories liberated from occupation as a result of the Second Karabakh War was a solution to

the social problems in the region, while at the same time the region began to be restructured. This study evaluates the forced displacement of Turks living in the region as a result of the Armenian occupation of Karabakh and how the ethnic structure was changed. In the research, the problems brought about by the forced migration in the Karabakh region and the problems of changing the ethnic structure by the Armenians and the steps taken so far in this regard will be examined. The problems that occurred in the Karabakh region before and after the First Karabakh War between Azerbaijan and Armenia and how the ethnic structure has changed have been revealed. Taking into account previous studies, this study is discussed in a general institutional framework by making an evaluation from the findings extracted by looking at source books, scientific publications and statistical data. The loss of Azerbaijan's territories as a result of the First Karabakh War and the forced migration of the Turks living in the region and the lack of a solution to the problems experienced afterwards for many years have brought about social and economic events. In late 2020, the Second Karabakh War, which resulted in the victory of Azerbaijan, liberated the region from Armenian occupation. As Azerbaijani Turkic people living in a state of migration began to migrate and settle in the region again, there were opportunities for solutions to the problems that arose.

Keywords: Azerbaijan, Karabakh, First Karabakh War, Forced Migration, Armenia

GÖÇ VE KARDEŞLİK -MEKKE'DEN MEDİNE'YE GÖÇÜN (HİCRET) ARDINDAN GELEN “MUÂHÂT” UYGULAMASI

Adnan MEMDUHOĞLU¹

¹Doç. Dr., Siirt Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, ORCID: 0000-0002-0730-5566, e-posta: amemduhoglu@hotmail.com

ÖZET

Göç olaylarında karşılaşılan önemli sorunlardan biri, göç edenlerin göç ettikleri yerdeki yerleşik insanlarla uyum ve sosyal birliktelik sorunudur. Bu sorunun aşılması noktasında tarihte Hz. Peygamber ve ashabının gerçekleştirdiği hicret ve kardeşlik tecrübesi bizler için önemli bir deneyim sunmaktadır. Bu çalışmada hicret hadisesi üzerinden muahat yani kardeşlik konusunun ele alınması ve buradan hareketle günümüzde göç ile ilgili karşılaşılan sorunlara din ve göç ilişkisinden hareketle bazı çözümler ortaya konulması amaçlanmaktadır. Araştırmada öncelikle temel kaynaklar incelenmek suretiyle hicret hadisesi ve muahat konusundaki sıhhatli bilgiler ortaya konulacak, arkasından bu bilgiler ışığında günümüzde yaşanan göçlerde bu tecrübeden yararlanma imkanları örneklem, analiz ve değerlendirme yöntemleri kullanılarak ortaya konulmaya çalışılacaktır. Temel kaynaklar incelenmek suretiyle elde edilen bulgular ile günümüzde yaşanan göçlerle ilgili elde edilen bulgular arasında karşılaştırmalar yapmak suretiyle benzerlikler ve farklılıklar ortaya konulmaya çalışılacaktır. Temel kaynaklar incelenmek suretiyle elde edilen veriler ile günümüzde yaşanan göçlerdeki benzerlikler üzerinde durup elde edilen bulgular işlenmek suretiyle hicret hadisesi ve muahat konusundaki tecrübenin günümüzdeki imkan ve anlamı üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Göç, insanlığın ilk yaratılışından bu yana insan hayatında değişik yönleriyle yer edinmiş sosyal bir hadisedir. Göçmen bireylerin yeni yerleşim ortamlarında yaşadıkları değişimi farklı boyutlarla ele alınıp detaylarıyla incelendiğinde göçün aynı zamanda göçmenlerin dini tutumlarında da bir değişime sebep olduğu görülür. Din ve göç ilişkisi temel dini metinlerde yer bulan önemli bir konudur. Sadece teorik olarak değil, uygulamalar üzerinden ele alınıp aktarılan göç hadiselerinde okuyucuya mesajlar verilir. Çok sayıdaki Peygamber ve ilk inananlarının göçleri Kutsal kitaplarda epey yer tutar. İslam Peygamberi Hz. Muhammed'in (s.a.s) Mekke'den Medine'ye göç etmesiyle İslâm tarihinde yeni bir dönem başlamıştır. Bu hicret hadisesi sadece bir mekân değişikliği boyutunda kalmamış, İslâm'ın daveti, teşrî faaliyeti ve siyaseti açısından bir dönüm noktası olmuştur.

Hız. Peygamber, hicretten hemen sonra ensarla muhacirleri bir araya getirerek her muhacir için ensardan bir kardeş tayin etmişti. 186 ailenin kardeş ilân edildiği bu uygulama sadece şekilde kalmamış, muhacirler ve ensar kan bağından öte bir bağıllıkla birbirlerine bağlanmışlardı. Hatta mirasla ilgili âyetler gelinceye kadar bu kardeşler birbirine vâris dahi oluyorlardı. Siyasî, iktisadî, içtimaî, dinî ve askerî pek çok fayda sağlayan muâhât, İslâm toplumunun yapılanmasındaki rolü bakımından hicrete anlam kazandırmış ve muhacirlerin Medine'deki hayatlarını kolaylaştırmıştır. Resûl-i Ekrem, Medine'de toplumun iç dinamiklerini harekete geçirecek şekilde selâmın yayılması, açların doyurulması, yakınların ziyaret edilip gözetilmesi ve mescid yapılması gibi sosyal içerikli emir ve tavsiyelerin ön plana çıktığı bir dizi icraat yapmıştır. Bazı Mekkeli sahâbîlerin önce kendi aralarında, daha sonra ensardan bazı kimselerle kardeş ilân edilmesi bu doğrultudaki icraatın en önemlilerinden biridir. Muhacirlerle ensar arasında ahdî kardeşlik kurulmasında pek çok yararlar gözetilmiştir. Muâhât, İslâm toplumunda bütünleşmenin gerçekleştirilmesine ve o günkü sosyokültürel ve ekonomik problemlerin çözümüne büyük kolaylıklar sağlamıştır. Muahat uygulaması, hilf denilen Câhiliye âdetinin ortadan kaldırılmasını, yurtlarından ve yuvalarından ayrı düşen muhacirlerin garipliğini, mahzunluğunu gidererek Medine'ye ve Medineliler'e ısınmalarının kolaylaştırılmasını, onlara maddî destek imkânları araştırılırken bunun mânevî bir kardeşlikle desteklenmesini ve yardım görmelerinden doğabilecek psikolojik ezikliğe fırsat verilmemesini, her iki zümrenin ortak bir paydada buluşarak zihniyet beraberliği içinde inkârcı, münafık ve yahudi fitnelere karşı birlikte hareket etmelerini sağlamıştır. Muâhâtın miras hukuku dışında kalan yardımlaşma, birbirine destek olma, öğüt verme, öğüt alma tarzındaki hükümleri ise daima yürürlükte kalmış, bu anlamıyla kurum bütün müminleri içine alacak şekilde (din kardeşliği) genelleştirilmiştir (el-Hucurât 49/10). Ensarın muâhât çerçevesinde muhacirlere karşı yardımları, destek ve feragatları müslümanların Medine'nin iktisadî hayatında söz sahibi olmasına yol açmıştır. Muâhât çerçevesinde Asr-ı saâdet'te görülen hayır ve güzelliklerin daha sonraki asırlarda da müslümanlar için örnek teşkil ettiği söylenebilir. Günümüzde yaşanan göç olaylarında öncelikli mesele göçmenlerin göç ettikleri yerlerdeki can, mal, nesil, akıl ve din güvenliklerinin güvence altına alınması ve uyum süreçlerinin sağlıklı yürütülmesidir. Bu yönde göçmenler için barınma, beslenme ve eğitim imkanlarının sağlanması, maddi ve manevi yaralarının sarılması, psiko-sosyal ve manevi desteklerin verilmesi önem arz etmektedir. Ayrıca ibadet yeri, meslek ve sanat atölyeleri, spor tesisleri, kütüphane ve sosyal donatılar gibi göçmenlerin farklı alanlardaki ihtiyaçlarının giderilmesi de önemlidir. Diğer yandan göçmenlerin rehabilitasyon sürecinde yaralarının sarılmasında, yerleştikleri yerlerde

yerli halk ile sevgi, yardımlaşma ve kaynaşma anlamında yakın komşuluk ilişkileri geliştirmelerinde manevi danışmanlık ve rehberlik son derece önemlidir. Sonuç olarak; hicretten sonra Peygamber efendimizin Mekke'den hicret edenlerle Medine'deki Müslümanlar arasında tesis etmiş olduğu muâhât uygulaması, günümüzde yaşanan göçlerle ilgili olarak gerek insani ilişkilerin güçlendirilmesi, gerek uyum, gerekse ortaya çıkabilen sorunların çözülmesi noktasında bizlere güzel tecrübeler ve imkanlar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hz. Muhammed, hicret, göç, muâhât, muhacir, ensar

MIGRATION AND BROTHERHOOD - THE PRACTICE OF "MUÂHÂT" FOLLOWING THE MIGRATION (HIJRA) FROM MECCA TO MEDINA

Abstract

One of the most important problems encountered in migration is the problem of harmony and social coexistence of migrants with the settled people in the place where they migrate. At the point of overcoming this problem, the experience of hijrah and muahat realized by the Prophet and his companions in history offers an important experience for us. In this study, it is aimed to address the issue of muahat, that is, brotherhood, through the event of hijrah, and from this point of view, it is aimed to put forward some solutions to the problems encountered today regarding migration based on the relationship between religion and migration. In the research, first of all, by examining the basic sources, reliable information about the hijrah incident and muahat will be revealed, and then, in the light of this information, the possibilities of benefiting from this experience in today's migrations will be tried to be revealed by using sampling, analysis and evaluation methods. By making comparisons between the findings obtained by examining the basic sources and the findings obtained about the migrations experienced today, similarities and differences will be tried to be revealed. By focusing on the similarities between the data obtained by examining the basic sources and the findings obtained by focusing on the similarities between the data obtained by examining the basic sources and the migrations experienced today, it will be tried to emphasize the possibilities and meaning of the experience of hijrah and muahat in our day.

Migration is a social event that has taken place in human life in different aspects since the first creation of humanity. When the change experienced by migrant individuals in their new settlement environments is examined in different dimensions and analysed in detail, it is seen that migration also causes a change in the religious attitudes of migrants. The relationship between religion and migration is an important issue that takes place in basic religious texts. Messages are given to the reader not only theoretically, but also in migration events that are

handled and conveyed through practices. The migrations of many prophets and early believers occupy a lot of space in the holy books. A new era in the history of Islam began with the migration of the Prophet Muhammad (pbuh) from Mecca to Medina. This migration event was not only a change of place, but also a turning point in terms of Islamic invitation, legislative activity and politics. Immediately after the migration, the Prophet brought the Ansar and the Muhajireen together and appointed a brother from the Ansar for each Muhajireen. This practice, in which 186 families were declared as brothers, did not remain only in this way, and the Muhajireen and the Ansar were bound to each other with a loyalty beyond blood ties. These brothers were even heirs to each other until the verses on inheritance came. The Muḥāḥāt, which provided many political, economic, social, religious and military benefits, provided meaning to the migration in terms of its role in the structuring of the Islamic society and facilitated the lives of the Muhajireen in Medina. In Madinah, the Messenger of Allah (pbuh) carried out a series of actions in which social orders and recommendations such as spreading salām, feeding the hungry, visiting and caring for relatives, and building a mosque came to the forefront in order to mobilise the internal dynamics of the society. One of the most important actions in this direction was the declaration of some Meccan saḥābīs as brothers, first among themselves and then with some people from the Ansar. The establishment of covenant brotherhood between the Muhajireen and the Ansar had many benefits. Muāḥāḥāt facilitated the realisation of integration in the Islamic society and the solution of the sociocultural and economic problems of that day. The practice of Mu'ahāt enabled the elimination of the ignorant custom called khilf, relieved the strangeness and sadness of the Muhajirun who were separated from their homes and homes, facilitated their warming to Medina and the Medinans, and supported them with a spiritual brotherhood while searching for material support opportunities for them. In addition, this practice ensured that they were not given the opportunity for psychological oppression that might arise from being helped, and that both groups met on a common ground and acted together against the disbelievers, hypocrites and Jews in unity of mentality. The provisions of the muāḥāt, other than the law of inheritance, such as helping, supporting each other, giving advice and receiving advice, remained in force forever, and in this sense, the institution was generalised to include all believers (religious brotherhood) (al-Hujurāt 49/10). The help, support and renunciation of the Ansar towards the Muhajireen within the framework of the muāḥāt led to the Muslims having a say in the economic life of Medina. It can be said that the good deeds and beauties seen in the Asr al-Sa'âdat within the framework of mu'ahāt set an example for Muslims in the following centuries. The primary issue in today's migration events

is to ensure the security of life, property, generation, mind and religion of migrants in the places where they migrate and to carry out their adaptation processes in a healthy manner. In this regard, it is important to provide shelter, nutrition and education opportunities for migrants, to heal their material and moral wounds, and to provide psycho-social and moral support. It is also important to meet the needs of migrants in different areas such as places of worship, vocational and art workshops, sports facilities, libraries and social facilities. On the other hand, spiritual counseling and guidance is extremely important in healing the wounds of migrants in the rehabilitation process and developing close neighborly relations with the local people in the places where they settle in terms of love, solidarity and cohesion. In conclusion, the practice of muâhât, which was established by the Prophet Muhammad between the migrants from Mecca and the Muslims in Medina after the migration, provides us with good experiences and opportunities in terms of strengthening human relations, harmonization and solving the problems that may arise in today's migration.

Keywords: Prophet Muhammad, hijra, migration, brotherhood, muhajir, ansar

İKLİM MÜLTECİLİĞİ VE HUKUKİ SORUMLULUK:- IOANE TEİTİOTA V. NEW ZEALAND ÖRNEĞİ

Haydar KARAMAN¹

¹ *Dr. Öğretim Üyesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ORCID No: 0000-0001-7039-0014 ORCID No: 0000-0001-7039-0014, haydar.karaman@kilis.edu.tr,*

ÖZET

Bu çalışma, Ioane Teitiota v. New Zealand davasını ayrıntılı bir şekilde inceleyerek, iklim değişikliği ile mülteci hakları arasındaki derin ve karmaşık ilişkiyi anlamayı ve bu bağlamda uluslararası hukuk normlarındaki eksiklikleri detaylı bir şekilde ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ioane Teitiota'nın trajik yaşam öyküsü, vatanı Kribati'nin deniz seviyesinin yükselmesi sonucu sular altında kalması ve bu nedenle Yeni Zelanda'ya mülteci olarak kabul edilme talebi, sadece bireysel bir hak arama mücadelesini değil, aynı zamanda küresel çapta ortaya çıkan ve giderek büyüyen bir hukuki sorunu da temsil etmektedir. Söz konusu dava iklim değişikliği kaynaklı göçün yasal ve insani boyutlarına odaklanırken, iklim değişikliği kaynaklı mültecilik statüsünü tartışmaktadır. Ioane Teitiota'nın davası, iklim değişikliğinin etkileri nedeniyle evinden uzaklaşan bireylerin mülteci statüsü talepleriyle ilgili karşılaşılan zorlukları ve bu tür durumların uluslararası hukuk çerçevesinde nasıl ele alınması gerektiği konusundaki belirgin belirsizlikleri de vurgulamaktadır. Buradan hareketle, çalışma iklim değişikliği ile mülteci hakları arasındaki bağı ortaya konulması, mevcut normatif uluslararası hukukun eksikliklerinin tartışılması amaçlanmaktadır. Bu sorun, iklim değişikliği kaynaklı mülteci durumlarının giderek artması ve mevcut hukuki çerçevenin bu değişen dinamiklere nasıl uyum sağlayacağı konusundaki belirsizlikleri vurgulayarak ortaya çıkmaktadır. Çalışma bu temel sorunsala ek olarak, takip eden sorular/sorunsalları da incelemek Ioane Teitiota v. Yeni Zelanda davasının hukuki belgeleri ve mahkeme kararları detaylı bir şekilde incelenerek, iklim değişikliği etkileri nedeniyle yerinden edilen bireylerin mülteci statüsü talepleriyle ilgili uluslararası hukukun nasıl uygulandığı belirlenecek mi? Ioane Teitiota'nın davasındaki normatif eksiklikler ve zorluklar, iklim değişikliği kaynaklı mülteci hakları bağlamında uluslararası hukukun mevcut durumunu nasıl yansıtmaktadır? Ioane Teitiota'nın davasının analizi, iklim değişikliği ile mülteci hakları arasındaki ilişkiyi anlamada geniş bir perspektif sunacak şekilde nasıl kullanılabilir? İklim değişikliği etkileri nedeniyle yerinden edilen bireylerin mülteci statüsü talepleri, mevcut uluslararası hukuk normları içinde nasıl tanımlanabilir ve bu tanımlama üzerindeki etkiler nelerdir? Çalışmanın metodolojisi, Ioane

Teitiota v. New Zealand davasının ayrıntılı bir hukuki analizini içermektedir. İlk aşama, davaya ait hukuki belgelerin ve mahkeme kararlarının kapsamlı bir değerlendirmesini içerirken, ikinci aşama, Ioane Teitiota'nın davasındaki normatif eksiklikleri ve karşılaşılan zorlukları belirlemeye odaklanmaktadır. Bu süreç, iklim değişikliği etkileri nedeniyle yerinden edilen bireylerin mülteci statüsü talepleriyle ilgili uluslararası hukukun mevcut durumunu anlama çabasını içermektedir. Üçüncü olarak, geniş bir literatür taraması, iklim değişikliği ve mülteci hakları alanlarında benzer durumları ve bu konudaki tartışmaları kapsayan bir bağlam sunmayı amaçlamaktadır. Dördüncü aşama, karşılaştırmalı bir perspektif sunarak, Ioane Teitiota v. New Zealand iklim değişikliği ile mülteci hakları arasındaki ilişkiyi derinleştirmeyi hedeflemektedir. Son olarak, elde edilen veriler temelinde analitik bir çerçeve oluşturularak, mevcut normatif eksiklikleri belirlemek ve gelecekteki benzer durumlar için daha etkili hukuki çözümlere katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Bu çalışmanın metodolojisi, Ioane Teitiota v. New Zealand davasının ayrıntılı bir hukuki analizini içermektedir. İlk aşama, davaya ait hukuki belgelerin ve mahkeme kararlarının kapsamlı bir değerlendirmesini içerirken, ikinci aşama, Ioane Teitiota'nın davasındaki normatif eksiklikleri ve karşılaşılan zorlukları belirlemeye odaklanmaktadır. Bu süreç, iklim değişikliği etkileri nedeniyle yerinden edilen bireylerin mülteci statüsü talepleriyle ilgili uluslararası hukukun mevcut durumunu anlama çabasını içermektedir. Üçüncü olarak, geniş bir literatür taraması, iklim değişikliği ve mülteci hakları alanlarında benzer durumları ve bu konudaki tartışmaları kapsayan bir bağlam sunmayı amaçlamaktadır. Dördüncü aşama, karşılaştırmalı bir perspektif sunarak, Ioane Teitiota v. New Zealand davasının genel bağlamını daha iyi anlamayı ve iklim değişikliği ile mülteci hakları arasındaki ilişkiyi derinleştirmeyi hedeflemektedir. Son olarak, elde edilen veriler temelinde analitik bir çerçeve oluşturularak, mevcut normatif eksiklikleri belirlemek ve gelecekteki benzer durumlar için, şimdilerde tartışması açılan iklim pasaportu gibi, etkili hukuki çözümlere katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İklim Göçü, Mülteci, Uluslararası Hukuk, Teitiota v. New Zealand Davası

CLIMATE REFUGEE AND CIVIL LIABILITY: THE CASE OF IOANE TEITOTA V. NEW ZEALAND

Abstract

By analysing the case of Ioane Teitiota v. New Zealand in detail, this study aims to understand the deep and complex relationship between climate change and refugee rights and to reveal in detail the gaps in international legal norms in this context. Ioane Teitiota's tragic

life story, the flooding of her homeland Kribati as a result of sea level rise, and her request to be admitted to New Zealand as a refugee, represents not only an individual struggle for rights, but also a growing legal problem that has emerged on a global scale. The case in question focuses on the legal and humanitarian dimensions of climate change-induced migration and discusses the status of climate change-induced refugee status. Ioane Teitiota's case also highlights the difficulties faced by individuals displaced from their homes due to the impacts of climate change in relation to their claims for refugee status and the apparent uncertainties about how such situations should be addressed under international law. From this point of view, the study aims to reveal the link between climate change and refugee rights and to discuss the shortcomings of existing normative international law. This problem emerges by emphasising the increasing number of climate change-induced refugee situations and the uncertainties about how the existing legal framework will adapt to these changing dynamics. In addition to this fundamental problematic, the study also examines the following questions/issues Will a detailed examination of the legal documents and court judgements of the Ioane Teitiota v. New Zealand case determine how international law applies to the refugee status claims of individuals displaced by climate change impacts? How do the normative gaps and challenges in Ioane Teitiota's case reflect the current state of international law in the context of climate change-induced refugee rights? How can the analysis of Ioane Teitiota's case be used to provide a broader perspective for understanding the relationship between climate change and refugee rights? How can claims for refugee status by individuals displaced by climate change impacts be defined within existing international law norms, and what are the implications for this definition? The methodology of the study includes a detailed legal analysis of the Ioane Teitiota v. New Zealand case. While the first phase includes a comprehensive assessment of the legal documents and court judgements in the case, the second phase focuses on identifying the normative gaps and challenges in Ioane Teitiota's case. This process involves an endeavour to understand the current state of international law on refugee status claims by individuals displaced by climate change impacts. Thirdly, a broad literature review aims to provide a context covering similar situations and debates in the fields of climate change and refugee rights. Fourth, by providing a comparative perspective, Ioane Teitiota v. New Zealand aims to deepen the relationship between climate change and refugee rights. Finally, by building an analytical framework on the basis of the data obtained, it aims to identify existing normative gaps and contribute to more effective legal solutions for similar situations in the future. The methodology of this study involves a detailed legal analysis of the Ioane Teitiota v. New Zealand case. While the first phase includes a comprehensive

assessment of the legal documents and court judgements in the case, the second phase focuses on identifying the normative gaps and challenges in Ioane Teitiota's case. This process involves an endeavour to understand the current state of international law on refugee status claims by individuals displaced by climate change impacts. Thirdly, a broad literature review aims to provide a context covering similar situations and debates in the fields of climate change and refugee rights. Fourth, by providing a comparative perspective, the fourth stage aims to better understand the overall context of the *Ioane Teitiota v. New Zealand* case and deepen the relationship between climate change and refugee rights. Finally, an analytical framework is developed on the basis of the data obtained, aiming to identify existing normative gaps and contribute to effective legal solutions for similar situations in the future, such as the climate passport, which is currently under discussion.

Keywords: Climate Migration, Refugee, International Law, *Teitiota v. New Zealand*

SOSYAL UYUM SÜRECİNDE KÜLTÜRLERARASI İLETİŞİM ENGELLERİ: YERLİLER VE SURİYELİ SİĞINMACILARIN SOSYAL UYUM TUTUMLARI^{15,16}

Rabia EKŞİ¹, Emine ŞAHİN²,

¹*Yüksek lisans mezunu, serbest araştırmacı, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü Göç Çalışmaları ABD, ORCID:0009-0003-5277-0058, e-posta:rabiaeksi88@gmail.com*

²*Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, İletişim Fakültesi, ORCID: 0000-0002-7269-0923, e-posta:eminesahin2001@gmail.com*

ÖZET

Farklı kültürlerle sahip toplumları, göç gibi bir arada yaşamaya mecbur eden durumlar ortaya çıktığında toplumlararası çatışmaları önlemek için sosyal uyumu sağlamak elzemdir. Bunu gerçekleştirebilmek için uygulanacak en etkili yöntemin kültürler arasında iletişim zemini oluşturmak olduğu yapılan çalışmalarda ifade edilmiştir. Bu tezin amacı Suriye iç savaşıyla birlikte Türkiye'ye doğru başlayan göç süreci ve sonrasında Suriyeli sığınmacılar ile Türk yerlilerin sosyokültürel uyumunu engelleyen kültürlerarası iletişim unsurlarını ve kişisel faktörlerin etkisini ortaya koymaktır. Bu çalışmada; Türk yerliler ve geçici koruma altındaki Suriyeli sığınmacıların etnik merkezilik, kültürleşme tutumları, kültürlerarası iletişim kaygısı, sosyal statü algısının sosyokültürel uyuma etkisi incelenmiştir. Ayrıca bu değişkenlerin demografik özellikler, dil becerileri ve iletişim örüntüleri gibi çeşitli değişkenlere göre değişip değişmediği ve bu değişkenler arasındaki ilişki ortaya konmuştur. Suriyelilerin en yoğun yaşadığı beş il olan İstanbul, Gaziantep, Şanlıurfa, Hatay ve Adana illerinde, 2022 yılı Eylül ve Aralık aylarında, tabakalı rastlantısal örneklem tekniği ile yerliler ve Suriyeli sığınmacılardan oluşan her gruptan 390 kişi olmak üzere toplam 780 kişiye uygulanan yüz yüze anket tekniğiyle veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS ve AMOS programları aracılığıyla analiz edilmiştir. Böylece bulgular doğrultusunda araştırma soruları cevaplanmış, hipotezler sınanmıştır. Buna göre yerlilerin kültürlerarası iletişim kaygısı ya da kaygısızlığının, kültürleşme tutumları içinden ayrışmanın sosyokültürel uyum üzerinde pozitif, sosyal statü algısının negatif yönlü etkisi olduğu belirlenmiştir. Aynı zamanda

¹⁵ Bu çalışma Gaziantep Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında Yüksek Lisans Tezi Araştırma Projesi türünde “Sosyal Uyum Sürecinde Kültürlerarası İletişim Engelleri: Yerliler ve Suriyeli Sığınmacıların Sosyal Uyum Tutumları” adlı İF.YLT.22.01 Kod numaralı proje ile desteklenmiştir.

¹⁶ Bu çalışma Rabia Ekşi'nin Gaziantep Üniversitesi Göç Enstitüsü Göç Çalışmaları Anabilim Dalı'nda hazırladığı “Sosyal Uyum Sürecinde Kültürlerarası İletişim Engelleri: Yerliler Ve Suriyeli Sığınmacıların Sosyal Uyum Tutumları” konulu Yüksek Lisans Tezine dayanmaktadır.

yerlilerde kültürleşme tutumlarından ayrışmanın sosyokültürel uyumlarını pozitif yönde etkilediği belirlenmiştir. Suriyelilerde ise kültürlerarası iletişim kaygısı, kültürleşme tutumları içinde entegrasyon sosyokültürel uyumu pozitif yönde etkilemektedir. Bu çalışmaya göre yerlilerde ve Suriyeli sığınmacılarda etnik merkezilik grupların sosyokültürel uyum sağlama süreçlerini etkilememektedir. ANOVA testi sonuçlarına göre yerliler ve Suriyeli sığınmacılar sosyokültürel uyum, kültürlerarası iletişim kaygısı ve etnik merkezilikte farklı tutumlar göstermektedir. Suriyeli sığınmacılar kültürleşmenin dolayısıyla sosyal uyumun entegrasyonla yani kültürel bütünleşme ile ya da tam tersine tamamen bireyin kendi kültürüyle özdeşleşmesi ile sağlanacağını düşünürken, yerliler kültürleşmenin asimilasyonla sağlanabileceğini kabul etmektedir. Her üst kültür gibi yerliler de sığınmacıların kendi kültür özelliklerini göstermelerini beklemektedir. Bununla birlikte dil yeterliliği ve iletişim örüntüleri arttıkça sosyal uyum düzeyinin arttığı da elde edilen sonuçlardan biri olmuştur. Suriyelilerin Türkçedeki, Türklerin Arapçadaki yetkinlikleri sosyokültürel uyumu olumlu yönde etkilemektedir. Her iki grubun birbiriyle arkadaşlık kurması ve düzenli olarak görüşmesi entegrasyonu kolaylaştırmakta, sosyokültürel uyumu arttırmaktadır. Yerlilerde etnik merkezilik cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Din ise Suriyeli sığınmacılarda uyumu arttırmaktadır. Diğer demografik faktörlere göre de sosyokültürel uyum, kültürlerarası iletişim kaygısı, gruplararası ilişkilerin algılanış şekli ve kültürleşme tutumları incelenmiştir. Lisans ve lisansüstü eğitim sosyokültürel uyumu pozitif yönde etkilemektedir buna karşın orta öğretim ve altı eğitim düzeyinde etnik merkezci ve marjinalleşme tutumları yüksek çıkmıştır. Yaş sosyokültürel uyumu etkilemektedir. 50 yaş üstü yerliler entegrasyon tutumunu benimserken, 50 yaş üstü Suriyeli sığınmacılar asimilasyonu benimsemektedir. Evli olmak yerlilerde etnik merkezilik, bekarlarda kültürleşme tutumları değiştirmektedir. Türkiye vatandaşı olan Suriyeli sığınmacılar sosyokültürel uyum sağlamaya daha isteklidir. Suriyeli sığınmacıların %21, 8'i Türk vatandaşı iken %7, 9'u Türk vatandaşı olmayı düşünmemektedir. Son olarak bu çalışmada Türk yerliler ve geçici koruma kapsamındaki Suriyeli sığınmacıların etnik merkezilik, kültürleşme tutumları, kültürlerarası iletişim kaygısı ve sosyal statü algısının sosyokültürel uyuma etkisinin incelenmesi neticesinde ortaya çıkan bulgularla uyum konusunda iki toplumdaki farklı tutumlara işaret edilmiştir. Bu çalışma sosyal uyum konusunda iki toplumun farklı tutumlara sahip olduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Sosyokültürel uyum, etnikmerkezilik, kültürleşme, kültürlerarasıiletişim kaygısı

INTERCULTURAL COMMUNICATION BARRIERS IN THE SOCIAL ADAPTATION PROCESS: THE ATTITUDES SOCIAL ADAPTATION OF LOCALS AND SYRIAN REFUGEES^{17,18}

Abstract

When situations arise, such as migration, that force societies with different cultures to live together, it is essential to ensure social cohesion in order to prevent inter-communal conflicts. It has been stated in the studies that the most effective method to be applied to realize this is to create a communication ground between cultures. The aim of this thesis is to reveal the elements of intercultural communication and the impact of personal factors that prevent the sociocultural adaptation of Syrian refugees and Turkish natives during and after the migration process that started with the Syrian civil war to Türkiye. In this study, the effects of ethnocentrism, acculturation attitudes, intercultural communication anxiety, and social status perception on sociocultural adaptation of Turkish natives and Syrian asylum seekers under temporary protection living in Türkiye were examined. In addition, whether these variables vary according to various variables such as demographic characteristics, language skills and communication patterns and the relationship between these variables were revealed. The data were collected by face-to-face questionnaires administered to a total of 780 (390 natives and 390 Syrian refugees) people through stratified random sampling technique in September and December 2022 in Istanbul, Gaziantep, Şanlıurfa, Hatay and Adana, the five provinces with the highest concentration of Syrians. The data obtained were analyzed through SPSS and AMOS programs. Thus, research questions were answered and hypotheses were tested in line with the findings. Accordingly, it was determined that intercultural communication anxiety or lack of anxiety, segregation among acculturation attitudes had a positive effect on sociocultural adaptation, while social status perception had a negative effect. At the same time, it has been determined that separation from acculturation attitudes in natives positively affects their sociocultural adaptation. For Syrians, intercultural communication anxiety and integration within acculturation attitudes positively affect sociocultural adjustment. According to ANOVA test results, in natives and Syrian refugees has been determined different attitudes

¹⁷ This study was supported by the project titled "Intercultural Communication Barriers in the Social Adaptation Process: Social Adaptation Attitudes of Natives and Syrian Asylum Seekers" with the code number İF.YLT.22.01.

¹⁸ This study is based on Rabia Ekşi's Master's Thesis titled "Intercultural Communication Barriers in the Social Adaptation Process: Social Adaptation Attitudes of Natives and Syrian Asylum Seekers".

in sociocultural adaptation, intercultural communication anxiety and ethnocentrism. While Syrian asylum-seekers think that acculturation and thus social cohesion can be achieved through integration, i.e. cultural integration or, on the contrary, through identification with one's own culture, natives consider acculturation as equal to assimilation. Like every high culture, the locals expect the refugees to show their own cultural characteristics. In addition, one of the results was obtained that as language proficiency and communication patterns increased, the level of social adaptation increased. The competence of Syrians in Turkish and Turks in Arabic affects positively sociocultural cohesion. Ethnocentrism among natives varies by gender. Religion, on the other hand, increases harmony among Syrian refugees. According to other demographic factors, sociocultural adaptation, intercultural communication anxiety, perception of intergroup relations and acculturation attitudes were examined. Finally, the findings of this study, which examined the effects of ethnocentrism, acculturation attitudes, intercultural communication anxiety and social status perception on sociocultural adaptation of Turkish natives and Syrian asylum seekers under temporary protection, pointed out the different attitudes in both societies regarding adaptation. This study is important in terms of showing that the two societies have different attitudes towards social cohesion.

Keywords: Sociocultural adaptation, ethnocentrism, acculturation, intercultural communication apprehension.

SURİYELİ SİĞINMACILARIN BULAŞICI HASTALIKLAR AÇISINDAN RİSK DEĞERLENDİRMESİ

¹Samet Bayrak, ²Yusuf Solak, ³Sibel Bayıl Oğuzkan

¹Gaziantep Kent Konseyi Başkanı

²Gaziantep Üniversitesi Göç Enstitüsü Yüksek Lisans öğrencisi, ORCID: 0009-0000-7317-1220 e-posta: yusufsolak@gantep.edu.tr

³Gaziantep Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO, ORCID:0000-0003-0254-6915 e-posta: bayil@gantep.edu.tr

ÖZET

Suriye’de çatışmalar çıkmadan önce sağlık hizmetleri oldukça organize bir şekilde yürütülüyordu. Aşılama oranları yüksek olup Suriye ilaçlarını kendisi ürettiyordu. Türkiye’ye sığınan gruplar günlerce yollarda yaya yürüdüklerinden, yolda yaralandıklarından, tecavüze uğradıklarından, şiddete uğradıklarından Türkiye’ye ulaştıklarında sağlıkları ve ruhsal durumları çok bozuktu. Bu bozukluğun bir kısmı kamplarda aldıkları sağlık hizmeti, hastane tedavisi, ameliyat gibi işlemlerle düzeltilebilmişse de çoğunluk bu hizmetlerden yararlanamamıştı. Sığınmacıları kabul eden Türkiye’yi korkutan en önemli sağlık sorunu sığınmacıların ülkeye bulaşıcı hastalık getirme olasılığı idi ki Suriye’de Cutanoz Leishmaniazis, tifo, hepatit A gibi hastalıklarının endemik olduğu bilinmektedir. Göç eden toplumlarda en çok izlenen sağlık sorunlarından biri bulaşıcı hastalıklardır. Özellikle aşı gibi temel sağlık hizmetlerinin, kayıt dışı göç eden gruplara uygulanamaması, göç ettikleri ülkeler arasından salgınlara neden olabilmektedir. Sığınmacılar gerek yabancı bir ortama geldikleri, gerek kötü koşullarda yaşadıkları için bulaşıcı hastalık alma riskleri yüksektir. Bebeklik ve çocukluk dönemi aşuları aksamış olduğundan çocuk sığınmacılarda suçiçeği, difteri, boğmaca, kaba kulak, neonatal tetanoz gibi hastalıklar ve erişkinlerde cinsel yolla bulaşan hastalıklarda, kırım- Kongo kanamalı ateş gibi hastalıklarda artma beklenmelidir. Sığınmacılara kamplarda ve kamp dışında yaygın olarak polio ve kızamık aşuları yapıldığı için bu hastalıklarla ilgili olarak sporadik vakaları görülse bile bir salgın ihtimali düşüktür.

Anahtar kelimeler : Leishmaniazis, tifo, hepatit A, polio, kızamık

RISK ASSESSMENT OF SYRIAN REFUGEES IN TERMS OF INFECTIOUS DISEASES

Abstract

Before the conflicts broke out in Syria, health services were carried out in a highly organized manner. Vaccination rates were high and Syria was producing its own medicines. The groups

who took refuge in Turkey were walking on the roads for days, injured on the way, raped, subjected to violence, their health and mental condition were very bad when they reached Turkey. Although some of this disorder could be corrected by procedures such as health care, hospital treatment, surgery that they received in the camps, the majority could not benefit from these services. The most important health problem that scared Turkey, which accepted asylum seekers, was the possibility of bringing infectious diseases to the country of asylum seekers, it is known that diseases such as Cutaneous Leishmaniasis, typhoid fever, hepatitis A are endemic in Syria. One of the most monitored health problems in migrating societies is infectious diseases. In particular, the inability to apply basic health services, such as Decoction, to groups of unregistered migrants may cause epidemics among the countries they migrate to. Asylum seekers are at high risk of getting infectious diseases both because they come to a foreign environment and because they live in poor conditions. Since childhood and childhood vaccinations have been disrupted, an increase in diseases such as chickenpox, diphtheria, whooping cough, rough ear, neonatal tetanus in child asylum seekers, sexually transmitted diseases in adults, Crimean-Congo hemorrhagic fever should be expected. Since polio and measles vaccinations are widely given to asylum seekers in and out of camps, the likelihood of an outbreak is low even if sporadic cases of these diseases are observed.

Keywords: Leishmaniasis, typhoid fever, hepatitis A, polio, measles

TARİH ÖĞRETMENLERİ DERSLERDE FİLMLERİN KULLANILMASI HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYOR? “TÜRKİYE’DE GÖÇLER VE TÜRK TOPLUMUNA ETKİLERİ” KONUSU ÖRNEĞİ

Leyla AKCAN¹

¹Doktorant, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye, ORCID: 0000-0003-2560-6634, E-Posta: akcanleyla6514@gmail.com

ÖZET

Tarih derslerinde film kullanmak, öğrencilerin tarihi olayları, tarihi kişilikleri ve dönemleri daha derinlemesine anlamalarına yardımcı olabilecek en etkili bir yöntemlerden biridir. Filmler, öğrencilere tarihi olayları, kişilikleri ve dönemleri görsel ve işitsel olarak sunar. Bu, öğrencilerin daha iyi anlamalarına ve olayları daha etkili bir şekilde hatırlamalarına yardımcı olabilir. Filmler, tarihsel dönemleri ve olayları canlandırabilir, öğrencilere o dönemin atmosferini, giyimini, yaşam tarzını ve toplumsal dinamikleri göstererek derse derinlik katabilir. Bununla birlikte filmler, öğrencilerin ilgisini daha iyi çekebilir ve dersi daha etkili ve eğlenceli hale getirebilir. Ancak tüm bunlar, öğretmenlerin, derslerde filmlerle ilgili olumlu bir tutum ve algıya sahip olmasına, filmleri tarih derslerinde etkili kullanmasına bağlıdır. Bu nedenle öğretmenlerin derslerde filmlerin kullanılmasına yönelik düşüncelerinin ne olduğu önemli hale gelmektedir. Bu çalışmada “Türkiye’de göçler ve Türk toplumuna etkileri” başlıklı konu üzerinden öğretmenlerin derslerde film kullanmasına yönelik görüşlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında ilgili konu film destekli işlenmiş ve konu sonunda öğretmenlerin derste film kullanımına yönelik görüşleri sorulmuştur. Nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni ile yürütülen bu çalışmada 12 öğretmenden yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile veriler toplanmıştır. Toplanan veriler içerik analizine tabi tutulmuş olup, analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarih öğretmenleri, Göç konusu, Türkiye’de göç.

WHAT DO HISTORY TEACHERS THINK ABOUT THE USE OF MOVIES IN LESSONS? THE EXAMPLE OF "MIGRATIONS IN TURKIYE AND THEIR EFFECTS ON TURKISH SOCIETY"

Abstract

Using movies in history lessons is one of the most effective ways to help students gain a deeper understanding of historical events, historical personalities and periods. Films present

historical events, personalities and periods to students visually and aurally. This can help students understand better and remember events more effectively. Films can bring historical periods and events to life and add depth to the lesson by showing students the atmosphere, dress, lifestyle and social dynamics of that period. In addition, movies can better engage students and make the lesson more effective and enjoyable. However, all this depends on teachers having a positive attitude and perception about movies and using them effectively in history lessons. For this reason, it becomes important what teachers think about the use of movies in lessons. In this study, it was aimed to reveal teachers' opinions on the use of movies in lessons through the subject titled "Migration in Turkiye and its effects on Turkish society". Within the scope of this purpose, the related subject was taught with movie support and at the end of the subject, teachers' opinions on the use of movies in the lesson were asked. In this study, which was conducted with phenomenology design, one of the qualitative research methods, data were collected from 12 teachers through a semi-structured interview form. The collected data were subjected to content analysis and the analysis process is ongoing.

Keywords: History teachers, Migration, Migration in Turkiye.

**ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNİN SURİYELİ ÖZEL GEREKSİNİMLİ
BİREYLERİN EĞİTİMLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: NİTEL
BİR ÇALIŞMA**

Fatih Emrah DEMİR¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0003-4964-087X, e-posta: drfatihemrahdemir@gmail.com

ÖZET

Türkiye jeopolitik yapısından dolayı tarih boyunca farklı nedenlerle özellikle Ortadoğu'dan göç dalgaları ile karşı karşıya kalmıştır. 2011 yılında Suriye iç savaşı ile bölgedeki savaştan etkilenen bireyler Türkiye başta olmak üzere komşu devletlere göç etmeye başlamışlardır. Türkiye'ye göç eden gruplar içerisinde ise okul çağında çok sayıda özel gereksinimli birey bulunmaktadır. Bunun yanında, ülkemizde gerçekleşen doğumlardan dolayı özel gereksinimli Suriyeli birey sayısı hızla artmaktadır. Okul çağındaki özel gereksinimli öğrencilere sunulan hizmetlerde özel eğitim öğretmenlerinin önemli rol ve sorumlulukları bulunmaktadır. Bu araştırmanın amacı özel eğitim öğretmenlerinin geçici koruma statüsü altında özel gereksinimli öğrencilerin eğitimlerine ilişkin görüşlerinin incelenmesidir. Bu amaçla, araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Odak grup görüşmesinde Gaziantep'te görev yapan 7 özel eğitim öğretmeni katılımcı olarak yer almıştır. Elde edilen veriler içerik analizi incelenmiştir. İçerik analizi sonucunda dil ve kültür farklılığına dair sorunlar, okula ve topluma entegrasyonda sınırlılıklar, öğretmenlere sunulan hizmet içi desteklerin yetersizliği, değerlendirme ve öğretim araçlarının yetersizliği ve öğretimsel uyarlamaya ilişkin sorunlar ortaya koyulmuştur. Araştırma bulguları doğrultusunda geçici koruma statüsü altındaki bireylere özel eğitim hizmetlerinin sunulmasında disiplinlerüstü bir yaklaşım izlenmesinin kritik düzeyde önemli olduğu belirtilebilir. Bu kapsamda, araştırmada, uygulamaya ve ileri araştırmalara ilişkin önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Özel gereksinim, mülteci, geçici koruma statüsü, özel eğitim öğretmenleri.

**INVESTIGATION OF SPECIAL EDUCATION TEACHERS' VIEWS ON THE
EDUCATION OF SYRIAN INDIVIDUALS WITH SPECIAL NEEDS: A
QUALITATIVE STUDY**

Abstract

Throughout history, Turkey has faced waves of migration, notably from the Middle East, driven by diverse factors due to its geopolitical structure. In 2011, individuals affected by the regional conflict sparked by the Syrian civil war commenced migration to neighbouring states, including Turkey. Among the groups migrating to Turkey, many individuals with special needs are at school age. In addition, the number of individuals with special needs under temporary protection status is primarily attributed to the increasing number of births in Turkey. Special education teachers' roles and responsibilities are pivotal in providing services to school-age students with special needs. This study aims to examine the views of special education teachers on the education of students with special needs under temporary protection status. To achieve this objective, the study employed a focus group discussion as part of the qualitative research methodologies, with seven special education teachers from Gaziantep participating as focus group members. The data obtained were analyzed via content analysis. The content analysis revealed problems related to language and cultural differences, limitations in school and community integration, inadequate in-service support for teachers, inadequate assessment and teaching tools, and problems related to instructional adaptation. Based on the research findings, it is underscored that adopting an interdisciplinary approach is critical in delivering special education services to individuals under temporary protection status. In this context, recommendations for practice and further research are provided in the study.

Keywords: Special needs, refugee, temporary protection status, special education teachers.

İLKOKULDAKİ GÖÇMEN ÖĞRENCİLERİN OKUL VE SINIF ORTAMINA KÜLTÜREL ENTEGRASYONU

Emrullah AKCAN¹

¹ *Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, Gaziantep / Türkiye (Doç. Dr.), ORCID: 0000-0002-5492-4159, e-posta: emrullahakcan@gmail.com*

ÖZET

Göçmenlik, bireylerin kendi yurdundan uzaklaşarak farklı bir bölgeye yerleşme hareketi olarak tanımlanabilir. Ancak eğitimde göçmenliği tanımlarken başka bir açıdan bakmak gerekir. En genel anlamıyla göçmen öğrenci, sahip olduğu farklı kültürel altyapısından kaynaklı farklı ve çeşitli eğitim ihtiyacı olan bireyi ifade etmektedir. Bu ihtiyacından dolayı, göçmen öğrencilerin hak ettikleri eğitimi alabilmeleri için kendi kültürlerine duyarlı ve çeşitli eğitsel etkinliklerin okullarda uygulanması gerekmektedir. Bu araştırmanın amacı, yoğun göç alan bölgelerde bulunan okullarda eğitime devam eden ilkökul öğrencilerinin kültürel entegrasyonunu arttıran iyi uygulamaları tespit etmek, incelemek ve paydaşların (akran, veli, öğretmen, yönetici vs.) konuyla ilgili görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmada odaklanılan nokta, ilkökulda ve sınıf ortamında eğitsel ve sosyal uygulamalar ile öğrencilerin kültürel uyumunun nasıl sağlanabildiğini belirlemektir. Araştırma üç adımda yürütülmüştür. Birinci adımda, öğretmen ve yöneticilerle görüşülerek okullardaki entegrasyonu güçlendirecek uygulamaların neler olduğu sorulmuştur. İkinci adımda okul ve sınıf ziyaretleri ile gözlem yapılmış, birinci adımda yapıldığı söylenen uygulamaların gerçek ortamda yapılıp yapılmadığı incelenmiştir. Üçüncü ve son adımda ise göçmen ve yerli öğrencilerin ile velileriyle görüşülmüş, yapılan uygulamalar hakkındaki görüşleri sorulmuştur. Araştırma Gaziantep merkez ilçelerinde yer alan 4 ilkökulda 8 yönetici 8 öğretmen ve 20 öğrenci ve 20 velinin katılımı yürütülmüştür. Nitel araştırma yöntemlerinden odak grup görüşmesi deseni ile yürütülen bu çalışmada elde edilen veriler, nitel veri analiz programı olan MAXQDA yazılımı ile analiz edilmiştir. Araştırma bulgularından hareketle ulaşılan ön-sonuç raporlarına göre ilkökulların, göçmen öğrencilerin okul ve toplum kültürüne tam entegrasyonu için istekli oldukları ancak farklılıklardan kaynaklanan zorluklarla da karşılaştıkları belirlenmiştir. Yöneticilerinin daha vizyoner olduğu okullarda entegrasyon sürecinde karşılaşılan engellere yönelik daha etkili stratejilerin geliştirildiği görülmüştür. Genel bir değerlendirmeye sağlayan bu ön-sonuç raporlarına ek olarak daha detaylı analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göçmenlik, ilkökulda göçmen öğrenci, kültürel entegrasyon.

CULTURAL INTEGRATION OF MIGRANT STUDENTS IN PRIMARY SCHOOL INTO THE SCHOOL AND CLASSROOM ENVIRONMENT

Abstract

Immigration can be defined as the movement of individuals away from their home country and settling in a different region. However, when defining immigration in education, it is necessary to look at it from another perspective. In the most general definition, an immigrant student is an individual who has different and diverse educational needs due to his/her different cultural background. Due to this need, in order for immigrant students to receive the education they deserve, various educational activities that are responsive to their own culture should be implemented in schools. The aim of this study is to identify and examine good practices that increase the cultural integration of primary school students attending schools in areas with high migration rates and to reveal the views of stakeholders (peers, parents, teachers, administrators, etc.) on the subject. The focus of the research is to determine how students' cultural integration can be achieved through educational and social practices in primary school and classroom settings. The research was conducted in three steps. In the first step, teachers and administrators were interviewed and asked about the practices that would strengthen integration in schools. In the second step, observations were made through school and classroom visits, and it was examined whether the practices that were said to be done in the first step were carried out in the real environment. In the third and final step, the parents of immigrant and native students were interviewed and their opinions about the practices were asked. The research was conducted in 4 primary schools in the central districts of Gaziantep with the participation of 8 administrators, 8 teachers and 20 students and 20 parents. The data obtained in this study, which was conducted with a focus group interview design from qualitative research methods, were analyzed with MAXQDA software, a qualitative data analysis program. According to the preliminary results of the study, it was determined that primary schools are willing to fully integrate migrant students into the school and community culture, but they also face difficulties arising from diversity. In schools with more visionary administrators, it was observed that more effective strategies were developed to address the obstacles encountered in the integration process. In addition to these preliminary reports that provide an overall assessment, more detailed analysis is ongoing.

Keywords: Immigration, Immigrant students in primary school, Cultural integration.

İLKOKULDAKİ GİZLİ TEHLİKE: GÖÇMEN ÖĞRENCİLERE YÖNELİK “STEREOTİP TEHDİDİ”

Emrullah AKCAN¹

¹Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, Gaziantep, Türkiye, ORCID: 0000-0002-5492-4159, e-posta: emrullahakcan@gmail.com

ÖZET

Türkçede “kalıp yargı” şeklinde kullanılan “stereotip” kavramı, gündelik hayatın takip edilemeyecek kadar karmaşık olan ayrıntılarının, belirli ölçütlere göre gruplayarak daha kısa zamanda daha az dikkatle daha fazla bilginin bir araya getirilmesine yardımcı olur. Daha önce karşılaşmadığımız bir durum veya kişiyle ilgili çok fazla bilgiye ihtiyaç duymadan kalıp yargılar sayesinde onunla ilgili zihnimizde bir imaj oluşturarak hızlı bir değerlendirme yapabiliriz. Örneğin, Almanlar disiplinlidir, kadın öğretmenler sevecendir... Ancak kalıp yargılar her zaman olumlu değildir, hatta çoğu zaman olumsuzdur. Suriyeliler kaçak kişilerdir, göçmenler tembeldir gibi bir gruba atfen yanlış imajlar oluşabilir. Buradan hareketle kalıp yargıların insan ilişkilerinde çok önemli bir rol oynadığı söylenebilir. İşte tam bu noktada stereotip tehdidi kavramı ortaya çıkmaktadır. Stereotip tehdidi, “bir kişinin, ait olduğu grubu hakkında olumsuz bir stereotipin bulunduğu ve bu stereotip temelinde yargılanmaktan ya da olumsuz muamele görmekten endişe duyduğu durumu” olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde ilkokullardaki sınıflarda göçmen veya farklı kültürden gelen öğrenci sayısının hızla artması, öğrencilerin stereotip tehdidi ile karşı karşıya kalma olasılığını her geçen gün daha da arttırmaktadır. Yukarıdaki örnekte, “göçmenler tembeldir” stereotipi nedeniyle başarılı olabilecek göçmen bir öğrencinin akademik başarısı engellenebilir. Yürütülen birçok araştırma, stereotip tehdidi nedeniyle bazı öğrencilerin olası performanslarını baltalandığını, bu kişilerin başarılı olmasının kendi konumunda olup stereotip tehdidi olmayan kişilere göre hedefe daha zor ulaşabildiğini göstermiştir. Özellikle ilkokul çağı gibi temel eğitim kademesinde öğrencilerin bu tür stereotip tehditlerine maruz kalıp kalmamaları çok önemli bir durumdur. Karma araştırma yöntemlerinden gömülü desenin kullanıldığı araştırmanın temel amacı, göçmen öğrencilerin yoğun olduğu ilkokul sınıflarında stereotip tehdidinin ne düzeyde olduğu ve öğrenci başarılarının bu tehditten etkilenip etkilenmediğini belirlemektir. Bu temel amaç çerçevesinde elde edilen veriler analiz edilmekte olup analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Stereotip tehdidi, göçmen öğrenciler, ilkokul sınıfları.

THE HIDDEN DANGER IN PRIMARY SCHOOL: THE "STEREOTYPE THREAT" TO MIGRANT PUPILS

Abstract

The term "stereotype" helps to bring together more information with less attention in a shorter time by grouping the details of everyday life, which are too complex to follow, according to certain criteria. We can make a quick evaluation of a situation or a person we have not encountered before by creating an image in our minds about him/her through stereotypes without needing much information. For example, Germans are disciplined, female teachers are caring... However, stereotypes are not always positive, in fact they are often negative. False images can be formed in reference to a group such as Syrians are illegal people, immigrants are lazy. Therefore, it can be said that stereotypes play a very important role in human relations. At this point, the concept of stereotype threat emerges. Stereotype threat is defined as "a situation in which a person has a negative stereotype about the group to which he/she belongs and is concerned about being judged or treated negatively on the basis of this stereotype". Today, with the rapid increase in the number of immigrant students or students from different cultures in primary school classrooms, the possibility of students facing stereotype threat is increasing day by day. In the example above, the stereotype of "immigrants are lazy" may hinder the academic success of a potentially successful immigrant student. Many studies have shown that stereotype threat undermines the potential performance of some students, and that it is more difficult for these students to succeed than those in their own position without stereotype threat. It is very important whether students are exposed to such stereotype threats or not, especially at the basic education level such as primary school age. The main purpose of the study, in which embedded design, one of the mixed research methods, was used, was to determine the level of stereotype threat in primary school classes where immigrant students are concentrated and whether student achievement is affected by this threat. The data obtained within the framework of this main purpose are being analysed and the analysis process is ongoing.

Keywords: Stereotype threat, immigrant students, primary school classrooms.

YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN SOSYAL ADALET ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Bayram BOZKURT¹, Pınar ASLAN²

¹*Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, Gaziantep, Türkiye, ORCID: 0000-0002-9184-0878, E-Posta: bayrambozkurt@gantep.edu.tr*

²*Yüksek Lisans öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Göç enstitüsü, Gaziantep, Türkiye, ORCID: 0009-0006-2594-347X, E-Posta: pinaraslan.gs@gmail.com*

ÖZET

Yaygın olarak göç; geçici göç- kalıcı göç, zorunlu göç- gönüllü göç, iç göç- dış göç şeklinde sınıflanmıştır. Sınır dışı yer değiştirmeler ise uluslararası göç olarak tanımlanmaktadır. En temel tanımıyla göçmen; maddi ve sosyal durumunu düzeltebilmek için başka bir ülkeye göç eden insanları ifade etmektedir. Türkiye coğrafi konumu nedeniyle tarih boyunca birçok göç durumuyla karşı karşıya kalmıştır. Şu an Türkiye’de “uluslararası koruma, geçici koruma, sığınmacı, mülteci, düzensiz göçmen” gibi birçok farklı terimlerde göçmen profili bulunmaktadır. Türkiye’de 3,5 milyonu aşan göçmen bulunmaktadır. Bu göçmenlerin 1.3 milyonunu 5-18 yaş grubunda olan temel eğitim çağındaki kişiler oluşturmaktadır. Göçmenlerin topluma uyum sağlayabilmeleri için etkili bir eğitime ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle 2010 sonrasında Suriye'den Türkiye'ye yönelen kitlesel göçlerin, Türkiye'nin göçmenlere yönelik politikalarını ve eğitim faaliyetlerinin yeniden değerlendirilmesine ve gelişmesine neden olmuştur. 26 Eylül 2013 tarihinde T.C. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan "Ülkemizde Geçici Koruma Altında Bulunan Suriye Vatandaşlarına Yönelik Eğitim Öğretim Hizmetleri" genelgesi ilk resmî belgedir. Suriyeli çocuklara yönelik eğitim çift bir yapıdan oluşturulmuştur, bu yapı içinde Geçici Eğitim Merkezleri (GEM) ve Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullar önemli roller üstlenmiştir. 2013 yılı ve sonrasında yapılan yasal düzenlemeler, Türkiye'de göçmen çocukların eğitimiyle ilgili hukuki çerçevenin gelişimine katkı sağladı. "Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, Avrupa Birliği, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı iş birliğinde yürütülen 'Suriye ve Iraklılar İçin İleri Düzey Türkçe Eğitimi Programı' programı, mevcut finansları daha üst düzeyde içererek, mevcutta C1 düzeyinde Türkçe öğrenme ve yüksek öğretime imkân sağlayan ikinci adım olarak değerlendirilebilir (İltar ve Dündar, 2018). Türkiye’de göçmen çocukların Türkçe öğretimi alanında son zamanlarda en kapsamlı proje ise Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen 'Suriyeli Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi' veya kısa adıyla PİKTES'tir. Bu eğitim projesinin ana hedefi, Türkiye'de geçici koruma altında insanların eğitim erişimine katkı sağlanmasıdır. Projenin mali desteği, Avrupa Birliği

tarafından 'Türkiye'deki Mülteciler İçin Mali Yardım Programı (FRIT)' kapsamında doğrudan hibe yoluyla sağlanmaktadır. Bu proje 2016 yılında başlamış ve 2025 yılına kadar devam etmesi planlanmaktadır." (Akgün, 2023). Dolayısıyla göçmen öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegrasyonu bağlamında genel politikaların gerçekleştirildiği görülmektedir. Gerçekleştirilen politikalar ile hem öğrencilerin entegrasyonu hem de bireysel olarak gelişimlerinin sağlanması amaçlanmaktadır. Söz konusu politikaların etkililiği bireylerin bu politikaları içselleştirmesi ve farkındalığı açısından önem arz etmektedir. Bu bağlamda göçmen öğrencilerin Türk eğitim sistemi içerisinde eğitim öğretim sürecine devam ederken uygulama sürecine ilişkin algılarının sosyal adalet açısından incelenmesi bu araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Türkiye’de resmi ilkokullarda eğitim öğretim sürecine devam eden farklı uyruklara sahip ilkokul öğrencilerinin sosyal adaletle ilişkin algılarının çeşitli değişkenler açısından incelemesidir. Öğrencilerin sosyal adalet uygulamalarına ilişkin algılarının belirlenmeye çalışıldığı bu çalışmada, nicel araştırma yöntemlerinden tarama deseni tercih edilmiştir. Araştırmada, Türkiye’ye farklı nedenlerle göç etmek durumunda kalan ve Türkiye’deki okullarda eğitim alan, basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen katılımcılar 364 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri katılımcılara ait kişisel bilgilerini içeren demografik değişkenler ile birlikte Karakoç ve Sakız (2021) tarafından geliştirilen “Development of Perceived Social Justice in Education Scale for Primary School Students” ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verileri, araştırma problemleri bağlamında analiz edilmiş, öğrencilerin sosyal adaletle ilişkin algı düzeylerini belirlemek için aritmetik ortalama, standart sapma gibi istatistiksel analizlere yer verilmiştir. Daha sonra normal dağılım sergiledikleri belirlenen verilerin analizi kapsamında sosyal adalet algılarının farklı değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda iki faktörlü değişkenler için t-testi, ikiden fazla faktöre sahip değişkenler için tek yönlü varyans (ANOVA) gibi istatistiksel analizler kullanılmıştır. Araştırmada veri analiz süreci devam ettiği için bulgular, tartışma ve öneriler kısmına yönelik bilgilere daha sonra yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Göçmen öğrenciler, sosyal adalet, tarama modeli.

INVESTIGATION OF FOREIGN STUDENTS' PERCEPTIONS OF SOCIAL JUSTICE IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES

Abstract

Migration is commonly classified as temporary migration - permanent migration, forced

migration - voluntary migration, internal migration - external migration. Cross-border displacements are defined as international migration. In its most basic definition, migration refers to people who migrate to another country in order to improve their material and social situation. Turkey has faced many migration situations throughout history due to its geographical location. Currently, there are many migrant profiles with different terms such as "international protection, temporary protection, asylum seeker, refugee, irregular migrant" in Turkey. There are more than 3.5 million migrants in Turkey. 1.3 million of these migrants are in the age group of 5-18 years old and in the age group of basic education. Effective education is needed for migrants to adapt to the society. Especially after 2010, the mass migration from Syria to Turkey has led to a re-evaluation and development of Turkey's policies and educational activities towards migrants. On 26 September 2013, the Ministry of National Education issued a circular entitled "Education and Training Services for Syrian Citizens Under Temporary Protection in Turkey", which was the first official document. Education for Syrian children consists of a dual structure, in which Temporary Education Centres (TECs) and schools affiliated to the Ministry of National Education play important roles. In 2013 and afterwards, legal regulations contributed to the development of the legal framework for the education of migrant children in Turkey. "The 'Advanced Turkish Education Programme for Syrian and Iraqi Refugees', which is carried out in cooperation with the United Nations High Commissioner for Refugees, the European Union, and the Presidency for Turks Abroad and Related Communities, can be considered as the second step that enables Turkish learning and higher education at the C1 level by including existing financing at a higher level (İltar & Dündar, 2018). The most recent comprehensive project in the field of teaching Turkish to migrant children in Turkey is the 'Project for Supporting the Integration of Syrian Children into the Syrian Education System' or PİKTES for short, conducted by the Ministry of National Education. The main objective of this education project is to contribute to the access to education for people under temporary protection in Turkey. The financial support of the project is provided by the European Union through a direct grant under the 'Facility for Refugees in Turkey (FRIT)'. This project started in 2016 and is planned to continue until 2025." (Akgün, 2023). Therefore, it is seen that general policies are implemented in the context of the integration of migrant students into the Turkish education system. With the policies implemented, it is aimed to ensure both the integration of students and their individual development. The effectiveness of these policies is important in terms of individuals' internalisation and awareness of these policies. In this context, the main purpose of this study is to examine the perceptions of immigrant students about the implementation

process while continuing their education in the Turkish education system in terms of social justice. In line with this purpose, it was tried to examine the perceptions of primary school students of different nationalities who continue their education in public primary schools in Turkey in terms of various variables. In this study, in which students' perceptions of social justice practices were tried to be determined, survey design, one of the quantitative research methods, was preferred. In the study, the participants, who had to migrate to Turkey for different reasons and who received education in schools in Turkey, were determined by simple random sampling method and consisted of 364 students. The data of the study were obtained by using the "Development of Perceived Social Justice in Education Scale for Primary School Students" scale developed by Karakoç and Sakız (2021) together with demographic variables including personal information of the participants. The research data were analysed in the context of the research problems, and statistical analyses such as arithmetic mean and standard deviation were used to determine students' perception levels of social justice. Then, within the scope of the analysis of the data, which were determined to be normally distributed, it was tried to reveal whether the perceptions of social justice differed in terms of different variables. In this context, statistical analyses such as t-test for variables with two factors and one-way variance (ANOVA) for variables with more than two factors were used. Since the data analysis process is still in progress, the findings, discussion and recommendations will be presented later.

Keywords: Migrant students, social justice, survey model.

TARİH DERSLERİNDE TARİHİ KİŞİLİKLER ÜZERİNDEN GÖÇ OLAYI ÖĞRETİMİ

Leyla AKCAN¹

¹Doktorant, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye, ORCID: 0000-0003-2560-6634, E-Posta: akcanleyla6514@gmail.com

ÖZET

Tarih ve göç, insanlığın geçmişiyle ve toplumsal dinamikleriyle derin bir şekilde bağlantılı olan önemli bir konudur. Göç, insanların tarih boyunca farklı nedenlerle vatanlarından ayrılıp yeni bölgelere yerleştiği bir olgudur. Göç, kültürel, toplumsal ve ekonomik açıdan büyük etkiler yaratır. İnsanlık tarihi, göç olgusu olmadan düşünülemez. Göç, binlerce yıl boyunca insanların yeni topraklara yerleşmek, daha iyi yaşam koşulları aramak veya kaçmak zorunda kalmaları gibi farklı nedenlerle gerçekleşmiştir. Göçün tarihsel boyutu, insanoğlunun yerinden yurdundan ayrılıp yeni yerlerde yaşam kurma arayışının anlaşılmasına yardımcı olur. Örneğin, Büyük Göçler dönemi Orta çağ Avrupa'sında, kavimlerin ve halk gruplarının büyük göçlerle yeni bölgelere yerleşmesine tanıklık etmiştir. Bu göçler, Avrupa'nın etnik yapısını şekillendirmiş ve farklı kültürleri bir araya getirmiştir. Ayrıca, göçün tarihsel yönü, tarihi kişiliklerin yaşamlarının ve etkilerinin de anlaşılmasına yardımcı olur. Örneğin, Amerika'ya göç edenler arasında Albert Einstein ve Sigmund Freud gibi önemli figürler bulunmaktadır. Bu göçmenler, bilim ve psikoloji alanlarında büyük katkıda bulunmuşlardır ve Amerika'nın zengin entelektüel çevresinin oluşturulmasına yardım etmişlerdir. Tarihi kişiliklerin göç deneyimleri, göç olgusunu daha derinlemesine anlamak ve tarihle kişisel deneyimleri birleştirmek için kullanılabilir. Bu araştırmanın amacı, tarih derslerinde göç gibi birçok nedene bağlı olarak gerçekleşen olayların daha iyi anlaşılması için tarihe iz bırakmış kişilikleri kullanarak öğretimin etkililiğini ortaya koymaktır. Araştırma, Gaziantep ilinde yer alan bir lisedeki 80 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Nicel araştırma yöntemlerinden yarı-deneysel desen ile yürütülen bu çalışmada elde edilen veriler SPSS paket programı yardımı ile analiz edilmekte olup, analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Tarihi kişilikler, Göçmen Ünlüler.

TEACHING MIGRATION THROUGH HISTORICAL PERSONALITIES IN HISTORY LESSONS

Abstract

History and migration is an important topic that is deeply connected to humanity's past and social dynamics. Migration is a phenomenon in which people leave their homelands and settle in new regions for different reasons throughout history. Migration has major cultural, social and economic impacts. Human history cannot be imagined without the phenomenon of migration. For thousands of years, migration has taken place for different reasons such as settling in new lands, seeking better living conditions or having to flee. The historical dimension of migration helps to understand the human quest to leave their homelands and establish a life in new places. For example, the period of the Great Migrations in medieval Europe witnessed massive migrations of tribes and groups of peoples to new regions. These migrations shaped the ethnic structure of Europe and brought together different cultures. The historical aspect of migration also helps to understand the lives and impact of historical figures. For example, among those who immigrated to America were important figures such as Albert Einstein and Sigmund Freud. These immigrants made major contributions in the fields of science and psychology and helped to build America's rich intellectual environment. The immigration experiences of historical figures can be used to gain a deeper understanding of the phenomenon of immigration and to connect history with personal experiences. The purpose of this study is to demonstrate the effectiveness of teaching using historical figures in history lessons to better understand multi-causal events such as migration. The study was conducted with 80 students in a high school in Gaziantep province. The data obtained in this study, which is carried out with a quasi-experimental design from quantitative research methods, are analyzed with the help of SPSS package program and the analysis process is ongoing.

Keywords: Migration, Historical personalities, Famous migrants.

OSMANLI DEVLETİ'NE SIĞINAN MACAR VE LEH DEVRİMCİLERİN DİN DEĞİŞTİRMESİ KONUSU: İHTİDANIN SAMİMİYETİ ÖTESİNDE BİR TARTIŞMA

İlkay KİRİŞÇİOĞLU¹

¹Doktora Öğrencisi, Roma Sapienza Üniversitesi, Avrupa Tarihi Doktora Programı, ORCID: 0000-0003-4717-5476, e-posta: ilkay.kiriscioglu@uniroma1.it

ÖZET

Bu çalışma siyasî nedenlerden kaynaklanan zorunlu göçün uzun vadede neden olabildiği kimlik dönüşümü ve bunun politik söylemdeki temsilini tartışmaya açmaktadır. Araştırmanın konusunu on dokuzuncu yüzyılın ortalarına doğru Osmanlı İmparatorluğu'na sığınmış olan Macar ve Polonyalı mültecilerin İslam'ı seçtikten sonra yaşadıkları kimlik dönüşümü ve bunun politik tahayyüllerine yansımaları teşkil etmektedir. 1848 yılında Avrupa çapında ortaya çıkan devrimci kalkışmaların Osmanlı, Habsburg ve Romanov monarşileri açısından doğurduğu en yakın sonuç bir mülteciler meselesi şeklinde olmuştur. Macar soylularının önceleri yasal zeminde dillendirdikleri reform talepleri zamanla silahlı bir bağımsızlık mücadelesi karakterine bürünmüş fakat milliyetçi ve liberal hareket Avusturya ve Rusya orduları tarafından müştereken bastırılmıştır. Bunun üzerine binlerce Macar ve Leh ihtilâlcisi Osmanlı İmparatorluğu topraklarına sığındılar. Bu beklenmedik gelişme Tanzimat bürokratlarını oldukça zor durumda bıraktı zira Avusturya ve Rusya imparatorlukları mültecilerin bir an önce iade edilmesi için Bâb-ı Âli'ye baskı yapıyordu. Bu sırada ihtida meselesi saldırgan devletlere karşı Devlet-i Aliyye'nin elini güçlendirebilecek bir hamle olarak öne çıktı. Sonunda Halife/Sultan'ın korumasına sığınan mültecilerin bir bölümü gönüllü olarak Müslüman olduklarını ilân ettiler. Hem Macar hem de Leh milletleri için büyük bir kahraman olarak addedilen General Józef Bem (Murad Paşa) tarafından açılan bu yol önder Lajos Kossuth ve yakın çevresi tarafından asla kabullenilmedi. Denilebilir ki din değiştirme meselesi mültecileri adeta ortadan ikiye bölen bir amil olmuştur. İslamı kabul etmeyen Kossuth grubu Bâb-ı Âli tarafından Kütahya'ya sevk edilirken mühtedi grup imparatorluğun Halep eyaletine yerleştirildi. Kossuth ve arkadaşları 1851 yılında Osmanlı topraklarını terk ederken geride kalanların bir kısmı imparatorluğun bürokrasisinde istihdam olunmaktaydı. Bu iki grup hakkında yapılan akademik çalışmalarda büyük bir orantısızlıktan söz edilebilir. Bilimsel üretim fazlasıyla Kossuth takipçilerine odaklanırken mühtedilerin yeni yaşamları, bambaşka bir kültürel çevreyle olan karşılaşmaları sonucu yaşadıkları kimlik kayması yeterince ele alınmamıştır. Bir araştırmacının tabiriyle “kariyer mühtedileri” ile ilgili

yazılanlar, örtülü ya da açık olsun, din değiştirme işlemlerinin “samimi” olup olmadığı noktasından öteye geçememiştir. Bu çalışmada kimlik dönüşümünü “samimiyet” zaviyesinden değil, söylem düzeyinde ve bir sürecin tezahürü olarak ele almaya gayret ettik. Metodolojik olarak, Macar ve Leh mühtedileri ile ilgili yazında görülen öne çıkarma ve susturma pratikleri tespit edilerek modernleşmeci tarih anlatılarının dışında kalan aktörlerin hikâyeleri gün yüzüne çıkarılmak amaçlanmıştır. Ayrıca alışma, T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı’nda muhafaza edilen bazı sorgu zabıtlarından (istintaknâme) elde edilen verilere dayalı söylem analizi yapmaktadır. Sonuç olarak, 1848 devrimlerine katılıp başarısızlık üzerine Osmanlı İmparatorluğu’na sığınan mühtedilerin din değiştirme yoluyla bir kimlik değişimi yaşamaya başladıklarını söyleyebiliriz. Kimlik dönüşümü ani ve bütünüyle değil, zaman içinde, eski ve yeni kimlik unsurlarının bir telifi olarak husule gelmiştir. Önce mülteci sonra mühtedi olan devrimciler anti-Rusya ve anti-Avusturya dürtülerini olduğu gibi muhafaza etmişlerdi. İkinci vatan olarak benimsedikleri Osmanlı İmparatorluğu’na sadakatlerini her fırsatta dile getirmiş olsalar da soydaşlarının bir gün özgürleşeceği yolundaki beklentilerini ve çabalarını imkânlar dahilinde esirgemediler. Fakat yeni kimlikleri kendi devrimci çevreleri içinde bir anlamda kenara itilmelerine de neden olmuştu, zira Katolik mezhebinin ulusal kimliğin önemli birer bileşeni olduğu Macar ve Polonya yurtseverliği için Müslümanlaşmak kabul edilebilir değildi. Mühtediler buna cevap olarak zamanla alternatif siyasi söylemler inşa etmeye başladılar. Bunu yaparken kendi ulusları için yaptıkları bağımsızlık savunusunu ikinci vatanlarının menfaatleriyle uzlaştırmaya çalıştılar. Söylemlerinin temellerinde sultana sıkı bir bağlılık ve sonradan benimsedikleri vatanın menfaatlerine hizmet etmek, fakat bunlardan daha önemli olarak, belirgin bir batı eleştirisi ve Macar ve Polonya milliyetçiliklerinin ana akımlarına yönelik eleştiri vardı. Bu kişiler küçük istisnalar dışında fikir adamı sayılmazlardı, söylemlerinin kaynağını daha çok bireysel tecrübeleri oluşturuyordu. Zaten iddiamız, ele aldığımız kimlik dönüşümlerinde “samimi Müslüman” ya da “kripto Hristiyan” gibi karşıtlıkların nüfuz edemeyeceği melez formlar ortaya çıkabildiğini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Macar ve Leh mülteciler, İhtida, Kimlik Dönüşümü, Murad Paşa, Józef Bem, Lajos Kossuth

THE CONVERSION CASES OF THE HUNGARIAN AND POLISH REVOLUTIONARIES WHO TOOK ASYLUM IN THE OTTOMAN EMPIRE: A DEBATE BEYOND THE SINCERITY OF CONVERSION

Abstract

This study deals with the type of identity shift caused by forced migration for political reasons and its representation in political discourse. The subject of the investigation is the identity transformation of the Hungarian and Polish refugees who sought asylum in the Ottoman Empire towards the middle of the nineteenth century after converting to Islam and its reflections on their political imaginations. The most proximate outcome of the revolutions of 1848 for the Ottoman, Habsburg, and Romanov monarchies was a refugee crisis. The demands of the Hungarian nobles for political reform, which had been initially pronounced on legal grounds, gradually translated into an armed struggle for independence, yet the patriotic and liberal movement was jointly suppressed by the armies of Austria and Russia. Thousands of Hungarian and Polish revolutionaries, therefore, sought refuge in the Ottoman Empire. This unexpected development left the Tanzimat bureaucrats in a tight spot as the Austrian and Russian empires put pressure on the Sublime Porte to extradite the refugees as soon as possible. In the meantime, the issue of conversion came to the fore as a move that could strengthen the empire's hand against the aggressive states. Eventually, a part of the refugees who sought refuge under the protection of the Caliph/Sultan declared to have voluntarily converted to Islam. This path opened by General Józef Bem (Murad Pasha), who is regarded as a great hero by both Hungarians and Poles, was never approved by the prime leader Lajos Kossuth and his close circle. It can be argued that the issue of conversion caused the division of the refugee camp into two. While the Kossuth group that refused to convert was transferred to Kütahya by the Bâb-ı Âli, the converts were settled in the Vilayet of Aleppo. When Kossuth and his fellows left Ottoman soil in 1851, some of those who remained behind had already been employed in the bureaucracy of the empire. However, it is possible to talk about a huge disproportion in the literature regarding the scholarly attention paid to these two groups. Studies have focused too much on the Kossuth group while the new lives of the converts and their identity shift resulting from encountering a completely different cultural environment have not been discussed enough. Implicitly or explicitly, what has been said about "career converts" in the words of one scholar has not gone beyond whether the conversion practices were "sincere" or not. An effort has been made in the present study to analyze conversion as an identity change over time, which is observable at the discursive level, to go beyond the unfruitful discussion of "sincerity." Methodologically speaking, while identifying the practices of highlighting and silencing in the literature on the Hungarian and Polish converts, it aims to cast light on the true stories of the actors who were excluded from the modernization narratives. The study also attempts to make discourse analysis based on the

data obtained from some interrogation protocols (istintaknâme) preserved in the Presidency of the Republic of Türkiye State Archives. In conclusion, having participated in the revolutions of 1848 and sought asylum in the Ottoman Empire upon failure, it is safe to say that those revolutionaries began to experience an identity shift through conversion. Identity transformation was not abrupt and all out, but occurred in time, as a combination of new and old identity elements. Becoming first refugees and then converts, the revolutionaries retained their anti-Russian and anti-Austrian feelings. Even though they fully expressed their loyalty to the Ottoman Empire, which they adopted as a second homeland, they did not spare their efforts and expectations that their nations back home would one day be liberated. Nevertheless, their newly adopted identity led to their marginalization within their own revolutionary circles since conversion to Islam could never be acceptable for Hungarian and Polish national identities for which Catholicism was an important component. In response, the converts began to construct entirely new political discourses over time as an alternative approach within their nationalist genres. In doing so, they sought to reconcile their defense of the independence of their nations with the interests of their second homeland. At the heart of their discourses were a firm allegiance to the sultan and serving the interests of their adopted country, but more importantly, a pronounced critique of the West as well as a critical attitude towards the mainstream nationalist vein. With few exceptions, these individuals were not genuine intellectuals, their discourses mostly stemmed from their personal experiences. In fact, we strive to indicate that in the identity transformations we analyze, hybrid forms that cannot be grasped by oppositions such as "sincere Muslim" or "crypto Christian" might emerge.

Keywords: Hungarian and Polish Refugees, Conversion, Identity Shift, Murad Pasha, Józef Bem, Lajos Kossuth

MİLLÎ MÜCADELE'DE GÜNEY CEPHESİNDE NÜFUS HAREKETLERİ (1918-1922)

*Hasip SAYGILI**

** Prof. Dr., FSMVÜ, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, İstanbul, ORCID: 0000-0002-4841-4785, E-posta: hsaygili@fsm.edu.tr*

ÖZET

Günümüzde coğrafi ve kültürel olarak Türkiye'nin aralarında bulunduğu Ortadoğu ve Kafkaslarda savaş ve çatışmaların yarattığı kalıcı etki yaratan sonuçların başında nüfus hareketleri gelmektedir. Denebilir ki nüfusun kitlesel yer değiştirmesi belki de bazen bizatihi şiddet, çatışma ve savaşın da hedefi olmaktadır. İçinde yaşadığımız zaman kesitinde halen sıcaklığını koruyan Gazze'deki çatışmalar, Irak kuzeyi ve Kuzey Suriye ile Ermenilerin Karabağ'ı işgali başlayan sürecin günümüze yansımalarını ve muhtemel sonuçlarını geniş boyutları ile değerlendirebilmek için Millî Mücadele'nin güney cephesinde bilhassa Ayıntap, Çukurova ve Maraş'taki 1918-1922 arası dönemdeki nüfus hareketlerine yeniden bakmak yerinde olacaktır. Bilindiği gibi Birinci Dünya Savaşı sırasında güvenlik gerekçesiyle Ermeniler kitlesel olarak ağırlıklı olarak Suriye'ye tehcir edilmiştir. Osmanlı imparatorluğunun savaş sonunda mağlubiyeti ile Mondros Mütarekesinden itibaren göç ettirilen Ermeniler geriye dönmeye başlamışlardır. Ancak geriye dönen Ermeniler daha önce yaşadıkları bölge ve şehirlere değil, politik ve stratejik bir planlama ile yukarıdaki üç şehre yönlendirilmiştir. Çukurova, Maraş ve Ayıntap'ta kayda değer bir Ermeni nüfus biriktirilmesinin arkasındaki düşünce artık Doğu Anadolu'da "Büyük Ermenistan" kurmak için nüfus tabanı kalmadığı için güneyde Akdeniz'e de çıkışı olan bir "Küçük Ermenistan" kurabilmenin alt yapısını hazırlayabilmek olmuştur. İşgalci Fransa ile bölgede azınlık bir nüfusla Ermenistan kurmak isteyen Ermeni örgütleri dönem boyunca mahalli Türk halka karşı ölümüne bir savaş vermişlerdi. Mustafa Kemal Paşa liderliğindeki Millî Mücadele'nin bir parçası olarak sevk ve idare edilen Güney Cephesi harekâtı başarı ile sonuçlanınca önemli bir kısmı bu bölgeden olmayan Ermeni kitleleri kendilerine TBMM Hükümeti tarafından garantiler verilmesine rağmen Ermeni örgütlerinin baskısıyla Türkiye topraklarını terk etmişlerdir. Ermenilerle beraber işgal ordusuna çalışan bir kısım Türkler de ülke dışına çıkmayı tercih etmiştir. Sağlanan barış ve istikrar ile 1918-1922 arasında mücavir şehirlerde muhacerete mecbur kalan mahalli halk da kendi şehirlerine dönebilmiştir. Ancak bölgede Ermeni nüfus tamamen silinmiştir. Yapay nüfus aktarılması ile tasarlanan Ermenistan projesi bölgede yüzlerce senedir istikrar içinde yaşayan Ermeni nüfusun sonunu getirmiştir.

Anahtar kelimeler: Nüfus hareketleri, göç, Ermeniler, Güney cephesi, Millî Mücadele

POPULATION MOVEMENTS ON THE SOUTHERN FRONT IN THE NATIONAL STRUGGLE (1918-1922)

Abstract

Today, population movements are among the most enduring consequences of wars and conflicts in the Middle East and the Caucasus, regions where Turkey is both geographically and culturally situated. Violent conflicts and wars often lead to large-scale population displacements, sometimes intentionally targeting specific groups. To fully understand the implications and potential outcomes of the ongoing conflicts in Gaza, the wars on the southern front of the War of Independence in 1918, particularly in Ayıntap, Çukurova, and Maraş, and the recent developments in Northern Iraq, Northern Syria, and the Armenian occupation of Karabakh, it is essential to revisit the population movements between 1918 and 1922. During the First World War, Armenians were deported en masse, primarily to Syria, for security reasons. Following the Ottoman Empire's defeat and the Armistice of Mudros, the deported Armenians began to return. However, instead of resettling in their former cities and regions, they were strategically redirected to Ayıntap, Çukurova, and Maraş. Since establishing a "Greater Armenia" in Eastern Anatolia was no longer feasible, the aim was to create a "Little Armenia" in the south, with access to the Mediterranean, by concentrating a significant Armenian population in these areas. During this period, Turkish residents of the region were perceived as adversaries by Armenian organizations seeking recognition of Armenia as a minority community and by the French occupation forces. They engaged in desperate warfare against these groups. Despite assurances from the Turkish Grand National Assembly, many Armenians, including those not originally from the region, left Turkish territory following the successful completion of the operation known as the Southern Front, led by Mustafa Kemal Pasha during the War of Independence. Along with the Armenians, some Turkish employees of the occupation army also chose to leave the country. With the restoration of peace and stability, local people forced to migrate to neighboring cities between 1918 and 1922 could return to their hometowns. However, this resulted in the complete disappearance of the Armenian population in the region marks the end of their centuries-long stable existence. The Armenia project, designed through artificial population transfer, led to the extinction of the Armenian community that had been living in the region for a long time.

Keywords: Population movements, migration, Armenians, Southern front, War of

Independence

MÜBADELEYE TABİ TUTULAN KAPADOKYALI RUMLARIN GÖÇ YOLUNDA YAŞADIKLARI ZORLUKLAR

Ahmet KORKMAZ¹⁹

¹ Öğr. Gör., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Gülşehir Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Nevşehir/TÜRKİYE, e-posta: ahmetkorkmaz@nevsehir.edu.tr ORCID: 0000-0002-1171-1196

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 30 Ocak 1923'te Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti ile Yunanistan Hükümeti arasında imzalanan “Türk ve Rum Nüfus Mübadelesine İlişkin Sözleşme ve Protokol” ün ardından Kapadokya Bölgesi’nden Yunanistan’a kitlesel olarak göç eden Rumların, yolculukları sırasında yaşadıkları zorlukları tespit etmektir. Türk ordularının Sakarya Zaferi’nin ardından Mustafa Kemal Paşa, 26 Ağustos 1922’de taarruz emrini vermiştir. 14 Kasım 1920’de yapılan son seçimleri kaybeden Eleftherios Kyriakos Venizelos taraftarı subaylar ile Küçük Asya İşgal Orduları Başkomutanı Kral I. Konstantin taraftarı subaylar arasındaki kavgalarla ikiye bölünmüş Yunan Ordusu her tarafta bozguna uğratılmıştır. Savaşı 30 Ağustos’ta Türk Milleti kazanmış, işgalci Yunan Ordusu, 9 Eylül’de İzmir’e ayak bastığı limandan “Megali İdea” hayalleriyle birlikte denize dökülmüştür. Lozan’da devam eden müzakereler sonucunda, Norveçli Fridtjof Nansen’in teklif ettiği formül kabul edilmiş ve 30 Ocak 1923’te Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti ile Yunanistan Hükümeti arasında “Türk ve Rum Nüfus Mübadelesine İlişkin Sözleşme ve Protokol” imzalanmıştır. Böylece, Türkiye topraklarında yerleşmiş Rum Ortodokslar ile Yunanistan topraklarında yerleşmiş Müslüman Türklerin 1 Mayıs 1923 tarihinden başlayarak zorunlu mübadelesi konusunda anlaşmaya varılmıştır. Mübadeleye tabi tutulan ve ulusal homojenleşme duygusunu ve arzusunu yoğun yaşayan Kapadokyalı Genç Rumlar, anavatana (Yunanistan) gitmekten ve Türkiye’de terk ettikleri mülklerden daha değerli bir tazminat alacaklarına dair söylentiler dolaştığından dolayı oldukça mutluyken, yaşlılar bu kararı üzüntüyle karşılamışlardır. Türkiye’de dükkânları, mülkleri, kiralrı olan ya da Türklerin yanında karlı koşullarda çalışanlar için mübadele bir lanet niteliğinde olup, sürgün, sefalet ve ölümün işaretidir. Kayseri’de toplanan yaklaşık 5.000 kişiye Türk güvenlik kuvvetleri eşlik etmişler, Mustafa Kemal Paşa’nın mübadeleye tabi tutulan Rumlara zarar verilmemesi emri titizlikle uygulanmıştır. Ereğli ve Ulukışla istasyonlarına toplanan mülteciler trenle Mersin limanına nakledilmişlerdir. Özellikle yüksek mevkilerde bulunan idareciler Mersin’e gelene

kadar mübadil Rumların mallarını ve bagajlarını güvence altına almaya özen göstermişlerdir. Burada Mersin halkının dürüstlüğü ve nezaketiyle karşılanmışlardır. 1924 yılı baharında Niğde’de (Niğdis) toplanan mübadiller ise kısa bir süreliğine bu şehirde kalmışlardır. Zenginlerden oluşan yüz aile, kendi seyahat masraflarını karşılayarak buradan ayrılırken, yoksul aileler için bağış toplama etkinliği düzenlenmiştir. Burada “Mübadele Ortak Komitesi” üyeleri, göçmenlerin sahip oldukları mal varlığını mümkün olduğu kadar kayıt altına almıştır. Mülteciler, Yunan Hükümeti tarafından gönderilen gemilere bindikten sonra, oldukça kötü hijyen koşulları, insanlık dışı muamele, yetersiz beslenme ve yoksulluktan dolayı hayatlarını kaybetmişler ya da tedavi edilemeyecek kadar ağır travmalar yaşamışlardır. Örneğin Thrasyvoulos Teknesiyle Mersin'den ayrılan son 15 ailenin Yunanistan'a yolculuğu 4 gün sürmüştür. Teknenin alt kısmında, mübadillerin hayatta kalması için etlik hayvanlar bulunsa da, yiyecek ve su sıkıntısından dolayı bazı mülteciler hayatını kaybetmiş, cesetleri, üzerlerine ağırlık bağlanarak denize atılmıştır. Hayatta kalanların bazıları, kaptan ve denizciler tarafından lanetlenmiş ve kutsal değerlerine küfredilmiştir. Yunan profesör Thomas Fates’in naklettiği, Mistili (Konaklı) Rumların kendi kendilerine “bizi nereye getirdiler, deccalleri Türkiye’de bıraktık sanmıştık, bizi asıl deccallere getirdiler” sözleriyle isyanları, yaşadıkları hayal kırıklığının somut bir ifadesidir. Pire’ye ve Keratsini’deki Agios Georgios’a ulaştıklarında sağlık nedenleriyle 15 gün karantinada kalmışlar, tıbbi tedavi görmüşlerdir. Kıyafetleri, devasa kazanlarda kaynatılarak dezenfekte edilmiştir. Bitlerden arındırmak için erkeklerin ve kadınların saçları kesilmiş, fakat bunlar yapılırken gerekli hassasiyet gösterilmediği için mübadillerin ruhunda derin bir üzüntü ve öfke yaratılmıştır. Bazıları, yaşadıkları utanç ve aşağılamadan dolayı o kadar ümitsizliğe kapılmışlardır ki ara sıra intihar vakaları ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak, Lozan’daki tüm taraflar, iki ülkenin de daha homojen nüfuslara kavuşması ve kökü derinde olan çatışmaların sebeplerinin ortadan kalkması açısından getireceği faydaları düşünerek, yaşanacak büyük acıların zararının süreç içerisinde telafi edilebileceği konusunda uzlaşmışlardır. Fakat Yunanistan gibi küçük bir ülkenin bu kadar büyük bir göç dalgasına hazırlıksız yakalanması, mübadeleye tabi tutulan Rumlar için büyük bir trajediye yol açmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kapadokyalı Rumlar, Megali İdea, Lozan, Mübadele, Göç Yolu.

THE DIFFICULTIES EXPERIENCED BY THE CAPPADOCIAN GREEKS ON THE MIGRATION ROUTE DURING THE (TURKISH-GREEK) POPULATION EXCHANGE

Abstract

The aim of this study is to determine the difficulties experienced by the Greeks who migrated massively from the Cappadocia Region to Greece after the "Convention and Protocol on the Exchange of Turkish and Greek Populations" signed between the Government of the Grand National Assembly of Turkey and the Greek Government on January 30, 1923. After the Sakarya Victory of the Turkish armies, Mustafa Kemal Pasha gave the order to attack on August 26, 1922. The Greek Army, which was divided into two by the fights between the officers who supported Eleftherios Kyriakos Venizelos, who lost the last elections held on November 14, 1920, and the officers who supported King Constantine I, the Commander-in-Chief of the Occupation Armies of Asia Minor, was defeated on all sides. The Turkish Nation won the war on August 30, and the invading Greek Army poured into the sea with the dreams of "Megali Idea" from the port where it set foot in Izmir on September 9. As a result of the ongoing negotiations in Lausanne, the formula proposed by the Norwegian Fridtjof Nansen was accepted and the "Convention and Protocol on the Exchange of Turkish and Greek Populations" was signed between the Government of the Grand National Assembly of Turkey and the Government of Greece on January 30, 1923. Thus, an agreement was reached on the compulsory exchange of Greek Orthodox settled in Turkey and Muslim Turks settled in Greece starting from May 1, 1923. While the Young Greeks of Cappadocia, who were subjected to exchange and who experienced the feeling and desire for national homogenization intensely, were quite happy because rumors circulated that they would receive a more valuable compensation than going to the homeland (Greece) and the properties they left in Turkey, the elders were saddened by this decision. For those who own shops, properties, rents or work for Turks in profitable conditions, the exchange is a curse and a sign of exile, misery and death. About 5,000 people gathered in Kayseri were accompanied by Turkish security forces, and Mustafa Kemal Pasha's order not to harm the Greeks who were subject to exchange was meticulously implemented. The refugees who gathered at Ereğli and Ulukışla stations were transferred to Mersin port by train. Especially the administrators in high positions took care to secure the goods and baggage of the exchanged Greeks until they came to Mersin. Here they were greeted with the honesty and kindness of the people of Mersin. In the spring of 1924, the refugees who gathered in Niğde (Niğdis) stayed in this city for a short time. A hundred families of rich people left by paying their own travel expenses, while a fundraiser was organized for poor families. Here, the members of the "Joint Committee for Exchange" recorded the assets of the immigrants as much as possible. After boarding the ships sent by the Greek Government, the refugees lost their lives or suffered

traumas that were too severe to be treated due to very poor hygiene conditions, inhumane treatment, malnutrition and poverty. For example, the last 15 families who left Mersin on the Thrasyvoulos Boat took 4 days to travel to Greece. Although there were meat animals at the bottom of the boat for the survival of the refugees, some refugees lost their lives due to food and water shortages, and their bodies were thrown into the sea with weights tied to them. Some of the survivors were cursed and desecrated by the captain and sailors. The revolt of the Greeks of Mystili (Konakk) with the words "Where did they bring us, we thought we had left the antichrists in Turkey, they brought us to the real antichrists", narrated by the Greek professor Thomas Fates, is a concrete expression of their disappointment. When they arrived in Piraeus and Agios Georgios in Keratsini, they were quarantined for 15 days for health reasons and received medical treatment. Their clothes were disinfected by boiling them in huge cauldrons. The hair of men and women was cut to cleanse them of lice, but since the necessary sensitivity was not shown while doing this, a deep sadness and anger was created in the souls of the exchangers. Some have become so dismayed by the shame and humiliation they have experienced that there have been occasional cases of suicide. As a result, all parties in Lausanne agreed that the damage of the great suffering to be experienced could be compensated in the process, considering the benefits that would bring both countries in terms of achieving more homogeneous populations and eliminating the causes of deep-rooted conflicts. However, the fact that a small country like Greece was caught unprepared for such a large migration wave led to a great tragedy for the Greeks who were subjected to exchange.

Keywords: Cappadocian Greeks, Megali Idea, Lausanne, Exchange, Migration Route.

KONAR GÖÇERLERİN ADIYAMAN VE ÇEVRESİNDEKİ OLUMSUZ FAALİYETLERİNE DAİR BİR DEĞERLENDİRME: 17. YÜZYILIN SONLARI

Muhammet Nuri TUNÇ²⁰

¹ *Doç.Dr., Adıyaman Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, ORCID: 0000-0001-6693-6758, e-posta: mtunc@adiyaman.edu.tr*

ÖZET

Yerleşim durumlarına göre Osmanlı toplumuna bakıldığında nüfusun önemli bir kısmının şehir ve köylerde yerleşmiş olduğu bir kısmının da hayvancılık faaliyetleri çerçevesinde yaylak ve kışlak arasında yarı göçebe bir yaşam sürdürdüğü görülmektedir. Konar göçer toplulukların yaylak ve kışlak arasında mevsimsel olarak gerçekleştirdikleri göçler her ne kadar düzensiz ve devlet kontrolünün zayıf olduğu şeklinde düşünülmektedir. Aslında devlet ile konar göçerler arasında gerek göç esnasında izlenecek güzergâh konusunda gerekse de vergilerini verecekleri mekânlar konusunda belli bir mutabakat bulunmaktadır. Yaylak olarak Sivas, Kayseri, Çorum, Yozgat, Erzincan, Erzurum taraflarını, kışlak olarak ise Suriye'nin kuzeyi ile Anadolu'nun güneydoğusunu mekân edinmiş olan konar göçer topluluklar, bu bölgeler arasında gerçekleştirdikleri göçler esnasında güzergâh olarak Adıyaman ve çevresinde bulunan birtakım güzergâhları kullanmışlardır. Nitekim bu bölgede bulunan Altunlu Köprü ve Taş Köprü önemli geçiş noktaları arasında yer almaktadır. Bu durum Adıyaman ve çevresinin konar göçerler açısından cazip bir bölge olmasını sağlamıştır. Bunun yanı sıra Adıyaman'ın güney kesiminde çok sert olmayan kış mevsiminin yaşanması ve kuzey kesimlerinde yazın hayvanların otlayabilecekleri iklim koşullarının bulunması bu bölgeyi konar göçerler açısından cazip kılmıştır. İşte tüm bu özellikler konar göçerler için Adıyaman ve çevresini önemli kılmıştır. Bununla birlikte konargöçerlerin bölgedeki yoğun faaliyetleri, onları yerleşikler açısından önemli hale getirmiştir. Konargöçerler, beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için hayvancılık yapmakta ve elde ettikleri hayvansal ve dokuma ürünlerini yerel halka pazarlayarak iktisadi faaliyetlerini ve yaşamlarını sürdürmektedirler. Onların sahip oldukları bu özellik hem kendileri açısından hem de yerleşikler açısından iktisadî anlamda olumlu özellikler göstermektedir. Adıyaman ve çevresindeki konar göçer yoğunluğu da bu anlamda gerek konar göçerlere gerekse de bölgedeki yerleşiklere birtakım imkanlar tanımaktadır. Konar göçerlerin bu olumlu özelliklerinin yanı sıra yerleşikler açısından hiç de olumlu olmayan yönleri vardır. Özellikle nüfus artışlarının yoğun olduğu dönemlerde gerek tarım arazilerinin gerekse de hayvancılık yapılan alanların yetersiz hale gelmeye başlaması konar göçerlerin asayişini bozan birtakım hareketler içerisine girmelerine neden olmuştur.

Bununla birlikte 16. yüzyılın sonlarından itibaren devletin idarî, askerî ve iktisadî konularda yaşadığı sıkıntılar, taşrada otoriteyi kaybetmeye başlaması, uzun süren savaşlar gibi nedenler konar göçerlerin asayiş bozan faaliyetlerinin artmasına neden olmuştur. İşte bu nedenlerle yerleşiklerin arazilerine, ürünlerine, ağaçlarına, evlerine zarar verme; hırsızlık, gasp, yol kesme gibi faaliyetlerde bulunma; adam yaralama, öldürme, kaçırma gibi suçları işleme noktasında konar göçerler önemli sorunlar çıkartmışlardır. Onların bu faaliyetleri artık hem devlet hem de yerleşikler için katlanılmaz ve tahammül edilemez bir hal almaya başlamıştır. Bu sorunlar Adıyaman ve çevresinde yerleşik olan ahalinin en çok mağduriyet yaşadıkları konular arasında ilk sırada yer almaktadır. Devlet yetkilileri konar göçerlerin bu olumsuz faaliyetlerini sona erdirmek amacıyla 17. yüzyılın sonlarında onların Hama, Humus ve Rakka taraflarına iskân edilmesine yönelik önemli bir tedbir düşünmüş ve teşebbüste bulunmuşsa da istenilen sonucu alamamıştır. Hatta bu iskân teşebbüsünden sonra bölgeden firar eden aşiretler, Adıyaman ve çevresinin de içinde bulunduğu Anadolu'daki birçok bölgede yeni birtakım olumsuzluklara sebep olmuştur. Bu bildirinin amacı, konar göçerler açısından son derece büyük bir önem sahip olan Adıyaman ve çevresinde bu toplulukların yapmış oldukları olumsuz faaliyetler, yerleşiklerin bu faaliyetler karşısındaki durumu, devletin aldığı tedbirler ve bunun sonuçları konusunda bir değerlendirme yapmaktır. Çalışmanın hazırlanmasında Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Merkezi Osmanlı Arşivi'nde yer alan çeşitli belge ve defterlerden istifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konar göçer, aşiret, eşkıyalık, Adıyaman, Osmanlı toplumu.

AN EVALUATION OF THE NEGATIVE ACTIVITIES OF NOMADS IN AND AROUND ADIYAMAN: LATE 17th CENTURY

Abstract

When Ottoman society is analyzed according to settlement status, it is seen that a significant portion of the population was settled in cities and villages, while others lived a semi-nomadic life between pasture and winter in the framework of animal husbandry activities. Although the seasonal migrations of nomadic communities between spring and winter are considered to be irregular and weakly controlled by the state. In fact, there was a certain agreement between the state and the nomads regarding both the routes to be followed during migration and the places where they would pay their taxes. The nomadic communities that settled in Sivas, Kayseri, Çorum, Yozgat, Erzincan and Erzurum in the summer seasons and in northern Syria

and southeastern Anatolia in the winter seasons used some routes in and around Adıyaman as routes during their migrations between these regions. As a matter of fact, Altunlu Bridge and Stone Bridge in this region are among the important crossing points. This made Adıyaman and its surroundings an attractive region for nomads. In addition, the fact that the southern part of Adıyaman experiences a winter season that is not too harsh and the northern parts have climatic conditions where animals can graze in summer has made this region attractive for nomads. All these features make Adıyaman and its surroundings important for nomads. In addition, the intensive activities of the nomads in the region made them important for the settlers. Semi-nomads keep livestock in order to meet their nutritional needs and continue their economic activities and lives by marketing their animal and weaving products to the local people. This characteristic of theirs is economically favorable both for themselves and for the inhabitants. In this sense, the density of nomads in Adıyaman and its environs provides opportunities for both nomads and settlers in the region. In addition to these positive characteristics of the nomads, there are some aspects that are not at all positive for the settlers. Especially during periods of intense population growth, both agricultural lands and livestock breeding areas became inadequate, which caused the nomads to engage in some movements that disrupted public order. In addition, since the end of the 16th century, the state's administrative, military and economic problems, the loss of authority in the provinces, and protracted wars led to an increase in the activities of the nomads that disrupted public order. For these reasons, nomads caused significant problems in terms of damaging the lands, crops, trees and houses of the settlers; engaging in activities such as theft, extortion, road blocking; and committing crimes such as wounding, killing and kidnapping. These activities became unbearable and intolerable for both the state and the settlers. These problems are among the most victimizing issues for the people settled in Adıyaman and its environs. In order to put an end to these negative activities of the nomads, the state authorities considered and attempted to settle them in Hama, Homs and Raqqa in the late 17th century, but failed to achieve the desired result. In fact, the tribes that fled the region after this resettlement attempt caused new problems in many regions of Anatolia, including Adıyaman and its environs. The aim of this paper is to make an evaluation of the negative activities of these communities in and around Adıyaman, which is of great importance for nomads, the situation of the settlers against these activities, the measures taken by the state and the results of these activities. In the preparation of the study, various documents and notebooks in the Central Ottoman Archives of the Presidential State Archives were used.

Keywords: Semi-nomads, tribes, banditry, Adıyaman, Ottoman society.

TÜRKİYE'NİN ULUSLARARASI İŞGÜCÜ POLİTİKASINDAKİ ZORLUKLAR VE FIRSATLAR: ÇALIŞMA İZİNLERİ ÖRNEĞİ (2014-2021)

Ayşenur AYGÜL²¹

¹ Doktora Adayı, IOM Türkiye Geçim Kaynakları Proje Asistanı, Hacettepe Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler, ORCID: 0000-0001-6497-980X, e posta: aayse21aygul@gmail.com

ÖZET

Uluslararası işgücü hareketliliği, dünyadaki küresel insan hareketliliğine paralel olarak artan bir seyir izlemektedir. Bu çerçevede de 2010'lu yıllarla birlikte artan göçe paralel olarak, Türkiye'nin daha rasyonel bir uluslararası işgücü göçü politikası oluşturma süreci hızlanmış; çalışma izinleri konusunu "Uluslararası İşgücü" gibi daha geniş bir çerçeveye oturtmak için çalışmalar başlatılmıştır. Çalışma izni, yabancıya geçerlilik süresi içerisinde Türkiye'de çalışma ve ikamet etme hakkı veren, Bakanlık tarafından verilen resmi belge niteliğindeki izin olup, bu kişilerin geçim kaynaklarına ulaşmanın temel hukuki kaynağı haline gelmektedir. Bu yabancılar arasında uluslararası öğrencilerden mültecilere kadar çok çeşitli gruplar yer almaktadır ve çalışma izninin temel amacı ülkede kaçak çalışmanın önlenmesidir. Bu çalışma, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından her yıl yayınlanan "Yabancı Çalışma İzni İstatistikleri"nin uluslararası iş gücü politikalarının verimliliğini değerlendirmek adına kullanılacak birincil veri seti olduğunu iddia ederek, Çalışma İzinleri bağlamında derinleşmektedir. Bu çalışma, Cumhuriyetin Onuncu ve Onbirinci Kalkınma Planı dönemini kapsayan 2014-2023 yılları arasındaki zorluklar ve fırsatlara odaklanarak Türkiye'nin uluslararası işgücü politikasını incelemektedir. Bu çerçevede araştırma sorusu şu şekildedir "2014-2023 Yılları Arasında Türkiye'nin Uluslararası İşgücü Politikasındaki Zorluklar, Fırsatlar ve Çalışma İzinlerinin Bu Çerçevedeki Rollerini Nelerdir?" Uluslararası işgücü politikası kalkınma, istihdam ve göç olmak üzere üçlü bir yapıdan oluşmaktadır. Çalışmanın genel amacı, nitel araştırmanın temel ilkelerini takip ederek, Türkiye'nin söz konusu dönemde uluslararası işgücü politikasını geliştirirken ve uygularken karşılaştığı zorlukların ve fırsatların neler olduğunu analiz etmektir. Bu çalışmada temel kaynak olarak Kalkınma Planları, ilgili kurumların Eylem Planarı ve Strateji Belgeleri, yukarıda naahi geçen çalışma izinleri raporları gibi birincil kaynaklar esas alınmakla birlikte, ikincil kaynaklardan da yararlanılmaktadır. Bu araştırma, politikanın uygulanmasının yasal çerçevede belirlenen politika hedefleriyle örtüşmediğini ileri sürmektedir. Bu çalışmaya göre belirtilen süreçte Türkiye'nin Uluslararası İşgücü Politikasını uygularken karşılaştığı zorlukları altı kategoride toplamak mümkündür. Bunlar; Covid 19, ülkedeki süregiden ekonomik kriz, artan mülteci karşıtlığı çerçevesinde sosyal gerilim, depresyon, beyin göçü, ve çalışma izinlerine has

zorluklardır. Aynı bağlamdaki fırsatlar ise şu şekildedir: Ülkenin coğrafi konumu, artan küresel insan hareketliliği, rasyonelleşen uluslararası işgücü politikası, mevzuattaki ilerlemeler, uluslararası işgücünü desteklemeye yönelik Programlar ve Teşvikler, ve muafiyetler ve istisnalar çerçevesinde çalışma izinleridir. Burada çalışma izinlerinin hem zorluk ve hem fırsat olarak ortaya sürülmüş olması bir ikilemden ziyade, zorluklar bağlamındaki sorunların çözülmesi ile ilgili politikaları destekleyecek olması sebebi oldukça yerinde girdidir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası çalışma politikası, Türkiye, çalışma izni, göç, kalkınma, yabancılar

CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN TURKEY'S INTERNATIONAL LABOR POLICY: THE CASE OF WORK PERMITS(2014-2021)

Abstract

International labor mobility has been following an increasing trend parallel to global human movement worldwide. Consequently, in the 2010s, Turkey accelerated the process of formulating a more rational international labor migration policy in tandem with the rising migration. Efforts were made to broaden the scope of topics related to work permits, framing them within a broader context such as "International Labor." The work permit, a document officially issued by the Ministry granting the right to work and reside in Turkey during its validity period, has become a fundamental legal source for these individuals to access livelihoods. Among these individuals are diverse groups ranging from international students to refugees, and the primary purpose of the work permit is to prevent illegal employment in the country. This study delves into the context of Work Permits, claiming that the annually published "Foreign Labor Permit Statistics" by the Ministry of Labor and Social Security can serve as a primary dataset to evaluate the effectiveness of international labor policies. Focusing on the challenges and opportunities between 2014-2023, covering the Tenth and Eleventh Development Plans, this research examines Turkey's international labor policy. The research question is formulated as follows: "Between 2014-2023, what are the challenges, opportunities, and roles of work permits in Turkey's international labor policy?" The international labor policy consists of a tripartite pillars including development, employment, and migration. The overall aim of the study is to analyze the challenges and opportunities faced by Turkey in developing and implementing its international labor policy during this period, following the basic principles of qualitative research. While primary sources such as Development Plans, Action Plans of relevant institutions, and Strategy Documents, as well as the aforementioned work permit reports, are the main sources in this study, secondary sources

are also utilized. According to this research, it is argued that the implementation of the policy does not align with the policy objectives defined within the legal framework. The research suggests that the challenges encountered by Turkey in implementing its International Labor Policy during the specified period can be categorized into six groups: Covid-19, the ongoing economic crisis in the country, social tensions within the framework of increasing refugee hostility, earthquakes, brain drain, and specific challenges related to work permits. The opportunities in the same context are as follows: the country's geographical location, increasing global human mobility, rationalized international labor policy, progress in legislation, programs and incentives to support international labor, and exemptions and exceptions within the framework of work permits. The simultaneous presentation of work permits as both a challenge and an opportunity, rather than a dilemma, is deemed appropriate due to its potential to support policies aimed at resolving problems in the context of challenges.

Keywords: International labor policy, Turkey, work permit, migration, development, foreigners

GEÇİCİ KORUMA STATÜ SAHİBİ SURİYELİLERİN GEÇİCİ KORUMA KAYITLARI VE KİMLİK HANELERİNDEKİ HATALARIN DÜZELTİLMESİ

Serdar ÖZGÜNEY¹

¹Avukat, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü, ORCID: 0009-0007-9978-8289, e-posta: serdarozguney@gmail.com

ÖZET

Bilindiği üzere 2011 Suriye iç karışıklıkları sonrası milyonlarca Suriyeli ülkelerinden ayrılarak başka ülkelere sığınmak zorunda kalmışlardır. Bugün Göç İdaresi Başkanlığı verilerinden de anlaşıldığı üzere 12 Ekim 2023 itibariyle Türkiye’de kayıtlı Geçici Koruma Statü (GKS) sahibi Suriyeli sayısı 3.268,680’dir²² Böylesine bir sayı oldukça zor bir insani idare gerektirmektedir. Böyle bir durumda ilk olarak üzerinde durulması gereken konu kayıt altına alma hususudur. İşte bu çalışma içerisinde GKS sahibi Suriyeliler bakımından geçici koruma kimlik hanelerinin tutulması sırasında meydana gelen/gelebilecek olan hatalar ve bu hataların düzeltilmesi konusunun irdelenmesi amaçlanmaktadır. Geçici Koruma Statüsünün başvuru nezdinde belirlenmesi ve kimlik tanzimi Göç İdaresi Başkanlığına bağlı olarak İl Göç İdareleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Geçici Koruma statüsü bakımından toplu bir giriş olduğu ve aynı zamanda bu kişilerin can güvenliği tehdidiyle menşei ülkelerini terk etmek zorunda kaldıkları göz önüne alındığında Türkiye’ye sığınma sonrası kayıt işlemleri sırasında bazı kayıtların sehven farklı tutulabileceği olağan hayatın akışına uygun ve beşeri bir durumdur. Geçici Koruma Statü sahiplerinin bilhassa kimliklerinde düzeltme ve değişiklik talepleri uygulamada sıkça rastlanılan bir durumdur. Gerek kitlesel bir göç sonrası muhatap idari kurumlar tarafından yoğun mesai içerisinde kayıtların oluşturulması gerek dil farklılığı sebebiyle özellikle isim ve soy isimlerde yazım yanlışlığı olabildiği gibi sebeplerle birçok geçici koruma kimliğinde hem maddi hata (harf hatası v.b.) hem de doğum tarihinin farklı yazılması gibi esaslı hatalara rastlanılmaktadır. Geçici Koruma Statü sahiplerinin kayıtları Göç İdaresi Başkanlığı nezdinde İl Göç Müdürlüklerinde tutulmaktadır. Dolayısıyla bu kayıtların düzeltme taleplerinin bir idari başvuru olduğu, başvuru red durumunda idari işlemin iptali davası açılması gerektiği gündeme gelir. Bunun yanı sıra yine Yabancılar Kütüğü ile ilgili nüfus kayıtlarının tutulmasına ilişkin 5490 Sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu, Türkiye’de Oturan Yabancıların Nüfus Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik gibi mevzuatta geçen muhtelif hükümler sebebiyle başvurunun hukuki mahiyeti ve talebe ilişkin görevli yargı kolunun adli yargı olduğu iddiası da ileri sürülebilir. Geçici Koruma Kimlik hanelerinin düzeltilmesi talebiyle idareye başvuru ve başvurunun reddi sonrası görevli

mahkeme bakımından uzun bir süre uyuşmazlık durumu vardı. Öyle ki İdare mahkemesi bu hususun yabancılar kütüğünün Nüfus İdaresi tarafından tutulması gerektiği dolayısıyla Asliye Hukuk Mahkemesinin görev alanında olduğunu iddia ederken Asliye Hukuk Mahkemesi de söz konusu davaların sadece Türk Vatandaşları tarafından uygulanabileceği ve esasen işlemin idari olması sebebiyle İdare Mahkemesinin görevli olduğunu ileri sürmekteydi. Görevsizlik kararlarına ilişkin her iki mahkemenin de dayanakları somut olmakla birlikte kanaatimizce görevli mahkeme İdare Mahkemesidir. Çünkü; Söz konusu başvuru idari bir başvuru olup muhatabı Göç İdaresidir, bahse konu yabancılar kütüğünde geçici koruma statü sahiplerinin herhangi bir kaydı bulunmamaktadır ve Asliye Hukuk mahkemelerindeki nüfus davaları özel bir yargılama gerektirmektedir dolayısıyla usule ve esasa ilişkin zorluklar yaşanacağı öngörülmelidir. Ayrıca şunu da belirtmekte fayda var ki; Soy bağı değişikliği gerektiren veya buna benzer ciddi durumlarda zaten Asliye Hukuk Mahkemelerinde tespit davası açılması gerekmektedir ancak burada bahsedilen husus bu tespite gerek kalmayan durumlar veya bu tespitten sonra gerekli düzeltmelerin yapılması için Göç İdaresine yapılan başvurunun açık ya da zımni reddi üzerine yargılamanın yürütüleceği yerin İdare Mahkemeleri olacaktır. Sonuç olarak işbu çalışmada, 2011 yılı itibariyle oluşmaya başlayan ve son yıllarda gündeme gelen, dolayısıyla literatüre katkı sunacağını düşündüğümüz geçici koruma kayıtlarında ve kimliklerindeki hatalı kayıtların düzeltilmesine ilişkin değerlendirmelerde bulunduk. Kanaatimizce kayıtların tutulması noktasında olabildiğince en az hatanın yapılması önemli olmakla birlikte sonrasında hatalı kayıtların düzeltilmesine ilişkin idari ve yargısal süreçlerin netleştirilmesi de bir o kadar önemlidir. Uygulama, mevzuat ve mahkeme kararları ışığında yukarıda belirttiğimiz şekilde sonuçlara varmaya çalıştığımız bu çalışmanın literatüre ve uygulama hayatına katkı sunmasını diliyoruz.

Anahtar Kelimeler: Statü, Kimlik, Kayıt, Hata, Düzeltme, Başvuru, Görev.

CORRECTION OF ERRORS IN THE TEMPORARY PROTECTION RECORDS AND IDENTIFICATION SECTIONS OF SYRIANS WHO HAVE A TEMPORARY PROTECTION STATUS

Abstract

In 2011, millions of Syrians fled their country throughout a multi-sided conflict in Syria and had crossed into other countries seeking asylum worldwide. As of today, 3,268,680²³ Syrians registered temporary Protection according to Turkish Immigration Minister's data. This high number of refugees need more resource to handle. One of the most important issues is to keep

records of all these refugees. This study aims to examine the errors that have occurred or may occur during the retention of the Temporary Identification cards for Syrians with Turkish Immigration Minister and issues of correcting these errors. Provincial Immigration Administrations will determine the status of Temporary Protection application which affiliated with the Directorate of Migration Management. Keep in mind that there are many refugees' entry in terms of Temporary Protection status and these refugees were forced to flee their country due to the threat on their life and to their safety. Some of the records could have some mistakes, which is normal during the registration process after asylum in Turkey. Temporary Protection status holders may request some corrections and/or changes in their Identification, which is a common practice for the asylum seekers. Due to the mass migration, differences in language and administrative institutions being overloaded, many temporary protection identifications may contain spelling errors, especially in first and last names as well as fundamental errors such as both factual errors (letter errors, etc.) and different writing of the date of birth. Records of Temporary Protection Status holders are kept in the Provincial Immigration Directorates under the Directorate of Migration Management. Therefore, it comes to the fore that request correction of these records are an administrative application, and if the application is rejected, a lawsuit must be filed for the annulment of the administrative action. In addition, due to various provisions in the legislation such as the Population Services Law NO: 5490 regarding the keeping of population record related to the Foreigners Residing in Turkey, it can be claimed that the legal nature of application and judicial branch in charge of the request is the judicial judiciary. For a long time, there was difficulty and conflict after applying to the administration with a request to correct the Temporary Protection ID sections. Since the process was essentially administrative, The Civil Court of First Instance claimed that the cases in question could only be applied by Turkish Citizens and that the Administrative Court because of that reason the request was rejected and there was a dispute with the court in charge. However, on the other hand The Administrative Court claimed that this issue was within the jurisdiction of the Civil Court of First Instance since the foreigner's registry should be kept by the Population Registry Administration. Although the bases of both courts regarding the decision of lack of jurisdiction are concrete, in our opinion, the component court is the Administrative Court. Since temporary Protection Status Holders do not have any registration in the Foreigners Registry, we believe that Population cases in Civil Courts of First Instance require a special trial therefore, it should be anticipated that there will be procedural and substantive difficulties. It's also worth noting that; in serious cases that require a change of lineage or similar, it is necessary to file a

determination case in Civil Court of First Instance, but point mention here is that in cases where this determination is not necessary or in cases where the application made to the Immigration Administration is explicitly or implicitly rejected to make the necessary corrections after this determination, the place where the trail will be carried out will be the Administrative Court. As a result, in this study, we made evaluations regarding the correction of erroneous records in temporary protection records and identities, which started to form as of 2011 and came to the fore in recent years, which we think will contribute to literature. In our opinion, although it is important to make as few errors as possible in keeping records, it is also equally important to clarify the administrative and judicial processes regarding the correction of erroneous. We hope that this study, in which we tried to reach conclusions as stated above in the light of practice, legislation and court decisions, will contribute to the literature and practice life.

Keywords: Status, İdentification, Record, Mistake, Correction, Application, Charge.

KAYNAKLAR

KİTAPLAR

Yabancılar ve Uluslararası Koruma Hukuku	NURAY EKŞİ
Yabancılar Hukuku	AYSEL ÇELİKEL
	GÜNSELİ (ÖZTEKİN) GELGEL
Göç ve Vatandaşlık Hukuku	İŞİL ÖZKAN
Türk Yabancılar Hukuku	VAHİT DOĞAN
Göç Hukuku	KUTLUHAN BOZKURT
Avrupa Birliği Göç Hukuku Reformunda Düzensiz Göçmenlerin Statüleri	TÜRKAN MELİS PARLAK
Avrupa ve Uluslararası Göç Hukuku	Editörler
	GÜLÜM BAYRAKTAROĞLU ÖZÇELİK
	ELÇİN AKTAN
Yabancılar Hukuku (Temel Konular)	AYDOĞAN ASAR
Soybağı Tespiti	KEMAL AKAR
İdari Yargıda Dava Açma Süreleri ve Genel Esasları	ESENGÜL ALBAYRAK SEKBAN
Nüfus Davaları	CANAN RUHİ, AHMET CEMAL RUHİ
Velayet Hukuku	CANAN RUHİ, AHMET CEMAL RUHİ

TEZ VE MAKALELER

Yüksek Lisans Tezi	Babalık Davası	ADNAN AKIN
Yüksek Lisans Tezi	Babalık Davası	HÜMEYRA DURAN
Yüksek Lisans Tezi	Medeni Usul Hukuku Açısından Babalık Davası	HİKMET BİLGİN
Makale	Soybağının Reddi	GÜLNIHAL PAKSOY
Yüksek Lisans Tezi	Milletlerarası Özel Hukukta Soybağının Kurulması	BAHAR GÖDEKMERDAN

YASAL DÜZENLEMELER

T.C. ANAYASA	Resmi Gazete Tarih: 09.11.1982 Resmi Gazete No: 17863 (Mükerrer)
TÜRK MEDENİ KANUNU (4721 sy)	Resmi Gazete Tarih: 08.12.2001 Resmi Gazete No: 24607
YABANCILAR VE ULUSLARARASI KORUMA KANUNU (6458 sy)	Resmi Gazete Tarih: 11.04.2013 Resmi Gazete No: 28615
GEÇİCİ KORUMA YÖNETMELİĞİ	Resmi Gazete Tarih: 22.10.2014 Resmi Gazete No: 29153

MAHKEME KARARLARI

T.C. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ	2021/428 E. 2021/628 K. 29.11.2021 Tarihli Karar
T.C. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ	2021/210 E. 2021/292 K. 03.05.2021 Tarihli Karar
T.C. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ	2021/522 E. 2021/671 K. 27.12.2021 Tarihli Karar

GÖÇ ÜZERİNE DÜŞÜNMEK: POLİTİK FELSEFEDE BİR SINIR KAVRAM OLARAK GÖÇMEN

Haluk DOĞAN¹

¹Arş. Gör., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, ORCID: 0000-0003-2021-6987, e-posta: hal_ukde@hotmail.com

ÖZET

Geleneksel düzeninde bir devletin vatandaşı olmak kural; göç ise istisna ya da kaza olarak değerlendirilmektedir. Politik düzende cereyan eden her gelişme, devlet temelli bir bakış açısının sınırları içinde düşünülmektedir. Göç olgusu da devlet bağlamında ele alınmakta ve dolayısıyla olumsal ve marjinal olarak görülmektedir. Eğer devlet politik düzenin temel dayanağı ise, göç bir kazadan ibarettir. Yaşanan büyük göç dalgalarına rağmen, devlet merkezli bakış açısı yine de sağlamlığını ve baskınlığını korumaktadır. Kamusal tartışmalarda 'göçmen krizi'nin ortaya çıkardığı sorular tartışılırken, her zaman devletin birliği ve bütünlüğünün temel ilke olarak kabul edilmesinin sebebi de budur. Soru işaretlerinin sadece göç dalgasını yönetme ve düzenleme yolları etrafında dönmesi tesadüf değildir. Tartışmalardaki farklılık, en fazla, göçmenleri bir fırsat olarak görenlerle göçmenlerin tehlike oluşturduklarını iddia edenler arasındadır. Devlet merkezli bakış açısı her zaman normatif bir bakış açısıdır. Vatandaşlar, devlete ait olanlar, a priori olarak karar verme hakkına, kapılarını çalan yabancıyı kabul etme ya da dışlama ayrıcalığına sahip olarak kabul edilirler. Mevcut düzenin göç olgusunu bir istisna ya da istenmeyen olay olarak görme tarzı, modern batı felsefesine de yansımıştır. Zira, modern felsefede hâlâ göç felsefesi olarak adlandırılabilir müstakil bir alandan bahsetmek mümkün değildir. Göç olgusu, felsefenin düşünme alanının dışında kalmıştır. Felsefe sözlüklerinde ve ansiklopedilerinde göç olgusuna dair herhangi bir şey yakın zamana kadar bulunmamaktaydı. 'Göç' maddesi, ancak 2010'da Stanford Felsefe Ansiklopedisi'ne girebilmiştir. Tüm bunlardan hareketle denilebilir ki, göç ve göçmene dair düşünmek, modern politik felsefenin sınırlarına dair düşünmeyi gerektirir. Modern felsefenin politik ilkelerine dair derinlemesine bir tartışma olmaksızın göçmen figürünü düşünmek mümkün değildir. Göçmenlerin kabulü, yüzyıllar boyunca politik felsefenin kendini inşa ettiği varsayımları adeta riske atmış gibi görünmektedir. Dolayısıyla, yeni bir göç felsefesi, mevcut politik felsefe paradigmasının temellerini sorgulayan bir felsefe olacaktır. Bu çalışmada modern politik felsefenin temel kavramlarından olan devlet, vatandaşlık ve insan hakları tartışılacaktır. Yeni bir göç felsefesinin imkânı üzerine değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göçmen, Devlet, Politik Felsefe, Konukseverlik.

THINKING ON MIGRATION: MIGRANT AS A LIMIT CONCEPT IN POLITICAL PHILOSOPHY

Abstract

Being a citizen of a state is the rule in the traditional world order; migration, on the other hand, is considered an exception or accident. Every development in the political sphere is contemplated within the boundaries of a state-based perspective. The phenomenon of migration is approached within the context of the state and is consequently seen as contingent and marginal. If the state is the cornerstone of the political order, then migration is merely an accident. Despite significant waves of migration, the state-centered viewpoint still maintains its strength and dominance. When discussing in public forums the questions posed by the 'migrant crisis,' the reason for always upholding the unity and integrity of the state as a fundamental principle is rooted in this perspective. The fact that the questions revolve solely around ways to manage and regulate the wave of migration is not coincidental. The variation in these debates primarily exists between those who perceive migrants as an opportunity and those who claim migrants pose a threat. The state-centered perspective is inherently normative. Citizens, those belonging to the state, are a priori considered to have the privilege of decision-making rights and the prerogative to accept or exclude the stranger knocking at their doors. The manner in which the current order views the phenomenon of migration as an exception or an undesirable event has also resonated in modern Western philosophy. Indeed, within modern philosophy, it has not been possible to speak of a distinct field that could still be referred to as a philosophy of migration. The phenomenon of migration has remained outside the scope of philosophical thought. Until recently, there had been no mention of migration in philosophy dictionaries or encyclopedias. The entry on 'Migration' only managed to find its place in the Stanford Encyclopedia of Philosophy in 2010. It can be argued, therefore, that contemplating migration and the migrant requires reflection on the limits of modern political philosophy. Without a thorough discussion on the political principles of modern philosophy, it is not possible to consider the figure of the migrant. The acceptance of migrants appears to challenge the assumptions upon which political philosophy has built itself over centuries. Thus, a new philosophy of migration would be a philosophy that questions the foundations of the current political philosophy paradigm. This study will discuss the fundamental concepts of modern political philosophy, including state, citizenship, and human rights. Evaluations will be made on the possibility of a new philosophy of migration.

Keywords: Migration, Migrant, State, Political Philosophy, Hospitality.

BULGARİSTAN'DAN TÜRKİYE 'YE GÖÇLER VE MUHACİRLERİN ANADOLU'NUN DOĞUSU VE GÜNEYİNE İSKÂNİ (1950-1951)

Seydi Vakkas TOPRAK¹, Meryem BİLEN², Esra ÖZKAN³

¹ *Prof., Dr., Adıyaman Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, ORCID: 0000- 0003-3512-0945, seyditoprak@gmail.com*

² *Yüksek Lisans Öğrencisi, Adıyaman Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 0009-0003-2726-1307, bilenmrym@gmail.com*

³ *Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 0009-0008-9803-2081, yediyamanyediyaman@gmail.com*

ÖZET

Bulgaristan coğrafyası Osmanlıların Balkanlarda ilerlediği yükselme döneminde yoğun bir Türk göçüne sahne olmuştur. Osmanlı Devleti'nin zayıflamasıyla birlikte göç tersine dönmüştür. Özellikle Rusya ile yapılan savaşlarda alınan yenilgiler Bulgaristan'daki Türk ve Müslüman nüfusun Anadolu'ya doğru göçüne sebep olmuştur. Özellikle 93 Harbi ve Berlin Antlaşması'yla Bulgaristan'dan Türkiye'ye doğru başlayan yoğun göç dalgası Bulgaristan Krallığı'nın kurulması ve Balkan Savaşlarıyla neredeyse zirveye çıkmıştır. Türkiye ile Bulgaristan devletleri Cumhuriyet'in ilk yıllarında yapılan antlaşmalarla bu göçü kontrol altında tutmak istemişler ise de nüfus hareketliliği Anadolu'ya doğru devam etmiştir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Bulgaristan'da iktidara gelen komünist yönetim ülkedeki Türk ve Müslüman nüfusu baskı ve yıldırma ile asimile etmeye çalışmış, bu durum göçün hızlanmasına neden olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti döneminde Bulgaristan'dan Anadolu'ya doğru iki büyük göç hareketi görülmüştür. Bunlardan 1950-1951 yıllarında görülen zorunlu göç dalgası 200-250 bin civarında, 1989'da yaşanan büyük göç hareketi ise 750 bin kadar bir nüfusun Türkiye'ye gelmesiyle sonuçlanmıştır. Bu göçler neticesi gelen muhacirler çoğunlukla Trakya ve Anadolu'nun batısında bulunan vilayetlere yerleştirilmiştir. Göçmenlerin çok azı Anadolu'nun diğer yerlerine gönderilmiştir. Bu çalışmada 1950-1951 yıllarında Bulgaristan'ın zulmünden kaçarak Türkiye'ye gelen muhacirlerden Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki muhtelif vilayetlere iskân ettirilmeleri incelenecektir. Çalışma hazırlanırken dönemin resmi devlet evrakı olan arşiv belgeleri, yazılı basın, ilgili literatür araştırmaları taranacak, ayrıca kaynak kişilerin bilgisine müracaat edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bulgaristan göçmenleri, zorunlu göç, Türk göçü, 1950-1951 göçleri, muhacirlerin Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya iskânı.

MIGRATIONS FROM BULGARIA TO TURKEY AND THE SETTLEMENT OF IMMIGRANTS TO THE EAST AND SOUTH OF ANATOLIA (1950-1951)

Abstract

The geography of Bulgaria witnessed an intense Turkish migration during the rise of the Ottomans in the Balkans. With the weakening of the Ottoman Empire, migration reversed. Especially the defeats in the wars with Russia caused the Turkish and Muslim population in Bulgaria to migrate towards Anatolia. The intense migration wave from Bulgaria to Turkey, which started especially with the War of 1913 and the Treaty of Berlin, almost reached its peak with the establishment of the Kingdom of Bulgaria and the Balkan Wars. Although the states of Turkey and Bulgaria wanted to keep this migration under control with the agreements made in the first years of the Republic, population mobility continued towards Anatolia. The communist administration that came to power in Bulgaria after the Second World War tried to assimilate the Turkish and Muslim population in the country through pressure and intimidation, and this caused the acceleration of migration. During the Republic of Turkey period, there were two major migration movements from Bulgaria to Anatolia. Among these, the forced migration wave seen in 1950-1951 resulted in around 200-250 thousand people, and the major migration movement in 1989 resulted in a population of around 750 thousand coming to Turkey. The immigrants who came as a result of these migrations were mostly settled in the provinces in Thrace and the west of Anatolia. Very few of the immigrants were sent to other parts of Anatolia. In this study, the settlement of immigrants who came to Turkey escaping from the oppression of Bulgaria in 1950-1951 in various provinces in the Eastern and Southeastern Anatolia Region will be examined. While preparing the study, an evaluation will be made by scanning archive documents, which are the official state documents of the period, written media and relevant literature research.

Keywords: Bulgarian immigrants, forced migration, Turkish migration, 1950-1951 migrations, settlement of immigrants in Eastern and Southeastern Anatolia.

FİLİSTİN BASININDA YAHUDİ GÖÇLERİNE (‘ALİYA) YÖNELİK TEPKİLER (1908-1914)⁶⁵

Abdulkadir KARACADAĞ¹

¹*Öğretim Görevlisi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, ORCID: 0000-0002-6335-096X, abdulcadir.karacadag@kilis.edu.tr*

ÖZET

Yükseliş anlamına gelen ‘Aliya, yüz yıllar boyunca Yahudilerin Filistin’e dinî amaçlarla gerçekleştirdiği bireysel ve toplu göçleri ifade eder. Ancak ‘Aliya, XIX. yüz yılın sonlarına doğru Siyonist amaçlarla yapılmaya başlandığı için dinî anlamını siyaset ağırlıklı bir anlama bırakmıştır. Siyonist amaçlarla gerçekleşen ilk ‘Aliya, 1882 yılında başlamış ve 1903 yılına kadar devam etmiştir. İkinci ‘Aliya ise 1904 yılında başlamış 1914’e kadar sürmüştür. Sultan II. Abdülhamid, ‘Aliyaların arkasında yatan Siyonist planları erkenden fark etmiş ve bu göçleri önlemeye yönelik birtakım tedbirler almıştır. Ancak alınan tedbirler yeterli olmamış ve yaklaşık yüz yıl süren göçler neticesinde Filistin’e milyonlarca Yahudi yerleşmiştir. Birinci ve İkinci ‘Aliyaların Filistin basınında yol açtığı tepkileri konu edinen çalışma, Filistin’de basının yaygınlık kazandığı 1908 ile Birinci Dünya Savaşı nedeniyle basın araçlarının kapatıldığı 1914 yılları arasında sınırlandırılmıştır. Giriş kısmında 1882’de Siyonist amaçlarla başlayan ve yaklaşık yüz yıl boyunca birçok Siyonist kuruluşun sponsorluğu altında devam eden ‘Aliyaların Filistin’in demografik, dinî, toplumsal, siyasi ve kültürel yaşamına etkisi değerlendirilmiştir. Birinci bölümde *el-Kuds*’ü-ş-şerîf ile başlayan Filistin basınına dair genel bilgiler verildikten sonra 1908-1914 yılları arasında Filistin’de yayım hayatına başlayan otuz altı basın organı yayım yılına göre tespit edilmiştir. İlgili tarihsel aralıkta *Filestîn* (‘Îsâ el-‘Îsâ), *el-Kermil* (Necîb Nassâr), *el-Kuds* (Curc Habîb Hanâniyâ), *el-Munâdî* (Sa‘îd Cârullâh) gibi öne çıkan yayımların yazar kadrosu, hedef kitlesi ve yayım politikasının yanı sıra ‘Aliyalara yönelik tepkileri incelenmiş ayrıca bu yayımların *et-Terakkî* (‘Adil Cebr) *en-Nefîr* (İliyyâ Zekâ) ve *el-Ahbâr* (Bendelî Hannâ Girâbî) gibi ‘Aliyalara tepkisiz kalan Arap basın organlarıyla ilişkisi değerlendirilmiştir. Bu minvalde ‘Aliyalara tepki gösteren Arap basın organlarının Filistin’in demografik ve toplumsal yapısını bozduğu gerekçesiyle ‘Aliyaları Osmanlı’nın bekası için tehdit olarak gördüğü, bu göçlere karşı önlem alınması için Filistin mebusları başta olmak üzere Meclis-i Mebusan ile İttihat ve Terakki

⁶⁵ Bu çalışma, Abdulkadir Karacadağ’ın yazımı devam eden “Ürdün ve Filistin’de Hristiyan Yazarların Nahda Sürecindeki Yeri (1860-1948)” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

yönetimine çağrıda bulunduğu, halkı Siyonizm'e karşı bilinçlendirmek amacıyla yayımlar yaptığı ve kendi içinde basın dayanışmasını oluşturmaya çalıştığı saptanmıştır. Ayrıca aynı süreçte faaliyet gösteren ve çalışmanın konusunu ilgilendiren Filistin'deki Siyonist basın organları hakkında da bilgi verilmiştir. Bu çerçevede Siyonistler tarafından görevlendirilen Şimon Moyal, Albert Antébi ve Ester Lazari gibi Arap Yahudilerin kendi haklarını savunmak ve Arap basınıyla mücadele etmek amacıyla Ha-Megan adlı bir basın örgütü kurduğu, *Ha-Herut* ve *Savtu'l-'Usmâniyye* gibi yayımlar çıkardığı tespit edilmiştir. İkinci bölümde 1908-1914 yılları arasında Filistin'deki Siyonist basın ile Arap basının çatışması incelenmiş, İttihat ve Terakki yönetiminin bu basın çatışmasındaki yeri analiz edilmiştir. Bu süreçte Filistin'deki Arap ve Yahudi basın mensupları, Osmanlılık üzerinden birbirine saldırmış dolayısıyla sık sık vatan hainliği suçlamasıyla Osmanlı mahkemelerinde yargılanmış ve çeşitli cezai yaptırımlara muhatap olmuşlardır. Sonuç itibariyle Filistin'de Araplarla Yahudiler arasında basın yoluyla başlayan çatışma, Filistin halkının Siyonist tehlikeyi görece erken bir dönemde farketmesine ve 'Aliyalara tepki vermesine neden olmuştur. Böylece Filistin halkı ve basını, 'Aliyaların ve Siyonist planların siyasal düzlemde engellenmesi için kitlesel bir tepki ortaya koymuştur. Ancak Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla basın araçlarının kapatılması, Filistin'deki basın kültürünü sekteye uğratmış ve 'Aliyalar gündemin tâlî konuları arasına karışmıştır. Savaş sırasında Şerif Hüseyin liderliğinde Hicaz'da Osmanlı'ya karşı patlak veren Arap Ayaklanması ile Filistin'de Siyonizm tehlikesi önceliğini yitirmiş ve bu problemler çözülmek üzere İngiliz Mandaterliğinin vicdanına bırakılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arap Edebiyatı, 'Aliya, Siyonizm, Filistin Basını, Basın Çatışması, el-Kermil, Filestîn.

REACTIONS TO JEWISH MIGRATIONS (ALİYAH) IN THE PALESTINIAN PRESS (1908-1914)

Abstract

Aliyah, that means ascension, refers to the individual and massive migrations of Jews to Palestine for religious purposes over centuries. However, Aliyah, left its religious meaning to a political one since it started to be built for Zionist purposes towards the end of XIXth century. The first Aliyah, which took place for Zionist purposes, started in 1882 and continued until 1903. The second Aliyah started in 1904 and lasted until 1914. Sultan Abdulhamid II, foreseed the Zionist plans behind the Aliyahs and took some measures to

prevent these migrations. However, the measures taken were not sufficient, and as a result of migration that lasted for about a hundred years, millions of Jews settled in Palestine. The study, which deals with the reactions caused by the First and Second Aliyahs in the Palestinian press, is limited to the years between 1908, when the press became widespread in Palestine, and 1914, when press organs were strictly blocked due to the First World War. In the introduction, the impact of Aliyahs, which started in 1882 for Zionist purposes and continued under the sponsorship of many Zionist organizations for nearly a hundred years, on the demographic, religious, social, political and cultural life of Palestine was evaluated. In the first chapter, after giving general information about the formation of the Palestinian press that start with *al-Quds al-Sharīf*, thirty-six press organs that started their publication life in Palestine between 1908 and 1914 were identified according to the year of publication. In the relevant historical period, in addition to the author staffs, targeted audiences and publishing policies of prominent publications such as *Falastīn* (ʿĪsā al-ʿĪsā), *al-Karmil* (Najīb Nassār), *al-Quds* (George Ḥabīb Ḥanāniyā), *al-Munādī* (Saʿīd Jārullāh), their reactions to Aliyahs were examined, and the relationship of these publications with Arab press organs such as *al-Taraqqī* (ʿĀdel Jabr), *al-Nafīr* (Īliyyā Zhakā) and *al-Akḥbār* (Bandalī Ḥannā Ghirābī) was evaluated. In this context, it has been determined that the Arab press organs reacting to the Aliyahs saw the Aliyahs as a threat to the survival of the Ottoman Empire on the grounds that they disrupted the demographic and social structure of Palestine, and that called on the Palestinian deputies, the Parliament, and the Committee of Union and Progress to take precautions against these migrations, that Arab press organs published publications to raise collective awareness against Zionism and that tried to create press solidarity within the Arab press. Additionally, information about the Zionist press organs in Palestine that were active in the same period and related to the subject of the study was given. In this context, it has been determined that Arab Jews such as Shimon Moyal, Albert Antébi and Ester Lazari, who were appointed by the Zionists, founded a press organization called Ha-Megan and published publications such as *Ha-Herut* and *Şawtu'l-ʿUthmāniyyah* in order to defend their rights and fight against the Arab press. In the second chapter, the conflict between the Zionist press and the Arab press in Palestine between 1908 and 1914 was examined, and the place of the Committee of Union and Progress in this press conflict was analyzed. During this period, Arab and Jewish press members in Palestine attacked each other over Ottomanism, and therefore were frequently tried in Ottoman courts on charges of treason and faced various criminal sanctions. As a result, the conflict between Arabs and Jews in Palestine, which started through the press, caused the Palestinian people to realize the Zionist danger at a

relatively early period and to resist to the Aliyahs. Thus, the Palestinian people and the Palestinian press demonstrated a mass reaction to prevent the Aliyahs and Zionist plans at the political level. However, the closure of press organs with the beginning of the First World War disrupted the press culture in Palestine and Aliyahs became a secondary issue on the agenda. With the Arab Revolt that broke out against the Ottomans in the Hijaz under the leadership of Sharif Hussein during the war, the danger of Zionism in Palestine lost its priority and these problems were left to the conscience of the British Mandate to be solved.

Keywords: Arabic Literature, Aliyah, Zionism, Palestinian Press, Press Conflict, al-Karmil, Palestine.

TÜRKİYE'DE RUMELİ MUHACİRLERİNİN "KONYA/KARAMAN KÖKLÜ OLMA" SÖYLEMİNE DAİR TARİHİ BİR ANALİZ

Galip ÇAĞ¹

¹*Dr. Öğr. Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Bolu, Türkiye,
ORCID: 0000-0001-8170-6053, E-Posta: galipcag@gmail.com*

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin fiilen ortadan kalkmasından çok önce başlayan Rumeli topraklarındaki kaos ve sonrasındaki küçülmeye bağlı olarak ortaya çıkan Anadolu'ya göçler, Cumhuriyet döneminde de devam etti. Bu süreçte nerede ise yeni bir ülke inşa edecek sayısal büyüklükteki insan hareketliliği sadece nüfusun büyümesini değil kültürel bir yeniden genişlemeyi de beraberinde getirdi. Buna göre Anadolu'nun aslen eski ama şimdi yeni yerleşimcileri geri dönüşleri ile mazi bağına dair yeni tartışmaları da beraberlerinde getirdi. Özellikle 1950 sonrasında Yugoslavya'dan gelen göçmenlerle birlikte yaklaşık 100 yıldır süren Rumeli göçleri yeni bir boyut kazandı. Göçmenlerin geldikleri ülke toprakları ile anılmaya başlamaları yanında zaman zaman topyeküncü etnik tanımlamalarla adlandırılmaları birçok kavramı bilinen manalarının dışına çıkardı. Bu da insan hareketliliğine bağlı sorunları kültürel bir boyuta taşıdı. Örneğin Yugoslavya'dan gelen göçmenlerin bazılarının Arnavutça konuşulan coğrafyalardan gelmeleri sebebi ile *Arnavut* olarak tanımlanmaları ya da tamamen bölgesel bir adlandırma olan Makedonya topraklarından gelenlerin *Makedon* olarak adlandırılmaları bu karmaşanın bazı bilinen boyutlarını teşkil etti. Elbette bunda bölgede uzun süre devam eden Osmanlı sonrası etnik temizlik ve asimilasyon politikalarının da etkisi yadsınamaz. Bu çalışmanın amacı yukarıda bahsedilen karmaşanın merkezinde yer alan muhacirlerin Konya/Karaman köklü olma iddialarının tarihi köklerini ortaya koyarak söylemin gerçekliğine dair bir sağlama yapmaktır. Bu vesile ile yapılmak istenen şey iddiayı çürütmek değil Rumeli'ndeki Türk varlığının çeşitliliğini de ortaya koymaktır. Bu sayede bölgeden Anadolu'ya geri dönen muhacirlerin Anadolu köklülüğünün daha geniş bir tanımlama ile ortaya konması da amaçlar içerisinde yer alır. Çalışmanın merkezindeki problemin çerçevesi bölgedeki Türklüğün salt bu bölgeye indirgenemeyeceği ve bunun dışında Anadolu'nun birçok bölgesinden buraya Türklerin aktarıldığı iddiasıdır. Ayrıca köken bilimsel açıdan bakıldığında iddianın Konya /Karaman'a indirgenmesi bölgedeki Türk varlığının zenginliği açısından sorunlu bir bakış olarak ortada durur. Bu çalışmada Osmanlı ilk fetihleri ve bunun da öncesinde bölgedeki Türk varlığına işaret eden belge ve araştırmalar

değerlendirilerek konuya dair çıkarımlara varılmaya çalışılacaktır. Dolayısı ile çalışma sırasında sadece yazılı kaynaklar değil bunun yanında arkeolojik verilerden de faydalanılacaktır. Rumeli muhacirlerinin Konya/Karaman köklü olma iddiaları araştırıldığında bunun çoğunlukla Osmanlı mazisine bağlanarak geliştirildiği açıktır. Hâlbuki başta M. Tayyib Gökbilgin Yusuf Halaçoğlu olmak üzere bölgedeki Türkmen/yörük varlığına dair araştırmalar yapan tarihçiler buraya göçürülen ilk Türkmen grubunun Selçuklular döneminde Konyarlar olduğunu ifade ederler. İhtimal, iddianın sebebi bununla ilintili olmalıdır. Öte yandan yine Osmanlı öncesinde bölgeye geçirilen en önemli Türkmen grubunun Saruhan Türkleri olduğu düşünüldüğünde yine bu iddianın sınırları tartışılır hale gelir. Dolayısı ile Bugün Rumeli muhacirlerinin genel bir iddia olarak ortaya koydukları Konya Karaman köklü olma iddiası belirli bir noktaya kadar doğru olsa da tam bir kapsayıcılık taşımadığı açıktır. Çünkü bu çalışma sırasında ortaya konacak bilgilerden de anlaşılacağı üzere bölgedeki Türk varlığının kökleri Osmanlı'dan çok önceye gider. Ayrıca Osmanlı'nın hemen öncesinde Aydınoğlu Umur Bey eli ile buraya geçirilen birçok Türkmen grubunun varlığı dahi tek başına önemli bir yeni durumu ortaya koyar. Dolayısı ile bu çalışmanın ortaya koyduğu soru ve verilerden sonra muhacirlerin Konya/Karaman köklü olma iddialarının bazı noktalarda eksik kaldığı açıktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Rumeli, Muhacir, Göç, Konya/Karaman

A HISTORICAL ANALYSIS OF THE DISCOURSE OF "BEING ROOTED IN KONYA/KARAMAN" OF RUMELIA IMMIGRANTS IN TURKEY

Abstract

Migrations to Anatolia, which occurred due to the chaos and subsequent shrinkage in the Rumelia lands, which started long before the de facto disappearance of the Ottoman Empire, continued during the Republican period. In this process, human mobility of a numerical magnitude that would almost build a new country brought about not only population growth but also a cultural re-expansion. Accordingly, the originally old but now new settlers of Anatolia brought with them new discussions about the connection with the past with their return. Especially with the immigrants coming from Yugoslavia after 1950, the Rumelian migrations that lasted for nearly 100 years gained a new dimension. In addition to the fact that immigrants began to be associated with the lands of the country they came from, they were sometimes called by universal ethnic definitions, which took many concepts out of their known meanings. This brought the problems related to human mobility to a cultural dimension. For example, some of the immigrants coming from Yugoslavia are defined as

Albanians because they come from regions where Albanian is spoken, or the fact that those coming from Macedonia, which is a purely regional designation, are called Macedonians, which constitute some known dimensions of this confusion. Of course, the impact of post-Ottoman ethnic cleansing and assimilation policies that continued in the region for a long time cannot be denied. The aim of this study is to verify the reality of the discourse by revealing the historical roots of the claims of the immigrants who are at the center of the above-mentioned confusion to be rooted in Konya/Karaman. What is intended to be done on this occasion is not to refute the claim but to reveal the diversity of the Turkish presence in Rumelia. In this way, it is also among the aims to reveal the Anatolian roots of the immigrants who returned from the region to Anatolia in a broader definition. The framework of the problem at the center of the study is the claim that Turkishness in the region cannot be reduced to this region alone and that Turks were transferred here from many regions of Anatolia. Moreover, from an etymological perspective, reducing the claim to Konya/Karaman appears to be problematic in terms of the richness of the Turkish presence in the region. In this study, we will try to reach inferences by evaluating the documents and research indicating the first Ottoman conquests and the Turkish presence in the region before that. Therefore, not only written sources but also archaeological data will be used during the study. When the claims of the Rumelian immigrants to be rooted in Konya/Karaman are investigated, it is clear that this is mostly developed by connecting them to the Ottoman past. However, historians who conduct research on the Turkmen/Yörük presence in the region, especially Yusuf Halaçoğlu, state that the first Turkmen group to migrate here was the Konyars during the Seljuk period. Possibly the reason for the claim must be related to this. On the other hand, considering that the most important Turkmen group that migrated to the region before the Ottoman Empire was the Saruhan Turks, the limits of this claim become debatable. Although the claim of being rooted in Konya and Karaman, which is a general claim made by the Rumelian immigrants today, is true up to a certain point, it is clear that it is not fully comprehensive. Because, as can be understood from the information to be revealed during this conflict, the roots of the Turkish presence in the region go back long before the Ottoman Empire. In addition, the existence of many Turkmen groups brought here by Aydınoğlu Umur Bey, just before the Ottoman Empire, alone reveals an important new situation. Therefore, after the questions and data presented by this study, it is clear that the immigrants' claims of being rooted in Konya/Karaman are incomplete at some points.

Keywords: Ottoman, Rumelia, Immigrant, Migration, Konya/Karaman

GÖÇ MİRASI: HUGUENOTLAR VE DİNİ BASKILARA KARŞI DÜNYA ÇAPINDAKİ ETKİLERİ

Faruk TAŞKIN¹

*¹Doç. Dr., Artvin Çoruh Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Artvin/Türkiye.
ORCID:0000-0002-2872-4575, e-posta: faruktaskin@gmail.com*

ÖZET

Huguenotlar, Fransa'da dini zulme maruz kalan Protestan bir gruptu. İlk Huguenot kilisesi beş yıl önce Paris'te özel bir konutta kurulmuş olmasına rağmen, Fransız Kalvinistler 1560 yılında 'Huguenot' adını benimsemişlerdir. 'Huguenot' teriminin anlamı hala tartışmalı olup, etimolojisi konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. Almanca'da yeminle bağlı müttefikler anlamına gelen 'Eidgenossen' terimi, bazı akademisyenler tarafından terimin kökeni olarak önerilmektedir. Diğerleri ise bu terimin Tours sokaklarında geceleri dolaşan 'Kral Hugues'in hayaletiyle ilgili yerel bir efsaneden türediğini öne sürmektedir. Protestanlar, başlangıçta karanlıkta gizlice toplandıkları için Huguenot adı verilmişti. 16. yüzyılın başlarında Protestan Reformu'nun etkisi tüm Avrupa'da hissedildi. 1562'de Fransa'da 2 milyondan fazla Huguenot'un bulunduğu ve 2000'den fazla kiliseye sahip olduğu belirtilmektedir. Jean Calvin'in (10 Temmuz 1509 - 27 Mayıs 1564) yaklaşımı, eğitilmiş Fransızlara hitap ediyordu ve takipçileri arasında Fransa'nın en parlak ve seçkin üyeleriyle birlikte kasabalardaki okuyucu zanaatkarlar ve subaylar da vardı. Huguenotlar, sayıca çok fazla ve güçlü bir grup oldukları için kontrol altına almak çok zordu. 1564 ile 1566 arasında IX. Charles, Fransa'daki eyaletler üzerindeki kontrolünü güçlendirmek için ülkeyi dolaştı. Ayrıca, Catherine de' Medici (13 Nisan 1519 - 5 Ocak 1589), Huguenotları ülke dışına sürmenin bir yolunu bulmaya çalıştı. Daha önce 1550'lerde, Brezilya'da bir Huguenot kolonisi kurma girişiminde bulunulmuştu, ancak başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Aynı şekilde, 1562'de Catherine, Florida'da bir koloni kurmaya çalıştı. Bu yerleşim de 1565'te İspanyollar tarafından yok edildi. 1566'ya gelindiğinde, Huguenotların Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliği altındaki Moldova'ya yerleştirilmesi fikri ortaya atıldı. Bu amaçla, Catherine, Osmanlılar ile Avusturya Habsburgları arasında bir tampon devlet işlevi görecek olan Moldova'da askeri bir koloni kurulması konusunda müzakere etmek üzere İstanbul'a elçi olarak Guillaume de Grandchamp de Grantrie'yi gönderdi. Kraliçe Catherine de Medici'nin 'Aziz Bartholomew Günü Katliamı' emrini vermesinin ardından Katolik şiddet hızla tırmandı. Üç gün süren şiddet dalgası 23 Ağustos 1572 gecesi başladı ve Fransa'da 70.000'den fazla Huguenot'un hayatını

kaybetmesine neden oldu. Katolik vatandaşların askeri gruplara katılarak Huguenot katliamına destek vermesi olayın şiddetini daha da artırdı. Aziz Bartholomew Günü Katliamı'nın ardından, 12 şehirdeki şiddet ve cinayetler iki aylık bir süre boyunca devam etti. Bu trajik olaylar, Huguenotların Fransa'dan İngiltere, Almanya ve Hollanda'ya doğru ilk göç dalgasını başlattı. 16. ve 17. Yüzyıl süresince, Katolik monarşinin baskıları karşısında dini özgürlük arayışıyla birçok Huguenot ülkelerini terk etmek zorunda kaldı. Bu süreçte, onları tanımlamak için "mülteci" terimi kullanılmaya başlandı. 17. yüzyılın ilerleyen dönemlerinde, Avrupa'nın yanı sıra Amerika Birleşik Devletleri ve Afrika'da da birçok Huguenot yerleşimi kuruldu. Huguenotların Fransa'dan ayrılması ülke genelinde önemli kültürel ve ekonomik bozulmalara neden olmuş, birçok Fransız şehri kitlesel göç nedeniyle işgücünün neredeyse yarısını kaybetmiştir. Huguenotlar yerleştikleri ülkelerde başta tekstil, matbaacılık ve finans olmak üzere birçok sektöre önemli katkılarda bulunmuşlardır. Huguenotların yerel zanaat, sanat ve ticaret üzerindeki etkisi bugün hala fark edilmektedir. İngiltere'de, Huguenotlar ipek dokuma ticaretini yeniden canlandırdılar ve Sheffield gibi yerlerde çeşitli imalat endüstrilerini başlattılar. Ayrıca, Huguenotların işletmelerin genişlemesine yaptıkları önemli katkılar, yerleştikleri bölgelerin ekonomik kalkınmasında çok önemli bir rol oynamıştır. Birçok Huguenot, silahlı kuvvetlere katıldı ve hatta bazıları en yüksek subay pozisyonlarına yükseldi. Bu göç dalgası, bölgelerin sosyal, ekonomik ve kültürel dokusu üzerinde önemli bir etkiye sahipti. Ortaya çıkan etkiler uzun süreli oldu ve nesiller boyunca aktarıldı. Bu dönemde Osmanlı İmparatorluğu dini çeşitliliğe karşı oldukça hoşgörülü bir yaklaşım sergilemiş, çeşitli dini toplulukların inançlarını kısıtlama olmaksızın uygulamalarına izin vermiştir. Bu dini hoşgörü politikası, Osmanlı İmparatorluğu'nu Huguenotlar gibi dini mülteciler için cazip bir yer haline getirmiştir. 1717'de Osmanlı başkentine gelen, modern anlamda askeri bilgi ve deneyime sahip Huguenotlar, Osmanlı Devleti'ne sığınma talebinde bulunmuşlardı. Huguenotlar, yerleşme karşılığında Osmanlı hükümetine askeri alanda Batı tarzında askeri bir yapılanma gibi önemli projeler ve ekonomik alanda yapılacak iyileştirmelerle ilgili ciddi reform paketleri sundular. Ancak bu sığınma talepleri kabul edilmedi ve doğal olarak bu öneriler de hayata geçirilemedi. Huguenotlar, Avrupa'da Protestanlık ve dini özgürlük tarihinde, özellikle de dini hoşgörü ve diaspora tarihinde önemli bir rol oynamıştır. Fransa'daki deneyimleri, zulüm ve sürgün de dahil olmak üzere, dini hoşgörü ve göç tarihinin önemli bir parçasını oluşturuyor. Huguenotlara yönelik uluslararası tepki, inançları nedeniyle kendi ülkelerinden ayrılmalarına izin verilmesi gerektiği düşüncesini yansıtıyordu. Bu durum, Huguenotların "mülteci" olarak kabul edilen ilk grup olmasına yol açtı. Bu deneyimleri, dini hoşgörü ve göç politikalarının evriminde önemli bir dönüm noktası olarak görülüyor.

Çalışmada Huguenotların göç tarihi, neden göç ettikleri, hangi bölgelere yerleştikleri ve bu göçlerin kültürel, ekonomik ve toplumsal etkileri hakkında bilgi verilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Huguenotlar, Göç, Din, Baskı.

LEGACY OF EXODUS: HUGUENOTS AND THEIR WORLDWIDE INFLUENCE AGAINST RELIGIOUS OPPRESSION

Abstract

The Huguenots were a Protestant group that faced religious persecution in France. In 1560, the French Calvinists adopted the name 'Huguenot', although the first Huguenot church had already been established in a private dwelling in Paris five years earlier. The term 'Huguenot' still has a debated meaning, with differing opinions on its etymology. The term 'Eidgenossen,' which means allies bound by an oath in German, is suggested by some scholars as the origin of the term. Others propose that it derives from a local legend about the ghost of 'King Hugues,' who wandered the streets of Tours at night. Initially, the term described Protestants who gathered covertly in the darkness. The Protestant Reformation had significant and widespread implications throughout Europe in the early 16th century. By 1562, there were more than two million Huguenots in France, worshipping in over 2,000 churches. Jean Calvin's teachings attracted educated French individuals, including elite members of French society, as well as literate craftsmen and officials residing within towns. Managing the significant numbers and influence of the Huguenots proved to be a challenge. In an effort to establish and maintain control over all regions of France, Charles IX undertook a countrywide tour between 1564 and 1566. In addition, Catherine de' Medici (April 13, 1519-January 5, 1589) attempted to expel the Huguenots from France. Previous attempts to establish a Huguenot settlement in Brazil in the 1550s were unsuccessful. In 1562, Catherine attempted to establish a colony in Florida, which was destroyed by the Spanish in 1565. Subsequently, in 1566, there was a proposal to relocate the Huguenots to Moldova under Ottoman sovereignty. To negotiate the creation of a military colony in Moldova, Catherine appointed Guillaume de Grandchamp de Grantrie as an envoy. The main objective was to establish a buffer zone between the Ottoman Empire and the Austrian Habsburgs. Following Queen Catherine de Medici's order of the 'St. Bartholomew's Day Massacre', Catholic violence escalated rapidly. The three-day wave of violence began on the night of August 23, 1572, resulting in the loss of over 70,000 Huguenot lives in France. The Huguenot massacre was intensified by the participation of Catholic civilians who joined military groups. Violent acts and killings were carried out for two months across 12 cities following the St. Bartholomew's

Day Massacre. The initial Huguenot migration from France to England, Germany, and the Netherlands began due to distressing events. During the 16th and 17th centuries, many Huguenots were forced to leave their homelands in search of religious autonomy because of oppressive Catholic monarchies. As a result of their persecution, they were referred to as 'refugees'. In the 17th century, Huguenot colonies were established in Europe, the United States, and Africa. The departure of the Huguenots from France caused significant cultural and economic disruption throughout the country, with many French cities losing almost half of their workforce due to the mass exodus. The Huguenots made significant contributions to multiple sectors in the countries they settled in, particularly textiles, printing, and finance. The impact of Huguenots on local crafts, arts, and trade is still noticeable today. For example, in England, they revitalised silk weaving and stimulated the growth of various manufacturing sectors in cities like Sheffield. Additionally, the significant contributions of Huguenots to the expansion of enterprises played a crucial role in the economic development of the regions where they settled. Some Huguenots even held high-ranking officer positions in the armed forces. This migration wave had a significant impact on the social, economic, and cultural fabric of the regions. The resulting effects were long-lasting and transmitted across generations. The Ottoman Empire had a remarkably tolerant approach to religious diversity, allowing various religious communities to practice their beliefs without restriction. This policy of religious tolerance made the Ottoman Empire an attractive destination for religious refugees, such as the Huguenots. In 1717, Huguenots with contemporary military knowledge sought asylum in the Ottoman capital and proposed significant reforms to the Ottoman government in exchange for settlement. The reforms implemented included the establishment of a military structure in the Western style and advancements in the economy. Although asylum requests were presented, they were declined and not implemented. The Huguenots played a pivotal role in the history of Protestantism and religious freedom in Europe, particularly in the history of religious toleration and diaspora. Their trials in France were marked by oppression and banishment. The global response to the Huguenots embodied the view that they should be allowed to emigrate due to their beliefs. This group was the first to be recognised as 'refugees', marking a significant moment in the development of religious tolerance and migration policy. In this study, the history of the migration of the Huguenots, why they migrated, which regions they settled in and the cultural, economic and social effects of these migrations have been tried to be given.

Keywords: Huguenots, Migration, Religion, Persecution.

ZORUNLU BİR GÖÇ ÖRNEĞİ: 1849'DA MACAR VE LEH MÜLTECİLERİN OSMANLI DEVLETİ'NE SİĞİNMALARI VE BUNUN OSMANLI'YA YANSIMALARI

Semra IŞIN¹

¹DR., Kocaeli, Türkiye, ORCID: 0000-0002-8910-8004, isinsemra2341@gmail.com

ÖZET

“Göç” kavramı en basit haliyle insanların bir yerden başka bir yere sürekli ya da geçici olarak hareket etmesini ifade eden bir terim olmakla beraber farklı nedenlere dayanabilir ve çeşitli şekillerde gerçekleşebilir. Genel olarak bakıldığında göçleri gönüllülük ya da zorunluluk esasına dayandırmak mümkündür. Her ne kadar iki göç türünü de belli bir çerçeveye sıkıştırmak mümkün değilse de temelde gönüllü göçte kişinin iradesi söz konusuken zorunlu göçte, bireyin iradesi dışında zorlayıcı etmenler bulunmaktadır. Zorunlu göçün başlıca sebepleri arasında savaş, politik baskı veya şiddet, çatışmalar gibi nedenler yer almaktadır. Zorunlu olarak meydana gelen göç türünün yine kendi için de iltica ve mülteci gibi kavramları ortaya çıkarttığı görülmektedir. Bu bağlamda 19. yüzyılın ortasında gerçekleşen ve neredeyse tüm Avrupa devletlerine yayılan 1848 İhtilâli, aralarında cumhuriyetçilerin, sosyalistlerin, ılımlı liberallerin, muhafazakârların da içinde yer aldığı siyasî bir göç dalgasına neden olmuştur. 1848 yılının ilkbaharından 1849'un sonbaharına kadar Württemberg, Baden ve Avusturya'dan binlerce kişi ihtilâl hareketine katıldıkları gerekçesiyle topraklarını bırakıp başka devletlere zorunlu olarak göç etmişlerdir. Bu kişiler arasında Avusturya yönetimine karşı ayaklanıp bağımsızlıklarını ilan eden ve Osmanlı Devleti'ne sığınan Macarlar ve onlara yardım eden Lehli de bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı da 19. yüzyılın ortasında Osmanlı Devleti'ne sığınan ihtilâl yanlısı Macar ve Leh mültecilerin devlete iltica süreçleri, yol açtığı uluslararası kriz, sorunun çözümü ve sonraki süreçte söz konusu mültecilerin Osmanlı da üstlendikleri roller ve devlete etkilerinin neler olduğunu zorunlu göç bağlamında ele almak olmuştur. Dolayısıyla çalışma kapsamında Osmanlı Devlet arşivlerinde bulunan “Sadâret Mektûbi Kalemi”, Hariciye Mektûbi Kalemi”, Maliye Masafırat” fonları başta olmak üzere bazı belgelerden, Helena Tóth'ın “*An Exiled Generation German and Hungarian Refugees of Revolution, 1848-1871*”, A. J. P. Taylor'ın “*The Habsburg Monarchy 1809-1918 a History of the Austrian Empire and Austria-Hungary*”, Ahmet Lütfi Efendi'nin “*Tarih-i Lütfî*”, Abdullah Saydam'ın “*Osmanlıların Siyasî İlticalara Bakışı ya da 1849 Macar-Leh Mültecileri Meselesi*”, Bayram Nazır'ın “*Macar ve Polonyalı Mülteciler: Osmanlı'ya*

Sığınanlar”, Mahmut Çetin’in “*Boğazdaki Aşiret*”, Musa Gümüş’ün “*1848 Mülteciler Meselesinde 19. Yüzyıl Türk Diplomasisi*” ve “*Leh ve Macar Mültecilerinin Osmanlı Devleti’ne Sığınması Beyin Göçü Olarak Değerlendirilebilir Mi?*”, gibi yerli ve yabancı kaynaklardan faydalanılmış, Macar ve Lehlilerin Osmanlı’ya zorunlu göç süreçlerinde meydana gelen olaylar ve neticesi anlatılmaya çalışılmıştır. Konu bağlamında faydalanılan kaynaklardan hareketle Macar ve Leh mültecilerin Osmanlı’ya sığınmalarının Avusturya, Rusya ve Osmanlı devletleri arasında uluslararası bir diplomatik krize yol açtığı, söz konusu devletleri savaşın eşiğine getirdiği görülmüştür. Ayrıca bu durum dünya basınında geniş bir yer bulmuş ve Osmanlı’nın baskılara rağmen mültecileri iade etmemesi dünya kamuoyunda prestijinin artmasına yol açmıştır. Nitekim yapılan görüşmeler sonucunda bazı şartlar dahilinde Macar ve Leh mülteciler Kütahya ve Halep gibi yerlere yerleştirilmiş; Bâbiâli idaresinin aynî ve nakdi yardımlar ile mültecileri desteklediği görülmüştür. Netice itibarıyla 1848 İhtilâlinin Osmanlı Devleti’ne yayılmaması için ciddi tedbirler alan Bâbiâli yönetiminin ihtilâl yanlısı kişileri baskılara rağmen topraklarına kabul etmesi ve hamiliklerini üstlenmesi Osmanlı’nın eski dönemlerden itibaren ezilen ve yurtlarını terk etmek zorunda kalan kimselere kucak açması rolünü ihtilâl riskine rağmen yine üstlendiğini göstermektedir. Macar ve Leh mültecilerin Osmanlı Devleti’ne sığınmaları sonraki süreçte bu kimselerin aileleri de ele alındığında sosyo-kültürel alanda birçok katkı sağladıkları görülmektedir. Bu noktada ihtilâl yanlısı bahsi geçen mülteci grubunun Osmanlı’ya sığınmaları her ne kadar başlarda tehlikeli gibi görülse de sonraki süreçte görülmüştür ki söz konusu göç, devlete pozitif bir katkı sağladığı söylenebilir. Nitekim Müslüman olan bazı Macar ve Leh mülteciler Osmanlı Devleti’nin farklı kurumlarında ve alanlarda görevler üstlenmiş ve büyük hizmetler sunmuşlardır. Askeriye, diplomasi ve sağlık bu alanlara örnek verilebilir.

Anahtar Kelimeler: 1848 İhtilâli, Macar ve Lehler, Osmanlı, Zorunlu Göç, İltica, Mülteci

AN EXAMPLE OF COMPULSORY MİGRATION: THE ASYLUM OF HUNGARIAN AND POLİSH REFUGEES TO THE OTTOMAN STATE IN 1849 ITS REPERCUSSIONS ON THE OTTOMAN

Abstract

Although the concept of “migration” is simply a term that refers to the permanent or temporary movement of people from one place to another, it can be based on different reasons

and occur in various ways. Generally looking at it is possible to base migration on a voluntary or compulsory basis. Despite the fact that it is not possible to squeeze both types of migration into a certain framework, while the will of the person is in question in voluntary migration, in compulsory migration, there are coercive factors other than the will of the individual. The main reasons for compulsory migration include war, political pressure and violence, and conflicts. It is seen that the type of compulsory migration also reveals concepts such as asylum and refugee. In this context, the 1848 Revolution, which took place in the middle of the 19th century and spread to almost all European states, it is caused a wave of political immigration, including republicans, socialists, moderate liberals and conservatives. From the spring of 1848 to the autumn of 1849, thousands of people from Württemberg, Baden and Austria left their lands and migrated to other states on the grounds that they participated in the revolutionary movement. Among these people, there were the Hungarians who rebelled against the Austrian rule, declared their independence and took refuge in the Ottoman State, and the Poles who helped them. Therefore, within the scope of the study, some documents, especially the “Sadâret Mektûbi Kalemî”, “Hariciye Mektûbi Kalemî”, “Maliye Masafırat” funds in the Ottoman State archives, Helena Tóth’s *“An Exiled Generation German and Hungarian Refugees of Revolution, 1848-1871”*, A. J. P. Taylor, *“The Habsburg Monarchy 1809-1918 a History of the Austrian Empire and Austria-Hungary”*, Ahmet Lütfî Efendi’s *“Tarih-i Lütfî”*, Abdullah Saydam’s *“Osmanlıların Siyasî İlticalara Bakışı ya da 1849 Macar-Leh Mültecileri Meselesi”* Bayram Nazır’s *“Macar ve Polonyalı Mülteciler: Osmanlı’ya Sığınanlar”*, Mahmut Çetin’s *“Boğazdaki Aşiret”*, Musa Gümüş’s *“1848 Mülteciler Meselesinde 19. Yüzyıl Türk Diplomasisi”* and *“Leh ve Macar Mültecilerinin Osmanlı Devleti’ne Sığınması Beyin Göçü Olarak Değerlendirilebilir Mi?”*, were used, and the events that took place during the compulsory migration of Hungarians and Poles to the Ottoman State and their consequences were tried to be explained. The aim of this study is to look at the asylum processes of pro-revolutionary Hungarian and Polish refugees who took refuge in the Ottoman State in the mid-19th century, the international crisis they caused, the solution of the problem, and the effects of the refugees accepted in the Ottoman State in the following period, in the context of compulsory migration. Based on the sources used in the context of the subject, it has been seen that the asylum of Hungarian and Polish refugees in the Ottoman State caused an international diplomatic crisis between Austria, Russia and the Ottoman States, and brought the states in question to the brink of war. In addition, this situation found wide coverage in the world press, and the fact that the Ottoman State did not return the refugees despite the pressures led to an increase in its prestige in the world public opinion.

Thus, as a result of the negotiations, Hungarian and Polish refugees were settled in places such as Kütahya and Halep, under certain conditions; and it was seen that the Porte administration supported the refugees with in kind and cash aid. Consequently, the Porte administration, which took serious measures to prevent the 1848 Revolution from spreading to the Ottoman State, accepted the pro- revolutionary people into its territory and undertook their protection, despite the pressures. This shows that, despite the risk of revolution, the Ottoman State has assumed a role of embracing the oppressed since old times. Considering the Hungarian and Polish refugees and their families who took refuge in the Ottoman State, it is seen that they made many contributions in the socio-cultural field. At this point, although the refugee group in question, which was pro-revolution, took refuge in the Ottoman State was seen as dangerous at first, it was seen in the following period that this migration made a positive contribution to the state. As a matter of fact, some Hungarian and Polish refugees who became Muslims took on positions in different institutions and fields of the Ottoman State and provided great services. Military, diplomacy and health can be given as examples of these fields.

Keywords: Revolution of 1848, Hungarians and Poles, Ottoman, Compulsory Migration, Asylum, Refugee.

GÖÇ OLGUSUNUN KENT HAYATINA YANSIMALARI: GAZİANTEP ÖRNEĞİ

Eyüp ÇİKOLAR¹

¹Öğr.Gör, Kırgızistan Toktomamatov Üniversitesi, TDİ Fakültesi, ORCID: 0000-0002-2697-4407, e-posta: Ebilim_27@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma, ülkemizin sınır komşusu olan Suriye ve çevresinden olmak üzere yapılan düzenli ve düzensiz göçlerin Gaziantep'in sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapısına etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede, uluslararası teşkilatların ya da taraf ülkelerin, 21.yüzyılda vurgu yaptığı; sürdürülebilir ekonomi ve kalkınmayı, açlık ve yoksulluğu, gelir dağılımı ve eşitsizliği düşündüğümüzde; göç meselesinin küresel ve ayrıca ivedilikle çözüm arayışı beklenen bir sorun haline geldiği görülmektedir. Altmış yıllık bir tarihi olan bu göç olgusunun ülkemizi ve şehirlerini de zamanla etkisi altına aldığı bilinen bir gerçektir. UNESCO'nun yaratıcı şehirler ağı içerisine giren ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kalbi olarak bilinen ve dünyada yapmış olduğu büyük ölçekteki ihracat hacmi bakımından marka şehir olarak bilinen Gaziantep de bu göç sorununun bir parçası haline gelmiştir. Bu bağlamda, geçmişi itibariyle almış olduğu iç göçler bakımından Gaziantep'in kentleşme ve demografik yapısında değişimler yaşanmış bu durumun kent hayatına etkileri de görülmüştür. Bu kapsamda gecekondulaşma ve alt yapı sorunları, yeni imar alanlarının açılmasını zaruri hale getirmiş ve konut sayısında artışa neden olmuştur. Son yıllarda ise bu göçlere, Suriye ve çevre ülkeler de dahil olduğundan dolayı, kent yaşamında dilsel, kültürel, sosyal ve ekonomik farklılıklar yaşanmıştır. Dolayısıyla bu dış göçü değerlendirdiğimizde, özellikle komşu ülke olan Suriye ağırlıklı düzenli ve düzensiz göçler şehir yaşamında toplumsal düzeni etkilemiştir. Şehirde gecekondu bölgelerinde göçmenlerin sayısı artmıştır. Bu yüzden göçmenlere yönelik istihdam, imar ve şehircilik, eğitim ve sağlık politikaları ihtiyaç doğurmaktadır. Çalışmanın tartışma ve sonuçlarına gelince, eğitim hususunda, göçmen ailelerin çocuklarına yönelik okullarda uygulanan ve onların Türk eğitim sistemine entegrasyonunu içeren PIKTES projesinin kapsamı genişletilmelidir. Bu konuda öğretmen istihdamında ve uyum sınıflarının hazırlanmasında revizyonlar yapılmalıdır. Yine üniversite çağındaki göçmen üniversite öğrencilerinin tıp ve mimarlık ve mühendislik fakültelerine teşvik edilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca bu eğitimler sonucunda lisansüstü programlarda da akademisyen ve araştırmacı göçmenler yetiştirilmelidir. Sağlık arzı olarak göçmen ailelerin faydalanabileceği birinci ve ikinci basamak sağlık hizmeti alabileceği sağlık tesisleri açılmalıdır. Buralara tıp eğitimi almış uzman göçmen doktorlar istihdam edilmelidir. Konut sorunu olarak da, göçmenlerin

yaşayabileceği yeni konut alanlarına ihtiyaç vardır. Bu sayede göçmen nüfusunun ağırlıklı olarak yaşadığı gecekondu bölgelerin de kamulaştırılması yapılabilir. Son olarak, bir sanayi şehri olan Gaziantep bünyesinde organize sanayi bölgeleri bulunmaktadır. Bu bölgelerdeki fabrika ve işletmelerde nitelikli göçmenlerin istihdamı yapılmalıdır. Baktığımızda göçmenlerin kayıt dışı çalıştığı bilinmektedir. Ayrıca bu denetimlerin yapılmasının ülke ekonomisine de etkisinin olduğuna dikkat çekilmelidir. Bu çerçevede göçmenlerin işgücüne katılmasının yaygınlaştırılması, istihdamının izlenmesi ve korunmasına yönelik bakanlık bünyesinde göçmen iş müdürlükleri kurulmalıdır. Bu çalışmada kaynak tarama yöntemi kullanılmış ve çalışmanın literatüre de katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmada birincil ve ikincil kaynaklardan faydalanılmış ve çözüm önerilerinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Göç, Kamu Politikaları, Göçmen, Kentleşme,

THE FACT OF MIGRATION AND ITS REFLECTIONS ON URBAN LIFE:CASE OF GAZIANTEP

Abstract

This study aims to reveal the effects of regular and irregular migrations from Syria and its surroundings, which are our country's border neighbors, on the socio-economic and socio-cultural structure of Gaziantep. In this context, international organizations or party countries emphasize in the 21st century; When we think about sustainable economy and development, hunger and poverty, income distribution and inequality; It is seen that the issue of migration has become a global problem and a solution to which a solution is urgently expected. It is a known fact that this migration phenomenon, which has a sixty-year history, has affected our country and its cities over time. Gaziantep, which is included in UNESCO's creative cities network, is known as the heart of the Southeastern Anatolia Region and is known as a brand city in terms of its large-scale export volume in the world, has also become a part of this migration problem. In this context, there have been changes in the urbanization and demographic structure of Gaziantep due to the internal migration it has received in the past, and the effects of this situation on urban life have also been observed. In this context, slums and infrastructure problems have made it necessary to open new development areas and caused an increase in the number of housing. In recent years, since Syria and surrounding countries have been included in these migrations, linguistic, cultural, social and economic differences have occurred in urban life. Therefore, when we evaluate this external migration,

regular and irregular migrations, especially from the neighboring country Syria, have affected the social order in city life. The number of immigrants has increased in slum areas in the city. Therefore, employment, zoning and urbanization, education and health policies for immigrants create a need. As for the discussion and results of the study, in terms of education, the scope of the PIKTES project, which is implemented in schools for children of immigrant families and includes their integration into the Turkish education system, should be expanded. In this regard, revisions should be made in teacher employment and preparation of adaptation classes. Again, immigrant university students of university age should be encouraged to enter medical, architecture and engineering faculties. Additionally, as a result of these trainings, academician and researcher immigrants should be trained in postgraduate programs. As a health supply, health facilities should be opened where immigrant families can benefit from primary and secondary health care. Expert immigrant doctors with medical training should be employed here. As for the housing problem, there is a need for new housing areas where immigrants can live. In this way, slum areas where the immigrant population mainly lives can also be expropriated. Finally, there are organized industrial zones within Gaziantep, which is an industrial city. Qualified immigrants should be employed in factories and businesses in these regions. When we look at it, it is known that immigrants work unregistered. It should also be noted that carrying out these inspections also has an impact on the country's economy. In this context, immigrant labor directorates should be established within the ministry to promote the participation of immigrants in the workforce, monitor and protect their employment. In this study, the source scanning method was used and it is thought that the study will contribute to the literature. In the study, primary and secondary sources were used and solution suggestions were made.

Keywords: Immigration, Public Policies, Immigrant, Urbanization

AK-KOYUNLU VE KARA-KOYUNLU TÜRKMENLERİNİN ANADOLUYA GÖÇLERİ VE GERİDE BIRAKTIKLARI KÜLTÜREL İZLER

Kazım PAYDAŞ¹, Ahmet KORKMAZ²

¹ Prof. Dr. Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Şanlıurfa, Türkiye, ORCID 0000-0002-9683-9016, E-Posta: kpaydas@harran.edu.tr

² Doktora Öğrencisi, Harran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa, Türkiye, ORCID: 0000-0001-8652-6203, E-Posta: ahmetkorkmaz1040@gmail.com

ÖZET

Türklerin Anadolu'ya ilk göçleri IV. yüzyılın sonlarında Hun Türkleri tarafından gerçekleşmiştir. Hun Türklerinin ardından Roma hâkimiyetinde bulunan Anadolu'ya ikinci Türk göçleri, V. yüzyılda Hunlara tâbi olarak yaşayan Sabar Türkleri tarafından gerçekleşmiştir. İtil, Don ve Kuban ırmakları arasındaki topraklara yerleşen Sabar Türkleri, öncelikle Kafkasların güney bölgelerine kadar olan Roma topraklarına akınlar düzenlemişlerdir. Ardından Kayseri, Konya, Ankara şehirlerine seferler yaparak ganimetleri ele geçirdikten sonra ülkelerine geri dönmüşlerdir. Hun ve Sabar Türklerinden sonra Anadolu'ya üçüncü Türk akınları VIII. yüzyıldan itibaren Müslüman Türkler tarafından gerçekleştirilmiştir. Anadolu'ya kitlesel boyutta son göçler Malazgirt Savaşı (26 Ağustos 1071)'nden sonra gerçekleşmiştir. Bu savaştan sonra Anadolu'ya yoğun bir göç hareketi başlamıştır ve kısa sürede Anadolu "Türk Yurdu" haline gelmiştir. Ancak Türkistan'dan Anadolu'ya Türk göçleri bu tarihten sonra da devam etmiştir. XIII. ve XIV. yüzyılda bugünkü Güney ve Doğu Anadolu bölgesinde hüküm süren Ak-Koyunlu ile Kara-Koyunlu Türkmenlerinin Anadolu'ya geliş serüvenleri hakkında kaynaklar farklı rivayetler aktarmaktadır. Bu rivayetlerden biri Türkmenlerin, Cengiz Han'ın Harzemşah Muhammed ile çatışması sırasında Türkistan'dan Maverâünnehir'e oradan da Semerkant ve Buhara çöllerinden Diyarbakır ve Erzurum taraflarına gelmesidir. Diğer rivayet ise İlhanlı hükümdarı Argun Han (1284-1291) zamanında Türkistan'dan Azerbaycan'a gelip yerleşmeleri, daha sonra da Erzincan ve Sivas civarında yurt tutmalarıdır. Adı geçen Türkmenler, Anadolu'ya yerleştikten sonra bölgede birçok eğitim ve öğretim yapısı geriye bırakmışlardır. Bunun yanında Selçuklu dönemi mimari üslubunu devam ettirmenin yanında Orta Asya mimari üslubunda eserde geride bırakmışlardır. Bu çalışmada, Ak-Koyunlu ve Kara-Koyunlu Türkmenlerinin Anadolu'ya göç serüvenleri aydınlatılmaya çalışılacaktır. Ayrıca adı geçen Türkmenlerin Anadolu'da geriye bıraktıkları kültürel izler ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ak-Koyunlu, Kara-Koyunlu, Anadolu, Göç, Mimari Yapı.

MIGRATION OF AQ-QOYUNLU AND QARA-QOYUNLU TURKMEN TO ANATOLIA AND THE CULTURAL MARKS THEY LEFT BEHIND

Abstract

The first migration of the Turks to Anatolia took place at the end of the IVth century by the Hun Turks. After the Hun Turks, the second Turkish migration to Anatolia, which was under Roman rule, was made by the Sabar Turks living under the Huns in the Vth century. The Sabar Turks, who settled in the lands between the rivers Itil, Don and Kuban, firstly organised raids on the Roman lands up to the southern regions of the Caucasus. Then they made expeditions to the cities of Kayseri, Konya and Ankara and returned to their countries after capturing the spoils. After the Hun and Sabar Turks, the third Turkish raids to Anatolia were carried out by Muslim Turks from the VIIIth century onwards. The last mass migrations to Anatolia took place after the Battle of Malazgirt (26 August 1071). After this war, an intense migration movement started to Anatolia and Anatolia soon became a “Turkish Homeland”. However, Turkish migrations from Turkestan to Anatolia continued after this date. Sources give different accounts about the migration process of Aq-Qoyunlu and Qara-Qoyunlu Turkmens, who ruled in today’s Southern and Eastern Anatolia in the XIIIth and XIVth centuries, to Anatolia. One of these rumours is that Turkmens came from Turkestan to Transoxiana during Genghis Khan’s conflict with Kharzemshah Muhammad, and then from the deserts of Samarkand and Bukhara to Diyarbakır and Erzurum. The other rumour is that they came from Turkestan to Azerbaijan during the reign of the Ilkhanid ruler Arghun Khan (1284-1291) and settled in Azerbaijan, and then settled in Erzincan and Sivas. After settling in Anatolia, these Turkmens left behind many educational and training structures in the region. In addition to continuing the architectural style of the Seljuk period, they also left behind works in the Central Asian architectural style. In this study, the migration adventures of Aq-Qoyunlu and Qara-Qoyunlu Turkmens to Anatolia will be enlightened. In addition, the cultural traces left behind by these Turkmens in Anatolia will be revealed.

Keywords: Aq-Qoyunlu, Qara-Qoyunlu, Anatolia, Migration, Architectural Structure.

GÖÇÜN İNSAN PSİKOLOJİSİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: UYUM, STRES VE DAYANIKLILIK

Abdurrahman ÜNALAN¹

¹ Öğr. Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Kahramanmaraş, Türkiye, ORCID:0000-0001-8362-4123, E-Posta: unalanabdurrahman@gmail.com

ÖZET

Amaç:

Bu bildiride göçün bireylerin psikolojileri üzerindeki çeşitli etkilerini anlamaya yönelik kapsamlı bir inceleme sunulması amaçlanmaktadır.

Problem:

Göç, bireylerin bir yerden başka bir yere taşınması ve yerleşmesi sürecini ifade eder. Bu karmaşık sosyal olgu, sadece fiziksel bir değişimi değil, aynı zamanda bireylerin psikolojik ve sosyal dünyalarında da derin etkiler yaratır ve kültürel, sosyal ve ekonomik faktörlerle birlikte bireylerin psikolojik deneyimlerini de şekillendirir. Göç, bireylerin kimlikleri üzerinde önemli etkiler yaratabilir. Yeni bir kültürle tanışmak, dil bariyerleriyle başa çıkmak ve sosyal ağları yeniden kurmak gibi faktörler, göç edenlerin psikolojik sağlığı üzerinde zorlayıcı olabilir ve yine göç bireylerin sosyal bağlarını ve toplumsal entegrasyonlarını etkiler. Yeni bir topluma entegre olmak, sosyal destek sistemlerini oluşturmak ve yerel topluluklara katılmak, göçmenlerin sosyal uyum sürecini belirleyen önemli unsurlardır. Ancak, uyum süreci ve kişisel gelişim de göçün getirdiği olumlu süreçler arasındadır.

Metod:

Nitel çalışma yöntemi ile hazırlanan bu bildirinin konusu genelde göçün insan psikolojisinde derin etkileri üzerine özelden ise bireylerin bu süreçte yaşadığı uyum, stres ve dayanıklılığa odaklanılmıştır.

Sonuç:

Göç, yeni bir çevreye uyum sağlama sürecini içerir. Bireylerin farklı kültürlerde ve toplumlarda nasıl uyum sağladıkları ve bu uyum sürecinin psikolojik boyutları ele alınmıştır. Bununla beraber göç, bireyler üzerinde çeşitli stres faktörleri yaratabilir. Göçün getirdiği stres

ve zorlukları, bireylerin bu zorluklarla başa çıkma mekanizmalarını ve psikolojik dayanıklılıkları incelenmiştir. Son olarak göç sürecinin bireyler üzerindeki etkilerini anlamak, dayanıklılığı ve güçlenmeyi içerir. Zorluklarla başa çıkma sürecinde bireylerin nasıl güçlendikleri ve bu deneyimlerin psikolojik açıdan nasıl şekillendiği üzerine odaklanılmıştır. Çalışmanın genel verileri incelendiğinde göçün insan psikolojisi üzerindeki etkileri ortaya çıkmaktadır. Süreç içerisinde bireyle, uyum, stres ve dayanıklılık gibi kavramlar üzerinde incelendiğinde farklı durumlarla karşılaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Psikoloji, Göç, Uyum, Stres, Dayanıklılık

EFFECTS OF MİGRATION ON HUMAN PSYCHOLOGY: ADAPTATION, STRESS AND RESİLİENCE

Abstract

Aim:

This paper aims to present a comprehensive review to understand the various effects of migration on the psychology of individuals.

Problem:

Migration refers to the process of moving and settling of individuals from one place to another. This complex social phenomenon creates not only a physical change, but also profound effects on the psychological and social worlds of individuals and shapes individuals' psychological experiences along with cultural, social and economic factors. Immigration can have significant impacts on individuals' identities. Factors such as meeting a new culture, coping with language barriers, and re-establishing social networks can be challenging on the psychological health of immigrants, and migration affects individuals' social bonds and social integration. Integrating into a new society, creating social support systems and participating in local communities are important elements that determine the social adaptation process of immigrants. However, the adaptation process and personal development are also among the positive processes brought by migration.

Method:

The subject of this paper, prepared with a qualitative study method, focuses on the deep effects of migration on human psychology in general and on the adaptation, stress and

resilience experienced by individuals in this process in particular.

Conclusion:

Migration involves the process of adapting to a new environment. How individuals adapt to different cultures and societies and the psychological dimensions of this adaptation process are discussed. However, migration can create various stress factors on individuals. The stress and difficulties brought by migration, the coping mechanisms of individuals with these difficulties and their psychological resilience were examined. Finally, understanding the effects of the migration process on individuals involves resilience and empowerment. The focus is on how individuals become stronger in the process of coping with difficulties and how these experiences shape them psychologically. When the general data of the study is examined, the effects of migration on human psychology emerge. When examining the individual in the process and concepts such as adaptation, stress and resilience, different situations are encountered.

Keywords: psychology, migration, adaptation, stress, resilience

TÜRKİYE'DE BULUNAN DOĞU TÜRKİSTANLI GÖÇMENLERİN PSİKOSOSYAL UYUMUNUN İNCELENMESİ

Zeynep SAĞIR¹, NaimeASLAN²

¹*Doç. Dr., Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, ORCID: 0000-0002-9214-185X, e-posta: zeynep.sagir@ozal.edu.tr*

²*Fırat Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, ORCID: 0009-0006-6022-2037, e-posta: name23aslan2001@gmail.com*

ÖZET

Türk tarihi açısından önemli bir konuma sahip olan Doğu Türkistan'da yaşayan bireylerin etnik ve dinsel konularda çeşitli güçlüklerle maruz kaldıkları medyaya yansımaktadır. Hissettikleri asimilasyon politikaları ve insan hak ihlalleri sebebiyle Doğu Türkistanlı bireyler, vatanlarını terk ederek farklı ülkelere göç etmek zorunda kalabilmektedirler. Tüm bu sebeplerden ötürü Doğu Türkistan'da bulunan Türkler, hayatlarını özgürce yaşayabilmek ve seslerini dünya kamuoyuna duyurabilmek için vatanlarından göç ederek farklı ülkelere sığınmaktadırlar. Uygur Türklerine kapılarını açarak daha rahat bir yaşam hakkı sunan ülkelerin başında ise Türkiye gelmektedir. Ancak ülkemizde göç ile ilgili yapılan araştırmalar çoğunlukla Suriyeli ve diğer göçmenler üzerinde yoğunlaştığı için Doğu Türkistanlı göçmenleri konu edinen çalışmaların sayıca daha az olduğu görülmektedir. Bu nedenle göç araştırmaları kapsamında Doğu Türkistanlı göçmenlerin de örneklem olarak incelenmesi önem arz etmektedir. Böylece bu çalışmanın literatüre mütevazı bir katkı sunması ümit edilmektedir. Bu çalışmada, Türkiye'ye göç eden Doğu Türkistanlı göçmenlerin psikososyal uyumu konu edilmektedir. Bu bağlamda, söz konusu bireylerin psikososyal uyum süreçleri açısından mevcut durumlarına odaklanılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir. Bu kapsamda elde edilen verilerin, kültürlerarası psikoloji, travma psikolojisi ve göç psikolojisi gibi ilgili alanlarda yeni bir veri seti ile özgün katkılar sunması beklenmektedir. Çalışmamızın temel amacının, “*Türkiye’de bulunan Doğu Türkistanlı göçmenlerin psikososyal uyumu nasıldır?*” sorusunun cevabını aramak olduğu söylenebilir. Bu bağlamda zorunlu nedenlerle Türkiye'ye göç etmiş Doğu Türkistanlı bireylerin psikososyal uyum süreçlerinin belirlenmesi ve göç sonrası süreçte söz konusu bireylerin uyumlarını etkileyen unsurların objektif bir şekilde ortaya konulması önemlidir. Çalışmamızın ana hedefi ise iki toplum (Türkiye ve Doğu Türkistan) arasındaki etnik ve dini benzerliğin uyum sürecine nasıl bir yön verdiğini

betimlemek olacaktır. Türkiye’de bulunan Doğu Türkistanlı göçmenlerin psikososyal uyumunu ele alan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması olarak tasarlanan araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye’de yaşayan 18 yaşından büyük 6’sı kadın ve 4’ü erkek birey olmak üzere toplam 10 Doğu Türkistanlı yetişkin göçmen oluşturmaktadır. Çalışmaya gönüllü olarak katılan bireylerden izin alınarak görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Veriler, transkript edilerek kodlanmış ve kategorize edilmiştir. Bu sürece bağlı olarak veriler temalandırılmış ve elde edilen bulgular ise içerik analizi ile yorumlanmıştır. Çalışma sonucunda, Doğu Türkistanlı bireylerin, psikososyal uyum açısından Türkiye toplumuna uyum sağlarken önemli ölçüde zorlanmadıkları anlaşılmıştır. Bu sonucun ortaya çıkmasındaki en önemli unsurun iki toplumun da aynı etnik kökene ve aynı dine mensup olması gösterilebilir. Ayrıca iki toplum arasındaki kültür ve dil benzerliği de Doğu Türkistanlı bireylerin göç ettikleri toplum tarafından sahiplenilmelerinde önemli bir etken olarak görülmektedir. Bu ve benzeri özelliklerin, Uygurların Türkiye toplumuyla uyum sağlamasında önemli ölçüde etkin olduğu gözlemlenmiştir. Buna bağlı olarak Uygur Türklerinin, Türkiye toplumuna uyum sağlarken zorlanmamaları ve Türkiye halkı tarafından desteklenmeleri, iki toplum arasında bir kardeşlik bağı kurulmasını sağlamıştır. Böylece Doğu Türkistanlı göçmenler Türkiye’yi kendileri için ikinci bir vatan olarak kabul etmişlerdir. Çalışmamızda elde edilen diğer bir sonuç ise katılımcıların, Doğu Türkistan’da dinî açıdan baskıcı bir ortam olduğunu belirtmeleridir. Bundan dolayı onların Türkiye’ye geldikleri ilk zamanlarda insanların ibadetlerini özgürce yapmalarını ve elinde Kur’an ile gezmelerini garipsedikleri anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Doğu Türkistan, Psikososyal Uyum, Travma Psikojisi, Göç Psikolojisi, Uygur Türkleri.

INVESTIGATION OF PSYCHOSOCIAL ADJUSTMENT OF EAST TURKISTAN IMMIGRANTS IN TURKEY

Abstract

It is reflected in the media that individuals living in East Turkestan, which has an important position in terms of Turkish history, are exposed to various difficulties in ethnic and religious issues. Due to the assimilation policies and human rights violations they feel, individuals from East Turkestan may be forced to leave their homeland and migrate to different countries. For all these reasons, Turks in East Turkestan migrate from their homeland and take refuge in different countries in order to live their lives freely and make their voices heard in the world. Turkey is

one of the leading countries that opens its doors to Uyghur Turks and offers them the right to a more comfortable life. However, since the research on migration in our country mostly focuses on Syrian and other immigrants, it seems that the number of studies on East Turkestan immigrants is less. For this reason, it is important to examine East Turkestan immigrants as a sample within the scope of migration research. Thus, it is hoped that this study will make a modest contribution to the literature. In this study, the psychosocial adaptation of East Turkestan immigrants who migrated to Turkey is discussed. In this context, it is thought that it is necessary to focus on the current situation of the individuals in question in terms of their psychosocial adaptation processes. The data obtained in this context is expected to provide unique contributions with a new data set in related fields such as intercultural psychology, trauma psychology and migration psychology. The main purpose of our study is "What is the psychosocial adaptation of East Turkestan immigrants in Turkey?" It can be said that the aim is to search for the answer to the question. In this context, it is important to determine the psychosocial adaptation processes of East Turkestan individuals who migrated to Turkey for compulsory reasons and to objectively reveal the factors affecting the adaptation of these individuals in the post-migration period. The main goal of our study will be to describe how the ethnic and religious similarity between the two societies (Turkey and East Turkestan) directs the adaptation process. Qualitative research method was used in this study addressing the psychosocial adaptation of East Turkestan immigrants in Turkey. The study group of the research, which was designed as a case study from qualitative research designs, consists of a total of 10 adult immigrants from East Turkestan, 6 of whom are female and 4 of whom are male, over the age of 18 living in Turkey. Interviews were recorded with permission from individuals who participated in the study voluntarily. The data was transcribed, coded and categorized. Depending on this process, the data were themed and the findings were interpreted with content analysis. As a result of the study, it was understood that individuals from East Turkestan did not have significant difficulties in adapting to Turkish society in terms of psychosocial adaptation. The most important factor in the emergence of this result can be shown that both communities belong to the same ethnic origin and the same religion. In addition, the similarity in culture and language between the two societies is seen as an important factor in the acceptance of East Turkestan individuals by the society they immigrated to. It has been observed that these and similar features are significantly effective in the adaptation of Uyghurs to Turkish society. Accordingly, the fact that Uyghur Turks did not have difficulty in adapting to Turkish society and that they were supported by the Turkish people enabled the establishment of a bond of brotherhood between the two communities. Thus, immigrants from East Turkestan

accepted Turkey as a second homeland for themselves. Another result obtained in our study is that the participants stated that there is a religiously oppressive environment in East Turkestan. For this reason, it was understood that when they first came to Turkey, they found it strange that people worshiped freely and walked around with the Quran in their hands.

Keywords: Migration, East Turkestan, Psychosocial Adaptation, Trauma Psychology, Migration Psychology, Uyghur Turks.

GÖÇMEN ÇOCUK VE YETİŞKİNLERDE DİL EDİNİM SORUNLARININ EĞİTİM VE SAĞLIK SİSTEMİNE YANSIMALARI

Saniye TEZE¹, Resul KARADUMAN²

¹ Doktor Öğretim Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Gaziantep, Türkiye, ORCID: 0000-0003-0079-7382, E-Posta: steze@gantep.edu.tr

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü, Göçmen ve Mülteci Sağlığı Gaziantep/Türkiye, ORCID: 0009-0008-3184-4704 E-Posta: resulkaraduman27@gmail.com

ÖZET

İnsanın var olduğu günden beri insanla beraber süregelen kavramlar arasında göç olgusu gelmektedir. Göç sonrası entegrasyon ve haklardan etkin biçimde yararlanmasında göçmenlerin ev sahibi ülkenin dilini öğrenmesi bir zorunluluktur. Dil öğrenimi etkileyen faktörlerin başında ise göç eden toplum ile göç edilen topluma ait dil yapısı, kültürel benzerlik ve farklılıklar, coğrafi yakınlık ve uzaklık gibi etmenler gelmektedir. Göçmenlerde dil edinimi sağlık ve eğitim hizmeti alımı, iş olanakları, ev sahibi ülkeye ve kültürüne uyum, yaşam kalitesi artışı gibi etkileri beraberinde getirir. Dil edinimi sağlanamadığında ise, başta sağlık hizmeti alımı aksamaktadır. Örneğin 21 Kasım 2023 tarihindeki haberde 80 göçmen çocuğun dil bariyerinden dolayı öldüğü veya yaralandığı haberi dikkat çekmektedir. Ülkemizde ise, yapılan pek çok araştırmada, göçmenlerin sağlık hizmetlerinden yararlanmada en çok yaşanan problemin “dil sorunu” olduğunu sağlık personeli tarafından belirtilmiştir. BM Mülteci Örgütü UNHCR'nin 2016 yılında yayınladığı rapora göre yetki alanındaki 6 milyon okul çağındaki çocuğun 3,7 milyonunun okula erişimi yoktur. Mülteci çocukların sadece %50'si ilkokula gitmiştir. Ortaokula gitmede azalma durumu, göç alan 28 ülkede de benzer sonuçlar yaşanmaktadır. UNICEF'in 2017 yılındaki verilerine göre Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği'nin Mülteciler Komisyonu (UNHCR) küresel veri tabanı, 2016 yılında tahmini olarak Mültecilerin %66'sının ülkenin resmi dilini konuşmıyor ve çocuklarını okullara kaydetmek isteyen ebeveynler için bu durum, eğitime erişimin önünde ciddi bir engel teşkil edebilir. Göçmen çocuklar kendi dillerinin konuşulmadığı okullara kayıt yaptırdıklarında kavramları bilmedikleri bir dilde anlamak ve öğrenmek zorunda kalmanın zorluğuyla karşı karşıya kalırlar. Yeni dili yeni kavramlarla birlikte öğrenmek zaman alır ve bu çocukların derslerinde geri kalmalarına neden olmaktadır. Bu durum göçmen öğrencileri dezavantajlı duruma düşürmektedir. Ülkemizde Milli Eğitim Bakanının Eylül 2023 açıklamasına göre, 20 milyona yakın öğrenci olan “Türkiye'de 977 bin yabancı öğrenci var, 790 bini Suriyeli öğrenci” bulunmaktadır. Suriye'den savaş ve güvenlik nedenleriyle ayrılmak

zorunda kalan ailelerin ve çocukların eğitimi hem temel bir insan hakkıdır hem de onların açısından önemli bir ihtiyaçtır. Suriyeli öğrencilerin eğitime erişiminin, eğitim kalitelerinin artırılması, eğitim kurumlarının ve personelin kapasitesinin iyileştirilmesi amacıyla projeler uygulansa da yapılan bilimsel çalışmalarda öğretmenlerin Suriyeli öğrenciler ve veliler ile görüşme sıklıklarının düşük olduğu, dil ve kültür farklılığı yüzünden bu öğrencilere istenilen eğitimi veremedikleri ve iletişim kurmakta güçlük yaşadıkları ifade edilmiştir. Bu süreçte özellikle Suriyeli öğrencilerin Türkçeyi yeterli düzeyde bilmemeleri Türk eğitim sistemine entegrasyonu ve okula uyumu zorlaştırmıştır. Ayrıca bazı Suriyeli çocuklar ekonomik ve kültürel sebeplerden dolayı okuldan uzak kalmaktadır. Bu durumda Suriyeli çocukların eğitim sürecinin desteklenmesinde aile faktörünü de dikkate alarak, onları yabancılaştırmadan ve izole etmeden, çocuk-aile-ev odaklı Türkçe dil ve eğitim programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca göçmen çocukların eğitim hakları ile ilgili ebeveynler bilgilendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Dil, Dil Öğrenimi, Entegrasyon, Çocuk ve Yetişkin, Eğitim ve Sağlık

REFLECTIONS OF LANGUAGE ACQUISITION PROBLEMS IN MIGRANT CHILDREN AND ADULTS ON EDUCATION AND HEALTH SYSTEM

Abstract

The phenomenon of migration is one of the concepts that has been with human beings since the beginning of human existence. It is a necessity for migrants to learn the language of the host country in order to integrate after migration and to effectively utilize their rights. Factors affecting language learning include the language structure of the immigrant community and the host community, cultural similarities and differences, geographical proximity and distance. Language acquisition in migrants brings with it effects such as access to health and education services, job opportunities, adaptation to the host country and its culture, and improved quality of life. When language acquisition is not achieved, health care services are disrupted in the first place. For example, in the news dated November 21, 2023, it is noteworthy that 80 migrant children died or were injured due to language barriers. In our country, in many studies, health personnel have stated that the most common problem experienced by migrants in benefiting from health services is "language barrier". According to a 2016 report by UNHCR, the UN Refugee Agency, 3.7 million of the 6 million school-age

children in its mandate do not have access to school. Only 50% of refugee children attended primary school. The decline in secondary school enrollment is similar in the 28 countries receiving refugees. According to UNICEF data in 2017, the United Nations High Commissioner's Commission for Refugees (UNHCR) global database estimated that in 2016, 66% of refugees do not speak the official language of the country and for parents seeking to enroll their children in schools, this can be a serious barrier to accessing education. When migrant children are enrolled in schools where their own language is not spoken, they face the challenge of having to understand and learn concepts in an unfamiliar language. It takes time to learn the new language with new concepts and this causes children to fall behind in their studies. This puts migrant students at a disadvantage. According to the September 2023 statement of the Minister of National Education, "there are 977 thousand foreign students in Turkey, 790 thousand of whom are Syrian students", out of a total of nearly 20 million students. The education of families and children who had to leave Syria due to war and security reasons is both a fundamental human right and an important need for them. Although projects have been implemented to increase Syrian students' access to education, to improve the quality of education, and to improve the capacity of educational institutions and personnel, scientific studies have shown that the frequency of teachers' meetings with Syrian students and their parents is low, that they cannot provide the desired education to these students due to language and cultural differences, and that they have difficulties in communicating with them. In this process, especially Syrian students' lack of Turkish language skills made it difficult for them to integrate into the Turkish education system and adapt to school. In addition, some Syrian children stay away from school due to economic and cultural reasons. In this case, it is necessary to develop child-family-home-oriented Turkish language and education programs, taking into account the family factor in supporting the education process of Syrian children, without alienating and isolating them. In addition, parents should be informed about the educational rights of immigrant children.

Keywords: Migration, Language, Language Learning, Integration, Children and Adults, Education and Health

MÜLTECİLER VE AFET BİLİNCİ: İSLAHIYE ÖRNEĞİ REFUGEES AND DISASTER AWARENESS: THE ISLAHIYE EXAMPLE

Bilal ERDOĞAN¹

¹*Öğr. Gör., Gaziantep Üniversitesi, İslahiye Meslek Yüksekokulu, Gaziantep, Türkiye, ORCID:
0000-0002-1799-7690, E-Posta: bilalerdogan19t@gmail.com*

ÖZET

Savaş, afetler, rejim baskıları ve daha iyi yaşam koşulları sebebiyle ülkelerinden kaçıp ülkemize ve diğer ülkelere göç eden mülteciler iltica ettikleri yerlere uyum sağlamada çeşitli problemler yaşamaktadırlar. Bu doğrultuda ülkemize iltica eden veya sınırlardan izinsiz bir şekilde ülkemize geçen düzensiz mülteciler İçişleri Bakanlığının uygulamalarıyla tespit edilip Göç İdaresinin uygulamaları ile sınır dışı edilmektedirler. Zira bu düzensiz mülteciler buldukları yerlerde suça karışmakta ve yerleşik halkla da çeşitli sorunlar yaşamaktadır. Bunların yanısıra 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş depremlerinde ikamet izni alarak Hatay, Gaziantep, Kahramanmaraş ve diğer illerde yaşayan mülteciler asrın afeti karşısında vatandaşlarımız gibi ne yapacaklarını, nasıl hareket edeceklerini ve kendilerini nasıl koruyacaklarını bilmeden yoğun bir şekilde korku, panik ve kargaşaya yol açmış ve AFAD'ın ve mahalli idarecilerin koordinesiyle disipline ve kontrol altına alınmıştır. Yaptığım bu çalışmada İslahiye İlçesinde yaşayan mültecilerin durumları incelenmiş ve bu çalışma ortaya çıkarılmıştır. İslahiye Bölgesinde yaşayan mültecilerin afet bilinci konusundaki bilgi ve deneyimleri ve afet karşısında nasıl hareket edecekleri araştırılmıştır. Mültecilerde afet bilincini geliştirmek için Gaziantep Üniversitesi İslahiye Meslek Yüksekokulu tarafından hazırlanan Afet Bilinci ve Afetzedelere Destek Projesi kapsamında bilinçlendirme çalışmaları yapılacağı ve vatandaşlarımızda ve mültecilerde bilinçlendirme faaliyetleri yapılacağı öngörülmüştür. Çalışmada Suriye uyruklu mülteciler ile görüşülmüş ve onlarda afet bilincinin geliştirilmesi konusunda tutum ve davranışları ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Göç, Mülteci, Afet, İslahiye ve Eğitim.

REFUGEES AND DISASTER AWARENESS: THE ISLAHIYE EXAMPLE

Abstract

Refugees fleeing their countries due to war, disasters, regime oppression and better living conditions and migrating to our country and other countries experience various problems in

adapting to the places of asylum. Accordingly, irregular refugees who seek asylum in our country or cross borders without authorisation are identified through the practices of the Ministry of Interior and deported through the practices of the Migration Management. This is because these irregular refugees are involved in crimes in the places where they are found and have various problems with the residents. In addition to these, during the Kahramanmaraş earthquake on 6 February 2023, refugees living in Hatay, Gaziantep, Kahramanmaraş and other provinces with residence permits caused intense fear, panic and chaos without knowing what to do, how to act and how to protect themselves like our citizens in the face of the disaster of the century, and were disciplined and brought under control with the coordination of AFAD (Disaster and Emergency Management Presidency) and local administrators. In this study, the situation of refugees living in Islahiye District was examined and this study was revealed. The knowledge and experiences of the refugees living in Islahiye Region on disaster awareness and how they will act in the face of disaster were investigated. It is foreseen that awareness raising activities will be carried out within the scope of Disaster Awareness and Support to Disaster Victims Project prepared by Gaziantep University Islahiye Vocational School in order to improve disaster awareness among refugees and awareness raising activities will be carried out among our citizens and refugees. In the study, Syrian refugees were interviewed and their attitudes and behaviours on the development of disaster awareness were revealed.

Keywords: Migration, Rfugee, Disaster, Islahiye and education.

**YUNAN İLHÂKİ ÖNCESİ BALKAN COĞRAFYASINDA FAALİYET GÖSTEREN
SELANİK İNAS RÜŞTİYESİNİN İMTİHAN CETVELLERİ TEMELİNDE
AKADEMİK BAŞARI PROFİLİ ÜZERİNE BİR İNCELEME (1909-1910)**

Emrah Berkant PATOĞLU¹

*¹Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
ORCID: 0000-0002-5933-3024, e-Posta: emrahberkant@gmail.com*

ÖZET

Osmanlı Devleti'nde öğrencilerin ders başarı durumlarının ölçülmesine yönelik uygulamalar, bu amaçla çıkarılmış tüzük ve yönetmeliklerle belirlenmiştir. İlgili prosedürlere göre öğrenci başarısını ölçmek amacıyla her ders için ilgili dönemde hususi ve umumi sınavlar icra edilirdi. Ara sınav niteliğinde olan hususi sınavlar üç aylık periyotlarda, umumi sınavlar ise dönem sonunda yapılarak öğrencilerin almış oldukları puanlar imtihan cetvellerine kaydedilirdi. Bu cetvellerde öğrencilerin dönem içinde almış oldukları dersler, sınav notları ve ödüllerle ilgili bilgilerin yanı sıra yaşları ve doğum tarihlerine ilişkin bilgilere yer verilirdi. Bu cetveller akademik başarı durumunun yanı sıra öğrencilere ve mektebe dair başka bilgiler de içermesi ve farklı faktörlerin akademik başarıda etkisinin incelenmesi bakımından önem arz etmektedir. Bu araştırmanın amacı, Osmanlı Devleti'nin Balkan coğrafyasında faaliyet gösteren Selanik İnas Rüştüye Mektebine ait imtihan cetvellerinden hareketle 1909-1910 öğretim yılındaki öğrenci başarısını incelemektir. Nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde yürütülen bu çalışmada tarihsel doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Bu inceleme ışığında 1909-1910 öğretim yılında Selanik İnas Rüştüyesinin toplam 100 öğrenciden müteşekkil mevcudunun 28'inin birinci sınıf, 36'sının ikinci sınıf, 24'ünün üçüncü sınıf, 12'sinin ise dördüncü sınıf olduğu görülmüştür. Belirtilen tarihlerde, söz konusu öğrenciler arasında başarısız olup da bir üst sınıfa geçmeye hak kazanamayan herhangi bir öğrenciye rastlanmamıştır. Bu bağlamda, genel açıdan bakıldığında 1909-1910 eğitim-öğretim yılının Selanik İnas Rüştüyesi için başarılı bir yıl olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Tarihi, Selanik, İmtihan Cetveli, İnas Rüştüyesi, Balkan Tarihi

A STUDY ON THE ACADEMIC SUCCESS PROFILE OF THE THESSALONIKI INAS SECONDARY SCHOOL, WHICH OPERATED IN THE BALKAN GEOGRAPHY BEFORE THE GREEK ANNEXATION, ON THE BASIS OF EXAM SCHEDULES (1909-1910)

Abstract

In the Ottoman Empire, practices for measuring students' course success were determined by statutes and regulations issued for this purpose. Private and public exams were held for each course in the relevant period in order to measure student success according to the relevant procedures. Private exams, which were midterm exams, were held in three-month periods, and public exams were held at the end of the semester, and the scores obtained by the students were recorded in the examination tables. These tables included information about the courses taken by the students during the semester, their exam grades and awards, as well as their ages and dates of birth. These tables are important in that they contain other information about students and the school as well as academic success and examine the effects of different factors on academic success. The purpose of this research is to examine student success in the 1909-1910 academic year, based on the examination tables of the Thessaloniki Girls Secondary School, which operated in the Balkan geography of the Ottoman Empire. In this research conducted within the framework of qualitative research approach, historical document analysis method was used. In the light of this analysis, it was seen that in the 1909-1910 academic year, the total number of 100 students of the Thessaloniki Girls Secondary School was 28 first graders, 36 second graders, 24 third graders, and 12 fourth grade students. During the specified dates, there were no students among the students in question who failed and did not qualify to move to the next grade. In this context, from a general perspective, it can be said that the 1909-1910 academic year was a successful year for Thessaloniki Girls Secondary School,

Keywords: History of Education, Thessaloniki, Examination Schedules, Girls Secondary School, Balkan History

LOZAN MÜBADELESİ KAPSAMINDA KONYA

Ümmügülsüm CANDEĞER¹

¹Doç. Dr., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Osmaniye, Türkiye, ORCID: 0000-0002-6717-9311, E-Posta: ummugulsumcandeger@osmaniye.edu.tr

ÖZET

Mübadele fikri Lozan Antlaşması öncesinde de gündeme gelmiş olmakla birlikte konu Lozan Konferansı sırasında tekrar gündeme gelmiş ve 30 Ocak 1923 tarihli Yunan ve Türk Halklarının Mübadelesine İlişkin Sözleşme ve Protokol imzalanmıştır. Protokolün uygulanması süreci ise 1924 yılında başlayıp 1930 yılına kadar devam etmiştir. Protokolün uygulanabilmesi için on bir bağımsız komisyon kurularak çalışmalardan her iki taraf halkının da mümkün olabilen en uygun şartlarda yer değişimini tamamlaması için çaba sarf edilmiştir. Türkiye’de gelmesi planlanan mübadillerin iskanı ile ilgili ön hazırlıklar yapılmış buna istinaden Mübadele, İmar ve İskân Vekâleti kurularak bir İskân Kanunu çıkarılmıştır. Bu çalışmada Lozan Konferansı’nda kabul edilen Yunan ve Türk Halklarının Mübadelesine İlişkin Sözleşme ve Protokol ile sonrasındaki gelişmelerden kısaca bahsedilerek Konya ve havalisine getirilip yerleştirilen muhacirlerin geldikleri ve yerleştirildikleri yerlerden bahsedilmiştir. Sonuç olarak Konya merkez ilçe ve havalisine 6168 kişi ve 1579 hane mübadil yerleştirilmiştir. Gelenlerin iskanı genellikle bölgeden giden Rum nüfustan kalan yerler olmuştur. İskân sırasında yaşanan olumsuzluklar da genellikle Mübadele, İmar ve İskân Vekâleti eliyle düzeltilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mübadele, Lozan Antlaşması, göç, Konya

KONYA WITHIN THE SCOPE OF LAUSANNE EXCHANGE

Abstract

Although the idea of exchange was on the agenda before the Treaty of Lausanne, the issue was brought to the agenda again during the Lausanne Conference and the Convention and Protocol on the Exchange of Greek and Turkish Peoples were signed on January 30, 1923.

The implementation process of the protocol started in 1924 and continued until 1930. In order to implement the protocol, eleven independent commissions were established and efforts were made to complete the relocation of the people of both sides under the most favorable conditions possible. Preliminary preparations were made for the settlement of the exchanged people who were planned to come to Turkey. Based on this, the Ministry of Exchange, Reconstruction and Settlement was established and a Settlement Law was enacted. In this study, the Convention and Protocol on the Exchange of Greek and Turkish Peoples adopted at the Lausanne Conference and the subsequent developments are briefly mentioned, and the places where the immigrants who were brought and settled in Konya and its surroundings are mentioned. As a result, 6168 people and 1579 households were settled in the central district and surrounding areas of Konya. Those who came were generally settled in places left over from the Greek population that left the region. The negativities experienced during the settlement were generally tried to be corrected by the Ministry of Exchange, Reconstruction and Settlement.

Keywords: Exchange, Treaty of Lausanne, migration, Konya

KELTLERİN KÜÇÜK ASYA COĞRAFYASINA GÖÇÜ VE HAYDUTLUK FAALİYETLERİ

Alaaddin KALAYCI¹

¹Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Bölümü, ORCID: 0000-0003-2887-4773, e-posta: alaaddin.kalayci@hotmail.com

ÖZET

Anadolu coğrafyası İÖ 5. yüzyılda Ahameniş Krallığı'nın hâkimiyeti altında ve satraplık sistemi ile yönetilmekteydi. Ancak İÖ 3. yüzyılda Makedonya Krallığı gücünü arttırmayı başarmış ve Büyük İskender, Ahameniş Krallığı üzerine yaptığı Büyük Asya seferi sonucunda Anadolu coğrafyasının büyük çoğunluğunu ele geçirmeyi başarmıştır. Büyük İskender'in genç yaşta ölmesi, krallığını yönetecek bir vasi bulunmaması üzerine toprakları generalleri arasında paylaşılmıştır. Ancak bu paylaşım geçici süre çözüm getirmiş ve yeni kurulan krallıklar arasında tek güç olma mücadelesi başlamıştır. Büyük İskender'in generalleri arasında savaşlar devam ederken yerel toplumlar kendi aralarından seçtikleri veya daha önce ön plana çıkmış olan komutanların önderliğinde yeni krallıklar kurmuştur. Bu krallıkların bazıları Anadolu coğrafyasının bir kısmına hâkim olmuş ve Anadolu'da Hellenistik Dönem başlamıştır. Hellenistik Dönemde, Anadolu'da Pergamon, Pontus, Bithynia, Paphlagonia, Kapadokya gibi birçok krallık kurulmuştur. Ancak Anadolu'da etkin güç daha fazla toprağa ve askeri güce sahip olan Selevkos Krallığı olmuştur. Anadolu coğrafyasında Hellenistik dönem krallıklarından olan Bithynia Krallığı İÖ 279 yılında Kral Zipoetes ölümü ile birlikte oğulları Nicomedes ve Zipoetes arasında taht mücadelesi başlamıştır. Nicomedes kardeşine karşı daha güçlü olmak için yapacağı stratejik hamle Hellenistik Küçük Asya'nın dönüm noktası olacak ve siyasi dengeleri uzun vadede etkileyecektir. Nicomedes kardeşine karşı daha güçlü olmak adına tarihsel kaynaklara göre Ren nehri civarında yaşayan, barbar, savaşçı bir kavim olan Keltler ile ittifak kurmuştur. Keltler, Ren Nehri civarında sürekli olarak hareketli bir yaşam tarzı içinde olan ve birçok alt kabile ve boylarından oluşan topluluktur. Acımasız ve savaşçı özellikleri ile ön plana çıkmışlar ve daha önceki dönemlerde Avrupa'nın çeşitli bölgelerinde yaşamaya çalışmış, Roma topraklarına karşı istila saldırıları ve yağma girişimleri olmuştur. Antik kaynaklarda Kelt'lerin diğer bölgelere göç sebepleri arasında kıtlık, açlık ve yeni ganimet arayışı gibi sebepler bulunmaktadır. Benzer sebepler ile Küçük Asya coğrafyasına da göç etmek istedikleri bilinmektedir. Kelt olarak adlandırılan bu

topluluğa Roma kayıtlarında “Gal” topluluğu olarak bilinmektedir. Açlık ve yeni ganimet arayışı ile birlikte Küçük Asya’nın zenginliklerinden haberdar olan Kelt’ler Byzantion’a Bosporos Boğazı üzerinden gelerek kuşatma yapmış olmalarına rağmen düzenli askeri kuşatma bilgileri olmadığı için başarısız olmuşlardır. Ancak daha sonra Nicomedes ile yaptıkları antlaşma ile birlikte yaklaşık yarısı silahlı 20.000 kişilik Kelt topluluğu Hellenistik Küçük Asya coğrafyasına girmişleridir. Küçük Asya coğrafyasına gelen Keltler Trokmeler, Tolistobigiler ve Tektosaglar olarak üç boy olarak gelmişlerdir. Geliş amaçları üzerine Nicomedes adına savaşmış ve başarılı olmasını sağlamışlardır. Galatlar yapılan antlaşma gereğince Frigya bölgesinde kendilerine toprak tahsis edilmiştir. Galatlar savaşçı ve barbar bir kavim topluluğu olduklarından dolayı Hellenistik Anadolu coğrafyasında haydutluk faaliyetlerine devam etmişlerdir. Selevkos Kralı I. Antiochos hem Bithynia Krallığına karşı kaybettiği toprakları hem de Galatların haydutluk faaliyetlerine son vermek amacıyla bir sefer düzenlemiş ve başarılı olmuştur. Ancak Galatlar bu seferde İÖ 250 yılında Pontus Krallığına karşı yağma ve haydutluk girişimlerinde bulunmuşlardır. Galatlar yağma girişiminde başarılı olmasına rağmen bu durum kalıcı olmamış, Pontus Kralı II. Mithridates, komşu kent krallığı olan Herakleia Pontika’nın yardımıyla Galat istilasını çok zor bir şekilde engellemeyi başarmıştır. Ancak yine de başarılı olmasına rağmen Galatlara bir miktar haraç vermek zorunda kalmıştır. Galatların bir sonraki hedefi kendilerine haraç vermeyi reddeden sınır komşusu olan Pergamon Krallığı olacaktır. Pergamon Krallığı, Galatlara karşı savaş ilan etmiş ve İÖ 240 ve İÖ 238-237 yıllarında yapılan savaşlarda Pergamon Krallığı galip gelmeyi başarmış ve I. Attalos ise krallığını Galat istilasında kurtardığı için “Soter” (Kurtarıcı) unvanını almıştır. Ancak Galatlar yine de haydutluk faaliyetlerine devam etmiş ve bu durum Hellenistik Krallıklar tarafından kalıcı olarak engellenememiştir. Roma – Selevkos savaşı sonrasında Efes’te olan Roma Konsülü Gnaeus Manilius Vulso’ya, Pergamon kralı tarafından Galatların haydutluk faaliyetleri anlatılmış ve bu durum üzerine Roma Konsülü hem kralın etkisi hem de Galatların bu tutumu ile Küçük Asya’daki Roma çıkarları adına Galatların üzerine yürümüştür. İÖ 188 yılında Olimpos ve Magaba savaşlarını kazanan Roma Cumhuriyeti olmuş ve bu netice ile Galatlar barış antlaşması yaparak Roma’nın üstünlüğünü kabul etmişlerdir. Böylece Galatlar haydutluk faaliyetleri tamamen bitmese de eskiye nazaran çok daha azalmaya başlayarak İÖ 133 yılına kadar sessizlik dönemi olarak adlandırılan süreç içine girmişleridir. Bu çalışma, Avrupalı Kelt kabile topluluğunun siyasi ve toplumsal sebepler ile Hellenistik Küçük Asya coğrafyasına göç ederek yerleşmesi ile bölgedeki krallıklara karşı yaptıkları haydutluk ve yağma faaliyetleri hakkında bilgi vermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Keltler, Galatlar, Küçük Asya, Roma, Haydutluk
MIGRATION OF CELTS TO ASIA MINOR AND BANDITRY ACTIVITIES

Abstract

Anatolian geography was under the rule of the Achaemenid Kingdom in the 5th century BC and was governed by the satrapy system. However, in the 3rd century BC, the Kingdom of Macedonia managed to increase its power and Alexander the Great managed to capture the majority of the Anatolian geography as a result of his Great Asia expedition against the Achaemenid Kingdom. After Alexander the Great died at a young age and there was no guardian to rule his kingdom, his lands were shared among his generals. However, this sharing brought a temporary solution and the struggle to become the sole power among the newly established kingdoms began. While the wars continued between the generals of Alexander the Great, local societies established new kingdoms under the leadership of commanders they elected from among themselves or those who had previously come to the fore. Some of these kingdoms dominated a part of the Anatolian geography and the Hellenistic Period began in Anatolia. During the Hellenistic Period, many kingdoms such as Pergamon, Pontus, Bithynia, Paphlagonia and Cappadocia were established in Anatolia. However, the effective power in Anatolia was the Seleucid Kingdom, which had more land and military power. The Kingdom of Bithynia, one of the kingdoms of the Hellenistic period in Anatolia, began with the death of King Zipoetes in 279 BC, and the struggle for the throne began between his sons Nicomedes and Zipoetes. The strategic move that Nicomedes will make to become stronger against his brother will be the turning point of Hellenistic Asia Minor and will affect the political balances in the long term. In order to be stronger against his brother, Nicomedes formed an alliance with the Celts, a barbarian, warrior tribe living around the Rhine river, according to historical sources. Celts are a community consisting of many sub-tribes and tribes, living a constantly mobile lifestyle around the Rhine River. They came to the fore with their brutal and warlike characteristics, and in previous periods they tried to live in various parts of Europe, and there were invasion attacks and plunder attempts against Roman lands. In ancient sources, the reasons for the Celts' migration to other regions include famine, hunger and the search for new spoils. It is known that they wanted to migrate to Asia Minor for similar reasons. This community, called Celtic, is known as the "Gal" community in Roman records. Although the Celts, who were aware of the riches of Asia Minor due to hunger and the search for new spoils, came to Byzantium via the Bosphorus Strait and laid siege, they failed because they did not have knowledge of regular military sieges. However, with the agreement they made with Nicomedes, a Celtic community of 20,000 people,

approximately half of whom were armed, entered the Hellenistic Asia Minor geography. The Celts who came to Asia Minor came in three tribes: Trokmes, Tolistobigis and Tektosags. They fought on behalf of Nicomedes for their purpose of coming and ensured his success. In accordance with the agreement made with the Galatians, land was allocated to them in the Phrygian region. Since the Galatians were a warrior and barbarian tribe, they continued their banditry activities in the Hellenistic Anatolia geography. Seleucid King Antiochos I organized an expedition to put an end to both the lands he lost to the Kingdom of Bithynia and the banditry activities of the Galatians, and he was successful. However, the Galatians attempted plunder and banditry against the Kingdom of Pontus in 250 BC. Although the Galatians were successful in their plunder attempt, this situation was not permanent, and Pontus King II. Mithridates managed to prevent the Galatian invasion with the help of the neighboring city kingdom of Herakleia Pontika. However, even though he was successful, he had to pay some tribute to the Galatians. The Galatians' next target would be their border neighbor, the Kingdom of Pergamon, which refused to pay them tribute. The Kingdom of Pergamon declared war against the Galatians and in the wars fought in 240 BC and 238-237 BC, the Kingdom of Pergamon managed to win, and Attalos I received the title of "Soter" (Savior) for saving his kingdom from the Galatian invasion. However, the Galatians still continued their banditry activities and this could not be permanently prevented by the Hellenistic Kingdoms. After the Roman-Seleucid war, the Roman Consul Gnaeus Manilius Vulso, who was in Ephesus, was told about the banditry activities of the Galatians by the king of Pergamon, and upon this situation, the Roman Consul, with the influence of both the king and the attitude of the Galatians, marched against the Galatians in the name of Roman interests in Asia Minor. In 188 BC, the Roman Republic won the Battles of Olympus and Magaba and as a result, the Galatians signed a peace treaty and accepted the superiority of Rome. Thus, although the banditry activities of the Galatians did not end completely, they began to decrease much more than before and entered a period called the period of silence until 133 BC. This study aims to provide information about the European Celtic tribal community migrating and settling in the Hellenistic Asia Minor geography for political and social reasons, and their banditry and plundering activities against the kingdoms in the region.

Keywords: Migration, Celts, Galatians, Asia Minor, Rome, Banditry

HZ. ALİ DÖNEMİ İÇ ÇATIŞMALARININ GÖÇE ETKİSİ

İsmail TANRIVERDİ¹

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi,
ORCID: 0000-0003-3063-3485, e-posta: ismail.tanriverdi@gmail.com

ÖZET

Hz. Ali'nin hilâfet yılları (H. 35-40/M. 656-661) fütuhatlar sayesinde hızla büyüyen İslâm devletinin biriken problemlerinin ortaya çıktığı bir dönem olmuştur. Farklı bölgelerden Medine'ye gelen Müslüman gruplar tarafından Hz. Osman'ın öldürülmesiyle (H. 35/M. 656) baş gösteren toplumsal ayrışmalar kısa sürede iç çekişmelere/fitnelere yol açmıştır. Hz. Ali'nin halife olmasıyla genişleyen bu olayların en önemli tezahürlerinden biri de bir takım toplumsal göçlere neden olmasıdır. Bu göçler kimi zaman gönüllü tarafgirliklerin sonucu oluşurken kimi zaman da baskılar veya zorunlu hallerden kaynaklanmıştır. Bu göçlerin en önemli ortak özelliği, İslâm devletinin sınırları içerisinde meydana gelmiş olması yani İslâm devletinin sınırlarının dışına taşmamasıdır. Bu çalışmada ilk dönem İslâm tarihinin en kritik yıllarından biri sayılan Hz. Ali'nin hilafet yıllarında meydana gelen göçlerin nedenleri, sonuçları ve gelişim seyri üzerinde durulmuştur. Hz. Ali'nin hilafet dönemine kadar meydana gelen fetih hareketleri, Arap Yarımadası'nda birçok göç hareketine neden olmuştur. Bu göçlerin seyri, genellikle güneyden kuzeye; göçebe yaşamından/bedevîlikten şehir yaşamına/hadârîliğe doğru meydana gelmiştir. Söz konusu göçlerin toplumsal yapı üzerindeki yansımaları özellikle Hz. Ali'nin hilafet yıllarında tezahür etmiştir. Çoğunlukla olumsuz yöndeki bu tezahürler, Hz. Ali'nin yönetim politikalarına büyük oranda yön vermiştir. Önceleri göçebe bir hayat yaşayan kabilelerin şehirlere yerleşmeleri alışık oldukları kültürden vazgeçtikleri anlamına gelmiyordu. Tam aksine şehir hayatına pek de uymayan göçebe kültürü ve kabile asabiyetinin onlarla beraber şehirlere taşınması, toplum ve şehir yaşamının heterojen bir yapıya dönüşmesine yol açtı. Hz. Ali'nin taraftarı olup onunla beraber hareket eden bu toplum bir takım etkenlerle zaman zaman göçebe yaşamdan kalma kendi özel gündemlerine dönüp Hz. Ali'yi yalnız bırakabilmişlerdir. Öte yandan Hz. Ali'nin hilafeti konusunda toplumda tam anlamıyla bir uzlaşma söz konusu değildi. Bu yüzden muhalif kanatta yer alanların büyük çoğunluğu, halifenin etki alanından uzak bölgelere veya muhalefete daha elverişli eyaletlere göç etmişlerdir. İlk önce çoğunlukla Basra'da toplanan muhalifler Cemel Vakası'ndan (H. 36/M. 656) sonra Muâviye b. Ebî Süfyân'ın yönetimi altında bulunan Şam'a doğru göç etmişlerdir. Bu dönemde meydana gelen iç çatışmalarda

taraf olmak istemeyenler ise genellikle sınır boylarına veya şehir merkezlerinden uzak köy veya kasabalara gitmeyi tercih etmişlerdir. Örneğin dönemin önemli isimlerinden biri olan Ebû Mes'ûd Hz. Ali'nin ısrarlarına rağmen taraf olmak istememiş, kendisiyle hareket eden 400 kişiyle beraber sınır boylarına gitmiştir. Tarafsız kalmak isteyip siyasi çekişmelerden uzak duranlar arasında sahâbenin ileri gelenlerinden önemli isimlerin yer alması, dikkat çekicidir. Sa'd b. Ebî Vakkas, Ebû Mûsâ el-Eş'arî, Muğîre b. Şu'be, Zeyd b. Sâbit, Abdullah b. Ömer bu isimlerden birkaçıdır.

Anahtar sözcükler: Hz. Ali, İslâm toplumu, fitne, göç, hilâfet

THE EFFECT OF ALI b. ABU TALİB PERIOD INTERNAL CONFLICTS ON MIGRATION

Abstract

The years of the Ali b. Abu Talib Caliphate (H. 35-40/AD 656-661) were a period in which the accumulated problems of the rapidly growing Islamic state, thanks to the conquests, emerged. The social divisions that started with the murder of Osman (35 H. / 656 A.D.) by Muslim groups coming to Medina from different regions soon led to internal strife/discord. One of the most important manifestations of these events, which expanded after Ali b. Abu Talib became the caliph, was that they caused some social migrations. While these migrations sometimes occurred as a result of voluntary bias, sometimes they resulted from pressures or compulsory situations. The most important common feature of these migrations is that they occurred within the borders of the Islamic state, that is, they did not extend beyond the borders of the Islamic state. In this study, the causes, consequences and course of development of the migrations that took place during the caliphate of Ali b. Abu Talib, which is considered one of the most critical years in the early Islamic history, are focused on. The conquest movements that took place until Ali b. Abu Talib's caliphate period caused many migration movements in the Arabian Peninsula. The course of these migrations is generally from south to north; It emerged from nomadic life/bedouinism to city life/hadariism. The reflections of these migrations on the social structure were especially evident during the years of Ali b. Abu Talib's caliphate. These mostly negative manifestations, Hz. He largely guided Ali b. Abu Talib's management policies. The fact that the tribes, who previously lived a nomadic life, settled in cities did not mean that they gave up the culture they were accustomed to. On the contrary, the nomadic culture and tribal nervousness, which did not suit city life, were brought to the cities with them, causing society and city life to turn into a heterogeneous structure. This society, which was a supporter of Ali b. Abu Talib and acted together with

him, was able to turn to their own private agendas from nomadic life and leave Ali b. Abu Talib alone, due to a number of factors. On the other hand, there was no full consensus in society regarding Ali b. Abu Talib's caliphate. For this reason, the majority of those on the opposition wing migrated to regions far from the Caliph's sphere of influence or to states more suitable for the opposition. The opponents first gathered mostly in Basra. After the Jamal Incident (36 H./656 A.D.), Muawiye b. They migrated towards Damascus, which was under the rule of Abi Sufyan. Those who did not want to take sides in the internal conflicts that occurred during this period generally preferred to go to border areas or villages or towns far from city centers. For example, despite the insistence of Abu Mes'ud Ali b. Abu Talib, one of the important figures of the period, he did not want to take sides and went to the border with 400 people acting with him. It is noteworthy that among those who wanted to remain neutral and stayed away from political conflicts, there were important names among the leading companions of the Companions. Sa'd b. Ebî Vakkas, Ebû Mûsâ el-Eş'arî, Mughîre b. Shu'be, Zayd b. Thabit, Abdullah b. Ömer is a few of these names.

Keywords: Ali b. Abu Talib, Islamic society, discord, migration, caliphate

MEKANIN KAYBI KELAMIN KAYBINA NEDEN OLUR: GÖÇ VE MEKANIN DEĞİŞİMİ

Ahmet TAŞĞIN¹, Hakkı TAŞĞIN²

¹ Prof. Dr. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Alevi Bektaşî Kültürü Bölümü, <https://orcid.org/0000-0002-2751-9924>, tasgin.ahmet@hbv.edu.tr

² Bilim Uzmanı, Edeb Erkan Dergisi, <https://orcid.org/0000-0002-1454-6667>, tasginhakkı@hbv.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, göçle yerinden ayrılan veya yerinden edilen topluluklar etrafında şekillenmiştir. Toplulukların göçle birlikte yaşadıkları yere dair anlatımlarının kaybını ele almaktadır. Çalışma, gönüllü veya zorunlu göçle hareket eden topluluklar, kimliklerini inşa ettikleri veya kimliklerini temsil eden alanı kaybetmelerine odaklanmaktadır. Bunun için çalışma, toplulukların kendilerini tanımladıkları kavramsal alanı da bütün setiyle birlikte kaybettiklerini ileri sürmektedir ve konuyu da mekan, kelam, diyar, nefis-benlik, taaruf kavramları etrafında aktarmaya odaklanmaktadır. Göç konulu çalışmaların kavramsal setinin ortak olması nedeniyle büyük veya yaygın kavram ve teori ortak bir zemin oluşturmaktadır. Bununla birlikte farklı toplulukların kavramsal ve teorik çevresini ya yok etmekte ya da önemsizleştirmiştir. Bir yönüyle kavramların da göç ettiği ve kavramların da gönüllü veya zorunlu göçe itildikleri söylenebilir. Kavramsal olarak göçün oluşturduğu yeni tanımlar, mekan, kelam, diyar, taaruf ve nefis gibi yerleşik ve yerinden edilenin meskun ve muhacirinin mekan olarak tanımını zorlaştırmaktadır. Mekan, varlığın içerildiği alan olarak içkin olan kelamla birlikte, mekanı da aktarmakta ve tanımlamaktadır. Yerleşik olduğu yerden hareket eden ve ettirilen topluluklar mekanını kaybetmektedir. Bu hareketle mekanı tanımlayan kelamı da yitirmektedir. Kaybın yaşanmasında iç veya dış göç olmasının önemi yoktur ve kayıp göçle birlikte yaşanmaktadır. Mekanını kaybeden ve kelamını muhafaza eden topluluklardan söz edilebilir ve mesela Türkistan, Horasan, Azerbaycan'dan Anadolu'ya göçler bu şekilde değerlendirilebilir. Bu toplulukların kelamı muhafaza etmelerindeki etken ise yeni mekanlarına kavramsal seti taşıdıkları şeklinde özetlenebilir. Oysa son iki yüzyılda gerçekleşen göçler, hem mekanı hem kelamı yok etmektedir. Böylece yüzyıllardır güveni inşa eden mekan, belirsizliği artıran ve kaygıyı çoğaltan yeni bir mekana dönüşmektedir. Belirsizlik ve kaygı hali göçmen olarak tanımlanan uçsuz bucaksız aktarım ve sürekli mekan arayışındaki ruh haline sahip toplulukların adı haline gelmiştir. Bundan dolayı muhacir ve göçmen arasındaki bir fark oluşmaktadır. Muhacir geleneksel veya modern öncesi toplulukları

tarif ederken göçmen modern dönemin topluluklarını tanımlama için kullanılmaktadır. Bunun için Türk sosyal bilimleri de bir süre sonra muhacir kavramı yerine göçmen kullanmayı özellikle 1960'lı yıllardan sonra tercih etmeye başlamıştır. Çünkü modern sosyal bilimlerin kavramsal setini özümsemişlerdir. Muhacir ve yaşadığı mekan, kaygı ve belirsizlikle birlikte yeni bir kelimaya maruz kalmaktadır. Üretilen bu kelime ise göçmen için hikayesi ve geçmişi olmayan bir dünyadan devşirilmektedir. Bundan dolayı da tersinden bu kelimeyle mekanı da var edememektedir. Mekan, tarih, kültür, iktisat, sosyal, dini ve mimari vb. bireysel ve toplumsal bütün faaliyetleri içermektedir. Mekan içerdikleriyle birlikte kelime ile tanımlanmakta ve içerdiklerinin iz ve etkisini anlamıyla tespit, tarif ve aktarımını sağlamaktadır. Mekan ve kelime ilişkisinin görüldüğü alan ise diyar ile takdim edilmektedir. Diyar, üzerinde açık ve gizli anlamları ve ilişkileri barındıran dönüp dolaşan, hareket eden ve sürekliliği temsil etmektedir. Göçle birlikte varlığın görülmesini ve ifadesini sağlayan bütün alanlar, durma noktasına gelmekte ve yeni bir diyar için üretimi zorunlu hale getirmektedir. Mekan olarak diyar, üzerinde bütün zamanın her türlü sosyokültürel faaliyetin yürüdüğü deveren ettiği ve varlığın konumlandırıldığı bir alana karşılık gelmektedir. Yerleşik ve göçmenlik halini ortak mekanda yaşayanların tabii oldukları kurallar, ortak bir alanda gerçekleşmekte ve bu alanla temsil edilmektedir. Bu ortak alan paylaşılmakta ve bu ortak alanda tarihi ve günlük ilişkiler, dün ve bugün ilişkisiyle yaşatılmaktadır. Birey ve topluluklar, uzun zaman diliminde karşılıklı olarak birbirlerini tanımakta ve ilişkilerine dair sınırlar oluşturulmaktadır. Ortak mekanda oluşturulan sınırlar, kelimeyle izah edilmektedir. Ortak mekanda ve kelimeyle oluşan nefis-benlikle topluluk üyeleri birbirlerini hem bireysel hem de kolektif olarak tanımaktadır. İşte karşılıklı birbirlerine dair sınırlarını ortak mekanda ve kelime hududunda yapmaya taaruf denilmektedir. Uzun bir zaman diliminde oluşan ilişki ve kalıplarıyla birey ve topluluklar, mekanda ve kelime ile şekillenen ve tanımlanan diyarda, ortak mekanda ve kelimeyle dolaylı olarak kendilerinden olanlarla yaşamaktadır. Ortak mekanda ve kelime, kendinden olanı belirlerken kendinden olan arasındaki farkı da korumakta ve birinin diğerini yutmasına izin vermemektedir. Bu kendinden olmaya da nefis-benlik denmektedir. Sonuç olarak göçe maruz kalan birey ve topluluk, mekanda kaybettiğinde, kelimeyi de kaybetmektedir. İlişkiler örgüsünün oluşturulduğu diyar, üzerinde yaşayanların birbirlerini tanımlarıyla kendilerinden olanı da oluşturmaktadır. Göçle birlikte diyarını terk eden içerdikleri bütün ilişki biçimini de terk etmekte ve tanıdığı ve tanımladığı kalıpları da değersiz ve önemsiz hale gelmektedir. Artık mekanda, diyar, kelime, nefis ve taaruf ettiği alanda kendisinden olanı kaybetmektedir. Yeni bir mekanda, kelime, diyar, taaruf ve nefis üretimine tabii tutulmaktadır. Bu yeni üretim, tarihsel bağ veya varoluşsal alanı karşılamadığı için yeni mekanda varlık olarak sınırsızlığı ve bilgi olarak sonsuzluğu temsil etmektedir.

Böylece varoluşsal belirsizlik, epistemik sayılamazlık göçmen için tanımsızlığa ve belirsizliğe neden olmaktadır. Geçen iki yüzyılda bütün dünyada savaşlar, siyasi çatışmalar ve iktisadi pazarın el değiştirmesinin oluşturduğu gerilim, birey ve toplulukların yerlerinden edilmelerine neden olmuştur. Yerlerinden edilenlerin bir düzen etrafında bir yandan diğerine hareket ettiği şeklinde algı, sadece gelişmiş ülkeler lehine işlemektedir. İktisadi ve kültürel kaynak olarak görülen dünyanın diğer yakasında bu hareketlilik, siyasi, iktisadi, kültürel, sosyal, dini vb. toplumsal kurumlar açısından aleyhte işlemektedir. Giderek daha fazla sıkıştırılarak gelişmeye teşvik edilen topluluklar, mekanlarını, diyarlarını kaybetleriyle birlikte kendilerini tanımladıkları ve birbirlerini tanıdıkları kelimeleri de kaybettikleri için toparlanamamaktadır. Böylece mekan, kelimeler, diyar, nefis, taaruf kavramsal seti de içerdiği anlamıyla göç ettiğinden kaygı ve güvensizlik derinleşmektedir. Kavramsal alan, birey ve toplumun mekan ve diyarda güvenli yaşamasını sağlamakta ve bu imkanı sunmaktadır. Türkiye de dahil Türkiye'yi çevreleyen ülkelerin göç hareketliliği mekan, kelimeler, diyar, taaruf ve nefis kavramsal setiyle yeniden aktarılmaya çalışılmalı ve buradan hareket noktası oluşturulmalıdır. Böylece göç ettirilen kavramsal çevreye, kavramlarıyla birlikte oluşturulan kaygının azalmasına imkan ve fırsat sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mekan, Kelam, Diyar, Göç, Taaruf, Nefs.

LOSS OF SPACE LEADS TO LOSS OF KALAM: MIGRATION AND CHANGE OF SPACE

Abstract

This study is centered around communities displaced or displaced by migration. It addresses the loss of communities' narratives about the place they live in with migration. The study focuses on the loss of the space in which communities who move through voluntary or forced migration construct their identities or represent their identities. For this, the study argues that communities lose the conceptual space in which they define themselves along with the whole set and focuses on conveying the issue around the concepts of space, kelimeler, diyar, nefis-self, taaruf. Since the conceptual set of studies on migration is common, the major or common concepts and theories form a common ground. However, the conceptual and theoretical environment of different communities has either disappeared or trivialized. In a way, it can be said that concepts also migrate and concepts are pushed to voluntary or forced migration. Conceptually, the new definitions created by migration, such as space, kelimeler, diyar, taaruf and nefis, make it difficult to define the resident and the displaced, the dweller and the muhajir

as space. Space, as the space in which existence is contained, transmits and defines space along with the immanent kalam. Communities that move and are moved from where they are settled lose their space. With this movement, they also lose the kalam that defines the space. It does not matter whether it is internal or external migration in the experience of loss, and loss is experienced with migration. One can speak of communities that lost their place and preserved their kalam, and for example, the migrations from Turkistan, Khorasan and Azerbaijan to Anatolia can be evaluated in this way. The reason why these communities preserved kalam can be summarized as that they carried the conceptual set to their new places. However, the migrations of the last two centuries have destroyed both place and kalam. Thus, the place that built trust for centuries turns into a new place that increases anxiety. The migrant and the place where he/she lives are exposed to the production of a new kalam along with anxiety and uncertainty. For the migrant, this kalam is drawn from a world without a story and a past. Therefore, in reverse, it is not able to bring the place into existence with this kalam. Space includes all individual and social activities such as history, culture, economy, social, religious and architectural etc. Space is defined by kalam together with what it contains, and it provides the identification, description and transmission of the traces and effects of what it contains. The area in which the relationship between space and kalam is seen is presented with the term "diyar". The realm represents the circulating, moving and continuity that harbors overt and hidden meanings and relations. With migration, all the spaces that allow for the seeing and expression of existence come to a standstill and make production for a new diyar/realm compulsory. As a space, the land corresponds to an area on which all sociocultural activities of all kinds of time are carried out and on which existence is positioned. This common space is shared, and in this common space, historical and everyday relations are kept alive through the relationship between yesterday and today. Individuals and communities get to know each other mutually over a long period of time and boundaries are established regarding their relationships. The boundaries created in the common space are explained by kalam. With the nafs-self formed by the common space and kalam, community members recognize each other both individually and collectively. This is what is called taaruf, the mutual recognition of each other's boundaries within the boundaries of common space and kalam. Individuals and communities, with their relationships and patterns formed over a long period of time, live in the land shaped and defined by space and kalam, with those who are from themselves because of the common space and kalam. Common space and kalam, while defining the self, also preserves the difference between the self and does not allow one to swallow the other. This selfhood is called nafs-self. As a result, when the individual and the

community subjected to migration lose their space, they also lose their kalam. The land where the web of relationships is formed also forms the self through the mutual recognition of those who live in it. With migration, the one who leaves his land also leaves all the forms of relationship it contains, and the patterns he recognizes and defines become worthless and insignificant. He loses what is his own in the space, land, kalam, soul, and the sphere in which he has migrated. It is subjected to a new production of space, kalam, diyar, taaruf and soul. Since this new production does not fulfill the historical connection or existential space, the new space represents infinity as existence and infinity as knowledge. Thus, existential uncertainty and epistemic uncountability cause undefinition and uncertainty for the migrant. In the last two centuries, wars, political conflicts and the tensions created by the changing hands of the economic market all over the world have led to the displacement of individuals and communities. The perception that the displaced move from one side to the other in an orderly fashion only works in favor of developed countries. On the other side of the world, which is seen as an economic and cultural resource, this mobility works against social institutions such as political, economic, cultural, social, religious, etc. Communities that are encouraged to develop by being squeezed more and more cannot recover because they have lost their places and lands, as well as the kalam by which they define themselves and recognize each other. Thus, anxiety and insecurity deepen as space, kalam, land, nafs, taaruf migrate in the sense that it includes the conceptual set. The conceptual field provides and enables the individual and society to live safely in space and land. The migration mobility of the countries surrounding Turkey, including Turkey, should be tried to be retransmitted with the conceptual set of space, kalam, diyar, taaruf and nafs, and a starting point should be created from here. In this way, the conceptual environment that is migrated will provide the opportunity and opportunity to reduce the anxiety created with its concepts.

Keywords: Space, Kalam, Diyar, Migration, Taaruf, Nafs.

ÇAĞDAŞ EDEBİYATIMIZDA KUDÜS ŞİİRLERİNDE GÖÇ

Mahmut Abdullah ARSLAN¹

¹*Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Erzincan / Türkiye, ORCID: 0000-0003-1289-3662, E-Posta: maarslan@erzincan.edu.tr*

ÖZET

Göç; coğrafi, sosyal ve kültürel sebeplerle uluslararası bir sınırı geçerek veya bir devlet içinde bir yerleşim yerinden bir başka yere gerçekleşen bir nüfus hareketliliğidir. İnsanda mekansal değişiklik eğilimini çoğu zaman içinde bulunduğu şartları iyileştirme ve daha uygun bir çevrede yaşama isteği yönlendirir (Çelik, Nisan 2018; Göç Terimleri Sözlüğü, Siyer, Ocak-Şubat-Mart 2023). Kadim zamanlardan günümüze dünyayı daha yaşanabilir hale getirmek, iman ile gerçek özgürlüğe ulaşmak, insanca bir yaşama kavuşmak gibi ulvi gayelere dayanan nice iyi göç örnekleri vardır. Bununla birlikte zulüm, şiddet, savaş gibi olumsuzluklardan kaçanların ya da yerini yurdunu terk etmek zorunda bırakılanların yaşadığı yürekleri sızlatan pek çok göç hatırasına da tarih hüznüyle şahit olmuştur. Son yıllarda gerek bölgemiz, gerek İslam coğrafyası, gerekse insanlık büyük sıkıntılar yaşamış, yürek burkan gelişmelere sahne olmuştur. Uzun yıllar devam eden sömürü faaliyetleri, farklılıkların ön plana çıkartılması, fitne ve tefrika tohumlarının ekilmesi, küresel güçlerin ülkelere yönelik planları, güç ve çıkar dengeleri, kaynaklara sahip olma hayali ve benzeri sebeplerden kaynaklanan şiddet, zulüm, savaş ve karışıklık gibi nedenlerle milyonlarca insan evinden, ülkesinden, dahası ümitleri ve geleceğinden edilmiştir. Dünyanın duyarsız bakışları arasında karanlık sularda yitirilen hayatlar, kıyıya vuran masum ve minik bedenler, insanlık tarihinin en acı tabloları arasında yerine almıştır (Edit. Sünnetci, 2020). Çalışma, çağdaş şiirimizde yer alan Kudüs şiirlerinde “göç” temasını tespit etmek amacıyla kurgulanmıştır. Doküman analizi deseninin kullanıldığı çalışmada incelenecek şiirler öne çıkan şairlerin ilgili şiirlerinden seçilmiştir. İlgili şairlerin şiirleri araştırmacıların daha önce konu hakkında yazmış oldukları çalışmalardan hareketle belirlenmiş, belirlenen bu dokümanlar göç bağlamında ele alınmıştır. Basılı ve elektronik kaynaklardan toplanan veriler ilgili çalışmada içerik analizine tabi tutulmuştur. Çalışma ile ilgili araştırma sonucunda çağdaş dönem şiirimizde Kudüs’e gelince: Üstad Necip Fazıl’ın “Miraç”, “Yahudi” ve “İsrail”; Sezai Karakoç’un 1969’da Yahudiler tarafından Mescid-i Aksa’nın ateşe verilmesi üzerine yazdığı “Ey Yahudi” ve sonraki “Alinyazısı Saati”; Kudüs’ü kol saati gibi taşıyan Nuri Pakdil’in “Anneler ve Kudüsler”, Mescid-i Aksa’yı konuşturan Mehmet Akif İnan’ın “Mescid-i Aksa”, Cahit Zarifoğlu’nun “Daralan Vakitler”, Muhsin İlyas Subaşı’nın “Filistinli Enes’in Dersi”, Cumali Ünal’dı Hasannebioğlu’nun “Yazısız Bir

Fotoğraf İçin Şiir”, Arif Ay’ın “Kudüs KonuŐuyor” Őiirlerine karar verilmiŐ ve bunlar doküman analizine tabi tutulmuştur (Erdönmez, 2023; Haz.Turan, 2018; <https://www.antoloji.com/kudus-siiri/>).

Anahtar kelimeler: ağdaŐ Türk edebiyatı, Şiir, gö .

MIGRATION İN JERUSALEM POEMS IN OUR CONTEMPORARY

LITERATURE

Abstract

Migration; It is a population movement that occurs across an international border or from one settlement to another within a state due to geographical, social and cultural reasons. The tendency for spatial change in humans is often driven by the desire to improve their conditions and live in a more suitable environment (elik, Nisan 2018; Gö Terimleri Sözlüğü, Siyer, Ocak-Şubat-Mart 2023). From ancient times to the present, there are many good examples of migration based on lofty goals such as making the world more livable, reaching true freedom with faith, and achieving a humane life. However, history has sadly witnessed many heartbreaking memories of migration experienced by those who escaped from negativities such as oppression, violence, and war, or were forced to leave their homeland. In recent years, both our region, the Islamic geography, and humanity have experienced great difficulties and witnessed heartbreaking developments. Millions of people have been displaced from their homes due to reasons such as violence, oppression, war and confusion resulting from long-standing exploitation activities, highlighting differences, sowing the seeds of discord and division, plans of global powers towards countries, balances of power and interests, dreams of owning resources and similar reasons. He was deprived of his country, his hopes and his future. . The lives lost in dark waters under the insensitive gaze of the world, the innocent and tiny bodies washed ashore, have taken their place among the most painful paintings in human history (Edit. Sünnetci, 2020). The study was designed to detect the theme of "migration" in the Jerusalem poems in our contemporary poetry. The poems to be examined in the study, in which the document analysis pattern was used, were selected from the relevant poems of the prominent poets. The poems of the relevant poets were determined based on the studies that the researchers had previously written on the subject, and these documents were discussed in the context of migration. Data collected from printed and electronic sources were subjected to content analysis in the relevant study. As a result of the research regarding the study, when it comes to Jerusalem in our contemporary

period poetry: Master Necip Fazıl's "Mirac", "Jew" and "Israel"; Sezai Karakoç's "O Jew" and the later "Hour of Destiny", written after the Al-Aqsa Mosque was set on fire by the Jews in 1969; "Mothers and Jerusalems" by Nuri Pakdil, who carries Jerusalem like a wristwatch, "Masjid al-Aqsa" by Mehmet Akif İnan, who makes the Masjid al-Aqsa talk, "Trunning Times" by Cahit Zarifoğlu, Muhsin İlyas Subaşı's The poems "Palestinian Enes's Lesson", Cumali Ünaldı Hasannebioğlu's "Poem for an Unwritten Photograph" and Arif Ay's "Jerusalem Speaks" were decided and these were subjected to document analysis (Erdönmez, 2023; Haz.Turan, 2018; <https://www.antoloji.com/kudus-siiri/>).

Keywords: contemporary Turkish literature, poem, migration.

ÇALIŞMA REJİMİ BAĞLAMINDA SURIYELİLERDE AİLE VE AKRABALIK DİNAMİKLERİ

Elçin TURAN¹

*¹Köln Üniversitesi , Sosyal ve Kültürel Antropoloji Bölümü, Köln/Almanya, e-posta:
elcinntrn@gmail.com*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki Suriyelilerin içinde buldukları göç koşulları ve tarımsal emek piyasası koşulları içinde aile ve akrabalık ilişkilerinin nasıl şekillendiğini göstermek ve böylece etkilendikleri koşulları ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Çalışma, etnografik/sosyal antropolojik araştırma olarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma üç temel araştırma sorusuna cevap aramaktadır: 1) Suriyeli aileler göçmenliği ve emek piyasası koşullarını nasıl deneyimlemektedir? 2) Suriyeliler için mühim olan aile ve akrabalık ilişkileri bu süreçte nasıl şekillenmiştir? 3) Göç koşullarının ve tarımsal emek piyasasının aileler için yarattığı sonuçlar nelerdir? Araştırma sonucunda Suriyeli mültecilerde akrabalık ve aile ilişkilerinin rollerinin şu şekilde sıralandığını ifade etmek mümkündür: Suriye'den Türkiye'ye göç sürecinde akrabalık ağları temel rol oynamıştır; akrabalık ağları göç eden öznelere için hem duygusal güven hem de maddi güvence sağlamış ve riskli buldukları göç'ü gerçekleştirebilmişlerdir. Akrabalık ağları Türkiye'de iş piyasasına erişimde de Suriyeliler için temel rol oynamıştır. Öte yandan, göç deneyiminin başlarında dayanışma ilişkisi biçimindeki akrabalık ilişkileri, ilerleyen süreçte çatışmalı biçim almış ve bir tür iktidar ilişkisine dönüşmüştür. Bunda, içine girdikleri tarımsal emek piyasası, kaygı verici göç koşulları ve bir dereceye kadar göç politikaları rol oynamaktadır. Türkiye'nin tarımsal emek piyasası enformal ağlara dayanmaktadır ve bu ağlardan biri de akrabalıktır. Akrabalık ağına sahip olan bir kişi, tarımsal emek piyasası içinde beden işçiliğinden bir tür işverenliğe (çavuşluk/dayıbaşılık/elçilik olarak adlandırılan iş koluna) yükselebilmektedir. Bunu deneyimleyen gruplarda, akrabalık ilişkileri bazı aileler için kabul edilemeyecek düzeyde bir iktidar ilişkisine bürünmüştür. Böylece, Suriye'de yaşamları içinde birbirleriyle yakın ilişkiler içinde olan akrabaların Türkiye'de iş piyasası koşulları altında birbirleriyle çatıştıkları ve/veya ilişkilerini kestikleri görülmüştür. Göç koşullarının etkisiyle şu şekilde görülmüştür: Suriye anlatılarıyla karşılaştırıldığında Türkiye'deki ilişkilerinin daha bireyci form aldığı, Suriye'deki dayanışmacı akrabalık ilişkilerinin önemini yitirdiği, ancak daha küçük ölçekteki aile ilişkilerinin daha çok önem kazandığı görülmüştür. Zorlu göç koşulları ve kaygı verici gelecek tahayyülü içinde, aile bütçesi çok daha kritik hale gelmiş ve ancak ortak bütçeyle birbirine bağlı bireyler birbirleri

için fazlaca önem arz eder olmuştur. Göç politikalarının etkisi ise şu şekilde ifade edilebilir: Göç politikalarıyla şekillenen tedarik imkânları (örneğin finansal yardımlar) her aile için eşit olmamakta, bu da farklı Suriyeli aile gruplarının birbirleriyle ilişkilerini çatışmacı forma dönüştürmektedir. Daha mikro-düzeyde aile ilişkileri içinde, Suriyeli göçmenlerin tarımsal emek piyasası koşullarıyla karşılaşmasıyla şöyle seyretmektedir: Ailelerin evlenmemiş gençleri ve çocukları aile bütçesinin neredeyse esas sağlayıcısı haline gelmişlerdir. Özellikle genç kızlar aileler için vazgeçilmez iş gücü durumuna gelmişlerdir, çünkü tarımsal emek piyasası içinde özellikle gençler patronlar tarafından tercih edilmektedir. Ancak, bununla bağlantılı olarak, aile içi türlü hiyerarşiler yeniden üretilmekte, Suriyeli genç kızlar ve çocuklar farklı tahakküm biçimleriyle karşılaşmaktadırlar. Ve tarımsal emek yapısı içindeki parça başı ücret sistemi bir tür rekabet ortamı yaratırken bu rekabetin mağdurları en çok çocuklar ve gençler olmaktadır. Çocuklar ve gençler aile bütçesine katkıda bulunmak adına bir tür işçileşirken, anneler ve babalar da çocuklarının emeklerini kontrol ederek patronların bir tür aracısı durumuna gelmişlerdir. Sonuç olarak; göç koşulları ve Türkiye'nin mevcut tarımsal emek piyasası yapısı, aile ve akrabalık gibi mikro-yapıları etkilemekte ve dönüştürmektedir. Bu bağlamda yeni iktidar biçimleri üretilmekte ve özellikle Suriyeli çocuklar ve gençler çok daha zorlu bir göç deneyimi yaşamaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Göç, Suriyeliler, Emek Piyasası, Aile, Akrabalık

SYRIAN FAMILIES AND KINSHIP DYNAMICS IN THE CONTEXT OF MIGRATION AND WORK REGIME

Summary

The aim of this study is to show how family and kinship relations of Syrians in Turkey are shaped within the migration conditions and agricultural labor market conditions, and thus to reveal the conditions they are affected by. The study was designed as ethnographic/social anthropological research. The study seeks answers to three basic research questions: 1) How do Syrian families experience immigration and labor market conditions? 2) How have family and kinship relationships, which are important for Syrians, been shaped in this process? 3) What are the consequences of migration conditions and the agricultural labor market for families? As a result of the research, it is possible to state that the roles of kinship and family relations in Syrian refugees are listed as follows: Kinship networks played a fundamental role in the migration process from Syria to Turkey; Kinship networks provided both emotional security and, when necessary, financial security for the migrating subjects, and they were able to carry out the migration, which they considered risky. Kinship networks also played a

fundamental role for Syrians in accessing the labor market. On the other hand, kinship relations, which were in the form of solidarity relations at the beginning of the migration experience, took a conflicting form in the later period and turned into a kind of power relationship. The agricultural labor market they enter, worrying migration conditions and, to some extent, migration policies play a role in this. Turkey's agricultural labor market is based on informal networks, and one of these networks is kinship. A person who has a kinship network can be promoted from manual labor to a kind of employer (a job called sergeant/dayıbaşı) within the agricultural labor market. In groups that experience this, one 2 Araştırmacı, Türkiye'de ikamet etmektedir. Gaziantep Üniversitesi Göç Enstitüsü 2. Göç Çalışmaları Sempozyumu 14-16 Aralık 2023 group within the same kin group has become a kind of worker of the other group, and thus kinship networks have taken on a power relationship that is unacceptable for some families. Thus, it has been observed that relatives who were in close relations with each other in their lives in Syria conflict with each other and/or cut off their relations under the labor market conditions in Turkey. Under the conditions of migration, it is seen that the relations of the kin groups in Turkey have become more individualistic compared to the Syrian narratives, the solidaristic kinship relations in Syria have lost their importance, but smaller-scale family relations have gained more importance. In the difficult migration conditions and worrying future imagination, the family budget has become much more critical and individuals connected only by a common budget have become even more important for each other. Supply opportunities (e.g. financial aid) shaped by migration policies are not equal for every family, which turns the relationships between different families into a conflicting form. The encounter between Syrian immigrants and agricultural labor market conditions in family relations at a more micro-level is as follows: Unmarried youth and children of families have become almost the main providers of the family budget. Especially young girls have become indispensable labor force for families, because in the agricultural labor market, employers especially prefer young girls as workers. Regarding that, various hierarchies within the family are reproduced, and Syrian young girls and children face different forms of domination. And while the piece wage system within the agricultural labor structure creates a kind of competitive environment, the victims of this competition are mostly children and young people. While children and young people have become a kind of workers in order to contribute to the family budget, mothers and fathers have become a kind of subcontractors of the bosses by controlling the labor of their children. In conclusion; migration conditions and Turkey's current agricultural labor market structure affect and transform micro-structures such as family and kinship. In this context, new forms

of power are being produced and especially Syrian children and young people are experiencing a much more difficult migration experience.

Keywords: Migration, Syrians, Labor Market, Family, Kinshi

SINIRLARI AŞAN HİKÂYELER: GÖÇ ODAKLI ÇOCUK KİTAPLARINDA PROBLEM ÇÖZME BİÇİMLERİ

Oğuzhan YILMAZ¹, Anastasia ULANOVİCZ², Bilge DESTEGÜLOĞLU³

¹ *Doç. Dr. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Erzincan / Türkiye, ORCID: 0000-0001-8560-2868, E-Posta: oyilmaz@erzincan.edu.tr*

² *Doç. Dr. University of Florida, Art and Humanity College, Florida / Amerika, ORCID: 0000-0003-2586-8669, E-Posta: ualanow@ufl.edu*

³ *Arş. Gör. Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Adana / Türkiye, ORCID: 0000-0001-7147-8296, E-Posta: bdesteguloglu@cu.edu.tr*

ÖZET

Türkiye bulunduğu konum itibarıyla göçlerin odağında bir ülkedir. 2020 yılı itibarıyla dünyadaki en büyük mülteci nüfusuna ev sahipliği yapmaya devam eden ülkede, sadece Suriyeli sığınmacı sayısının 3,6 milyonu aşkın olduğu düşünüldüğünde (Birleşmiş Milletler Mülteci Örgütü, 2020), göç merkezli bir kısım sosyal uyum problemlerinin yaşanılması kaçınılmazdır (Berry vd., 2006; Vandeyar, 2010; Yavuz, 2013; Akıncı vd., 2015). Bu anlamda çeşitli enstrümanları işe koşarak göç odağında ortaya çıkabilecek sosyal uyum problemlerini en aza indirmek aslında bir gerekliliktir. Göçle ortaya çıkan sosyal uyum problemlerini en aza indirmenin tiyatrodan sinemaya, çizgi filmlerden animasyonlara varana kadar pek çok aracı olmakla birlikte bu konuda yararlanabilecek araçlardan biri de çocuk edebiyatıdır (Hope, 2008). Mülteciler Derneği (2020) verilerine göre Türkiye'deki Suriyeli sığınmacıların %46,8'inin çocuk olduğu düşünülürse, yer değiştirmeye maruz kalan çocukların problemlerine çocuk edebiyatı ürünleri aracılığıyla çözüm alternatifleri sunmak önem arz etmektedir. Diğer taraftan 2019 yılı Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Türkiye'deki 0-14 yaş arası çocuk nüfusun kalan nüfusa oranının %23,1 olduğu dikkate alındığında (Türkiye İstatistik Kurumu, 2019), çocuk edebiyatı ürünlerinde sunulan tekliflerin sadece göç edenler için değil, göçe şahit olan çocuklar için de alternatifler üretebileceği bilinmelidir (Johnson ve Smith, 1993; Lamme vd., 2004). İlgili çalışma Türkiye ve Amerika'da yayımlanan çocuk kitaplarındaki problem çözme yöntemlerini tespit etmek amacıyla kurgulanmıştır. Doküman analizi deseninin kullanıldığı çalışmada incelenecek kitaplar 8-14 yaş dönemi çocuk okurun özellikleri göz önünde bulundurularak seçilmiştir. İlgili kitaplar araştırmacının ve diğer araştırmacıların daha önce konu hakkında yazmış oldukları makalelerin ve tezlerin çalışma gruplarından hareketle belirlenmiş, belirlenen bu dokümanlar göç kapsamında yeni çıkan

kitaplarla güncellenmiştir. Toplamda Türkiye ve Amerika’da yayımlanan 19 çocuk kitabı çalışma kapsamında incelenmiş, kitapların seçiminde ayrıca dönem, çocuk bakışı, güncellik, konuya uygunluk, çocuk okurlar tarafından tercih edilme durumu, yazar ve yayınevi gibi ölçütler gözetilmiştir. Basılı ve elektronik kaynaklardan toplanan veriler ilgili çalışmada içerik analizine tabi tutulmuştur. Çalışma sonucunda Amerika’da yazılan kitaplarda aktif problem çözme stillerine daha fazla başvurulduğu görülmektedir. Eserlerde karakterler kendi problemlerinin çözümüne yönelik efor sarf etmekte, çevrelerindeki diğer dinamikler ise onların daha müreffeh yaşamasına katkı vermektedir. Türkiye’de yazılan kitaplarda ise bu durum tamamen farklıdır. Amerika’da yazılan kitaplardaki gibi karakterler stratejik olarak bir problemi tek başına çözebilme gücüne sahip değildir. Özellikle göç sonrasında göçmenlerin kaderi neredeyse tamamen etraftaki insanların onlar için yaptıklarına, yapacaklarına bağlıdır. Kitaplarda karakterler öylesine edilgindir ki sokakta oyun oynamak için bile başka insanların yardımına ihtiyaçları vardır. Pasif problem çözme biçimlerine gelince bu problem çözme yöntemleri arasında çevredeki insanların yardımı, devlet kurumlarının desteği, mülteci dayanışması, akrabaların mevcudiyeti, çevre, zaman ve şans gibi başlıkları saymak mümkündür. Pek çok başlık her iki ülkede yazılan çocuk kitaplarında tekrar etmekle birlikte özellikle din adamları ve dini kurumların göçmenlere desteği Amerika’da yazılan kitaplara özel bir durumdur. Türkiye’de ilgili kitapların yazarlarının, yayınevlerinin ve belki de Cumhuriyet’in ilk döneminin yetiştirmek istediği insan tipiyle bağlantılı olarak eserlerin hiçbirinde din adamı karakteri görülmemekte, onun yerine bu rolü öğretmen karakteri üstlenmektedir. Yine Amerika’daki kitaplarda eğitim kurumlarının özellikle dil öğrenme ile ilgili göçmen karakterlere desteği oldukça sistemattir. ESOL sınıfları aracılığıyla ülkeye yeni gelen karakterler planlı biçimde dil öğrenmektedir. Kitaplarda öne çıkan bu görüntü bir göçmen ülkesi olan Amerika’nın bu konudaki çok eski tecrübelerine dayanmaktadır. Amerika’dan daha farklı biçimde Türkiye’deki kitaplarda ise mahalle kültürü ve dayanışması çocuk kitaplarında öne çıkan bir problem çözme metodudur. Ülkenin sosyolojik yapısıyla doğrudan ilgisi düşünülebilecek bu kültür, mahalleye yeni gelen göçmenlerin problemleriyle yakından ilgilenme ve onu mahalle içinde çözme şeklinde eserlerde belirlemektedir.

Anahtar kelimeler: çocuk edebiyatı, göç, problem çözme yöntemleri, kitap.

STORIES BEYOND BORDERS: PROBLEM-SOLVING MECHANISMS IN CHILDREN'S BOOKS WITH A FOCUS ON MIGRATION

Abstract

Turkey is a country at the center of migration due to its location. As of 2020, the country

continues to host the largest refugee population in the world, with more than 3.6 million Syrian refugees (United Nations Refugee Organization, 2020), and it is inevitable to experience some social cohesion problems centered on migration (Berry et al., 2006; Vandeyar, 2010; Yavuz, 2013; Akıncı et al., 2015). Herein, it is actually a necessity to minimize the social cohesion problems that may arise in the focus of migration by employing various instruments. Although there are many tools from theater to cinema, from cartoons to animations to minimize the social cohesion problems that arise with migration, one of the tools that can be used in this regard is children's literature (Hope, 2008). Considering that 46.8% of Syrian refugees in Turkey are children according to the data of Refugees Association (2020), it is important to offer solution alternatives to the problems of children exposed to displacement through children's literature products. On the other hand, considering that the ratio of the child population between the ages of 0-14 to the remaining population in Turkey is 23.1% according to the data of the Turkish Statistical Institute in 2019 (Turkish Statistical Institute, 2019), it should be known that the offers presented in children's literature products can produce alternatives not only for those who migrate but also for children who witness migration (Johnson & Smith, 1993; Lamme et al., 2004). This study was designed to identify problem solving methods in children's books published in Turkey and the United States. In the study, in which document analysis design was used, the books to be analyzed were selected by considering the characteristics of child readers aged 8-14. The selected books were determined based on the study groups of the articles and theses previously written by the researcher and other researchers on the subject, and these documents were updated with newly published books within the scope of migration. In total, 19 children's books published in Turkey and the USA were analyzed within the scope of the study. In the selection of the books, criteria such as period, children's perspective, topicality, relevance to the topic, preference by child readers, author and publisher were also considered. The data collected from printed and electronic sources were subjected to content analysis. As a result of the study, it is seen that active problem solving styles are used more in books written in America. In the works, the characters make an effort to solve their own problems, and other dynamics around them contribute to their more prosperous lives. This situation is completely different in books written in Turkey. Unlike the books written in the US, the characters do not have the power to strategically solve a problem on their own. Especially after immigration, the fate of immigrants depends almost entirely on what the people around them do and will do for them. In the books, the characters are so passive that they need the help of other people even to play on the street. As for passive problem-solving methods, it is possible to list topics

such as the help of people around, the support of state institutions, refugee solidarity, the presence of relatives, environment, time and luck. Although many titles are repeated in children's books written in both countries, the support of clergy and religious institutions to immigrants is a special case for books written in America. In connection with the type of people that the authors of the relevant books, publishing houses, and perhaps the first period of the Republic in Turkey wanted to raise, there is no clergy character in any of the works, instead the teacher character assumes this role. Again, in American books, the support of educational institutions to immigrant characters, especially regarding language learning, is quite systematic. New characters arriving in the country learn the language in a planned manner through ESOL classes. This image, which stands out in the books, is based on the very old experiences of America, a country of immigrants, on this subject. Unlike America, neighborhood culture and solidarity is a prominent problem-solving method in children's books in Turkey. This culture, which can be considered directly related to the sociological structure of the country, appears in the works as closely dealing with the problems of new immigrants to the neighborhood and solving them within the neighborhood. As for passive problem solving methods, these include the help of people in the neighborhood, support from state institutions, refugee solidarity, the presence of relatives, environment, time and luck. Although many of these topics are repeated in children's books written in both countries, the support of clergy and religious institutions for immigrants is unique to books written in the United States. Concerning the type of people that the authors, publishers and perhaps the first period of the Turkish Republic wanted to raise, the character of the clergyman is not seen in any of the books in Turkey; instead, this role is assumed by the character of the teacher. Again, in the American books, the support of educational institutions to refugee characters, especially with regard to language learning, is quite systematic. Through ESOL classes, newly arrived characters learn languages in a planned manner. This image, which is prominent in the books, is based on the long-standing experience of America as a country of immigrants. In Turkey, unlike in the US, neighborhood culture and solidarity is a prominent problem-solving method in children's books. Neighborhood culture, which can be considered directly related to the sociological structure of the country, appears in the works in the form of paying close attention to the problems of newly arrived immigrants in the neighborhood and solving them within the neighborhood.

Keywords: children's literature, migration, problem solving methods, books.

HOLLANDA'DAKİ İKTİDAR MÜCADELESİNDE GÖÇ SÖYLEMİ İNŞAASI: PVV (ÖZGÜRLÜK PARTİSİ) ÖRNEĞİ

Bekir HALHALLI¹

¹Dr., Girne Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Girne / KKTC, ORCID: 0000-0001-7148-0505, E-Posta: dr.bekir.halhalli@gmail.com, Tel: 05334329963

ÖZET

Avrupa'daki radikal sağcı popülist partiler genellikle yabancı düşmanlığı, göçmen karşıtlığı, ırkçılık, elitizm karşıtlığı, Avrupa Birliğine muhalif ve diğer dinlere hoşgörüsüzlük ile etiketlenmektedir. Radikal sağcı popülist siyasi söylemin normalleşmesi ve ana akımlaşması, ana akım partilerin siyasi gündemini ve söylemlerini etkilemiştir. Bu söylem, radikal popülist sağ partilerin Avrupa siyaseti üzerindeki artan etkisini vurgulamaktadır. Günümüzde, Avrupa radikal sağ popülist spektrumun önemli siyasi partilerinden biri olan Hollanda Özgürlük Partisi, Hollanda'da hızla başarı merdivenlerini tırmanan ve diğer Avrupa siyasi muadili partiler için başarı beklentisi olarak görülmektedir. Özgürlük Partisi, kurulduğu günden bu yana sahip olduğu seçmen siciline bakıldığında, Hollanda tarihinin en başarılı radikal popülist sağ partilerinden biri olmasının yanı sıra, Hollanda siyasetinin yerleşik siyasi partilerden biri olmayı başarmıştır. Hollanda Özgürlük partisi dahil Avrupa'daki popülist radikal sağ partilerin göç karşıtı duruşunun onları seçmenler açısından çekici hale getirdiği, seçmenlerin göçe karşı duyarlı olduğu yönündedir. mBu çalışma göç krizi sırasında/sonrasında popülist radikal sağın yükselişi popülist radikal sağın seçim başarısındaki yükseliş ile göçmen krizi arasında bir korelasyon var mıdır sorusunu yanıtlamaya çalışmaktadır? Bu çalışmadan elde edilecek veriler, göç krizinin göç karşıtı Hollanda Özgürlük Partisinin popülerliğini ve göç söyleminin meşruiyetini artırmak amacıyla politik bir araç olarak kullanıldığını göstermeye çalışacaktır. Bunun yanında, Hollanda göç taraftarı ana akım partilerin göç söylemlerini de inceleyerek Özgürlük Partisiyle mukayese analizi edilerek söylem meşruiyetini irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: PVV, Hollanda Özgürlük Partisi, Göç, Popülizm, Radikal Sağ

CONSTRUCTION OF IMMIGRATION DISCOURSE IN THE POWER STRUGGLE IN THE NETHERLANDS: THE CASE OF PVV (FREEDOM PARTY)

Abstract

Radical right-wing populist parties in Europe are frequently characterized as xenophobic, anti-immigrant, racist, anti-elitist, and opposed to the European Union, often displaying intolerance towards other religions. The normalization and mainstreaming of the political discourse of these parties have significantly impacted the agendas and rhetoric of mainstream political parties. This trend underscores the growing influence of radical populist right-wing parties on European politics. One prominent player in this spectrum is the Dutch Freedom Party, which has rapidly gained success in the Netherlands. It is considered a model for success by other European political counterparts. Since its establishment, the Freedom Party has not only become one of the established political parties in Dutch politics but has also emerged as one of the most successful radical populist right-wing parties in Dutch history. The anti-immigration stance adopted by populist radical right parties in Europe, including the Dutch Freedom Party, resonates with voters who are particularly sensitive to immigration issues. This study aims to explore whether there is a correlation between the rise of the populist radical right during and after the migration crisis and their electoral success. The data obtained will demonstrate how the immigration crisis is leveraged as a political tool to boost the popularity of the anti-immigration Dutch Freedom Party and legitimize its immigration discourse. Additionally, the study will analyze the immigration discourses of mainstream pro-immigration parties in the Netherlands, comparing them with the Freedom Party to assess discourse legitimacy.

Keywords: PVV, Netherland, Migration, Populism, Radical Right

İBN HALDUN'A GÖRE BEDAVETTEN HADARETE GÖÇ VE DİN

Behçet BATUR¹

¹Dr.Öğr. Üyesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Gaziantep,Türkiye, ORCID:0000-0001-6965-6313, E-Posta: behcetbatur@yahoo.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı tarih boyunca insan topluluklarının çeşitli nedenlerle değişik yerlere yaptıkları göçler ve bunun din üzerindeki etkisini İbn Halduncu bir perspektiften anlamaya ve açıklamaya çalışmaktır. Bu çalışma yöntem olarak İbn Haldun'un *Mukaddime* adlı eserinde yer alan tarih ve göç kısımları bir içerik analizi tekniğiyle incelenmiştir. Ulaşılan sonuçlara göre göç insanlık tarihinin bir yasası olup başlangıçta konar-göçer bir formda yaşamış olan ilk insan topluluklarının zamanla yerleşik bir hayata doğru evrildikleri ve bunun sonucunda da bu insan topluluklarının dini düşünce ve hayatlarında önemli bazı değişikliklerin ortaya çıktığıdır. Bilindiği gibi İbn Haldun'un toplum teorisinin merkezi kavramlarından biri kuşkusuz bedevi ve hadari toplum tipolojisidir. Ona göre toplumlar genel olarak bu iki kategoride değerlendirilebilir. O, bu kategorizasyonu yerleşim şekli ve üretim biçimi açısından sınıflandırır. Tarihsel açıdan önceliğe sahip olan bedevi toplumun karakteristik özellikleri göçebe, yarı göçebe ve kırsal üretim biçimine dayanırken, hadari toplum yerleşik ve sanayi üretim biçimine dayanmaktadır. Bununla birlikte İbn Haldun'a göre, hadari olmak insani bir hedef olduğundan bedevi toplumlar hadari olmaya çaba harcarlar. Bedavetin temel hedefinin hadari olmasının birçok nedeni vardır. Söz gelimi bedavette bilim, sanat, sanayi ve benzeri alanların gelişiminin oldukça sınırlı olması, toplumsal iş bölümünün yok denebilecek kadar az olması, insanın/toplumun kendini gerçekleştirebilmesinin bu yaşam formunda çok güç olması gibi nedenler sayılabilir. Oysa her insan/toplum kendini gerçekleştirmek gibi doğal bir hedefi olduğundan hadariliğe doğru bir hedef ve gayret içerisinde bulunurlar. Bedavetten hadariliğe doğru yaşanan tarihsel ve toplumsal süreçte birçok alanda olduğu gibi dini yaşantıda da bazı değişimler ortaya çıkmaktadır. Bedavette bilim, felsefe, sanat ve benzeri alanlardaki gelişmelerin çok sınırlı olması ve bu yaşam formunun doğayla iç içe bulunması gibi faktörler bedevilerin düşünüş ve yaşayış itibarıyla daha dindar olmalarına neden olmaktadır. Tarihsel süreç içerisinde bedavetten hadarete doğru yaşanan toplumsal göçler, bir yerleşim ve üretim biçimi olan şehirlerin ortaya çıkmasına neden olmasının yanında, insanların düşünüş ve yaşayış tarzı açısından da önemli değişimleri beraberinde getirmektedir. Bedavette dindar olan insanlar, hadarete daha az dindardırlar. Sekülerleşmeye yol açan etmenler arasında bilimsel, teknik ve felsefi bilginin gelişmesi, sosyokültürel çoğulculuşma ve din dışı yaşam alanlarının ortaya çıkması olarak gösterilebilir. Ezcümle İbn

Haldun'a göre, insanlığın bedavetten hadarete doğru yaşadığı büyük göçler, tarihsel bir gerçeklik olarak dini inanç ve yaşantıyı da doğrudan ve önemli düzeylerde etkilemektedir. Bu göçler sonucunda dini inanç ve yaşam alanı daralırken dünyevi düşünüş ve yaşam alanı genişlemektedir.

Anahtar Kelimeler: İbn Haldun, Bedavet, Hadaret, Göç, Din

MIGRATION FROM BEDAWAT TO CIVILIZATION AND RELIGION ACCORDING TO IBN KHALDUN

Abstract

The aim of this study is to try to understand and explain the migrations of human communities to different places for various reasons throughout history and its impact on religion from an Ibn Khaldun perspective. As a method of this study, the history and migration sections in Ibn Khaldun's work called Muqaddimah were examined with a content analysis technique. According to the results obtained, migration is a law of human history and human communities, which initially lived in a nomadic form, evolved towards a settled life over time, and as a result, some important changes occurred in the religious thoughts and lives of these human communities. One of the central concepts of Ibn Khaldun's social theory is undoubtedly the Bedouin and Hadari society typology. According to him, societies can generally be evaluated in these two categories. He classifies this categorization in terms of settlement type and mode of production. While the characteristic features of the Bedouin society, which has historical priority, are based on nomadic, semi-nomadic and rural production styles, the husdar society is based on settled and industrial production styles. However, according to Ibn Khaldun, since being good is a human goal, Bedouin societies strive to be good. There are many reasons why the main target of bedavet is hududari. For example, reasons such as the fact that the development of science, art, industry and similar fields in bedavat is very limited, the social division of labor is almost non-existent, and it is very difficult for people/society to realize themselves in this form of life can be listed. However, since every person/society has a natural goal of self-realization, they aim and strive towards perfection. In the historical and social process from free to religious, some changes occur in religious life, as in many areas. Factors such as the very limited developments in science, philosophy, art and similar fields in Bedavets and the fact that this life form is intertwined with nature cause Bedouins to be more religious in terms of thinking and living.

Social migrations from idle to servile in the historical process not only lead to the emergence of cities as a form of settlement and production, but also bring about important changes in people's way of thinking and living. People who are religious in nature are less religious in

moderation. The development of scientific, technical and philosophical knowledge, sociocultural pluralism and the emergence of non-religious living spaces can be cited as the factors leading to secularization. In short, according to Ibn Khaldun, the great migrations of humanity from idleness to slavery directly and significantly affect religious beliefs and life as a historical reality. As a result of these migrations, the area of religious belief and living is shrinking, while the area of worldly thinking and living is expanding.

Keywords: Ibn Khaldun, Bedawat, Hadaret, Migration, Religion

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN BİR SONUCU OLARAK İKLİM GÖÇÜ

Zeynep KÖSE¹

¹Doçent, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, ORCID: 0000-0002-9494-3098, e-posta: zeynep.kose@hku.edu.tr

ÖZET

İnsanlık var olduğu ilk andan bu yana ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel sebeplerle sürekli bir yerden başka yere doğru hareket halindedir. Göçler önceden genellikle siyasal ve ekonomik sebeplerde gerçekleşmekteydi. Fakat son yıllarda iklim değişikliğinin sonuçlarının giderek şiddetlenmesi nedeni ile çevre de göçün nedeni haline gelmiştir. İklim değişikliği sonucu sıcaklıklarda meydana gelen artış beraberinde buzulların erimesine neden olmaktadır. Ayrıca sıcaklık artışı kaynakların tükenmesi, tarımsal alanların verimsizleşmesi, mevsimlerdeki değişiklikler, salgın hastalıkların artması, kuraklık, sel baskınları gibi insan hayatını olumsuz etkileyen sonuçlara neden olmaktadır. Dünya Bankası raporuna göre, 2050 yılına gelindiğinde 216 milyondan fazla insan iklim değişikliğinin olumsuz sonuçları nedeni ile göç etmek zorunda kalacağı tahmin edilmektedir. Uluslararası Göç Örgütü raporuna göre ise, 2022 yılında 32,6 milyon insan iklim değişikliğine bağlı olarak yurt içinde yer değiştirmek zorunda kalmıştır. Görünen o ki, iklim değişikliği küresel anlamda göç modellerini yeniden şekillendirmektedir. Çünkü iklim değişikliğinden kaynaklı ortaya çıkan göç, diğer sorunlarla da ilişkili olup, doğuracağı sonuçlar da daha karmaşık ve etkili olacaktır. Kaynak güvensizliği, yoksulluğun artması, gıda krizinin yaşanması, güvenlik açıklarının ortaya çıkması, sosyal huzursuzlukların artması gibi öngörülen sorunlardır. Bu çalışmanın amacı, iklim değişikliğinin bir sonucu olarak ortaya çıkan iklim göçünün teorik olarak ele alınmıştır. Bu konuda daha önce hazırlanmış olan raporlar ve diğer yazılı kaynaklar kullanılmış olup, elde edilen bulgular iklim değişikliği ile mücadelede uygulanacak politika önermesi olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, İklim Göç, Politika, İklim Değişikliği ile Mücadele

CLIMATE MIGRATION AS A RESULT OF CLIMATE CHANGE

Abstract

Since the first moment of its existence, humanity has been constantly moving from one place to another for economic, social, political and cultural reasons. Previously, migrations

generally occurred for political and economic reasons. However, in recent years, as the consequences of climate change have become increasingly severe, the environment has also become the reason for migration. The increase in temperatures as a result of climate change causes glaciers to melt. In addition, the increase in temperature causes consequences that negatively affect human life, such as depletion of resources, inefficiency of agricultural areas, changes in seasons, increase in epidemics, drought and floods. According to the World Bank report, it is estimated that by 2050, more than 216 million people will have to migrate due to the negative consequences of climate change. According to the International Organization for Migration report, 32.6 million people will have to relocate within the country due to climate change in 2022. It appears that climate change is reshaping migration patterns globally. Because migration resulting from climate change is also related to other problems, and its consequences will be more complex and effective. These are foreseen problems such as resource insecurity, increasing poverty, food crisis, emergence of security vulnerabilities, and increase in social unrest. The aim of this study is to theoretically address climate migration that occurs as a result of climate change. Previously prepared reports and other written sources on this subject were used, and the findings were presented as policy recommendations to be implemented in the fight against climate change.

Keywords: Climate Change, Climate Migration, Politics, Combating Climate Change

TÜRKİYE'DE SURIYELİ İNTİHARLARI

Tuba ARSLAN¹, Hamit Sırrı KETEN², Hatice Tuba Akbayram³

¹Asistan Doktor, Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, ORCID: 0003-1407-6623, e-posta: tuba115arslan@gmail.com

²Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, ORCID: 0003-1407-6623, e-posta: hsketen@hotmail.com

³Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, ORCID: 0002-9777-9596, e-posta: tubaakbayram@gmail.com

ÖZET

İntihar davranışı çok boyutlu bir kavram olması sebebiyle çok farklı sebeplerle ortaya çıkabilmektedir. Suriye'deki iç savaş ile Suriyeli birçok insan kendi ülkelerinden göç etmek zorunda kalmışlardır. Göç başlı başına; sosyal, ekonomik, eğitim alanlarında problemlere yol açması sebebiyle intiharla sonuçlanabilecek birçok faktöre zemin hazırlamaktadır. Aynı zamanda göç öncesinde, sonrasında ve göç sırasında yaşanabilecek pek çok stresli yaşam olayı da intihar riskini artırmaktadır. İntihar davranışına dair risk faktörlerinin belirlenmesi, riskli birey veya bölge sakinlerine yönelik erken tanı ve müdahaleleri ile intihar davranışını engelleme noktasında büyük bir öneme sahiptir. Bu çalışmada, Türkiye'de ulusal ve yerel medyaya yansıyan Suriyeli intihar haberleri incelenerek, Suriyeli intiharlarının ve bu intiharlarla ilişkili risk faktörlerinin belirlenmesi amaçlandı.

Metot: Bu çalışma, 1-12 Kasım 2023 tarihleri arasında Google arama motoru kullanılarak retrospektif olarak gerçekleştirildi. Aralık 2014- Kasım 2023 tarihleri arasında, internette bulunan yerel veya ulusal medyada yer alan Suriyeli intihar olguları araştırıldı. Türkçe dilinde ve "Suriyeli intihar" arama terimi olarak kullanıldı. Frekans ve ortalama değerler, elde edilen veriler üzerinden değerlendirildi, ulaşılamayan veriler yüzde ve ortalama değerlendirilmesinde dikkate alınmadı.

Bulgular: Bu çalışmada 55 Suriyelinin intihar verilerine ulaşıldı. İntihar edenlerin 38'inin (%69) intihar eylemi sonunda hayatını kaybettiği belirlendi. Bu kişilerin 32'si (%60,3) erkek, 21'i (%39,6) kadın; yaş ortalamaları ise 24.7 ± 12.9 olarak saptandı. İntihar edenlerin 17'si (%54,8) bekar, 14'ü (%45,1) evliydi. Olguların 19'unun (%38,7) ası, 13'ünün (%26,5) yüksekten atlama, 6'sının (%12,2) ateşli silah, 5'inin (%10,2) suda boğulma ile gerçekleştiği tespit edildi. İntihar eylemlerinin 8'inin (%14,5) Adana'da, 8'inin (%14,5) İstanbul'da, 6'sının (%10,9) Şanlıurfa'da, 3'ünün (%5,4) Gaziantep'te gerçekleştiği saptandı. İntihar etme sebeplerinin 9'unu (%36) zorlu yaşam koşulları, 8'ini (%32) psikolojik sorunlar, 7'sini (%28)

aile içi sorunlar oluşturmaktaydı. Bu eylemlerin en çok aralık (n=7, %14), eylül (n=6, %12) ve haziran (n=6, %12) aylarında; kış (n=14, %28) ve sonbahar (n=14, %28) mevsimlerinde gerçekleştiği tespit edildi.

Sonuç: İntihar eylemini gerçekleştiren kişilerin çoğunluğunun erkek ve bekar olduğu saptandı. Olguların en çok yüksekte atlama yöntemiyle intihar ettikleri ve en sık intihar sebebinin zorlu yaşam koşulları olduğu tespit edildi. İntihar eylemlerinin daha çok Adana ve İstanbul illerinde ve aralık ayında gerçekleştiği saptandı. Literatürde Türkiye'deki Suriyeli mültecilerin intihar davranışlarını inceleyen çok az çalışma bulunmaktadır. Bu alanda yeni araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İntihar, Suriyeli, intihar risk faktörleri

SYRIAN SUICIDES IN TURKEY

Abstract

Since suicidal behavior is a multidimensional concept, it can occur for many different reasons. Due to the civil war in Syria, many Syrian people had to migrate from their own country. Migration in itself causes problems in the social, economic and educational fields, which may result in suicidal behavior. Furthermore, many stressful life events that can be experienced before, after and during migration increase the risk of suicide. Identifying risk factors for suicidal behavior has a significant importance in preventing suicidal behavior through early diagnosis and interventions for risky individuals or residents. In this study, it was aimed to identify Syrian suicides and the risk factors associated with these suicides by analyzing Syrian suicide news reflected in national and local media in Turkey.

Methods: This study was conducted retrospectively using Google search engine between November 1-12, 2023. The Syrian suicide cases reported in local or national media on the internet between December 2014 and November 2023 were investigated. Turkish language and "Suriyeli İntihar" (Syrian suicide) were used as search terms. Frequency and mean values were evaluated on the basis of the data obtained; unreachable data were not taken into account in the evaluation of percentage and mean.

Findings: In this study, suicide data of 55 Syrians were obtained. It was determined that 38 (69%) of the people who committed suicide died as a result of the suicide act. It was seen that 32 (60.3%) of these people were male and 21 (39.6%) were female, with a mean age of

24.7±12.9 years. Seventeen (54.8%) of the suicides were single and 14 (45.1%) were married. It was found that 19 (38.7%) of the suicides were committed by hanging, 13 (26.5%) by jumping from a height, 6 (12.2%) by firearms and 5 (10.2%) by drowning. It was observed that 8 (14.5%) of the suicides took place in Adana, 8 (14.5%) in Istanbul, 6 (10.9%) in Şanlıurfa and 3 (5.4%) in Gaziantep. The reasons for committing suicide were difficult living conditions in 9 cases (36%), psychological problems in 8 cases (32%), and domestic problems in 7 cases (28%). It was found that these acts were most common in December (n=7, 14%), September (n=6, 12%) and June (n=6, 12%), and in winter (n=14, 28%) and fall (n=14, 28%) seasons.

Conclusion: It was found that the majority of the people who committed suicide were male and single. The most common method of suicide was jumping from a height and the most common reason for suicide was difficult living conditions. It was determined that suicides were mostly committed in Adana and Istanbul provinces and in December. There are very few studies in the literature examining the suicidal behaviors of Syrian refugees in Turkey. New research is needed in this field.

Keywords: Suicide, Syrian, suicide risk factors

matrisi normalize edilir. Kriterlerin entropi değerleri $E_{ii} = - \sum_{i=1}^m e_{iii} \ln e_{iii} / \ln(m)$ eşitliği ile hesaplanır. Kriter ağırlıkları ise $w_i = (1 - E_{ii}) / \sum_{i=1}^n (1 - E_{ii})$ belirlenmektedir.

Çalışmada kullanılan veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) “Göç etme nedeni ve cinsiyete göre iller arası göç eden nüfus ve oranı, 2018-2022” araştırmasına dayanmaktadır. TÜİK’in yapmış olduğu çalışmada, göç nedenleri tayin-iş değişikliği, işe başlamak-iş bulmak, eğitim, medeni durum değişikliği-ailevi nedenler, daha iyi konut ve yaşam koşulları, hane- aile fertlerinden birine bağımlı göç, aile yanına-memlekete geri dönme, sağlık-bakım, ev alınması, emeklilik, diğer ve bilinmeyen olmak üzere 12 farklı nedene göre sınıflandırılmıştır. Çalışmanın önemi bu kapsamda yapılan ilk çalışmalar arasında yer almasıdır. Çalışmadaki kısıtlar dahilinde, elde edilen bulgulara göre Türkiye’de 2018-2022 dönemi göç nedenlerinin ağırlıklarının; Eğitim (%29,94); Diğer nedenler (%21,37), Aile yanına (%17,79), Emeklilik (%13,25), Sağlık-bakım (%8,75), Ev alınması (%2,54), İşe başlamak (%1,45), Bilinmeyen (%1,22), Daha iyi konut-yaşam koşulları (%1,11), Tayin-iş değişikliği (%0,93), Medeni durum (%0,69) olduğu söylenebilir. Bu çalışmada 2018-2022 döneminde Türkiye’de yaşanan iç göç hareketlerinin nedenleri entropi yöntemiyle ağırlıklandırılmıştır. En önemli iç göç nedeni eğitim olduğu söylenebilir. İç göç hareketleri nedenlerinin doğru anlaşılması, önem derecelerinin belirlenmesi göç yönetimi konusuna katkılar sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: İç Göç, Entropi, Göç Yönetimi

WEIGHTING THE REASONS OF DOMESTIC MIGRATION IN TURKEY USING THE ENTROPY METHOD 2018:2022 PERIOD

Abstract

The determination of the causes of internal migration, which denotes the mobility of individuals within the country's borders, and the formulation of policies for their resolution are crucial for sustainable development. In other words, understanding the reasons for migration is essential for effectively addressing the challenges that may arise in the provision of education, health, and transportation services, as well as in the labor market, urbanization, and regional disparities in areas experiencing rapid population growth due to migration. A review of the literature on internal migration studies in Turkey suggests that the movement

began in the second half of the 20th century. Initially, industrialization can be identified as the main motivation for internal migration during the early years of this transformation. However, with the impact of economic and social development in Turkey, the reasons for migration have evolved, encompassing different factors compared to the past. The diversification of reasons for internal migration during different periods suggests the potential use of criteria weighting methods to determine the importance levels of these reasons (criteria) within the same period. Various methods for weighting criteria can be found in the literature, and the selection of a method depends on the nature of the decision problem, the preferences of decision-makers, and the available information. Understanding the significance of migration reasons is, in a sense, a decision problem. Multi-criteria decision-making methods (MCDMs) provide valuable contributions to decision-makers and policymakers in finding solutions to the addressed problem and making decisions tailored to the future state of the problem. In the implementation phase of MCDM methods, determining the weights of criteria is of paramount importance. Accurately determining the importance levels of criteria can enhance the quality of the solution and the decision-makers' ability to make decisions effectively. The aim of this study is to weigh the reasons for internal migration in Turkey. As the methodology, the Entropy method, an objective criterion weighting method, has been preferred. The entropy concept proposed by Shannon to measure the uncertainty of information ensures the objective determination of criterion weights. In the operational steps of the Entropy method, alternatives based on criteria in the decision problem are expressed in matrix form as , $F =$

$$\begin{aligned}
 & \begin{matrix} i & j \\ \text{---} & \text{---} \\ m & n \end{matrix} . \text{ Subsequently, the decision matrix is normalized using the equation } e_{ij} = \\
 & f_{ij} / \sum_{i=1}^m f_{ij} . \text{ The entropy values of criteria are calculated with the equation } E_{ii} = \\
 & - \sum_{i=1}^m e_{ii} \ln e_{ii} / \ln(m) . \text{ Criterion weights are then determined as } w_{ii} = 1 - E_{ii} / \\
 & \sum_{i=1}^n (1 - E_{ii}) .
 \end{aligned}$$

The data used in the study relies on the "Internal Migration by Reasons and Gender, Inter-Provincial Migration Population and Ratio, 2018-2022" survey conducted by the Turkish Statistical Institute (TurkStat). In TurkStat's study, migration reasons are classified into 12 different categories, including job change, starting a job-finding a job, education, change in marital status-family reasons, better housing and living conditions, migration dependent on a household-family member, returning to family-hometown, health-care, home purchase, retirement, other, and unknown.

The significance of the study lies in being among the first studies conducted within this scope. Within the constraints of the study, the findings indicate that the weights of migration reasons in Turkey for the period 2018-2022 are as follows: Education (29.94%), Other reasons (21.37%), Returning to family (17.79%), Retirement (13.25%), Health-care (8.75%), Home purchase (2.54%), Starting a job (1.45%), Unknown (1.22%), Better housing-living conditions (1.11%), Job change (0.93%), Marital status (0.69%).

In this study, the reasons for internal migration movements in Turkey during the period 2018-2022 have been weighted using the entropy method. It can be stated that education is the most significant reason for internal migration. Understanding the reasons for internal migration movements and determining their importance levels can contribute to the field of migration management.

Keywords: Internal Migration, Entropy, Migration Management

EĞİTİM VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNİN GÖÇTEKİ ANLAMI VE ÖNEMİ

Barış AYAZ¹

¹ *Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Siirt / Türkiye, ORCID: 0000-0002-0368-4693, E-Posta: baris.mercimek@siirt.edu.tr*

ÖZET

Fiziksel göç olgusu beraberinde birçok sorumluluk ve risk getirmektedir. Doğru ve planlanmış göç ülkelerin politik, ekonomik ve sosyolojik ölçüsünde düşük ölçekli değişiklikler oluşturmakta iken plansız ve organize olmayan göçler ekonomik ve eğitsel bir takım problemleri beraberinde getirmektedir. İkinci dünya savaşında geniş ölçekli gruplara kısa zamanda en etkili öğretim yöntemlerinden biri eğitim teknolojileri olmuştur. Günümüze kadar öğretim teknolojileri eğitim, öğretim, sosyal yaşam, iş, ticaret gibi alanlarda önemli kazanım ve kolaylıklar sağlamaya devam etmiştir. Kitlelerin iletişim ve etkileşiminde, kültürlenme, kültürleşme ve kültürlenme süreçlerinde önemli destekleri ve etkileri olmuştur. Sosyal etkileniminden söz ederken önemli gruplardan biri olan göç popülasyonu kritik öneme sahip olmaktadır. Nitekim göç olgusu ve göçmenlerin yaşam biçimlerinin oluşturulmasında göç edilen ülkenin politika üreticilerine önemli sorumluluklar düşmektedir. Ancak doğru yapılandırılmış göç süreci zarar boyutunu en aza indirebilecek ve uyum sürecini kolaylaştırabilecektir. Geçici uyum sürecinin en olumlu iklimde sürdürülebilmesi için ülkenin yaşam biçimi, ekonomik durumu, yeni iş sahaları, emek ve bilginin dayalı üretim ve tüketim alanlarının belirlenmesi ve sunulmasında dijital teknolojiler genelinde, öğretim teknolojiler özelinde önemli görevler bulunmaktadır. Zaman zaman bir profesyonel veya bir uzmanın binlerce, onbinlerce kişilik kitlelere hızlı ve etkin ulaşabilmesi için eğitim teknolojileri yardımcı olabilmektedir. Birincil kaynaktan bilgiye ulaşma, fırsat ve olanak eşitliği gibi önemli potansiyel yararları bulunan öğretim teknolojilerinin göçmenlerin geçici uyum sürecinde çok kritik ve önemli yararı bulunmaktadır. Bu araştırmanın amacı göç sürecinde göçmenlerin uyum, eğitim ve danışmanlık süreçlerinde öğretim teknolojilerinin önemini ve değerini vurgulamaktır. Öğretim teknolojileri öğrenme performansının iyileştirilmesi ve aktarılan içeriğin kalıcı ve günlük yaşama transfer edilebilir olmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Geleneksel içerik aktarım metotlarında sınırlı bir hedef kitle ve görsel açıdan zengin olmayan materyal sunumları ile etkililik boyutu olumsuz etkilenmektedir. Ancak çoklu ortam materyalleri, farklı duyu alanlarına hitap eden öğretim araçlarıyla öğretim teknolojileri

kısa zamanda geniş kitlelerin istendik öğrenme hedeflerine ulaşmasında kolaylık sunmaktadır. Bu bağlamda göçmenlerin geçici uyum sürecinde göç edilen ülkenin tüm bileşenlerine yönelik farkındalık kazanması ve kurallar hakkında bilgi sahibi olması açısından öğretim teknolojilerinin öncelikli eğitim programları arasında tercih edilmesi kritik öneme sahip olmaktadır. Yasal ve hukuki düzenin farkında olmaları sürecinde de öğretim teknolojileri farkındalık kazanmalarında önemli araçlar olmaktadır. Tanıtım, düzen ve uyum sürecinin sonrasında göçmen ve göç edilen ülke arasındaki protokoller gereği eğitim alması gereken öğrencilerin eğitim süreçlerinde öğretim teknolojilerinden yararlanması da bir takım kolaylıklar sağlamaktadır. İş gücü sunma, ekonomik özgürlüğü elde etme konusunda öğrenim hayatında fedakarlık yapması gereken göçmen öğrencilerin iş gücüne sundukları katkının yanında öğrenim hayatına devam etmelerinde açık öğretim, uzaktan eğitim, hibrit eğitim, tersyüz edilmiş öğrenme gibi sanal destekli öğrenme ortamları katkı sunmaktadır. Böylelikle öğretim teknolojileri dil ve kültür problemini birlikte ve farklı coğrafyada yaşayan göçmenler için yardımcı olabilmektedir. Bunun yanında öğretim hizmetlerinde zaman mekan sınırını ortadan kaldırarak sürdürülebilir eğitim alanları oluşturmaktadır. Geçici göç süreci tamamlandıktan sonra kendi ülkelerine döndüklerinde öğrenme performanslarında en düşük seviyede etkilenme olması açısından bu önlemler ve destek hizmetleri kritik önem taşımaktadır. Özetle göç olgusunun fikir oluşum sürecinden, göçmenlerin kendi ülkelerine dönüşüne kadar olan süreçte ve eski yaşam koşullarına tekrar uyum sürecinin hızlandırılmasında öğretim teknolojileri iyi yapılandırılmalı ve öğretim teknolojileri, öğretim tasarımcıları desteği alınarak etkili teknoloji entegrasyon süreçleri ile ekonomik, psikolojik, sosyolojik etkilenimi en iyi koşullarda oluşturulmalıdır. Sürecin eğitsel boyutunun dışında kalan psikolojik destek süreçlerinde e-danışmanlık hizmetlerinin sunulmasında da öğretim teknolojileri destek araçları sunabilmektedir. Skype, Zoom, Teams, Whatsapp gibi sanal toplantı araçları da öğretim amaçlı kullanımlarının yanında danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinde de katkılar sunabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Öğretim Teknolojileri, Yardımcı Araçlar

THE MEANING AND IMPORTANCE OF EDUCATION AND INSTRUCTIONAL TECHNOLOGIES IN MIGRATION

Abstract

The phenomenon of physical migration brings with it many responsibilities and risks. While correct and planned migration creates low-scale changes in the political, economic and sociological dimensions of countries, unplanned and unorganized migration brings with it a number of economic and educational problems. During the Second World War, one of the

most effective teaching methods for large-scale groups in a short time was educational technologies. Until today, instructional technologies have continued to provide significant gains and conveniences in areas such as education, training, social life, business and commerce. They have had significant support and influence in the communication and interaction of the masses and in the processes of acculturation, acculturation and acculturation. When talking about social influence, the immigration population, which is one of the important groups, is of critical importance. As a matter of fact, the policy makers of the country of migration have important responsibilities in the phenomenon of migration and the formation of the lifestyles of immigrants. However, a properly structured migration process can minimize the extent of damage and facilitate the adaptation process. In order to sustain the temporary adaptation process in the most positive climate, there are important tasks in determining and presenting the country's lifestyle, economic situation, new business areas, production and consumption areas based on labor and cognition, across digital technologies and specifically in educational technologies. From time to time, educational technologies can help a professional or an expert reach audiences of thousands or tens of thousands of people quickly and effectively. Educational technologies, which have important potential benefits such as access to information from primary sources and equality of opportunity, have a very critical and important benefit in the temporary adaptation process of immigrants. The aim of this research is to emphasize the importance and value of instructional technologies in the integration, education and consultancy processes of immigrants during the migration process. Instructional technologies play an important role in improving learning performance and making the transferred content permanent and transferable to daily life. In traditional content transfer methods, the effectiveness dimension is negatively affected by a limited target audience and material presentations that are not visually rich. However, with multimedia materials and teaching tools that appeal to different sensory areas, instructional technologies make it easier for large audiences to reach their desired learning goals in a short time. In this context, it is critical that instructional technologies are preferred among the priority education programs in order for immigrants to gain awareness of all components of the country of immigration during the temporary adaptation process and to have information about the rules. In the process of making them aware of the law and the legal order, instructional technologies are important tools for them to gain awareness. After the introduction, order and adaptation process, students who need to receive education in accordance with the protocols between the immigrant and the country of migration also benefit from educational technologies in their education process. Virtually supported learning environments such as open education,

distance education, hybrid education and flipped learning contribute to immigrant students, who need to make sacrifices in their education life to provide employment and achieve economic freedom, in addition to their contribution to the workforce, to continue their education life. Thus, instructional technologies can help immigrants who experience language and culture problems together and in different geographies. In addition, it creates sustainable education areas by eliminating time and space boundaries in teaching services. These measures and support services are of critical importance in ensuring that there is a minimum impact on their learning performance when they return to their home country after the temporary migration process is completed. In summary, in the process from the idea formation process of the phenomenon of migration to the return of immigrants to their home countries and in accelerating the process of re-adaptation to their old living conditions, instructional technologies should be well structured and economic, psychological and sociological impact should be created in the best conditions with effective technology integration processes by receiving the support of instructional technologists and instructional designers. Instructional technologies can also provide support tools in providing e-consultancy services in psychological support processes that remain outside the educational dimension of the process. Virtual meeting tools such as Skype, Zoom, Teams, Whatsapp can also contribute to consultancy and guidance services in addition to their use for teaching purposes.

Keywords: Migration, Instructional Technologies, Assistive Tools

ÖĞRETMEN ADAYLARININ SİĞİNMACILARA YÖNELİK GÖRÜŞ VE TUTUMLARI (NİZİP EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)

Nihat ŞİMŞEK¹, Adil ÇERİZ²

¹Profesör Doktor, Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü, Gaziantep, Türkiye, ORCID:0000-0002-7909-1851, E-Posta: nihatsimsek@gantep.edu.tr

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Gaziantep /Türkiye, ORCID:0009-0002-6436-1879, E-Posta: adilceriz2001@gmail.com

ÖZET

İnsanoğlu yaratılışından itibaren sürekli bir arayış halindedir. Tarih boyunca yer değiştirmiş ve bulunduğu alanlarda iskan etmiştir. Yaşadığı hareketliliğin birçok sebebi bulunmaktadır. Bu sebepler; savaş, kıtlık, hastalık, siyasi ve sosyal olaylardır. Yaşanan bu durumları insan, ‘Göç’ kavramı ile ifade etmiştir. Göç kavramı ile tanımlanan bu hareketlilik insanın bulunduğu mekan üzerinde çok yönlü bir etkiyi beraberinde getirmiştir. Göç olgusu başta birey ve toplumun, inanç düşünce, kural ve yapıların değişim ve dönüşüm yaşamasına zemin hazırlamıştır. İnsan, bulunduğu mekan ile her zaman bir bağ kurmuş ve kurduğu bağın zedelenmemesi için mücadele vermiş bir canlıdır. İnsan ve mekan arasında kurulan bağ zedeleyen olgulardan birisi göçtür. Birey veya kitlelerin bulunduğu mekanı terk etmesi halinde değer dünyalarında değişim ve dönüşüm yaşanmaktadır. Bu değişim ve dönüşüm geride bırakılan mekan ve manevi değerlere duyulan aidiyet duygusunun zayıflamasına sebebiyet vermektedir. Geçmişten günümüze farklı sebeplerden dolayı münferit veya içtimai olarak insanların bir bölgeden başka bir bölgeye göç akınları yaptıkları bilinmektedir. İnsanın yaşam dünyasında önemli yer tutan bu göçler; siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel anlamda toplulukları farklı şekillerde etkileyerek uygarlıkların şekillenmesinde önemli bir rol oynamıştır. Göç olgusu, modern dünyanın içerisinde yer alan toplumsal yaşamın şekillenmesinde önemli bir süreçtir. Çalışma 2023-2024 eğitim eğitim-öğretim yılı güz döneminde Gaziantep Üniversitesi Nizip Eğitim Fakültesinde öğrenimlerini sürdüren toplam 38 öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgu-bilim tekniği kullanılmış ve öğretmen adaylarının yarı yapılandırılmış görüşme formundaki açık uçlu sorulara verdikleri cevaplar içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen verilen doğrultusunda şu sonuçlara ulaşılmıştır: Öğretmen adaylarının, Sığınmacıların gelmesiyle birlikte, yaşadıkları vatanın kıymetini daha iyi anladıklarını, çok kültürlü yaşamı yavaş yavaş benimsemeye başladıkları,

şeklinde olumlu tutumlar, Kimlik bunalımı ve kültür karmaşasının meydana gelmemesi ve sığınmacıların gelmesi ile beraber meydana gelen sosyal ve ekonomik sorunlardan dolayı sığınmacılara yönelik olumsuz tutumlar ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, Göç, Sığınmacı, Mekan ve Yerleşme.

**TEACHER CANDIDATES' TOWARDS REFUGEES
OPINIONS AND ATTITUDES
(NIZIP FACULTY OF EDUCATION EXAMPLE)**

Abstract

Human beings have been in a constant search since their creation. It has moved around throughout history and settled in the areas where it is located. There are many reasons for the mobility you experience. This reasons; war, famine, health, political and social events. People have expressed these situations with the concept of 'Migration'. This mobility, which varies with the type of migration, continues to have a versatile effect on the place where people live. The phenomenon of migration has paved the way for change and transformation of individuals and society, beliefs, rules and structures. Man is a creature that has always established a bond with the place he lives in and has struggled to damage the bond he has established. Migration is one of the phenomena that damages the bond established between people and place. When individuals or masses leave the world they live in, there is a change and transformation in their value world. This change and transformation is enough to weaken the reason for helping the place and spiritual values left behind. It is known that people migrated from one region to another, individually or collectively, due to different reasons in the past. These migrations, which have an important place in human life; It has played an important role in shaping civilizations by affecting different political, social, economic and cultural units. The phenomenon of migration is an important process in shaping social life in the modern world. The study was conducted on a total of 38 teacher candidates who were continuing their education at Gaziantep University Nizip Faculty of Education in the fall semester of the 2023-2024 academic year. In the study, the phenomenology technique, one of the qualitative research designs, was used and the answers given by the prospective teachers to the open-ended questions in the semi-structured interview form were analyzed through content analysis. In line with the data obtained as a result of the study, the following conclusions were reached: Positive attitudes of the teacher candidates, such as that, with the

arrival of the refugees, they understood the value of the homeland they live in better, that they gradually started to adopt multicultural life, Identity crisis and cultural confusion did not occur, and that the problems that occurred with the arrival of the refugees They expressed negative attitudes towards refugees due to social and economic problems.

Keywords: Teacher candidates, Migration, Refugees, Space and Settlement.

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA GÜVENLİK AMAÇLI UYGULAMAYA KOYULAN GÖÇ POLİTİKALARI (ERMENİ, ARAP VE YAHUDİ ZORUNLU GÖÇLERİ)

Nevzat ARTUÇ¹, Abdurrahman UZUNASLAN²

¹ *Doç. Dr., Adıyaman Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, ORCID: 0000-0001-5405-4862, nartuc27@gmail.com*

² *Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, ORCID: 0000-0001-8964-3317, abdurrahmanuzunaslan@gmail.com.*

ÖZET

Osmanlı Devleti, 1914 yılında Birinci Dünya Savaşı'na dahil olmuştur. Savaşla birlikte İtilaf Devletleri'nin imparatorluk içerisinde başlattığı yoğun casusluk faaliyetleri ve iç isyan çıkartma teşebbüsleri devlet yönetiminde bulunan İttihatçı kadroları sert önlemler almaya zorlamıştır. Bu önlemler arasında zorunlu göç politikaları dikkat çekmektedir. Zorunlu göç politikaları sadece Osmanlı Devleti'ne münhasır bir uygulama olmayıp, tarihin her döneminde, başta Roma İmparatorluğu olmak üzere, büyük devletlerin başvurduğu bir yol olarak karşımıza çıkmaktadır. Osmanlı Devleti de bu bağlamda öncelikle ülke içerisinde isyana ve bağımsız bir devlet kurulmasına inandırılmış Ermeni vatandaşları için zorunlu göç uygulamasını başlatmıştır. İlk olarak İtilaf Devletleri tarafından kışkırtılan Maraş Zeytun Ermenileri isyan teşebbüsünde bulunmuşlardır. Söz konusu isyan, Şubat 1915'te başlayıp, Mart 1915'e kadar yaklaşık olarak iki ay devam etmiştir. Gerek IV. Ordu Kumandanı Cemal Paşa ve gerekse Dahiliye Nazırı Talat Bey, isyan olaylarının önüne geçmek amacıyla ve sadece güvenlik tedbiri olarak Zeytun Ermenilerinin tamamının önce Konya'ya daha sonra ise Halep, Zor ve Urfa'ya göç ettirilmelerine karar vermişlerdir. Olayların daha fazla büyümesi üzerine Zeytun dışındaki Ermeni vatandaşlar için 15 Mayıs 1915'te Sevk ve İskân Kanunu çıkartılmıştır. Ermeni vatandaşlarının bir bölümü, imparatorluk dahilindeki farklı noktalara göç ettirilmiştir. Benzer uygulama 1916 yılı içerisinde Suriye, Beyrut ve Cebel-i Lübnan Vilayetleri'nde Mısır'daki zararlı cemiyetlerle ilişkisi sabit görülen ve devlet aleyhinde faaliyetlerde buldukları tespit edilen bazı Arap aileleri için de alınmıştır. Suriye ve Filistin bölgesindeki bu aileler Ankara, Konya, Bolu, Kastamonu, Eskişehir, Karesi, Aydın, Edirne, Kütahya, Mamuretilaziz, Sivas ve Ankara gibi vilayetlere nakledilmişlerdir. IV. Ordu Kumandanı Cemal Paşa bu hareketi sürgün değil nakil, ceza değil ihtiyat olarak değerlendirmiş, ailenin tüm fertlerinin perişan olmamaları için kadın ve çocukların da nakledildiklerini ifade etmiş ve şu örneği vermiştir: *Bir Suriyeli vatandaş, bu olaydan sonra mesela Bursalı bir vatandaş olmuştur.* Nakledilen Arap ailelerin her türlü iâşe ve barınma

giderleri devlet tarafından karşılanmıştır. İlgili valiliklere gönderilen genelgelerle göçmenlerin mağdur edilmemeleri istenmiştir. Öte yandan bölgede casusluk-Siyonistlik faaliyetlerinde bulunan ve Kudüs Filistin’de bağımsız bir Yahudi devleti kurmak için yoğun çaba gösteren bazı Yahudiler, 1917 yılında Şam ve Beyrut’a göç ettirilmişlerdir. IV. Ordu Kumandanlığı bu kimselerin bölgeden emlak satın almalarını da kesin olarak yasaklamıştır. Cemal Paşa’nın bu uygulamalarını Yahudi düşmanlığı olarak algılamamak gerekir. Zira Cemal Paşa, Suriye’de baş gösteren işe meselesinde, Kudüs’teki yoksul Yahudiler için de büyük çaba sarf etmişti. Fakat, bu meseleye Amerika’daki Siyonist örgütler karışmak istediğinde ise, büyük tepki göstermiştir. Bu yüzden Avrupa’daki Siyonist örgütler, Cemal Paşa’ya cephe almışlar ve onu Filistin’deki Yahudileri katletmekle suçlamışlardı. Cemal Paşa’nın Kudüs’ü tahliye planının güvenlik gerekçeleri arasında söz konusu Siyonist faaliyetler başta yer almıştır. Çalışmamızda zikredilen olaylarının neden ve sonuçları üzerinde durularak Ermeni, Arap ve Siyonist göçlerinin benzerlik ve farklılıkları ortaya konulacak, bu sayede göç kavramının daha iyi anlaşılmasına katkı sağlanacaktır. Her üç göç olayının da güvenlik gerekçeleriyle alınmış olduğu, göç eden ailelerin her türlü ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılandığı dikkate alındığında Osmanlı Devleti’nin oldukça zor şartlar altında olmasına rağmen böylesine büyük bir göç hareketini başarıyla gerçekleştirmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ortadoğu, Cemal Paşa, Arap Göçü, Yahudi Göçü, Ermeni Göçü, Talat Paşa, Suriye.

MIGRATION POLICIES IMPLEMENTED FOR SECURITY PURPOSES DURING THE FIRST WORLD WAR (ARMENIAN, ARAB AND JEWISH MIGRATIONS)

Abstract

The Ottoman Empire was involved in the First World War in 1914. The intense espionage activities and attempts to cause internal rebellions initiated by the Allied Powers within the empire after the war forced the Unionist cadres in the state administration to take harsh measures. Among these measures, forced migration policies attract attention. Forced migration policies are not a practice exclusive to the Ottoman Empire but appear to be a method used by great powers, especially the Roman Empire, in every period of history. In this context, the Ottoman Empire initiated the practice of forced migration, primarily for Armenian citizens who were persuaded to rebel within the country and establish an independent state. Firstly, the Maraş Zeytun Armenians, provoked by the Allied powers, attempted to revolt. The rebellion in question started in February 1915 and continued for

approximately 2 months until March 1915. Real IV. Army Commander Djemal Pasha and Internal Affairs Minister Talat Bey decided to migrate all Zeytun Armenians first to Konya and then to Aleppo, Zor and Urfa, in order to prevent rebellions and only as a security measure. As the events escalated further, the Dispatch and Settlement Law was enacted on 15 May 1915 for Armenian citizens outside Zeytun. Some of the Armenian citizens were immigrated to different points within the empire. A similar practice was taken in 1916 for some Arab families in Syria, Beirut and Lebanon Provinces Who were found to be affiliated with harmful societies in Egypt and were found to be engaged in activities against the state. These families in the Syrian and Palestinian regions were transferred to provinces such as Ankara, Konya, Bolu, Kastamonu, Eskişehir, Karesi, Aydın, Edirne, Kütahya, Mamuretilaziz, Sivas and Ankara. IV. Army Commander Djemal Pasha evaluated this move as a transfer, not an exile, as a precaution, not a punishment, and stated that women and children were also transferred so that all members of the family would not be miserable, and gave the following example: A Syrian citizen, for example, became a citizen from Bursa after this incident. All food and accommodation expenses of the transferred Arab families were covered by the state. With the circulars sent to the relevant governorships, immigrants were asked not to be victimized. On the other hand, some Jews who were involved in espionage-Zionist activities in the region and made intense efforts to establish an independent Jewish state in Jerusalem and Palestine were immigrated to Damascus and Beirut in 1917. IV. The Army Command strictly prohibited these people from purchasing real estate in the region. These practices of Djemal Pasha should not be perceived as anti-Semitism. Because Djemal Pasha made great efforts for the poor Jews in Jerusalem regarding the subsistence issue that arose in Syria. However, when Zionist organizations in America wanted to intervene in this issue, they reacted strongly. For this reason, Zionist organizations in Europe turned against Djemal Pasha and accused him of massacring the Jews in Palestine. These Zionist activities were among the security reasons for Djemal Pasha's plan to evacuate Jerusalem. By focusing on the causes and consequences of the events mentioned in our study, the similarities and differences of Armenian, Arab and Zionist migrations will be revealed, thus contributing to a better understanding that all three migrations were taken for security reasons and that all the needs of the migrating families were met by the state, it is understood that the Ottoman Empire successfully carried out such a large migration movement despite being under very difficult conditions.

Keywords: Middle East, Djemal Pasha, Arab Migration, Jewish Migration, Armenian Migration, Talat Pasha, Syria.

DEZAVANTAJLI BİR SOSYAL GRUP OLARAK GÖÇMENLER: HATAY'DAKİ KONTEYNER KENTLERDE YAŞAYAN SURİYELİLERİN KESİŞİMSELLİK KURAMI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Pelin KESKİN¹, Göze KAÇMAZOĞLU²

¹ *Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü Göç Çalışmaları, Gaziantep/ Türkiye Yüksek Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009000602724282 E- Posta: keskinp575@gmail.com*

² *Klinik Psikolog, Hatay/ Türkiye ORCID: 0000-0003-0822-2962 E- Posta:psk.goze.k@gmail.com*

ÖZET

Yaşamları boyunca çok fazla zorluklarla karşılaşan dezavantajlı gruplar, mensup oldukları toplumun sosyal, ekonomik, kültürel kaynaklarından yoksundurlar. Bu zorluklar, toplumun genel refahında olumsuz sonuçlar ortaya çıkarılabilir. Dezavantajlı sosyal gruplar birçok sosyal grubu içine alır. En genel anlamda yaşlılar, çocuklar, engelliler, kadınlar, göçmenler dezavantajlı grupların en bilinenleri arasında yer almaktadır. Göçmenler, herhangi bir nedenden ötürü bir yerden başka bir yere göç eden gruplardır. Göçmenler, yeni bir kültür, dil, ve iş ortamlarına uyum sağlamanın zorlukları, yabancı bir ülkede belirli beceri, iş ve eğitim düzeylerinden mahrum olma gibi sebeplerden dezavantajlı gruplar içine dahil edilebilir. Bazı durumlarda göçmenler, göç ettikleri ülkenin sosyal ve ekonomik koşullarına bağlı olarak daha da dezavantajlı bir grup haline gelebilirler (göçten sonra meydana gelen krizler, doğal afetler, yapısal sorunlar gibi). Örneğin deprem sonrası hayatta kalma mücadelesi göçmen gruplarda daha zordur. 6 Şubat 2023 tarihinde ve sonrasında gerçekleşen depremlerde on bir şehir birçok kayıp ve hasarlar vermiştir. Deprem sonrasında bu şehirlerde yaşayan göçmen grupların “dezavantajlı” durumları katlanarak artmıştır. Çünkü var olan dil sorunları, sınırlı ekonomik kaynaklar, iş bulma zorlukları, sosyal dışlanma gibi sorunların yanına barınma sorunları, sağlık hizmetlerine erişme zorlukları da eklenmiştir. Bu araştırma, deprem bölgesinde yaşayan göçmenlerin maruz kaldığı zor yaşam şartlarını ve yapılan yardımların eşitsizliğini tespit etmek adına hazırlanmıştır. Araştırma, göçmenlerin yaşadığı 2 konteyner kentte, 30 farklı göçmen; 2 farklı konteyner kentte Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı 30 kişi ile nitel yüz yüze görüşme yöntemi ile yapılmıştır. Araştırma soruları ve fotoğraflar için katılımcılardan sözlü ve yazılı onam alınmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, kesişimsellik kuramı bağlamında ele alınmıştır. Kesişimsellik kuramı; kişi ve grup kimliklerinin, cinsiyet, etnisite, sınıf gibi farklı kişisel özelliklerin, insanların yaşamlarında tek bir boyutta değil de birbiriyle kesişen ve birbirini etkileyen “çoklu kimlik” boyutlarıyla oluştuğunu iddia eder. Bu kuram dahilinde deprem bölgesinde yaşayan göçmenler hem

göçmen hem de depremzede olduğu için dezavantajlının da dezavantajlısı konumundadırlar. Deprem bölgesinde yapılan çoğu yardımın göçmen gruplara yönelik olmayışı ve onlara yönelik yapılan yardımların yetersizliğinden bu grupların açlık, susuzluk ve bulaşıcı hastalıklara daha fazla maruz kaldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca depremlerden sonraki süreçte göçmen gruplara yönelik hırsızlık ve yağmacılık damgalanması yapılmış ve onlara yönelik şiddet olaylarında da artış gözlenmiştir. Bu bölgelerde yapılan Sivil Toplum çalışmalarının da yetersiz olduğu, yapılan bu araştırmanın bulgularında yer almaktadır. Kesişimsellik kuramının ortaya koyduğu insan hakları ve sosyal adalet anlayışı kapsamında, bu bölgede yaşayan göçmen grubun fırsat eşitliği ilkelerinden yararlanamadığı ve bazı noktalarda yoksun bırakıldığı söylenebilir. Kesişimsellik kuramıyla ele alınan soruna daha kapsamlı bir perspektiften yaklaşabilmek için göçmenlere yönelik yapılan yardımlar ve tanınan haklar ile ilgili eksik noktaların tespiti sağlanabilir. Araştırma bulgularının göçmenlerin şiddetten korunması, temel haklara erişimi gibi konularda yeni düzenlemelere katkıda bulunabileceği düşünülmektedir. Böylece bölgede yürütülen çalışmalarda göçmen gruplara yönelik yardım stratejilerinin daha etkili bir biçimde şekilleneceği düşünülmektedir. Yapılan araştırma sonucunda, ortak banyo ve tuvalet kullanımına ilişkin soruda, Suriyeli Göçmenlerin bulunduğu konteyner kentlerde 30 kişiden 27 kişi, ortak tuvalet ve banyo kullandığını bildirmiştir. TC. Vatandaşları kişilerin bulunduğu konteyner kentlerde 30 kişinin tamamı, ortak tuvalet ve banyo kullanmadığını bildirmiştir. Araştırma kapsamında sorulan yardım ve koli dağıtımını sorusuna Suriyeli Göçmenlerin bulunduğu konteyner kentlerde 30 kişiden 26 kişi sosyal hizmetlerden ve koli dağıtımlarından yararlanamadığını bildirmiştir. TC. Vatandaşları kişilerin bulunduğu konteyner kentlerde 30 kişinin sosyal hizmetlerden ve koli dağıtımlarından yararlandığını bildirmiştir. Göçmen ya da mülteci olmak başlı başına bir ayrımcılık sebebi olabilirken, “göçmen bir depremzede” kimliğine sahip olmak kişiyi farklı olumsuz deneyimlere açık hale getirebilir. Bu kişinin deneyimleri veya yaşadığı muhtemel ayrımcılık yalnızca mülteci olmak ya da yalnızca depremzede olmak ile açıklanamaz. Daha ziyade, bu iki kimliğin birleşiminin kendine has dezavantajları vardır. Hatay’da, deprem sonucu kurulan konteyner kentlerde yaşayan depremzedeler, var olan diğer şehirlerde yaşayan insanlara göre daha dezavantajlı bir konumdalar. Suriyeli Göçmenlerin barındığı konteyner kentler ise, TC vatandaşı insanların yaşadığı konteyner kentlerden ayrıştırılmıştır. Ayrıca diğer depremzedelerin yaşadığı konteynerlerden farklı olarak, daha küçük, su geçiren, içerisinde tuvalet ve banyonun bulunmadığı konteynerlerde yaşamaktadırlar

Anahtar Kelimeler: Dezavantajlı Gruplar, Deprem, Göçmen, Kesişimsellik Kuramı, Temel Haklara Erişim.

MIGRANTS AS A DISADVANTAGED SOCIAL GROUP: AN INVESTIGATION OF SYRIANS LIVING IN CONTAINER CITIES IN HATAY IN THE CONTEXT OF INTERSECTIONALITY THEORY

Abstract

Disadvantaged groups, who face many difficulties throughout their lives, are deprived of the social, economic and cultural resources of the society they belong to. These challenges can have negative consequences on the overall well-being of society. Disadvantaged social groups include many social groups. In the most general sense, the elderly, children, disabled people, women and immigrants are among the most well-known disadvantaged groups. Immigrants are groups that migrate from one place to another for any reason. Immigrants may be included in disadvantaged groups due to reasons such as difficulties in adapting to a new culture, language and business environment, and being deprived of certain skills, jobs and education levels in a foreign country. In some cases, immigrants may become an even more disadvantaged group depending on the social and economic conditions of the country they migrate to (such as post-immigration crises, natural disasters, structural problems). For example, the struggle to survive after an earthquake is more difficult for immigrant groups. Eleven cities suffered many losses and damages in the earthquakes that occurred on and after February 6, 2023. After the earthquake, the “disadvantaged” situation of immigrant groups living in these cities increased exponentially. Because, in addition to existing problems such as language problems, limited economic resources, difficulties in finding a job, and social exclusion, housing problems and difficulties in accessing health services are also added. This research was prepared to determine the difficult living conditions faced by immigrants living in the earthquake zone and the inequality of aid provided. The research was conducted on 30 different immigrants in 2 container cities where immigrants live; It was conducted with qualitative face-to-face interviews with 30 citizens of the Republic of Turkey in 2 different container cities. Research questions and Verbal and written consent was obtained from the participants for the photographs. The findings obtained as a result of the research were discussed in the context of intersectionality theory. Intersectionality theory; It claims that individual and group identities, as well as different personal characteristics such as gender, ethnicity and class, are formed not in a single dimension in people’s lives, but through “multiple identity” dimensions that intersect and affect each other. Within this theory, immigrants living in the earthquake zone are at the disadvantage of the disadvantaged because

they are both immigrants and earthquake victims. It has been observed that most of the aid provided in the earthquake region is not directed to immigrant groups and that these groups are more exposed to hunger, thirst and infectious diseases due to the inadequacy of aid provided to them. In addition, in the period after the earthquakes, immigrant groups were stigmatized as theft and looting, and an increase in violence against them was observed. It is stated in the findings of this research that the Civil Society studies carried out in these regions are also insufficient. Within the scope of the understanding of human rights and social justice put forward by the theory of intersectionality, it can be said that the immigrant group living in this region cannot benefit from the principles of equal opportunity and is deprived at some points. In order to approach the problem addressed by intersectionality theory from a more comprehensive perspective, the missing points regarding the aid provided to immigrants and the rights granted can be identified. It is thought that the research findings may contribute to new regulations on issues such as protecting immigrants from violence and access to fundamental rights. Thus, it is thought that aid strategies for immigrant groups will be shaped more effectively in the studies carried out in the region. As a result of the research, in the question regarding the use of shared bathrooms and toilets, 27 out of 30 people in the container cities where Syrian immigrants are located reported using shared toilets and bathrooms. TC. All 30 people in container cities where citizens are located reported that they do not use shared toilets and bathrooms. In response to the question of aid and parcel distribution within the scope of the research, 26 out of 30 people in the container cities where Syrian immigrants are located reported that they could not benefit from social services and parcel distribution. TC. It was reported that 30 people benefited from social services and parcel distribution in container cities where citizens are located. While being an immigrant or refugee may be a reason for discrimination in itself, having the identity of a “migrant earthquake survivor” may make a person open to different negative experiences. This person’s experiences or possible discrimination cannot be explained only by being a refugee or only by being an earthquake victim. Rather, the combination of these two identities has its own drawbacks. Earthquake victims living in container cities established as a result of the earthquake in Hatay are in a more disadvantaged position than people living in other existing cities. Container cities where Syrian immigrants live are separated from container cities where Turkish citizens live. Moreover, unlike the containers where other earthquake victims live, they live in smaller, water-permeable containers that do not have toilets or bathrooms.

Keywords: Disadvantaged Groups, Earthquake, Immigrant, Intersectionality Theory, Access to Fundamental Rights.

HAYALLER NASIL ACILARA DÖNÜŞÜR? YUNANİSTAN'DAKİ PAKİSTANLI DÜZENSİZ GÖÇMENLERİN ANLATILARININ ANALİZİ

Waheed Ahmad QURESHI¹, Fuat GÜLLÜPINAR²

¹Doktora Öğrencisi, Anadolu Üniversitesi, Sosyoloji Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir/Türkiye, ORCID: 0000-0002-9617-0914, E-Posta: waheedaq@anadolu.edu.tr

² Prof.Dr., Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir/Türkiye, ORCID: 0000-0003-3661-7232, E-Posta: fgullupinar@anadolu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma iki bölümden oluşmaktadır: i). Yunanistan üzerinden Avrupa ülkelerine Pakistanlı göçmenlerin düzensiz göçünün temel belirleyicilerini ve itici güçlerini keşfetmeye çalışmak; ii). Pakistanlı düzensiz göçmenlerin Yunanistan'da karşılaştıkları başlıca sorunları belirlemek. Bu literatür araştırmasında, ayrıntılı anlatı (narrative) analizi için veri kaynağı olarak YouTube videoları kullanılmıştır. Yazarlar, tek bir YouTuber tarafından Yunanistan'ın farklı yerlerinde kaydedilen 53 adet düzensiz göçmenlerle ilgili videoların verilerini analiz etmişlerdir. Bulgular, sosyoekonomik koşulların ve hedef ülkelerdeki fırsatlara ilişkin yanlış kanıların Pakistan'dan düzensiz göçün temel itici güçleri arasında yer aldığını göstermektedir. İnsan kaçakçıları ağlarının mevcudiyeti, ülkede düzensiz göçün bir endüstriye dönüşmesi, akran veya sosyal ağlar, düzensiz göç aktörlerinin sosyal medya kullanımı gibi faktörler de Pakistan'dan yurtdışına düzensiz göçte rol oynamaktadır. Bu düzensiz göçmenler, yolculukları sırasında araçlara büyük bedeller ödeyerek tehlikeli yollardan geçmektedir. Pakistanlı belgesiz göçmenler Yunanistan'da sömürü, sosyal izolasyon ve ırkçılıkla karşı karşıya kaldıklarından, düzensiz göçün sonuçları genellikle olumsuz olmaktadır. Düzensiz göçmenlerin büyük çoğunluğu, kararlarından pişmanlık duymaktadır ve yasal statü elde etmeden Yunanistan'da uzun süre kalmaları onları sürekli fizyolojik ve zihinsel stres altında tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Düzensiz göç, YouTube videoları, Göç endüstrisi, Güvencesizlik ve Sömürü, Pakistan

HOW FANTASIES TURN INTO SUFFERINGS? NARRATIVE ANALYSIS OF THE RECOUNTS OF PAKISTANI IRREGULAR MIGRANTS IN GREECE

Abstract

This research study is of two folds: i). It tries to explore the major determinants and drivers of irregular migration from Pakistan to the European states via Greece, ii). Identify the major issues that Pakistani irregular migrants are facing in Greece. This desk research utilized YouTube videos as a data source for detailed narrative analysis. By considering a covert approach, the authors have extracted the data from 53 selected videos of irregular migrants recorded in different locations in Greece by a single YouTuber. The findings indicate that socioeconomic conditions, misconceptions about opportunities in destination countries are among the key drivers of irregular migration from Pakistan. Factors such as the availability of human smugglers networks, the presence of the irregular migration business in the country, peer or social networks, and the use of social media by the aspirants and those who emigrated irregularly also play a role in irregular migration from Pakistan. During their journey, these irregular migrants went through dangerous routes by paying a huge cost to the agents. The outcomes of irregular migration are often adverse as the Pakistani undocumented migrants face exploitation, social isolation, and racism in Greece. They regret their migration decision, and their prolonged stay in Greece without obtaining legal status keeps them under continuous physiological and mental stress.

Keywords: Irregular migrants, YouTube videos, Migration Industry, Precariousness and Exploitation, Pakistan

AFET VE GÖÇ İLİŞKİSİ: AFET SONRASI İNSAN HAREKETLİLİĞİNİN BETİMSSEL BİR DEĞERLENDİRMESİ

Gamze KAÇAR TUNÇ¹

¹*Arş. Gör. Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, ORCID: 0000-0001-6291-8683, e-posta: gamzekt@kmu.edu.tr*

ÖZET

Bu bildirinin amacı afet ve göç hareketleri arasındaki ilişkiyi anlamak ve olası dinamikleri tartışmaya açmaktır. Afetler iyi yönetilemeyen veya toplumsal olarak direnç geliştirilemeyen ani doğa olayları, iklim değişikliği kaynaklı çevresel değişimler, savaşlar, salgın hastalıklar vb. sonrasında ortaya çıkmakta ve genel olarak toplumsal yaşamın aksamaması, toplumsal “normalin” bozulması ile ilişkilendirilmektedir. Geçmişe bakıldığında, bu aksamlar ve bozulmalar sonrasında gelişen zorunlu veya istemli göç hareketlerine yönelik pek çok örnek sıralamak mümkündür. Ancak burada üzerinde durulması gereken afet ile göç arasında tek yönlü basit bir ilişki olmadığı gerçeğidir. Bu gerçek teoride ve pratikte ne kadar iyi anlaşılırsa ilgili alana yönelik gerçekçi sosyal politik önlemleri almak da o kadar olanaklı olacaktır. Örneğin “gidenler neden gidiyor” sorusu kadar “kalanlar neden kalıyor” veya “geri dönenler neden dönüyor” soruları da oldukça anlamlıdır ve cevaplanmayı gerektirir. Bu ilk soru serisiyle ilgili olan ve yalnız teorik değil, aynı zamanda metodolojik boyutları da olan önemli bir başka soru ise bu “kararların” ne ölçüde “tercih” yansıttığı, dolayısıyla tutumlar aracılığıyla anlaşılıp anlaşılamayacağıdır. Tüm bu ve benzeri soruların cevaplarının kültürel, ekonomik, politik ve mekânsal ilintileri vardır. Toplumların farklı dönemlerdeki yapısı ve dinamikleri kadar afetin türü ve etki alanı da afet sonrasında ne tür bir göç sürecinin ortaya çıkacağını (veya çıkmayacağını) etkileyebilir. Bu bildiri bu olası dinamikleri ve etkilerini, göçle ilgili karar süreçlerini ve kırılma noktalarını literatürden yola çıkarak kavramsal ve betimsel bir tartışmayla ele almayı hedeflemektedir. Böylelikle, afet sonrası müdahale ve politika geliştirmeye katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Yöntemsel olarak, afetler sonrasında yaşanan insan hareketliliğini kendine konu edinen kuramsal ve ampirik, ulusal ve uluslararası çalışmalara yönelik kapsamlı bir literatür taraması yapılmıştır. Bu anlamda ulaşılan çalışmalar içerik analizine tabii tutulmuş ve afet sonrası göçün yönü, hızı, yoğunluğu, maliyeti, geriye göç eğilimi ve entegrasyon temaları altında değerlendirmeler yapılmıştır. Bu anlamda “gidenler neden gidiyor”, “kalanlar neden kalıyor” ve “geri dönenler neden dönüyor” sorularına makro ve mikro boyutlarıyla yanıt aranmıştır. Elde edilen bulgular afet sonrası

göçün türü ve eğilimine yönelik genel geçer bir açıklama yapmanın (dolayısıyla öngörüle bulunmanın) zorluğunu göstermektedir. Afetin ve gerçekleştiği bölgenin kendine has yapısı ve dinamikleri göçün seyrini ve bazen amacını belirlemektedir. Bu noktada, ele alınan kaynaklarda, afet sonrası göçün ilk aşamada zorunlu bir yerinden edilme durumu olduğu görülmüştür. Afetzedelerin daha sonrasında izledikleri strateji ise değişkenlik göstermektedir. Genel olarak bakıldığında afet sonrası hareketlilikte iç göç – dış göç, uzun süreli/kalıcı göç – geçici / döngüsel göç, istemli göç – zorunlu göç gibi farklı faktörler ortaya çıkmaktadır. Ayrıca “çevresel göç”, “çevresel göçmen/mülteci” veya “iklim göçmeni/mülteci” kavramlarının da afet-göç çalışmalarında sıklıkla tartışılan konular oldukları görülmüştür. Sonuç olarak, *giden neden gidiyor* sorusuna cevaben çoğu çalışma göçü afete yönelik bir baş etme stratejisi olarak ele alsa da literatürde yerinden edilmenin yarattığı veya yaratabileceği kırılganlıklara da dikkati çeken, afet sonrası hareketliliği bir zorunluluk olarak gösteren önemli sayıda araştırma bulunmaktadır. Bunun, afete yeterince hazırlıklı olmayan devletin afeti yönetebilmek için kullandığı bir kamu politikası olduğuna işaret edilmesi de kayda değerdir. *Kalanlar neden kalıyor* sorusuna cevaben yine toplumdaki kırılganlıklar, imkân ve şartlar, özellikle yoksulluk ve kamu politikaları ile kriz yönetimi ve sivil örgütlenmelerin gücü gösterilen sebepler arasındadır. *Geri dönenler neden dönüyor* sorusunun yanıtı ise genel olarak afet bölgesinin iyileşmesi (dolayısıyla politikalar ve uygulamalar), gidilen yere kültürel ve ekonomik olarak uyum sağlayamama, geride aile üyelerinin ve taşınamaz malların kalması gibi sebeplerle karşılanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afet, Göç, Yerinden Edilme, Kırılganlık, Çevre

THE RELATIONSHIP BETWEEN DISASTER AND MIGRATION: A DESCRIPTIVE ASSESSMENT OF POST-DISASTER HUMAN MOBILITY

Abstract

The purpose of this paper is to comprehend the relationship between disasters and migration movements and to initiate a discussion on potential dynamics. Disasters emerge in the aftermath of poorly managed or sudden natural events to which social resistance has not been developed, climate change related environmental changes, wars, pandemics, etc., and are generally associated with the disruption of societal life and the disturbance of societal “normalcy”. Looking into the past, it is possible to cite numerous examples of forced or voluntary migration movements following these disruptions. However, the crucial point to

emphasize here is that there is not a one-way, simple relationship between disaster and migration. The better this reality is understood, both in theory and practice, the more feasible it becomes to implement realistic social and political measures in the relevant field. For instance, questions like “why are people leaving” are as meaningful as questions like “why are people staying” or “why are people returning,” and they necessitate answers. Another significant question related to this first series of questions, which has not only theoretical but also methodological dimensions, is to what extent these “decisions” reflect “preferences” and, consequently, whether they can be understood through attitudes. The answers to all these and similar questions have cultural, economic, political, and spatial implications. The type and scope of the disaster, as well as the structure and dynamics of societies in different periods, can influence the type of migration process that will (or will not) emerge after a disaster. This paper aims to address these potential dynamics and their impacts, decision processes related to migration, and vulnerabilities through a conceptual and descriptive discussion, drawing on the literature. Thus, the goal is to contribute to the development of post-disaster interventions and policies. A comprehensive literature review has been conducted focusing on theoretical and empirical studies, both national and international, that delve into human mobility following disasters. In this context, the identified studies have undergone content analysis, and assessments have been made regarding the direction, speed, intensity, cost, return migration tendencies, and integration themes of post-disaster migration. In this regard, answers have been sought to the macro and micro dimensions of the questions, “why are people leaving”, “why are people staying”, and “why are people returning”. The findings reveal the difficulty of providing a universally applicable explanation (and thus making predictions) for the type and trend of post-disaster migration. The nature and dynamics of the disaster and the region where it occurs often determine the course and sometimes the purpose of migration. In the examined sources, it is observed that post-disaster migration is initially a situation of forced displacement. The strategies pursued by disaster victims vary subsequently. Generally, in post-disaster mobility, different factors emerge, such as internal migration – international migration, long-term/permanent migration – temporary/cyclical migration, voluntary migration – forced migration. Furthermore, concepts such as “environmental migration,” “environmental migrant/refugee”, or “climate migrant/refugee” are frequently discussed in disaster-migration studies. In conclusion, in response to the question *why people leaving*, while most studies consider migration as a coping strategy for disasters, there is also significant research in the literature that draw attention to the vulnerabilities created or potentially created by displacement, presenting post-disaster

mobility as a necessity. It is noteworthy that this is indicated as a public policy used by a state unprepared for disasters to manage them effectively. In response to the question of *why people stay*, the vulnerabilities in society, opportunities, and conditions, especially poverty and public policies, crisis management, and the power of civil organizations are among the reasons provided. The answer to *why people return* is generally attributed to the recovery of the disaster area (and thus policies and practices), inability to adapt to the destination culturally and economically, and reasons such as leaving family members and immovable properties behind.

Keywords: Disaster, Migration, Displacement, Vulnerability, Environment

GÖÇÜN BİR YANSIMASI OLARAK MEKÂNSAL AYRIŞMA: PAZARCİK ÖRNEĞİ

Deniz CENGİZ¹, Ebru MERCANDAĞI²

¹Dr. Öğr. Üyesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Kilis, Türkiye, ORCID: 0000-0002-8954-7883, E-Posta: dcengiz@kilis.edu.tr

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Coğrafya Ana Bilim Dalı, Kilis, Türkiye, ORCID: 0009-0000-5993-4738, E-Posta: mercandagiebru@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, Suriyelilerin Pazarcık ilçesinde yaşayan yerli halktan soyo-mekânsal ayrışmasını ve bu ayrışmanın sosyo-ekonomik süreçler üzerindeki yansımalarını incelemektedir. Bir yerleşim alanı, orada yaşayan toplumsal grupların sosyo-kültürel ve de ekonomik karakterine göre ayrışabilmekte ve süreç içerisinde söz konusu yaşam alanı adeta öbek öbek parçalanmış birbirinden farklı özelliklerle karakterize olmuş mekânsal birimlerin ortaya çıkmasında yol açmaktadır. Buradaki sosyo-mekânsal ayrışmayı üreten dinamikler, çoğunlukla ekonomik, etnik, dini ya da kültürel nedenlere bağlı olarak şekillenmektedir. Kentsel mekânda zamanla aynı toplumsal grupların bir araya geldiği kümelenmiş mekânsal birimler ortaya çıkarken, aslında bu kümelenme diğer toplumsal gruplardan ayrışma örüntüsü meydana getirmektedir. Mekânsal ayrışmanın akademik literatürde tartışmaya konu olan bazı olumlu ve olumsuz yönleri bulunmaktadır. Örneğin benzer etnik kökene ya da ortak kültüre mensup toplumsal gruplar arasında ortaya çıkan mekânsal ayrışma, bir kümelenme motivasyonu ile şekillenmekte ve bu durum o toplum üyeleri arasında güçlü bir birlik ve dayanışma duygusu oluşturabilmektedir. Grup içinde ortaya çıkan bu dayanışma ve yardımlaşma, grup içi ağların da güçlenmesine katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda söz konusu toplumsal gruplar, kendi kimliklerini ve kültürlerini koruma, sürdürebilme ve güvenli bir ortamda birlikte hareket etme imkânı bulabilmektedir. Bu durum ortak kültürün sonraki jenerasyona aktarılması açısından oldukça kıymetli olmaktadır. Diğer taraftan soyo-mekânsal ayrışmanın olumsuz yönleri de gündeme gelebilmektedir. Örneğin yerli halk ile göçmen gruplar arasında uyum ve entegrasyon sorunlarının yaşanmasına da sebep olabilmektedir. Bu durum kimi zaman iki toplumsal grup arasında belli belirsiz çatışmaların yaşanmasına da yol açabilmektedir. Bu çalışma, Kahramanmaraş ilinin Pazarcık ilçesinde meydana gelen sosyo-ekonomik, etnik ve kültürel temelli mekânsal ayrışmaya odaklanmayı hedeflemektedir. Araştırma kapsamında, bölgeye özgü nicel ve nitel verilerin yanı sıra yerli halk ve Suriyelilerle derinlemesine

görüşmeler gerçekleştirilmiş ve buradaki varsa sosyo-mekânsal ayrışmayı keşfedebilmek adına gözlemler yapılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden derinlemesine görüşme ve gözlem tekniği kullanılarak veri seti oluşturulmaya çalışılmıştır. Çalışmanın öncül verilerinde; ev sahibi toplumun Suriyelilere yönelik tutum ve davranışlarında, kalış süreleri uzadıkça önemli ölçüde olumsuz yönde farklılaşmaların yaşandığı gözlenmiştir. Bu farklılaşma, Suriyelilerin uzun süredir bölgede yaşamaları ve özellikle 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremin ortaya çıkardığı zorlu koşulların etkisi büyük bir etki yapmıştır. Bu durum, başlangıçta sosyal ve kültürel olarak başlayan ayrışmanın mekânsal olarak da yaşanmasına yol açmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mekânsal ayrışma, Pazarcık, Suriyeliler, Göç

THE IMPACT OF MIGRATION ON SPATIAL SEGREGATION: CASE OF PAZARCIK

Abstract

This study examines the socio-spatial separation of Syrians from the local people living in Pazarcık district and the reflections of this separation on socio-economic processes. A residential area can be differentiated according to the socio-cultural and economic character of the social groups living there, and in the process, the living space in question is literally fragmented into groups, leading to the emergence of spatial units characterized by different features. The dynamics that produce socio-spatial segregation here are mostly shaped by economic, ethnic, religious or cultural reasons. While clustered spatial units emerge in urban space over time, where the same social groups come together, this clustering actually creates a pattern of separation from other social groups. Spatial segregation has some positive and negative aspects that are subject to debate in the academic literature. For example, the spatial separation that occurs between social groups of similar ethnic origin or common culture is shaped by a clustering motivation, and this can create a strong sense of unity and solidarity among the members of that society. This solidarity and cooperation that emerge within the group also contributes to the strengthening of intra-group networks. At the same time, these social groups have the opportunity to protect and maintain their own identities and cultures and to act together in a safe environment. This is very valuable in terms of transferring the common culture to the next generation. On the other hand, negative aspects of socio-spatial segregation may also come to the fore. For example, it may cause harmony and integration problems between local people and immigrant groups. This situation can sometimes lead to

vague conflicts between two social groups. This study aims to focus on the socio-economic, ethnic and cultural based spatial segregation occurring in Pazarcık district of Kahramanmaraş province. Within the scope of the research, in-depth interviews were conducted with local people and Syrians, as well as quantitative and qualitative data specific to the region, and observations were made to discover the socio-spatial segregation, if any, here. In the study, an attempt was made to create a data set using in-depth interview and observation techniques, which are qualitative research methods. In the preliminary data of the study; It has been observed that there are significant negative differences in the host society's attitudes and behaviors towards Syrians as their stay lengthens. This differentiation has had a great impact on the fact that Syrians have been living in the region for a long time and especially the difficult conditions caused by the earthquake that occurred on February 6, 2023. This situation has led to the separation, which initially started as social and cultural, to be experienced spatially as well.

Keywords: Spatial segregation, Pazarcık, Syrians, Migration

SÜREKLİLİK ve KOPUŞ BAĞLAMINDA SİİRT'E (İÇ) GÖÇ'ÜN GÜNDELİK HAYAT İLİŞKİLERİNE YANSIMASI*

Murat TOPRAK¹

¹*Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, ORCID: 0000-0002-3732-6026, murattoprak88@gmail.com7*

ÖZET

Kentlerde önemli değişimleri tetikleyen faktörlerin başında göç gelmektedir. Gerçekleşen göç, ister yerel ve ulusal ister uluslararası ya da küresel ölçekte olsun siyasi, ekonomik, kültürel, bireysel ve toplumsal karmaşıklığı beraberinde getirmektedir. Kentlerle beraber kentsel mekânlar da bu karmaşıklığı ziyadesiyle yaşamaktadır. Mekânlar hem fiziki ve demografik açıdan hem gündelik hayat ilişkileri açısından önemli bir değişime ve dönüşüme uğramaktadır. Yaşanan değişim, makro ve mikro olayların etkisiyle süreklilik ve kopuş şeklinde gerçekleşebilmektedir. Yani göçle beraber oluşan yeni toplumsal düzenin arka planını, değişimin öznesi olan bireyler ve toplulukların kendi tarihsel bağlamıyla değerlendirmek gerekmektedir. Söz konusu tarihsel bağlamı ıskalamak kent merkezlerindeki etkileşimlerin derinliğinin gözden kaçmasına sebep olabilmektedir. Bu minvalde çalışmanın konusu, göçün süreklilik ve kopuş olarak sonuçlarını farklı sosyo-kültürel topluluklara sahip olan Siirt şehri üzerinden incelemektir. Bunu yaparken 1990'lı yıllar öncesi ve günümüze kadar olan değişim ve dönüşümü irdelenmeye gayret edilmiştir. Siirt'te 1990'lı yıllarda göçle yaşanan toplumsal kırılma günümüze yaklaştıkça hız kazanmış ve farklı gündelik etkileşimlerin kent merkezinde ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Şehir merkezinde yaşayan sosyo-kültürel toplulukları Araplar, Kürtler ve Koçerler olarak sınıflandırmak mümkündür. 1900'lara kadar Siirt ilinin nüfusu genel olarak Araplardan oluşurken bu yıllardan sonra önemli bir değişimle karşı karşıya kalınmıştır. Köylerde yaşayan Kürtlerin ve yaylalarda yaşayan Koçerlerin şehir merkezine gerçekleştirdikleri yoğun göç, farklı bir toplumsal yapının ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Dolayısıyla yeni toplumsallığın inşasında etkili olan faktörler tüm yönleriyle ele alınmış ve şehirdeki toplulukların hem kültürel özelliklerine ve hem de tarihsel ilişkilerine dikkat edilmiştir.

Çalışmanın Amacı: Çalışmada, belirli bir tarihsel aşamayı göz önünde bulundurarak göçle beraber ortaya çıkan yeni sosyo-kültürel yapıyı ve bu yapıyı oluşturan öznelere

* Bu çalışma, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Bilim Dalı bünyesinde, Prof. Dr. Ali ESGİN danışmanlığına hazırlanan ve 24.01.2022 tarihinde kabul edilen doktora tezinden üretilmiştir.

gündelik hayattaki ilişkilerinin ele alınması amaçlanmaktadır. Özellikle kentli ve kentli olmayanın kurduğu zorunlu birlikteliklerde etkileşim örüntülerinin yoğunluğunun hangisi ya da hangileri olduğunu anlama ve yorumlamaya gayret edilmiştir.

Çalışmanın Sorusu: Siirt'in sosyo-kültürel farklılıkları göz önünde bulundurarak gündelik hayat ilişkileri nasıl yaşanmaktadır? Siirt'e gündelik hayatın inşasında sosyo-kültürel özellikler nasıl bir konumda yer aldığı ve şehirde ortaya çıkan yeni görünümün nasıl olduğu diğer problemlerdir.

Çalışmanın Metodu: Çalışmada nitel bir araştırma modeli kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış veri toplama tekniğiyle derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra düşünömsellik çalışmada önemli bir yer edinmiştir.

Çalışmanın Bulguları: Çalışmada elde edilen bulgular, gündelik hayatın gelişmesi ve sosyolojide yer edinmesine önemli katkıları olan isimlerin görüşleriyle değerlendirilmiştir. Gerek mekan konusunda gerek makro ve mikro ilişkilerde Henri Lefebvre, Michel De Certeau, Erving Goffman ve Pierre Bourdieu'nün kuramsal ve ampirik düşünceleri referans noktası oluşturmuştur. Bulgular, Siirt şehrinin farklı sosyo-kültürel toplulukları arasındaki etkileşimlerde; Lefebvre'nin mekânsal pratiklerin yeniden üretimi, De Certeau'nun strateji ve taktik kavramları, Goffman'ın dramaturjik ve damga teorisi ve Bourdieu'nün habitus, alan ve sermaye repertuarıyla analiz edilmiştir.

Siirt'teki farklı sosyo-kültürel topluluklar arasındaki ilişkilerin belirlenmesinde hem fail hem yapı önemli bileşen olarak görölmüştür. Göç öncesi fiziksel ve kültürel yapı göçle beraber önemli bir değişim ve dönüşüm geçirmiştir. Gündelik karşılaşmalar yoğunlaşmış yüz yüze etkileşimlerde yukarıda ismi geçen kuramcıların görüşleriyle bütünleşen bir birliktelik ortaya çıkmıştır.

Çalışmanın Sonuçları: Göç, ilk olarak bir fiziksel kopuş gerçekleştirirken zihinsel ve kültürel sürekliliği de beraberinde getirebilmektedir. Nitekim Siirt, 1990'larda yoğun iç göçle beraber bir fiziksel kopuşa şahit olurken bunun kültürel olarak şehir merkezine sirayeti oldukça sancılı olmuştur. Çünkü şehir merkezine sonradan gelenler ile yerliler arasında ilk defa bir ilişki söz konusu değildir. Daha önce kentli ya da şehirli olarak Araplar, köylerden ve yaylalardan gelen Kürtler ve Koçerler'in geçici gelişlerinde kurdukları her türlü ilişki, günümüzde topluluklar arasındaki gündelik etkileşimlere ziyadesiyle yansımıştır. Yani, aradaki tarihsel ilişki ve kültürel gelenek onların gündelik karşılaşmalarına yansırken elbette bu durum ulusal ve küresel ölçekteki olaylardan bağımsız düşünölmemelidir. Sosyal yapıyı oluşturan unsurlar bireysel öznellik kadar sosyal ilişkilerde hem belirleyen hem belirlenen olarak paradoksal şekilde işlemektedir.

Anahtar Kelimeler: Siirt, Sosyo-Kültürel Yapı, Göç, Süreklilik ve Kopuş.

IN CONTEXT OF CONTINUITY AND BREAK REFLECTION OF (INTERNAL) MIGRATION TO SIIRT IN EVERYDAY LIFE RELATIONS

Abstract

Migration is one of the factors that triggers significant changes in cities. Migration, whether on a local and national, international or global scale, brings with it political, economic, cultural, individual and social complexity. Along with cities, urban spaces also experience this complexity. Places undergo significant change and transformation, both physically and demographically, as well as in terms of daily life relations. The change experienced can occur in the form of continuity and rupture under the influence of macro and micro events. In other words, it is necessary to evaluate the background of the new social order formed with migration in the historical context of the individuals and communities that are the subjects of change. Missing the historical context in question may cause the depth of interactions in city centers to be overlooked. In this context, the subject of the study is to examine the consequences of migration in terms of continuity and rupture through the city of Siirt, which has different socio-cultural communities. While doing this, an effort has been made to examine the change and transformation between before the 1990s and until today. The social disruption experienced by immigration in Siirt in the 1990s has accelerated as we approach today and has caused different daily interactions to emerge in the city center. It is possible to classify the socio-cultural communities living in the city center as Arabs, Kurds and Koçers. While the population of Siirt province consisted mainly of Arabs until the 1900s, a significant change was experienced after these years. The intense migration of Kurds living in villages and Koçers living in the plateaus to the city center has led to the emergence of a different social structure. Therefore, the factors that are effective in the construction of the new sociality have been discussed in all aspects, and attention has been paid to both the cultural characteristics and historical relations of the communities in the city.

Purpose of the Study: The study aims to discuss the new socio-cultural structure that emerged with migration, taking into account a certain historical stage, and the daily life relationships of the subjects that form this structure. Efforts have been made to understand and interpret which interaction patterns are more intense, especially in the compulsory relationships established between urban and non-urban people.

Question of the Study: How are daily life relations experienced in Siirt, considering the socio-cultural differences? Other problems include the position of socio-cultural features in

the construction of daily life in Siirt and the new appearance that emerged in the city.

Method of the Study: A qualitative research model was used in the study. He conducted in-depth interviews with semi-structured data collection technique. In addition, reflexivity has an important place in the study.

Findings of the Study: The findings obtained in the study were evaluated with the opinions of people who made significant contributions to the development of daily life and gaining a place in sociology. Theoretical and empirical thoughts of Henri Lefebvre, Michel De Certeau, Erving Goffman and Pierre Bourdieu have formed a reference point in both space and macro and micro relations. The findings are in the interactions between different socio-cultural communities of Siirt city; Lefebvre's reproduction of spatial practices was analyzed with De Certeau's concepts of strategy and tactics, Goffman's dramaturgical and imprint theory, and Bourdieu's habitus, field and capital repertoire.

Both agency and structure were seen as important components in determining the relations between different socio-cultural communities in Siirt. The physical and cultural structure before migration has undergone a significant change and transformation along with migration. In daily encounters and face-to-face interactions, a unity that integrates with the views of the above-mentioned theorists has emerged.

Results of the Study: While migration first creates a physical break, it can also bring mental and cultural continuity. As a matter of fact, while Siirt witnessed a physical separation with intense internal migration in the 1990s, its cultural spread to the city center was quite painful. Because this is not the first time that there is a relationship between the people who came to the city center later and the locals. All kinds of relationships that Arabs, whether urban or city-dwelling, Kurds and Koçers who came from villages and plateaus established during their temporary arrival are highly reflected in the daily interactions between communities today. In other words, while the historical relationship and cultural tradition are reflected in their daily encounters, this situation should of course not be considered independently of events on a national and global scale. The elements that make up the social structure operate paradoxically as both determining and determining in social relations as well as individual subjectivity.

Keywords: Siirt, Socio-Cultural Structure, Migration, Continuity and Break.

TOPLUMLARARASI İLİŞKİLER BAĞLAMINDA SURIYELİ SİĞİNMACILARIN ŞANLIURFA'DA SOSYO-EKONOMİK ETKİLERİ ⁷⁴

Uğur KARAMAN¹

*¹Doktora Öğrencisi, Harran Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Şanlıurfa / Türkiye,
ORCID: 0000-0002-1378-4137, E-Posta: ugrrkrmn2020@gmail.com*

ÖZET

Şanlıurfa, Türkiye'nin Suriye ile en uzun sınırına sahip kentidir. Türkiye'nin uyguladığı açık kapı politikası, Suriyeli sığınmacıların Şanlıurfa gibi sınır kentlerine göç etmesinde belirleyici olmuştur. Şanlıurfa'daki Suriyeli sığınmacı sayısı 450 bini geçmiştir. Şanlıurfa'daki Suriyeli sığınmacıların toplam nüfusa oranının %23,86 olduğu, bu bakımdan, kentin sosyo-kültürel yapısı ve ekonomisi üzerinde belirleyici bir aktör hâline geldikleri düşünüldüğünde, Suriyeli sığınmacıların toplumsal etkilerini belirlemenin önemi ortaya çıkmaktadır. Sınırın iki tarafındaki nüfus arasında etno-kültürel benzerlikler vardır. Suriye iç savaşı sürecinde Türkiye'ye sığınan Suriyeli sığınmacıların, Şanlıurfa'da akrabaları vardır. Sınırın Suriye tarafında kullanılan Arapça ve Kürtçe dilleri, Şanlıurfa'da da konuşulmaktadır. Buna rağmen, Suriyeli sığınmacılar ve yerel toplum arasında, başta dil olmak üzere, tarihsel süreçte farklı ülkelerin vatandaşları olmaktan kaynaklanan, başta dil olmak üzere sosyo-kültürel farklılıklar ile ekonomik bölüşüm sorunları, toplumsal uyum önünde engel oluşturmaktadır. Örneğin, Suriyeli sığınmacıların işsizliğe yol açtığı, kira ücretlerini ve ev fiyatlarını artırdığı, kent güvenliğini olumsuz etkilediği, trafikte sorun oluşturduğu, kentteki dilenci sayısını artırdığı gibi algılar, ev sahibi toplumda Suriyeli sığınmacılara ilişkin kaygılardan öne çıkan bazılarıdır. Bu çalışma, Suriyeli sığınmacıların Şanlıurfa'da meydana getirdikleri ekonomik ve toplumsal etkileri, ev sahibi ve göçmen topluluğunun algılarına dair anket uygulaması ve yüz yüze görüşmeler yoluyla elde edilen veriler üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, Suriyeli sığınmacıların Şanlıurfa'ya göç etme nedenleri, Şanlıurfa'da yaşadıkları temel sorun alanlarının neler

⁷⁴ Bu çalışma, 2019 yılında Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı'nda savunulan "Şanlıurfa'daki Suriyeli Sığınmacıların Neden Oldukları Toplumsal Etkiler ve Çözüm Önerileri" başlıklı Yüksek Lisans Tezi'nden üretilmiştir.

olduğunun öğrenilmesi ile vatandaş olma ve geri dönme eğilimlerinin ölçülmesi hedeflenmiştir. Bunun için, nicel araştırma yöntemlerinden anket uygulanmış, basit tesadüfi örnekleme metoduyla belirlenen 394 Suriyeli göçmene 27 ve 426 yerel toplum üyesine 27 soru sorulmuştur. Çalışmada, dil, kültür ve gelenek farkları ile ekonomik rekabetin Suriyeli sığınmacılarla yerel halkın iletişimde önemli bir sorun oluşturduğu, bu kapsamda, yerel toplumda Suriyelilerin kira ücretlerinin ve ev fiyatlarının yükselmesine, emek piyasasında ücretlerin düşüşüne ve işsizliğe neden olduklarına, kentteki suç oranlarını artırdıklarına ve bu nedenlerle geri gönderilmeleri gerektiğine dair yaygın bir algının olduğu, buna rağmen, Suriyeli sığınmacılarda ise, Suriye'ye geri dönmeme ve Türkiye vatandaşlığına geçme eğiliminin yüksek olduğu bulgularına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şanlıurfa, Suriyeli Sığınmacılar, Toplumlararası İlişki, Sosyo- Ekonomik Etki

SOCIO-ECONOMIC EFFECTS OF SYRIAN ASYLUM SEEKERS IN ŞANLIURFA IN THE CONTEXT OF INTERCOMMUNAL RELATIONS

Abstract

Şanlıurfa is the city with Turkey's longest border with Syria. The open door policy implemented by Turkey has been decisive in the migration of Syrian asylum seekers to border cities such as Şanlıurfa. Considering that the ratio of Syrian asylum seekers to the total population in Şanlıurfa is 23.86% and that they have become a decisive actor on the socio-cultural structure and economy of the city, the importance of determining the social effects of Syrian asylum seekers becomes evident. There are ethno-cultural similarities between the populations on both sides of the border. Syrian asylum seekers who took asylum seekers in Turkey during the Syrian civil war, have relatives in Şanlıurfa. Arabic and Kurdish languages used on the Syrian side of the border are also spoken in Şanlıurfa. Despite this, socio-cultural differences between Syrian asylum seekers and the local community, resulting from being citizens of different countries throughout history, especially language, and economic distribution problems pose obstacles to social harmony. For example, perceptions such as that Syrian asylum seekers cause unemployment, increase rental fees and house prices, negatively affect urban security, cause traffic problems, and increase the number of beggars in the city are some of the prominent concerns about Syrian asylum seekers in the host society. This study aims to examine the economic and social impacts of Syrian asylum seekers in Şanlıurfa, on data obtained through surveys and face-to-face interviews about the perceptions of the host and immigrant community. In the study, it is

targeted to learn the reasons why Syrian asylum seekers migrate to Şanlıurfa and what were the main problem areas they experience in Şanlıurfa, and to measure their tendency to become citizens or return. For this purpose, a survey was applied as a quantitative research method, and 27 questions were asked to 394 Syrian immigrants and 24 questions to 426 local community members, determined by simple random sampling method. In the study, it was found that differences in language, culture, tradition and economic competition pose a significant problem in the communication between Syrian asylum seekers and local people, and in this context, there is a widespread perception in the local society that Syrians cause an increase in rental fees and house prices, a decrease in wages in the labor market and unemployment, they increased the crime rates in the city and for these reasons, they should be sent back. However, for Syrian asylum seekers it was found that there is a high tendency not to return to Syria, and to obtain Turkish citizenship.

Keywords: Şanlıurfa, Syrian asylum seekers, Intercommunal Relationship, Socio-Economic Impacts

ÇALIŞMA HAYATINDAKİ SURİYELİ ÇOCUKLARIN YAŞADIĞI PROBLEMLERİN ANALİZİ: ŞANLIURFA ÖRNEĞİ

HALİL DUSAK¹, Mahmut KAYA²

¹*Sosyolog, ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-6298-2917> E-Posta: sosyologhalil@gmail.com*

²*Doç.Dr.,Harran Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, ORCID:<https://orcid.org/0000-0002-2728-9858> E-Posta: mahmutkayabey@gmail.com*

ÖZET

Göç süreci birçok sosyal grubu yakından etkiler. Bu sosyal gruplardan biri olan çocuklar, göç sürecinde çeşitli zorluklar yaşarlar. Eğitim hayatından kopuş, çocuk işçiliği, ayrımcılık ve istismar gibi pek çok temel problem göçün çocuklar üzerindeki etkilerinden bazılarıdır. 2011 yılından itibaren Türkiye'ye gerçekleşen Suriyeli göçünün bir boyutu da şüphesiz ki göçmen çocuklardır. Bu çalışma Şanlıurfa'da çalışma hayatındaki Suriyeli çocukların yaşadığı problemleri ele almaktadır. Araştırmanın amacı çalışma hayatındaki çocukların yaşadığı sorunları tespit etmektir. Araştırmada nitel yöntem kullanılmış olup çalışma sahası olarak Şanlıurfa ili seçilmiştir. Saha çalışmasında 15'i Haliliye ilçesinden, 15'i Eyyübiye ilçesinden 30 (18 Erkek ve 12 kız) çalışan çocuk ve 13 kaynak kişi olmak üzere toplam 43 kişi ile derinlemesine bireysel görüşmeler yapılmıştır. Bireysel görüşme ve saha notlarından oluşan bulgulara dayanılarak elde edilen veriler, tematik içerik analizi tekniğiyle derlenmiştir. Araştırma bulgularına göre örneklem grubundaki çalışan Suriyeli çocuklar, eğitim çağında olan çocuklardır. Görüşme yapılan çocukların ailelerinin düzenli bir gelire sahip olmadığı ve genel itibariyle kiralık evlerde yaşadığı görülmüştür. Çocukların çalışma hayatına katılmalarının birçok farklı nedeni olmakla birlikte temel neden, göçün meydana getirdiği ekonomik zorluklarla baş etmek olduğu söylenebilir. Çalışan çocukların eğitim süreçleri kesintiye uğramakta, kimi çocuklar ise uzun süre çalışma hayatında olmasından dolayı okulu terk etmektedir. Çocuklar, düşük ücret ve uzun çalışma saatleri ile emek sömürsüne maruz kalmaktadır. Diğer yandan iş yerlerinde ve çalışılan açık alanlardaki koşullar çocukların fiziksel ve ruhsal açıdan birçok sağlık sorunu yaşamasına ve ayrımcı pratiklere maruz kalmasına yol açmaktadır. Bu durum ileride telafisi mümkün olmayan çoklu problemlere zemin hazırlamaktadır. Sonuç olarak savaş ve göçten kaynaklı koşullar, çocukların bedensel ve ruhsal yapılarını negatif etkilemekte, kayıp nesil riskini arttırmaktadır. Söz konusu durumun kapsamlı analizi için farklı örneklem grupları üzerinde ve farklı yöntemlerle

yapılacak akademik çalışmalara ihtiyaç vardır

Anahtar Kelimeler: Göç, Çocuk İşçiliği, Suriyeli Mülteci Çocuklar, Şanlıurfa.

ANALYSIS OF THE PROBLEMS FACED BY SYRIAN CHILDREN IN THE LABOR FORCE: THE CASE OF ŞANLIURFA

Abstract

The migration process has a significant impact on various social groups, including children who face numerous challenges during migration. Disruption of education, child labor, discrimination, and abuse are fundamental issues affecting migrant children. One dimension of the Syrian migration to Turkey since 2011 undoubtedly involves migrant children. This study focuses on the problems faced by Syrian children working in Şanlıurfa. The research aims to identify the issues experienced by children in the workforce. A qualitative method was used, and Şanlıurfa province was chosen as the study area. In-depth individual interviews were conducted with a total of 43 participants, including 30 working children (18 boys and 12 girls) from Haliliye and Eyyübiye districts, and 13 key informants. The data obtained from individual interviews and field notes were compiled using thematic content analysis. The research findings indicate that the sampled Syrian children in the workforce are of school age. It was observed that the families of the interviewed children did not have a regular income and generally lived in rental houses. Although there are various reasons for children participating in the workforce, the main reason can be attributed to coping with the economic difficulties caused by migration. The education processes of working children are interrupted, and some children drop out of school due to long periods of work. Children are exposed to labor exploitation with low wages and long working hours. Furthermore, the conditions in workplaces and open areas lead to various health problems and exposure to discriminatory practices. This situation paves the way for multiple problems that may have irreversible consequences in the future. In conclusion, conditions arising from war and migration negatively impact the physical and mental well-being of children, increasing the risk of a generational loss. Comprehensive analysis of this situation requires further academic studies on different sample groups by using different methods.

Keywords: Migration, Child Labor, Syrian Refugee Children, Şanlıurfa.

ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK BAĞLAMINDA TÜRKİYE’NİN SİĞİNMACI ÖĞRENCİLERE YÖNELİK EĞİTİM POLİTİKALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Bülent ALAGÖZ¹, Adil ÇERİZ²

¹Doçent Doktor, Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Alanı, Gaziantep, Türkiye, ORCID: 0000-0001-9158-0036, E-Posta: bulent.alagoz@gmail.com

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Gaziantep, Türkiye, ORCID:0009-0002-6436-1879, E-Posta: adilceriz2001@gmail.com

ÖZET

Devletlerin yeni bir ulus yaratma veya uluslarını yüceltmeye yönelik politikalarının olumlu bir şekilde gerçekleşebilmesi için eğitim-öğretim program ve müfredatlarda birliğin sağlanması büyük önem arz etmektedir. Bu birliğin sağlanmasının en büyük amacı, aynı kültürel ve manevi değerleri taşıyan vatandaşlar yetiştirmektir. Araştırmalar, dil ve kültür olarak farklılık gösteren öğrencilerin, okulda verilen bilgi ve düşünceleri anlamakta zorluk çektiğini ve bu durumun da öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz yönde etkilediğini savunmaktadır. 2010’dan bu yana Ortadoğu’da başlayan Arap Baharı’nın etkisiyle meydana gelen göç hareketleri dünyayı küresel bir sorun ile karşı karşıya getirmiştir. Dünyada başta Türkiye olmak üzere birçok devlet yaşanan bu durumdan sosyal, kültürel, siyasi ve ekonomik yönden geniş ölçüde etkilenmiştir. Özellikle Türkiye, göç hareketi ile kendi sınırları içerisinde barınan sığınmacılara yönelik “açık kapı” politikası uygulamış ve 3.5 milyon mülteciye ev sahipliği yapmaktadır. Bu konuda yapılan olumsuz eleştirilere karşılık öne sürülen argümanlar şunlardır; Türkiye Cumhuriyeti Devleti, hükmettiği topraklarda yaşayan bütün farklı kültür ve milletlere kendi dillerinde eğitim fırsatı veren bir medeniyetin veliahdıdır ve ancak bir ulus devlet olarak kurulmuştur. Ulus devlet olmanın gereklerinden sayılan ülke içerisindeki birçok etnik kimliği de aynı manevi değerler altında birleştirmek. Türkiye, ulus devlet olma yolunda önemli başarılar elde etmiş bir devlet. Türkiye’de bulunan yaşayan halk devletin ulus kimliğinin korunmasına çok önem vermişlerdir. Mültecilerin gelmesi ile Türkiye’de var olan kültür heterojen bir hal almış. Türkiye’de yaşayan insanlar tanımadıkları bir kültürün kendi kültürlerini dejenere etmeye karşı çıkmışlardır. Bununla beraber, mültecilere yönelik eleştiriler canlılığını korumakta ve özellikle mülteci çocukların eğitimi üzerinde pek çok tartışma güncelliğini korumaktadır. Bu kapsamda bu araştırmanın amacı; çok kültürlülük bağlamında Türkiye’nin sığınmacı öğrencilere yönelik eğitim politikalarını incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Politikaları, Sığınmacı, Türkiye

EVALUATION OF TURKEY'S EDUCATION POLICIES FOR REFUGEE STUDENTS IN THE CONTEXT OF MULTICULTURALITY

Abstract

It is of great importance to ensure unity in educational programs and curricula in order for the policies of states to create a new nation or to glorify their nations to be realized positively. The biggest aim of ensuring this unity is to raise citizens who have the same cultural and spiritual values. Research argues that students who differ in language and culture have difficulty understanding the information and ideas given at school, and this negatively affects the academic success of students. Migration movements that have occurred under the influence of the Arab Spring that started in the Middle East since 2010 have confronted the world with a global problem. Many states in the world, especially Turkey, have been greatly affected by this situation in social, cultural, political and economic aspects. Turkey, in particular, has implemented an "open door" policy towards refugees sheltering within its borders due to migration movement and hosts 3.5 million refugees. The arguments put forward in response to negative criticism on this subject are as follows; The Republic of Turkey is the heir of a civilization that provides the opportunity for education in their own languages to all different cultures and nations living in the lands it rules, and was established only as a nation state. It has successfully united many ethnic identities within the country under the same spiritual values, which are considered one of the requirements of being a nation state. However, criticisms against refugees remain lively and many debates, especially on the education of refugee children, remain current. In this context, the aim of this research is; To examine Turkey's education policies towards refugee students in the context of multiculturalism.

Keywords: Education Policies, Immigrants, Turkey.

GÖÇ VE EĞİTİM ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Rümeysa ÇELİK¹

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü, Göç Çalışmaları, Gaziantep / Türkiye,

ORCID: 0009-0002-6454-0017 e-posta: rmysdg@gmail.com

ÖZET

Göç kavramının tanımını kesin ve net bir şekilde yapmak oldukça zordur. Sürekli, gelişen, değişen, durağan olmaması sebebiyle tam olarak göçün tanımlanması zordur. Ancak literatürde bilinenin üzerine göçün birçok sebebi vardır ve göçün, göç sonrası birçok alanda etkileri söz konusudur. Göçün ve eğitim üzerine bir değerlendirme yapılacak olursa, her olgunun bir durum üzerinde olumlu, olumsuz etki ve sonuçlarının olduğu gibi göçün de eğitim üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri mevcuttur. Kırsal da yaşayan bir bireyin ya da ailenin bir bireyinin eğitimi için göç etme sebebi muhtemel onun daha iyi koşullarda eğitim almasını sağlamak içindir. Kırsalda bir okul ile şehirdeki bir okulu karşılaştırmak gerekirse kırsalda verilen eğitim ya da kırsallarda ki okullarda bulunan mevcut materyaller kentteki bir okula nazaran daha donanımsız ve eksik olarak ifade edilebilir. Şehirdeki okulların bir kısmı kırsaldan göç etmiş ailelerin çocuklarına ev sahipliği yapmaktadır. Çocuğun daha iyi bir eğitim alması için yapılan bu göç çocuk açısından bakıldığında, göçün eğitim üzerinde olumlu bir etkisi olarak bahsedilebilir. Özellikle umut vadeden bir çocuklarda fark edilmesi daha kolaylaşacaktır. Ancak göç her zaman olumlu sonuçlar doğurmayabilir. Eğitim için kırsaldan kente, ilçeden şehre, ülkeden ülkeye göç eden bireyin yaşadığı zorluklarda vardır. Çocuk dil sorunu yaşayabilir. Farklı bir ülkeden gelmiş farklı bir dile sahip ise hatta kırsaldan kente aksan sorunu yaşıyorsa, ilçeden şehre şive farkı varsa çocuk dil, şive, aksan farklılığından bir takım akran zorbalığına maruz kalabilir. Farklı bir dili konuşuyorsa göç ettiği ülkenin dilini öğrenme sürecine girer, farklı bir aksamı, şivesi varsa kabul görmek için düzeltme sürecine girer bu süreç onu zorlayabilir, yorabilir, dilde kaymalar meydana getirebilir ve çocukların alay konusu haline gelebilir. Dil sorunu beraberinde akran zorbalığını getirebilir ancak akran zorbalığı dil ile sınırlandırılmaz. Bireyin dışlanma tehlikesiyle karşı karşıya gelme ihtimali de vardır. Farklı bir ortamın, farklı bir kültürün içinde buluyor kendini. Uyum sağlamak adına belki de bu zamana kadar doğru bildiği çoğu şeyi değiştirmesi gerekecektir. Değişim ona yeni ihtiyaçlar doğuracaktır. Bu durum motivasyon eksikliğine sebep olur demek mümkündür. Yeni bir ortam, yeni bir ev, ailenin ekonomik geçinmeyi sağlamak için yeni girişimleri bunlardan bazılarıdır. Ekonomik geçim sağlanamayınca belki de çocuk eğitim alması gereken

yaşta çalışmak zorunda kalacak ve dışardaki hayatın istismarına da maruz kalma tehlikesiyle karşı karşıya gelmesi söz konusu olacaktır. Göç ve eğitim üzerine yapılan bu değerlendirmede değinilmesi gereken bir kavram daha mevcuttur: ‘‘Beyin göçü’’. Bu göç nitelikli insanların buldukları şehirde ya da ülkede ki yetersizliklerden, değerinin bilineceği kendini daha iyi ifade edebileceği bir yere göç etmesi olarak açıklanabilir. Beyin göçü literatürde gönüllü göç olarak bilinir. Beyin göçüne farklı bir bakış açısıyla bakmak gerekirse; birey mecbur kalmadıkça ülkesini terk etmek istemeyebilir. Becerisinin kendi memleketine, ülkesine faydası olsun ister. Gitmek istiyorsa ya da gitmesi ‘‘gerekliyorsa’’ ülkesinin o cevheri işlemek, elde tutmak konusunda eksik olmasından kaynaklıdır. Bu açıdan bakıldığında aslında beyin göçü gönüllülük dışında mecburi göç olarak da yorumlanabilir. Sonuç olarak göç ve eğitim üzerine yapılan bu değerlendirmede olumlu, olumsuz etiklerden bahsedilebilir. Daha iyi bir eğitim almak olumlu bir etki olarak değerlendirilmekle beraber dil sorunu, akran zorbalığı, motivasyon eksikliği, istismara maruz kalma, çocuk işçiliği, uyum sorunu gibi etkenler de olumsuz etkenler arasında sayılabilir. Bu sorunların kökenine inip, nedenlerini tespit etmek, çözüm üretilmesi gerekir. Ülkelerin, belediyelerin yapması gereken göçe sebep olan etkeni göç edilen bölgede tespit edip çözmek için çaba sarf etmektir. Beyin göçü söz konusu olduğunda ise göç eden nitelikli insanları ülkelerinde tutmak için şartları iyileştirmek, emeğinin karşılığını vermek gibi yöntemler geliştirmek önleyici olabilir.

Anahtar kelimeler: Göç, Göçmen Eğitimi, Mülteci

AN EVALUATION ON MIGRATION AND EDUCATION

Abstract

It is very difficult to define the concept of migration in a precise and clear way. It is difficult to define migration precisely because it is continuous, developing, changing and not static. However, there are many reasons for migration beyond what is known in the literature and migration has effects in many areas after migration. If an evaluation is made on migration and education, migration has positive and negative effects on education, just as every phenomenon has positive and negative effects and consequences on a situation. The reason why an individual or a family living in the countryside migrates for the education of a member of the family is probably to ensure that he/she receives education under better conditions. If it is necessary to compare a school in the countryside with a school in the city, the education provided in the countryside or the materials available in rural schools can be expressed as less equipped and incomplete compared to a school in the city. Some of the

schools in the city host the children of families who have migrated from rural areas. According to research, some families state that they migrate in order for their children to receive a better education. For this reason, when migration is considered from the child's perspective, it can be said that migration has a positive impact on education. It will be easier to recognize, especially in a promising child. However, migration may not always lead to positive results. Individuals who migrate from rural to urban, from district to city, from country to country for education face difficulties. The child may have language problems. If the child comes from a different country and has a different language, or even has an accent problem from rural to urban areas, or if there is a difference in accent from town to town, the child may be exposed to some peer bullying due to differences in language, accent and accent. If he/she speaks a different language, he/she enters the process of learning the language of the country he/she migrated to, if he/she has a different accent and dialect, he/she enters the process of correction in order to be accepted, this process may force him/her, tire him/her, cause shifts in the language and may become the subject of ridicule of children. Language problems can lead to peer bullying, but peer bullying cannot be limited to language. There is also the possibility that the individual may face the danger of exclusion. They find themselves in a different environment, a different culture. In order to adapt, perhaps he/she will have to change many of the things he/she has known to be true until now. Change will create new needs for him/her. This can lead to a lack of motivation. A new environment, a new home, new attempts by the family to make ends meet are some of these. When economic livelihood is not ensured, perhaps the child will have to work at an age when he/she should be receiving education and will be in danger of being exposed to the exploitation of life outside. There is one more concept that needs to be mentioned in this evaluation on migration and education: 'brain drain'. This migration can be explained as the migration of qualified people to a place where they can express themselves better because of the inadequacies in their city or country. Brain drain is known as voluntary migration in the literature. To look at brain drain from a different perspective; an individual may not want to leave their country unless they have to. He/she wants his/her skills to benefit his/her home country. If he/she wants or "needs" to leave, it is because his/her country is lacking in processing and retaining that gem. From this point of view, brain drain can be interpreted as forced migration as well as voluntary migration. In conclusion, positive and negative ethics can be mentioned in this evaluation on migration and education. While receiving a better education is considered a positive effect, factors such as language problems, peer bullying, lack of motivation, exposure to abuse, child labor, and adaptation problems can also be counted among the negative factors. It is necessary

to get to the root of these problems, identify their causes and find solutions. What countries and municipalities should do is to identify the factors that cause migration in the region of migration and make efforts to solve them. In the case of brain drain, it may be preventive to develop methods such as improving the conditions to keep qualified people in their countries and compensating them for their labor.

Keywords: Migration, Migrant Education, Refugee

GÖÇ YÖNETİŞİMİ VE AKTÖRLERİ: GAZİANTEP İLİ ÖRNEĞİ

Abdulkadir AKSOY¹, Pınar COŞKUN TUNA²

¹Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ORCID: 0000-0001-9573-5269, e-Posta: aaksoy@gantep.edu.tr

²Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, ORCID: 0000-0002-5527-8216, e-Posta: pcoskun@gantep.edu.tr

ÖZET

Göç, tarihsel süreç boyunca insanların, çeşitli nedenlerden dolayı yerleşim alanlarını terk edip başka bir yerleşim birimine gitmelerini anlatan bir olgudur. Göç kavramı, farklı amaçları bulunan, etkilerinin çok yönlü olduğu ve bünyesinde çeşitli aktörler barındıran yer değiştirme hareketi olarak ifade edilmektedir. Göç, toplumu ve bireyi etkilediği gibi küresel ve bölgesel yapıyı da etkilemektedir. Aynı zamanda göç de değişen koşullar içerisinde gelişerek bu koşullardan etkilenmektedir. İlk zamanlarda göç olayları genellikle kıtlık, savaş, iklim koşulları, açlık gibi nedenlerden ortaya çıkarken son yıllarda daha çok siyasi, eğitim, doğal afet, sanayileşme, dini, kültürel sebeplerden zorunlu ve gönüllü olarak meydana gelmektedir. İnsanların varoluşundan beri devam eden bir olgu olan göç, gelecekte de devam edeceği öngörülmektedir. Bu kapsamda göç olgusunun yönetimi önem arz etmektedir. Göç yönetimi, kendi ülkelerinden başka ülkeye göç eden insanların girişlerinde ve girdikten sonra ortaya çıkacak iş ve işlemler ile sorunlara yönelik alınacak tedbirler olup, bunlara ilişkin kontrollerin tespit edilme sürecidir. Bu doğrultuda göç yönetimi ulusal ve uluslararası düzenlemeleri ve prosedürleri içermektedir. Günümüzde göçlerin uluslararası bir boyuta ulaşması sonucunda göç yönetiminin klasik yönetim anlayışı ile yönetilmesi mümkün görülmediğinden uluslararası göçlerin nasıl yönetileceği birçok ülkede tartışma konusu olmuş ve göç yönetimi anlayışının yeniden şekillenmesi kaçınılmaz olmuştur. Söz konusu bu durum göç yönetimi kavramının gelişmesine neden olmuştur. Göç yönetimi ile göç konusunda birden çok aktörün iş birliği içerisinde çeşitli organizasyonlar ve faaliyetlerin düzenlenmesi anlatılmaktadır. Merkezi yönetimin göçe ilişkin toplumsal, siyasi ve ekonomik alanlardaki ulusal düzenlemeleri ve çabaları, uluslararası göç hareketleri karşısında yetersiz kaldığından göç konusunda ülkelerarası etkileşim ve iş birliği gelişmiştir. Bu minvalde göç yönetimi, devletlerin, sivil toplum kuruluşlarının, yerel yönetimlerin, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK), Uluslararası Göç Örgütü (IOM), Birleşmiş Milletler

Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) gibi uluslararası aktörlerin göç politikalarına aktif bir şekilde katılımının sağlanması ve birlikte hareket ederek faaliyetlerin yürütülmesi, çalışmaların ve toplantıların yapılması öngörülmektedir. Çünkü göç nedeniyle ortaya çıkan sorunlar ya da göç hareketlerinin iyi yönetilmesi zorunluluk haline gelmiştir. Türkiye göç yönetimine ilişkin bu süreçte kurumsal ve yasal düzenlemelere giderek bu sürece uyum sağlaması kaçınılmaz olmuştur. Özellikle 2011 yılında Suriye’de ortaya çıkan savaş sonucunda Türkiye en fazla göç alan ülke olmuştur. Bu bağlamda göç alan illerden olan Gaziantep hem coğrafi konumu hem de Suriye’ye yakın bir şehir olmasından dolayı 2011 yılında Suriye’den oldukça fazla göç almıştır. Göç sonucunda en çok etkilenen illerden birisi olan Gaziantep’in toplumsal, demografik ve ekonomik yapısı etkilenmiş ve bu göç hareketine yönelik iş birliği içerisinde yapılan çalışmalar ve faaliyetler göç yönetişiminin temelini oluşturmuştur. İşte bu çalışmada, öncelikle göç, göç yönetimi ve göç yönetişimi kavramları ele alınmış ve Gaziantep ilinde özellikle 2011 yılı sonrası Suriye’den Gaziantep’e gelen göçler sonucu kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler ile uluslararası aktörlerin göç yönetişime yönelik yapmış olduğu çalışmalar incelenerek Gaziantep’te ilgili aktörler arasında bir göç yönetişiminden bahsedilip bahsedilmeyeceğinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda Gaziantep’in göç yönetiminde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının, belediyelerin, sivil toplum kuruluşlarının, uluslararası aktörlerin iş birliği içerisinde, koordinasyon sağlanarak göç yönetişimine uygun bir şekilde faaliyet yürüttüğü anlaşılmıştır. Ancak yerel yönetimlerin özellikle belediyelerin göçe ilişkin çalışmalarını yaparken bütçe yetersizliği, göç konusunda görev alanlarına ilişkin açık bir tanımının olmaması, bazı yerel yöneticilerin karar alma konusunda tutum, işlev, denetim ve personel sorunları olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca ulaşmak için öncelikle kavramsal çerçeveden bahsedilerek nitel araştırma yöntemlerinden olan içerik analizinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göç Yönetişimi, Gaziantep

MIGRATION GOVERNANCE AND ITS ACTORS: THE CASE OF GAZIANTEP PROVINCE

Abstract

Migration is a phenomenon that describes people leaving their residential areas and moving to another settlement for various reasons throughout the historical process. The concept of migration is expressed as a movement of displacement that has different purposes, has

multifaceted effects, and involves various actors. Migration not only affects the society and the individual, but also the global and regional structure. At the same time, migration also develops in changing conditions and is affected by these conditions. While in the early days, migration events generally occurred due to reasons such as famine, war, climatic conditions and hunger, in recent years they have occurred compulsorily and voluntarily due to political, educational, natural disasters, industrialization, religious and cultural reasons. Migration, a phenomenon that has been going on since the existence of humans, is predicted to continue in the future. In this context, management of the phenomenon of migration is important. Immigration management is the process of determining the procedures and problems that will arise during and after the entry of people migrating from their own country to another country, and the process of determining the relevant controls. In this regard, migration management includes national and international regulations and procedures. Today, as migration has reached an international dimension, it is not possible to manage migration management with a classical management approach. How to manage international migrations has become a matter of debate in many countries and it has become inevitable to reshape the understanding of migration management. This situation has led to the emergence of the concept of migration governance. Migration governance describes the organization of various organizations and activities in cooperation with multiple actors on migration. Since the national regulations and efforts of the central government in the social, political and economic fields regarding migration were insufficient in the face of international migration movements, this led to the development of interaction and cooperation between countries. In this context, migration governance is achieved by ensuring the active participation of states, non-governmental organizations, local governments, international actors such as the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), the International Organization for Migration (IOM), and the United Nations Children's Fund (UNICEF) in migration policies. They must be able to manage well the problems or migration movements that arise due to migration, by foreseeing the execution of activities, holding studies and meetings. In this process of migration management, it has become inevitable for Turkey to adapt to this process by making institutional and legal regulations. Especially as a result of the war that broke out in Syria in 2011, Turkey became the country that received the most immigration. In this context, Gaziantep, which is one of the provinces receiving immigration, received a lot of immigration from Syria in 2011 due to its geographical location and being a city close to Syria. As a result of migration, the social, demographic and economic structure of Gaziantep was affected, and the studies and activities carried out for this migration movement formed

the basis of migration governance. In this study, first of all, the concepts of migration, migration management and migration governance are discussed and in Gaziantep, especially after 2011, as a result of the migration from Syria to Gaziantep, the efforts made by public institutions and organizations, non-governmental organizations, local governments and international actors regarding migration governance are discussed. By examining the studies, it is aimed to reveal whether a migration governance can be mentioned among the relevant actors in Gaziantep. As a result of the study, it was understood that public institutions and organizations, municipalities, non-governmental organizations and international actors involved in Gaziantep's migration management carried out activities in accordance with migration governance, in cooperation and coordination. By examining the studies, it is aimed to reveal whether a migration governance can be mentioned among the relevant actors in Gaziantep and whether there are any factors that prevent cooperation in migration management. In this study, first of all, the concepts of migration, migration management and migration governance are discussed and in Gaziantep, especially after 2011, as a result of the migration from Syria to Gaziantep, the efforts made by public institutions and organizations, non-governmental organizations, local governments and international actors towards migration governance are discussed. By examining the studies, it is aimed to reveal whether a migration governance is mentioned among the relevant actors in Gaziantep and whether there are any factors that prevent cooperation in migration management. As a result of the study, it was understood that public institutions and organizations, municipalities, non-governmental organizations and international actors involved in Gaziantep's migration management carried out activities in accordance with migration governance, in cooperation and coordination. However, it has been determined that local governments, especially municipalities, have insufficient budget, lack of a clear definition of their areas of duty regarding migration, and some local administrators have attitude, function, supervision and personnel problems in decision-making. To achieve this result, firstly the conceptual framework was mentioned and content analysis, one of the qualitative research methods, was used.

Keywords: Migration, Migration Governance, Gaziantep

TÜRKİYE'DE SURİYELİ GÖÇMEN YAZININA ELEŞTİREL BİR BAKIŞ: GÖÇMEN UYUMU VE İLİŞKİ AĞLARI PERSPEKTİFİNDEN BİR TARTIŞMA

Ahmet Vedat KOÇAL¹

¹Dr. Arş. Gör., Dicle Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Diyarbakır, Türkiye, ORCID: 0000-0003-3017-5832, E-Posta: ahmetvedatk@gmail.com

ÖZET

Suriye'de iç savaştan ve İŞİD teröründen kaçan kitlelerin Türkiye'ye sığınmaları, Türkiye'de göç politikası, hukuku ve akademisi üstünde önemli etkiler üretmiştir. Göç politikası alanında ihtiyaç duyulan yeni uygulamalar geliştirilip, bunlarla ilgili Göç İdaresi gibi yeni kurumsal birimler oluşturulurken, hukuksal alanda da, İskân Kanunu, Türk Vatandaşlığı Kanunu gibi mevcut yasal düzenlemeler güncellenmiş, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ve Geçici Koruma Yönetmeliği gibi yeni düzenlemeler mevzuata eklenmiştir. Göç araştırmalarında ise, Göç Araştırmaları Enstitüsü ve Merkezleri gibi yeni akademik birimler kurulmuş, özellikle saha araştırmaları başta olmak üzere, literatürde nicelik bakımından çarpıcı bir artış yaşanmıştır. Suriye'den gelen göç, göçmenlerin Türkiye toplumuna uyum sorunları üzerinden, Suriye ve Türkiye toplumları arasındaki kültürel farklılıklara ve karşılaştırmalara dayalı yaklaşımlarla ele alınmakta, bu kapsamda, göç kararının gerekçesi Suriye iç savaşının itici etkileriyle sınırlı değerlendirilirken, göçmenlerin Türkiye toplumuyla bütünleşebilirliği için, iki taraflı uyum modelleri yerine, dil, eğitim, istihdam ve girişimcilik başta olmak üzere, sadece göçmenlerin ev sahibi topluma eklemlenme becerilerini gözetten araştırmalar yürütülmekte, önermeler sunulmaktadır. Bu durumun temel nedenlerinden biri, göçmen uyumu sorununa, toplumsal algıda ulus kimliği, yasal düzenlemede ve politika üretiminde vatandaşlık hukuku, akademik çalışmalarda da klasik asimilasyon ve entegrasyon şemaları etrafında yaklaşılmasıdır. Tek yönlü bir direktif olarak vatandaşlık ya da entegrasyon, göçmenin kendi kimliğini tasfiyesi ile yeni bir kimlik edinimini gerektirirken, göçmen uyumu ise, çift yönlü bir iletişim temelinde, göçmenin ev sahibi toplum tarafından, mevcut var oluş özellikleriyle birlikte kabulü anlamına gelmektedir. Böylece, göçmen uyumu, göçmenin ev sahibi topluma katılımını değil, ev sahibi toplumun kimliği ve özellikleri ile göçmenin hafızası arasındaki çelişmelerin mümkün olan en az düzeye indirgenerek, iki tarafın

karşılıklı bütünleşmelerini gözetmektedir. Suriye’den gelen göçmenlerin Türkiye’de yaşam sürelerinin artışıyla birlikte, iç savaş koşullarının sürmekte olduğu Suriye ile bağlarının korunamaması ve Türkiye’de doğan kuşakların topluluğa katılması, Suriyeli göçmenlerin entegrasyonunu teşvik eden etkenler olarak değerlendirilmekte ise de, 1960’lı yıllarda Türkiye’den Avrupa ülkelerine giden işçi nüfusunun, geçen altmış yıla rağmen Almanya başta olmak üzere ürettiği içe kapanık cemaat ya da paralel toplum yapısında ve ev sahibi toplumla sınırlı ilişkisellikte ısrarı örneğinde olduğu gibi, Türkiye’de yaşam süresinin ve doğumun Suriyeli göçmenler açısından da göçmen uyumu için yeterli etkenler olmadığı anlaşılmaktadır. Hâl böyleyken, Türkiye toplumunda giderek belirginleşen Suriyeli göçmen karşıtlığına ve Suriyeli göçmenlerin de gözlenebilir uyum sorunlarına rağmen iki tarafça da kanıksandığı anlaşılan kalıcılaşma eğilimi, ev sahibi toplumla ilişkili uyum etkenleri ve imkânları kadar, göçmen topluluğunda ev sahibi topluma katılma ya da grup içine kapanma davranışlarını üreten bireysel motivasyon kaynaklarının da anlaşılmasını gerektirmektedir. Çünkü göçmen topluluğunun uyumda başarısız olarak kendine kapanmaya yönelik kültürleşme stratejisini tercihi, bir başka deyişle paralel toplum oluşturma potansiyeli, ev sahibi toplumun itici etkilerinden önce, göç veren ülkeden taşınan grup içi ilişki ve dayanışma ağları etrafında ortaya çıkmaktadır. Bu noktada, güncel bir göç yaklaşımı olarak Göçmen İlişki Ağları Kuramı, göçü, hedef ülkeye yerleşimle tamamlanan bir hareket değil, göçmen topluluğu içinde ve göç veren ülkede kalan çevreyle bağlar üzerinde devam eden bir süreç olarak tanımlayarak, göç kararını ve hareketini, sadece dışsal koşulların itici ve çekici etkileriyle sınırlı olmaksızın, göçmenin içsel dünyasının yanı sıra, hem ev sahibi ülkedeki göçmen topluluğuyla hem de menşe ülkede kalan çevresiyle devam eden kişisel ilişkileri etrafında bir süreklilik olarak ele alan perspektifiyle, Türkiye’ye Suriye’den göç eden ve kalıcılaşan topluluğa dair araştırmalar için elverişli bir yöntem sunmaktadır. Bu çalışma, Türkiye’de yaşayan Suriye kökenli göçmenlerin uyum sorunlarına ilişkin, Türkiye’de yaşayabilirliği sağlayacağı düşünülen kazanımları önceleyen entegrasyon merkezli akademik literatüre, Suriyeli göçmenlerin sadece ev sahibi topluma katılım koşullarını sağlayabilme yetenek ve kapasitelerine değil, aynı zamanda mevcut bireysel ve toplumsal dünyalarına da nüfûz etme ihtiyacına işaret eden, göçmen ilişki ağları temelli bir yöntem önerisi geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Göç Çalışmaları, Suriyeli Göçmenler, Göçmen Uyumu, Göçmen İlişki Ağları.

A CRITICAL REVIEW ON THE SYRIAN MIGRANT LITERATURE IN TÜRKİYE: A DISCUSSION FROM THE PERSPECTIVE OF IMMIGRANT ADAPTATION AND MIGRATION NETWORKS

Abstract

The asylum of the masses escaped from the civil war and ISIS terrorism from Syria to Türkiye has had significant effects on immigration policy, law and academia in Türkiye. While new practices needed in the field of migration policy are developed and new institutional units such as the Immigration Administration are established, in the legal field, existing legal regulations such as the Settlement Law and the Turkish Citizenship Law were updated and new regulations such as the Foreigners and International Protection Law and the Temporary Protection Regulation were added to the legislation. In migration research, new academic units such as Migration Research Institutes and Centers have been established, and there has been a striking increase in the quantity of literature, especially field researches. Immigration from Syria is addressed through the adaptation problems of immigrants to Turkish society, with approaches based on cultural differences and comparisons between Syrian and Turkish societies, and in this context, while the justification for the migration decision are evaluated as limited to the driving effects of the Syrian civil war, researches are carried out and propositions are presented, focusing only on the integration skills of immigrants into the host society, especially on language, education, employment and entrepreneurship, instead of bilateral adaptation models, for the integration of immigrants into Turkish society. One of the main reasons for this situation is that the problem of immigrant integration is approached around national identity in social perception, citizenship law in legal regulation and policy production, and classical assimilation and integration schemes in academic studies. While citizenship or integration, as a one-way directive, requires the immigrant to liquidate his own identity and acquire a new identity, immigrant integration, on the other hand, means the acceptance of the immigrant by the host society, together with his existing characteristics, on the basis of a two-way communication. Thus, the immigrant integration, oversees the mutual integration of the two parties, by minimizing the contradictions between the identity and characteristics of the host society and the memory of the immigrant, but not only the immigrant's participation in the host society.

Although the failure to maintain ties with Syria, where civil war conditions continue, and the participation of generations born in Türkiye into the community, with the increase in the life

expectancy of immigrants from Syria in Türkiye are considered as factors that encourage the integration of Syrian immigrants, it is understood that life expectancy and birth in Türkiye are not sufficient factors for immigrant adaptation for Syrian immigrants, as in the example of the insistence on the introverted community or parallel society structure and limited relationship with the host society, produced by the working population who went from Türkiye to European countries in the 1960s, especially in Germany, despite the past sixty years. And yet, the tendency of permanence, which is understood to be taken for granted by both parties, despite the increasingly evident anti-Syrian immigrant sentiment in Turkish society and the observable integration problems of Syrian immigrants, also requires understanding the individual motivational sources that produce the behavior of joining the host society or withdrawing into the group in the immigrant community, as well as adaptation factors and opportunities associated with the host society. Because, by failing to adapt, the immigrant community's preference of isolation as acculturation strategy, the potential to occurring a parallel society in other words, emerges around intra-group relations and solidarity networks carried from the sending country, before the pushing factors of the hosting society. At this point, Migration Networks Theory, as a current approach on migration provides a convenient method for research on the community that migrated to Türkiye from Syria and became permanent, by defining the migration as an ongoing process within the immigrant community and within the ties with the remaining environment in the sending country, but not a movement completed by settling in the destination country, by its perspective that considers the migration decision and movement as a continuity around ongoing personal relationships with both the immigrant community in the host country and the environment remaining in the country of origin, in addition to the immigrant's inner world, without being limited only to the push and pull effects of external conditions. This study aims to develop a method proposal based on migration networks, to the integration-centered academic literature that prioritizes gains that are thought to ensure viability in Türkiye, about the adaptation problems of Syrian origin immigrants living in Türkiye, which also points to the need to penetrate their existing individual and social worlds, but not only on their ability and capacity to meet the conditions for participation in the hosting society.

Keywords: Türkiye, Migration Studies, Syrian Immigrants, Immigrant Integration, Migration Networks.

GÖÇ VE KADIN KONUSUNDA SOSYAL BİLİMLER ALANINDA YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Neslihan FULİN¹

¹Dr., Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Gaziantep/Türkiye, Orcid Numarası: 0000-0002-8955-3298, E-Posta: neslihanfulin23@gmail.com.

ÖZET

Bu çalışmanın amacı göç ve kadın konusunda sosyal bilimler alanında yapılmış akademik çalışmalarını inceleyip değerlendirmektir. Araştırmanın konusu göç ve kadın eksenli olup sosyal bilimler alanındaki akademik faaliyetler üzerinden birtakım sonuçlar elde etmektir. Göç ve kadın konusunda lisansüstü tezleri ele alan araştırmalara bakıldığında sosyal bilimler alanında herhangi bir çalışmanın yapılmadığı görülmüş ve bu durum çalışmanın başlangıcı olmuştur. Dolayısıyla bazı bulgulara ulaşılarak bu konunun literatüre katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme tekniği kullanılmıştır. Göç ve kadın konusunda sosyal bilimler alanında yapılmış lisansüstü tezler tarama modeli ile incelenmiştir. Araştırmada ilk olarak Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezinden “göç” kelimesi geçen tezler taranmış ve 2 bin üzeri kayıt bulunmuştur. Bu kayıt içerisinde göç ve kadın konusuyla ilgili sosyal bilimler alanında yapılmış olan tezler incelenmiştir. İnceleme sonucunda 2016-2021 yıllarına ait 23 tez yıllarına, türlerine, ana bilim dallarına, danışman unvanına, araştırmacıların cinsiyetlerine, dillerine ve üniversite dağılımına göre analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular yorumlanarak birtakım sonuçlara ulaşılmıştır. İncelenen tezlerden elde edilen verilere göre göç ve kadın konusunda yapılan lisansüstü tezlerin 2016 yılından 2021 yılına kadar artış gösterdiği anlaşılmıştır. Bu konu ile ilgili daha çok yüksek lisans tezinin yapıldığı görülmüştür. Yine bu çalışmada göç ve kadın konusu ile ilgili farklı ana bilim dallarında tezlerin yapıldığı tespit edilmiştir. Bu bakımdan tezler ana bilim dallarına göre değerlendirildiğinde Sosyoloji Ana Bilim Dalı’nda bu konu daha çok çalışılmıştır. İncelenen tezler danışman unvanına göre değerlendirildiğinde ise en çok profesörün danışmanlık yaptığı gözlemlenmiştir. Bu konuyu araştıran araştırmacıların %82 oranla kadınların oluşturduğu tespit edilmiştir. Tezler dil açısından incelendiği vakit 3 tane tezin İngilizce, diğerlerinin Türkçe olduğu görülmüştür. Göç ve kadın konusunda yapılan lisansüstü tezlerin üniversiteye göre dağılımına bakıldığında daha çok İstanbul’da bulunan üniversitelerin olduğu anlaşılmıştır. Bunlara ilaveten araştırma kapsamında ele alınan lisansüstü tezlere bakıldığında vakit birçoğunda kadının göç ile ilgili olan deneyimleri

aktarılmaya çalışılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda lisansüstü tezlerin birçoğunda Suriyeli göçmen kadınlar ele alınmıştır. Özellikle 2018 yılından itibaren Suriyeli göçmen kadınlara yönelik çalışmalar daha da yoğunluk kazanmıştır. Söz konusu tezlerde, göçmen kadınlarının ne sebeplerden dolayı göç ettiği, göç sırasında ne tür zorluklar yaşadığı ve göç edilen ülkeye uyum sağlayıp sağlamadıkları tespit edilmiştir. Yazarlar bunu tespit etmek için de göçmen kadınlarla ya görüşme yöntemi ya da anket yöntemiyle iletişim kurmuştur. Görüşme neticesinde birçok göçmen kadının toplumda var olma mücadelesi içerisine girdiği anlaşılmıştır. İncelenen tezlerde göçmen kadınların sorunları göç öncesi ve göç sonrası olacak şekilde ele alınmıştır. Göç öncesinde göçmen kadınların birtakım sosyal, kültürel ve ekonomik sorunlar yaşarken göç sonrasında gittikleri ülkede de bu ve bunun gibi sorunlarla karşılaştıkları ve bunlarla baş etme stratejisi içerisine girdikleri görülmüştür. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden dolayı sorunlar yaşayan göçmen kadınların sosyal ve yasal haklardan mahrum bırakıldığı, ataerkil bir toplum (eş baskısı) yapısından kaynaklı olarak dışarıda çalışamadıkları; böylelikle ekonomik özgürlüklerinin ellerinden alındıkları, çalışanlarında kötü şartlar altında düşük ücretle çalıştıkları; hatta zoraki fuhuş sektöründe çalıştırma riskleriyle de karşılaştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ele alınan lisansüstü tezlerde, göçmen kadınların sosyal, kültürel, ekonomik açıdan dışlanmalarındaki en büyük nedenin ise hem göçmen hem de kadın olmasıdır. Netice itibariyle geçmişten günümüze kadar sürekli artan göç olayı ve göç olaylarından kaynaklı sorunların tespit edilmesi ve bilhassa kadınların yaşadıkları sorunları dile getirecek akademik çalışmaların artırılması oldukça önemli ve gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Kadın, Göçmen Kadınlar, Sosyal Bilimler, Lisansüstü Tezler

A RESEARCH ON GRADUATE THESES ON MIGRATION AND WOMEN IN THE FIELD OF SOCIAL SCIENCES

Abstract

The aim of this study is to examine and evaluate academic studies on migration and women in the field of social sciences. The subject of the research is centered on migration and women and to obtain some results through academic activities in the field of social sciences. When looking at the research on postgraduate theses on migration and women, it was seen that there was no study in the field of social sciences and this was the beginning of the study. Therefore, it is thought that this issue will contribute to the literature by reaching some findings. In this study, document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used. Postgraduate theses on migration and women in the field of social sciences were

examined with the survey model. First of all, theses containing the word "migration" were scanned from the National Thesis Center of the Council of Higher Education and more than 2 thousand records were found. Within this record, theses in the field of social sciences related to migration and women were examined. As a result of the examination, 23 theses belonging to the years 2016-2021 were analyzed according to their years, types, main branches of science, supervisor title, gender of researchers, languages and university distribution. The findings were interpreted and some conclusions were reached. According to the data obtained from the theses examined, it was understood that postgraduate theses on migration and women increased from 2016 to 2021. It was seen that more master's theses were conducted on this subject. Again, in this study, it was determined that theses on the subject of migration and women were conducted in different main branches of science. In this respect, when the theses are evaluated according to the main branches of science, this subject has been studied more in the Department of Sociology. When the theses analysed were evaluated according to the title of supervisor, it was observed that most of the theses were supervised by professors. It was determined that 82% of the researchers who investigated this issue were women. When the theses were analysed in terms of language, it was seen that 3 theses were in English and the others were in Turkish. When the distribution of postgraduate theses on migration and women by university is analysed, it is understood that there are mostly universities in Istanbul. In addition to these, when the postgraduate theses within the scope of the research are examined, in most of them, women's experiences related to migration are tried to be conveyed. As a result of the research, Syrian immigrant women were discussed in most of the postgraduate theses. Especially since 2018, studies on Syrian immigrant women have become more intense. In these theses, it was determined for what reasons migrant women migrated, what kind of difficulties they experienced during migration and whether they adapted to the country of migration. In order to determine this, the authors have communicated with migrant women either through interviews or questionnaires. As a result of the interview, it was understood that many immigrant women are struggling to exist in society. In the theses analysed, the problems of migrant women were dealt with before and after migration. It has been observed that while migrant women experience a number of social, cultural and economic problems before migration, they also encounter these and similar problems in the country of destination after migration and engage in coping strategies. It has been concluded that immigrant women who experience problems due to gender inequality are deprived of social and legal rights, they cannot work outside due to the structure of a patriarchal society (peer pressure); thus, their economic freedom is taken away from them, they work under poor conditions with low

wages; they even face the risks of forced labour in the prostitution sector. In the postgraduate theses examined, the biggest reason for the social, cultural, economic, etc. exclusion of migrant women is that they are both migrants and women. As a result, it is very important and necessary to identify the problems arising from the ever-increasing migration events and migration events from the past to the present and to increase the academic studies that will express the problems experienced by women in particular.

Keywords: Migration, Women, Migrant Women, Social Sciences, Graduate Theses

ÇOKLU YÖNTEMSSEL BİR YAKLAŞIMLA GÖÇ DENEYİMİNİ ANLAMAK: GAZİANTEPLİ YERLİLER VE SURİYELİ GÖÇMENLERİN BİRLİKTE YAŞAM DENEYİMİ

Mustafa Emre KÖKSALAN¹

¹Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, İletişim Fakültesi, ORCID: 0000-0003-4977-3437, e-posta: memrekoksalan@gmail.com

ÖZET

Türkiye 29 Mayıs 2011 tarihinde Suriye Hatay sınırından geçen ilk Suriyeli göçmen kafilesinin devamında tarihinin en büyük ulusötesi göçmen hareketiyle karşı karşıya kaldı. Sadece Türkiye'nin değil dünyanın da gördüğü en yoğun göç hareketlerinden biri olan Suriye-Türkiye göçünün özellikle sınır kentlerini güçlü bir şekilde etkilemesi de kaçınılmazdı. Bu anlamda Gaziantep de bölgenin iktisadi ve sosyo-politik olarak en önemli kentlerinden biri olarak 2011 yılından beri yoğun bir Suriyeli göçmen nüfusuna ev sahipliği yapmaktadır. Resmi rakamlara göre sayıları 400 bini aşan ve bu haliyle yerli nüfusa oranı %20'yi bulan göçmenler 12 yıllık süreç sonunda artık kentin tüm alanlarında yerli nüfusla birlikte bir yaşam mücadelesi ve deneyimi içine girmiş görünmektedirler. Bu deneyim günümüzde çok katmanlı, çok bileşenli ama temelinde karşılıklı anlayış ve etkileşimleri temel alan sorunlara da gebe gözükmektedir. Göç hareketinin yoğunlaştığı 2013 yılından bu yana Suriye göçü ve göçmenler üzerine birçok akademik çalışma ve rapor hazırlanmış olsa da bu çalışmalardan çok büyük bir kısmı ya göçmenlerin temel yaşamsal sorunlarına ve bunların çözüm olanaklarına, ya göçmenlerin iktisadi katılım (istihdam vb.) olanakları ve bu minvalde yerliler için oluşturdukları tehditler ile göç ve güvenlik ilişkisine ya da –iletişim bilimleri açısından konuşacak olursak- göçmenlerin medyadaki yanlış temsillerine odaklanmışlardır. Bu noktada yapılan çalışmalar ağırlıklı olarak meselenin bir boyutuna seçilen belli bir yöntemle odaklanmış gözükmektedir. Bu çalışmaların hepsi birarada değerlendirildiğinde, bize sundukları bilgi toplamı göç meselesine dair bütüncül bir bakış sağlıyor gözükse de göçün çok katmanlı ve hızlı değişen doğası göç çalışmalarında daha “ilişkilselci” ve “çoklu bir yöntemsel” yaklaşımı bir ihtiyaç olarak ortaya koymaktadır. Bu saptamadan hareketle, Kasım 2019-Mayıs 2022 tarihleri arasında gerçekleştirdiğimiz TÜBİTAK 1003 projemizde “Gaziantep kenti özelindeki Suriyeli göçmenlerin bir “ikamet” mekânı olarak kent içindeki sosyo-kültürel ve ekonomik var olma/kalma stratejilerini anlamak ve kentin yerel halkıyla bu kapsamda geliştirdikleri kültürlerarası iletişim olanak ve örüntülerini ortaya koymayı” amaçlarken bunu yapmanın en verimli ve etkin yolunun pozitivist ve yorumsamacı

sosyolojiyi, etnografiyi ilişkiselsel bir epistemoloji ve çoklu bir yöntemsellikle biraraya getirmek olduğuna kanaat getirdik. Bu metinde de söz konusu epistemolojinin bir anlamda zorunlu kıldığı çoklu bir yöntemsellüğün göç çalışmalarında kullanılmasının kazanımları ile zorluklarını serimlemeye ve tartışmaya açtık. Buna göre araştırmamız üç farklı araştırma yönteminin kullanıldığı üç saha aşamasından oluştu. İlk aşamada göç, kültürlerarası iletişim ve beğeni yargılarını içeren altı farklı ölçeğin birarada kullanıldığı ve toplamda 1500 yerli ve göçmene uygulanan bir anket yer aldı. Burada elde edilen sorunlar ise daha derinlikli bir biçimde incelenmek üzere sınıflandırılarak ikinci saha aşaması olan derinlemesine görüşme, odak grup ve katılımcı gözlem tekniklerinin kullanıldığı “nitel/etnografik” aşamaya aktarıldı. Bu aşamada 148 kişiyle görüşmeler gerçekleştirildi. Sahadan video ve fotoğraflar toplandı. Son aşamada ise Türkiye’de göç çalışmalarında bir veri toplama yöntemi olarak kullanılmayan “dijital hikaye atölyeleri” gerçekleştirilerek yerli, göçmen ve karma gruplarda toplamda 18 hikaye üretilmesi sağlandı. Bu hikayelerin üretilme süreçleri ve hikayelerin kendileri ise bize birlikte yaşam deneyime dair çok daha refleksif ve derinlikli bakış ve deneyimler sunmuş oldu. Sonuç olarak göçmen ve yerlilerin birlikte daha iyi bir biçimde yaşayabilmesi noktasındaki engellerin ve olanakların ortaya çıkarılmasının hedeflendiği, bunu da daha kültürel bir alan ve bakış açısıyla konumlandırmaya çalışan bir araştırma söz konusu olduğunda bu üçlü yönetimin (nicel, etnografik/nitel, dijital hikaye atölyeleri/nitel) bize olguyu tüm boyutlarıyla bütüncül olarak anlamak ve buradan yola çıkarak da somut eylem önerilerinde bulunabilmek noktasında oldukça fazla yarar sağladığını görmüş olduk. Bu anlamda, göçün ve göçmen-yerli ilişkisinin zamana, mekâna ve buradaki koşullara göre farklılaştığı düşünüldüğünde bu türden çoklu yöntemlerin verili bir bağlamdaki göç meselelerine dair bütünlüklü bir bilgi sunacağıının bu alanda çalışan tüm paydaşlarca değerlendirilmesinin önemli olacağını düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Göç, Kültürlerarası İletişim, Suriye, çoklu-karma yöntem

UNDERSTANDING THE MIGRATION EXPERIENCE THROUGH A MULTI-METHOD APPROACH: EXPERIENCE OF LIVING TOGETHER OF GAZIANTEP LOCALS AND SYRIAN MIGRANTS

Abstract

After the first Syrian migrant caravan crossed the border with Hatay, Syria on May 29, 2011, Turkey faced the largest transnational migrant movement in its history. It was inevitable that the Syrian-Turkish migration, one of the most intense migration movements not only in

Turkey but also in the world, would have a strong impact on border cities. In this sense, Gaziantep, as one of the most economically and socio-politically important cities in the region, has been hosting a large Syrian migrant population since 2011. According to official figures, the number of migrants exceeds 400,000 and their ratio to the local population is 20%. After 12 years, they seem to have entered into a struggle and experience of living together with the local population in all areas of the city. Today, this experience seems to be pregnant with multi-layered, multi-component problems based on mutual understanding and interactions. Although many academic studies and reports have been prepared on Syrian migration and migrants since 2013, when the migration movement intensified, most of these studies have focused either on the basic vital problems of migrants and their solution possibilities, or on the economic participation (employment, etc.) opportunities of migrants and the threats they pose to the locals and the relationship between migration and security, or - speaking in terms of communication sciences - on the misrepresentation of migrants in the media. At this point, it seems that the studies have mainly focused on one dimension of the issue with a certain methodology. When all of these studies are evaluated together, the sum of the information they provide us with seems to provide a holistic view of the issue of migration, but the multi-layered and rapidly changing nature of migration reveals the need for a more "relationalist" and "multi-methodological" approach in migration studies. Based on this determination, in our TÜBİTAK 1003 project, which we carried out between November 2019 and May 2022, we aimed to "understand the socio-cultural and economic existence/staying strategies of Syrian migrants in the city of Gaziantep as a place of "residence" and to reveal the possibilities and patterns of intercultural communication they have developed with the local people of the city in this context", ethnography with a relationalist epistemology and multiple methodologies. In this text, we have tried to illustrate and discuss the gains and challenges of using a multiple methodology in migration studies, which is in a sense necessitated by the epistemology in question. Accordingly, our research consisted of three field phases in which three different research methods were used. In the first phase, a questionnaire was administered to a total of 1,500 natives and migrants, using six different scales including migration, intercultural communication and judgments of taste. The problems obtained here were categorized for a more in-depth analysis and transferred to the second field phase, the "qualitative/ethnographic" phase, in which in-depth interviews, focus groups and participant observation techniques were used. In this phase, interviews were conducted with 148 people. Videos and photographs were collected from the field. In the last stage, "digital story workshops", which are not used as a data collection method in migration

studies in Turkey, were organized and a total of 18 stories were produced in native, migrant and mixed groups. The processes of producing these stories and the stories themselves provided us with much more reflexive and in-depth perspectives and experiences on the experience of living together. As a result, when it comes to research that aims to reveal the obstacles and opportunities for migrants and natives to live together better, and tries to position this in a more cultural field and perspective, we have seen that this triple management (quantitative, ethnographic/qualitative, digital story workshops/qualitative) has been very useful for us to understand the phenomenon holistically in all its dimensions and to make concrete action suggestions based on this. In this sense, considering that migration and the migrant-native relationship differ according to time, place and conditions, we think that it will be important for all stakeholders working in this field to consider that such multiple methods will provide a holistic information on migration issues in a given context.

Keywords : Immigration, Intercultural Communication, Syrian, Multi-methods

6 ŞUBAT DEPREMİ SONRASINDA OKUL ÖNCESİ KURUMLARINDA İÇ GÖÇ VE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK

İbrahim TANRKULU¹, Gülbin TABAKÇIOĞLU², Sümeyra USTAOĞLU³, İbrahim BABA⁴

¹*Doç.Dr., Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0001-9117-8047, e-posta: ibrahimtanrikulu@gmail.com*

²*Okul Müdürü, Milli Eğitim Bakanlığı ORCID: 0000-0001-6116-8286, e-posta: gulbintabakcioglu126@gmail.com*

³*Okul Müdürü, Milli Eğitim Bakanlığı, ORCID: 0009-0000-5625-100X, e-posta: sumeyra.selim@gmail.com*

⁴*Okul Müdürü, Milli Eğitim Bakanlığı, ORCID: 0000-0001-5008-516X, e-posta: ibbrahimbaba10@gmail.com*

ÖZET

6 Şubat 2023 tarihinde 11 ilimizi etkileyen Kahramanmaraş depremi sonrası ülkemizde yoğun iç göç yaşanmıştır. İç göçlerin en yoğun yaşandığı bölgelerden biri de Gaziantep ilimizdir. Gaziantep'te yaşayan birçok aile farklı şehirlere göçmek zorunda kalmıştır. Diğer taraftan, Gaziantep il merkezi olarak, en çok etkilenen İslahiye ve Nurdağı ilçelerinin yanısıra Hatay, Adıyaman ve Kahramanmaraş gibi çevre illerinden de yoğun iç göç almıştır. Tüm bu iç göçler okul öncesi eğitimi ve okul öncesi eğitim kurumlarını da birçok açıdan etkilemiştir. Okul öncesi eğitim kurumları, öğrenciler, veliler, öğretmenler ve idareciler iç göç sebebiyle birçok sorun yaşamıştır. Bu çalışmanın amacı, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremi sonrası okul öncesi eğitim kurumlarında okul idaresi, öğretmen, öğrenci ve ebeveyn paydaşlarının psikolojik sağlamlıklarını arttırmaya yönelik yapılan faaliyetleri değerlendirmektir. 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremi sonrası okul öncesi eğitim kurumlarında, bireysel koruyucu faktörler, ailesel koruyucu faktörler ve sosyal çevre temelli koruyucu faktörler göz önüne alınarak psikolojik sağlamlığı arttırmaya yönelik faaliyetler yapılmıştır. Bireysel koruyucu faktörlere yönelik olarak güvenlik, hijyen, giyim, ilaç ve beslenme faaliyetlerinin yanı sıra tüm öğrencilere ve öğrenci velilerine ulaşılmış ve genel durumları hakkında bilgi alınmıştır. Öğretmenlerin, okul personelinin psikolojik sağlamlığını artırmak amacıyla akademik destek alındı. Öğrencilerle bireysel görüşmeler yapılarak, psikolojik taramalar yapıldı. MEB'in Psikososyal destek etkinlikleri uygulandı. Çocukların duygularını fark edebilme, ifade edebilme ve duygularıyla başedebilme becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlikler yapıldı. Bol bol bahçe oyunlarına yer verildi. Hareketli ve müzikli etkinliklere daha fazla yer verildi. Sanat etkinliklerine normal rutinlerimizden daha fazla yer verildi. Öğrencilerin serbest zaman etkinliklerinde gözlemler yapılarak çocukların psikolojik süreçleri (etkilenme düzeyleri) incelendi. Dezavantajlı bölgelerdeki çocuklar üniversitemizle koordineli biçimde toplanarak

masal okuma, oyun oynama, resim yapma etkinlikleri gerçekleştirildi. İlçelerde okul öncesi eğitim kurumları zarar gördüğü için oyun çadırları ya da konteynerlar kullanılarak çocuklara okul etkinlik rutinleri oluşturuldu. Ailesel koruyucu faktörlere dönük olarak aile bireylerinin bir arada bulunmasını sağlayacak tedbirler alınmıştır. Ayrıca, anne ve babalar iletişim kurularak olumsuz duygusal tecrübelerle karşı kendini toparlayabilme, iyileştirme ve uyum sağlayabilmelerine katkıda bulunulmaya çalışılmıştır. Anne babaların çocuklara bu süreçte en doğru yaklaşımı gösterebilmeleri konusunda okulların idarecileri, psikolojik danışmanları ve öğretmenleri tarafından destek verilmiştir. Okullardaki psikolojik danışmalarımız hala bu konuda yardım almak isteyen velilere destek olmaktadır. Sosyal çevre temelli koruyucu faktörlerle ilgili okul öncesi eğitim kurumlarına sığınan bireylerin birbirlerine destek olmalarına ve daha güvende hissetmelerine olanak sağlamıştır. Yanı sıra, okul öncesi eğitim kurumlarına sığınan bireylere güvenli bir ortam sunularak bu bireylerin Gaziantep dışına göç süreci önlenmiştir. Okulların sosyal medya hesaplarında ya da web sayfalarında süreçle ilgili bilgilendirmeler süreç içerisinde devam etmiştir. Psikolojik sağlamlığı arttırmaya yönelik bireysel koruyucu faktörler, ailesel koruyucu faktörler ve sosyal çevre temelli koruyucu faktörlere dönük faaliyetler geleceğe yönelik okul öncesi kurumlarında ulusal tedbirler alma açısından tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: deprem, iç göç, okul öncesi kurumları, psikolojik sağlamlık.

INTERNAL MIGRATION AND PSYCHOLOGICAL RESILIENCE IN PRESCHOOL INSTITUTIONS AFTER THE FEBRUARY 6 EARTHQUAKE

Abstract

On February 6 2023, following the Kahramanmaraş earthquake that affected 11 provinces, there was an intense internal migration in our country. One of the regions with the most intense internal migration was Gaziantep. Many families living in Gaziantep had to migrate to different cities. On the other hand, Gaziantep, as the provincial center, received intense internal migration from neighboring provinces such as Hatay, Adıyaman and Kahramanmaraş, as well as the most affected districts of İslahiye and Nurdağı. All these internal migrations have affected preschool education and preschool education institutions in many ways. Preschool education institutions, students, parents, teachers and administrators have experienced many problems due to internal migration. The aim of this study was to document the efforts made to increase the psychological resilience of school administrators, teachers, students and parents in preschool education institutions after the February 6, 2023 Kahramanmaraş earthquake. After the February 6, 2023 Kahramanmaraş earthquake,

activities were carried out to increase psychological resilience in preschool education institutions by considering individual protective factors, familial protective factors and social environment-based protective factors. In addition to safety, hygiene, clothing, medicine and nutrition activities for individual protective factors, all students and their parents were reached and informed about their general situation. Academic support was received to increase the psychological resilience of teachers and school staff. Individual interviews and observations were conducted with students. Psychosocial support activities of the Ministry of National Education were implemented. Activities were carried out to improve children's ability to recognize, express and cope with their emotions. Many garden games were included. Activities with movement and music were included more. Art activities were included more than our normal routines. Observations were made during the students' free time activities and the psychological processes of the children (their level of influence) were analyzed. Children in disadvantaged areas were gathered in coordination with our university and activities such as reading fairy tales, playing games and painting were organized. Since pre-school education institutions were damaged in the districts, play tents or containers were used to create school activity routines for children. For familial protective factors, measures were taken to ensure that family members were together. In addition, parents were contacted to contribute to their ability to recover, heal and adapt to negative emotional experiences. Support was provided by school administrators, psychological counselors and teachers to help parents show the right approach to their children in this process. Our school psychological counselors were still available to support parents who seek help in this area. Social environment-based protective factors enabled individuals seeking refuge in preschools to support each other and feel safer. In addition, the migration process of these individuals out of Gaziantep was prevented by providing a safe environment for individuals taking refuge in preschool education institutions. Information about the process on the schools' social media accounts or web pages continued throughout the process. Activities for individual protective factors, familial protective factors and social environment-based protective factors to increase psychological resilience were discussed in terms of taking national measures in preschool institutions for the future.

Keywords: earthquake, internal migration, preschool institutions, psychological resilience.

6 ŞUBAT KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ SONRASINDA GAZİANTEP’TE İÇ GÖÇ VE PSİKOLOJİK YARDIM SÜRECİ ATÖLYE ÇALIŞMASI

İbrahim TANRKULU¹, Serdar GENÇ²

¹Doç.Dr., Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0001-9117-8047, e-posta: ibrabimtanrikulu@gmail.com

²Psikolojik Danışman, Milli Eğitim Bakanlığı ORCID: 0009-0001-3639-165, e-posta: serdargnc@hotmail.com

ÖZET

İnsanlık tarihi kadar eski olan göç olgusu, kişilerin veya toplulukların siyasal, ekonomik, dini veya sosyal gibi çeşitli nedenlerle yaşamlarının bir kısmını ya da tamamını güven içinde sürdürmek üzere mevcut yaşam alanlarından farklı bir yere yerleşmek koşulu ile yer değiştirmesini ifade etmektedir. Bu yer değiştirme hareketi uluslararası bir sınırı geçmek biçiminde olabileceği gibi aynı ülke içinde de gerçekleşebilmektedir. Göçün biçimi (gönüllü / zorunlu, geçici / sürekli, iç / dış, bireysel / kitlesel vb.) ne olursa olsun her türlü nüfus hareketi göç tanımı içinde değerlendirilebilmektedir. Bahsedilen yer değiştirme hareketinin sadece fiziksel etki olarak algılanmadan psikolojik, sosyolojik, ekonomik, siyasi vb. çok yönlü ve karmaşık bir süreç olduğu bilinmelidir. Bu karmaşık süreç içerisinde can güvenliği, barınma, yiyecek ve içecek bulabilme, gıda ve hijyen sorunları gibi temel sorunların yanında uyum, dışlanma ve ayırmacılık, kültür şoku gibi sosyal sorunlar ile güvensizlik duygusu, korku, yalnızlık kızgınlık, dışlanmışlık, değersizlik, intikam ve nefret duyguları gibi psikolojik sorunlar karşımıza çıkabilmektedir. Gönüllü göçlerin dahi önemli bir çok psikolojik etkiler varken zorunlu göç yapmak durumunda kalan bireylerin psikolojik travmalarının daha ciddi boyutta ele alınması gerekmektedir. Deprem kuşağı üzerinde yer alan Türkiyede büyük yıkımlara ve travmalara yol açan depremler sonrası bölgesel ve ulusal anlamda zorunlu göç hareketliliği başlamıştır. Bu hareketliliğin başında ise 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen 10’den fazla ili etkileyen Kahramanmaraş merkezli deprem gelmektedir. Depremlerin insan hayatı üzerindeki olumsuz etkileri tartışmasızdır, insanların sevdiklerini kaybetmesi, evlerini kaybetmesi kısacası maddi ve manevi yönden dezavantajlı konuma düşmesine ek olarak bir de zorunlu olarak göç etmeleri eklenince yaşayacakları travmalar daha da ağırlaşabilmektedir. Bu anlamda eğitim kurumlarının, eğiticilerin ve özellikle psikolojik danışmanların yoğun çalışma alanında önemli görevleri bulunmaktadır. Psikolojik destek sunarken bireylerin kültürel özellikleri, yaşam biçimleri, göç öncesi, göç anı ve göç sonrası yaşadıkları, duygu ve düşünceleri, aile yapısı, gelecek planlaması, yaşadığı travmanın yoğunluğu gibi etkenlerin

bilinmesi sunulacak hizmetin verimliliğini arttırarak terapötik iletişim de daha iyi kurulmasını sağlayacaktır. Bu atölye çalışmasının amacı, 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi sonrasında Gaziantep'te iç göç sürecinde psikolojik danışmanlar tarafından çocuklara, gençlere ve yetişkinlere sunulan psikolojik yardım süreçleri ve uygulamaları hakkında katılımcılara bilgi kazandırmaktır. Kazandırılması hedeflenen bilgi sayesinde Gaziantep özelinde iç göç ve psikolojik yardım konusunda kazanılan deneyimlerin ülke geneline yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Atölye çalışması kapsamında, bireysel psikolojik yardım hizmetleri, toplumsal psikososyal destek hizmetleri, travma sonrası stres bozukluğuna yönelik sunulan bireysel ve toplumsal hizmetler, akut dönemde sunulan psikolojik ilk yardım çalışmaları hakkında detaylı bilgilendirme ve tartışmalar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: deprem, iç göç, psikolojik yardım.

MIGRATION AND PSYCHOLOGICAL HELP PROCESS IN GAZIANTEP, AFTER THE FEBRUARY 6th KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKE

Abstract

The phenomenon of migration, which is as old as human history, refers to the displacement of individuals or communities for various reasons such as political, economic, religious or social, with the condition of settling in a different place from their current living space in order to continue part or all of their lives in safety. This movement of displacement may take the form of crossing an international border or within the same country. Regardless of the form of migration (voluntary / forced, temporary / permanent, internal / external, individual / mass, etc.), all kinds of population movements can be evaluated within the definition of migration. The mentioned displacement movement is not only perceived as a physical effect but also has psychological, sociological, economic, political, etc. effects. It should be known that it is a multifaceted and complex process. In this complex process, in addition to basic problems such as life safety, shelter, finding food and drink, food and hygiene problems, social problems such as adaptation, exclusion and discrimination, culture shock, and feelings of insecurity, fear, loneliness, anger, exclusion, worthlessness, revenge and hatred. Psychological problems such as this may occur. While even voluntary migrations have many important psychological effects, the psychological traumas of individuals who have to migrate need to be addressed more seriously. In Turkey, which is located on the earthquake zone, regional and national forced migration began after the earthquakes that caused great destruction and trauma. The leading cause of this activity was the Kahramanmaraş-centered earthquake that occurred on

February 6, 2023, affecting more than 10 provinces. The negative effects of earthquakes on human life are indisputable. When people lose their loved ones, lose their homes, in short, they become financially and spiritually disadvantaged, and also have to migrate, the traumas they will experience can become even more severe. In this sense, educational institutions, educators and especially psychological counselors have important duties in the field of intensive work. While providing psychological support, knowing the factors such as individuals' cultural characteristics, lifestyles, experiences before, during and after migration, their feelings and thoughts, family structure, future planning, and the intensity of the trauma they experience will increase the efficiency of the service to be provided and enable better therapeutic communication. The aim of this workshop was to provide participants with information about the psychological assistance processes and practices offered by psychological counselors to children, youth and adults during the internal migration process in Gaziantep after the February 6 Kahramanmaraş Earthquake. Thanks to the knowledge gained, it was aimed to spread the experiences gained in internal migration and psychological assistance in Gaziantep throughout the country. Detailed information and discussions were held about individual psychological assistance services, community psychosocial support services, individual and social services provided for post-traumatic stress disorder, and psychological first aid studies provided in the acute period.

Keywords: earthquake, internal migration, psychological help.

6 ŞUBAT DEPREMLERİNDE GÖÇ VE GÖÇ EDENLERDE KÖK DEĞERLER

Ahmet AKKAYA¹, Sait ARSLAN²

¹ *Prof. Dr., Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, ORCID: 0000-0003-3845-8992 ahmet23akkaya@gmail.com*

² *Yüksek Lisans öğrencisi, Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, ORCID: 0009-0001-6344-7761 saitarслан0257@gmail.com*

ÖZET

Yüzyıllar boyunca insanlar; savaşlar, doğal afetler, değişen iklim koşulları, baskı, ekonomik kaygılar gibi nedenlerden yaşadıkları yerleri bırakarak başka yerlere göç etmek zorunda kalmıştır. Deprem, sel gibi doğal afetler bu göçleri tetiklemektedir. Doğal afetler sonunda yaşanan nüfus düşüşleri, doğal afetlerle göç olgusu arasında yakın bir ilişki olduğunu göstermektedir. Depremler sonrasında meydana gelen yer değişikliklerinin önemli bir bölümü kalıcı olmaktadır. Türkiye’de yaşanan 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi sonrasında binlerce insan kalıcı olarak yer değiştirmek ve farklı bölgelere göç ederek yeni bir hayat kurmak zorunda kalmıştır. Bu durumun Türkiye’deki en son örneği “Asrın Felaketi” olarak nitelendirilen 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Pazarcık Depremi’nden sonra deprem bölgesinden diğer bölgelere doğru yaşanan göç hareketidir. Bu deprem sonrasında milyonlarca insan hayatlarını yeniden inşa etmek zorunda kalmıştır. Bu süreçte, göç etmek zorunda kalan insanlar fizikî bir değişim yapmış olmakla birlikte, bu değişim beraberinde duygusal ve sosyal bir dönüşümü de getirmiştir. Bu dönüşümden en fazla etkilenen kavramlardan birisi de kök değerlerdir. Çünkü yaşanan yerin, toplumun ve kültürün bıraktığı boşluk; insanların değerlerini sorgulamalarına neden olabilmektedir. Yaşadıkları yeri bırakmak zorunda kalan bireylerin değer algısı, eski hayatlarından ayrılmış olmanın eksikliği ile şekillenir ve bu süreç toplumların dayanışma kültürünü etkiler. Yine bu süreç, aynı zamanda insanlara adalet, dostluk, dürüstlük, özdenetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik kök değerlerini (MEB değerler eğitiminde esas alınan değerler) daha da güçlendirme ve sosyal bağları derinleştirme fırsatı da sunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, 6 Şubat Kahramanmaraş Pazarcık Depremi sonrasında yaşadıkları yeri bırakarak başka yerlere göç etmek zorunda kalan insanların kök değerlerinde herhangi bir değişim yaşayıp yaşamadıklarını anlamak ve bu tür doğal afetlerde toplumların nasıl bir değer anlayışında olduğunu değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda, araştırma verileri nitel veri toplama tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 6 Şubat Kahramanmaraş Pazarcık Depremi sonrasında göç

eden 26 katılımcı oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu Google Docs üzerinden oluşturularak katılımcılardan görüşleri gönüllülük esasına göre istenmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle ele alınmış ve çalışmanın amacı doğrultusunda çeşitli kavramlar ve ilişkiler çözümlenmiştir. Katılımcıların görüşlerine göre; insanların adalet duygusunda sarsılmaların meydana geldiği, saygı, sevgi ve sabır kök değerlerinde tutarsız davranışlara maruz kaldıkları, yardımseverlik konusunda zaman geçtikçe umarsız tavırlarla karşılaştıkları, göç edenlerin sorumluluklarında değişimlerin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, göç, değerler.

MIGRATION DURING THE FEBRUARY 6 EARTHQUAKES AND ROOT VALUES IN MIGRANTS

Abstract

Throughout the centuries, people had to leave their homes and migrate to other places for reasons such as wars, natural disasters, changing climatic conditions, oppression and economic concerns. Natural disasters such as earthquakes and floods trigger these migrations. Population declines as a result of natural disasters show that there is a close relationship between natural disasters and migration. A significant portion of the displacements that occur after earthquakes are permanent. After the Marmara Earthquake in Turkey on August 17, 1999, thousands of people had to permanently relocate and establish a new life by migrating to different regions. The most recent example of this situation in Turkey is the migration movement from the earthquake zone to other regions after the February 6, 2023 Kahramanmaraş Pazarcık Earthquake, which was described as the "Disaster of the Century". Millions of people had to rebuild their lives after this earthquake. In this process, people who have had to migrate have made a physical change, but this change has also brought with it an emotional and social transformation. One of the concepts most affected by this transformation is root values. The reason is that the gap left by the place, society and culture may cause people to question their values. The value perception of individuals who have had to leave their place of residence is shaped by the lack of separation from their old lives and this process affects the solidarity culture of societies. This process also offers people the opportunity to further strengthen the root values of justice, friendship, honesty, self-control, patience, respect, love, responsibility, patriotism and benevolence (the values based on MEB values education) and deepen social bonds. The aim of this study is to understand whether

people who had to leave their places of residence and migrate to other places after the February 6 Kahramanmaraş Pazarcık Earthquake experienced any change in their root values and to evaluate what kind of value understanding societies have in such natural disasters. In line with this purpose, the research data were obtained using a semi-structured interview form from qualitative data collection techniques. The study group of the research consists of 26 participants who migrated after the February 6 Kahramanmaraş Pazarcık Earthquake. The semi-structured interview form developed by the researchers was created on Google Docs and the participants were asked for their opinions on a voluntary basis. The data obtained were analyzed by descriptive analysis method and in line with the purpose of the study, various concepts and relationships were analyzed. According to the views of the participants; it was determined that people's sense of justice was shaken, they were exposed to inconsistent behaviors in the root values of respect, love and patience, they encountered reckless attitudes towards benevolence as time passed, and there were changes in the responsibilities of migrants.

Keywords: Earthquake, migration, values.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖÇMEN ÇOCUKLARLA İLGİLİ GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ: PİLOT ÇALIŞMA

Hülya DİRLİK¹, Saniye TEZE²

¹ *Öğretim Görevlisi, Gaziantep Üniversitesi, Araban Meslek Yüksekokulu, Gaziantep/ Türkiye, ORCID: 0000-0001-5492-4178 E-Posta: hdirlik@gantep.edu.tr*

² *Doktor Öğretim Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Gaziantep/ Türkiye, ORCID: 0000-0003-0079-7382, E-Posta: steze@gantep.edu.tr*

ÖZET

Amaç: Eğitimin ilk kademesi olan okul öncesi eğitim ülkemizde temel eğitim olarak görülmektedir. Göçmen çocukların okul öncesi dönemde yaşadıkları öğretmen gözüyle incelenerek değerlendirmesi bir erken müdahale olarak düşünülebilir. İleride karşılaşılması olası sorunlar ilk kademedede desteklenip çözüm önerileri incelenirse ikincil sorunların oluşması azaltılabilir hatta engellenebilir. Bu çalışmanın amacı okulöncesi öğretmenlerinin göçmen çocuklarla ilgili görüş ve önerilerinin incelenmesidir.

Yöntem: Gaziantep ilinde bulunan okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan okul öncesi öğretmenlerine sınıftaki göçmen çocuklarla ilgili görüş ve önerilerini içeren nitel sorular sorulmuştur. Araştırmanın katılımcılarını 10 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Öğretmenlere, yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorular sorularak göçmen çocuklarla ilgili görüş ve önerileri alınmıştır. “Sınıfınızda bulunan göçmen çocuklarla öğretmen iletişimi ve akran iletişimi hakkında görüş ve önerileriniz nelerdir?”, “Göçmen çocukların sınıfta yaşadığı olumlu/olumsuz durumlar hakkındaki görüş ve önerileriniz nelerdir?”, Göçmen çocukların eğitim-öğretim süreci hakkındaki görüş ve önerileriniz nelerdir?”, “Göçmen çocuklarla ilgili genel gözlemlerinizi ve değerlendirmelerinizi nelerdir?”, “Göçmen çocuklarla karşılaştıktan sonra eğitim sürecinde uygulanan yöntem ve teknikler hakkındaki görüş ve önerileriniz nelerdir?” sorularına cevap aranmıştır. Araştırmada elde edilen veriler içerik analiz yöntemiyle çözümlenmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Genel bulguları incelediğimizde üç temel sonuç ortaya çıkmaktadır. İlki çocukların dil bilmemesi ve bu nedenle iletişimsel sorunların oluşması, ikincisi çocukların Türkçe konuşamaması ve anlamakta zorluk yaşaması nedeniyle konuları kavrayamaması ve hırçınlık, sinirlilik gibi davranışlar sergilemesidir. Ancak benzer çalışmalardan farklı olarak dikkatimizi çeken nokta okul öncesi öğretmenlerinin iyimser görüş ve önerileri olmuştur. Bu

üçüncü sonuçta öğretmenler, çocukların uyum sağladıklarında çok mutlu olduğunu ve çok çabuk öğrendiklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göçmen Çocuk, Eğitim, Okul Öncesi

PRESCHOOL TEACHERS' OPINIONS AND SUGGESTIONS ON IMMIGRANT CHILDREN: A PILOT STUDY

Abstract

Objective: Preschool education, which is the first stage of education, is considered as basic education in our country. Examining and evaluating the experiences of migrant children in the preschool period from the teacher's perspective can be considered as an early intervention. If the problems that may be encountered in the future are supported at the first stage and solution suggestions are examined, the occurrence of secondary problems can be reduced or even prevented. The aim of this study is to examine the opinions and suggestions of preschool teachers about immigrant children.

Method: Qualitative questions were asked to preschool teachers working in preschool education institutions in Gaziantep province about their opinions and suggestions about immigrant children in their classrooms. The participants of the study consisted of 10 preschool teachers. The data were collected using a semi-structured interview form. Teachers were asked questions in the semi-structured interview form and their opinions and suggestions about immigrant children were obtained. The questions "What are your opinions and suggestions about teacher communication and peer communication with immigrant children in your classroom?", "What are your opinions and suggestions about the positive/negative situations experienced by immigrant children in the classroom?", "What are your opinions and suggestions about the education process of immigrant children?", "What are your general observations and evaluations about immigrant children?", "What are your opinions and suggestions about the methods and techniques applied in the education process after encountering immigrant children?" were sought. The data obtained in the study were analyzed by content analysis method.

Findings and Conclusion: When we analyze the general findings, three main conclusions emerge. The first one is that children do not know the language and therefore have communicative problems, the second one is that children do not speak Turkish and have difficulties in understanding the subject matter and exhibit behaviors such as irritability and nervousness. However, unlike similar studies, the point that attracted our attention was the optimistic opinions and suggestions of preschool teachers. In this third conclusion, the teachers stated that children are very happy when they adapt and learn very quickly.

Keywords: Migration, Migrant Children, Education, Preschool

GEÇİCİLİKTE NKALICILIĞA, MİSAFİRDEN HUZURBOZUCUYA: SURIYELİLERİN KONUMLARI VE YERLİ HALKIN ALGILARINDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER

Şevket ÖKTEN¹

¹ *Prof. Dr., Harran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Şanlıurfa, Türkiye, ORCID: 0000-0001-8240-4911, E-Posta: sevetokten@harran.edu.tr*

ÖZET

Konu ve amaç

Bu çalışmada, yerel halktan insanların Suriyeli sığınmacılar hakkındaki algıları, ekonomik, sosyal ve psikolojik alanlardaki kabul ve sosyal dışlanmanın tezahürleri üzerinden Suriyeli sığınmacıların konumları ve onlara yönelik yaklaşımlarda meydana gelen değişimler ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışmanın temel amacı, ilk geldikleri zamanlara göre Suriyeli sığınmacılara yönelik tanımlamalarda ve onlara yönelik tavırlarda bir değişimin olup olmadığı, olduysa bu değişimin niteliği ve bu değişimin altında yatan temel sebepleri analiz etmektir.

Yöntem

Çalışmamız, sosyolojik analizin temel biriminin ne tümüyle bireyin gündelik pratikleri olduğunu savunarak toplum/yapıya karşı birey/faili önelemekte ve ne de tümüyle birey/faile karşı toplum/yapıyı önceleyen makro yaklaşımları esas alan bir konumdadır. Yapı karşısında bireyi pasif ve sınırlı bir aktör olarak gören indirgemeci makro yaklaşımlarla yapıyı şekillendiren ve dönüştürücü etkiye sahip bireysel eylemleri anlamak mümkün olmadığı gibi, sadece bireye odaklanarak bireylerin davranışlarının toplumsal çerçevesini çizen yapıyı anlamak da mümkün değildir.

Çalışmada yerli halkla Suriyelilerin birbirilerine bakışları, ekonomik, siyasal ve kültürel olarak karşılaş(tır)maları ve bu noktada birbirleri hakkındaki yaklaşımlarının izleri sürmek üzere, konu ile ilgili yapılmış saha çalışmalarının niceliksel verileri ve alanda gerçekleştirilen derinlemesine görüşme sonuçları birbirlerini tamamlayıcı bir biçimde bir arada kullanılmaktadır.

Araştırma sonuçları

Suriye’de süregelen çatışmalar sonucu milyonlarca insan ülkelerini terk etmek zorunda kalmış ve bunların önemli bir kesimi Türkiye’ye sığınmıştır. Dünyada en fazla mülteciye sahip ülkelerden biri olarak Türkiye, ülkedeki hemen her kesim tarafından -özellikler de ilk

zamanlarda- sergilenen insani ve mali fedakârlıkları takdire şayandır. Türkiye’de Suriyeliler konusunda zaman zaman istenmeyen durumlar yaşanmasına, yabancı düşmanlığına, nefrete varacak olumsuz tavırlara rağmen genelde “toplumsal kabul” düzeyinin her şeye rağmen ve hala yüksek olduğu görülmektedir. Bununla birlikte çalışmada, ilk zamanlarda geçici oldukları değerlendirilen sığınmacılar için büyük bir “şefkat” duygusuyla benimsenen “misafirliğin” yerli halkın gözünde bugün büyük oranda, “uzamış misafirlik” olarak değerlendirildiği görülmüştür. Ev sahibinin “koruması” ve “merhametinde” sınırlı bir süre için “hoşgörülen” bu misafirserverliğin, sürenin uzamasıyla birlikte, ekonomik, politik, sosyal ve dinsel kabul/ön kabuller harekete geçirilerek çok boyutlu bir hoşnutsuzluğa dönüşmekte olduğu gözlenmiştir. İlk dönemlerde daha çok yerli halkın dini ve merhamet duyguları temelinde gelişen bu ilişki, “sofrada” kalıcı olduğu/olacaklarının anlaşılmasıyla ev sahibi ile Suriyeliler arasındaki ilişkinin niteliği de önemli oranda değişmiştir. Muhacir/mazlum din kardeşliği temelinde gelişen misafirperver tutumlar giderek yerini dışlayıcı ötekileştirici söylemlere bırakmış, “mazlum din kardeşi” olan sığınmacı giderek “huzur bozucuya” dönüşüvermiştir. Bu değişimin somut dışavurumlarını alandaki verilerden görebilmek mümkündür. Görüşmelerde yasal düzlemdeki geçicilik hali Suriyeli sığınmacılar için belirsizliğe işaret ederken, giderek kalıcılaşmalarının ise yerel halkla ilişkilerin niteliğini değiştirdiği, giderek kimi sorun ve çatışma alanlarını çoğaltma potansiyeli taşıdığı görülmüştür. Sığınmacıların geldikleri ilk dönemlerde “ensar ve muhacir” metaforu ile ifade edilen bu “misafirperverlik” daha çok benzerliklerin vurgulandığı olumlu bir zeminde işlerken giderek “farklılıkların” abartılarak öne çıkarıldığı duruma doğru evrilmiştir. Sahadaki veriler, daha çok duygusal bir temelde işleyen bu toplumsal kabulün bugünkü haliyle pek de sürdürülebilir bir durumda olmadığı ve insanların gösterdiği “şefkatin/merhametin” iyice aşınmış olduğunu göstermektedir. Bu yüzden çalışmada, Türkiye toplumunun mali ve insani fedakârlıklarla ortaya koyduğu toplumsal kabulün devamının ancak toplumun da desteğini alacak ve katılımını sağlayacak hak temelli bir yönetim ile sağlanabileceği vurgulanmaktadır

Anahtar Kelimeler: Suriyeliler, toplumsal uyum/kabul, misafirlik, benzerlik-farklılık

FROM TRANSIENCE TO PERMANENCE, FROM GUEST TO DISRUPTOR: POSITIONS OF SYRIANS AND CHANGES IN THE PERCEPTIONS OF LOCAL PEOPLE

Abstract

The topic and purpose

In this study, it has been tried to reveal the perceptions of local people about Syrian refugees, the positions of Syrian refugees and the changes in approaches towards them through the manifestations of acceptance and social exclusion in economic, social and psychological fields. The main purpose of the study is to analyze whether there has been a change in the definitions and attitudes towards Syrian refugees compared to when they first arrived, and if so, the nature of this change and the main reasons underlying this change.

Method

Our study does not prioritize the individual/perpetrator over society/structure, arguing that the basic unit of sociological analysis is neither entirely the individual's daily practices, nor is it based on macro approaches that prioritize society/structure over the individual/perpetrator. It is not possible to understand the individual actions that shape the structure and have a transformative effect with reductionist macro approaches that see the individual as a passive and limited actor in the face of the structure, and it is also not possible to understand the structure that draws the social framework of individuals' behavior by focusing only on the individual. In the study, the quantitative data of the field studies conducted on the subject and the results of the in-depth interviews conducted in the field are used together in a complementary manner, in order to trace the views of the local people and the Syrians on each other, their economic, political and cultural comparisons and their approaches to each other at this point.

Research results

As a result of the ongoing conflicts in Syria, millions of people had to leave their country and a significant portion of them took refuge in Turkey. As one of the countries with the highest number of refugees in the world, Turkey is admirable for the humanitarian and financial sacrifices made by almost every segment of the country - especially in the early days. Despite the occasional undesirable situations regarding Syrians in Turkey and negative attitudes that lead to xenophobia and hatred, it is seen that the level of "social acceptance" is still high despite everything. However, in the study, it was observed that "guestship", which was initially adopted with a great sense of "compassion" for the refugees who were considered to be temporary, is today largely evaluated as "extended hospitality" in the eyes of the local people. It has been observed that this hospitality, which is "tolerated" for a limited time under the "protection" and "mercy" of the host, turns into a multi-dimensional dissatisfaction as the period extends, by activating economic, political, social and religious acceptance/presuppositions. This relationship, which developed mostly on the basis of the religion and compassion of the local people in the early periods, has changed significantly

with the understanding that it is/will be permanent at the "table". Hospitable attitudes that developed on the basis of immigrant/oppressed religious brotherhood gradually gave way to exclusionary, marginalizing discourses, and the refugee, who was the "oppressed religious brother", gradually turned into a "disturber". It is possible to see the concrete manifestations of this change from the data in the field. During the interviews, it was observed that while the state of temporary legal status indicates uncertainty for Syrian refugees, their gradual becoming permanent changes the nature of relations with the local people and has the potential to increase some problems and conflict areas. This "hospitality", which was expressed with the metaphor of "ansar and muhajir" in the early periods when the refugees came, operated on a positive basis where similarities were emphasized, but gradually evolved into a situation where "differences" were exaggerated and highlighted. Data in the field show that this social acceptance, which operates on an emotional basis, is not sustainable in its current state and that the "compassion/compassion" shown by people has been thoroughly eroded. Therefore, the study emphasizes that the continuation of the social acceptance that the Turkish society has demonstrated through financial and humanitarian sacrifices can only be achieved through a rights-based governance that will receive the support and participation of the society.

Keywords: Syrians, social harmony/acceptance, hospitality, similarity-difference

TARİHSEL BİR GÖNÜLLÜ GERİ DÖNÜŞ ÖRNEĞİ: YAHUDİLERİN BABİL SÜRGÜNÜNDEN KUDÜS'E GÖNÜLLÜ GERİ DÖNÜŞLERİ

Eyyüp TANRIVERDİ¹

¹ Prof.Dr., Dicle Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Arap Dili ve Belagatı Anabilim Dalı, Diyarbakır/Türkiye, ORCID: 0000-0002-5675-1474, eyyuptanriverdi@gmail.com

ÖZET

Sami bir millet olan Yahudi topluluklarının tarihi göçlerle kuruludur. Göç bütünüyle Sami milletlerin tarihsel bir karakteristiğidir. Yahudi tarihinde göç, onların büyük atası kabul edilen Hz. İbrahim'in bireysel göçü ile başlar. Topluluklar ve toplumlar geliştiren Yahudilerin tarihi sonraki süreçlerde bütünüyle kitlesel göçlerle kurulmuştur. Aslında Yahudilerin tarihi kitlesel devinimlerden, hareketliliklerden ve intikallerden ibarettir. Hz. Yusuf döneminde kitlesel olarak Mısır'a intikal edip orada yaklaşık dört yüz yıllık yerleşimleri ve ardından Hz. Musa döneminde kitlesel olarak Mısır'dan çıkış ile Kenan topraklarına doğru hareketlilikleri Yahudi tarihinin en önemli yapısal süreçleridir. Diğer taraftan İsrail krallığının Asurlular tarafından yıkılıp Yahudilerin Asur'a sürgünü, Yahuda krallığının aynı şekilde Asur kralı Nabukadnessar tarafından yıkılıp Yahudilerin kitlesel olarak Babil'e sürgünleri de sürgün, göç ve geri dönüş konuları açısından Yahudi tarihinin en önemli olgularıdır. Asur ve Babil sürgünleri Yahudi tarihinin sürgün zincirinin en önemli halkalarıdır. M.Ö. 70 yılında gerçekleşen Roma sürgünü bu zincirin tarihsel olarak son halkasını oluşturmuştur. Yahudi toplulukların yerel halk içinde erimesiyle sonuçlanan Asur sürgününden farklı olarak Babil sürgünü sürecine denk gelen Pers-Asur çekişmesinden Perslerin galip gelmesi Yahudiler lehine Babil sürgününden gönüllü geri dönüş sürecini tarih sahnesine taşımıştır. Bu süreçte Yahudiler M.Ö. 538'te birinci, M.Ö.516'da ikinci, M.Ö.458'de üçüncü ve M.Ö.444'te dördüncü defa kitlesel olarak Kudüs'e gönüllü geri dönüşler gerçekleştirmiştir. Böylece göç tarihi sahnesinde tam anlamıyla bir "gönüllü geri dönüş" uygulaması yaşanmıştır.

Bildirinin Amacı

Yahudilerin Babil sürgünleri Asurlularca gerçekleştirilen stratejik bir uygulamadır. Onların Babil'den Kudüs'e geri dönüş tasarımı ve uygulaması ise Persler tarafından uygulanan stratejik bir planlama ve uygulamadır. Bu çalışmanın amacı, Persler döneminde planlanıp uygulanan Yahudilerin Babil'den Kudüs'e geri dönüş hareketliliğinin teorik ve pratik çerçevesini tespit etmek, bu hareketliliği günümüzdeki göç kavramları çerçevesinde incelemek, ayrıca bu geri dönüşün günümüzde dünya devletlerince benimsenen geri dönüş

yaklaşımları ile ilişkisini kurmak ve karşılaştırmasını yapmaktır.

Bildirinin Sorunu

Yahudilerin Babil'den Kudüs'e geri dönüşleri tarihsel olarak gerçekliği tespit edilip çerçevesi ortaya konulmuş olan bir olgudur. Bu tarihsel olgunun günümüz göç yaklaşımları ve göç terminolojisi ile ilişkisi, bir vaka olan bu tarihsel olgu ile günümüz göç alanının kavramsal çerçevesi ve modern dünya devletlerinin konuya ilişkin kabul ettiği yaklaşımlar ve uygulama esasları arasındaki örüntüyü ve ilgiyi inceleyip değerlendirmek bu bildiri çalışmasının sorunsalı olarak belirlenmiştir.

Bildirinin Metodu

Bildiri kaynak alan literatürünün tespiti, bilgilerin derlenmesi ve tespit edilen bilgilerin sorunsalın planına uygun bir şekilde yazımını esas alan bir tasarıma dayanmaktadır. Çalışmada konu ile ilgili mevcut literal bilginin günümüz kavramsal çerçeve ve mevzuatına göre yeniden gözden geçirilmesi ve analizi yapılacaktır. Buna göre metodik aşamalar kaynak bilginin tespiti, kaynak bilginin çalışmanın sorunsalı açısından incelenip değerlendirilmesi ve oluşturulmuş olan tasarıma göre yorumlanmasından oluşmaktadır.

Bulgular

Geri dönüşler Yahudiler açısından her şeyden önce hayati derecede Mabel'in yeniden inşası ile ilişkilendirilmiştir. Perslerin de Mabel'in inşasını birinci derecede öne çıkardıkları görülmektedir. Mabel etrafında Yasaya uygun yaşayıp bölgede Mısır'a karşı Perslere sadakatle bağlı bir Yahudi toplumunun inşası aslında Perslerin konuya ilişkin devlet politikasının temelini oluşturmaktadır. Geri dönüşün gerçekleştiricisi olan Yahudilerin Pers politikasını büyük bir memnuniyetle karşılayıp sahiplendikleri anlaşılmaktadır. Mabel'in yeniden inşasını himaye eden Koreş aynı zamanda Asurluların Babil sarayına taşıdıkları Mabel'e ait kıymetli eşyaları da tespit ve tescil altında yeniden Mabel'e konulmasını garanti etmiştir. Aslında Yahudiler, Kudüs'ü yıkan ve Mabel'i yakan, Yahudileri de sürgün eden Nabukadnessar'ı Tanrı adına hareket eden bir cezalandırıcı, Persleri de yine Tanrı adına hareket eden kurtarıcı olarak değerlendikleri görülüyor. Geri dönüş, gönüllülük esası üzere kitlesel ve ardıl hareketliliklerden oluşmuştur. Dört ana göçten oluşan kitlesel hareket, devlet himayesi ve toplum desteğinde planlanmış ve uygulanmıştır.

Sonuçlar

Yahudilerin Babil'den Yehuda'ya geri dönüşlerinin kitlesel karakterli olup gönüllük esası üzere yürütüldüğü anlaşılmaktadır. Geri dönüş, Pers devletinin bölge politikasının bir sonucu olup organizasyon, yürütme, desteklenme açısından Pers devleti güvencesi altında ve devlet desteğiyle icra edilmiştir. Kitlesel ve ardıl karakterli geri dönüş yüz yıllık bir sürece yayılan

bir harekettir. Bu hareket Pers devleti açısından da süreklilik esası üzere desteklenmiştir. Pers devleti geri dönüşü hazineden maddi olarak desteklemiş, halk bağışlarının aktarımını da teşvik etmiştir. Böylece geri dönüş hareketinin gönüllük esası üzere yürütmek, engelleri ortadan kaldırmak ve süreci kolaylaştırmak hedeflenmiştir. Geri dönüş hazırlıklarının organizasyonu, yolculuğun planlanması ve yürütülmesi, varış yerinde gerekli önlem ve uygulamalardan varış sonrası yönetim, denetim ve düzenlemelere kadar sürecin bir planlama ve tasarıma konu olduğu anlaşılmaktadır. Mabed'in yeniden inşasından sonraki gönüllü geri dönüş süreçlerinde Yahudi birliğinin oluşturulması, Yahudi ulusal kimliğinin ve kültürünün inşası süreç önderleri tarafından bir tasarım olarak hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yahudiler, Babil Sürgünü, Kudüs'e geri dönüş, II.Mabed inşası, gönüllü geri dönüş

A HISTORICAL EXAMPLE OF VOLANTARY RETURN: THE VOLUNTARY RETURN OF JEWS FROM THE BABYLONIAN EXILE TO AL-QUDS

Abstract

The history of Semitic Jewish communities is notably characterised by migration which is a recurring theme in the narrative of all Semitic nations. The inception of Jewish migration can be traced back to the individual journey of Abraham, their great ancestor. As Jewish societies evolved, their historical tapestry became intricately woven with mass migrations. Indeed, the annals of Jewish history are replete with instances of large-scale movements, mobilisations, and transfers. Key milestones in this migratory saga include the significant mass migration to Egypt during Joseph's era, where Jews settled for approximately four centuries and the period when the momentous mass exodus from Egypt under the leadership of Moses, guiding the Jewish people towards the promised land of Canaan. Conversely, pivotal events such as the Assyrian-induced downfall of the Kingdom of Israel, leading to the exile of Jews to Assyria, and the Babylonian conquest resulting in the destruction of the Kingdom of Judah by Nabuchadnezzar, mark crucial junctures in Jewish history defined by exile, migration, and eventual return. The Assyrian and Babylonian exiles stand out as pivotal links in the chain of Jewish historical displacement. The Roman exile in 70 BC served as its concluding chapter. Notably distinct from the Assyrian exile, which witnessed the assimilation of Jewish communities within local populations, the Persian-Assyrian conflict coinciding with the Babylonian exile introduced a notable shift. This conflict paved the way for a voluntary return from the Babylonian exile, marking a historical juncture favouring the

Jewish people. In this transformative process, the Jews voluntarily returned to Jerusalem in 538 BC, followed by subsequent returns in 516 BC, 458 BC, and 444 BC. Thus, the historical stage witnessed a comprehensive practice of “voluntary repatriation,” adding a significant chapter to the overarching narrative of migration in Jewish history.

The Purpose of the Paper

The Babylonian exile of the Jews was a calculated strategy orchestrated by the Assyrians. The subsequent return of the Jews from Babylon to Jerusalem was a meticulously planned and executed initiative led by the Persians. This study not only endeavours to delineate the theoretical and practical dimensions surrounding the return of the Jews from Babylon to Jerusalem during the Persian era, but also seeks to analyse this historical mobility within the contemporary framework of migration concepts. Furthermore, the objective is to establish and compare the connection between this historical return and the contemporary approaches to repatriation embraced by nations worldwide.

The Problem of the Paper

The return of the Jews from Babylon to Jerusalem stands as a well-defined historical phenomenon, its authenticity firmly established, and its parameters unveiled. This paper aims to explicitly examine the correlation between this historical event and contemporary migration approaches and terminology; the conceptual boundaries of contemporary migration discourse, utilising the historical phenomenon as a case study and the intricate connections and disparities between the prevailing approaches and application principles adopted by modern states worldwide.

The Findings of the Paper

For the Jewish community, the returns held paramount significance, primarily intertwined with the imperative task of rebuilding the Temple. Strikingly, the Persians exhibited a discernible emphasis on prioritising the reconstruction of the Temple as well. The establishment of a Jewish community adhering to the Law, centred around the Temple, and demonstrating loyalty to Persia in opposition to Egypt, formed the foundational pillar of Persian state policy on this matter. It is understood that the Jews, instrumental in realising the return, displayed profound satisfaction in embracing the Persian policy. Concurrently, Cyrus (Koresh), the benefactor behind the Temple's reconstruction, ensured the restoration of precious Temple artifacts, previously seized by the Assyrians and housed in the Babylonian palace. This restitution was to be executed meticulously, with each item identified and registered. In fact, it appears that the Jewish populace perceived Nebuchadnezzar, the figure responsible for Jerusalem's destruction, the Temple's incineration, and the exile of the Jews, as

an instrument of divine punishment whereas the Persians were regarded as saviours, acting in the name of God.

The Results of the Paper

It is evident that the return of the Jews from Babylonia to Judah took on a mass-scale character and was executed on a voluntary basis. This repatriation was a direct outcome of the Persian state's regional policy, facilitated and guaranteed by the state in terms of organisation, execution, and support. The mass and successive nature of this repatriation constituted a movement spanning a century. The movement further sustained by the Persian state's commitment to its continuity. Financial support from the treasury and encouragement for public donations were extended by the Persian state to ensure the voluntary nature of the repatriation, aiming to overcome obstacles and streamline the process. The organisation of preparations for repatriation, the planning and execution of the journey, and the implementation of necessary measures and practices at the destination, along with post-arrival management, supervision, and arrangements, were evidently subject to careful planning and design. In the voluntary return processes post the Temple's reconstruction, the leaders of the movement strategically aimed for the creation of Jewish unity and the development of a distinctive Jewish national identity and culture.

Keywords: Jews, Babylonian exile, voluntary return to Jerusalem, reconstruction of the Holy Temple, voluntary refugee return

MİSAFİRLİKTE KALICILIĞA: BİR ETNİK GETTOLAŞMA HİKÂYESİ OLARAK ÖNDER MAHALLESİ

Ezgi TOSUN¹, İrem KOCAKAPLAN², Saliha METİN³

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, Ankara / Türkiye, ORCID: 0000-0003-3641-6924, E-Posta: ezgi.tosun@hbv.edu.tr

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, Ankara / Türkiye, ORCID: 0009-0002-5878-7304, E-Posta: irem.kocakaplan@hbv.edu.tr

³Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, Ankara / Türkiye, ORCID: 0009-0006-5619-9241, E-Posta: saliha.metin@hbv.edu.tr

ÖZET

İnsanların, bir yerden başka bir yere geçici veya kalıcı, iç veya dış, uzun veya kısa vadeli hareketliliği göç olarak tanımlanmakta ve her geçen gün çeşitli sebeplerle artış göstererek göç, küreselleşen dünyanın en büyük problemlerinden biri olarak nitelendirilmektedir. Son zamanlarda göçün dinamizmini belirleyen hususlardan biri de artan şiddet ve savaşlar olmaktadır. Nitekim tüm dünyayı etkisi altına alan Arap Baharı'yla birlikte birçok ülkede halk, idarecilere ve sisteme karşı bir özgürlük ve demokrasi arayışı bağlamında ayaklanmış ancak sert müdahaleler sonucu iç karışıklıklar, savaşlar ortaya çıkmıştır. 2011 yılında Arap Baharı'nın etkisiyle başlayan Suriye iç savaşı sonucu, yaşam tehdidiyle karşılaşan milyonlarca insan, başta çevre ülkeler olmak üzere hızla göç etmiştir. Göç sürecinden en çok etkilenen ve etkilenmeye de devam eden Türkiye, Suriye'den gelen -düzenli/düzensiz- birçok insan için hedef ülke haline gelmiştir. Geçici koruma statüsüne sahip Suriyeli bireylerin, Türkiye'yi tercih etmesindeki en önemli etkenler arasında Türkiye'nin benimsediği ve izlediği politikalar, dini ve kültürel benzerlikler yer almakta; benzerlikler ve hâlihazırdaki durum referans alındığında hukuki statüsü olmayan ya da misafir olarak nitelendirilen bireyler, artık yaşadıkları bölgenin kalıcı sakinleri olmaktadır. Göçü dinamikleleyen faktörlerin çeşidi ve boyutu farklılık gösterse de aynı göçmen grupların yaşam alanı olarak belirledikleri mekânların ortaklığı, mekânların sürdürülmesi, etnik ve kültürel yapının korunması, kültürün ve dilin devamlılığının korunması, zincirleme göç ve göçmen ağlarının oluşturduğu güven ve 'evde olma' hissi gibi durumların söz konusu olması, göçün çekici faktörleri olarak karşımıza çıkmakta ve göçmen ağları, bu noktada önemli bir rol üstlenmektedir. Suriye'den gerçekleşen göçler için tampon bölge olan ve fazlasıyla göçmen alan Türkiye'de Suriyeli göçmen ağlarının da hızla geliştiğini, bu ağlarla birlikte göç eden insanların belirli noktalarda yaşam alanları kurarak buralarda etnik gettolar oluşturduğunu dile getirmek mümkündür. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde, farklı etnik ve göçmen gruplar tarafından kurulan etnik gettolar

bulunmaktadır. Ankara'nın Altındağ ilçesine bağlı Önder Mahallesi, Suriyeli göçünün farklı boyutlarını gözler önüne seren, gettolaşmış bir mekân olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı zamanda burada yapılan çalışmaların bazılarında Önder Mahallesi, "Küçük Halep" olarak adlandırılmaktadır. Bahsi geçenlerden hareketle çalışmanın konusu, misafir konumundan kalıcı konumuna geçen Suriyelilerin, Önder Mahallesi'nde oluşturdukları etnik gettoların dokusunu anlamaktır. Araştırmanın amacı, Önder Mahallesi'nde yoğunlukta olan Suriyeli nüfusunun, varlıklarını ve kültürlerini devam ettirme kaygısıyla oluşturdukları gettoların dokusunu ve buradaki göçmen yoğunlaşmasının sosyo-mekânsal yansımalarını ortaya koymaktır. Mahallenin genel dokusunu keşfetmek ve incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden katılımcı gözlem tekniği kullanılarak 2022-2023 tarihleri arasında, farklı zaman dilimlerinde, araştırmacılar tarafından ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular, göçmen ağlarının kuvvetlenerek bu bölgede kendi ihtiyaçlarını, tamamen kendi kültürel bağlamları içerisinde giderebilecekleri mekânları oluşturduklarını, yine bu bölge içerisinde güvenli bir alan oluşturarak maddi-manevi, her türlü ihtiyaçlarını büyük oranda giderdiklerini, aynı zamanda 'evde olma' hissiyatını yaratarak yaşadıkları göç sürecinin zorlu izlerini silmeye çalıştıklarını göstermektedir. Bir diğer bulgu da Suriyeli erkek göçmenlerin kadınlara oranla, Türklerle olan iletişiminin daha kuvvetli olduğunu ve Türkçeyi anlayabildiklerini, konuşabildiklerini göstermektedir. Bu durumda Suriyeli kadın göçmenlerin, erkeklere oranla Türklerle çok daha az iletişime geçtikleri için Türkçeyi öğrenemedikleri gözlemlenmiştir. Bunun sebepleri arasında ise Suriyeli kadın göçmenlerin iş hayatında, erkekler kadar rol al(a)mamalarıdır. Ayrıca çocuklar her ne kadar okula gidip Türkçe eğitim alsalar da kendi aralarında Arapça konuşmaya devam etmektedirler. Önder Mahallesi'ndeki Suriyeli göçmen ve göçmen esnafların yoğun olduğu gözlemler arasında yer almaktadır. Verilen hizmet, genellikle Suriyeli göçmenlere hitap ettiğinden hem satılan ürünlerin kendi kültürlerine ait olduğu hem satılan ürünlerin üzerinde Arapça yazdığı hem de mekânların isimlerinin Arapça olduğu diğer bulgular arasında yer almaktadır. Bununla birlikte burada azınlık olarak nitelendirilebilecek Türk bireyler, kendi kimliklerini belli edebilmek adına yaşadıkları alanları, gerek söz gerek de sembollerle ispat etmek ihtiyacı duymuşlar, bu nedenle evlerinin balkon veya çatılarına Türk Bayrağı astıkları veya motifini işledikleri, aynı zamanda duvarlara Türklük ve Araplaşmak ile ilgili sözler yazdıkları gözlemlenmiştir. Bir diğer bulgu ise gıda ürünlerinin, piyasaya oranla ekonomik anlamda çok daha uygun olmasıdır. Sonuç olarak Önder Mahallesi'nde oluşturulan etnik gettolaşma, hem Suriyeli göçmenlerin kendi kültürlerini hem dillerini sürdürebildikleri, ekonomik anlamda da ihtiyaçlarını giderip göçmen ağlarının gelişimini sürdürdükleri mekân olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Etnik Getto, Önder Mahallesi.

FROM GUEST TO RESIDENT: THE ONDER NEIGHBOURHOOD AS A STORY OF ETHNIC GHETTOISATION

Abstract

The temporary or permanent, internal or external, long or short-term mobility of people from one place to another is defined as migration, and migration, which increases day by day for various reasons, is described as one of the biggest problems of the globalising world. Recently, one of the issues that determine the dynamism of migration is the increasing violence and wars. As a matter of fact, with the Arab Spring, which has influenced the whole world, people in many countries have risen up against the rulers and the system in the context of a search for freedom and democracy, but as a result of harsh interventions, civil unrest and wars have emerged. In 2011, as a result of the Syrian civil war that started under the influence of the Arab Spring, millions of people faced with the threat of life migrated rapidly, especially to neighbouring countries. Turkey, which has been and continues to be the most affected by the migration process, has become a target country for many people -regular and irregular- coming from Syria. Among the most important factors for Syrian individuals with temporary protection status to prefer Turkey are the policies adopted and pursued by Turkey, religious and cultural similarities; when the similarities and the current situation are taken as a reference, individuals who do not have legal status or who are characterised as guests are now permanent residents of the region where they live. Although the type and dimension of the factors that dynamise migration vary, the commonality of the spaces that the same migrant groups determine as living spaces, the maintenance of the spaces, the preservation of the ethnic and cultural structure, the preservation of the continuity of culture and language, chain migration and the sense of trust and 'being at home' created by migrant networks appear as the attractive factors of migration and migrant networks play an important role at this point. In Turkey, which is a buffer zone for migration from Syria and receives a large number of migrants, it is possible to state that Syrian migrant networks have also developed rapidly, and with these networks, migrants have established living spaces at certain points and created ethnic ghettos in these places. There are ethnic ghettos established by different ethnic and migrant groups in various regions of Turkey. Önder neighbourhood in Altındağ district of Ankara is a ghettoised space that reveals different dimensions of Syrian migration. At the same time, in some of the studies conducted here, Önder Neighbourhood is referred to as "Little Aleppo". Based on the aforementioned, the subject of the study is to understand the

texture of the ethnic ghettos formed in Önder Neighbourhood by the Syrians who have moved from guest status to permanent status. The aim of the research is to reveal the texture of the ghettos formed by the Syrian population concentrated in Önder Neighbourhood with the concern of maintaining their existence and culture, and the socio-spatial reflections of the immigrant concentration here. In order to explore and examine the general texture of the neighbourhood, participant observation technique, one of the qualitative research methods, was used and visits were carried out by the researchers in different time periods between 2022-2023. The findings obtained show that migrant networks have strengthened and created spaces where they can meet their own needs in this region entirely within their own cultural contexts, that they have created a safe space in this region and met all their material and spiritual needs to a great extent, and at the same time, they are trying to erase the difficult traces of the migration process they have experienced by creating a sense of 'being at home'. Another finding shows that Syrian male migrants have stronger communication with Turks than female migrants and that they can understand and speak Turkish. In this case, it has been observed that Syrian women migrants cannot learn Turkish because they communicate with Turks much less than men. One of the reasons for this is that Syrian women migrants do not play a role in business life as much as men. In addition, although children go to school and receive Turkish education, they continue to speak Arabic among themselves. It is among the observations that Syrian immigrants and immigrant shopkeepers in Önder Neighbourhood are dense. Since the services provided generally appeal to Syrian immigrants, it is among the other findings that the products sold belong to their own culture, the products sold are written in Arabic and the names of the places are in Arabic. On the other hand, Turkish individuals, who can be described as a minority here, felt the need to prove the areas they live in with both words and symbols in order to show their identity, and for this reason, it was observed that they hung the Turkish flag or embroidered the motif on the balconies or roofs of their houses, and also wrote words about Turkishness and Arabisation on the walls. Another finding is that food products are much more affordable compared to the market. As a result, the ethnic ghettoisation created in Önder Neighbourhood appears as a place where Syrian migrants can maintain their own culture and language, meet their economic needs and continue the development of migrant networks.

Keywords: Migration, Ethnic Ghetto, Önder Neighbourhood.

KENTLERİN YENİ ÖTEKİLERİ: GÖÇMENLER

Hasan GÜRBÜZ¹

¹Dr, Gaziantep İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Gaziantep / Türkiye, ORCID: 0000-0002-3051-0058, hasanhuseyingrbz@gmail.com

ÖZET

Son 50 yılda kentlerin küresel çapta büyüdüğü ve yeni kentlerin büyüüp serpildiği görülmektedir. Dünya kentleşme oranı 1950 yılında %29,0, 1975 yılında %37,4 ve 2000 yılında %47,1 olarak hesaplanmıştır. 1950’de dünya genelinde, nüfusu bir milyondan fazla 86 kent varken 2005 yılı verilerine göre, dünyada bir milyondan fazla nüfusa sahip kent sayısı 430, 2022 itibariye 607’ye yükselmiştir. Bu şehirlerden 44’ü 10 milyondan fazla nüfusa sahiptir. Söz konusu 607 şehirde 2 milyar 266 milyondan fazla insan yaşamaktadır. Bu durum beraberinde birçok sorunu da ortaya çıkarmaktadır. Yoksulluk, çevre kirliliği, trafik sorunu, barınma, beslenme ve nüfus artışı bu sorunların başında gelmektedir. Ancak son zamanlarda kentlerin sorunları arasına göçmen akını önemli bir problem olarak ortaya çıkmıştır. 20. yüzyılın sonlarına doğru göçlerin küreselleşip yaygınlaşmasının nedenleri arasında göçlerin en çok artış gösterdiği Afrika ve Ortadoğu bölgelerinde yaşanan siyasi istikrarsızlıklar, etnik ve dini çatışmalar örnek olarak verilebilir. Asya, Afrika ve Ortadoğu’da yaşanan istikrarsızlıkların içsel nedenleri olmasının yanı sıra Batılı ülkelerin buralarda yürüttükleri politikaların da etkili olduğu söylenebilir. 21. yüzyılda derinleşen küresel istikrarsızlıklar (savaşlar, açlık, yoksulluk, etnik ve dini nedenle yaşanan savaşlar dolayısıyla) kaynaklı göçler daha da genişlemiş ve yer kürenin birçok bölgesine göçmen akınları yaşanmaya başlamıştır. Yunanistan, İspanya ve İtalya ve Doğu Avrupa Ülkeleri uzun süre göç vermesine rağmen artık göç akınlarının uğrak alanları haline gelmiştir. Göçmen akınlarının genel olarak kentlere doğru yönelmesi “kent mültecileri” kavramının kullanıma girmesine yol açmıştır. Göçmenler dünyanın birçok büyük kentlerinde bulunurken Bazı geçiş güzergahına sahip sınır kentlerinde sayıları çok daha fazla olabilmektedir. Bu nedenle kentlerin yeni sorunu haline gelen göçmenlerin barınma, beslenme ve güvenlik ve dışlanma gibi sorunlarla baş etmeye çalışmaktadır. Göçmenlerin sorunları arasında en başta gelen sorun olarak ayrımcılık olarak değerlendirmek hata olmaz. Bu çalışma kentlerde sayıları giderek artan göçmenlere yönelik ortaya çıkan ayrımcılık ya da dışlama pratiklerinin altında yatan nedenleri sorunsallaştırmaktadır. Nitel bir çalışma olması dolayısıyla çalışmada veriler en önemli veri kaynağı doktora çalışması sırasında saha çalışması, gözlem olmak üzere raporlar ve literatür taraması ile elde edilmiştir. Göçmenlere yönelik dışlayıcı pratiklerin altında yatan birçok

neden yatmaktadır. Bu dışlayıcı tutum göçmenlerle en çok temas eden yoksullar ve beyaz ya da mavi yakalı meslek sahipleridir. Bu davranışın altında yatan en önemli neden işini kaybetme ve göçmenlerle aynı statüye düşme korkusu yatmaktadır. Göçmen akınına maruz kalan hükümetlerin iki farklı kesimin talep ve arzuları ile karşı karşıya kaldığını belirtmiştir. İlk olarak ucuz emek peşinde koşan işverenler için göçmen akınları kabul edilebilir bir durumdur. Ancak toplumsal konumları gereği kaygan bir zeminde hareket ettiğini düşünen prekarya ve diğer alt sınıflar, göçmen akınlarının rekabete yol açacağı ve böylece geleceklerinin belirsizliğinden ve konforlarını kaybetmekten korkmaktadırlar. Göçmenlere yönelik bir başka dışlayıcı tutum örneği kent güvenliğinin kötüye gittiği ve en önemli nedeninin göçmenler olduğu algısı yaygınlaşmaktadır. Bu algı zaman zaman şiddete varan ölçüde refleksler gelişmesine neden olmaktadır. Dışlayıcı tutumun bir başka yansıması göçmenlerin oluşturduğu gettoların ve hızlı nüfus artışlarının sonucu olarak yakın gelecekte kentte önemli bir güç olacakları iddiası üzerine temellendirilmektedir. Göçmenlere yönelik dışlayıcı tutumun bir başka örneği ise hayat pahalılığının (kira ve gıda fiyatlarındaki artış) nedenleri olarak gösterilmektedir. Son olarak ve en önemli dışlayıcı tutum ise göçmenlerin entegrasyona karşı direndikleri ve kendi kültürlerini yaşamakta ısrar etmelerinin sonucu olarak yeni geldikleri ülkeye veya kente uyum sağlamamakta oldukları gösterilmektedir. Sonuç olarak göçmenlere yönelik dışlayıcı pratikler dünyanın her bölgesinde var olan bir hakikattir. Ancak bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel atmosferi dışlayıcı pratiklerin yoğunluğunu ve büyüklüğünü etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Göçmenler, Öteki, Kent Yoksulları, Neo-liberalizm.

THE NEW OTHERS OF URBANS: IMMIGRANTS

Abstract

In the last 50 years, it has been observed that cities have grown on a global scale and new cities have grown and flourished. The world urbanization rate was calculated as 29.0% in 1950, 37.4% in 1975 and 47.1% in 2000. In 1950, there were 86 cities around the world with a population of more than one million. According to 2005 data, the number of cities with a population of more than one million in the world was 430, and by 2022 it has increased to 607. 44 of these cities have a population of more than 10 million. More than 2 billion 266 million people live in these 607 cities. This situation also brings up many problems. Poverty, environmental pollution, traffic problems, housing, nutrition and population growth are among these problems. However, recently, the influx of immigrants has emerged as an

important problem among the problems of cities. Among the reasons why migration became global and widespread towards the end of the 20th century, political instability and ethnic and religious conflicts in Africa and the Middle East, where migration increased the most, can be given as examples. In addition to being the internal reasons for the instabilities experienced in Asia, Africa and the Middle East, it can be said that the policies carried out by Western countries are also effective. In the 21st century, migrations resulting from deepening global instabilities (due to wars, hunger, poverty, ethnic and religious wars) have expanded further and Immigrant influxes have begun to occur in many parts of the world. Although Greece, Spain, Italy and Eastern European Countries have emigrated for a long time, they have now become frequent areas of immigration flows. The fact that immigrant flows are generally directed towards cities has led to the concept of "urban refugees" coming into use. While immigrants are found in many major cities of the world, their numbers may be much higher in some border cities with transit routes. For this reason, immigrants are trying to cope with problems such as shelter, nutrition, security and exclusion, which have become the new problems of cities. It would not be a mistake to consider discrimination as the primary problem among immigrants' problems. This study problematizes the underlying causes of discrimination or exclusion practices against the increasing number of immigrants in cities. Since it is a qualitative study, the data in the study was obtained through reports and literature review, the most important data source of which was field work and observation during the doctoral study. There are many underlying exclusionary practices towards immigrants. With this exclusionary attitude, it is the poor and white or blue-collar professionals who come into most contact with immigrants. The most important reason behind this behavior is the fear of losing one's job and falling into the same status as immigrants. He stated that governments exposed to the influx of immigrants are faced with the demands and desires of two different segments. First of all, immigrant influxes are acceptable for employers seeking cheap labor. However, the precariat and other lower classes, who think that they are moving on slippery ground due to their social position, are afraid that immigrant influxes will lead to competition and thus the uncertainty of their future and the loss of their comfort. Another example of exclusionary attitudes towards immigrants is the perception that urban security is deteriorating and that the most important reason is immigrants. This perception causes the development of reflexes, sometimes even violent. Another reflection of the exclusionary attitude is based on the claim that immigrants will become an important power in the city in the near future as a result of the ghettos formed by immigrants and rapid population growth. Another example of the exclusionary attitude towards immigrants is given as the reasons for the high cost of living (increase in rent and food prices). Finally, and the most important exclusionary attitude, it is

shown that immigrants resist integration and do not adapt to the new country or city they come to as a result of their insistence on living their own culture. As a result, exclusionary practices towards immigrants are a reality that exists in every region of the world. However, the economic, social and cultural atmosphere of the region affects the intensity and magnitude of exclusionary practices.

Keywords: Immigrants, exclusion, Urban Poor, Neo-liberalism.

ULUS-ÖTESİ EVLİLİK GÖÇÜNÜN KIRSAL YAŞAMDAKİ ROLÜ: TÜRKİYE'DEKİ FASLI KADINLAR ARAŞTIRMASI⁸⁰

Bu bildiri TÜBİTAK'ın "1002-A Hızlı Destek Modülü" kapsamında yürütülen 123K321 numaralı "Kırsal Kalkınmada Evlilik Bağıyla Gelen Düzenli Göçün Rolü: Yozgat'ta Faslı Kadınlar Örneği" başlıklı projeye verdiği destekle hazırlanmıştır.

Yaşar Pınar ÖZMEN¹, Alper EKMEKCİOĞLU², Ogün Burhan AYDIN³, Pelin Sultan KARA⁴

¹ *Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Yozgat / Türkiye, ORCID: 0000-0003-2970-1110, E-posta: pborozmen@gmail.com*

² *Dr. Bnb, Jandarma Genel Komutanlığı, Yozgat/Türkiye, ORCID: 0000-0002-7322-4879, E-Posta: alper2197@gmail.com*

³ *Öğr. Gör., Yozgat Bozok Üniversitesi, Çekerek Fuat OKTAY SHMYO, Yozgat / Türkiye, ORCID: 0000-0002-8064-1136, E-Posta: ogunburhan@gmail.com*

⁴ *Arş. Gör., Yozgat Bozok Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Yozgat / Türkiye, ORCID: 0000-0001-7872-6870, E-Posta: p.sultan.kara@yobu.edu.tr*

ÖZET

Yirmi birinci yüzyılda sıklıkla karşılaşılan göç olgusu yapılan araştırmalar da incelendiğinde birçok nedeni olan ve çok yönlü araştırma yapılması elzem olan bir alandır. Savaşlar, kaynak kıtlığına bağlı arayışlar, ekonomik ve sosyal sorunlar gibi birçok neden insanlığı göçe iten başlıca sebepler arasında gösterilmektedir. Bu bildirinin amacı ulus-ötesi evlilik göçü örneği olarak Yozgat ili Sorgun ve Akdağmadeni ilçeleri kırsalında yaşayan erkeklerin Fas uyruklu kadınlar ile artan evliliklerinin altında yatan nedenlerini anlamak amacıyla devam eden bir araştırmayı tanıtmak ve yapılan yazın değerlendirmesini tartışmaktır. Temel araştırma sorusu “Evlilik bağı ile gelen düzenli göçmenlerin kırsal kalkınma bağlamında köy yaşamına nasıl bir etkisi olmaktadır?” olarak belirlenmiştir. Faslı kadınların ülkelerinden ayrılarak Yozgat’ın büyük oranda köylerinde yaşayan erkeklerle evlenmesi göç olgusu, kırsal kalkınma ve toplumsal cinsiyet açısından değerlendirilmektedir. Yorumsamacı paradigma üzerinde temellenen nitel araştırma yönteminin benimsendiği araştırmada kartopu (zincirleme) örnekleme yöntemi ile belirlenen ailelerle (Faslı kadınlar ve evlendiği Türk eşi) yarı yapılandırılmış soru kâğıdı (görüşme formu) aracılığıyla yapılan derinlemesine görüşmelerle veri toplanmaktadır. Yapılan yazın değerlendirmesinde göç olgusu ekseninde öncelikle “uluslararası göç” (Arango, 2017; Geiger & Pécoud, 2010; Schiff & Morrison, 2007) kavramı çerçeve bir yaklaşım olarak kendisini göstermektedir. Uluslararası göçün çeşitli rotaları olmasına rağmen, en sıcak güzergahı mekânsal boyutta küresel güneyden kuzeye ve doğudan batıya doğru yoğun bir şekilde gerçekleşmektedir. Doğudan batıya göç yolunun üzerinde bulunan Türkiye kimi göçmenlerin güzergâhı üzerinde olması nedeniyle geçiş ülkesi (Elitok & Straubhaar, 2011; Kaytaz, 2022; Pries & Zulfikar Savci, 2023; Tudoroiu, 2017) kimi

göçmenlerin de ulaşmak istediği bir ülke olması nedeniyle hedef ülke konumundadır (Aslantürk, 2020; Jurat, 2023). Bunun yanında, Avrupa Birliği'nin sınır tedbirlerini artırması neticesinde, güneyden kuzeye göç bağlamında Sahra Altı Afrika'dan Türkiye'ye gelen göçmen sayısı da gün geçtikçe artmaktadır (Suter, 2017; Wissink & Mazzucato, 2018; Yüksekler & Brewer, 2011). Düzenli göç tanımının içerisinde bulunan ulus-ötesi evlilik göçünün çeşitli nedenleri bulunmaktadır. Bunların en önemlisi evliliğin ekonomik güvenlik veya birtakım ekonomik hedeflere ulaşma amacıyla yapılmasıdır. Evlilik göçünde göç edenin genellikle kadın olması meselenin cinsiyetçi bir boyutu olduğunu göstermektedir (Charsley, 2013). Kadınların bu ulus-ötesi göçü, kendi ülkelerinde istenmeyen geri kalmışlık, yoksulluk vb. koşullardan çıkmak için evliliği bir fırsat olarak görmelerine bağlanmaktadır (Constable, 2010; Essers vd., 2010). Kadınlar göç çalışmalarında çoğunlukla görünmez bir kitle olarak değerlendirilirken son yıllarda göçte kadınları ele alan çalışmaların arttığı gözlenmektedir. Özellikle feminist perspektiften etkilenen, uluslararası evlilik göçü üzerine yapılan araştırmaların büyük bir kısmı, kadınların faillğine, evliliğin ataerkil ve heteronormatif temellerine odaklanmaktadır (Kim, 2010). Faslı kadınlar ile Türk erkeklerinin evlilikleri özellikle Yozgat ili ve çevresinde yaygınlaşmıştır. Türkiye'deki kırsal alanda yaşayan erkekler kültürel olarak uyumlu gördükleri ve yaşadıkları yerlere yerleşmeye razı yabancı uyruklu kadınlarla evlilik yapmayı tercih etmektedir. Hem kadın hem de erkek açısından mekânsal ve kültürel bakımdan uyumlu bir evlilik modeli oluşmasının ötesinde sosyolojik bir boşluğun doldurulduğu değerlendirilmektedir. Bu sosyolojik boşluktan yola çıkarak, yazında yapılan çalışmalarda rastlanmadığından dolayı göçmen kadınların evliliğinin kırsal kalkınmaya etkisini inceleme merakı oluşmuştur. Kadınların çoğunlukla kırsaldaki imkanların kısıtlılığında kaynaklı olarak kırdan kente göç talebi nedeniyle (Bilican Gökkaya & Ayan, 2016; Eren, 2017; Sevinç vd., 2018; Yılmaz, 2009) Yozgat ve bağlı ilçeleri kırsalında evlenmekte zorlanan erkeklerle evlenen göçmen Faslı kadınların kırsal kalkınmaya etkisinin değerlendirilmesi ile literatürdeki boşluğun doldurulması amaçlanmaktadır. Çoğunlukla tarım ve kalkınma yazınına ait kavramlar ve ilkelerle şekillenen kırsal kalkınma konusu tarım-egitim-sağlık gibi temel sektörlerdeki sorunlarla mücadele bakımından ele alınmakta; bu alanda sosyal içerme, iklim değişikliği, sürdürülebilirlik, toplumsal cinsiyet ve yönetim gibi yatay konular da ağırlık kazanmaktadır. Kırsal kalkınma projelerinde küçük ve orta ölçekli tarımsal işletmelerin desteklenmesi suretiyle aile çiftçiliğinin yaşatılması ve yaygınlaştırılmasına odaklanılmaktadır (Kalkınma Bakanlığı, 2018). Tarımda makineleşme ve kentlerdeki sanayileşme süreciyle birlikte kırsal alanda çözümler sonucunda göçle birlikte nüfusu azalan ve daha çok yaşlı nüfusu barındıran bir demografik yapı oluşmuştur. Kamu hizmetlerinin de yeterli sunulmadığı kırsal alanlar çekiciliğini kaybetmiş ve tarımsal/tarım

dışı yeni iş olanaklarının yaratılmasında engel oluşturmuştur (Yenigül, 2017). Temel gereksinimler açısından değerlendirilen mutlak yoksulluk kırdan daha fazla iken kentteki yoksulluk kadar ön planda değildir. Kırsal bölgelerdeki eğitim, sağlık, ulaşım, konut, iş gibi sorunlar çözülemediği için, kır ve kent arasındaki refah farkı giderek daha görünür duruma gelmiştir (Bıçkılı, 2011). Neticede kırdan kente göçü ve kentsel sorunları artırmıştır. Araştırmada Yozgat ili ve ilçeleri kırsalında Faslı göçmen kadınların kırsalda sosyal yaşamın sürdürülmesine ve kırsalda tutunmaya etkisi toplumsal cinsiyet konusu göz ardı edilmeden incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Düzenli Göç, Evlilik Göçü, Faslı Kadınlar, Kırsal Kalkınma.

THE ROLE OF TRANSNATIONAL MARRIAGE MIGRATION IN RURAL LIFE: RESEARCH ON MOROCCAN WOMEN IN TURKEY

Abstract

In the 21st century, the phenomenon of migration, frequently encountered, is an essential field with numerous reasons and requires multidimensional research when examined in various studies. Various reasons such as wars, searches due to resource scarcity, and economic and social problems are identified as major factors driving humanity to migrate. The purpose of this paper is to introduce an ongoing research aimed at understanding the underlying reasons for the increasing marriages between men living in the rural areas of Yozgat province, specifically in the Sorgun and Akdağmadeni districts, and women of Moroccan nationality, as an example of transnational marriage migration. The paper aims to discuss the literature review conducted and shed light on the reasons behind these marriages. The primary research question is formulated as follows: "How does the regular migration through marriage impact village life in the context of rural development?" The migration phenomenon, rural development, and gender aspects are being evaluated through the marriages of Moroccan women who leave their countries to marry men predominantly residing in villages in Yozgat. The qualitative research method based on the interpretive paradigm is adopted, and data are collected through in-depth interviews using a semi-structured questionnaire (interview form) with families identified through snowball (chain) sampling. The literature review, centered around the migration phenomenon, initially highlights the concept of "international migration" (Arango, 2017; Geiger & Pécout, 2010; Schiff & Morrison, 2007) as a framing approach. Despite various migration routes, the most active route spatially occurs from the global south to the north and from east to west. Turkey, situated on the migration route from

east to west, serves as both a transit country for some migrants and a destination country for others (Aslantürk, 2020; Jurat, 2023). Additionally, due to the increased border measures of the European Union, the number of migrants from Sub-Saharan Africa to Turkey in the context of south-to-north migration is steadily rising (Suter, 2017; Wissink & Mazzucato, 2018; Yüksekler & Brewer, 2011). Within the definition of regular migration, transnational marriage migration has various reasons, with the most significant being the pursuit of economic security or achieving certain economic goals through marriage. The fact that the migrant is typically a woman in marriage migration indicates a gender dimension to the issue (Charsley, 2013). The decision of women to engage in this transnational migration is linked to seeing marriage as an opportunity to escape undesirable conditions in their home countries, such as backwardness and poverty (Constable, 2010; Essers et al., 2010). Although women were often considered an invisible group in migration studies, there has been an observed increase in studies focusing on women in recent years, particularly influenced by a feminist perspective, with many studies on international marriage migration concentrating on the agency of women and the patriarchal and heteronormative foundations of marriage (Kim, 2010). Marriages between Moroccan women and Turkish men have become widespread, especially in Yozgat province and its surrounding areas. Men living in rural areas in Turkey prefer to marry foreign-national women with whom they find cultural compatibility and are willing to settle in the places where they live. Beyond the formation of a spatially and culturally compatible marriage model from both the perspective of women and men, it is assessed that a sociological void is being filled. This sociological gap has led to curiosity about examining the impact of migrant women's marriages on rural development, which has not been addressed in the literature. Due to the difficulty faced by migrant women marrying men in rural areas of Yozgat and its affiliated districts, who struggle to marry in the rural areas due to the limited opportunities, especially attributed to the migration demand from rural to urban areas due to the limitations of opportunities in rural areas (Bilican Gökkaya & Ayan, 2016; Eren, 2017; Sevinç et al., 2018; Yılmaz, 2009), the study aims to fill the gap in the literature by evaluating the impact of these marriages on rural development. The rural development topic, often shaped by concepts and principles from agricultural and development literature, is considered in terms of combating issues in basic sectors such as agriculture, education, and health. In this field, horizontal issues such as social inclusion, climate change, sustainability, gender, and governance also gain prominence. Rural development projects focus on supporting small and medium-sized agricultural enterprises to sustain and expand family farming (Ministry of Development, 2018). As a result of the process of mechanization in agriculture and industrialization in cities, rural areas have

experienced depopulation and demographic structures with an aging population. Unresolved problems in rural areas, such as the inadequacy of public services in education, health, transportation, housing, and employment, have diminished the attractiveness of rural areas and hindered the creation of new opportunities in both agricultural and non-agricultural sectors (Yenigül, 2017). While absolute poverty is more prominent in rural areas in terms of basic needs, it is not as prominent as urban poverty. The inability to address issues such as education, health, transportation, housing, and employment in rural areas has led to an increasing disparity in welfare between rural and urban areas, contributing to migration from rural to urban areas and exacerbating urban problems (Bıçk1, 2011). Consequently, the research aims to examine the impact of Moroccan migrant women's social life and resilience in rural areas in Yozgat province and its districts, considering the gender perspective.

Keywords: Migration, Regular Migration, Marriage Migration, Moroccan Women, Rural Development.

ULUSLARARASI ÖRGÜTLERİN GÖÇ POLİTİKALARI VE GÖÇÜ ÖNLEMEDEKİ ROLÜ: SURIYELİ KİTLESEL GÖÇÜ İNCELEMESİ

Abdullah KARA¹, Veysel KARKIN²

¹ *Dr. Gaziantep Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-9771-7950, Abdullahkara01@gmail.com*

² *Uzman. Gaziantep Üniversitesi, ORCID: 0000-0003-3651-1390, ddkarkin@gmail.com*

ÖZET

Arap Baharı olaylarının etki ettiği Suriye ve Suriye coğrafyasından kaçan insanlar son yıllarda kitlesel göçün en önemli örneklerinden birini oluşturmaktadırlar. Savaş, ekonomik zorluklar ve siyasi istikrarsızlık, Suriyelilerin ülkelerini terk etmelerine neden olmuştur. Uluslararası göç politikaları ise Suriye'deki göç sorununa çözüm bulmak için önemli araçlar haline gelmişlerdir. Uluslararası göç örgütleri, Suriyeli mültecilerin konaklamalarını karşılamak ve göçmenlerin haklarını korumak için çalışmalar yürütmeye başlamışlardır. Bu örgütler, göçmenlerin güvenli bir şekilde seyahat etmelerini sağlamak, sığınma hakkı ve diğer insan haklarına saygıyı göstermek gibi politikalar geliştirmişlerdir. Ancak bu politikaların yetersizlikleri hakkında farklı görüşler ortaya atılmıştır. Göçmen politikalarının yetersiz olduğunu iddia eden bu yaklaşımlardan bazıları, politikaların sığınmacıların ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığını, bazıları ise politikaların sığınmacıların yaşamlarını iyileştirmediğini savunmaktadır. Bununla birlikte, Suriyeli göçmenlerin sayısının hala oldukça yüksek olduğundan hareketle politikaların etkinliği hakkında daha fazla çalışma yapılması da gerekmektedir. Suriyeli kitlesel göçü sorunu halihazırda devam ederken ve birçok ülkeyi olumsuz etkilerken Dünya çapında göç politikalarının geliştirilmesinde ve uygulanmasında uluslararası kuruluşlar önemli bir rol oynamaktadır. Bu tür kuruluşların örnekleri arasında Uluslararası Göç Örgütü (IOM), Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK), Avrupa Birliği ve birçok yerel STK yer almaktadır. Bu kuruluşların göç politikalarında, göçmenlerin ve mültecilerin korunmasını sağlamak, güvenli ve düzenli göçü teşvik etmek, göçün temel nedenlerini ele almak gibi farklı amaç ve hedefler bulunmaktadır. Bu kuruluşlar birlikte çalışarak küresel göç eğilimleri ve kalıpları üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilirler. Dolayısıyla bu sayede uluslararası kuruluşlar tarafından geliştirilen göç politikaları, küresel göç eğilimleri ve kalıpları üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir. Örneğin politikalar, ülkelerin kabul ettiği göçmenlerin sayısı ve türlerinin yanı sıra kalmalarına izin verilen koşulları da etkileyebilir. Bu örneğin bir yansımasını gördüğümüz AB, hem iç hem de dış politikada güvenliğe odaklanan ortak bir göç politikası geliştirmiştir. Bu politika, AB'nin etki alanını dışsallaştırmayı ve AB'ye göç akışını kontrol etmeyi

amaçlamaktadır. Benzer şekilde, IOM güvenli ve düzenli göçü teşvik etmeyi amaçlayan politikalar üretirken, BMMYK mültecileri ve sığınmacıları korumaya odaklanmaktadır. Suriye ve Afrika göç krizleri gibi belirli göç vakalarını ele alırken, göçün ardındaki motivasyonları ve koşulları da incelemek önemlidir. Örneğin Suriyeli göçmenler sadece güvenlik nedeniyle değil aynı zamanda ekonomik ve sosyal faktörlerden dolayı da göç etmişlerdir. Uluslararası kuruluşlar, göçün bu temel nedenlerini ele almada ve etkilenen topluluklara destek sağlamada kritik bir rol oynayabilir. Bu kuruluşlar, birlikte çalışarak, küresel istikrar ve güvenliği teşvik ederken, göçmenlerin ve mültecilerin ihtiyaç ve kaygılarını ele alan kapsamlı ve etkili göç politikaları geliştirebilirler.

Anahtar Sözcükler: Arap Baharı, Uluslararası göç, Suriyeli göçmenler, Uluslararası göç örgütleri, Göçmen politikaları.

MIGRATION POLICIES AND THE ROLE OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN PREVENTING MIGRATION: A STUDY OF SYRIAN MASS MIGRATION

Abstract

People escaping from Syria and the Syrian geography affected by the Arab Spring events constitute one of the most important examples of mass migration in recent years. War, economic difficulties and political instability have caused Syrians to leave their country. International migration policies have become important intermediaries to find a solution to the migration problem in Syria. International migration organizations have begun to work to cover the accommodation of Syrian refugees and protect the rights of immigrants. These organizations have developed policies such as ensuring that immigrants travel safely and respecting the right to asylum and other human rights. However, different opinions have been put forward about the inadequacies of these policies. Some of these approaches claim that immigration policies are inadequate, while others argue that the policies are insufficient to meet the needs of asylum seekers, while others argue that the policies do not improve the lives of asylum seekers. However, since the number of Syrian immigrants is still quite high, more studies are needed on the effectiveness of policies. While the problem of Syrian mass migration is currently ongoing and negatively affects many countries, international organizations play an important role in the development and implementation of migration policies around the world. Examples of such organizations include the International Organization for Migration (IOM), the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), the European Union and many local NGOs. These organizations have different

goals and objectives in their migration policies, such as ensuring the protection of immigrants and refugees, promoting safe and orderly migration, and addressing the root causes of migration. Working together, these organizations can have a significant impact on global migration trends and patterns. In this way, migration policies developed by international organizations can have a significant impact on global migration trends and patterns. For example, policies can affect the number and types of immigrants countries accept, as well as the conditions under which they are allowed to stay. The EU, where we see a reflection of this example, has developed a common migration policy that focuses on security in both domestic and foreign policy. This policy aims to externalize the EU's sphere of influence and control the flow of migration to the EU. Similarly, while IOM produces policies aimed at promoting safe and orderly migration, UNHCR focuses on protecting refugees and asylum seekers. When addressing specific migration cases, such as the Syrian and African migration crises, it is important to also examine the motivations and conditions behind migration. For example, Syrian immigrants migrated not only for security reasons but also for economic and social factors. International organizations can play a critical role in addressing these root causes of migration and providing support to affected communities. By working together, these organizations can develop comprehensive and effective immigration policies that address the needs and concerns of immigrants and refugees while promoting global stability and security.

Keywords: Arab Spring, International migration, Syrian immigrants, International migration organizations, Immigrant policies.

GÖÇ OLGUSUNUN ETKİLERİNİN AZALTILMASINA DAİR HZ. PEYGAMBER'İN UYGULADIĞI MUÂHÂT/KARDEŞLEŞTİRME PROJESİ

Recep ASLAN¹

¹ Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Gaziantep / Türkiye, ORCID: 0009-0002-1972-9726, E-Posta: recep_aslan72@hotmail.com Tlf:0505 267 30 11

ÖZET

Göç, tüm insanları ilgilendiren küresel bir gerçektir. İnsanlık tarihi; deprem, kuraklık gibi doğal afetlerin yanı sıra, din, mezhep, ırk, siyaset, sömürge gibi olgulardan meydana gelen savaşlardan dolayı da göç dalgalarına maruz kalmıştır. Bu sebeplerle yurtlarını terk etmek zorunda kalan insanlar, göç ettikleri yerlerde çeşitli sıkıntılarla karşı karşıya kalmışlardır. Hz. Muhammed'in peygamberliğini ilan etmesinden sonra Mekke'li müşrikler, hem ona hem de ona tabi olan mü'minlere eziyet etmeye başlamıştır. Müşrikler sadece İslâm'ı inkâr etmekle yetinmemiş, iman edenlerle alay etmiş, küçümsemiş, ekonomik boykot gibi pek çok şekilde sıkıntıyı da beraberinde yaşatmıştır. Tüm bu yaşananlardan sonra Hz. Peygamber (s.a.v.), Mekkeli müşriklerin bu baskılarına dayanamayan sahâbeye Mekke'den Medine'ye hicret etme izni vermiştir. Hz. Peygamber ve ona tabi olan mü'minlerin Mekke'den Medine'ye hicret etmesinden sonra Medine'ye henüz gelmiş olan muhacirlerin o ilk şoku atlatmasındaki en önemli etken şüphesiz, muâhât (kardeşleştirme) projesidir. Hz. Peygamber bu proje ile muhâcir ve ensârdan bazılarını birbirine kardeş ilan etmiştir. Medineli ensâr, neredeyse her şeyini geride bırakarak gelen Mekkeli muhâcirleri kardeşleri olarak kabul etmiş onlara kucak açmış, evini ve ekmeğini paylaşmıştır. Bu proje Hz. Peygamber tarafından bizzat uygulamaya konulmuş, ilk etapta karşılarına çıkabilecek barınma, beslenme gibi pek çok sıkıntıyı ortadan kaldırmış, o günün İslâm toplumunda manevi, sosyokültürel ve ekonomik sorunların çözümünde kolaylıklar meydana getirmiştir. Anadolu tarih boyunca coğrafi ve stratejik konumundan dolayı kitlesel göçlerin merkezi haline gelmiştir. Yakın tarihte yaşanan ve Arap dünyasına ağır bedeller ödeten ve aynı zamanda Arap Baharı olarak adlandırılan hareket neticesinde Suriye'de yaşayan halkın büyük çoğunluğu kitleler halinde ülkemize göç etmek zorunda kalmıştır. Bu durum iki halk arasında ensar-muhâcir kardeşliği meydana getirmiş, ülke olarak dini bir yükümlülük ve insanlık vazifesi olarak kabul görmüştür. Yine muâhât (kardeşleştirme) projesinin güncel bir örneği de yakın zamanda ülkemizde "Yüzyılın Felaketi" olarak nitelendirilen ve 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen deprem felaketi sonrasında toplum olarak ülkemizin tüm fertleri seferber olup ensâr-muhâcir örneğini

göstermiştir. Netice itibariyle günümüzde de çeşitli sebeplerden dolayı zorunlu göçler meydana gelmektedir. Göç eden kimseler için insani ve güvenli bir ortam oluşturmak maksadıyla, İslâm'ın önerdiği ve uyguladığı muâhât (kardeşleştirme) projesi önemine binaen çağımızın insanlarına önerilebilir. Bu bildirimizde muâhât (kardeşleştirme) projesinin tarihi arka planında yatan etkenler ve bunun Hz. Peygamber'in Medine dönemindeki örnekleri üzerinde durulacaktır. Ayrıca çağımızın insanına vereceği mesajlar üzerinde değerlendirmeler yapılacaktır. Göçe maruz kalmış ya da göçten etkilenmiş bireylere yönelik sağlıklı politikaların inşasında da bu projenin bir model olarak ne tür katkılar sağlayacağı konusunda önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Muâhât, Hicret, Muhâcir, Ensâr.

THE PROPHET'S PROJECT OF MUĤĀĤĀT/BROTHERHOOD TO REDUCE THE EFFECTS OF THE PHENOMENON OF MIGRATION

Abstract

Migration is a global reality that concerns all people. Human history has been subjected to waves of migration due to natural disasters such as earthquakes and droughts, as well as wars caused by religion, sect, race, politics and colonization. People who had to leave their homes for these reasons faced various difficulties in the places they migrated to. After the Prophet Muhammad declared his prophethood, the polytheists of Mecca began to persecute both him and the believers who followed him. The polytheists not only denied Islam, but also mocked and belittled the believers and caused them to suffer many hardships such as economic boycott. After all these events, the Prophet (PBUH) allowed the Companions to migrate from Mecca to Medina when they could not bear the pressure of the Meccan polytheists. After the Prophet and the believers who followed him migrated from Mecca to Medina, the most important factor in helping the muhajirs who had just arrived in Medina overcome the initial shock was undoubtedly the muâhât (brotherhood) project. With this project, the Prophet declared some of the Muhajireen and Ansar as brothers. The Medinan Ansar accepted the Meccan Muhajireen, who had left almost everything behind, as their brothers, welcomed them with open arms, and shared their homes and bread with them. This project was put into practice by the Prophet himself, eliminating many of the difficulties they might have encountered in the first place, such as shelter and nutrition, and eliminating the spiritual, socio-economic and social problems in the Islamic society of that day. Throughout history, Anatolia has become a center of mass migration due to its geographical and strategic location.

As a result of the recent movement called the Arab Spring, which caused the Arab world to pay a heavy price, the majority of the people living in Syria had to migrate to our country in masses. This situation has created a brotherhood between the two peoples, which has been recognized as a religious obligation and a humanitarian duty. Again, a current example of the muâhât (brotherhood) project is that after the earthquake disaster, which was recently described as the "Disaster of the Century" in our country and occurred on February 6, 2023, all members of our country struggled together as a society and showed the example of incar-muhajjir. As a result, forced migrations occur today for various reasons. In order to create a humanitarian and safe environment for those who migrate, the project of muâhât (brotherhood), which is recommended and practiced by Islam, can be recommended to the people of our age due to its importance. In this paper, we will focus on the factors lying in the historical background of the muâhât (brotherhood) project and its examples in the Prophet's Medina period. In addition, evaluations will be made on the messages it will give to the people of our age. Also, suggestions will be made about what kind of contributions this project will make as a model in the construction of healthy policies for individuals who are exposed to or affected by migration.

Keywords: Migration, Muâhât, Hijrah, Muhajir, Ansâr.

SURİYELİLERİN GERİ DÖNÜŞ DENEYİMLERİ: ZORLUKLAR VE BEKLENTİLER

İbrahim EFE¹, Huri Nur YIRTICI²

¹*Doç. Dr., Kilis 7 Aralık Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ORCID: 0000-0001-6730-1965, e-posta: ibrahimefe@kilis.edu.tr*

²*YL Öğrencisi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, ORCID: 0009-0006-0270-2198, e-posta Hurinurytc@gmail.com*

ÖZET

Bu çalışmanın odak noktası, Türkiye'de son birkaç yıldır gündemde olan geri dönüş konusudur. Çalışmanın kapsamı, ülkelerindeki çatışmalardan kaçarak Türkiye'ye sığınan ve daha sonra gönüllü olarak geri dönen Suriye vatandaşlarının geri dönme kararlarını etkileyen faktörlerin ve geri döndükten sonraki deneyimlerinin incelenmesini içermektedir. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de geçici koruma altında yaşarken Suriye'ye geri dönmüş bireylerin tecrübelerini anlamaktır. Türkiye'de son yıllarda daha yoğun bir şekilde tartışılan "geri dönüş" meselesi kısıtlı sayıda çalışmanın konusu olmuştur. Ayrıca geri dönüşle ilgili artan taleplere paralel olarak Suriyelilerin de geri dönme eğilimlerinde bir artış meydana gelmiştir. Mevcut çalışma ile özellikle geri dönüşün öznesi olan insanların konu hakkındaki görüş ve beklentileri raporlanmakta ve geri dönüşün koşulları değerlendirilmektedir. Çalışmanın evrenini son 5 yılda gönüllü olarak Suriye'de oluşturulan Güvenli Bölgelere dönen yetişkin bireyler oluşturmaktadır. Bu bağlamda örneklem için kartopu tekniği ile 12 yetişkin (7 Erkek 5 Kadın) birey belirlenmiştir. Geri dönüşün yapısal boyutların ve geri dönenlerin şahsi özelliklerine odaklanan bu çalışmada geri dönüş kararı olarak Suriye'de yaşayan 12 yetişkin ile derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Katılımcılara Yapılan görüşmeler kayıt altına alınarak, deşifre edilmiş ve nitel içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcılara göç literatüründeki itme-çekme kuramından ilhamla geriye dönüşe iten ve çeken faktörler hakkında ve geri döndükten sonraki tecrübeleri ile ilgili açık uçlu sorular yöneltilmiştir. Bu sayede çalışma geri dönenler açısından geri dönüşü kolaylaştıran/zorlaştıran koşullar ile geri döndükten sonraki tecrübeleri ifşa etmeyi amaçlamıştır. Çalışmada elde edilen bulgular özellikle ekonominin ve toplumsal baskının Suriyelilerin geri dönüş kararında olumlu bir etki oluşturduğunu göstermektedir. Ayrıca Türkiye'de yabancılara yönelik artan önyargılı ve ayrımcı tutumlar dakeri dönüşe çeken sebepler arasındadır. Katılımcıların önemli bir bölümü entegrasyon ve bilhassa dil bilmeme

ile ilgili sorunların geri dönüş kararını almada etkili olduğunu ifade etmişlerdir. İstihdam sorunları ve yardım kuruluşlarına bağlı kalarak yaşama zorunda kalmak geri dönüşe iten nedenler arasında yer almaktadır. Geri dönüş çeken bu etmenlerin yanı sıra geri dönüş kararı almayı zorlaştıran en önemli engeller arasında güvenlik endişesi ve geri dönenlere yönelik teşviklerin yetersiz oluşu sıralanmaktadır. Ayrıca mevcut rejimin değişmemiş olması Suriyelilerin geri dönüş kararlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Geri dönüş çeken nedenler açısından bakıldığında, akraba bağları, kendini Türkiye'ye ait hissedememe ve Suriye'de iş bulmanın daha kolay olması en başta ifade edilen nedenler arasındadır. Ayrıca Türkiye'de bir miktar sermaye biriktirdikten sonra geri dönme kararı aldığını ifade eden katılımcılar da bulunmaktadır. Bu bulgular geriye dönüşün ekonomik ve sosyolojik boyutları hakkında önemli ipuçları vermektedir. İlk olarak elde edilen bulgular geri dönüşün sadece şahsi bir karar olmadığını ve geri dönüş konusunda jenerasyon farklılıklarının dikkate alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Geri dönüş kararından sonra yaşanan tecrübelerin de, özellikle güvenlik kaygılarının ve barınma sorunlarının, yeni gönüllü geri dönüşler açısından belirleyici olacakları düşünülmektedir. Sonuç olarak çalışmada geri dönüş tartışmalarının ve politikalarının hedefi konumundaki Suriyelilerin deneyimleri dikkate alınarak daha gerçekçi ve kalıcı bir geri dönüş planının hayata geçirilebileceği elde edilen verilere dayanarak önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gönüllü geri dönüş, Suriyeliler, geçici koruma, Türkiye, Suriye

RETURN EXPERIENCES OF SYRIAN REFUGEES: CHALLENGES AND EXPECTATIONS

Abstract

The focus of this study is on the issue of return, which has been on the agenda in Turkey for the last few years. The scope of the study includes examining the factors affecting the return decisions of Syrian nationals who fled the conflict in their country and sought refuge in Turkey and then returned voluntarily, and their experiences after their return. The aim of this study is to understand the experiences of individuals who returned to Syria while living under temporary protection in Turkey. The issue of "return", which has been discussed more intensively in Turkey in recent years, has been the subject of a limited number of studies. In parallel with the increasing demands for return, there has been an increase in the tendency of Syrians to return. The current study reports the views and expectations of the people who are the subjects of return and evaluates the conditions of return. The population of the study consists of adult individuals who have voluntarily returned to the Safe Zones created in Syria

in the last 5 years. In this context, 12 adults (7 men and 5 women) were selected for the sample using the snowball technique. In this study, which focuses on the structural dimensions of return and the personal characteristics of returnees, in-depth interviews were conducted with 12 adults living in Syria who decided to return. The interviews were recorded, transcribed and analyzed using qualitative content analysis. Inspired by the push-pull theory in migration literature, participants were asked open-ended questions about the factors that push and pull them to return and their experiences after returning. In this way, the study aimed to disclose the conditions that facilitate/hindered return for returnees and their experiences after returning. The findings of the study show that especially the economy and social pressure have a positive impact on Syrians' decision to return. In addition, the increasing prejudice and discriminatory attitudes towards foreigners in Turkey are among the reasons for return. A significant number of participants stated that problems related to integration and especially not knowing the language were effective in making the decision to return. Employment problems and having to depend on aid organizations are among the reasons for return. In addition to these factors that attract return, security concerns and insufficient incentives for returnees are listed among the most important obstacles that make it difficult to decide to return. In addition, the fact that the current regime has not changed negatively affects Syrians' decision to return. In terms of the reasons that attracted Syrians to return, ties with relatives, not feeling that they belong in Turkey and the fact that it is easier to find a job in Syria are among the most frequently cited reasons. There are also participants who stated that they decided to return after accumulating some capital in Turkey. These findings provide important clues about the economic and sociological dimensions of return. First of all, the findings reveal that repatriation is not only a personal decision and that generational differences should be taken into account in repatriation. Experiences after the decision to return, especially security concerns and housing problems, are also thought to be decisive for new voluntary returns. In conclusion, the study suggests that a more realistic and permanent repatriation plan can be realized by taking into account the experiences of Syrians, who are the target of repatriation discussions and policies, based on the data obtained.

Keywords: Voluntary return, Syrians, temporary protection, Turkey, Syria

İSLAM HUKUKU BAĞLAMINDA İLTİCA VE MÜLTECİ HAKLARI

İsmail YILMAZ¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, ORCID: 0000-0002-1447-0842, ismailyilmazmisri@gmail.com

ÖZET

İslam insanın dünyada onuruna yakışır bir hayat sürmesi için gereken kuralları belirlemiş, her insanın hak ve yükümlülüklerini ortaya koymuştur. Bu bağlamda insanoğlu sorumluluk bilincinde hareket ettiği müddetçe manen meleklerden daha üstün bir seviyeye çıkabildiği gibi, kan dökme, fitne ve bozgunculuk yapma özelliğiyle de hayvanlardan daha aşağı bir derekeye inebilmektedir. Bu özellikleri sebebiyle insanlar tarih boyunca birbirleriyle mücadele etmiştir. Bu mücadeleler neticesinde insanlar vatanlarını bırakıp tanımadıkları bilmedikleri topraklara göç etmek zorunda kalmışlardır. Göç ve iltica olgusu insanlık tarihi kadar eskidir. İnsanın yaşamının kısıtlanması, yaşam hakkına yönelik tehditler, yokluk, sefalet, savaş, iç karışıklık, doğal afet ve inanç baskıları gibi sebepler hicret diğer bir ifadeyle insanların ana vatanlarını terk edip kendilerini güvende hissedecekleri başka yere sığınma (iltica) sebepleri arasında zikredilebilir. Kur'an'da Tevbe suresinde "isticare" kelimesi, zulmün, korkunun ve şiddetli sıkıntının varlığını ve bundan dolayı kişinin sığınma talebinde bulunduğu işaretidir. İltica kavramı Kur'an-ı Kerim'de geçmemekle birlikte aynı kökten gelen ve sığınak anlamına gelen "melce" kelimesi geçmektedir. Ancak bununla birlikte iltica kelimesiyle eş anlamı kabul edilen, isti'man, hicret, ibnu's sebil gibi kavramlar geçmektedir. Bu durum hicret ve isticare ile alakalı bazı hadislerde de vârid olmuştur. Hz. Peygamber'de Mekke müşriklerin inançlarından dolayı Müslümanlara yaptıkları işkence ve eziyetlerde dolayı ilk olarak Sahabeye Habeşistan'a sığınmalarına (hicret) izin vermiştir. Daha sonra kendisi de zikredilen sebeplerden dolayı Medine'ye hicret etmiştir. Müslümanların tek devlet altında yaşadıkları dönemlerde ülke sınırları içinde bir yerden bir yere göç etmeleri doğaldır. Bireysel veya küçük topluluklar halinde yapılan bu göçler iltica kapsamında değerlendirilmezken, o dönemde İslam ülkesine sığınan gayrimüslimler günümüz anlayışında mülteci kapsamında değerlendirilir. Tarihin çeşitli dönemlerinde ve farklı ülkelerde toplumların siyasi birliği için ırk, renk, dil ve coğrafya gibi unsurlar temel kabul edilirken, bugünkü milli devletlerde vatandaşlık başlıca toprak ve kan esasına dayanmaktadır. Buna karşılık İslamiyet ırk, renk, dil gibi farklılıkları bir tarafa bırakmış, vatandaşlık konusunda

irade ve tercihi esas almıştır. Ancak günümüzde müslümanların çoğunlukta olduğu ülkeler arasında dahi sınırlar keskin bir şekilde belirginleşmiş ve geçici seyahatler için dahi vize ihtiyacı hâsıl olmuştur. Çeşitli sebeplerden dolayı başka bir İslam devletine sığınmak zorunda kalan Müslümanlar sığınmacı/mülteci statüsünde kabul edilir olmuştur. Bu durum iltica kavramının ve mültecilerin haklarının Hz. Peygamber döneminden günümüze ışık tutarak anlaşılmasının önemini göstermektedir. Tebliğimizde iltica kavramı, iltica sebepleri, mültecilerin hak ve sorumlulukları, mevcut durumda mülteci sorunlarının çözümüne yönelik öneriler İslam hukuku bağlamında ele alınmıştır. Konu araştırılırken objektif bir şekilde kayıklar taranmış ve elde edilen bulgular tarafsız bir şekilde ortaya konulmaya çalışılmıştır. İslam iltica talebinde bulunan kimsenin din, dil, ırk ayırım gözetmeksizin muhtaç olan herkese sığınma hakkı tanımaktadır. İltica talebi kabul edilen kimsenin can, mal, nesil ve din konusunda güvence vermektedir. Mültecilerin başlıca hakları arasında kişilik dokunulmazlığı, seyahat etme, oturma hakkı, dini vecibelerini özgürce yapma hakkı, eğitim-öğretim hakkı, mülkiyet hakkı, asli ihtiyaçlarını karşılamak için çalışma hakkı, sosyal güvenlik haklarından yararlanma gibi haklar zikredilebilir. Bu hakların yansıra vergi gibi mali sorumluluklarının yanında müslümanların zararına olan eylemlerden sakınma ve kamu düzenine uymak gibi sorumlulukları vardır. Günümüzde ülkemiz başta olmak üzere dünyanın birçok ülkesi mülteci sorunu ile karşı karşıya kalmaktadır. Mali yük olarak gördüğü mültecilere yönelik ırkçı söylemler ve eylemler çoğu ülkede giderek artmaktadır. Bu sorundan kurtulmak için mültecilerin yaşam standartlarını kısıtlama, hak ihlalleri ve farklı baskı yöntemleriyle sınır dışı etme yollarını aramaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Hak, İltica, Mülteci, Kişilik Hakları.

ASYLUM AND REFUGEE RIGHTS IN THE CONTEXT OF ISLAMIC LAW

Abstract

Islam has set out the rules for human beings to lead a life worthy of their dignity in the world and has laid down the rights and obligations of every human being. In this context, as long as human beings act with a sense of responsibility, they can be spiritually superior to the angels, but they can also descend to a level lower than animals with their bloodshed, sedition and corruption. Because of these characteristics, people have struggled with each other throughout history. As a result of these struggles, people have had to leave their homeland and migrate to unfamiliar lands. The phenomenon of migration and asylum is as old as human history. Reasons such as restriction of human life, threats to the right to life, poverty, misery, war, civil unrest, natural disasters and religious pressures can be mentioned among the reasons for

hijrah, in other words, people leaving their homeland and seeking refuge in another place where they feel safe. In the Qur'an, the word "istijarah" in Surat al-Tawbah indicates the existence of oppression, fear and severe distress, and therefore a person seeks asylum. Although the concept of asylum is not mentioned in the Qur'an, the word "meljah", which comes from the same root and means shelter, is mentioned. However, concepts such as isti'man, hijrah, ibnu's sebil, which are considered synonymous with the word asylum, are mentioned. This is also found in some hadiths related to hijrah and istijārah. The Prophet Muhammad first allowed his Companions to take refuge in Abyssinia (hijrah) due to the torture and persecution of Muslims by the Meccan polytheists for their beliefs. Later, he himself migrated to Medina for the reasons mentioned above. When Muslims lived under a single state, it was natural for them to migrate from one place to another within the borders of the country. While these migrations made individually or in small groups are not considered as asylum, non-Muslims who took refuge in the Islamic country at that time are considered refugees in today's understanding. In various periods of history and in different countries, elements such as race, color, language and geography were accepted as the basis for the political unity of societies, while in today's national states, citizenship is mainly based on land and blood. On the other hand, Islam has left aside differences such as race, color and language, and based citizenship on will and choice. Today, however, even among Muslim-majority countries, borders are sharply defined and visas are required even for temporary travel. Muslims who had to seek refuge in another Islamic state for various reasons have been recognized as asylum seekers/refugees. This situation shows the importance of understanding the concept of asylum and the rights of refugees by shedding light from the Prophet's era to the present day. In our paper, the concept of asylum, the reasons for asylum, the rights and responsibilities of refugees, and suggestions for solving refugee problems in the current situation are discussed in the context of Islamic law. While researching the subject, the sources were scanned objectively and the findings obtained were tried to be presented in an impartial manner. Islam grants asylum to anyone in need, regardless of religion, language or race. It guarantees the life, property, generation and religion of the person whose asylum request is accepted. The main rights of refugees include inviolability of personality, the right to travel, the right to residence, the right to freely practice their religious obligations, the right to education and training, the right to property, the right to work to meet their basic needs, and the right to social security. In addition to these rights, they have financial responsibilities, such as taxation, as well as responsibilities to refrain from actions that harm Muslims and to abide by public order. Today, many countries of the world, especially our country, are faced with the refugee problem. Racist discourses and actions against refugees, who are seen as a

financial burden, are increasing in many countries. In order to get rid of this problem, they seek ways to restrict the living standards of refugees, violate their rights and deport them through different methods of oppression.

Keywords: Islamic Law, Rights, Asylum, Refugee, Personal Rights.

TÜMDENGELİMSSEL BİR OKUMA: DÜNYA GÖÇ RAPORU (2022) VE TÜRKİYE

İlbey DÖLEK¹

¹Doç. Dr., Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Göç Araştırmaları Anabilim Dalı, ORCID: 0000-0002-6287-4067, e-posta: ilbeydolek@gmail.com

ÖZET

Göç olgusu, insanlık tarihi kadar eski olmakla birlikte hem küresel hem de ulusal anlamda popüler akademik bir konu haline gelmiştir. Göç literatüründe bilimsel çalışmalara kaynaklık edecek önemli raporlar yayımlanmaktadır. Bunlar arasında Uluslararası Göç Örgütü (IOM) tarafından 2000 yılından bu yana iki senede bir yayınlanan Dünya Göç Raporu (World Migration Report) oldukça önemlidir. Rapor, Mart 2020 ile Aralık 2021 tarihleri arasında elde edilen bulgular, yorumlar, sonuçlar ve önerilerden oluşmakta ve raporda toplam 12 farklı bölüm yer almaktadır. Hemen her bölüm içerisinde Türkiye'deki göç olgusuna değinilmektedir. Çünkü Rapora göre, Suriye Arap Cumhuriyeti ile Türkiye arasındaki sınır dünyada en büyük ikinci göç koridorudur. Diğer göç koridorları gibi bu koridorunda yakın gelecek de kullanılacak olması Türkiye'yi özel bir konumda incelemeyi gerekli kılmaktadır. Bu tebliğ çalışmasında, Dünya Göç Raporu'nun (2022) ortaya koymuş olduğu nicel ve nitel verileri Türkiye özelinde analiz ederek bu alanda çalışma yapan uzmanların, akademisyenlerin ve öğrencilerin istifadesine sunmaktır. Göç olgusu hem bütüncül (holistik) ve karşılaştırmalı olarak ele alınmasıyla hem de doğası gereği karmaşık bir yapıya sahip olan göç olgusunu küresel perspektiften Türkiye özeline tümdengelimsel bakışla ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göçmen, Dünya Göç Raporu, Türkiye

A DEDUCTIVE READING: WORLD MIGRATION REPORT (2022) AND TÜRKİYE

Abstract

Although the phenomenon of migration is as old as human history, it has become a popular academic subject both globally and nationally. Important reports are published in the migration literature that will serve as a source for scientific studies. Among these, the World Migration Report, published every two years by the International Organization for Migration (IOM) since 2000, is very important. The report consists of findings, comments, conclusions and recommendations obtained between March 2020 and December 2021, and there are a

total of 12 different sections in the report. The phenomenon of migration in Türkiye is mentioned in almost every chapter. Because, according to the report, the border between the Syrian Arab Republic and Türkiye is the second largest migration corridor in the world.. The fact that this corridor, like other migration corridors, will be used in the near future makes it necessary to examine Türkiye in a special position. In this paper, we analyze the quantitative and qualitative data revealed by the World Migration Report (2022) specifically for Türkiye and present them to the benefit of experts, academicians and students working in this field. The phenomenon of migration will be discussed both holistically and comparatively, and with a deductive look at the phenomenon of migration, which has a complex structure by nature, from a global perspective to Türkiye specifically.

Keywords: Migration, Immigrant, World Migration Report (2022), Türkiye

GÖÇ VE ÇOK KÜLTÜRLÜLÜĞÜN İMKÂNI

Mehmet TAN¹

¹Doç. Dr., Siirt Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, Siirt/Türkiye ORCID: 0000-003-0398-9961, E-Posta: mehmet.tan@siirt.edu.tr

ÖZET

İnsanlar temelde bir ihtiyaç ya da zaruret üzerine hareketliliği tercih edebilmektedir. Göç hareketleri de ihtiyaç ve zaruret üzerinde oluşmaktadır. Bu ihtiyaçlar, geçimlerini sürdürüme ya da daha iyi ekonomik koşullar için olması halinde ekonomik temelli olmaktadır. Bazen, çevresel olaylar, doğal felaketler ya da savaş gibi zorunlu koşullar insanların yaşamlarını sürdürmek için göçü zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede göç türleri olarak genellikle zorunlu ve gönüllü olarak ayrılabilir. Zorunlu göçlerin temelinde birey ya da kitlelerin iradesi dışında gerçekleşmektedir. Gönüllü göçler ise bulunduğu yerden kendi iradeleri ve tercihleri ile ayrılmayı ifade etmektedir. Sanayileşme ve kentleşme göçlerin yeniden anlamlandırılmasına neden olmaktadır. Bunun yanı sıra küreselleşme de göçlerin farklı bir yöne evrilmesine neden olabilmektedir. Sanayileşmeye bağlı olarak kırdan kente yönelik ciddi bir göç dalgasına neden olurken bu şekilde ülke içinde gerçekleşen göçler iç göçler olarak adlandırılmaktadır. İç göçlerde özellikle kırsaldan kente yönelik göçlerde kır ile kentin yaşam alışkanlık ve davranış pratikleri arasındaki belirgin farklılık ve ayrımlar, bir kimlik sorunun ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Zorunlu ya da gönüllü olarak göç eden insanlar kültürleri ile birlikte göç etmektedirler. Gidilen yerlerin kültürel özelliklerinde temel farklılıklar olması halinde zorlukların yaşanması kaçınılmaz olmaktadır. Özellikle dış göçlerde kültürel anlamda ciddi çatışmaların yaşanması mümkündür. Dil, din, hayat tarzları vb. alanlardaki farklılıklar ve kimi zaman zıtlıklar kültürel uyumu zorlaştırabilmekte ve entegrasyon sürecini geciktirebilmektedir. Bu bağlamda göç, kültürlerin karşılaşması olarak değerlendirmek mümkündür. Dış göçler temelde gelişmemiş ya da gelişmekte olan ülkelere gelişmiş ülkelere gerçekleşmektedir. Bu göçler beraberinde bir kültür hareketliliğini getirmektedir. Farklı kültürdeki insanların gittikleri yerlerde kendi kültürlerini sürdürmeye çalışırken oradaki kültürü de etkileyebilmektedir. Ancak bu kültürel karşılaşmalar ve karışmalar bir çatışma örüntülerini içerebilmektedir. Merkez-çevre bağlamında ele alındığında merkezdeki kültür (gelişmiş ülkelerdeki), çevredeki kültürü (gelişmemiş ya da gelişmekte olan) öteki olarak görmektedir. Merkez, çevre yerlerden gelen kişileri öteki olarak dışlayabilmektedir. Bunun

yanı sıra göç edenler de öteki kimlikler olarak görülmesinin sonucunda ayrımcılıkla karşılaşabilmektedir. Kişisel, politik, toplumsal ve dini kimlikleri adeta bir tehdit unsuru olarak görülmesi göçmenlerin kimlikleri öteki olarak kodlanmaktadır. Farklı ülkelerden gelen göçmenler kültürleriyle beraber gelmektedir. Hegemonik kültür göçmenlerin kültürlerini dışlayarak öteki olarak görebilmektedir. Farklı din, dil, kültür ve sosyal yapılara sahip insanların karşılaşması birbirlerine karşı önyargı ve etiketleme durumuna göre sorunlara neden olabilmektedir. Bunun yanı sıra kültürel farklılığı bir zenginlik olarak görülebilmektedir. Bu durum çok kültürlü bir toplumun ortaya çıkabilmesine imkân tanımaktadır. Çalışma göç ve kültür ekseninde tartışmaları ele alırken göçün sonucunda ortaya çıkan çok kültürlülüğün imkânını sorgulamaktadır. Çalışma literatür taramasına dayanmaktadır. Göç ve kültür temalı literatürden hareketle göç ve çok kültürlülük ilişkisinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede göç, kültür, asimilasyon, entegrasyon kavramları ele alınmakta ve nihayetinde göç ve çok kültürlülük arasındaki ilişki ortaya konulmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Kültür, Çok Kültürlülük Asimilasyon, Entegrasyon.

MIGRATION AND THE POSSIBILITY OF MULTICULTURALITY

Abstract

People can basically choose mobility based on a need or necessity. Migration movements also occur based on need and necessity. These needs are economically based, in case they are for sustaining their livelihood or for better economic conditions. Sometimes, necessary conditions such as environmental events, natural disasters or war make migration necessary for people to survive. In this context, types of migration can generally be divided into forced and voluntary. The basis of forced migrations is that they occur against the will of individuals or masses. Voluntary migration means leaving the place with their own will and choice. Industrialization and urbanization cause re-meaning of migrations. In addition, globalization may cause migration to evolve in a different direction. While industrialization causes a serious wave of migration from rural to urban areas, such migrations within the country are called internal migrations. In internal migrations, especially in migrations from rural to urban areas, the significant differences and distinctions between rural and urban life habits and behavioral practices lead to the emergence of an identity problem. People who migrate, either compulsorily or voluntarily, migrate with their culture. If there are fundamental differences in the cultural characteristics of the places visited, difficulties are inevitable. It is possible to

experience serious cultural conflicts, especially in external migrations. Language, religion, lifestyles, etc. Differences and sometimes contradictions in areas can make cultural adaptation difficult and delay the integration process. In this context, it is possible to evaluate migration as the encounter of cultures. External migration basically takes place from underdeveloped or developing countries to developed countries. These migrations bring with them a cultural mobility. While people from different cultures try to maintain their own culture in the places they go, it can also affect the culture there. However, these cultural encounters and mixing may involve conflict patterns. When considered in the context of center-periphery, the culture in the center (in developed countries) sees the culture in the periphery (underdeveloped or developing) as the other. The center can exclude people from surrounding areas as others. In addition, immigrants may also face discrimination as a result of being seen as other identities. The personal, political, social and religious identities of immigrants are seen as a threat and their identities are coded as the other. Immigrants from different countries come with their cultures. Hegemonic culture may exclude immigrants' cultures and see them as the other. The encounter between people with different religions, languages, cultures and social structures can cause problems due to prejudice and labeling against each other. In addition, cultural diversity can be seen as a wealth. This situation enables the emergence of a multicultural society. While the study deals with the debates on the axis of migration and culture, it questions the possibility of multiculturalism that emerges as a result of migration. The study is based on literature review. Based on the literature on migration and culture, it is aimed to reveal the relationship between migration and multiculturalism. In this context, the concepts of migration, culture, assimilation and integration are discussed and ultimately the relationship between migration and multiculturalism is tried to be revealed.

Keywords: Immigration, Culture, Multiculturalism Assimilation, Integration.

GÖÇ VE SANATIN BİRLİKTE YAŞADIĞI BİR TOPLUMDA SAVAŞ VE SAVAŞIN ETKİLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Betül DÖNMEZ¹, Ali ÖZKAN²

¹ *Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü, Gaziantep / Türkiye, ORCID: 0009-0001-5146-6295, E-Posta: donmezbetul27@gmail.com*

² *Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, Gaziantep /Türkiye, ORCID: 0000-0001-7652-8176, E-Posta: aozkan@gantep.edu.tr*

ÖZET

Kavramların yaşamlar içindeki yeri ve önemi irdelendiğinde göç ve sanat birbirinden bir o kadar bağımsız ve aynı süreçte birbirini bir o kadar etkileyen bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanat çok eski bir kavram yapısına bağlı olmakla birlikte, günümüzde çeşitli alanlarda ve mental olarak bireylerin kendini ifade etme şekli olarak da kullanılabilir. Sanatın sanat içinde yapıldığı ve sanatı araç değil bir amaç olarak gören toplumların eserlerinin daha kalıcı olduğu ve geçmişten günümüze kadar taşındığı bilinmektedir. Çünkü sanat bireylerin, toplumların, grupların ve düşünme yapısına sahip her canlının kendini özgürce ifade ettiği bir düşünce yapısını da içermektedir. Göç ve sanat ilişkisi incelendiğinde ise; insanların zorunlu sebepler sonucunda yerleşim yerlerini değiştirmesi ve yaşadıkları bu değişimleri ifade ettikleri bir araç olarak bilinmektedir. Göç en temel anlamıyla bir canlının kendi isteği dışında ya da kendi isteğiyle belirli bir zorunluluktan dolayı bir yerden başka bir yere göçmesi şeklinde tanımlanmıştır. Bu hareketlilik ulusal ya da uluslararası sınırlar içinde olmakla birlikte, önemli bir yere, göreve, hatta sadece kişi değil gittiği ülke açısından da politik, sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan birçok temele dayanmaktadır. Bu durumu kendi ülkemizden bir örnekle açıklayacak olursak; 1950 yılından sonra çok ciddi oranda yaşanan göçler ve bu göçlerden kaynaklı yaşanan ekonomik sıkıntılar karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde de yine yaşanan iç savaşlar, karışıklıklar, travmatik olaylarla birlikte göçlerin yaratmış olduğu sosyo ekonomik değişimler gerek kişileri gerek ise ülkeleri yıpratıcı kavramlar arasında yer almaktadır. Göç olgusu bir kişinin yerinden edilme ya da terk etme duygusunu barındırdığı için ve travmatik bir şekilde sonuçlandığından dolayı o bireyin yaşadığı süreci zorlaştırmaktadır. Göç olumlu ya da olumsuz hangi sebepten dolayı yapılırsa yapılsın gerek yapılan ülkeye gerekse yapan kişiye ciddi anlamda yaptırımlar uygulamaktadır. Etki durumunun ortaya çıkması ile birlikte özellikle travmatik ya da duygusal bir sebepten dolayı göçü yaşamış bir taraf kendini edebiyatta, şiirde sinemada ve birçok sanat dalında göstererek, yaşamış olduğu bu göç duygusunu sanatın araçlarını kullanarak icra etmektedir.

Bu durumda göç ile birlikte bu zorunlu yer değişimini yaşamış olan bir kişinin sanatı kullanarak icra ettiği eserler ise bize o kişinin yaşamış olduğu duygunun yükünü, yoğunluğunu ve en önemlisi ise hangi sebeplerden kaynaklı bunu yaşamak zorunda olduğunu aktarmaktadır. Bazen travmatik ya da duygu durum bozukluğundan kaynaklı olmayan ve çok daha iyi bir hayat standardı yakalamak için yapılmış olan zorunlu göçler bize psikolojik ve sosyal anlamda olumlu değişimler gösterse de, bir kişinin milletinden, anavatanından ve doğduğu evden uzak kalması zamanla onun, duygu durumunu da etkilemektedir. Özetlemek gerekirse sanat ve sanatın bütün dalları bize bireylerin, toplumların, grupların yaşamış oldukları hayat içerisindeki sıkıntılardan süreçlere kadar bütün aşamaları anlatmakta ve bunları yaparken de sanatın araçlarını kullanarak yaşanan sıkıntılar kalıcı hale getirilmektedir. Yaşanan bütün olaylarla birlikte sanatçılar açısından bu durum ele alındığında ve bazı toplumlardaki savaş durumları da bilindiğinde duyarlılıklar ve toplumsal olaylara yakınlıkların göç teması içinde incelendiği ve bazı sanatçıların ise tamamen yaşamlarını ve kişisel deneyimlerini bu yolla aktardıkları da bilinmektedir. Göçün ve göç yapısının bu bireylerde yaratmış olduğu izlerle birlikte her gidilen ve göçülen yerdeki yapı taşlarını taşıdıklarının da etkisi görülmektedir. Özellikle son zamanlarda gündemde olan ve hepimizin kritik meselelerinden biri olan mülteciler sorunu göç etmek zorunda kalan insanların sınırlarda yaşadıkları sıkıntılar kimlik tartışmaları, taşınmaları, terk etme olgusu ve kendi vatanından ayrılması esnasında yeniden var olma biçimleri de sanat ve sanatın aracılığıyla anlatılmıştır. Bu anlatım daha çok görsel imgeler kullanılarak ya da nesnelere insanlarla mekanlardaki kurgularla ve son olarak da ait olmama durumunu estetik boyuta taşıyan her bir araç ile bizlere aktarılmaktadır. Bu aktarım geçmişteki klasik dönemden itibaren şu an günümüzde uygulanan çağdaş sanat içerisinde de gözlemlenmekte ve insanlığın var olduğu andan itibaren, yaşanan her türlü göç, taşınma, yer değiştirme gibi soyut bir kavram sanat aracılığıyla bizlere kanalize edilmiştir. Son zamanlarda yaşanan ve günümüzde bir milletin yıkımı içerisindeki ve mental anlamda çöküşünü hızlandıran savaş olguları dikkate alındığında ise göç ve sanatın, savaş içerisinde var olmaya çalışan iki farklı ama bir o kadar da bütün bir ifade unsuru olduğu karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada sanat ve göç kavramlarının birbirleri ile ilişkileri incelenirken asıl amaçlanan olgu ise yaşanan savaşlarla birlikte o milletin zorunlu olarak yapmak durumunda kaldığı göç hareketlerini, sanat ve sanatın araçlarını kullanma yönlerini araştırmak ve açıklamak olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Sanat ve Savaşların Etkisi

A STUDY ON WAR AND ITS EFFECTS IN A SOCIETY WHERE MIGRATION AND ART LIVE TOGETHER

Abstract

When the place and importance of concepts in lives are examined, migration and art appear as phenomena that are independent of each other and affect each other in the same process. Although art depends on a very old conceptual structure, today it can be used in various fields and as a way for individuals to express themselves mentally. It is known that art is made within art and that the works of societies that see art as an end rather than a tool are more permanent and have been carried from past to present. Because art also includes a structure of thought in which individuals, societies, groups and every living creature with a thinking structure express themselves freely. When the relationship between migration and art is examined; It is known as a tool where people change their settlements as a result of compelling reasons and express these changes they experience. Migration is defined in its most basic sense as the migration of a living being from one place to another, either against its own will or voluntarily due to a certain necessity. Although this mobility is within national or international borders, it is based on an important place, task, and even on many political, social, cultural and economic grounds, not only for the person but also for the country he/she goes to. If we explain this situation with an example from our own country; After 1950, we encounter very serious migrations and the economic difficulties resulting from these migrations. Today, civil wars, turmoil, traumatic events and socio-economic changes caused by migration are among the concepts that wear out both individuals and countries. The phenomenon of migration complicates the process experienced by that individual because it involves a person's feeling of displacement or abandonment and results in a traumatic way. Regardless of the reason for migration, whether positive or negative, it imposes serious sanctions on both the country and the person who does it. With the emergence of the impact situation, a party who has experienced migration, especially for a traumatic or emotional reason, expresses this feeling of migration by using the tools of art by showing itself in literature, poetry, cinema and many other branches of art. In this case, the works made using art by a person who has experienced this forced displacement with migration convey to us the burden and intensity of the emotion that that person has experienced and, most importantly, the reasons why he had to experience this. Although forced migrations, which are sometimes not caused by traumatic or mood disorders and are made to achieve a better standard of living, show us positive changes in psychological and social terms, being away from a person's nation, homeland and home of birth also affects his emotional state over time. To summarize, art and all branches of art tell us about all the stages, from the problems to the processes, in

the lives of individuals, societies and groups, and while doing these, the problems experienced are made permanent by using the tools of art. When this situation is considered from the point of view of artists along with all the events and the war situations in some societies are known, it is also known that sensitivities and closeness to social events are examined within the theme of migration and that some artists completely convey their lives and personal experiences in this way. Along with the traces created by migration and the migration structure on these individuals, the effect of the fact that they carry the building blocks of every place they visit and migrate to can be seen. The problem of refugees, which has been on the agenda lately and is one of the critical issues for all of us, the difficulties experienced by people who have to migrate at the borders, identity discussions, moving, the phenomenon of abandonment and the ways of re-existence while leaving their homeland are also explained through art and art. This expression is conveyed to us mostly through the use of visual images or through fictions in places with objects and people, and finally through any tool that brings the state of not belonging to an aesthetic dimension. This transfer can be observed in the contemporary art practiced today, from the classical period in the past, and since the beginning of humanity, abstract concepts such as all kinds of migration, moving, and relocation have been channeled to us through art. Considering the recent war phenomena, which are destroying a nation and accelerating its mental collapse, we see that migration and art are two different but integral elements of expression trying to exist within the war. In this study, while examining the relations between the concepts of art and migration, the main aim is to investigate and explain the migration movements that the nation had to make with the wars and the use of art and its tools.

Keywords: Migration, Art and the Impact of Wars

CROSSING BOUNDARIES: ARNOLD'S JOURNEY IN EDWIDGE DANTICAT'S 'WITHOUT INSPECTION'

Ahmad Munzer MARDINI¹, Orhun Burak SÖZEN²

¹ *PhD student ,Gaziantep Üniversitesi, Institute for Migration, Gaziantep / Türkiye, ORCID: 0000-0002-5673-5087, E-Posta: ahmadmunzer.mar@gmail.com*

² *Assist. Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Faculty of Science and Letters, Western Languages and Literature Department, Gaziantep, Türkiye, ORCID: 0000-0002-6507-556X, E-Posta: obsozen@gmail.com*

Abstract

This chapter provides an analysis of Edwidge Danticat's "Without Inspection," focusing on Arnold's journey as a Haitian immigrant in the United States. It aims to dissect the complex narrative structure and thematic depth of the story. By delving into the layers of Arnold's experiences, the proceeding seeks to offer insights into the broader themes of displacement, cultural assimilation, and the search for a sense of belonging in a foreign land. This analysis might contribute to the understanding of immigrant narratives in contemporary literature, especially as they pertain to Haitian diaspora experiences. The main goal of this study is to understand the complex mix of mental, emotional, cultural, and deep personal feelings that make up the experience of moving to a new country, as shown in Danticat's story. Arnold's thoughts while falling from a building are used as a way to look into these many themes. This story might offer a special way to see how issues of identity, remembering the past, and adjusting to a different culture can be complicated. In addition to employing a psychological approach based on Norman Holland's and Sigmund Freud's and other psychodynamic theories, this proceeding also integrates a psychodynamic perspective to interpret the subconscious elements in the narrative. The analysis involves an examination of the narrative structure, character development, and the use of literary devices like flashbacks, internal monologues, and symbolic imagery. This methodological blend allows for a holistic understanding of the protagonist's internal struggles and the external challenges he faces. In this short story "Without Inspection" uses a lot of symbols, metaphors, and vivid descriptions. The story doesn't follow a straight timeline and often shows Arnold's thoughts directly, which really brings out how broken and complex his experience as an immigrant is. It talks about migration not just as moving from one place to another, but also about the emotional and mental changes that come with it. The story often compares life and death, showing how immigrants often have to deal with both losing things and finding new hope. The study shows

that Danticat's use of different storytelling methods provides a deep and real look at what immigrants go through, with Arnold's story representing the wider experience of many immigrants. The combination of mental and emotional aspects in the story shows just how complex the journey of an immigrant can be. Arnold's experiences point out the continuous challenges with finding one's identity, being accepted, and seeking stability that many immigrants deal with. Therefore, this story is an important addition to discussions about moving to new countries, finding one's place, and life in modern societies with many cultures.

Keywords: Immigration, Edwidge Danticat, Migration, Migrant Experiences

HUKUKİ BELİRLİLİK VE GÜVENLİK İLKELERİ BAKIMINDAN SİĞİNMA/KORUMA MEVZUATI VE UYGULAMALARI

Rıdvan AKIN¹, Lemi KELEŞ²

¹ *Araştırma Görevlisi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi-Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Anabilim Dalı, ORCID:0000-0001-8061-4085, e-posta : rakin@fsm.edu.tr*

² *Sorumlu Avukat, Türkiye Barolar Birliği-Malatya Hukuk Kliniği, ORCID:0009-0008-7317-2002, e-posta: lemikeles@marun.edu.tr*

ÖZET

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtildiği üzere hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir. "Hukuki belirlilik ilkesi" ve "hukuki güvenlik ilkesi" hukuk devletinin önkoşullarıdır. Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararları uyarınca belirlilik ilkesi, hukuki kesinliğin yanı sıra daha genel anlamda hukuki belirliliği de kapsar. Buna ek olarak, yürütmenin düzenleyici işlemleri ve mahkeme içtihatları, yasal düzenleme tarafından belirlenen erişilebilirlik, bilinebilirlik ve öngörülebilirlik gibi niteliksel kriterleri karşıladıkları sürece hukuki kesinliğe katkıda bulunabilir. Hukuki belirlilik ilkesinin ön koşulu, bir hukuki standardın söz konusu hukuki çerçeve içerisinde uygulanmasının sonuçlarının öngörülebilir olmasıdır. Hukuki güvenlik ilkesi, bireylerin hukuki güvenliğini sağlamak için öngörülebilir hukuki standartları, vatandaşların ve yabancıların tüm işlem ve eylemlerinde devlete güven duymalarını ve devletin de yasal düzenlemelerinde bu güveni sarsacak biçimlerden kaçınmasını gerektirir. Devletin bir bireyle olan hukuki ilişkisinden doğan sonuçları koruma sorumluluğu, hem özel hem de kamu hukukunu kapsayan sonuçlar bakımından geçerlidir. Bu bağlamda, devletin tek taraflı olarak başlattığı ve üstün yetkisine dayanan yasal işlemler nedeniyle bireyler lehine ortaya çıkan durumlar korunmalıdır. Yürürlükteki yasal düzenlemelere bağlı kalınarak bireyler lehine tamamlanmış işlemlerin göz ardı edilmesi hukuki güvenliğin temel ilkesini zedeler. 2013 yılı ve sonrasında sığınma/koruma hukuku mevzuatında köklü değişiklikler olmuştur. 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu yürürlüğe girmiş; bu Kanuna dayanarak alt düzenleyici normlar ihdas edilmiştir. Bu normlara dayanarak idareler, koruma arayışında olan ve statü elde eden yabancılar hakkında idari işlemler ve eylemler tesis etmektedir. Çalışmamızda öncelikle hukuki güvenlik ve hukuki belirlilik ilkelerinin kapsamı sığınma/koruma mevzuatı bakımından açıklığa

kavuşturulacaktır. Akabinde idare uygulamalarının hukuki güvenlik ve belirlilik ilkelerine riayeti ele alınacak olup; idare mahkemesi kararlarına yansıyan yönleri güncel mahkeme karar örnekleri üzerinden vurgulanmaya çalışılacaktır. İnceleme konusu güncel mahkeme kararları üzerinden yapılabilecek analizler sonucunda mevzuatta yer verilen birtakım hukuki kavramların yorumlanmasına dair bir yeknesaklığın teşekkül etmediği sonucuna varılması kaçınılmazdır. Bu hukuki yeknesaklığın oluşmamasının ekonomik, hukuki ve politik birtakım sebeplerinden bahsedilebilir. Sığınma-koruma mevzuatı kapsamındaki hukuki kavramların içeriklerinin doldurulması sürecinde hakimlerin yorum faaliyetinin başat rol oynadığı açıktır. Bu rolün sınırlarını çizen olgular ile yorum faaliyeti esnasında sığınma ve sığınmacı olgusuna dair güncel yaklaşımların arasında bir ilişkisellik olduğu sonucu varmak kaçınılmazdır. Özellikle sınırdışı etme, idari gözetim vb. gibi hukuki kavramların içerisinde yer verilen kamu düzeni, kamu güvenliği, kamu sağlığı gibi alt kavramlara dair yorumlamalar açısından mahkemelerin değişen yaklaşımları bu tartışma için elverişli bir tartışma zemini sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hukuki Belirlilik, Hukuki Güvenlik, Sığınma, Koruma, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu

ASYLUM/PROTECTION LEGISLATION AND PRACTICES IN TERMS OF LEGAL CLARITY AND SECURITY PRINCIPLES

Abstract

As stated in Article 2 of the Constitution, the rule of law is a state whose actions and transactions are in conformity with the law, which is based on human rights, which protects and strengthens these rights and freedoms, which establishes and maintains a just legal order in every field, which avoids situations and attitudes contrary to the Constitution, which considers itself bound by the Constitution and the supreme rules of law, and which is open to judicial review. The "*principle of legal clarity*" and the "*principle of legal security*" are prerequisites of the rule of law. According to the decisions of the Constitutional Court and the Council of State, the principle of clarity refers to legal clarity together with certainty. In addition, executive regulatory acts and court case law can contribute to legal clarity as long as they meet the qualitative criteria set by the legal regulation, such as accessibility, knowability and foreseeability. The prerequisite for the principle of legal clarity is that the consequences of the application of a legal standard within the legal framework in question are foreseeable. The principle of legal security requires predictable legal standards to ensure the legal security of individuals, the trust of citizens and foreigners in the state in all their transactions and actions, and the state's avoidance of forms that undermine this trust in its legal regulations.

The State's responsibility to protect the consequences of its legal relationship with an individual applies to both private and public law consequences. In this context, situations arising in favor of individuals due to unilateral legal actions initiated by the state and based on its supreme authority should be protected. Ignoring transactions completed in favor of individuals by adhering to the applicable legal regulations undermines the essence of legal security. In 2013 and beyond, there have been fundamental changes in asylum/protection law legislation. The Law on Foreigners and International Protection has been implemented and sub-regulatory acts have been adopted on the basis of this law. Based on these norms, administrations establish administrative procedures and actions against foreigners seeking protection and obtaining status. At the beginning of our study, the scope of the principles of legal clarity and legal security will be clarified in terms of asylum/protection legislation. Subsequently, the compliance of the administration's practices with the principles of legal security and clarity will be discussed; the aspects reflected in the decisions of the administrative court will be emphasized through examples of recent court decisions. As a result of the analysis of the current court decisions that are the subject of our review, it is clear that there is no uniformity in the interpretation of certain legal concepts in the legislation. There are economic, legal and political reasons for this lack of legal uniformity. It is clear that the interpretative activity of judges plays a high role in the process of filling in the content of legal concepts within asylum-protection legislation. It is clear that there is a correlation between the facts that demarcate the boundaries of this high role and the current approaches to the phenomenon of asylum and asylum seekers during the interpretation activity. The changing approaches of the courts in terms of the interpretation of sub-concepts such as public order, public security, public health, etc., which are included in legal concepts such as expulsion, administrative detention, etc., provide a favorable ground for this discussion.

Keywords: Legal Clarity, Legal Security, Asylum, Protection, Law on Foreigners and International Protection

PIKTES KAPSAMINDA YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK AÇILAN DESTEKLEME KURSLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Cafer ÇARKIT¹

¹Doçent, Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0003-4126-2165, e-posta: cafercarkit38@gmail.com

ÖZET

Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PIKTES) bu öğrencilerin Türk eğitim sistemi içerisinde etkili bir eğitim alabilmeleri için Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen önemli bir projedir. Avrupa Birliği destekli olan bu proje çerçevesinde MEB bu öğrencilere yönelik bir yandan dil eğitimine dönük faaliyetler yürütürken bir yandan da telafi eğitimi, destekleme eğitimi, farkındalık eğitimleri, rehberlik ve danışmanlık faaliyetleri gibi hizmetler sunmaktadır. Destekleme kursları bu kapsamda yürütülen önemli bir faaliyettir. Destekleme kursları ile ortaokul ve lise seviyesindeki devlet okullarında öğrenim görmekte olan yabancı uyruklu öğrencilerin akademik açıdan desteklenmesi amaçlanmaktadır. 5-12. sınıf düzeylerinde açılabilen bu kurslar ile örgün eğitimdeki yabancı uyruklu öğrencilerin akademik açıdan desteklemeleri planlanmaktadır. Bu bağlamda akademik desteğe ihtiyaç duyulan derslere yönelik destekleme kursları açılmaktadır. Böylelikle öğrencilerin akademik eksikliklerinin giderilmesi ile birlikte sunulan eğitim hizmetlerine daha rahat ulaşmaları hedeflenmektedir. Bu araştırmada açılan bu destekleme kursları incelenmektedir. Bu kurslara yönelik gerçekleştirilen uygulamalar, öğrencilerin kurslardan yararlanma durumları, kursların yeterliliği, kurslarda karşılaşılabilen sorunlar bu kurslarda görev alan öğretmen ve okul idarecilerinin görüşleri çerçevesinde incelenmektedir. Araştırma nitel araştırma yaklaşımları içerisinde yer alan fenomenoloji modelinde yürütülmüştür. Böylelikle bu kurslarda görev almış ya da almaya devam eden okul idarecileri ve öğretmenlerin deneyim ve görüşleri çerçevesinde bir inceleme yapılmaya çalışılmıştır. Araştırmada bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Çalışma grubunda 10 idareci ve öğretmen yer almaktadır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiş ve içerik analizi ile çözümlenmeye çalışılmaktadır. Analiz süreci devam eden araştırmadan elde edilen veriler bu öğrencilerin akademik eksikliklerinin giderilmesinde kursların etkili olduğuna, öğrencilerin bu kurslarda kendilerini daha rahat ifade edebildiklerine, öğretmenlerin bu kurslarda öğrencileri daha yakından tanıma olanağı elde ettiklerine, kurslarda eğitim sürecini engelleyebilecek büyük disiplin sorunları ile

karşılaşılmadığına işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: PIKTES, destekleme kursu, inceleme

A REVIEW ON THE SUPPORT COURSES OPENED FOR FOREIGN STUDENTS WITHIN THE SCOPE OF PIKTES

Abstract

The Project on Promoting Integration of Syrian Children into Turkish Education System (PIKTES) is an important project carried out by the Ministry of National Education to ensure that these students receive an effective education within the Turkish education system. Within the framework of this project, which is supported by the European Union, MoNE provides services such as remedial education, support education, awareness raising training, guidance and counseling activities, while conducting language education activities for these students. Support courses are an important activity in this context. Support courses aim to provide academic support to foreign students studying in public schools at the secondary and high school levels. These courses, which can be provided at the 5th-12th grade level, aim to support foreign students in formal education academically. For this purpose, support courses are provided for the courses that need academic support. In this way, it is aimed to eliminate the academic deficiencies of the students and to provide them with easier access to the educational services offered. In this study, these support courses are examined. The practices carried out for these courses, students' benefiting from the courses, the adequacy of the courses, the problems that may be encountered in the courses are examined within the framework of the opinions of teachers and school administrators working in these courses. The research was conducted in the phenomenology model within qualitative research approaches. In this way, it was tried to make an examination within the framework of the experiences and opinions of school administrators and teachers who have taken or continue to take part in these courses. A study group was formed in the research. There are 12 administrators and teachers in the study group. The research data were obtained through a semi-structured interview form and analyzed through content analysis. The data obtained from the research, which is still in the process of analysis, indicate that the courses are effective in overcoming the academic deficiencies of these students, that students can express themselves more easily in these courses, that teachers have the opportunity to get to know the students more closely in these courses, and that there are no major disciplinary problems that can prevent the educational process in the courses.

Keywords: PIKTES, support course, review

**ÖZEL OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK
ÖĞRETMENLERİNİN GÖÇMEN ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ**

Mustafa ŞENEL¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0001-5283-25, eposta: mustafashenell@gmail.com

ÖZET

Göçmen öğrencilerle ilgili çalışmaların büyük bir bölümü devlet okullarında yapılmaktadır ancak özel okulda eğitimine devam eden az sayıda da olsa göçmen öğrenciler bulunmaktadır ki bu öğrencilere yönelik alanyazında yeterince bir çalışma bulunmamaktadır. Türkiye’de göçmen oranının en yüksek olduğu şehirlerden Gaziantep ve Kilis’teki özel okullarda öğrenim gören göçmen öğrencilere yönelik okul paydaşlarının algı, tutum ve davranışlarının nasıl olduğuna ve devlet okullarındaki durumla karşılaştırıldığında ne gibi benzerlikler ve farklılıklar olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni tercih edilmiştir. Bu çalışmanın örneklemini Gaziantep ve Kilis’te özel okulda görev yapan 10 Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik (PDR) öğretmeni oluşturmaktadır. PDR öğretmenleri görev tanımlarının geniş bir alana yayılmış olması nedeniyle okullarda girift bir çalışma şemasına sahiptirler. Öğrencilerin duygusal, sosyal ve akademik gelişimlerini çok boyutu olarak takip eder, yaşanan veya yaşanması muhtemel sorunları öğrenci, öğretmen ve aile üçgeni içerisinde çözmeye çalışırlar. Bu durum onların pek çok kaynaktan verileri toplamasına imkan tanır. Bu çalışmada PDR öğretmenlerinin örneklem olarak seçilme nedeni de budur çünkü göçmen öğrencilere yönelik okul paydaşlarının genel olarak tutumlarının nasıl olduğunu en iyi PDR öğretmenlerinin bilebileceği düşünülmüştür. Bu amaçla Gaziantep ve Kilis’te göçmen öğrencilerin eğitim aldıkları 17 okul seçilmiş bu okullarda görev yapan PDR öğretmenlerine ulaşılmıştır. Ulaşım sağlanan okullardan yalnızca 10’u çalışmaya katılmayı kabul etmiş, diğer yedi öğretmen herhangi bir gerekçe sunmaksızın çalışmaya katılım sağlamamışlardır. Öğretmenlerin göçmen öğrencilerle ilgili deneyimlerini öğrenmek üzere veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış bir görüşme formu oluşturulmuştur. Sorular hazırlanmadan önce alanyazındaki benzer çalışmalar incelenerek bu çalışmaların sorularından esinlenmiş ve yedi soruluk bir görüşme formu düzenlenmiştir. Sorular bir Türkçe öğretmeni ve bir uzman tarafından incelendikten sonra iki soru formdan çıkarılmıştır. Beş soruluk form bir PDR öğretmenine pilot çalışma olarak uygulanmış, soruların amaca dönük oldukları tespit edilerek örnekleme oluşturan on

öğretmene eposta ile gönderilmiştir. PDR öğretmenlerinden gelen yanıtlar içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. PDR öğretmenlerinin perspektifinden elde edilen bulgular göçmen öğrencilere yönelik öğretmenlerin genel olarak olumlu bir yaklaşımı olduğunu ortaya koymaktadır. Öğretmenler, her ne kadar göçmen öğrencilere yönelik yapıcı bir yaklaşıma sahip olsalar da okuldaki göçmen öğrenci popülasyonunun yüksek olmaması gerektiğine vurgu yapmışlardır. Göçmen öğrencilerin akademik gelişimleri konusunda ise diğer öğrencilerle karşılaştırıldığında dil ve kültür farklılığı nedeniyle nispeten düşük olduğu görüşleri bulunmaktadır. Ayrıca dil ve kültürel farklılıkların okul iklimi için sağlıklı bir durum olduğu da yine elde edilen bulgulardan çıkarılan bir sonuçtur. Böylece öğrencilerin çokkültürlülük ilkesi ile uyumlu yetişebilecekleri umulmaktadır. Öğrencilerin genel olarak yaklaşımlarının nasıl olduğu sorulduğundan PDR öğretmenleri anaokulu ve ilkokulda bir öğrencinin göçmen olup olmasının bir öneminin bulunmadığını belirtmişlerdir. Fakat ortaokul ve lisede göçmen öğrencilere yönelik bazı olumsuz tutumların olduğu görülmüştür. Bu olumsuz tutumlar incelendiğinde dil ve uyum problemi, empati eksikliği gibi sorunlar tespit edilmiştir. Ayrıca göçmen öğrencilerin kendi içlerinde gruplaşmaya dönük bir yaklaşımları olduğu da tespit edilmiştir. PDR öğretmenlerinin perspektifinden velilerin göçmen öğrencilerle ilgili görüşleri ise genel olarak olumsuzdur. Veliler bazı önyargıların neden olduğu olumsuz görüşleri ile çocuklarını da etkileyebilmektedir. Bu bulgular, göçmen öğrencilere yönelik eğitim politikalarının geliştirilmesine ve özel okullardaki destek sistemlerinin güçlendirilmesine yönelik önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göçmen, Göçmen Öğrenci, Özel Okul

EXAMINATION OF PRIVATE SCHOOL GUIDANCE AND PSYCHOLOGICAL COUNSELING TEACHERS' VIEWS ON IMMIGRANT STUDENTS

Abstract

The majority of studies on immigrant students are conducted in public schools, but there are a few immigrant students attending private schools, and there is insufficient research on this specific group in the literature. This qualitative study employs the phenomenological design to investigate the perceptions, attitudes, and behaviors of school stakeholders (students, teachers and parents) towards immigrant students in private schools in Gaziantep and Kilis, two cities in Türkiye with the highest immigrant rates. The sample consists of 10 Guidance and Psychological Counseling (GPC) teachers working in private schools in these cities. GPC teachers, due to their broad job descriptions, have a complex working schedule and monitor students' emotional, social, and academic development in various dimensions,

addressing and resolving issues within the student-teacher-family triangle. The selection of GPC teachers as the sample is justified by their presumed insight into the general attitudes of school stakeholders towards immigrant students. Out of 17 selected schools where immigrant students study, only 10 participated in the study, with seven teachers declining participation without providing any specific reasons. A semi-structured interview form was developed to collect data on teachers' experiences with immigrant students, inspired by similar studies in the literature. After scrutiny by a Turkish teacher and an expert, two questions were excluded from the original seven. The five-question form was applied as a pilot study to a GPC teacher, and by determining that the questions were purpose-oriented, it was then emailed to the sample consisting of ten teachers to form the basis of the research. The responses from GPC teachers were analyzed using content analysis. Findings from the teachers' perspective reveal a generally positive attitude towards immigrant students, although they emphasize the need to keep the immigrant student population in schools moderate. Regarding academic development, teachers express the belief that language and cultural differences contribute to relatively lower academic performance among immigrant students compared to their peers. Additionally, the study suggests that language and cultural differences create a healthy school climate. Teachers hope that students can adapt harmoniously to the principle of multiculturalism. When asked about the general attitudes of students, GPC teachers state that being an immigrant in preschool and primary school does not carry significant importance. However, in middle and high school, some negative attitudes towards immigrant students are observed, including language and adaptation issues and a lack of empathy. Furthermore, the study identifies a tendency among immigrant students to form internal groups. From the perspective of GPC teachers, parents generally hold negative views about immigrant students. Parents, influenced by certain prejudices, can project these negative opinions onto their children. These findings contribute significantly to the development of educational policies for immigrant students and the strengthening of support systems in private schools.

Keywords: Migration, Immigrant, Immigrant Students, Private School

BALKANLARDA MİLLİYETÇİLİK; KATLIAM, GÖÇ VE AHALİ-İ İSLAMİYENİN SİVİL İNİSİYATİFİNE DAİR ÖRNEKLER (OSMANLI SON DÖNEMİ)

Kerim TİRYAKI¹

Dr., Gaziantep üniversitesi, orcid:0000-0002-6863-4080, e-posta: ktiryaki@windowslive.com

ÖZET

Çalışmanın Konusu

19.Yüzyıl milliyetçilik fikrinin etkisiyle ulus devlet anlayışının güçlenmeye başladığı ve imparatorlukların parçalanma sürecini yaşadığı bir dönemdir. Osmanlı Devleti de bu süreçten etkilenen ve siyasi ve sosyal bütünlüğü bozulmaya başlayan devletlerden birisidir. Bu bağlamda Osmanlı Devleti, 19.yüzyılda yaşadığı 1850-56 Kırım Savaşı, 1877-78 Osmanlı Rus Savaşı ve 1897 Osmanlı Yunan Savaşı süreciyle toprak kaybı yaşarken, aynı zamanda Rumeli, Kafkasya ve Girit bölgelerinden Müslüman ahalinin zorunlu göçleri ile yüz yüze kalmıştır. Bu bölgelerden Osmanlı topraklarına doğru uzanan göç dalgasının yaşandığı bu süreçte, göçlerin arka planında yatan etkenler arasında Müslüman ahaliye karşı katliamlara varan kıyamlar, haklarının ve mallarının gaspı, kadın ve çocuklara insanlık dışı muameleler yer almıştır. Dolayısıyla bu bölgelerde bu tür hareketlere maruz kalan Müslüman ahalinin bir taraftan göç ederek canını kurtarması ve bir taraftan yaşadığı bölgede kalanların ise temel hak ve hürriyetlerini koruma mücadelesine giriştikleri görülmüştür. Bu minvalde Rumeli’de 1828/29 Osmanlı-Rus Savaşı’ndan sonra Ruslar, Bulgarların çete faaliyetlerini desteklemişler ve Bulgarlar, Osmanlı Devleti’nden ayrılma eğilimi göstermeye başlamışlardır. Bulgarların başlattığı bu bağımsızlık hareketi, hem ideolojik gelişme hem de organizasyon olarak 1860’larda doruk noktasına ulaşmıştır. Bulgar Ortodoks Kilisesi 11 Mart 1870 tarihindeki bir fermanla tanınmış ve daha sonra Milli Bulgar Kilisesi kurulmuştur. Dini bağımsızlıklarını kazanan Bulgarlar, siyasi bağımsızlıklarını kazanmak için savaşımaya başlamışlar ve 1875 ve 1876 yılında yapılan iki güçlü ihtilal teşebbüsüyle bağımsızlık hareketlerini güçlendirmişlerdir. 1877-1878 Savaşı Osmanlı- Rus mücadelesinde, Bulgarlar Rusya’ya büyük destek vermiş, Bulgar gönüllüleri, Rus ordusunda Osmanlı Devleti’ne karşı savaşmıştır. Bu savaşta, çok sayıda Müslüman hayatını kaybetmiş ve çok sayıda Müslüman, evlerini bırakarak göç etmek zorunda kalmıştır. Buna benzer şekilde ikinci ayrılıkçı hareket Girit’te Yunan etkisiyle patlak vermiştir. 1858 yılından itibaren Girit halkının hükümetle yaşadığı ihtilaflar, Türk ve Rum ahali arasındaki geçimsizlikler gibi etkenlerin yanı sıra bu isyandaki esas faktörler Yunanlıların Girit’i kendine bağlama arzusuyla Avrupalı devletlerin desteğini almaya çalışması olmuştur. Bu bağlamda Fransa ve İngiltere eski yunan uygarlığına

hayranlık, Rusya ise Ortodoks halkın hamisi ve Doğu Roma'nın mirasçısı olarak desteklemişlerdir. Böylece olaylar büyüyerek artmıştır ve bu bölgelerin Osmanlı'da kopuşu gerçekleşmiştir.

Bu bağlamda çalışmada; yukarıda balkan coğrafyası dahilinde Bulgaristan, Yunanistan ve Girit'teki isyan sürecinde Müslüman ahalinin yaşadığı zorluklar karşısında bir taraftan yaşadığı topraklarını terk etmesi ile sonuçlanan göçler ve bu bölgelerde bu süreçte yaşamakta olan Müslüman ahalinin Hıristiyan nüfus içerisinde azınlıkta kalmasının yol açtığı sıkıntılar karşısında varlığını korumak, siyasi ve toplumsal güç oluşturabilmek adına giriştikleri örgütlenme çalışmaları bağlamında oluşturdukları Rumeli Muhacirin İslamiye Cemiyeti, Bulgaristan Muallimin İslamiye Cemiyeti, Ruscuk Maarif Cemiyet-i Hayriye-i İslamiyesi vb. cemiyetlerin siyasi, soysal ve eğitim gibi alanlardaki faaliyetleri ve bu faaliyetlerin yaşadıkları bölgede ve dünya kamuoyunda yarattığı yankıları üzerinde durulacaktır.

Amaç

Bulgaristan ve Girit'te isyanların ve göçlerin yaşandığı bu süreçte meydana gelen siyasi ve toplumsal kaosun yaşandığı şehir, kasaba ve köylerde yaşanan zorluklar karşısında Müslüman ahalinin siyasi, sosyal ve kültürel varlığını korumak adına ortaya koyduğu mücadele gözler önüne serilmeye çalışılacaktır. Böylece ilgili dönemde bir halkın temel haklarını müdafaa mücadelesinde ne tür sıkıntılar yaşadığı sıkıntıların ne olduğu ve bunların çözümünde ne kadar başarılı oldukları ortaya konmaya çalışılacaktır.

Bulgular ve Yöntem

Araştırma kapsamında konu ile alakalı arşiv kaynakları, yukarıda bahsedilen cemiyetlerin kuruluşuna dair nizamnameler ve bu cemiyetlerin neşriyatından olan yazma eserlerden yola çıkılarak çalışma meydana getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Balkanlarda Milliyetçilik Hareketleri, Bulgaristan İsyanı, Girit İsyanı, Müslüman katliamları, Cemiyetler.

NATIONALISM IN THE BALKANS; EXAMPLES OF MASSACRES, MIGRATION AND CIVILIAN INITIATIVE OF THE ISLAMIC COMMUNITY (THE LAST PERIOD OF THE OTTOMAN EMPIRE)

Abstract

Study Subject

The 19th century was a period when the idea of nation-state started to gain strength with the influence of the idea of nationalism and empires experienced the process of disintegration. The Ottoman Empire was also one of the states affected by this process and its political and

social integrity began to deteriorate. In this context, while the Ottoman Empire lost territory during the Crimean War of 1850-56, the Ottoman Russian War of 1877-78 and the Ottoman Greek War of 1897 in the 19th century, it also faced the forced migration of Muslim people from Rumelia, Caucasus and Crete. During this period, when there was a wave of migration from these regions to the Ottoman lands, the factors behind the migrations included massacres against the Muslim population, extortion of their rights and properties, and inhumane treatment of women and children. Therefore, it was observed that the Muslim population, who were exposed to such acts in these regions, had to save their lives by migrating on the one hand, and on the other hand, those who remained in the region where they lived were engaged in a struggle to protect their fundamental rights and freedoms. In this context, after the Ottoman-Russian War of 1828/29 in Rumelia, the Russians supported the gang activities of the Bulgarians and the Bulgarians started to show a tendency to secede from the Ottoman Empire. The Bulgarian independence movement reached its peak in the 1860s, both in terms of ideological development and organization. The Bulgarian Orthodox Church was recognized by an edict of March 11, 1870 and the National Bulgarian Church was later established. Having gained their religious independence, the Bulgarians began to fight for their political independence and strengthened their independence movement with two strong revolutionary attempts in 1875 and 1876. During the Ottoman-Russian War of 1877-1878, Bulgarians gave great support to Russia and Bulgarian volunteers fought in the Russian army against the Ottoman Empire. In this war, many Muslims lost their lives and many Muslims had to leave their homes and migrate. Similarly, the second secessionist movement erupted in Crete under Greek influence. Since 1858, in addition to factors such as the disputes between the Cretan people and the government and the discord between the Turkish and Greek population, the main factors in this rebellion were the Greeks' attempts to gain the support of European states in their desire to annex Crete to themselves. In this context, France and England admired the ancient Greek civilization and Russia supported them as the protector of the Orthodox people and the heir of Eastern Rome. Thus, events escalated and the break of these regions from the Ottoman Empire was realized. In this context, the study will focus on the political, social and educational activities of the societies such as Rumelia Muslim Immigrants Society, Bulgarian Muslim Teachers Islamiye Society, Ruscuk Benevolent Muslims Education Society, etc., which they formed in the context of their organizational efforts in order to protect their existence and to create political and social power in the face of the difficulties experienced by the Muslim population during the rebellion process in Bulgaria, Greece and Crete within the Balkan geography and the difficulties caused by the minority of the Muslim population in the Christian population in these regions. The activities

of these societies in political, social and educational fields and the repercussions of these activities in the region they lived in and in the world public opinion will be emphasized.

Objective

The struggle of the Muslim population to protect its political, social and cultural existence in the face of the difficulties experienced in the cities, towns and villages where political and social chaos occurred during this period of rebellions and migrations in Bulgaria, Greece and Crete will be tried to be revealed. Thus, it will be tried to reveal what kind of difficulties a people experienced in the struggle to defend their basic rights in the relevant period and how successful they were in solving them.

Results and Methods

Within the scope of the research, the study will be based on archival sources related to the subject, the charters on the establishment of the aforementioned societies and the manuscripts of the publications of these societies.

Keywords: Nationalist Movements in the Balkans, Bulgarian Revolt, Cretan Revolt, Muslim massacres, Societies.

SURİYELİ GÖÇMEN KADINLAR ÖRNEĞİ ÜZERİNDEN GÖÇ VE KÜLTÜR

Sabiha DOĞAN¹

¹E-posta: sabihadogan@yahoo.com 0009-0008-7232-2857

ÖZET

Nüfusunun -yaklaşık- dörtte biri kadar Suriyeli göçmene ev sahipliği yapan Gaziantep'te ciddi ve önemli bir oranda kültürel karşılaşma ve çatışma yaşanmaktadır. Bu çalışmada göçün kültürel ve sosyal etkilerinin yerli ve göçmen kadınlar açısından algılanması araştırılmış, eldeki veriler analiz edilerek yorumlanmıştır. Bu bağlamda göçmenlere ev sahipliği yapan yerli kadının göçmen kültür ve sosyal pratiklerine ilişkin bakış açısı ve uyum, etkileşim konuları incelenmiştir. Göçmen kadınlarla da aynı ekseninde görüşmeler yapılmıştır. Göçmen kadınların, yerli kadın ve onların habituslarına ilişkin değerlendirmeleri, kendi kültürel ve sosyal pratiklerinin yorumlanması, uyum ve etkileşimdeki durum tespit edilmeye çalışılmıştır. Nüfusuna oranla ciddi oranda göçmen nüfusuna ev sahipliği yapan şehirde, kültürel okuma kadınlar üzerinden gerçekleştirilmek istenmiştir. Kitlesele göçler, çok sayıda göçmene ev sahipliği, göçmenler içerisinde genç kadın oranının yüksek olması, ailesele ve cinsiyet rolleri algısındaki farklılıklar her iki kesim tarafından da gizlenmeyen bir tepkiye yol açtığı görülmektedir. Bu tutum tüm kitleyi kapsamasa da genel algı ve düşüncüyü etkilediği kesindir. Özellikle Suriye toplumunda çok eşliliğin yasal ve yaygın olması, göçmen kadınların çaresizliği, ekonomik sorunlar gibi nedenlerle Gaziantep'te artan resmi nikâhsız evlilikler her iki kesim kadınlar arasında örtük veya açık bir öfkeye, istemezlik durumuna neden olmaktadır. Savaşın yakın zamanda bitme olasılığının görünmemesi, göçmenlerin büyük kısmının buralarda yaşamaya devam etme meylili şehirde bu gerginliği artırmakla birlikte uyum ve entegrasyonun önemini ortaya çıkarmıştır. Söz konusu çalışma ile Gaziantep'teki yerli ve göçmen kadınlar cephesinden cinsiyet rolleri, sosyo-kültürel alışkanlıklar, gelenek ve modernizm konuları incelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göçmen, Kadın Göçmen, Suriyeli Kadın Göçmen, Entegrasyon, Çok eşlilik, Cinsiyet Rollerli

IMMIGRATION AND CULTURE THROUGH THE MODEL OF THE SYRIAN IMMIGRANT WOMAN

Absract

There is a serious and significant amount of cultural encounters and conflicts in Gaziantep, which hosts Syrian immigrants - approximately one quarter of its population. In this study, the perception of the cultural and social effects of migration in terms of local and immigrant women was investigated, and the available data was analyzed and interpreted. In this context, the perspective of local women who host immigrants regarding immigrant culture and social practices, and issues of adaptation and interaction were examined. Interviews were also held with immigrant women on the same axis. Immigrant women's evaluations of local women and their habitus, the interpretation of their own cultural and social practices, and the situation in adaptation and interaction were tried to be determined. In the city, which hosts a significant immigrant population compared to its population, cultural reading was intended to be carried out through women. It seems that mass migrations, hosting a large number of immigrants, the high rate of young women among immigrants, and differences in the perception of familial and gender roles have caused an undisguised reaction from both segments. Although this attitude does not cover the entire audience, it is certain that it affects the general perception and thought. Particularly due to reasons such as the legality and prevalence of polygamy in Syrian society, the desperation of immigrant women, and economic problems, the increasing number of marriages without official marriages in Gaziantep causes implicit or explicit anger and reluctance among women from both segments. The fact that the war does not seem likely to end soon and the tendency of most of the immigrants to continue living here has increased this tension in the city and revealed the importance of harmony and integration. With this study, gender roles, socio-cultural habits, tradition and modernism issues were tried to be examined from the perspective of local and immigrant women in Gaziantep.

Keywords: Migration, Immigrant, Female Immigrant, Syrian Female Immigrant, Integration, Polygamy, Gender Roles

BİR SOSYAL UYUM ÖRNEĞİ: 12. YÜZYIL SURIYE’SİNDE GÖÇMEN HAÇLILAR VE YERLİ MÜSLÜMANLAR ARASINDA SOSYAL UYUM

Yücel KARADAŞ¹

¹Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü, e-posta: karadaş@gantep.edu.tr.

ÖZET

Günümüz göç literatüründe en çok işlenen kavramlardan biri *sosyal uyumdur*. Göçlerde hem niceliksel olarak yaşanan artış hem de bu artışın akademik yazına yansımaları, bu kavramın kullanımını arttırmıştır. Bu tebliğin amacı, günümüzde sıklıkla kullanılan, zamanımıza özgü bir deneyimi yansıttığı düşünülen Sosyal uyumun barındırdığı deneyimin tarihte sıklıkla görüldüğüne vurgu yapmaktır. Bu binlerce tarihsel örnekten biri de Haçlı Seferleri döneminde yaşanmıştır. Avrupa'nın farklı bölgelerinden büyük duygu motivasyonları ve Müslüman nefreti ile yüklenmiş olan Haçlılar, Suriye bölgesine gelmelerinin üzerinden çok geçmeden yerli Müslüman halkla diyaloga girmişler ve bu diyalog da iki taraf açısından bir sosyal uyumun temelini oluşturmuştur. Nefret duygusu yerini iletişime, deneyim paylaşımına, diplomasiye ve birbirini tanıyarak bir arada yaşama pratiğine dönüşmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Uyum, Haçlılar, İletişim, Müslümanlar.

AN EXAMPLE OF SOCIAL COHESION: SOCIAL COHESION BETWEEN IMMIGRANT CRUSADERS AND LOCAL MUSLIMS IN 12TH CENTURY SYRIA

Abstract

One of the most frequently discussed concepts in today's migration literature is social harmony. Both the quantitative increase in migration and the reflections of this increase in academic literature have increased the use of this concept. The purpose of this paper is to emphasize that the experience of social harmony, which is frequently used today and is thought to reflect an experience specific to our time, has been seen frequently in history. One of these thousands of historical examples occurred during the Crusades. The Crusaders, who were loaded with great emotional motivations and hatred of Muslims from different regions of Europe, entered into a dialogue with the local Muslim people not long after their arrival in the Syrian region, and this dialogue formed the basis of social harmony for both sides. The feeling of hatred has been replaced by communication, sharing of experiences, diplomacy and the practice of living together by getting to know each other.

Keywords: Social Harmony, crusaders, communication, Muslim's.

AFŞAR AŞİRETİ'NİN AYINTAB VE MARAŞ BÖLGESİNE İSKÂN EMİRLERİ

Murat ÇELİKDEMİR¹

¹ Doç. Dr. , Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, ORCID: 0000-0002-7556-1043, celikdemir@antep.edu.tr

ÖZET

Osmanlı devleti Anadolu'daki Aşiretleri birtakım sosyal, iktisadi siyasi ve askeri sebeplerle Rakka'ya zorunlu iskâna tabi tutmuştur. Osmanlı Devleti, 1691 tarihinden itibaren aşiretleri Rakka'ya iskân etmeğe başlamıştır. Bu iskân faaliyetleri XVIII. yüzyıl boyunca devam etmiştir. İskân edilecek aşiretler ise daha çok asayiş bozan ve yerleşik halkla problem yaşayanlar arasından seçilmiştir. Rakka'ya yerleştirilmeye çalışılan aşiretlerden biri de Afşar aşiretiydi.

Aşiretlerin iskânlarına dair ilk emirlerin verildiği Hicri 1102 (Miladi 1691) tarihli emirlerde, Afşar Aşireti Boz-Ulus üyesi olarak gösterilmiştir. Afşar Aşireti, Rakka iskânına dair hazırlanan ilk tahrir defterinde; Rakka Eyaletinde Belih Nehri kenarında iskânı kararlaştırılan Boz-Ulus Türkmanından kalan Cemâatlerden biri olarak kaydedilmiştir.

Rakka iskânına gönderilen bu aşiret, diğer birçok aşiret gibi Rakka iskânından firar ederek Kayseri ve Zamantı dolaylarına gelmişti. Halep ve Rakka valisi Vezir Yusuf Paşa'ya hitaben gönderilen emirde (Hicri 1225 Miladi 1714): İskândan firar edip Zamantı bölgesine gelen Recepli Afşarı'nın Rakka iskânından affedilip Zamantı kazasındaki boş ve harap köylere iskânına karar verilmiştir. Ancak Afşar aşireti, eşkıyalıktan uzak durmak, tarım ve ziraatle uğraşmak ve vergilerini ödemek şartlarına uymayıp eşkıyalık hadiselerine karıştıkları gerekçesiyle bu karardan vazgeçildiği belirtilmiştir. Bu emirden yaklaşık iki buçuk ay sonra Afşar Aşireti'nin bu defa da Ayıntab ve Maraş Bölgesine İskân edilmesine dair emirler gönderilmiştir.

Bu sunumun da konusu olan, Afşar Aşireti'nin Ayıntab ve Maraş Bölgesine İskân edilmesine dair ilk emir, Hicri 1126 Safer ayı sonlarında (M.1714 Mart ayı ortasına doğru) yazılmıştır. Bu hüküm, dönemin Halep ve Rakka valisi Vezir Yusuf Paşa'nın talebine cevaben gönderilmiştir. Yusuf Paşa, Afşar Aşireti'nin verilen hizmetleri yerine getirdiğini bildirdikten sonra, devlete hizmet ederek itaat ve bağlılıklarını ispat eden bu aşiretin Ayıntab ve Maraş taraflarında boş ve harap köylere iskân edilmesi için müsaade istemiştir. Emr-i şerif ile aşiretlerin iskân ve nizamından tek yetkili olarak Vezir Yusuf Paşa'nın sorumlu olduğu hatırlatılmış ve kendisine Afşar Aşiretini münasip gördüğü mahallere iskân etmesi için izin verilmiştir. Afşar Aşiretinin fedakârca devlete hizmete devam etmeleri, meskûn edilecekleri bölgenin ahalisine zarar

vermemeleri, iskân edilecekleri yerlerde taştan evler bina edip tarım ve ziraatla uğraşmaları şartıyla bu izin verilmiştir. Afşar Aşireti'nin münasip görülen yerlere iskân edilmesinden sonra durumun merkeze bildirilmesi de istenmiştir.

Afşar Aşireti'nin Ayıntab ve Maraş Bölgesine İskân edilmesine dair ikinci emir ise, Hicri 1134'te (Miladi 1722) yazılmıştır. Bu hüküm, dönemin Rakka, Karaman ve Maraş valilerine hitaben yazılmıştır. Rakka iskânından olan Afşar Aşiretinin, devlete hizmetleri karşılığında H. 1126 (M.1714) tarihinde eski Rakka Valisi mütevaffa Yusuf Paşa'nın teklif ve talebi doğrultusunda, Ayıntab ve Maraş'ta boş ve harabe köylere iskânına müsaade edildiği hatırlatılmıştır. İskân izni verildiği tarihten itibaren Afşar Aşiretinin kendi hallerinde oldukları, kimseye herhangi bir zararlarının olmadığı ve vergilerini de ödedikleri bildirilmiştir. Bu hükümde, Afşar Aşireti'nin Zamantı'da yaylamak ve Güvercinlik'te kışlamak şartıyla, iskânları bir düzene bağlanmış iken bu aşiretle ilgili gerçek dışı bazı şikâyetlerin olduğu da yazılıdır. Bu hüküm ile Afşar Aşireti'nin Rakka'ya iskânlarının lüzumu olmadığı, bunların bu hususta rencide edilmemesi emredilmiştir.

Afşar Aşiretinden; halka zarar vermemeleri, her türlü fesat ve şekavetten uzak durmaları ve kendi hallerinde olmaya devam etmeleri istenmiştir. Şayet herhangi bir eşkıyalık olayına karışmalar ise on beş bin kuruşluk teminatın tahsil edilmesi emredilmiş ve Afşar Aşiretinin Rakka iskânından affedildiği kesin olarak ifade edilmiştir.

Afşar Cemâati'nin önemli bir kısmı bu şekilde Çukurova bölgesine yerleştirildikten sonra Rakka'da kalan Afşar'a mensup diğer Cemâat mensupları da firar ederek Kars-ı Zulkadriye'ye gelmişlerdir. Kars-i Zulkadriye'ye gelen Afşar Cemaati'nin bu bölgede eşkıyalık yapması ve Çukurova'daki Afşar Cemaati'ni de kendileriyle birlikte Kayseri ve Zamantı köylerinde eşkıyalık yapmaya kışkırtması, onların Rakka'ya geri gönderilmesi meselesini gündeme getirdi. Afşar Cemâati uyarılmış ancak durumlarında iyileşme olmayınca tekrar Rakka'daki eski iskân yerlerine götürülmeleri gündeme gelmişse de bu husustaki emirler uygulanmamıştır (Hicri 1197/ Miladi 1783). Zira, Afşar Aşiretinin 1851 tarihinde Rişvan aşiretiyle beraber Bozok, Ankara, Amasya, Sivas, Kayseri sancaklarının kazalarında iskân edildiklerine dair belgeler mevcuttur. Ayrıca 1853 tarihli başka bir belgede ise: Zamantı kazasında iskân edilen Afşar Aşiretinin eşkıyalıklarından bölge halkının şikâyetçi olmuş, ancak yapılan tahkikat sonucunda söz konusu eşkıyalık olaylarının Afşar aşireti tarafından gerçekleştirilmediği anlaşılmıştır. Bu eylemlerin ise, Adana bölgesinde bulunan Cerit, Tacirli ve Bozdoğan aşiretleri tarafından gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

19.yüzyıla ait vesikalarda Çukurova bölgesindeki Afşarlar, çoğunluğu Halep Türkmenlerine mensup Receplü Avşarı, Karagündüzlü Avşarı ve Bahrilü Avşarı olarak kaydedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Afşar, Aşiret, Göç, İskân, Ayıntab.

SETTLEMENT ORDERS FOR AFSHAR TRIBE'S AYINTAB AND MARAŞ REGIONS

Abstract

The Ottoman state subjected the tribes in Anatolia to forced settlement in Raqqa for some social, economic, political and military reasons. The Ottoman Empire began to settle tribes in Raqqa as of 1691. These settlement activities continued throughout the 18th century. The tribes to be settled were chosen among those who disrupted the public order and had problems with the settled people. One of the tribes that were tried to be settled in Raqqa was the Afshar tribe. In the orders dated Hijri 1102 (Gregorian 1691), where the first orders regarding the settlement of the tribes were given, the Afshar Tribe was shown as a member of Boz-Ulus. Afshar Tribe, in the first "tahrir defter" prepared for Raqqa settlement; It was recorded as one of the communities remaining from the Boz-Ulus Turkmans, which was decided to be settled by the Belih River in Raqqa Province. This tribe, which was sent to the Raqqa settlement, escaped from the Raqqa settlement, like many other tribes, and came to Kayseri and Zamantı. In the order sent to the governor of Aleppo and Raqqa, Vizier Yusuf Pasha (Hijri 1225 Gregorian 1714): It was decided that Recepli Afsarı, who escaped from the settlement and came to the Zamantı region, would be pardoned from the Raqqa settlement and settled in the empty and ruined villages in the Zamantı district. However, it was stated that this decision was abandoned on the grounds that the Afshar tribe did not comply with the conditions of staying away from banditry, engaging in agriculture and farming, and paying their taxes and was involved in banditry incidents. Approximately two and a half months after this order, orders were sent for the settlement of the Afshar Tribe in Ayıntab and Maraş Regions. The first order regarding the settlement of the Afshar Tribe in Ayıntab and Maraş Region, which is also the subject of this presentation, was written at the end of Safar in 1126 Hijri (towards the middle of March 1714). This provision was sent in response to the request of Vizier Yusuf Pasha, the governor of Aleppo and Raqqa at the time. After informing that the Afshar Tribe had fulfilled the services provided, Yusuf Pasha requested permission for this tribe, which had proven their obedience and loyalty by serving the state, to be settled in the empty and ruined villages on the Ayıntab and Maraş sides. With the emr-i şerif, it was reminded that Vizier Yusuf Pasha was the sole authority responsible for the settlement and order of the tribes, and he was given permission to settle the Afshar Tribe in places deemed appropriate. This permission was given on the condition that the Afshar Tribe continued to serve the state selflessly, did not harm the people of the region where they would be settled, and built stone houses in the places where they would be settled and engaged in agriculture and farming. It was

also requested that the situation be reported to the center after the Afshar Tribe was settled in suitable places. The second order regarding the settlement of the Afshar Tribe in Ayıntab and Maraş Region was written in Hijri 1134 (Gregorian 1722). This provision was addressed to the governors of Raqqa, Karaman and Maraş who were serving at that time. It is reminded that the Afshar Tribe, from the Raqqa settlement, was allowed to settle in empty and ruined villages in Ayıntab and Maraş, in line with the offer and request of the former Raqqa Governor, the late Yusuf Pasha, in Hijri 1126 (Gregorian 1714) in return for their services to the state. It has been reported that since the date the settlement permit was given, the Afshar Tribe has been on their own terms, they have not caused any harm to anyone and they have paid their taxes. In this provision, it is also written that while the settlement of the Afshar Tribe was arranged on the condition that they lived in Zamantı and wintered in Güvercinlik, there were some unrealistic complaints about this tribe. With this provision, it was ordered that there was no need for the Afshar Tribe to settle in Raqqa and that they should not be offended in this regard. From the Afshar Tribe; They were asked not to harm the public, to stay away from all kinds of mischief and mischief, and to continue to be themselves. If they were involved in any banditry, a guarantee of fifteen thousand kuruş was ordered to be collected and it was definitely stated that the Afshar Tribe was pardoned from the settlement of Raqqa. After a significant part of the Afshar Community was settled in the Çukurova region, other Afshar Community members who stayed in Raqqa also escaped and came to Kars-ı Zulkadriye. The fact that the Afshar Community, who came to Kars-i Zulkadriye, committed banditry in this region and provoked the Afshar Community in Çukurova to commit banditry in Kayseri and Zamantı villages together with them brought the issue of sending them back to Raqqa. The Afshar Community was warned, but as their situation did not improve, it was suggested that they be taken back to their old settlement in Raqqa, but the orders in this regard were not implemented (Hijri 1197 / Gregorian 1783). Because, there are documents showing that the Afshar Tribe was settled in the districts of Bozok, Ankara, Amasya, Sivas and Kayseri sanjaks together with the Rishvan tribe in 1851. Additionally, in another document dated 1853: The people of the region complained about the banditry of the Afshar Tribe, who settled in the Zamantı district, but as a result of the investigation, it was understood that the banditry in question was not committed by the Afshar tribe. It was determined that these actions were carried out by the Cerit, Tacirli and Bozdoğan tribes in the Adana region. In documents from the 19th century, the Afshars in the Çukurova region were recorded as Receplü Afshar, Karagündüzlü Afshar and Bahrilü Afshar, most of whom belonged to the Aleppo Turkmens.

Keywords:Afshar, Tribe, Migration, Settlement, Ayıntab (Aintab).

ULUSLARARASI

II. GÖÇ ÇALIŞMALARI SEMPOZYUMU 2023

14-16 ARALIK

BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP

IOM
UN MIGRATION